

Główny Urząd Statystyczny

WYZNANIA RELIGIJNE
**STOWARZYSZENIA
NARODOWOŚCIOWE I ETNICZNE
W POLSCE 2009–2011**

WARSZAWA 2013

OPRACOWANIE PUBLIKACJI*Preparation of the publication*

GUS, Departament Badań Społecznych
i Warunków Życia
*CSO, Social Surveys and Living Conditions
Department*

KIERUJĄCY*Supervisor*

dr Piotr Łysoń
Dyrektor Departamentu Badań Społecznych
i Warunków Życia
*Director of Social Surveys and Living Conditions
Department*

REDAKCJA*Edition*

Paweł Ciecieląg
dr Mikołaj Haponiuk

ZESPÓŁ AUTORSKI*Team*

**Departament Badań Społecznych
i Warunków Życia GUS**
*Social Surveys and Living Conditions
Department of the CSO*

Paweł Ciecieląg
dr Mikołaj Haponiuk
Olga Lewandowska
Małgorzata Krzysztofik

Współpraca*Cooperation*

Grzegorz Gudaszewski
Urszula Racis
Ks. Wojciech Sadłoń
Wojciech Kaczmarek
Mariusz Chmielewski
Aleksandra Faderewska
Aleksandra Kosior
Elżbieta Balicka
Małgorzata Pyszczek

Przygotowanie map i schematów

*Preparation of the maps and the
diagrams*

Olga Lewandowska
Robert Chmielewski
Halina Sztrantowicz

Zdjęcia

Photos

Robert Chmielewski
Paweł Kaczorowski
dr Piotr Łysoń

Projekt okładki

Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Skład komputerowy

Typesetting

Paweł Ciecieląg
dr Mikołaj Haponiuk

ISBN 978-83-7027-519-8

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment
Warszawa

Publikacja dostępna na CD oraz na <http://www.stat.gov.pl>
Publication available on CD and on <http://www.stat.gov.pl>

Przedmowa

Przekazujemy Państwu kolejne wydanie informatora o wyznaniach religijnych oraz stowarzyszeniach narodowościowych i etnicznych, sporządzonego na podstawie wyników badań Głównego Urzędu Statystycznego. Sfera wyznaniowa, narodowościowa, etniczna czy związana z językiem regionalnym stanowią istotny składnik tożsamości w wymiarze zarówno indywidualnym, jak i zbiorowym. Jednym z przejawów wolności odzyskanej przez Polskę w 1989 roku stała się swoboda stowarzyszeń oraz poszanowanie tożsamości wyznaniowej i narodowościowej lub etnicznej. Polska, mimo iż jest krajem bardziej jednorodnym niż większość innych krajów europejskich, jest wspólnym domem także dla osób zakorzenionych w kulturze mniejszości narodowych, etnicznych czy korzystających z języka regionalnego. Wiedza, którą dzielimy się z Państwem o zróżnicowaniu wyznaniowym, narodowościowym i etnicznym współczesnej Polski, została pozyskana na podstawie ankiet statystycznych skierowanych do władz kościołów i związków wyznaniowych oraz stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych.

Podobnie, jak w poprzednim wydaniu, publikacja dzieli się na dwie części: wyznaniową i narodowościową. Poszczególne części poświęcone są strukturom organizacyjnym: wspólnot wyznaniowych (kościół, związki wyznaniowe) oraz zbiorowości narodowościowych i grup etnicznych (stowarzyszenia, związki, towarzystwa). Każda z tych części składa się z tekstu, tablic, wykresów i map, umieszczonych w indywidualnych kartach informacyjnych.

Mam nadzieję, że niniejsza publikacja okaże się cennym źródłem wiedzy o aktywności religijnej i narodowościowej we współczesnej Polsce.

Dyrektor Departamentu Badań
Społecznych i Warunków Życia
Piotr Łysoń

Warszawa, marzec 2013 r.

Preface

It is a great pleasure to present a new edition of an elaboration of “Churches, Denominations as well as National and Ethnic Associations in Poland 2009-2011” based on the results of the Central Statistical Office surveys. Religious and ethnic domains constitute an important factor of individual and collective identity. The freedom given back to Poland in 1989 allowed for the creation of associations and respect for religious and ethnic identity. Poland despite being more homogenous than the majority of other European countries is also a homeland for people who are rooted in the culture of national and ethnic minorities or those using regional language.

The knowledge provided in the elaboration on religious and ethnic diversification of Poland has been derived from answers to a statistical questionnaire directed to authorities of churches and ethnic associations.

As in the case of the previous edition, the elaboration has been divided into two parts: devoted to religious and ethnic organizations. Both of these two parts consist of charts devoted to particular churches or other religious communities and respectively to ethnic organizations. Description in particular charts has been facilitated by the use of tables, graphs and maps.

I do hope the elaboration will serve as an important source of knowledge on the activity of religious and ethnic organizations in Poland

Director of the Social Surveys
and Living Conditions Department
Piotr Łysoń

Warsaw, March 2013

Spis treści

3-4 Przedmowa

Wyznania religijne

- 9 Problemy metodologiczne statystycznych badań nad wyznaniem religijnym w Polsce
- 11 Źródła danych i statystyka wyznań religijnych w Polsce
- 20 Indeksy wyznań
- 35 Wyznania katolickie
- 50 Wyznania prawosławne
- 55 Wyznania protestanckie
- 120 Wyznania islamskie
- 126 Wyznania judaistyczne
- 128 Wyznania orientalne
- 142 Inne wyznania
- 152 Wyznania różne o niepełnych danych oraz nowe
- 181 Wyznania, które zaprzestały działalności

Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne

- 185 Problemy metodologiczne statystycznych badań narodowości w Polsce
- 188 Źródła danych i statystyka stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych w Polsce
- 200 Indeksy stowarzyszeń
- 228 Karty informacyjne
 - 229 Stowarzyszenia białoruskie
 - 240 Stowarzyszenia litewskie
 - 248 Stowarzyszenia łemkowskie
 - 254 Stowarzyszenia niemieckie
 - 321 Stowarzyszenia romskie
 - 343 Stowarzyszenia ukraińskie
 - 350 Stowarzyszenia żydowskie
 - 361 Stowarzyszenia innych mniejszości narodowych i etnicznych
- 374 Pozostałe stowarzyszenia
- 381 Stowarzyszenia różne, o których brak nowych danych od ostatniej edycji Informatora
- 389 Stowarzyszenia różne o niepełnych danych
- 393 Stowarzyszenia, które zaprzestały działalności
- 397 Wykazy Stowarzyszeń należących do Związków Stowarzyszeń

Contents

3-4 Preface

Religious denominations

- 9 Methodological aspects of statistical surveys on denominations in Poland
- 11 Data sources and denominational statistics in Poland
- 20 Indexes of denominations
- 35 Catholic denominations
- 50 Orthodox denominations
- 55 Protestant denominations
- 120 Islamic denominations
- 126 Jewish denominations
- 128 Oriental denominations
- 142 Other denominations
- 152 Various denominations with incomplete data and new denominations
- 181 Denominations which ceased its activity

National and ethnic associations

- 185 Methodological aspects of statistical surveys on nationalities and ethnic groups in Poland
- 188 Data sources and national and ethnic associations statistics in Poland
- 200 Indexes of organisations
- 228 Information cards
 - 229 Belarussian organisations
 - 240 Lithuanian organisations
 - 248 Lemkos organisations
 - 254 German organisations
 - 321 Romani organisations
 - 343 Ukrainian organisations
 - 350 Jewish organisations
 - 361 Other national and ethnic minorities organisations
 - 374 Other organisations
- 381 Various organisations with no updated data since last edition of publication
- 389 Various organisations with incomplete data
- 393 Organisations, which ceased its activity
- 397 List of organisations belonging to Organisations Unions

WYZNANIA RELIGIJNE

„Problemy metodologiczne statystycznych badań nad wyznaniem religijnymi w Polsce”

„Źródła danych i statystyka wyznań religijnych w Polsce”

opracował: Grzegorz Gudaszewski

Paweł Ciecieląg

* * *

„Indeksy wyznań”

„Karty informacyjne wyznań”

opracował: Paweł Ciecieląg

* * *

Charakterystykę 6 grup wyznaniowych

napisał: Tadeusz Doktor

uzupełnił: Paweł Ciecieląg

Problemy metodologiczne statystycznych badań nad wyznaniem religijnym w Polsce

Wyznanie jest dla statystyki niezwykle trudnym przedmiotem badań, już choćby tylko z tego względu, że należy do bardzo wrażliwego i intymnego wymiaru życia jednostek i społeczeństw, jakim jest religia i religijność. Wiele aspektów religijności nie poddaje się badaniom statystycznym, a niektóre z nich – badaniom empirycznym w ogóle, dotyczy to np. zjawiska „religijności niezinstytucjonalizowanej”. Dużym wyzwaniem jest oszacowanie liczebności członków poszczególnych kościołów i związków wyznaniowych, charakteryzujących się dużą różnorodnością co do wielkości, stopnia rozproszenia i rozmieszczenia.

Statystyczne badania wyznaniowe mogą być prowadzone z wykorzystaniem przynajmniej trzech procedur: badań reprezentacyjnych, spisów powszechnych i sprawozdawczości statystycznej obejmującej instytucje wyznaniowe. Każda z tych procedur ma swoje zalety i ograniczenia wynikające z metodologii, możliwości organizacyjnych i finansowych, a czasami i względów politycznych.

W Polsce przeprowadza się stosunkowo dużo badań reprezentacyjnych, w których uwzględnia się pytanie o wyznanie, w tym wiele poświęconych specjalnie tematyce religijnej. Niestety tego typu badania nie dają wystarczającej wiedzy na temat liczby członków poszczególnych wyznań. Ze względu na specyfikę wyznaniową społeczeństwa polskiego badania sondażowe pozwalają w zasadzie oszacować sensownie tylko procentowy udział katolików; czasami ujawniają także ułamki procenta deklaracji prawosławnych, protestantów lub świadków Jehowy. Relatywnie niewielkie liczebności wyznań niekatolickich i ich nierównomierne rozmieszczenie sprawiają bowiem, że badania sondażowe nie są w stanie dostarczyć miarodajnych danych umożliwiających odtworzenie, czy choćby – przybliżenie pełnej struktury wyznaniowej ludności Polski. Większość spośród niewielkich ugrupowań religijnych w ogóle nie zostaje „wykryta” w badaniach przeprowadzonych na niewielkich, co najwyżej kilkutyśięcnych próbach losowych.

Odpowiednim źródłem pozyskiwania danych dotyczących struktury wyznaniowej kraju może być spis powszechny. Jednak ostatni raz pytanie o wyznanie uwzględniono w polskim spisie powszechnym w 1931 r. Mimo znacznych zmian, jakie zaszły w czasie II wojny światowej i w latach następnych w zakresie struktury wyznaniowej społeczeństwa polskiego w wyniku zmian granic państwowych, w okresie PRL-u temat wyznania był z powodów ideologicznych pomijany we wszystkich spisach ludności. Pytanie o wyznanie nie zostało uwzględnione także w pierwszym powszechnym spisie ludności, przeprowadzonym po odzyskaniu przez Polskę niepodległości i suwerenności, który odbył się w 2002 r. Idea badania wyznania w spisie powszechnym nie uzyskała wówczas należytego wsparcia w obliczu sprzeciwu, formułowanego głównie z pozycji ochrony wolności osobistych i dopatrywania się przeszkód formalno-prawnych.

Wszystkie te przeciwności zostały przezwyciężone w trakcie dyskusji nad zakresem tematycznym ostatniego badania spisowego. W wyniku czego w spisie ludności i mieszkań, który odbył się w 2011 r. pytanie o przynależność wyznaniową zostało zadane na zasadach dobrowolności.

Spis w 2011 r. był przeprowadzony przy użyciu nowych rozwiązań metodologicznych, wykorzystujących istniejące dane z rejestrów, spis internetowy oraz badanie reprezentacyjne. Pytanie o przynależność wyznaniową znalazło się w poszerzonym zakresie tematycznym, realizowanym w ramach spisowego badania reprezentacyjnego, którym objęto około 20% mieszkań w skali kraju.

Ze względu na trwające prace nad opracowaniem wyników NSP 2011 nie ma możliwości przedstawienia w niniejszej publikacji danych spisowych o strukturze wyznaniowej. Dlatego też, aktualnie jedynym źródłem informacji o strukturze wyznaniowej ludności Polski jest badanie statystyczne, w ramach którego dane o stanie i działalności kościołów i związków wyznaniowych pozyskiwane są bezpośrednio od organizacji wyznaniowych. Badanie to prowadzone jest w GUS od 1990 r.

W okresie PRL do 1989 r. gromadzenie informacji o funkcjonowaniu, liczebności i rozmieszczeniu wyznań w Polsce leżało w sferze zadań specjalnie do tego celu powołanego Urzędu ds. Wyznań. Urząd ten gromadził informacje w drodze administracyjnego nakazu, co powodowało, że ich statystyczna wiarygodność była stosunkowo niska. Cały ten okres nie zapisał się dobrze w historii statystyki wyznań religijnych.

W toku wypracowywania w GUS metodologii badań nad wyznaniem przyjęto zasadę, że będzie pozyskiwany stosunkowo wąski, ale możliwie najbardziej wiarygodny zakres informacji. Zrezygnowano także z nakładania obowiązków sprawozdawczego na instytucje wyznaniowe. Zamiast obligatoryjnych sprawozdań statystycznych wprowadzono ankietę statystyczną wypełnianą przez poszczególne wyznania na zasadzie dobrowolności. Kwestionariusz ankiety wyznaniowej rozsyłany od 1990 r. do poszczególnych wyznań, podporządkowany została ogólnym zasadom prostoty i niezmienności. Zawiera tylko kilka najważniejszych dla funkcjonowania wyznań pytań, sformułowanych w taki sposób, aby nie wymagały specjalnych objaśnień i instrukcji.

Należy jednakże podkreślić, że gromadzenie informacji dotyczących wszystkich zarejestrowanych w Polsce wyznań nie jest łatwe, ze względu na niejednorodne znaczenie zakresu nawet podstawowych pojęć opisujących wyznania. Np. pytanie o liczbę wyznawców lub wiernych nie zawsze jest tak samo zrozumiałe wśród stu kilkudziesięciu różnych wyznań. Nawet w Kościele katolickim pojęcie wiernego nie oddaje w pełni złożonego stosunku człowieka do wiary i obowiązków religijnych. Z tego też powodu w statystyce kościelnej jak również publicznej (GUS) nie podaje się liczby wiernych lecz liczbę ochrzczonych. Pojęcie duchownego, dość jednoznacznie rozumiane w kościołach chrześcijańskich, nie ma prostego odpowiednika wśród wyznań niechrześcijańskich. Pojęcie obiektu sakralnego jest również odmiennie rozumiane w różnych wyznaniach, podobnie jak pojęcie jednostki organizacyjnej np.: parafii, wspólnoty, zboru czy gminy. Zatem zbudowanie jednego uniwersalnego narzędzia badawczego było zadaniem dość trudnym, wymagającym czasami indywidualnego podejścia do każdego wyznania.

Dodatkowo należy podkreślić, że przedstawione w publikacji informacje nt. zasad wiary i sakramentów uznawanych przez poszczególne wyznania zostały przygotowane wg opisów nadesłanych przez poszczególne kościoły i związki wyznaniowe bądź zaczerpnięte z ich oficjalnych materiałów lub stron internetowych.

Źródła danych i statystyka wyznań religijnych w Polsce

Źródła danych o wyznaniach

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje pozyskano przy pomocy statystycznej ankiety wyznaniowej AW, którą GUS kieruje każdego roku do władz wyznań. Zakres danych pozyskiwanych przy pomocy tej ankiety obejmuje przede wszystkim podstawowe parametry statystyczne, takie jak liczba: członków, duchownych, jednostek organizacyjno-terytorialnych różnego poziomu (wspólnot podstawowych i wyższego szczebla), obiektów sprawowania kultu, udzielonych chrztów lub innych form inicjacji religijnej oraz ślubów. W zależności od stopnia zaawansowania wewnętrznej statystyki poszczególnych wyznań lub stopnia dopasowania ich struktur terytorialnych do podziału administracyjnego kraju, dane tego typu podawane są według województw. Ponadto w kwestionariuszu ankiety przewidziano miejsce na informacje o przejawach działalności statutowej, obejmujące takie kwestie, jak aktywność edukacyjna, pomoc społeczna i praca charytatywna, działalność wydawnicza i informacyjna – w miarę możliwości ujmowane ilościowo.

Temat badania oraz specyfika badanych podmiotów wymaga elastycznego podejścia, dlatego niezależnie od podstawowego i wystandaryzowanego modułu ankiety AW, stosownie do potrzeb informacyjnych, przedstawicielom kościołów i wyznań zadawane są pytania o różne informacje o charakterze opisowym. Na przykład do wyznań rozpoczynających działalność kierowane są dodatkowe pytania, pozwalające scharakteryzować je pod względem takich zagadnień, jak: doktryna wiary i jej źródła, przejawy kultu religijnego, sposoby realizowania zaleceń wiary w życiu codziennym, a także zasady przyjmowania nowych wyznawców.

Rozsyłając kwestionariusze ankiety do wszystkich tych podmiotów, GUS liczy na ich własne udokumentowane źródła ewidencyjne, przede wszystkim te dotyczące wyznawców. Jednakże nie wszystkie otrzymywane ankiety spełniają te oczekiwania. Zastosowanie prostych metod rachunkowych i porównawczych wskazuje, że niektóre wyznania nie prowadzą systematycznej aktualizacji stanu liczebnego swoich wyznawców. O pewnej słabości wewnętrznej statystyki wyznania może też świadczyć brak danych o rozmieszczeniu terytorialnym, lub podawanie skokowo zmieniającej się liczby wiernych w diasporze. W takich sytuacjach starano się drogą telefoniczną lub korespondencyjnie o uaktualnienie lub korektę danych. W skrajnych przypadkach braku reakcji na prośby – danych takich nie włączamy do statystyk. Pewnym ułatwieniem dla podmiotów sprawozdawczych było wprowadzenie w ostatnich latach możliwości wypełniania ankiety w formie elektronicznej.

Z ogólnych badań statystyczną ankietą wyznaniową wyłączony został Kościół katolicki, ponieważ od wielu już lat tworzy on własną wewnętrzną statystykę. Prace statystyczne podjęto już pod koniec lat sześćdziesiątych, a w 1972 r. Stowarzyszenie Apostolstwa Katolickiego (SAC) powołało Zakład Socjologii Religii. Zakład ten przekształcony później w Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego (ISKK) przeprowadza szereg badań statystycznych obejmujących: pełne spisy duchowieństwa, spisy parafii oraz powszechne liczenie wiernych uczestniczących w niedzielnej

Mszy św., niezbędne do corocznego ustalania wskaźnika *dominicantes i communicantes*.

Prowadzony od 1990 w GUS wykaz kościołów i wyznań, utworzony na podstawie danych dawnego Urzędu do Spraw Wyznań, jest corocznie aktualizowany na podstawie ewidencji kościołów i związków wyznaniowych, którą obecnie prowadzi Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Na koniec 2011 r. baza danych GUS obejmowała dane dotyczące 191 kościołów i wyznań. W zestawieniu tym jest 17 takich, które rozwiązały się lub przyłączyły do innych wyznań, a które uwzględniamy w niniejszym opracowaniu w niektórych statystykach (np. obrazujących dynamikę powstawania) oraz opisujemy indywidualnie w formie krótkich notek informacyjnych.

Podstawowe dane podsumowujące o wyznaniach

Analizując daty rejestracji kościołów i wyznań łatwo można zauważyć, że prawdziwy rozkwit w dziedzinie organizowania się związków wyznaniowych przyniósł przełom lat 80. i 90., a zatem początek przemian ustrojowych w Polsce i związana z nim liberalizacja prawa wyznaniowego. W okresie tym zaczęły rejestrować się te grupy wyznaniowe, które funkcjonowały już od lat, nie mogąc uzyskać statusu związku wyznaniowego, jak np. stosunkowo liczebna, na tle niekatolickich wyznań w Polsce, organizacja świadków Jehowy. Z drugiej strony fala przemian i wynikające z niej otwarcie na swobodny napływ prądów religijno-filozoficznych ze świata zachodniego, a także dogodne przepisy – zwłaszcza na początku tego okresu – przełożyły się na znaczną intensyfikację w zakresie powstawania i organizowania się różnego typu nowych ruchów religijnych i kultowych. W dużej mierze były to grupy istotnie odmienne w stosunku do dominującej w Polsce tradycji chrześcijańskiej, nawiązujące np. do odległych kulturowo tradycji, np. hinduizmu lub buddyzmu.

Kościół i związki wyznaniowe, których istnienie odnotowano w GUS według roku uznania

Rok uznania	Liczba wyznań		
	wszystkich zarejestrowanych	istniejących w 2011 r.	rozwiązanych
Ogółem	191	174	17
do 1919	8	8	–
1920-1929	3	3	–
1930-1939	2	2	–
1940-1949	4	4	–
1950-1959	2	2	–
1960-1969	7	7	–
1970-1979	1	1	–
1980-1989	23	23	–
1990-1999	113	96	17
2000-2011	28	28	–

Dość zauważyć, że począwszy od roku 1990 do 2011 uzyskało status prawny 141 wyznań, co stanowi 74% uwzględnionej w analizie i opisach zbiorowości 191

Rok uznania	Liczba wszystkich zarejestrowanych wyznań	w tym istniejących w 2011r.
Ogółem	191	174
do 1984	33	33
1985-1989	17	17
1990	23	20
1991	7	5
1992	10	9
1993	9	6
1994	11	8
1995	11	10
1996	16	13
1997	18	18
1998	9	9
1999	–	–
2000	2	2
2001	2	2
2003	5	4
2004	3	3
2005	–	–
2006	5	5
2007	1	1
2008	2	2
2009	4	4
2010	2	2
2011	1	1

wyznań – tzn. wszystkich figurujących w wykazie i bazach danych GUS, niezależnie od tego, czy obecnie jeszcze funkcjonują, czy też uległy rozwiązaniu (względnie weszły w skład innych). Już sam rok 1990 odznaczył się uznaniem 23 związków wyznaniowych, tym samym największą jednoroczną liczbą rejestracji, a przez kolejnych osiem lat przybywało średnio po 10 nowych zarejestrowanych związków wyznaniowych. Tak było do roku 1999 – kiedy dały o sobie znać nowe przepisy, podnoszące nieco wymogi stawiane przy rejestracji wyznań – w którym nie odnotowujemy żadnego przypadku rejestracji. Ostatecznie zaś w latach 1990-1999 zarejestrowano ich 114, tj. 60% spośród całej omawianej zbiorowości kościołów i związków wyznaniowych. Od roku 2000 obserwujemy wyraźną stabilizację w tej dziedzinie, objawiającą się wyraźnie słabszym, ale sukcesywnym powiększaniem się stanu zarejestrowanych związków wyznaniowych – średnio po 2-3 wyznania na rok.

Wszystkie wyznania, które uległy rozwiązaniu, zarejestrowane zostały w latach 1990-1999. Wprawdzie przypadki zaprzestania działalności – podobnie jak dane o rozwiązanych wyznaniach – są odnotowywane i przechowywane w GUS dopiero od roku 1990¹, to znamieny jest fakt, że wszystkie ugrupowania religijne, zaprzestające działalności miały dość krótki staż.

Na tle całego okresu PRL, wypada odnotować pewien wzrost liczby corocznie rejestrowanych związków wyznaniowych, jaki obserwujemy od drugiej połowy lat 80. W latach 1985-89 uznano w sumie 17 związków, a zatem połowę liczby zarejestrowanych w latach poprzedzających ten okres, tzn. do roku 1984 (33). Fakt ten świadczy o pewnym wzroście pobłażliwości, jaką wykazywały w tej dziedzinie władze komunistyczne w ostatniej fazie epoki PRL.

Wykaz obejmujący zarejestrowane kościoły i związki wyznaniowe w Polsce odzwierciedla dużą różnorodność tradycji religijnych, nawiązujących do bardzo odległych od siebie kultur i epok. Tworzenie klasyfikacji czy typologii w dziedzinie religii i wyznań jest przedsięwzięciem niezwykle trudnym i dość ryzykownym. Wymaga stosowania wielu różnorodnych kryteriów (doktrynalnych, historycznych, strukturalno-

¹ GUS nie dysponuje danymi o związkach wyznaniowych rozwiązanych przed 1990 rokiem.

organizacyjnych, funkcjonalnych, itd.), prowadzących zazwyczaj do bardzo odległych rezultatów, które na ogół nie spotykają się z powszechną akceptacją zainteresowanych środowisk i rzadko zyskują szerokie uznanie.

Z prawnego punktu widzenia ogół kościołów, związków wyznaniowych i organizacji religijnych, można by podzielić jedynie na te, które zostały zarejestrowane – a wśród nich rozróżnić takie, których status prawny opiera się na specjalnie dedykowanych im ustawach i konkordacie oraz rejestrowane na zasadach ogólnych obowiązującego prawa wyznaniowego – oraz organizacje czy ruchy religijne, które z różnych względów nie uzyskały statusu prawnego (GUS w zasadzie nie obejmuje ich swym badaniem).

Statystyka publiczna, przynajmniej na obecnym etapie, nie ma wystarczającej wiedzy, ale także nie widzi konieczności, aby tworzyć klasyfikacje lub typologie wyznań. Niemniej jednak od początku wprowadzonego badania statystycznego wyznań istniała potrzeba wprowadzenia w GUS pewnej systematyzacji ogółu zarejestrowanych kościołów i związków wyznaniowych, ułatwiającej prowadzenia prac statystycznych i prezentację wyników. Dlatego przed kilkunastu laty zaczęto stosować w statystyce wyznań uporządkowanie badanych podmiotów według kilku grup. Owo uporządkowanie nie ma znamion wyczerpującego i zhierarchizowanego systemu, nie pretenduje do miana klasyfikacji lub typologii wyznań, a służy jedynie lepszemu organizowaniu i zarządzaniu bazą danych oraz publikowaniu danych statystycznych o wyznaniach.

Symbol identyfikacyjny	Grupy wyznań	Liczba	
		wszystkich zarejestrowanych wyznań	w tym istniejących w 2011 r.
1.	katolickie	9	9
2.	prawosławne	2	2
3.	protestanckie	80	67
4.	islamskie	5	5
5.	judaistyczne	5	4
6.	orientalne	19	18
7.	inne	22	20
9.	wyznania różne o niepełnych danych	49	49
razem		191	174
w tym rozwiązanych lub włączonych do innych		17	X

Przy wyodrębnieniu grup kierowano się przesłankami religioznawczymi, historycznymi, geograficznymi, statystycznymi, a także stanem wiedzy na temat wyznań. Wyodrębnionych zostało osiem grup, którym nadano stały kod cyfrowy, stanowiący zarazem część identyfikatora (pierwsza cyfra) poszczególnych wyznań. Sześć spośród nich to konkretne i określone grupy, nawiązujące historycznie, doktrynalnie lub geograficznie do pewnych wspólnych tradycji, a zaliczane do każdej z nich wyznania – jak się zdawało – nie budziły większych kontrowersji pod względem wzajemnego podobieństwa. Uporządkowane w ramach nich wyznania to: 1 katolickie, 2 prawosławne, 3 protestanckie, 4 islamskie, 5 judaistyczne oraz 6 orientalne (przede wszystkim nawiązujące do dwóch tradycji religijnych buddyzmu i hinduizmu). Poza tym utworzono kategorię 7 – „inne wyznania” dla wyznań,

które w swej doktrynie nawiązują do innych nurtów niż wymienione, a przy tym są reprezentowane tylko przez jeden-dwa zarejestrowane związki, a także takich, które odwołują się w swej nauce do wielu nurtów (synkretyczne). Wyznania, od których nie uzyskano jeszcze odpowiednich informacji, wystarczających do przyporządkowania do którejś z wcześniej omówionych grup tworzą kategorię 9 – „wyznania różne o niepełnych danych”. W miarę pozyskiwania danych i wzbogacania wiedzy na ich temat, związki te zostają przypisywane do konkretnych grup. Bywa tak również z wyznaniem należącymi już do którejś z grup, że w miarę pozyskiwania nowych bardziej wyczerpujących informacji (np. na prośbę i uzasadnienie przedstawicieli wyznania), zostają przyporządkowane do innej grupy.

Symbol identyfikacyjny	Grupy wyznań	Liczba		
		wyznań istniejących w 2011 r.	w tym o ustalonej liczbie członków	wyznawców (w tys.)
1.	katolickie	9	9	33507,0
2.	prawosławne	2	2	505,2
3.	protestanckie	67	65	145,6
4.	islamskie	5	5	5,1
5.	judaistyczne	4	4	1,6
6.	orientalne	18	16	17,5
7.	inne	20	16	136,4
9.	wyznania różne o niepełnych danych	49	29	3,0
	razem	174	146	34321,4
	w tym wyznania o nieustalonej liczbie członków	28	X	X

Mimo podejmowanych starań udało się uzyskać podstawowe dane na temat liczby członków od 146 spośród 174 formalnie działających w 2011 r. wyznań w Polsce. Ponieważ dla potrzeb analitycznych starano się uwzględnić liczbę członków możliwie największej części związków wyznaniowych, to należy zaznaczyć, że są to dane w różnym stopniu aktualne. Większość spośród 28 wyznań o nieznaney liczbie członków należy do liczącej 49 jednostek grupy ogólnie nowych, przez co mało lub w ogóle nierozpoznanych, gdzie tego typu braki danych są stosunkowo najczęstsze – dotyczą prawie połowy tych organizacji. Relatywnie często sytuacje takie dotyczą wyznań tworzących grupę „inne” – 4 spośród 20 wszystkich.

Pomijając problem braków danych stwierdzamy, że kościoły i związki wyznaniowe w Polsce zrzeszają łącznie 34.321,4 tys. wyznawców. Gdyby odnieść uzyskaną sumę członków wszystkich grup wyznań do liczby ludności Polski, ustaloną na koniec 2011 r. przez statystykę ludnościową GUS na 38.538,4 tys. okazałoby się, że zestawione kościoły i związki wyznaniowe nie obejmują przeszło 4,2 mln. to jest 10,9% ludności Polski. Odsetek ten w niewielkiej części pomniejszony o członków związków wyznaniowych o nieustalonej liczbie wyznawców oraz organizacji i ruchów religijnych nieposiadających osobowości prawnej obejmuje przede wszystkim osoby bez wyznania. Procent ten wydaje się być zawyżony. W związku z tym należy zachować powściągliwość w jego interpretacji.

Należy przede wszystkim postawić pytanie, czy w ogóle bilansowanie liczb członków grup wyznań do liczby ludności Polski jest zasadne lub uprawnione. Wydaje się, że stan danych, dotyczących wyznań nakazuje zachować w tym względzie daleko idącą ostrożność, na co wskazuje wiele przesłanek metodologicznych.

Po pierwsze to, że obliczone sumy członków zestawionych grup wyznań, uzyskano na podstawie stanów liczebnych poszczególnych wyznań, pochodzących z różnych okresów, a więc są w różnym stopniu aktualne. Jednakże wpływ tego czynnika w skali ogólnej liczby należących do wyznań jest mało znaczący, ponieważ zmiany dokonujące się na przestrzeni nawet kilku lat nie są aż tak radykalne, a poza tym dane o największych kościołach są zazwyczaj aktualne.

Po drugie, w odniesieniu do 28, co stanowi 16,1% ogółu działających do końca 2011 r. kościołów i związków, jak dotąd w ogóle nie ustalono liczby członków. Ten problem, choć istotny z punktu widzenia metodologii statystyki, nie ma także dużego przełożenia ilościowego. Biorąc bowiem pod uwagę charakter grup wyznaniowych o nieznannej liczbie członków (np. poprzez analogię do podobnych im związków o ustalonej liczbie wyznawców), także ich stosunkowo wczesny etap rozwoju, na co wskazuje niedługi okres od ich powstania, zakładając m.in. także i to, że część z nich przeżywa kryzys działalności lub w praktyce zawiesiła działalność, można szacować, że braki danych dotyczących ich liczebności odpowiadają za niedobór w uzyskanej sumie członków kościołów i związków w Polsce rzędu kilku – a najwyżej – kilkunastu tysięcy.

W tym kontekście – to kolejny problem – potencjalnie większy margines błędu kryją w sobie dane podawane przez niektóre z większych wyznań, na co wskazuje wyraźnie szacunkowy charakter niektórych przekazywanych informacji o liczbie wyznawców, np. zaokrąglane do pełnych tysięcy itd. Z tym wiąże się, sygnalizowana już w opracowaniu, kwestia braku odpowiednio prowadzonej statystyki wewnętrznej kościołów, spowodowanej niedostrzeganiem takiej potrzeby albo braku środków i możliwości.

Jednakże największą wagę – w sensie ilościowym – niosą w sobie problemy związane z precyzyjnymi ustaleniami, dotyczącymi największego, a tym samym liczebnie dominującego wyznania rzymskokatolickiego. Chociaż Kościół katolicki powołał do prowadzenia statystyki wyspecjalizowaną i profesjonalną instytucję tzn. Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego (ISKK), to zasięg demograficzny Kościoła stawia wyzwania niemal tej miary, co stojące przed publiczną statystyką ludnościową, w szczególności wynikające z mobilności wiernych.

Od kilku lat ISKK m.in. na potrzeby i przy współpracy statystycznej agencji Watykanu, ustala liczbę wiernych. Ustalanie to odbywa się w ramach i przy współudziale wewnętrznych struktur Kościoła katolickiego, tzn. kurii diecezjalnych i parafii. Uzyskane w ten sposób dane (patrz karta informacyjna dotycząca Kościoła katolickiego) obejmują zarówno liczbę absolutną jak i wartości procentowe (dla Polski i poszczególnych diecezji). Problem jednak w tym, że odniesienie obu tych rodzajów wartości liczbowych do danych statystyki publicznej powoduje pewne rozbieżności i niekonsekwencje. Uzyskana bowiem przez statystkę kościelną liczba wiernych (**33.399,3** tys.) stanowi inny odsetek (86,7%) podawanej przez GUS liczby ludności Polski (**38.538,4** tys.), niż ten, który podaje ISKK (**95,5%**).

Przyjęcie rozwiązania, które nasuwa się jako najprostsze, ażeby uwzględnić liczbę wiernych podawaną przez statystykę kościelną i odnosząc ją do liczby ustalonej przez GUS (wariant mniej korzystny dla „stanu posiadania” Kościoła) wyzna-

czyć „nowy” odsetek wiernych, wcale nie jest rozwiązaniem najbardziej trafnym i oczywistym, jak by mogło się wydawać. Uzyskany w ten sposób udział wiernych Kościoła katolickiego, wynoszący 86,7%, byłby z pewnością niedoszacowany, na co wskazują m.in. badania reprezentacyjne, uzyskujące znacząco wyższe udziały deklarujących wyznanie katolickie (90% do 96%). Trzeba jednak zdecydowanie podkreślić, że odsetek podawany przez ISKK nie jest bynajmniej skutkiem nieumiejętnego obliczania procentów, lecz bezpośrednio wynika z procedury, w toku której ustalana jest liczby wiernych. Mianowicie, odsetek ten uzyskuje się jako rezultat odniesienia liczby wiernych do – ustalonej także przez statystkę Kościoła – liczby mieszkańców (ludności) poszczególnych jednostek terytorialnych Kościoła, a w konsekwencji uzyskiwanej przez ISKK sumy ludności Polski (innej niż podawana przez GUS). Liczby wiernych są ustalane na poziomie parafii, a następnie w diecezjach. Problem jednak w tym, że w porównaniu do danych GUS, statystyka Kościoła katolickiego niedoszacowuje liczby ludności, a różnica ta na poziomie diecezji – w przypadku niektórych diecezji może sięgać nawet 100 tys. osób². Należy zatem zakładać, że w konsekwencji ogólnie niedoszacowana jest liczba wiernych.

Możliwe jest także przyjęcie rozwiązania odwrotnego (bardziej korzystnego dla stanu osobowego Kościoła), polegającego na uwzględnieniu podanego przez ISKK odsetka (95,5%) wiernych Kościoła katolickiego oraz wyliczenie na jego podstawie „nowej” liczby wiernych Kościoła katolickiego z liczby ludności podawanej przez statystykę publiczną. Trzeba jednak zwrócić uwagę na fakt, że uzyskana w ten sposób liczba 36.804,2 tys. wiernych, byłaby wyraźnie większa (o ponad 3,4 mln.) od tej, którą podaje sama statystyka Kościoła. W konsekwencji zastosowania tego wariantu liczba należących do formalnie działających kościołów i związków (o znanej liczbie wiernych) wzrosłaby do 37.618,6 tys., a odsetek pozostających poza ich zasięgiem wynosiłby 2,4% ogółu ludności Polski. Wydaje się jednak, że wskutek tego zabiegu niedoszacowany byłby udział osób bezwyznaniowych.

Trudności z jednoznacznym ustaleniem liczby wiernych Kościoła Katolickiego mają zatem decydujący wpływ na oszacowanie liczby osób będących członkami kościołów i związków wyznaniowych oraz bezwyznaniowych w Polsce. Można zatem stwierdzić, że liczba katolików obrządku łacińskiego zawiera się przedziale od 86,7% do 95,5% ludności Polski.

Wypada w tym miejscu wyrazić nadzieję, że uwzględnienie po raz pierwszy pytania o wyznanie w ostatnim spisie ludności wniesie wiele pożytku dla ustalania struktury wyznaniowej społeczeństwa polskiego.

² Tak wynika z przeprowadzonego wstępnego rozszacowania ludności według struktury diecezjalnej Kościoła katolickiego, na podstawie danych ludnościowych w powiatach z 2000 roku.

Sposób prezentacji danych

Dalszą część opracowania poświęconego wyznaniom stanowi indywidualna prezentacja poszczególnych kościołów i związków wyznaniowych, która obejmuje dwa zasadnicze elementy: indeksy oraz karty informacyjne.

1. Aby umożliwić czytelnikowi łatwe wyszukiwanie danych i opisów wyznań sporządzono trzy indeksy, zawierające pełen wykaz wszystkich uwzględnionych w opracowaniu kościołów i związków wyznaniowych, w następujących porządkach: alfabetycznym, chronologicznym, demograficznym.

2. Zasadniczą częścią prezentacji poszczególnych wyznań są karty informacyjne wyznań, w których zamieszczono charakterystyki poszczególnych wyznań zawierające:

1) podstawowe informacje takie, takie jak: nazwę wyznania (także nazwę w języku angielskim), dane adresowe (w tym adres e-mail oraz oficjalna strona internetowa), rok powstania i rok rejestracji;

2) charakterystykę opisową wyznania (źródłem danych jest zazwyczaj ankieta AW-01 lub oficjalne materiały czy źródła danego wyznania), która – w zależności od posiadanych danych – uwzględnia syntetycznie m. in.: historię (genezę), doktrynę, zasady życia religijnego wyznawców, zasady przyjmowania członków, strukturę i działalność związku wyznaniowego.

3) dane statystyczne, tj. liczby: wyznawców, duchownych, jednostek kościelnych, obiektów sprawowania kultu, udzielonych chrztów lub innych form inicjacji religijnej, udzielonych ślubów.

Dane statystyczne – o ile stan posiadanych informacji na to pozwala – dotyczą opisywanego okresu 2009-2011 (za ostatni rok według rozmieszczenia terytorialnego, tzn. wg województw lub struktur administracyjnych danego wyznania) oraz w retrospekcji roku 2000 i 2005; w sytuacji braku danych z tych lat podawane są starsze lub z innych lat. Wszędzie, gdzie było to możliwe dołączono do karty wykres, ukazujący dynamikę rozwoju wyznania. Do ich opracowania wykorzystano wszystkie zasoby statystyczne GUS, zarówno uzyskane w drodze prowadzonych od 21 lat badań, jak i pochodzące z archiwów dawnego Urzędu ds. Wyznań z okresu PRL.

Karty informacyjne zamieszczone są w kolejności według przydzielonego – w ramach wewnętrznego rejestru GUS – każdemu wyznaniu identyfikatora, oddającego przynależność wyznania do którejś z wyżej opisanych ośmiu grup i numer porządkowy w grupie, odzwierciedlający kolejność dopisania do grupy (czyli w zasadzie czas powstania lub rejestracji wyznania). Każdą grupę indywidualnych kart poprzedza krótki opis grupy. Blok kart informacyjnych zamyka zestawienie krótkich notek o wyznaniach, które formalnie zaprzestały działalności.

Objaśnienia redakcyjne

W kartach informacyjnych, a także w indeksach zastosowano specjalne oznaczenia statystyczne, które wymagają krótkiego objaśnienia co do sposobu ich interpretowania:

znak „.” należy rozumieć jak „brak danych”;

znak „-” jak „brak zjawiska”;

znak „x” jak „nie dotyczy”.

INDEKSY WYZNAŃ RELIGIJNYCH W POLSCE

A – porządek alfabetyczny

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
1	Adwentyści Dnia Siódmego – Ruch Reformacyjny	3.06	67
2	Beit Polska – Związek Postępowych Gmin Żydowskich	9.50	179
3	Biblijny Kościół Baptystyczny	3.68	112
4	Buddyjska Wspólnota Zen Kannon	6.02	130
5	Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	6.03	131
6	Centrum Biblijne „Jezus Jest Panem”	3.46	104
7	Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	3.70	113
8	Centrum Chrześcijańskie „Miecz Ducha”	9.23	171
9	Centrum Chrześcijańskie „Nowa Fala”	3.72	113
10	Chrześcijańska Wspólnota Ewangeliczna	3.43	103
11	Chrześcijańska Wspólnota „Jezus Panem”	3.47	105
12	Chrześcijańska Wspólnota Zielonościątkowa	3.08	69
13	Chrześcijański Kościół Dobra	3.78	157
14	Chrześcijański Kościół „Dobra Nowina”	9.07	166
15	Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	3.81	118
16	Chrześcijański Kościół Pełnej Ewangelii „Duch i Moc”	7.19	148
17	Chrześcijański Kościół „Maranatha” w Wiśle	9.03	165
18	Chrześcijański Kościół Reformacyjny	9.37	175
19	Chrześcijański Związek Wyznaniowy „Źródło”	9.20	170
20	Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” – Kościół w Tarnowie	3.83	119
21	Ewangeliczna Wspólnota Zielonościątkowa	3.12	74
22	Ewangeliczny Kościół Chrześcijański	9.41	176
23	Ewangeliczny Związek Braterski	3.24	86
24	Gmina Wyznaniowa Starozakonnych w RP	5.06	127
25	Grupa Wyznaniowa „Shri Vidya”	6.11	182
26	Havurah Lelimum Jahadut – Bractwo dla Poznawania Judaizmu	5.03	182
27	Instytut Śardza Ling	9.47	178
28	Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	6.18	140
29	Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul-Bayt	4.03	123
30	Izraelicka Niezależna Gmina Wyznaniowa w Poznaniu	5.05	127
31	Jednota Braci Polskich	3.27	153
32	Karaimski Związek Religijny w RP	7.26	151
33	Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	3.05	65
34	Kościół Anglikański w Polsce	3.79	157
35	Kościół Armia Zbawienia w RP	9.43	176
36	Kościół Boży	3.80	182
37	Kościół Boży w Chrystusie	3.09	70
38	Kościół Boży w Polsce	3.73	114
39	Kościół „Chrystus dla Wszystkich”	3.54	154

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
40	Kościół Chrystusowy	3.23	85
41	Kościół Chrystusowy w RP	3.22	83
42	Kościół Chrześcijan Baptystów w RP	3.04	63
43	Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	3.07	68
44	Kościół Chrześcijan Pełnej Ewangelii Jezusa Chrystusa	3.45	181
45	Kościół Chrześcijan w RP	3.39	181
46	Kościół Chrześcijan w Rybniku	9.25	172
47	Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	3.10	71
48	Kościół Chrześcijański „Arka” w Poznaniu	3.49	105
49	Kościół Chrześcijański „Jezus Żyje”	9.17	169
50	Kościół Chrześcijański „Miejsce Odnowienia”	3.71	156
51	Kościół Chrześcijański Nowe Życie	9.18	170
52	Kościół Chrześcijański „Otwarte Drzwi”	9.28	172
53	Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”	9.36	174
54	Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	3.31	92
55	Kościół Chrześcijański w Rypinie	3.77	182
56	Kościół Chrześcijański w Toruniu	3.64	182
57	Kościół Chrześcijański w Warszawie	9.01	164
58	Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	3.75	116
59	Kościół Dobrego Pasterza	3.55	154
60	Kościół „Ekklesia” w Warszawie	9.14	167
61	Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP	3.01	57
62	Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP	3.03	61
63	Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP	3.02	59
64	Kościół Ewangeliczny „Ichtus” we Wrześni	3.63	156
65	Kościół Ewangeliczny „Misja Łaski”	3.35	181
66	Kościół Ewangeliczny w RP	9.34	174
67	Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	3.33	95
68	Kościół Greckokatolicki	1.02	38
69	Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	9.15	168
70	Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	7.25	150
71	Kościół Jezusa Chrystusa w Kamiennej Górze	3.51	154
72	Kościół Jezusa Chrystusa w Werbkowicach	3.52	108
73	Kościół Jezusa Chrystusa Wiary Chrześcijańskiej	9.11	167
74	Kościół Katolicki Mariawitów w RP	1.07	46
75	Kościół „Maranatha”	3.58	181
76	Kościół Miłosierdzia Jezusowego	9.33	173
77	Kościół Miłosiernego Boga	7.16	162
78	Kościół „Misja dla Polski”	9.08	166
79	Kościół Neounicki	1.03	40
80	Kościół Nowego Przymierza w Lublinie	9.13	167

22 Wyznania religijne: INDEKSY WYZNAŃ

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
81	Kościół Ormiański	1.04	41
82	Kościół Panteistyczny „Pneuma”	7.24	163
83	Kościół Pentakostalny w RP	3.74	114
84	Kościół Polskokatolicki w RP	1.05	42
85	Kościół Prezbiteriański	9.42	176
86	Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce	3.36	98
87	Kościół Remonstrantów Polskich	7.22	163
88	Kościół Rzymskokatolicki	1.01	36
89	Kościół Starokatolicki Mariawitów	1.06	44
90	Kościół Starokatolicki w RP	1.08	47
91	Kościół Unitariański	9.04	165
92	Kościół w Radomiu	3.62	155
93	Kościół Wolnych Chrześcijan w RP	3.25	88
94	Kościół Zielonoświątkowy	3.11	72
95	Kościół Zjednoczeniowy czyli Ruch p.w. Ducha Św. dla Zjednoczenia Chrześcijaństwa Światowego	7.07	161
96	Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	7.01	143
97	Liga Muzułmańska w RP	4.05	125
98	Lokalny Kościół w Kwidzynie	9.26	172
99	Medytacyjne Stowarzyszenie Najwyższej Mistrzyni Czing Hai w Polsce	6.12	160
100	Miejscowy Kościół w Lublinie	9.21	171
101	Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	6.08	135
102	Misja Buddyjska „Trzy Schronienia” w Polsce	6.16	139
103	Misja „Centrum Służby Życia”	3.34	97
104	Misja Pokoleń	3.56	109
105	Muzułmański Związek Religijny w RP	4.01	121
106	Niezależna Gmina Wyznania Mojżeszowego w Gdańsku	5.04	159
107	Nowe Jeruzalem	7.05	182
108	Nowoapostolski Kościół w Polsce	3.20	81
109	Ormiański Kościół Apostolski Katolikosatu Eczmiadzyńskiego w RP	9.52	179
110	Ormiański Kościół Apostolski w RP	9.44	177
111	Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	2.01	51
112	Polski Ewangeliczny Kościół Braterski	3.82	158
113	Polski Kościół Dialogu	9.06	166
114	Polski Kościół Słowiański	7.17	163
115	Polski Narodowy Kościół Katolicki w RP	1.09	48
116	Radha Govind Society of Poland	6.10	136
117	Rodzima Wiara	7.21	149
118	Rodzimy Kościół Polski	7.20	149
119	Ruch Nowego Życia	3.50	107
120	Ruch Świadomości Babadźi Herakhandi Samadź	6.09	159

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
121	Sangha „Dogen Zenji”	9.49	178
122	Stolica Boża i Barankowa Apostołów w Duchu i w Prawdzie, Alfa-Omega, Początek i Koniec	7.08	144
123	Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego w Polsce	3.13	75
124	Stowarzyszenie Chrześcijańskiej Nauki	7.02	144
125	Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	4.02	122
126	Stowarzyszenie Muzułmańskie „Ahmadiyya”	4.04	124
127	Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan w RP	3.26	90
128	Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy w Polsce	7.18	147
129	Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	6.01	129
130	Światowy Uniwersytet Duchowy „Brahma Kumaris” w Polsce	6.19	141
131	Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	3.15	79
132	Uczniowie Ducha Świętego	3.17	152
133	Unia Ewangelikalna w RP	9.40	175
134	Ursynowska Społeczność Ewangeliczna	9.05	166
135	Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa	3.19	152
136	Warszawski Kościół Chrystusowy	3.65	156
137	Warszawski Kościół Międzynarodowy	9.31	173
138	Wiara Baha’l w Polsce	7.11	145
139	Wschodni Kościół Staroobrzędowy	2.02	53
140	„Wspólnota bez Bram” Mumon-Kai Związek Buddyjski Zen Rinzaï	6.06	159
141	Wspólnota Chrześcijańska „Pojednanie”	3.37	99
142	Wspólnota Chrześcijańska „Wrocław dla Jezusa”	3.66	110
143	Wspólnota „Drzewo Oliwne”	7.14	146
144	Wspólnota Dzog-czen w Polsce	6.15	160
145	Wspólnota Nauk Różokrzyża	7.13	182
146	Wspólnota Unitarian Uniwersalistów w RP	3.57	109
147	Zachodni Zakon Sufi	7.09	162
148	Zachodniostowiański Związek Wyznaniowy „Słowiańska Wiara”	9.51	179
149	Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego	9.12	167
150	Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego	3.38	100
151	Zbór Chrześcijan we Wschowie	3.61	181
152	Zbór Chrześcijański w RP	3.28	91
153	Zbór Ewangelicko-Baptystyczny	3.42	153
154	Zbór Ewangeliczny „Agape” w Poznaniu	3.40	101
155	Zbór Ewangeliczny „Betel” w Warszawie	3.59	155
156	Zbór Ewangeliczny „Jeruzalem” w Żywcu	3.76	117
157	Zbór Ewangeliczny „Jordan” w Gdyni	3.69	182
158	Zbór Ewangeliczny „Nazaret”	3.53	181
159	Zbór Ewangeliczny „Syjon” w Dzięgielowie	3.30	181
160	Zbór Ewangelicznych Chrześcijan w Duchu Apostolskim	3.29	92
161	Zbór Ewangelii Łaski	3.67	111

24 Wyznania religijne: INDEKSY WYZNAŃ

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
162	Zbór Panmonistyczny	7.06	160
163	Zbór Stanowczych Chrześcijan w RP	3.32	94
164	Zbór w Opolu – „Społeczność Wywołanych”	9.22	171
165	Zbór w Wodzisławiu Śląskim	3.41	102
166	Zbór Wolnych Chrześcijan	3.48	153
167	Zgromadzenie Braci i Sióstr „Politeistów”	9.24	172
168	Zielonościwkowy Kościół Przypowieści Salomona	3.60	181
169	Zrzeszenie Kościołów Chrystusowych w RP	9.48	178
170	Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	3.14	77
171	Związek Ajapa Yoga	6.07	134
172	Związek Badaczy Biblii w RP	3.16	181
173	Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	6.13	137
174	Związek Buddyjski Dak Shang Kagyu w Polsce	9.02	164
175	Związek Buddyjski „Dzogczien Kunzang Cziuling” w RP	9.54	180
176	Związek Buddyjski KANZEON	6.04	132
177	Związek Buddyjski „Khordong” w Polsce	6.14	138
178	Związek Buddystów Czan	9.19	170
179	Związek Buddystów Zen „Bodhidharma”	6.05	133
180	Związek Garuda w Polsce	9.00	164
181	Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP	5.01	158
182	Związek Hatha Jogi „Brama Jogi”	9.29	173
183	Związek Khyung Dzon w Polsce	6.17	160
184	Związek Taoistów Tao Te King	9.39	175
185	Związek Tybetańskiego Bon „Sa Trik Er Sang”	9.53	180
186	Związek Wyznaniowy „Eckankar” w Polsce	9.16	169
187	Związek Wyznaniowy Hindu Bhawan w RP	9.46	178
188	Związek Wyznaniowy Kwinarystów	7.12	162
189	Związek Wyznaniowy Polska Chrześcijańska Służba	9.27	172
190	Związek Wyznaniowy Singh Saba Gurudwara w RP	9.45	177
191	Związek Wyznaniowy „Wierzę w Dobro Człowieka”	7.10	162

INDEKSY WYZNAŃ RELIGIJNYCH W POLSCE

B – porządek chronologiczny

Nazwa	Rok uznania	Identyfikator	Strona
Kościół Rzymskokatolicki	966	1.01	36
Kościół Ormiański	1356	1.04	41
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	1371	2.01	51
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP	1573	3.01	57
Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP	1573	3.02	59
Kościół Greckokatolicki	1596	1.02	38
Kościół Katolicki Mariawitów w RP	1906	1.07	46
Kościół Starokatolicki Mariawitów	1906	1.06	44
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP	1922	3.03	61
Kościół Neounicki	1923	1.03	40
Wschodni Kościół Staroobrzędowy	1928	2.02	53
Karaimski Związek Religijny w RP	1936	7.26	151
Muzułmański Związek Religijny w RP	1936	4.01	121
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	1946	3.05	65
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP	1946	3.04	63
Kościół Polskokatolicki w RP	1946	1.05	42
Kościół Starokatolicki w RP	1947	1.08	47
Stolica Boża i Barankowa Apostołów w Duchu i w Prawdzie, Alfa-Omega, Początek i Koniec	1953	7.08	144
Stowarzyszenie Chrześcijańskiej Nauki	1958	7.02	144
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego w Polsce	1960	3.13	75
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	1960	3.15	79
Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa	1960	3.19	152
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	1960	3.14	77
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	1961	3.07	68
Zbór Panmonistyczny	1961	7.06	160
Jednota Braci Polskich	1967	3.27	153
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	1977	7.25	150
Związek Buddystów Zen „Bodhidharma”	1980	6.05	133
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	1981	3.12	74
Kościół Wolnych Chrześcijan w RP	1981	3.25	88
Kościół Chrystusowy	1982	3.23	85
Nowoapostolski Kościół w Polsce	1983	3.20	81
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan w RP	1984	3.26	90
Światowy Uniwersytet Duchowy „Brahma Kumaris” w Polsce	1985	6.19	141
Chrześcijańska Wspólnota Zielonoświątkowa	1986	3.08	69
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	1986	7.01	143

26 Wyznania religijne: INDEKSY WYZNAŃ

Nazwa	Rok uznania	Identyfikator	Strona
Związek Ajapa Yoga	1986	6.07	134
Ewangeliczny Związek Braterski	1987	3.24	86
Kościół Zielonoświątkowy	1987	3.11	72
Związek Buddyjski KANZEON	1987	6.04	132
Kościół Boży w Chrystusie	1988	3.09	70
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	1988	3.10	71
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	1988	6.08	135
Uczniowie Ducha Świętego	1988	3.17	152
„Wspólnota bez Bram” Mumon-Kai Związek Buddyjski Zen Rinzai	1988	6.06	159
Kościół Chrystusowy w RP	1988	3.22	83
Buddyjska Wspólnota Zen Kannon	1989	6.02	130
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	1989	4.02	122
Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy w Polsce	1989	7.18	147
Adwentyści Dnia Siódmego – Ruch Reformacyjny	1990	3.06	67
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	1990	6.03	131
Centrum Biblijne „Jezus Jest Panem”	1990	3.46	104
Chrześcijańska Wspólnota Ewangeliczna	1990	3.43	103
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	1990	6.18	140
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul-Bayt	1990	4.03	123
Kościół Ewangeliczny „Misja Łaski”	1990	3.35	181
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	1990	3.33	95
Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce	1990	3.36	98
Kościół Zjednoczeniowy czyli Ruch p.w. Ducha Św. dla Zjednoczenia Chrześcijaństwa Światowego	1990	7.07	161
Misja „Centrum Służby Życia”	1990	3.34	97
Nowe Jeruzalem	1990	7.05	182
Ruch Świadomości Babadži Herakhandi Samadż	1990	6.09	159
Stowarzyszenie Muzułmańskie „Ahmadiyya”	1990	4.04	124
Radha Govind Society of Poland	1990	6.10	136
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	1990	6.01	129
Zbór Chrześcijański w RP	1990	3.28	91
Zbór Ewangelicko-Baptystyczny	1990	3.42	153
Zbór Ewangeliczny „Syjon” w Dziegielowie	1990	3.30	181
Zbór Ewangelicznych Chrześcijan w Duchu Apostolskim	1990	3.29	92
Zbór Stanowczych Chrześcijan w RP	1990	3.32	94
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	1990	3.41	102
Związek Badaczy Biblii w RP	1990	3.16	181
Havurah Lelimum Jahadut – Bractwo dla Poznawania Judaizmu	1991	5.03	182
Kościół Chrześcijan w RP	1991	3.39	181
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	1991	3.31	92
Wspólnota Chrześcijańska „Pojednanie”	1991	3.37	99
Zachodni Zakon Sufi	1991	7.09	162

Nazwa	Rok uznania	Identyfikator	Strona
Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego	1991	3.38	100
Zbór Ewangeliczny „Agape” w Poznaniu	1991	3.40	101
Chrześcijańska Wspólnota „Jezus Panem”	1992	3.47	105
Kościół Chrześcijan Pełnej Ewangelii Jezusa Chrystusa	1992	3.45	181
Kościół Chrześcijański „Arka” w Poznaniu	1992	3.49	105
Kościół Jezusa Chrystusa w Kamiennej Górze	1992	3.51	154
Misja Pokoleń	1992	3.56	109
Ruch Nowego Życia	1992	3.50	107
Wiara Baha’i w Polsce	1992	7.11	145
Zbór Wolnych Chrześcijan	1992	3.48	153
Związek Wyznaniowy Kwinarystów	1992	7.12	162
Związek Wyznaniowy „Wierzę w Dobro Człowieka”	1992	7.10	162
Grupa Wyznaniowa „Śhri Vidya”	1993	6.11	182
Kościół „Chrystus dla Wszystkich”	1993	3.54	154
Kościół Dobrego Pasterza	1993	3.55	154
Kościół Jezusa Chrystusa w Werbkowicach	1993	3.52	108
Kościół „Maranatha”	1993	3.58	181
Wspólnota Chrześcijańska „Wrocław dla Jezusa”	1993	3.66	110
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów w RP	1993	3.57	109
Zbór Ewangeliczny „Nazaret”	1993	3.53	181
Zbór Ewangelii Łaski	1993	3.67	111
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP	1993	5.01	158
Kościół Miłosiernego Boga	1994	7.16	162
Kościół w Radomiu	1994	3.62	155
Medytacyjne Stowarzyszenie Najwyższej Mistrzyni Czing Hai w Polsce	1994	6.12	160
Wspólnota „Drzewo Oliwne”	1994	7.14	146
Wspólnota Dzog-czen w Polsce	1994	6.15	160
Wspólnota Nauk Różokrzyża	1994	7.13	182
Zbór Chrześcijan we Wschowie	1994	3.61	181
Zbór Ewangeliczny „Betel” w Warszawie	1994	3.59	155
Zielonoświątkowy Kościół Przepowiedzi Salomona	1994	3.60	181
Związek Buddyjski „Khordong” w Polsce	1994	6.14	138
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	1994	6.13	137
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	1995	3.81	118
Kościół Chrześcijański w Toruniu	1995	3.64	182
Kościół Ewangeliczny „Ichtus” we Wrześni	1995	3.63	156
Kościół Remonstrantów Polskich	1995	7.22	163
Misja Buddyjska „Trzy Schronienia” w Polsce	1995	6.16	139
Polski Kościół Słowiański	1995	7.17	163
Rodzimy Kościół Polski	1995	7.20	149
Warszawski Kościół Chrystusowy	1995	3.65	156

Nazwa	Rok uznania	Identyfikator	Strona
Chrześcijański Kościół Pełnej Ewangelii „Duch i Moc”	1995	7.19	148
Związek Garuda w Polsce	1995	9.00	164
Związek Khyung Dzon w Polsce	1995	6.17	160
Biblijny Kościół Baptystyczny	1996	3.68	112
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	1996	3.70	113
Centrum Chrześcijańskie „Nowa Fala”	1996	3.72	113
Chrześcijański Kościół Dobra	1996	3.78	157
Kościół Anglikański w Polsce	1996	3.79	157
Kościół Boży	1996	3.80	182
Kościół Chrześcijański „Miejsce Odnowienia”	1996	3.71	156
Kościół Chrześcijański w Rypinie	1996	3.77	182
Kościół Chrześcijański w Warszawie	1996	9.01	164
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	1996	3.75	116
Kościół Panteistyczny „Pneuma”	1996	7.24	163
Kościół Pentakostalny w RP	1996	3.74	114
Kościół Boży w Polsce	1996	3.73	114
Rodzima Wiara	1996	7.21	149
Zbór Ewangeliczny „Jeruzalem” w Żywcu	1996	3.76	117
Zbór Ewangeliczny „Jordan” w Gdyni	1996	3.69	182
Chrześcijański Kościół „Dobra Nowina”	1997	9.07	166
Chrześcijański Kościół „Maranatha” w Wiśle	1997	9.03	165
Chrześcijański Związek Wyznaniowy „Źródło”	1997	9.20	170
Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” – Kościół w Tarnowie	1997	3.83	119
Kościół Chrześcijański „Jezus Żyje”	1997	9.17	169
Kościół Chrześcijański Nowe Życie	1997	9.18	170
Kościół „Ekklesia” w Warszawie	1997	9.14	167
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	1997	9.15	168
Kościół Jezusa Chrystusa Wiary Chrześcijańskiej	1997	9.11	167
Kościół „Misja dla Polski”	1997	9.08	166
Kościół Nowego Przymierza w Lublinie	1997	9.13	167
Kościół Unitariański	1997	9.04	165
Polski Ewangeliczny Kościół Braterski	1997	3.82	158
Polski Kościół Dialogu	1997	9.06	166
Ursynowska Społeczność Ewangeliczna	1997	9.05	166
Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego	1997	9.12	167
Związek Buddyjski Dak Shang Kagyu w Polsce	1997	9.02	164
Związek Buddystów Czan	1997	9.19	170
Związek Wyznaniowy „Eckankar” w Polsce	1997	9.16	169
Centrum Chrześcijańskie „Miecz Ducha”	1998	9.23	171
Kościół Chrześcijan w Rybniku	1998	9.25	172
Kościół Chrześcijański „Otwarte Drzwi”	1998	9.28	172

Nazwa	Rok uznania	Identyfikator	Strona
Lokalny Kościół w Kwidzynie	1998	9.26	172
Miejscowy Kościół w Lublinie	1998	9.21	171
Zbór w Opolu – „Społeczność Wywołanych”	1998	9.22	171
Zgromadzenie Braci i Sióstr „Politeistów”	1998	9.24	172
Związek Hatha Jogi „Brama Jogi”	1998	9.29	173
Związek Wyznaniowy Polska Chrześcijańska Służba	1998	9.27	172
Niezależna Gmina Wyznania Mojżeszowego w Gdańsku	2000	5.04	159
Warszawski Kościół Międzynarodowy	2000	9.31	173
Izraelicka Niezależna Gmina Wyznaniowa w Poznaniu	2001	5.05	127
Kościół Miłosierdzia Jezusowego	2001	9.33	173
Chrześcijański Kościół Reformacyjny	2003	9.37	175
Gmina Wyznaniowa Starozakonnych w RP	2003	5.06	127
Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”	2003	9.36	174
Kościół Ewangeliczny w RP	2003	9.34	174
Liga Muzułmańska w RP	2004	4.05	125
Unia Ewangelikalna w RP	2004	9.40	175
Związek Taoistów Tao Te King	2004	9.39	175
Ewangeliczny Kościół Chrześcijański	2006	9.41	176
Kościół Armia Zbawienia w RP	2006	9.43	176
Kościół Prezbiteriański	2006	9.42	176
Polski Narodowy Kościół Katolicki w RP	2006	1.09	48
Ormiański Kościół Apostolski w RP	2006	9.44	177
Związek Wyznaniowy Singh Saba Gurudwara w RP	2007	9.45	177
Związek Wyznaniowy Hindu Bhavan w RP	2008	9.46	178
Instytut Śardza Ling	2008	9.47	178
Zrzeszenie Kościołów Chrystusowych w RP	2009	9.48	178
Sangha „Dogen Zenji”	2009	9.49	178
Beit Polska – Związek Postępowych Gmin Żydowskich	2009	9.50	179
Zachodniosłowiański Związek Wyznaniowy „Słowiańska Wiara”	2009	9.51	179
Ormiański Kościół Apostolski Katolikosatu Eczmiadzyńskiego w RP	2010	9.52	179
Związek Tybetańskiego Bon „Sa Trik Er Sang”	2010	9.53	180
Związek Buddyjski „Dzogcien Kunzang Cziuling” w RP	2011	9.54	180

INDEKSY WYZNAŃ RELIGIJNYCH W POLSCE

C – porządek demograficzny

Nazwa	Populacja	Identyfikator	Strona
Kościół Rzymskokatolicki	33399328	1.01	36
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	504150	2.01	51
Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy w Polsce	129270	7.18	147
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP	61738	3.01	57
Kościół Greckokatolicki	55000	1.02	38
Kościół Starokatolicki Mariawitów	23436	1.06	44
Kościół Zielonoświątkowy	22429	3.11	72
Kościół Polskokatolicki w RP	20402	1.05	42
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	9654	3.05	65
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	8284	6.03	131
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	5500	3.81	118
Nowoapostolski Kościół w Polsce	5161	3.20	81
Kościół Ormiański	5000	1.04	41
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP	4864	3.04	63
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP	4352	3.03	61
Kościół Chrystusowy w RP	4252	3.22	83
Kościół Boży w Chrystusie	4140	3.09	70
Rodzimy Kościół Polski	4000	7.20	149
Liga Muzułmańska w RP	3800	4.05	125
Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP	3488	3.02	59
Kościół Wolnych Chrześcijan w RP	2861	3.25	88
Misja Buddyjska „Trzy Schronienia” w Polsce	2560	6.16	139
Kościół Katolicki Mariawitów w RP	1980	1.07	46
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	1976	3.14	77
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	1955	6.13	137
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	1886	3.33	95
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	1755	6.08	135
Kościół Chrystusowy	1706	3.23	85
Chrześcijańska Wspólnota Zielonoświątkowa	1588	3.08	69
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	1510	6.18	140
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	1457	3.15	79
Kościół Starokatolicki w RP	1300	1.08	47
Misja Pokoleń	1258	3.56	109
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP	1222	5.01	158
Muzułmański Związek Religijny w RP	1132	4.01	121
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	1040	3.10	71
Uczniowie Ducha Świętego	1018	3.17	152

Nazwa	Populacja	Identyfikator	Strona
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	1013	7.25	150
Wschodni Kościół Staroobrzędowy	1006	2.02	53
Ewangeliczny Związek Braterski	630	3.24	86
Kościół Boży w Polsce	601	3.73	114
Zachodni Zakon Sufi	576	7.09	162
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	547	3.12	74
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	479	3.07	68
Medytacyjne Stowarzyszenie Najwyższej Mistrzyni Czing Hai w Polsce	460	6.12	160
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan w RP	448	3.26	90
Polski Narodowy Kościół Katolicki w RP	430	1.09	48
Kościół „Chrystus dla Wszystkich”	327	3.54	154
Związek Wyznaniowy Hindu Bhawan w RP	320	9.46	178
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	299	7.01	143
Zachodniostowiański Związek Wyznaniowy „Słowiańska Wiara”	296	9.51	179
Kościół Zjednoczeniowy czyli Ruch p.w. Ducha Św. dla Zjednoczenia Chrześcijaństwa Światowego	261	7.07	161
Jednota Braci Polskich	260	3.27	153
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	241	3.70	113
Wiara Baha’i w Polsce	228	7.11	145
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów w RP	224	3.57	109
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego w Polsce	215	3.13	75
Centrum Chrześcijańskie „Miecz Ducha”	200	9.23	171
Kościół Ewangeliczny w RP	200	9.34	174
Związek Taoistów Tao Te King	200	9.39	175
Kościół Prezbiteriański	200	9.42	176
Zbór Ewangeliczny „Agape” w Poznaniu	193	3.40	101
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	190	3.31	92
Niezależna Gmina Wyznania Mojżeszowego w Gdańsku	190	5.04	159
Wspólnota Chrześcijańska „Wrocław dla Jezusa”	180	3.66	110
Rodzima Wiara	180	7.21	149
Kościół Armia Zbawienia w RP	177	9.43	176
Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”	172	9.36	174
Chrześcijański Kościół Dobra	170	3.78	157
Chrześcijańska Wspólnota Ewangeliczna	150	3.43	103
Związek Buddystów Czhan	150	9.19	170
Kościół Neounicki	147	1.03	40
Związek Wyznaniowy Kwinarystów	146	7.12	162
Zbór Stanowczych Chrześcijan w RP	144	3.32	94
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	143	6.01	129
Związek Ajapa Yoga	133	6.07	134

32 Wyznania religijne: INDEKSY WYZNAŃ

Nazwa	Populacja	Identyfikator	Strona
Światowy Uniwersytet Duchowy „Brahma Kumaris” w Polsce	125	6.19	141
Buddyjska Wspólnota Zen Kannon	121	6.02	130
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	120	3.75	116
Gmina Wyznaniowa Starozakonnych w RP	120	9.35	127
Związek Buddyjski KANZEON	118	6.04	132
Karaïmski Związek Religijny w RP	115	7.26	151
Sangha „Domen Zenji”	115	9.49	178
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	110	3.41	102
Unia Ewangelikalna w RP	107	9.40	175
Kościół Chrześcijański „Arka” w Poznaniu	103	3.49	105
Ruch Nowego Życia	103	3.50	107
Wspólnota „Drzewo Oliwne”	100	7.14	146
Kościół Remonstrantów Polskich	100	7.22	163
Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego	100	9.12	167
Związek Hatha Jogi „Brama Jogi”	100	9.29	173
Ormiański Kościół Apostolski Katolikosatu Eczmiadzyńskiego w RP	100	9.52	179
Kościół Chrześcijański „Jezus Żyje”	95	9.17	169
Polski Ewangeliczny Kościół Braterski	94	3.82	158
Związek Wyznaniowy „Wierzę w Dobro Człowieka”	94	7.10	162
Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego	84	3.38	100
Związek Buddyjski „Khordong” w Polsce	80	6.14	138
Chrześcijański Związek Wyznaniowy „Źródło”	76	9.20	170
Misja „Centrum Służby Życia”	70	3.34	97
Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” – Kościół w Tarnowie	70	9.09	119
Związek Buddystów Zen „Bodhidharma”	70	6.05	133
Warszawski Kościół Międzynarodowy	70	9.31	173
Związek Khyung Dzon w Polsce	68	6.17	160
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	60	4.02	122
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul-Bayt	59	4.03	123
Zbór Chrześcijański w RP	55	3.28	91
„Wspólnota bez Bram” Mumon-Kai Związek Buddyjski Zen Rin-zai	53	6.06	159
Zbór Panmonistyczny	53	7.06	160
Warszawski Kościół Chrystusowy	52	3.65	156
Zbór Ewangelicznych Chrześcijan w Duchu Apostolskim	50	3.29	92
Kościół Chrześcijański „Miejsce Odnowienia”	50	3.71	156
Centrum Chrześcijańskie „Nowa Fala”	50	3.72	113
Kościół Pentakostalny w RP	50	3.74	114
Chrześcijański Kościół „Dobra Nowina”	50	9.07	166
Kościół „Ekklesia” w Warszawie	50	9.14	167
Stowarzyszenie Muzułmańskie „Ahmadiyya”	45	4.04	124

Nazwa	Populacja	Identyfikator	Strona
Adwentyści Dnia Siódmego – Ruch Reformacyjny	42	3.06	67
Chrześcijański Kościół Pełnej Ewangelii „Duch i Moc”	40	7.19	148
Chrześcijański Kościół „Maranatha” w Wiśle	40	9.03	165
Ursynowska Społeczność Ewangeliczna	40	9.05	166
Biblijny Kościół Baptystyczny	36	3.68	112
Stowarzyszenie Chrześcijańskiej Nauki	35	7.02	144
Kościół Jezusa Chrystusa w Werbkowicach	30	3.52	108
Zbór w Opolu – „Społeczność Wywołanych”	30	9.22	171
Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce	29	3.36	98
Centrum Biblijne „Jezus Jest Panem”	29	3.46	104
Związek Wyznaniowy „Eckankar” w Polsce	29	9.16	169
Kościół Anglikański w Polsce	28	3.79	157
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	27	9.15	168
Zbór Ewangelii Łaski	25	3.67	111
Chrześcijańska Wspólnota „Jezus Panem”	24	3.47	105
Kościół w Radomiu	24	3.62	155
Zbór Wolnych Chrześcijan	20	3.48	153
Izraelicka Niezależna Gmina Wyznaniowa w Poznaniu	20	5.05	127
Kościół Jezusa Chrystusa Wiary Chrześcijańskiej	20	9.11	167
Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa	17	3.19	152
Zbór Ewangeliczny „Jeruzalem” w Żywcu	17	3.76	117
Miejskowy Kościół w Lublinie	17	9.21	171
Kościół Jezusa Chrystusa w Kamiennej Górze	16	3.51	154
Wspólnota Chrześcijańska „Pojednanie”	15	3.37	99
Zbór Ewangeliczny „Betel” w Warszawie	15	3.59	155
Kościół Ewangeliczny „Ichtus” we Wrześni	15	3.63	156
Stolica Boża i Barankowa Apostołów w Duchu i w Prawdzie, Alfa-Omega, Początek i Koniec	15	7.08	144
Kościół Chrześcijan w Rybniku	15	9.25	172
Lokalny Kościół w Kwidzynie	15	9.26	172
Radha Govind Society of Poland	12	6.10	136
Związek Tybetańskiego Bon „Sa Trik Er Sang”	5	9.53	180
Grupa Wyznaniowa „Śhri Vidya”	-	6.11	182
Havurah Lelimud Jahadut - Bractwo dla Poznawania Judaizmu	-	5.03	182
Kościół Boży	-	3.80	182
Kościół Chrześcijan Pełnej Ewangelii Jezusa Chrystusa	-	3.45	181
Kościół Chrześcijan w RP	-	3.39	181
Kościół Chrześcijański w Rypinie	-	3.77	182
Kościół Chrześcijański w Toruniu	-	3.64	182
Kościół Ewangeliczny „Misja Łaski”	-	3.35	181
Kościół „Maranatha”	-	3.58	181
Nowe Jeruzalem	-	7.05	182

34 Wyznania religijne: INDEKSY WYZNAŃ

Nazwa	Populacja	Identyfikator	Strona
Wspólnota Nauk Różokrzyża	-	7.13	182
Zbór Chrześcijan we Wschowie	-	3.61	181
Zbór Ewangeliczny „Jordan” w Gdyni	-	3.69	182
Zbór Ewangeliczny „Nazaret”	-	3.53	181
Zbór Ewangeliczny „Syjon” w Dzięgielowie	-	3.30	181
Zielonoświątkowy Kościół Przepowiedzi Salomona	-	3.60	181
Związek Badaczy Biblii w RP	-	3.16	181
Beit Polska – Związek Postępowych Gmin Żydowskich	.	9.50	179
Chrześcijański Kościół Reformacyjny	.	9.37	175
Ewangeliczny Kościół Chrześcijański	.	9.41	176
Instytut Śardza Ling	.	9.47	178
Kościół Chrześcijański Nowe Życie	.	9.18	170
Kościół Chrześcijański „Otwarte Drzwi”	.	9.28	172
Kościół Chrześcijański w Warszawie	.	9.01	164
Kościół Dobrego Pasterza	.	3.55	154
Kościół Miłosierdzia Jezusowego	.	9.33	173
Kościół Miłosiernego Boga	.	7.16	162
Kościół „Misja dla Polski”	.	9.08	166
Kościół Nowego Przymierza w Lublinie	.	9.13	167
Kościół Panteistyczny „Pneuma”	.	7.24	163
Kościół Unitariański	.	9.04	165
Ormiański Kościół Apostolski w RP	.	9.44	177
Polski Kościół Dialogu	.	9.06	166
Polski Kościół Słowiański	.	7.17	163
Ruch Świadomości Babadzi Herakhandi Samadź	.	6.09	159
Wspólnota Dzog-czen w Polsce	.	6.15	160
Zbór Ewangelicko-Baptystyczny	.	3.42	153
Zgromadzenie Braci i Sióstr „Politeistów”	.	9.24	172
Zrzeszenie Kościołów Chrystusowych w RP	.	9.48	178
Związek Buddyjski Dak Shang Kagyu w Polsce	.	9.02	164
Związek Buddyjski „Dzogczien Kunzang Cziuling” w RP	.	9.54	180
Związek Garuda w Polsce	.	9.00	164
Związek Wyznaniowy Polska Chrześcijańska Służba	.	9.27	172
Związek Wyznaniowy Singh Saba Gurudwara w RP	.	9.45	177

KATOLICYZM

Określenie *katolicki*, czyli *powszechny* użyte zostało po raz pierwszy przez bp Ignacego z Antiochii (II w.) jako określenie całości wspólnot chrześcijańskich. Zgodnie z postanowieniami soboru Nicejskiego (325 r.) Kościół jest jeden, tzn. stworzony przez Chrystusa, święty, gdyż jego założycielem jest Bóg, katolicki, tzn. powszechny i apostołski, gdyż przejął władzę od apostołów. Działalność uświęcająca Kościoła realizuje się za pośrednictwem 7 sakramentów. W doktrynie katolickiej wyróżnia się Kościół widzialny (na ziemi) i niewidzialny (duchowy).

Katolicki i rzymski Kościół zajmuje w tej grupie kościołów miejsce specjalne. „Rzym” jako miasto, ma bowiem dla Kościoła rzymskokatolickiego szczególne znaczenie wynikające z faktu, że znajdują się tam groby apostołów Piotra i Pawła, a tworząca się wokół nich wspólnota chrześcijan miała przywilej nazywania się Matką wszystkich Kościołów. Z tego przywileju rzymskiego Kościoła biskupiego rozwinął się prymat rzymskiego papieża. Papież jest głową Kościoła Rzymskokatolickiego i katolickich kościołów wschodnich.

W 1054 r. nastąpił podział Kościoła na wschodni (prawosławie) i zachodni (katolicyzm). W XVI w. w wyniku reformacji Kościoła zapoczątkowanej przez M. Lutera (tezy z 1517 r.) następuje rozłam w Kościele zachodnim. W jego wyniku wydzielają się kościoły protestanckie.

Duchowieństwo Kościoła Katolickiego na świecie w 2010 r. liczyło: 5.104 biskupów, 412.236 księży, 118.990 alumnów, 54.665 braci zakonnych i 721.935 sióstr zakonnych. Liczba katolików w tym okresie wynosiła ok. 1,147 mld., co stanowiło 17,3% ogółu ludności świata. Katolicy stanowią ponad połowę ogółu chrześcijan. Większość katolików należy do Kościoła rzymskokatolickiego. Ok. 10 mln osób należy do katolickich kościołów wschodnich lub unickich. Kościoły te zachowawszy swoje obrządki wschodnie i własne języki liturgiczne zawarły unię z Kościołem rzymskokatolickim i uznają prymat papieża w sprawach jurysdykcji kościelnej. Ich doktryna wiary i moralność zgodna jest z doktryną i moralnością Kościoła rzymskokatolickiego.

W oderwaniu od Kościoła rzymskokatolickiego pozostają Kościoły starokatolickie. Powstały one w 1870 r. po soborze watykańskim I, w wyniku ogłoszenia dogmatu o nieomyślności papieża. Kościoły starokatolickie w Polsce zjednoczone są w Unii Utrechckiej (1899 r.) z pokrewnymi ruchami w Holandii, Austrii i Szwajcarii.

Kościół Polskokatolicki, pozostający również w oderwaniu od Watykanu, powstał w roku 1919 wśród emigrantów polskich w USA dla powstrzymania procesów odchodzenia od polskości, którym sprzyjała tamtejsza hierarchia rzymskokatolicka pochodzenia niemieckiego. Kościół Polskokatolicki utrzymuje zgodność zasad dogmatycznych z Polskim Narodowym Kościołem Katolickim w USA, zachowując jednak całkowitą odrębność organizacyjną i jurysdykcyjną. Jest równocześnie członkiem Polskiej Rady Ekumenicznej i Unii Kościołów Starokatolickich w Utrechcie.

Kościół Rzymskokatolicki obrzędek łaciński

Adres: 01-015 Warszawa, ul. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego 6

Tel. 22-838-92-51

Lata Archidiecezje/Diecezje	Wierni w % ogółu ludności	Dekanaty	Parafie
Ogółem 2000	95,7	1099	9950
2005	95,6	1131	10016
2009	95,6	1151	10157
2010	95,9	1153	10156
2011	95,5	1153	10177
Białostocka	82,7	13	114
Drohiczyńska	75,0	11	98
Łomżyńska	99,1	24	181
Częstochowska	99,2	35	311
Radomska	99,2	28	299
Sosnowiecka	94,0	22	162
Gdańska	92,9	24	194
Pelplińska	93,6	30	290
Toruńska	93,3	24	194
Gnieźnieńska	99,1	30	266
Bydgoska	97,9	19	149
Włocławska	99,0	32	232
Katowicka	97,2	34	317
Gliwicka	92,1	18	155
Opolska	95,5	36	398
Krakowska	97,3	44	441
Bielsko-Żywiecka	89,4	22	207
Kielecka	95,5	33	303
Tarnowska	99,5	43	450
Lubelska	97,6	28	268
Sandomierska	96,6	24	241
Siedlecka	98,3	25	245
Łódzka	94,7	35	218
Łowicka	99,7	21	165
Warmińska	98,2	33	259
Elbląska	95,6	20	157
Elcka	94,9	21	152
Poznańska	98,7	42	402
Kaliska	99,1	33	282
Przemyska	96,9	41	386
Rzeszowska	97,7	24	240
Zamojsko-lubaczowska	97,2	19	184
Szczecińsko-kamieńska	94,5	36	271
Koszalińsko-kołobrzewska	91,8	24	219
Zielonogórsko-gorzowska	88,7	29	266
Warszawska	92,5	28	210
Płocka	98,6	26	248
Warszawsko-praska	92,5	21	183
Wrocławska	96,1	33	300
Legnicka	91,4	29	241
Świdnicka	98,2	24	186
Ordynariat Polowy WP	x	15	93

Kościół Rzymskokatolicki obecny jest na ziemiach Polski od czasu chrztu w 966 r. Jest też największy pod względem liczby wyznawców. Podstawowe zasady dogmatyczne Kościoła zawarte są w Piśmie Świętym, Świętej Tradycji, Pismach Ojców Kościoła oraz dokumentach Urzędu Nauczycielskiego Kościoła (Magisterium Kościoła), tj. w dogmatach ogłaszanych przez papieży i w postanowieniach 21 soborów powszechnych. Zasady wiary zostały zawarte w Katechizmie Kościoła katolickiego

Wszystkie sprawy organizacyjne Kościoła regulowane są przez Kodeks Prawa Kanonicznego. Przewiduje on, że podstawową jednostką Kościoła jest diecezja, która dzieli się z kolei na parafie. Parafie łączą się w dekanaty dla wzajemnego wspierania się w pracy duszpasterskiej. Dla podobnych celów również diecezje łączą się w większe jednostki terytorialne zwane prowincjami lub metropoliami.

Na czele każdej diecezji (których jest 42) stoi biskup ordynariusz, a prowincji metropolita – arcybiskup diecezji w której jest zwierzchnikiem (archidiecezji). W Polsce w 2012 r. było 134 biskupów (42 diecezjalnych, 49 pomocniczych 1 biskup tytularny oraz 42 seniorów). Wspólne zadania pasterskie Kościoła na terenie kraju wypełnia Konferencja Episkopatu Polski (KEP), której członkami są wszyscy biskupi (także biskupi obrządku bizantyjsko-ukraińskiego). Konferencja Episkopatu, której Przewodniczącym jest Abp Józef Michalik metropolita przemyski, działa na podstawie statutu potwierdzonego przez Stolicę Apostolską. Jej pracami kieruje 14 osobowa Rada Stała. Prymasem Polski jest ks. abp J. Kowalczyk metropolita gnieźnieński.

Łączna liczba parafii na koniec 2011 roku wynosiła 10.177 z czego 646 to parafie zakonne. Liczba dekanatów – 1153. Dane z 2011 r. mówią o 19.130 kościołach (parafialnych i nieparafialnych) oraz 5.438 kaplicach (bez cmen-

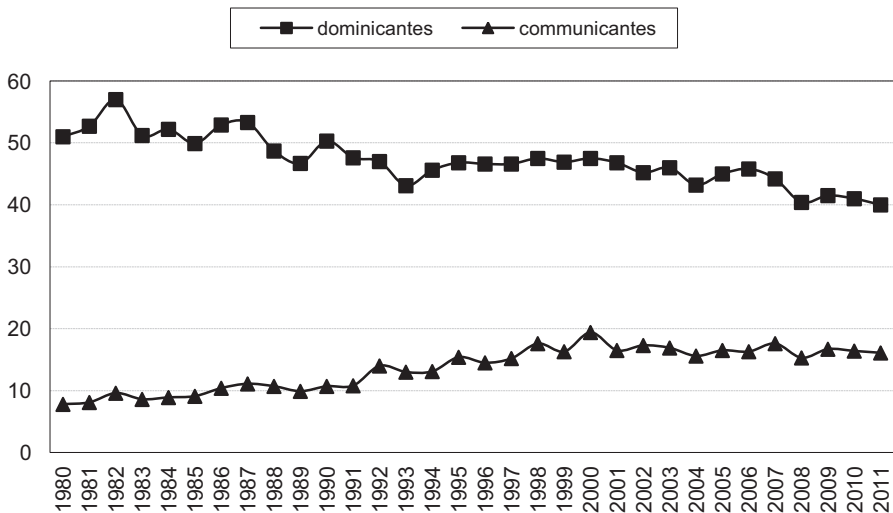
tarnych). W 2011 r. liczba księży wynosiła 30.481 w tym 5.721 księży zakonnych. W seminariach duchownych studiowało 3.210 alumnów diecezjalnych i 938 alumnów zakonnych. Liczba sióstr zakonnych wynosiła 21.998, a braci zakonnych – 1.311. Liczbę wiernych Kościoła na koniec 2011 r. ustalono na 33.399 tys. W przeciągu 2011 r. w Kościele Rzymskokatolickim w Polsce udzielono: 382.550 chrztów, 349.312 sakramentów bierzmowania, 328.354 sakramentów Pierwszej Komunii Świętej i 151.882 sakramenty małżeństwa.

W Kościele działa 61 męskich (przełożeni 59 z nich tworzą Konferencję Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich) oraz 151 żeńskich instytutów życia konsekrowanego (14 z nich to zakony klauzurowe).

Kościół katolicki w Polsce prowadzi szkoły i placówki oświatowe kształcące na każdym poziomie edukacji. Istnieje siedem wyższych uczelni katolickich: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie, Akademia Ignatianum w Krakowie, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Instytuty Teologiczne w Sandomierzu i Bielsku-Białej oraz Papiejskie Wydziały Teologiczne w Warszawie i we Wrocławiu.

Kościół Katolicki prowadzi szeroko zakrojoną działalność charytatywno-społeczną, poprzez liczne instytucje, zakony czy organizacje kościelne takie jak np.: Caritas, Akcja Katolicka, Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia. W ramach Kościoła działają także liczne instytucje oraz ruchy formacyjne.

Wskaźniki niedzielnych praktyk religijnych (**dominicanes** i **communicantes**) w 2011 r. wynosiły odpowiednio: 40,0% i 16,1%. Za podstawę obliczania wskaźnika **dominicanes** przyjmuje liczbę zobowiązanych, do których odnosi się liczbę uczestniczących we mszy św. w dniu badania. Dla wszystkich parafii przyjęto założenie (na podstawie struktury wieku ludności Polski), że zobowiązani do uczęszczania na niedzielną mszę św. stanowią 82% wiernych. Pozostałe 18% to dzieci do lat siedmiu, chorzy, ludzie starsi itp. – nie zobowiązani do uczestnictwa w niedzielnej mszy św. Wskaźnik **communicantes** obliczany jest jako liczba wiernych przystępujących do komunii św. odniesiona do liczby zobowiązanych.

Kościół posiada osobowość prawną uregulowaną następującymi dokumentami: Konkordat pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską podpisany 28 lipca 1993 r. który wszedł w życie 25 kwietnia 1998 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318) oraz ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.). Relacje państwo-Kościół w Konstytucji RP z 1997 r. według modelu zawartego w konkordacie.

Uregulowania te dotyczą Kościoła katolickiego w Polsce wraz ze wszystkimi obrządkami: łacińskim, bizantyjsko-ukraińskim, bizantyjsko-słowiańskim oraz ormiańskim.

Kościół Greckokatolicki obrzędek bizantyjsko-ukraiński

Adres:	37-700 Przemyśl, ul. Basztowa 13	Tel. 16-678-78-68
Email:	kuria@przemyslgr.opoka.org.pl; konsystoria@wroc-gda.opoka.org.pl	www.cerkiew.net www.cerkiew.net.pl

Diecezje i dekanaty	Parafie	Księża
Ogółem 2000	99	68
2005	138	72
2009	134	74
2010	134	75
2011	135	77
Przemysko-warszawska	78	50
dekanaty:		
przemyski	18	.
krakowsko-krynicki	14	.
sanocki	16	.
ełbląski	11	.
olsztyński	9	.
węgorzewski	10	.
Wrocławsko-gdańska	57	27
dekanaty:		
wrocławski	16	.
zielenogórski	13	.
koszaliński	12	.
ślupski	16	.

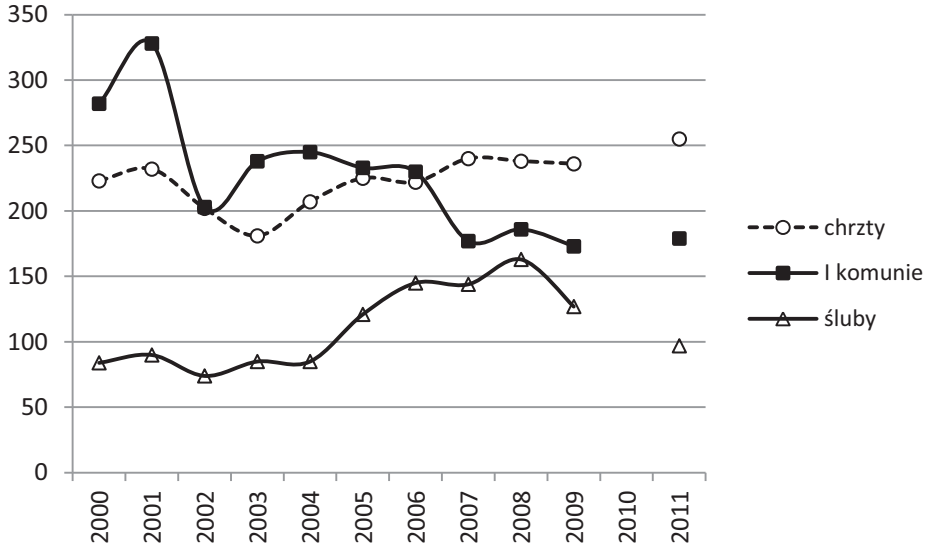
Pod koniec XVI w. hierarchia Kościoła Prawosławnego na terenach Rzeczypospolitej podjęła decyzję o zawarciu unii kościelnej ze Stolicą Apostolską. W 1596 r. doszło do zawarcia unii brzeskiej. Na jej mocy hierarchie, duchowieństwo wierni uznała zwierzchnictwo papieża, zachowując jednocześnie wschodnią duchowość, liturgię bizantyjską, dyscyplinę kościelną (m.in. żonate duchowieństwo), język staro-cerkiewno-słowiański w nabożeństwach oraz kalendarz juliański. Tę nową strukturę kościelną nazwano kościołem unickim, a następnie greckokatolickim. W jej skład wchodziły: metropolia kijowska oraz biskupstwa (eparchie): włodzimierska, łucka, połocko-witebska, chełmska, pińsko-turowska, lwowska i przemyska. W czasie rozbiorów dzieje historyczne Unitów były bardzo tragiczne; prześladowani, kilka razy likwidowani, zachowali jedność do dzisiaj.

Kościół Greckokatolicki w II Rzeczypospolitej organizacyjnie składał się z trzech diecezji:

lwowskiej, stanisławowskiej i przemyskiej, tworzyły one galicyjsko-lwowską prowincję kościelną, na czele której stał arcybiskup lwowski Andrej hrabia Szeptycki. W 1934 r. Stolica Apostolska powołała Administrację apostolską Łemkowszczyzny podlegającą bezpośrednio Watykanowi. Liczba duchownych diecezjalnych Kościoła w 1936 r. wynosiła 2380. W Kościele funkcjonowały trzy zakony męskie oraz 8 zgromadzeń zakonnych żeńskich. Liczba wiernych wynosiła ponad 330 tys.

Po II Wojnie Światowej w granicach Polski pozostała jedynie część diecezji przemyskiej i Administracja apostolska Łemkowszczyzny, władze komunistyczne aresztowały biskupów i deportowały do ZSRR oraz przestały uznawać Kościół Greckokatolicki w Polsce. Wierni byli pozbawieni swojej hierarchii kościelnej do 1989 r. gdy biskupem został ks. Jan Martyniak. W 1991 r. Ojciec Święty Jan Paweł II mianował go ordynariuszem diecezji przemyskiej obrządku bizantyjsko-ukraińskiego. Następnie w 1996 r. dokonał całościowej reorganizacji struktury duszpastersko-administracyjnej tego Kościoła. Ustanowiono Prowincję Kościelną obrządku greckokatolickiego w Polsce i nadano jej nazwę: Metropolia Przemysko-warszawska. W jej skład weszły dwie nowo utworzone jednostki administracyjne: Archidiecezja Przemysko-warszawska, która obejmuje terytorium w granicach Rzeczypospolitej Polskiej po prawej stronie Rzeki Wisły i Diecezja Wrocławsko-Gdańska obejmująca terytorium po lewej stronie Wisły. Biskupi obu diecezji są członkami Konferencji Episkopatu Polski. W nowej strukturze Metropolia składa się z 10 dekanatów. W 2011 r. Kościół posiadał 135 parafii, 108 świątyń oraz 77 księży diecezjalnych i zakonnych. W seminariach duchownych kształciło się 5 alumnów. W kościele pracowało 91 siostr zakonnych i 2 braci. W 2011 r. udzielono 255 chrztów, 260 sakramentów bierzmowania, 179 sakramentów Pierwszej Komunii oraz 97 ślubów. Liczba wiernych kościoła szacowana jest na 55 tys. (30 tys. w Archidiecezji Przemysko-warszawskiej i 25 tys. w diecezji Wrocławsko-gdańskiej). Największy zakon greckokatolicki to Bazylianie.

Kościół wydaje miesięcznik *Błahowist* w nakładzie 1200 egz. oraz kalendarz pod tym samym tytułem (nakład 1100 egz.), a także rocznik *Wiadomości Archidiecezjalne* w nakładzie 300 egz.

Kościół Neounicki obrzędok bizantyjsko-słowiański

Adres:	21-509 Kodeń, Kostomłoty 15, woj. lubelskie	Tel. 83-375-52-27
E-mail:	parafiaunickakostomloty@wp.pl	www.kostomloty.com
Data powstania na terenie Polski: 1596, 1923		

Kościół katolicki w Polsce od końca XVI w. nie jest jednolity pod względem obrządku. Odrodzone w 1918 r. państwo polskie odziedziczyło ukształtowane w ciągu stuleci trzy rytury katolickie: łaciński (Kościół Rzymskokatolicki), i dwa wschodnie tzn.: bizantyjsko-ukraiński (Kościół Greckokatolicki) i ormiański (Kościół Ormiański). Na początku lat dwudziestych pojawił się czwarty obrządek (również wschodni) bizantyjsko-słowiański (Kościół Neounicki).

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, na terenach byłego zaboru rosyjskiego mieszkało wielu byłych unitów, siłą oderwanych od Kościoła w latach 1839 i 1875, kiedy to miały miejsce rzezie ludności greckokatolickiej dokonywane przez żołnierzy rosyjskich (Pratulini, Drelów). Ludność ta pozbawiona opieki duszpasterskiej licznie zwracała się do miejscowego łacińskiego biskupa prosząc o kapłanów wschodniego obrządku. Gorący zwolennik reaktywowania unii ordynariusz podlaski ks. bp H. Przeździecki w 1923 r. z aprobatą polskiego Episkopatu wystąpił z inicjatywą zorganizowania w Polsce Kościoła katolickiego obrządku bizantyjsko-słowiańskiego. Papież Pius XI zatwierdził plan, a kilka tygodni później ukazał się dekret papieski w sprawie „pracy unijnej”. Istota obrządku polegała głównie na pozostawieniu obrzędowości Cerkwi wschodniej z zachowaniem całej liturgii w języku staro-cerkiewno-słowiańskim i uznaniu papieża za głowę Kościoła powszechnego. Na mocy uzyskanych w 1924 r. pełnomocnictw bp. Przeździecki stał się ordynariuszem nowego obrządku. Inicjatywę tę gorąco poparł generał zakonu jezuitów ojciec W. Ledóchowski. W zakonie powstała specjalna Misja Wschodnia, w której księża zapoznawali się ze wschodnimi obrządkami oraz przygotowywali się do sprawowania rytuałów wschodnich. Na rzecz neounii pracowali obok jezuitów także kapucyni, oblaci, marianie, studyci, redemptoryści i bazylianie.

W 1927 r. Kościół Neounicki posiadał już 14 parafii obsługiwanych przez 28 księży i skupiających około 20 tys. wiernych. W 1937 r. swoją pracę duszpasterską pełniło już 71 księży, w tym: 1 biskup, 39 księży diecezjalnych i 31 księży zakonnych.

Po II wojnie światowej większość neounickich parafii znalazła się poza granicami kraju. Wiernych obrządku wschodniego pozostających na Podlasiu i wschodniej Lubelszczyźnie władze PRL potraktowały jako *groźnych Ukraińców* i wysiedliły na Ziemię Zachodnią w ramach *Akcji Wisła*. Działania te przyczyniły się do znacznego spadku liczebności wiernych oraz rozproszenia terytorialnego. Dlatego też po wojnie zdołano zorganizować jedynie trzy parafie neounickie: w Pawłowie Starym koło Janowa Podlaskiego, w Kodniu i w Kostomłotach. Nie udało się reaktywować hierarchii Kościoła Neounickiego. Do dzisiaj zachowała się jedynie parafia św. Nikity Męczennika w Kostomłotach licząca w 2011 r. 147 wiernych. Od 1940 r. proboszczem parafii był ks. A. Przysłucki, a w latach 1967-2007 marianim o. Roman Piętka, który za zasługi dla obrządku został w 1998 r. nagrodzony przez Stolicę Apostolską godnością archimandryty oraz odznaczony przez kard. Józefa Glempa złotym medalem Zasłużony dla Kościoła i Narodu. Parafia wtedy podlegała jurysdykcji prymasów Polski. Obecnie proboszczem parafii w Kostomłotach jest ks. Zbigniew Nikoniuk, posługę duszpasterską prowadzi dwóch księży diecezji Siedleckiej (birytualistów). Od 2007 r. z woli Stolicy Apostolskiej parafia podlega jurysdykcji biskupa diecezji siedleckiej.

W Polsce liczba ochrzczonych w obrządku neounickim szacowana jest na ok. 300 osób.

Parafia unicka w Kostomłotach stała się w ostatnich latach Sanktuarium Unitów Podlaskich. Miejsce to odwiedza rocznie ok. 70 000 pielgrzymów idących szlakiem unickim.

Przy parafii istnieje Centrum Ekumeniczne, które jest ośrodkiem rekolekcyjnym dla grup młodzieżowych z kraju i z zagranicy. W miesiącach letnich z rekolekcji ekumenicznych i kursów ewangelizacyjnych prowadzonych w Centrum korzysta ok. 250 osób, głównie licealistów i studentów oraz młodych małżeństw.

Kościół Ormiański obrzędek ormiańskokatolicki

1.04

Adres: 32-064 Rudawa, Radwanowice 1, woj. małopolskie

Tel. 12-283-90-80

Data powstania na terenie Polski: 1356 r., 1630 r.

Najazdy Seldżuków w XI w., a następnie Mongołów na państwo armeńskie spowodowały falę uchodźstwa. Osady ormiańskie zaczęły powstawać m.in. na Rusi Czerwonej, Podolu i Rusi Kijowskiej. Za panowania Kazimierza Wielkiego Lwów (oraz przejściowo) Kamieniec Podolski wraz ze znajdującą się tam kolonią ormiańską znalazły się w granicach Polski. W 1356 r. król ten dokonał potwierdzenia ich autonomii co pozwoliło na tworzenie odrębnej struktury: własnego samorządu i sądownictwa. Ormianie byli wyznawcami religii monofizycznej, należeli do Armeńskiego Kościoła Apostolskiego, założonego przez św. Grzegorza Odkupiciela, który stał się religią państwową w 301 r. W 1630 r. zawarli unię z kościołem rzymskim, zachowali swoją liturgię, język i zwyczaje ale uznali zwierzchność biskupa Rzymu oraz przyjęli dogmaty katolickie.

W końcu istnienia I Rzeczypospolitej parafie ormiańskie istniały w 18 miejscowościach, a społeczność liczyła około 3,5 tys. Po I Wojnie Światowej społeczność ormiańska była szacowana na 7 do 10 tys. i zamieszkiwała głównie południowo-wschodnią część Polski. Na czele metropolii lwowskiej stał arcybiskup Józef Teofil Teodorowicz. W 1922 r. w jej skład wchodziło 8 parafii ormiańskokatolickich (najliczniejsze z nich to Lwów – ponad 1200 wiernych) i Kuty (zwane „stolicą polskich ormian”) obrządek posiadał też 19 własnych kaplic. W okresie II Rzeczypospolitej centrum religijnym i kulturalnym Ormian był Lwów. Mieściła się tu siedziba władz kościelnych, istniał klasztor benedyktynek ormiańskich (w latach 1918-39 było od 11 do 18 sióstr), zakon prowadził żeńską szkołę powszechną i gimnazjum, istniał tu też funkcjonujący od XVII w. zakład zastawczy „Mons Pius” – czyli bank pobożności. Wielką stratą dla Kościoła i społeczności ormiańskiej była śmierć w 1938 r. J. Teodorowicza. Lata II Wojny Światowej w znaczny sposób wpłynęły na osłabienie kościoła, przestała istnieć archidiecezja ormiańsko-katolicka we Lwowie a w wyniku działań wojennych oraz terroru hitlerowskiego i stalinowskiego, a także działań nacjonalistów ukraińskich wielu Ormian poniosło śmierć a liczba duchowieństwa zmniejszyła się o połowę. Po 1945 r. do Polski przybyło 8 księży ormiańskokatolickich oraz prawie 99% wiernych, którzy ocalili z pożogi wojennej. W 1946 r. do Polski ewakuowały swoje zgromadzenie benedyktyнки, które w 1961 r. przystąpiły do unii z benedyktynkami łacińskimi. Repatriantów osiedlano w kilkunastu miastach (głównie na Górnym i Dolnym Śląsku), spowodowało to ich duże rozproszenie, a co za tym idzie trudności w organizacji pracy duszpasterskiej i życia społecznego. W tym okresie wykształciły się trzy ośrodki katolicko-ormiańskie: w Gdańsku, Krakowie i Gliwicach.

W 2009 r. został ogłoszony dekret arcybiskupa Kazimierza Nycza, który jest Ordynariuszem dla Katolików Obrządku Wschodniego Pozbawionych Ordynariusza Własnego Obrządku w Polsce o reformie struktury obrządku ormiańskokatolickiego. Według dekretu przestają istnieć duszpasterstwa, a ich miejsce zajmą trzy parafie: południowa z siedzibą w Gliwicach, centralna z siedzibą w Warszawie i północna z siedzibą w Gdańsku. Ponad to posługę duszpasterską pełnią: ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski (parafia południowa), ks. Prałat Cezary Annusiewicz (parafia północna) oraz ks. Artur Avdalyan (parafia centralna). Liczebność polskich Ormian związanych ze starą emigracją jest szacowana na około 3-5 tys. W latach 90-tych odnotowano ożywioną imigrację zarobkową mieszkańców Armenii.

W 2012 r. we Wrocławiu odbyło się odsłonięcie i poświęcenie kolejnego już (szósty po Krakowie Gdańsku, Elblągu, Gliwicach i Klebarku na Mazurach) ormiańskiego kamienia krzyżowego (*chaczkaru*) upamiętniającego 700 lat obecności Ormian na terenach Rzeczypospolitej, Ormian masowo pomordowanych w latach 1915-1917 w Imperium Osmańskim oraz Polaków i Ormian pomordowanych w czasie II wojny Światowej na Kresach Wschodnich II RP. Stanowi on też symbol trwającej od wieków przyjaźni pomiędzy Polakami a Ormianami.

Kościół Polskokatolicki w RP

Adres:	00-544 Warszawa, ul. Wilcza 31 lok. 16 C	Tel. 22-621-52-05
E-mail:	polskokatolicki@pnet.pl	www.polskokatolicki.pl
Data powstania na terenie Polski: 1920		Data rejestracji: 1946

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	23031	104	81	81
2005	19137	89	77	81
2009	18804	88	77	81
2010	20956	76	78	77
2011	20402	75	76	74
dolnośląskie	893	8	8	8
kujawsko-pomorskie	307	4	4	4
lubelskie	4183	14	14	14
lubuskie	380	4	5	5
łódzkie	280	2	2	2
małopolskie	5368	7	8	7
mazowieckie	856	7	5	5
w tym Warszawa	554	4	2	2
opolskie	55	1	1	1
podkarpackie	1034	5	5	5
pomorskie	180	2	2	2
śląskie	1529	5	5	5
świętokrzyskie	1746	7	7	7
warmińsko-mazurskie	272	3	3	3
wielkopolskie	2141	3	4	3
zachodniopomorskie	1178	3	3	3

Kościół Polskokatolicki powstał w końcu XIX w. na terenie Stanów Zjednoczonych jako wyraz protestu grupy emigrantów, przeciwko obsadzaniu przez hierarchię amerykańską polskich parafii księżmi niemieckimi i irlandzkimi, którzy nie rozumieli polskich zwyczajów. Założycielem nowego Kościoła został ks. F. Hodur, który w 1897 r. założył w Scranton pierwszą narodową parafię. W 1900 r. ogłosił odejście od Rzymu, a w 1907 przyjął sakrę biskupią u starokatolików. Do Polski polskokatolicy przybyli wraz z reemigrantami w latach 20-tych. Kościół Polskokatolicki należy do rodziny Kościołów Starokatolickich Unii Utrechckiej.

Kościół Polskokatolicki wyznaje katolickie prawdy wiary i moralności, ale odrzuca zwierzchnictwo i nieomylność papieża, naukę o odpustach, kult

relikwii i celibat. Zachowuje dwie formy spowiedzi: w konfesjonale i ogólną. Uznaje postanowienia 7 pierwszych soborów. W swojej postawie duszpasterskiej uwzględnia potrzeby duchowe i materialne narodu i państwa polskiego.

Najwyższą władzą jest Ogólnopolski Synod, a władzą wykonawczą Rada Synodalna z naczelnym biskupem jako przewodniczącym. Od roku 1995 zwierzchnikiem Kościoła jest biskup prof. dr hab. Wiktor Wysoczański. Kościół administracyjnie podzielony jest na trzy diecezje: warszawską, krakowsko-częstochowską i wrocławską.

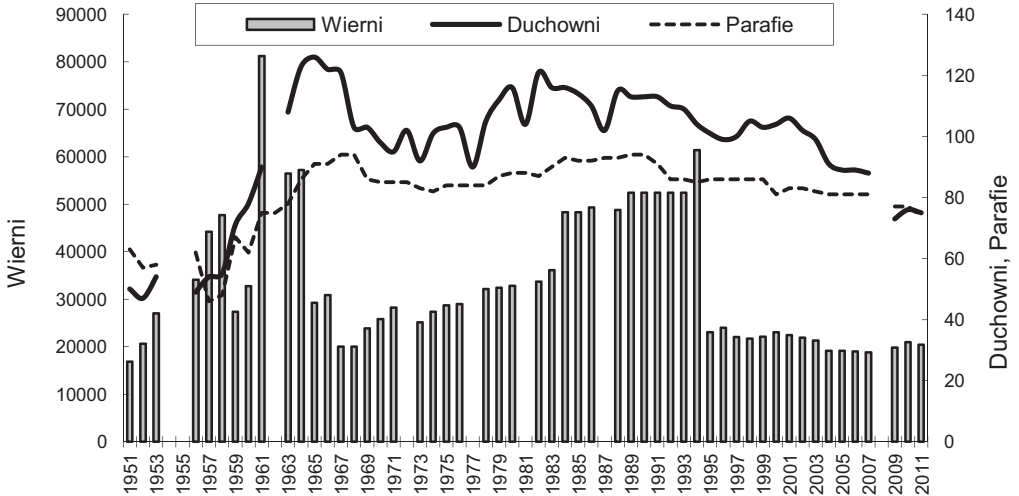
Swoje kadry Kościół kształci w Wyższym Seminarium Duchownym oraz w Sekcji Teologii Starokatolickiej ChAT w Warszawie. W 2011 r. Kościół prowadził naukę religii w szkołach publicznych i punktach katechetycznych dla łącznie 1577 uczniów w 53 placówkach.

Są wydawane: miesięcznik *Rodzina* w nakładzie 1000 egz., *Kalendarz Liturgiczny* w 150 egz. oraz okazjonalnie *Listy Pasterskie* w 100 egz.

Praktyki religijne członków to przede wszystkim udział we mszy św. oraz w rekolekcjach adwentowych i wielkopostnych, a także udział w nabożeństwach: majowych, czerwcowych, październikowych.

Przyjmowanie nowych członków Kościoła odbywa się poprzez Chrzcist Św. Dorośli wyznawcy innego wyznania przed przyjęciem składają „Wyznanie wiary”.

Kościół Polskokatolicki w Rzeczypospolitej Polskiej ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97, poz. 482, z późn. zm.).

Kościół Starokatolicki Mariawitów

Adres:	09-400 Płock, ul. Kazimierza Wielkiego 27a	Tel. 24-262-30-86
E-mail:	mariawita@mariawita.pl	www.mariawita.pl
Data powstania na terenie Polski: 1893 i 1906		Data rejestracji: 1906 i 1947

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	24445	28	45	38
2005	23670	26	43	36
2009	23687	25	44	36
2010	23430	25	44	36
2011	23436	26	44	36
dolnośląskie	7	-	-	-
kujawsko-pomorskie	4	-	-	-
lubelskie	135	1	3	3
lubuskie	4	-	-	-
łódzkie	8750	7	12	12
małopolskie	32	1	1	1
mazowieckie	13900	15	24	17
w tym Warszawa	1350	2	2	1
opolskie	5	-	-	-
pomorskie	50	-	-	-
śląskie	543	2	4	3
zachodniopomorskie	6	-	-	-

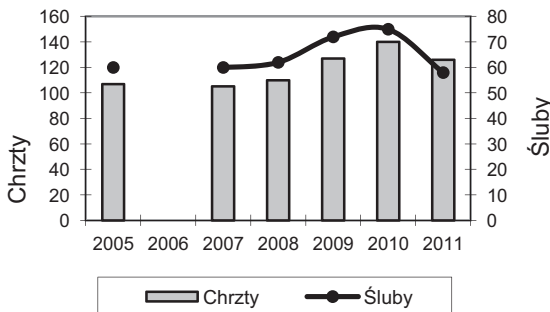
Powstanie mariawityzmu wiąże się z osobą Marii Franciszki Kozłowskiej zwanej „Mateczką”. Katolicka zakonnica żyjąca pod koniec XIX w. otrzymała osobiste Objawienia Boże. Nie zostały one jednak uznane przez Stolicę Apostolską. Ze zwolenników głoszonych idei powstał mariawityzm. W 1906 r. został uznany przez władze rosyjskie za Kościół niezależny od Rzymu. Nawiązano kontakty z Kościołem Starokatolickim w Holandii i wyświęcono pierwszego biskupa. Reformy przez niego wprowadzone spowodowały w 1935 r. rozłam w mariawityzmie. Powstały wtedy: Kościół Starokatolicki Mariawitów, kontynuujący zasady starokatolicyzmu wg założeń Unii Utrechckiej i Kościół Katolicki Mariawitów. Kościół Starokatolicki Mariawitów rozwija kult maryjny i eucharystyczny, uznaje tradycje Kościoła z okresu pierwszych 7 soborów, odrzuca natomiast prymat i nieomylność papieża. Naczelną władzą jest Synod, złożony z duchownych i świeckich. Między Synodami władzę sprawuje Kapituła Generalna, będąca zgromadzeniem kapłanów, uzupełnionym o przedstawicielkę sióstr mariawitek. Organem wykonawczym jest Rada Kościoła. Główną siedzibą jest Płock.

Kościół wydaje: kwartalnik religijno-społeczny *Mariawita* w nakładzie 2350 egz., kalendarz kościoła w nakładzie 3300 egz. oraz broszury informacyjne.

Kościół prowadzi nauczanie religii w szkołach i punktach katechetycznych. W 2011 r. uczyło się 1850 uczniów w 46 placówkach (w szkołach publicznych i punktach katechetycznych). Kościół prowadzi w Płocku Wyższe Seminarium Duchowne.

Działalność charytatywna skupiała się przede wszystkim na organizowaniu obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży. Parafie mariawickie włączają się do różnych projektów charytatywnych realizowanych przez lokalne społeczności.

Nowi członkowie, którzy nie są ochrzczeni muszą nauczyć się podstawowych prawd wiary, zapoznać się z ideą mariawityzmu, świadomie i dobrowolnie przyjmując Sakramenty św. (Chrzest, Komunię św., Bierzmowanie).

Nowi członkowie, którzy nie są ochrzczeni muszą nauczyć się podstawowych prawd wiary, zapoznać się z ideą mariawityzmu, świadomie i dobrowolnie przyjmując Sakramenty św. (Chrzest, Komunię św., Bierzmowanie).

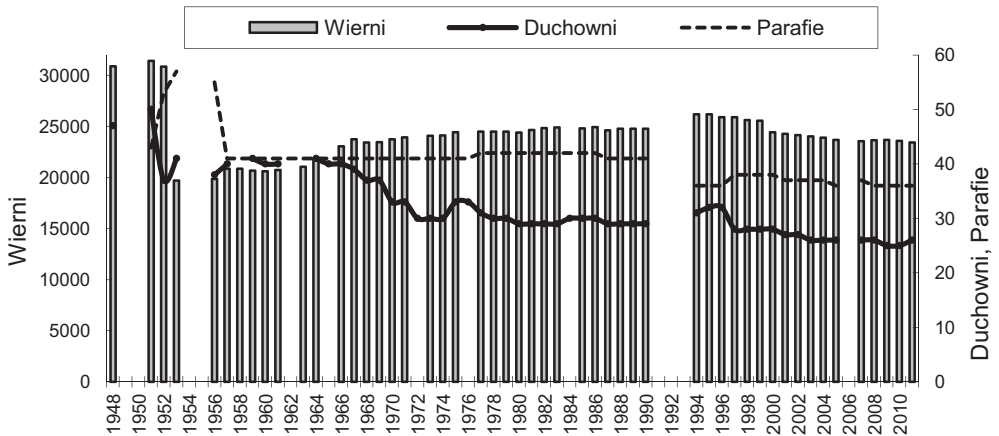
Do zobowiązań wiernych należy: modlitwa poranna i wieczorna, czytanie Pisma Świętego, rozmyślanie oraz w miarę możliwości uczestniczenie we Mszy Św. i nabożeństwach.

Wyznawcy mają obowiązek uczestniczenia w niedziele i święta we Mszy św. i przyjmowania Komunii św., korzystania z Sakramentu Pokuty, odprawiania raz w tygodniu godzinnej adoracji Przenajświętszego sakramentu, a raz w miesiącu wspólnej uroczystej adoracji.

Diecezja	2011			
	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem	23 436	26	44	36
warszawsko-płocka	4 390	9	12	10
lubelsko-podlaska	9 695	7	15	10
śląsko-lódzka	9 351	10	17	16

Kościół po II Wojnie Światowej został prawnie uznany Dekretem z 5.09.1947 r. Obecnie Kościół Starokatolicki Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41, poz. 253, z późn. zm.).

Jest członkiem Światowej Rady Kościołów i Konferencji Kościołów Europejskich oraz Polskiej Rady Ekumenicznej.

Kościół Katolicki Mariawitów w RP Mariavite Catholic Church

Adres:	09-470 Bodzanów k/Płocka, wieś Felicjanów	Tel. 24-260-70-10
Data powstania na terenie Polski: 1893 i 1935	Data rejestracji: 1906 i 1912	

Województwa	Wierni	Duchowni mężczyźni /kobiety	Świątynie	Parafie /filie
Ogółem 2000	2610	6/10	17	17/5
2005	2230	5/8	14	17/5
2009	2015	3/8	14	17/3
2010	1994	3/8	14	17/3
2011	1980	3/8	14	17/3
lubelskie	137	1/-	1	2/-
łódzkie	977	1/4	8	9/-
mazowieckie	866	1/4	5	6/3
w tym Warszawa	103	-/1	1	1/-

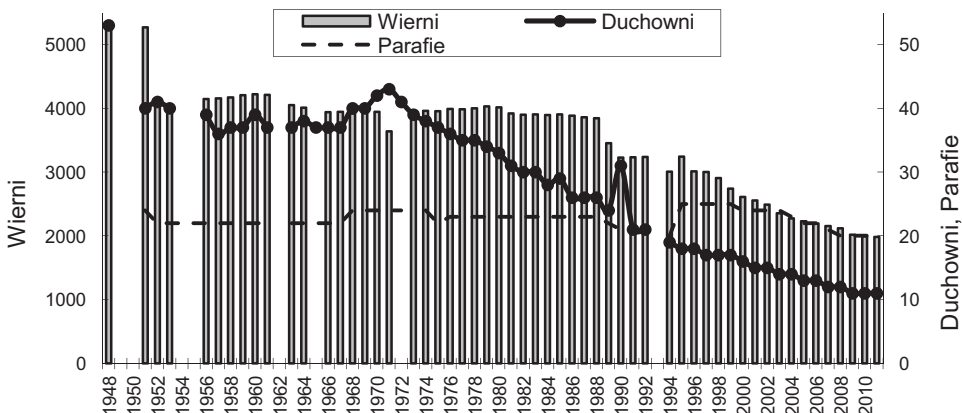
Kościół wyodrębnił się w roku 1935 na skutek rozłamu w Kościele Mariawitów, spowodowanego sporem o rozmiar kultu założycielki mariawizmu zwanej „Mateczką” oraz wprowadzeniem kapłaństwa kobiet. Ośrodkiem Kościoła stał się Felicjanów k/Płocka. Wyznawcy opierają swoją naukę na Piśmie Świętym i Tradycji zinterpretowanej przez Ojców Kościoła i Sobory ekumeniczne oraz na Objawieniu Bożym danym założycielce mariawizmu. Nauczają, że ratunkiem dla ludzkości jest

część Eucharystii i Matce Bożej Nieustającej Pomocy. Wierzą również, że cała Trójca Święta wzięła udział w zbawieniu świata. Kościół nie uznaje prymatu papieża ani dogmatu o jego nieomyślności, spowiedzi usznej, celibatu i nauki o odpustach.

Na czele Kościoła stoi Rada Przełożonych, której przewodniczy arcybiskup. Większość duchownych stanowią kobiety (w 2011 r. – 8). Administracyjnie Kościół dzieli się na 2 kustodie: płocko-łódzką i warszawsko-lubelską.

W 2011 r. Kościół wydał: *Kalendarz liturgiczny* w nakładzie 500 egz. oraz podstawową księgę wyznaniową *Dzieło Wielkiego Miłosierdzia* – 1000 egz. W 2011 r. Kościół posiadał 8 punktów nauczania religii, do których uczęszczało 94 uczniów. Nowi członkowie przyjmowani są na podstawie osobistej konferencji (rozmowy duchowej). Wierni Kościoła zobowiązani są: w cyklu rocznym – do udziału w 3-dniowych rekolekcjach, w cyklu miesięcznym – do przyjęcia Komunii św. i odprawienia godzinnej adoracji Przenajświętszego Sakramentu, w niedziele i święta – do uczestnictwa we Mszy św. z przyjęciem Komunii św. albo Mszy św. ludowej w domu, a codziennie – do modlitwy porannej i wieczornej. Zaleca się odprawienie Mszy św. (tzw. ludowej) i przyjęcie Komunii św., czytanie Pisma św.

Kościół Katolicki Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41, poz. 252, z późn. zm.).

Kościół Starokatolicki w RP

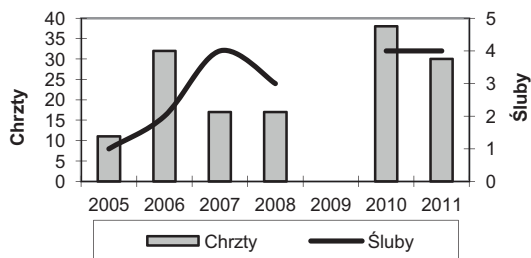
1.08

Adres:	41-906 Bytom, ul. Falista 28/8	Tel. 661-685-437
E-mail:	parafiastarokatolicka@interia.pl	www.kosciolstarokatolicki.pl
Data powstania na terenie 1871		Data rejestracji: 1947, 1996

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	399	9	6	5
2005	440	9	5	3
2008	675	9	7	4
2011	1300	10	4	4
dolnośląskie	600	2	1	1
łódzkie	300	3	1	1
mazowieckie	100	3	1	1
śląskie	300	2	1	1

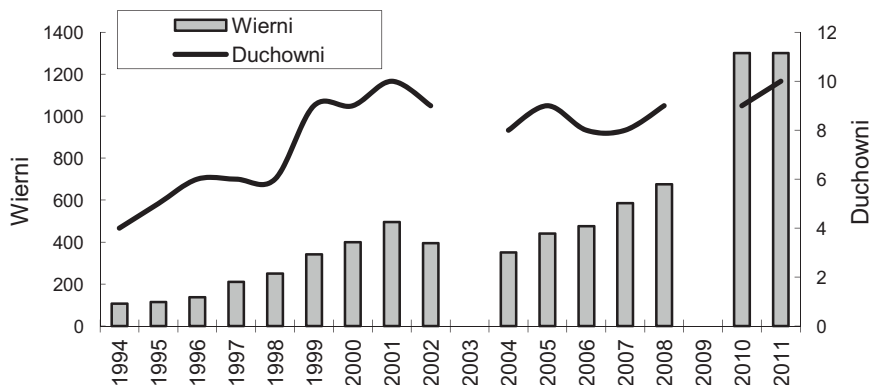
Kościół rozpoczął działalność na terenie Polski w 1871 r. Po wojnie uzyskuje osobowość prawną w 1947 r. ale w 1965 r. władze państwowe zawieszają jego działalność na 31 lat. Mimo to Kościół przetrwał w trudnych warunkach i prowadził aktywną działalność duszpasterską.

Pod względem doktrynalnym zbliżony jest do Kościoła Katolickiego, nie uznaje jednak dogmatu o nieomyślności papieża ogłoszonego na I soborze watykańskim w 1870 r. Wyodrębniając się organizacyjnie z Kościoła Katolickiego przyjął ustrój synodalno-episkopalny z własną hierarchią. Kościół zachowuje przepisy o dobrowolnym celibacie duchowieństwa oraz dwie formy spowiedzi: w konfesjonale i ogólną. Należy do założycieli Unii Utrechckiej Kościołów Starokatolickich. Działa w szerszym zakresie w Niemczech, Austrii, Szwajcarii i Holandii. W kraju Kościół posiada cztery parafie: w Łodzi parafia katedralna, w Bytomiu parafia śląska, w Działach Czarnowskich (woj. mazowieckie) i w Kamiennej Górze oraz pięć kaplic: w Częstochowie, Lubawce, Kamiennej Górze w Białej Wielkiej (woj. śląskie) i w Warszawie.

Kościół prowadzi duszpasterstwa: dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych oraz młodzieży trudnej. W 2011 r. Został wydany *Kalendarz liturgiczny*.

Do zobowiązań członków Kościoła należy uczestnictwo w nabożeństwach. Nowi członkowie przyjmują Chrzest św. z wody.

Polski Narodowy Kościół Katolicki w RP Polish National Catholic Church in Poland

Adres:	23-122 Warszawa, ul. Modlińska 205a	Tel. 22-884-33-01
E-mail:	info@pncc.org	www.pncc.org
Data powstania na terenie Polski: 1924		Data rejestracji: 2006

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2006	270	3	1	1
2007	550	5	2	4
2010	420	4	3	4
2011	430	4	3	5
mazowieckie	360	3	1	1
w tym Warszawa	360	3	1	1
podkarpackie	20	-	1	1
pomorskie	10	-	-	1
zachodniopomorskie	40	1	1	1

Kościół starokatolicki, który nawiązuje do tradycji Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego (PNKK), założonego w 1897 r. przez polskich katolików w Ameryce Pn., w wyniku sprzeciwu wobec dominacji duchownych pochodzenia niemieckiego i irlandzkiego, którzy nie rozumieli zwyczajów i problemów polskich emigrantów.

Wierni pragnęli wglądu w finanse parafii, a przede wszystkim liturgii w języku polskim. Stolica Apostolska odrzuciła wszelkie postulaty polskich emigrantów, wobec czego wierni wymówili wierność papieżowi i założyli własny Kościół. Jego pierwszym przywódcą i biskupem był Franciszek Hodur, który włączył nowo powstały Kościół do Unii Utrechckiej. W 1922 r. powstała pierwsza w kraju narodowa parafia w Krakowie. W 1930 r. istniały już 64 parafie polskokatolickie, w których pracowało 56 księży. Kościół nie został przed wojną jednak zalegalizowany. Okres II wojny światowej przyniósł Kościołowi rozbitcie organizacyjne, które udało się dopiero przezwyciężyć po 1945 r. Jednak władza w Polsce Ludowej nieprzychylnym okiem patrzyła na starania o legalizację PNKK, ponieważ na jego czele stał obywatel Stanów Zjednoczonych biskup Franciszek Hodur. W 1951 r. diecezja polska PNKK pod naciskiem władz komunistycznych ogłosiła autokefalię od pozostałych diecezji Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego i utworzyła Kościół Polskokatolicki.

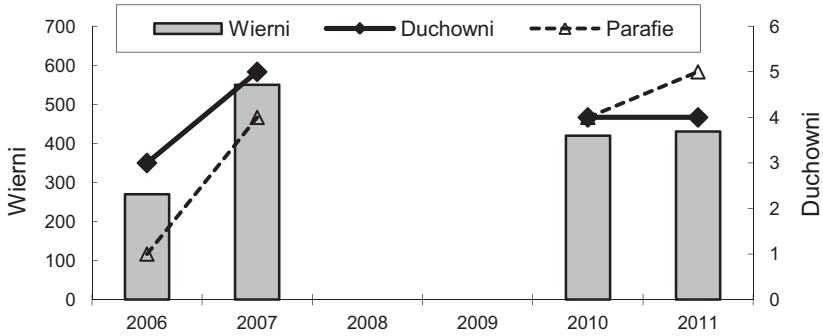
Na obecną sytuację PNKK w RP miał duży wpływ wybór, w 1995 r., nowego zwierzchnika Kościoła Polskokatolickiego, którym został bp Wiktor Wysoczański. Z tym wyborem nie zgodziła się część wiernych i duchownych, wśród nich ks. Tomasz Rybka (proboszcz parafii pw. Dobrego Pasterza w Warszawie). Rozmowy, które miały na celu niedopuszczenie do dalszych podziałów nie przyniosły rezultatu, wobec czego wierni powołali Komitet Obrony Kościoła Narodowego, który rozpoczął czynić starania o wznowienie misji Kościoła Narodowego w Polsce. Staranie te zostały uwieńczone sukcesem, kiedy to w październiku 2006 r. Polski Narodowy Kościół Katolicki w RP został wpisany do Rejestru kościołów MSWiA.

Kościół posługuje się kalendarzem liturgicznym roku kościelnego. Wierni najwyższą cześć oddają Bogu w Trójcy Świętej Jedynemu. Zachowany jest również kult Maryi Panny, aniołów, apostołów, męczenników i świętych. Kościół uznaje tradycyjnie 7 sakramentów, zgodnie z nauką Kościoła Katolickiego. Eucharystia sprawowana jest pod dwiema postaciami: Ciała i Krwi Pańskiej. W okresie Wielkiego Postu odprawiane są: droga krzyżowa i gorzkie żale.

W Kościele praktykuje się dwie formy spowiedzi: indywidualną (uszną w konfesjonale), do której zobowiązane są przystępować dzieci i młodzież do 18 roku życia oraz ogólną (sprawaną bądź jako odrębny obrzęd przed ołtarzem, bądź w połączeniu z Mszą Świętą w części zwanej Spowiedzią Powszechną) – dla pozostałych wiernych.

Księżę nie obowiązuje celibat. W Kościele obowiązują stroje liturgiczne podobne jak w Kościele rzymskokatolickim, administratorowi kościoła przysługuje prawo noszenia sutanny z granatowym – niebieskim obszyciem, biret z niebieskim pomponem oraz krzyż na piersi i sygnet.

Godłem PNKK w RP jest otwarta księga Ewangelii, wsparta o krzyż i palmę, na tle promieniującej tarczy słonecznej z napisem „Prawdą, Pracą, Walką, Zwyciężymy!”.
W 2011 r. udzielono 6 chrztów i 2 śluby.

PRAWOSŁAWIE

Prawosławie jest jednym z trzech podstawowych odłamów chrześcijaństwa, rozwijającym się w sferze oddziaływania kultury bizantyjskiej. Nazwa „kościół prawosławny” pierwotnie odnosiła się do kwestii teologicznych i określała kościoły, które przyjęły postanowienia soborów w Nicei (325 r.), Efezie (431) i Chalcedonie (451). Z tego powodu, w przeciwieństwie do potępionych na tych soborach arian, nestorian i monofizytów – uważa się je za „ortodoksyjne” (z grec. „prawowierne”). W okresie późniejszym pojęcie to nabiera znaczenia prawnokościelnego i odnosi się do wszystkich kościołów wschodnich (z wyjątkiem nestorian i monofizytów).

Rozłam w chrześcijaństwie prowadzący do powstania prawosławia był wynikiem stopniowego narastania różnic:

- doktrynalnych: m.in. kwestia „filioque” czyli nieuznawania fragmentu *credo* określającego pochodzenie Ducha Świętego również od Syna Bożego,
- liturgicznych: m.in. kwestia używania w komunii chleba domowego, (nie praśnego) i nieużywania języka łacińskiego,
- instytucjonalnych (nieuznawania prymatu papieża, celibatu księży i uznawania związków z władzą świecką).

Za decydujący moment tego rozłamu uważa się rok 1054, gdy papież Leon IX ekskomunikował patriarchę konstantynopolitańskiego Michała Cerulariusza.

Początki prawosławia w Polsce sięgają misji św. Cyryla i Metodego. W połowie XI wieku w Krakowie, obok hierarchii łacińskiej, istniała hierarchia słowiańska, a obrządek zachodni sprawowany był w języku słowiańskim. Razem z rozszerzaniem się terytoriów Polski ku wschodowi znaczne grupy ludności prawosławnej znalazły się w obrębie państwa polskiego. Sytuacja ta uległa zmianie dopiero w wyniku drugiej wojny światowej, kiedy to Kościół Prawosławny w Polsce utracił przeszło 90% swego stanu posiadania.

Prawosławie nie posiada centralnej władzy charakterystycznej dla katolicyzmu. Organizacja Kościoła opiera się na autokefalii, czyli samodzielności poszczególnych kościołów prawosławnych, które są niezależne od siebie administracyjnie i hierarchicznie. Mimo swej samodzielności i wzajemnej niezależności wszystkie kościoły prawosławne zachowują zgodność w kwestii głoszonych nauk i praktyk kulturowych. Uznają one 7 pierwszych soborów powszechnych i zachowują obrządek bizantyjski, przy czym z reguły posługują się językami danego kraju jako językiem liturgii.

Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny Polish Autocephalous Orthodox Church

2.01

Adres:	03-402 Warszawa, Al. Solidarności 52	Tel. 22-619-08-86
E-mail:	kancelaria@orthodox.pl	www.orthodox.pl
Data powstania na terenie Polski: 1371	Data rejestracji: 1925*	

Prawosławie pojawiło się na ziemiach polskich już w X w., początkowo powiązane z Konstantynopolem, potem z Patriarchatem Moskiewskim; całkowitą niezależność (autokefalię) uzyskało w 1925 r.

Prawosławie opiera się w swym wyznaniu na Biblii oraz na tradycjach Ojców Kościoła w zakresie postanowień siedmiu Soborów (do Soboru Powszechnego w 787 r. włącznie). Uznaje Niepokalane Poczęcie NMP i Jej Wniebowzięcie, ale nie jako dogmaty. Podważa pochodzenie Ducha Św. zarazem od Ojca i Syna. Nie uznaje celibatu księży – mogą oni wstępować w związek małżeński, ale tylko przed święceniami.

Prawosławie jest najliczniejszym, po rzymskokatolickim, wyznaniem w Polsce. Władzę zwierzchnią sprawuje Arcybiskup Metropolita Warszawski i całej Polski, który zwołuje i przewodniczy Soborowi, Synodowi Biskupów, Radzie Metropolitalnej i Metropolitalnemu Zjazdowi Dziekanów. Jest on jednocześnie ordynariuszem diecezji warszawsko-bielskiej. Synody zwoływane są 2 razy w ciągu roku, a Sobory raz na 7 lat. W skład Synodu wchodzi 6 urzędujących biskupów z terytorium Polski. Do 2001 r. PAKP opiekował się też kanonicznie Kościołem prawosławnym w Portugalii, w skład którego wchodziło 6 diecezji. Obecnie PAKP podlegają tylko dwie parafie: w Lizbonie i Algarve.

Diecezje	2011			
	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem	504 150	416	423	233
białostocko-gdańska	220 700	102	66	58
lubelsko-chełmska	12 250	35	46	28
łódzko-poznańska	27 500	16	22	12
przemysko-nowosądecka	20 200	25	33	17
warszawsko-bielska	182 800	174	206	69
wrocławsko-szczecińska	40 700	38	42	42
ordynariat połowy WP	x	26	8	7

W 2011 r. Kościół kształcił swoich księży w Prawosławnym Seminarium Duchownym, w Sekcji Teologii Prawosławnej na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie oraz na Katedrze Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku. Prowadzi Szkołę Psalmistów i Dyrygentów Cer-

kiewnych oraz Policealną Szkołę Ikonograficzną (7 uczniów), a także posiada liczne punkty katechetyczne, które rozmieszczone są na terenie całego kraju, uczyło się w nich 12 592 uczniów. Funkcjonuje 5 klasztorów i jeden dom zakonny.

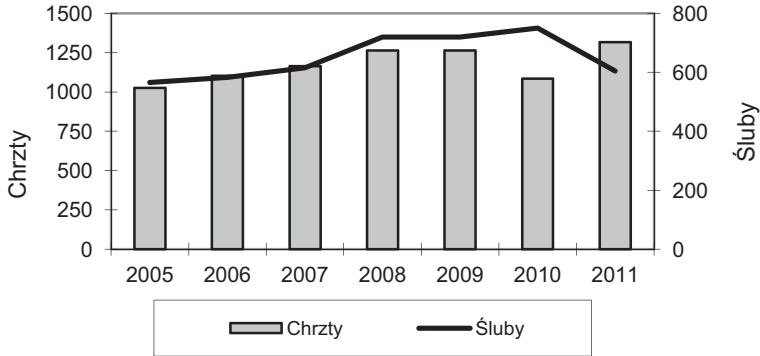
Kościół PAKP prowadzi 5 domów opieki i 8 Ośrodków Miłosierdzia.

Podstawą struktury organizacyjnej są diecezje, których Kościół ma aktualnie 6; ponadto działa Prawosławny Ordynariat Połowy WP, którego ordynariuszem jest arcybiskup białostocko-gdański. W jednostkach wojskowych pracuje 26 księży. Funkcję katedry połowej pełni katedra diecezji białostocko-gdańskiej. Ordynariat posiada 7 parafii.

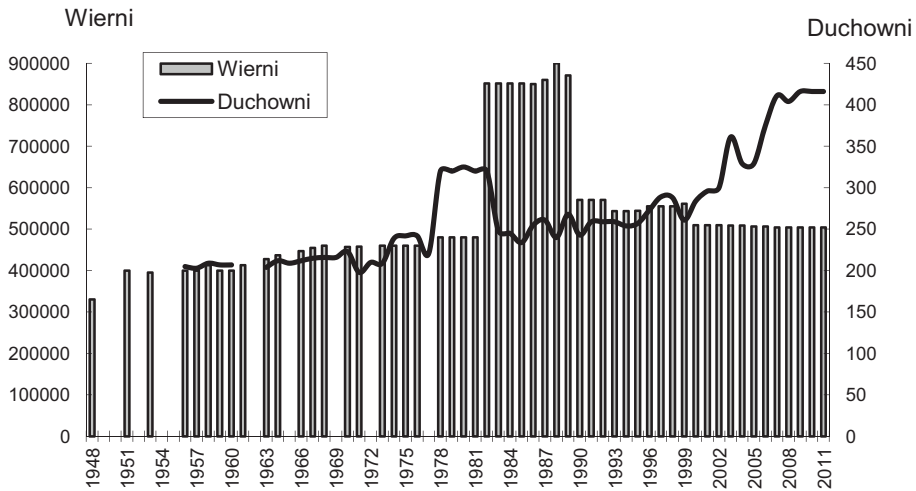
W Drukarni przy Monasterze Zwiastowania NMP w Supraślu wydawane są m.in. takie tytuły jak: *Wiadomości PAKP* (miesięcznik informacyjno-teologiczny) w nakładzie 1500 egz., *Cerkiewny Wiertnik* (kwartalnik teologiczny) – 1500 egz., *Kalendarz Prawosławny* – 2000 egz.

* – W 1924 r. patriarcha ekumeniczny Grzegorz VII wydał zgodę na autokefalię, a w 1925 r. została ona ogłoszona w Warszawie. Kształt ustrojowy Kościoła, sytuacja majątkowa i prawna oraz stosunki Państwo – Kościół zostały ostatecznie uregulowane w latach 1938-39.

52 Wyznania religijne: PRAWOSŁAWNE

Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. Nr 66, poz. 287, z późn. zm.). Kościół jest członkiem Polskiej Rady Ekumenicznej.

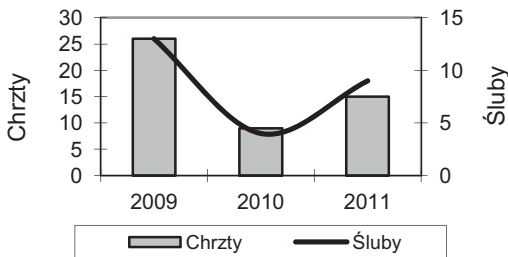
Wschodni Kościół Staroobrzędowy nie posiadający hierarchii duchownej

Adres:	16-400 Suwałki, ul. Sejneńska 37A	Tel. 87-566-49-92
E-mail:	www.starobrzedowcy.pl	
Data powstania na terenie Polski: 1928	Data rejestracji: 1928	

Województwa	Wierni	Nastawnicy	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	982	3	4	4
2009	1110	4	4	4
2010	1073	5	4	4
2011	1006	6	4	4
podlaskie	968	5	3	3
warmińsko-mazurskie	38	1	1	1

Reformy przeprowadzone przez Patriarchę Nikona i Cara Aleksego I Michajłowicza w Kościele Prawosławnym (postanowienia soboru z 1656 r.) spowodowały sprzeciw części duchowieństwa oraz wiernych Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej.

Władze carskie uznały to za rozłam wewnątrzkościelny i potraktowały odłamowców (zwanych: staroobrzędowcami, starowiercami) jako buntowników. W okresie panowania cara Piotra I prześladowania znacznie się nasiliły. Spowodowało to masową emigrację Staroobrzędowców min. na tereny Wielkiego Księstwa Litewskiego. W XVIII w. osadnictwo staroobrzędowców dotarło w okolice Augustowa, Sejń i Suwałk, a w wieku XIX w okolice Wojnowa, Pizsa i Mrągowa.

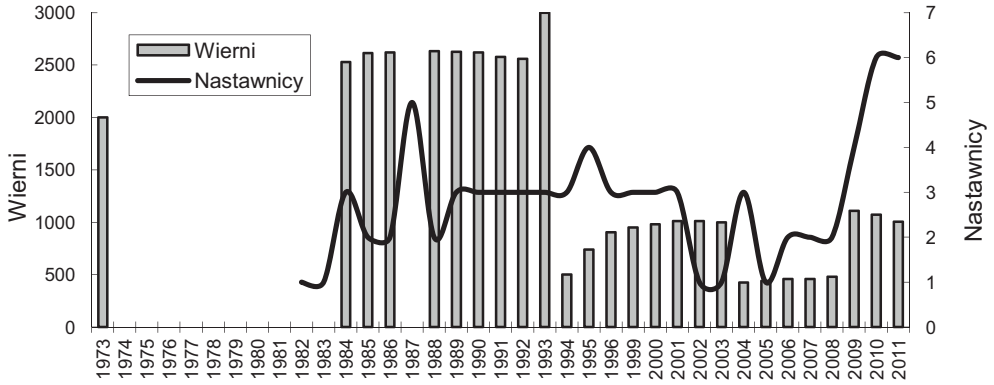
W Kościele Staroobrzędowym zwierzchnią władzę sprawuje Ogólnopolski Sobór jego wyznawców odbywający się co 5 lat. On wybiera Naczelną Radę Staroobrzędowców składającą się z 12 osób, której kadencja trwa 5 lat. Naczelna Rada zarządza wszystkimi sprawami bieżącymi Kościoła, wykonuje uchwały soborów, występuje wobec władz państwowych i w imieniu Kościoła. Nastawnicy wybierani są przez Wal-

ne Zgromadzenie Parafian spośród wiernych, którzy ukończyli 35 lat. Następnie zatwierdzani są przez Radę Naczelną po uprzednim zaczerpnięciu opinii u wojewody. Wyznaniem kieruje Rada Gminy wybierana na 3 lata, składająca się 5 osób, w tym z osoby znającej obrządek liturgiczny (nastawnika). Przewodniczący Rady Gminy jest wybierany co 3 lata. Rada jest również organem wykonawczym gminy.

Kościół posiada parafie w: Suwałkach, Gabowych Grądach, Wojnowie i Wodziłkach. Kościół prowadzi nauczanie religii: w szkole w Augustowie oraz w domu parafialnym w Suwałkach. W 2010 r. korzystało z tego 35 uczniów.

Wschodni Kościół Staroobrzędowy, nie posiadający hierarchii duchownej ma uregulowany status prawny rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o stosunku Państwa do Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchii duchownej (Dz. U. Nr 38, poz. 363, z późn. zm.).

54 Wyznania religijne: PRAWOSŁAWNE

Za lata 2004-2008 dane dotyczą tylko parafii w Gabowych Grądach

PROTESTANTYZM

Pojęcie *protestantyzm* określa wszystkie kościoły i wspólnoty religijne wywodzące się z Reformacji (XVI w.), którą zapoczątkował niemiecki zakonnik Marcin Luter (1483-1546), ogłaszając w 1517 r. 95 tez przeciwko odpustom. Sama nazwa *protestantyzm* wywodzi się od protestu przeciwko cesarskiemu zakazowi upowszechniania doktryn reformatorskich jaki na sejmie w 1529 r. w Spirze złożyło sześciu książąt i 14 miast Rzeszy. Autorzy *Protestatio* twierdzili, że każdy chrześcijanin odpowiedzialny jest we własnym sumieniu jedynie przed Bogiem, a nie przed hierarchią Kościoła. Z biegiem czasu wszystkie wspólnoty religijne, będące w opozycji do Kościoła Rzymskokatolickiego, nazywano protestantami. Protestantyzm obejmuje dziś wiele różnych Kościołów chrześcijańskich, związków wyznaniowych czy wspólnot.

Podstawą wszystkich wspólnot protestanckich jest nauka o Trójcy Św., uznanie Biblii za jedyne źródło wiary (odrzucono tradycję Kościoła katolickiego). Akcentowana jest wolność działania Ducha Świętego, odpuszczenie grzechów tylko z łaski Boga i usprawiedliwienie przez wiarę oraz kapłaństwo wiernych. Poszczególne zbory posiadają dużą samodzielność.

W Polsce protestantyzm pojawił się już ok. 1518 r. Po początkowym dynamicznym rozwoju uległ później wyraźnemu osłabieniu w wyniku kontrreformacji. Obecnie poza nurtem luterańskim (Kościoł Ewangelicko-Augsburski) i kalwińskim (Kościoł Ewangelicko-Reformowany) reprezentowany jest cały szereg innych nurtów wywodzących się z „Drugiej Reformacji” m.in.:

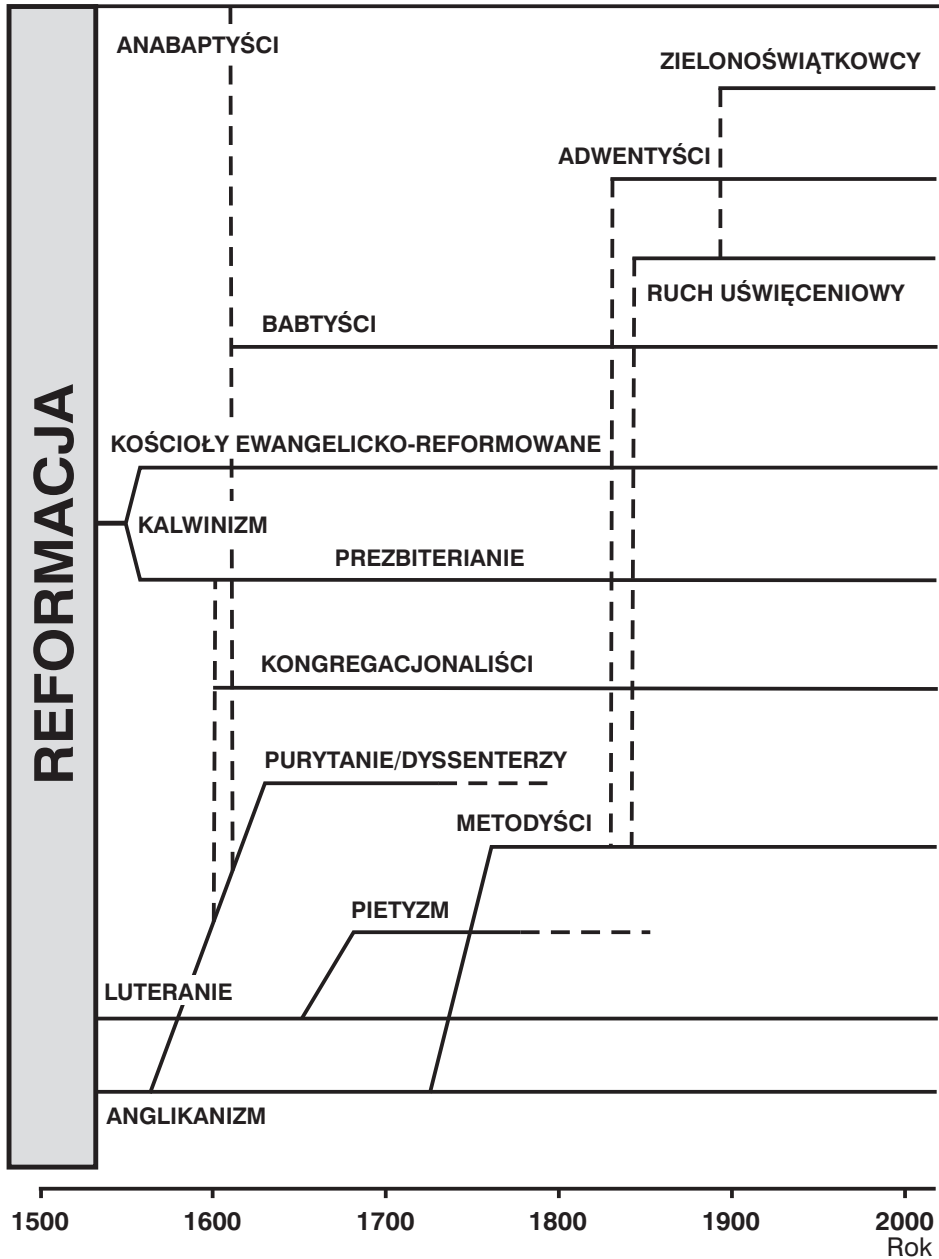
- pietystyczno-metodystyczny (zwracający szczególną uwagę na „metody pobożności”),
- baptystyczny (akcentujący chrzest dorosłych przez zanurzenie),
- adwentystyczny (akcentujący oczekiwanie rychłego powtórnego przyjścia Chrystusa), a w jego ramach nurt badacki akcentujący rolę badania Pisma Św.,
- zielonoświątkowy (akcentujący chrzest z Ducha Świętego i jego dary),
- kościołów lokalnych (akcentujący rolę lokalizacji w określonej miejscowości jako kryterium wyodrębnienia organizacyjnego).

W protestantyzmie wyróżnia się także kościoły ewangelikalne (zwane także wolnymi), są to czasami wspólnoty, które wyszły z Kościoła katolickiego czy luterańskiego.

Aktualnie można mówić o dwóch zasadniczych nurtach protestantyzmu: fundamentalistach - traktujących *Biblię* dosłownie oraz liberałach - interpretujących ją symbolicznie. Na świecie, a także w Polsce istnieje duża liczba kościołów i wspólnot niezrzeszonych, które mają charakter protestancki.

W tej części publikacji zostały uwzględnione także kościoły i związki wyznaniowe wywodzące się z tradycji protestanckiej (np.: ruch badacki, unitarianie), których przynależność do protestantyzmu bywa kwestionowana.

POKREWIEŃSTWO GŁÓWNYCH NURTÓW PROTESTANTYZMU

Opracowano na podstawie schematu Kamili Chyla.

Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP Evangelical Church of the Augsburg Confession in Poland

3.01

Adres:	00-246 Warszawa, ul. Miodowa 21	Tel. 22-887-02-00
E-mail:	konsystorz@luteranie.pl; biskup@luteranie.pl	www.luteranie.pl
Data powstania na terenie Polski: 1530		Data rejestracji: 1573

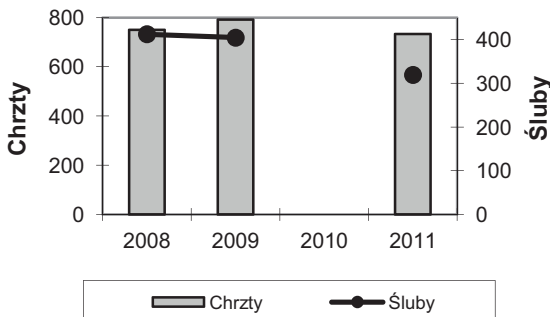
Diecezje	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	87300	171	339	131
2005	77500	190	277	134
2009	75001	184	288	134
2011	61738	214*	280	134
Cieszyńska	36326	52	57	22
Katowicka	13166	48	72	41
Mazurska	3558	17	44	15
Pomorsko-Wielkopolska	2323	21	38	19
Warszawska	3902	22	28	21
Wrocławska	2463	18	41	16

* razem z 36 duchownymi-emerytami

Kościół Ewangelicko-Augsburski opiera swoją naukę na objawieniu zawartym w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu, czyli Biblii. Uznaje Chrystusa za jedyne Zbawiciela i pośrednika między Bogiem Ojcem a ludźmi. Naucza za św. Pawłem, że człowiek usprawiedliwiony jest jedynie z łaski przez wiarę w Jezusa Chrystusa, a wyjednana zbawcza łaska udzielana jest człowiekowi przez Słowo Boże i Sakramenty. Taki wykład nauki o usprawiedliwieniu, dokonany przez ks. dr Marcina Lutra, będący powrotem w Kościele do nauczania apostołskiego stał się początkiem dzieła Reformacji, w której tkwi swymi korzeniami Kościół Ewangelicko-Augsburski, zwany także, od nazwiska swego reformatora Kościołem Ewangelicko-Luterańskim.

Wykład nauki Kościoła znajduje się w wyznaniach wiary: Apostolskim, Nicejsko-Konstantynopolskim i Atanazjańskim oraz w księgach wyznaniowych: Małym i Dużym Katechizmie autorstwa ks. dr Marcina Lutra, Augsburskim Wyznaniu Wiary, Apologii Augsburskiego Wyznania, Artykułach Szmalkaldzkich i Formule Zgody. Kościół uznaje dwa sakramenty: Chrzest św. i Komunię św. Komunia udzielana jest wszystkim przystępującym pod dwoma postaciami – chleba i wina. Nabożeństwa odbywają się głównie w niedziele i święta i składają się na nie wspólna modlitwa i śpiew, czytanie Słowa Bożego i jego zwiastowanie, czyli kazanie wygłaszane przez duchownego oraz powszechna spowiedź i Komunia święta.

Chrztu udziela się w większości wypadków w wieku niemowlęcym, choć możliwe jest także udzielenie tego sakramentu nieochrzczonej osobie dorosłej. Ważną uroczystością w Kościele jest konfirmacja, czyli uroczyste składanie przysięgi przez młodzież, która wyznaje swoją wiarę i ślubuje wierność Chrystusowi oraz Kościołowi, potwierdzając w ten sposób przymierze Chrztu świętego.

Najwyższą władzę w Kościele stanowi Synod. Składa się on z duchownych i świeckich przedstawicieli poszczególnych diecezji. Władzę wykonawczą sprawuje Konsystorz na czele którego stoi Biskup Kościoła. Obecnie na terenie Polski istnieje 6 diecezji (Cieszyńska, Ka-

towicka, Mazurska, Pomorsko-Wielkopolska, Warszawska i Wrocławska) oraz Ewangelickie Duszpasterstwo Wojskowe.

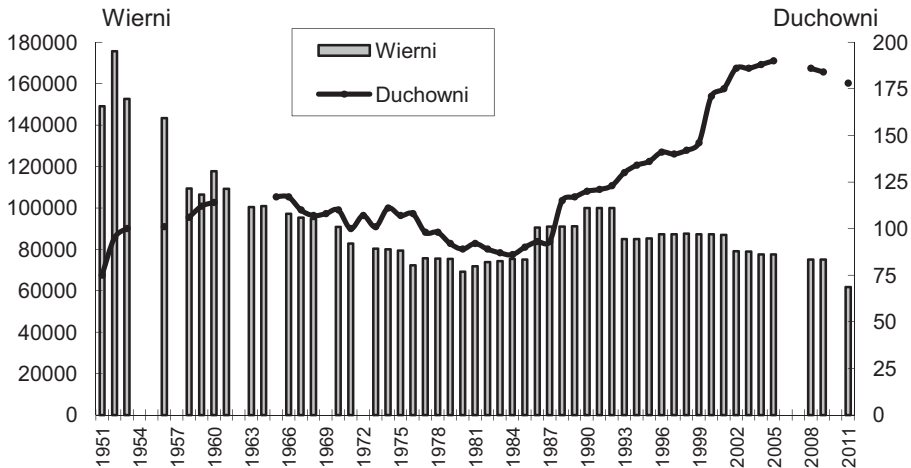
Pracę charytatywną w Kościele prowadzi i koordynuje Diakonia Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, której siedziba znajduje się w Warszawie. Diakonia posiada diakonat żeński Eden-Ezer w Dziegielowie. Poszczególne diecezje prowadzą zaś Diakonie diecezjalne. W ramach działań diakonijnych Kościół prowadzi m.in. 7 domów opieki, dom seniora w Zagórowie, dom pomocy społecznej „Samarytanin” we Wrocławiu, środowiskowy dom samopomocy w Ukcie. Diakonia prowadzi także stacje diakonijne zajmujące się ambulatoryjną pomocą medyczno-charytatywną, świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego, a także punkty wydawania odzieży używanej oraz Rodzinny Dom Dziecka w Dziegielowie.

Kościół posiada własne wydawnictwa: *Augustana* i *Warto*, które wydają pozycje książkowe. Wydaje także czasopisma: dwutygodnik *Zwiastun Ewangelicki* w nakładzie 4500 egz. oraz kwartalniki: *Przegląd Ewangelicki*, *Wiara i Mundur*, i *Ewangelik*.

Kościół prowadzi od wielu lat własne instytucje edukacyjne i katechetyczne. Obecnie istnieją: cztery przedszkola, osiem szkół podstawowych, pięć gimnazjów, cztery szkoły średnie i jedną policealną. Są to instytucje na prawach szkół publicznych, w których Kościół prowadzi nadzór duszpasterski.

Chrześcijańska Akademia Teologiczna kształcąca kadry duszpasterskie, katechetyczne i diakonijne między innymi dla potrzeb Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego jest uczelnią państwową. Dość liczna jest sieć punktów katechetycznych w 2011 r. istniały: 142 punkty katechetyczne w obiektach kościelnych, w których uczyło się 2880 słuchaczy oraz 157 punktów katechetycznych w szkołach, do których uczęszczało 4851 uczniów.

Kościół Ewangelicko-Augsburski ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 13 maja 1994 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 73, poz. 323, z późn. zm.). Kościół Ewangelicko-Augsburski jest członkiem Polskiej Rady Ekumenicznej, a także Światowej Federacji Luteranckiej, Światowej Rady Kościołów i Konferencji Kościołów Europejskich.

Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP The Evangelical-Reformed Church in Poland

3.02

Adres:	00-145 Warszawa, Al. Solidarności 76a	Tel. 22-831-45-22
E-mail:	reformowani@reformowani.pl	www.reformowani.pl
Data powstania na terenie Polski: 1550		Data rejestracji: 1573

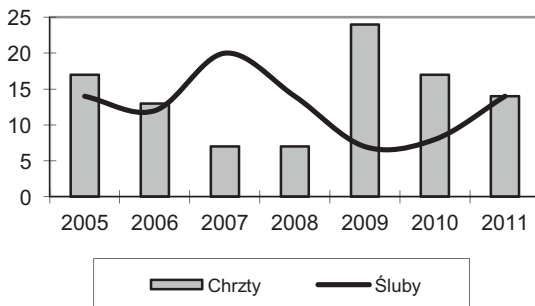
Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie i ośrodki
Ogółem 1999	3610	9	13	10
2006	3516	10	13	11
2009	3503	10	13	11
2011	3488	7	13	11
dolnośląskie	70	-	1	2
kujawsko-pomorskie	10	-	-	-
lubuskie	16	-	-	-
łódzkie	1800	4	7	4
małopolskie	30	-	-	-
mazowieckie	1245	2	3	3
w tym Warszawa	1000	2	2	1
pomorskie	36	-	-	-
śląskie	78	-	1	-
świętokrzyskie	8	-	-	-
warmińsko-mazurskie	10	-	-	-
wielkopolskie	170	1	2	1
zachodniopomorskie	15	-	-	-

Kościół Ewangelicko-Reformowany w Polsce wywodzi się z XVI-wiecznej reformacji szwajcarskiej związanej z nazwiskami Jana Kalwina i Ulricha Zwinglego. Najwybitniejszym polskim działaczem reformacji związanym z wyznaniem reformowanym był Jan Łaski (młodszy) – pastor, teolog i humanista.

Kościół opiera swą naukę na Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu. Zasady wiary i porządek kościelny sformułowane zostały w Konfesji Sandomierskiej w 1570 r.

W środowisku reformowanym powstał pierwszy (1563 r.) pełny przekład Pisma Świętego na język polski zwany Biblią Brzeską. Także następny przekład (tzw. Biblia Gdańska z 1632 r.) był dziełem reformowanego duchownego.

Ewangelicy reformowani przyjmują dwa sakramenty: Chrzest i Wieczerzę Pańską. Nie uznają papieża jako głowy Kościoła oraz kultu świętych, odrzucają celibat duchownych i życie zakonne.

Kościół posiada ustrój synodalno-prezbiterialny co oznacza, że władzę ustawodawczą posiada Synod Kościoła, który składa się ze świeckich i duchownych delegatów wszystkich parafii, natomiast władza wykonawcza leży w gestii 5-osobowego Konsystorza, którego Prezesem jest zawsze osoba świecka. Zwierzchnik duchowny – biskup, wybierany jest na 10 lat. W 2003 r. po raz pierwszy w Kościele Ewange-

licko-Reformowanym w Polsce, kobieta została ordynowana na duchownego.

Podstawową jednostką organizacyjną Kościoła określoną terytorialnie jest parafia. Musi ona posiadać siedzibę i właściwą strukturę, a ogół osób do niej należących tworzy zbor. O wszystkich sprawach Parafii decyduje Ogólne Zgromadzenie Członków Zboru, którego organem wykonawczym jest kolegium kościelne. Taki ustrój ma umożliwiać udział wiernych we wszystkich organach Kościoła i pozwala na szeroką autonomię poszczególnych zborów.

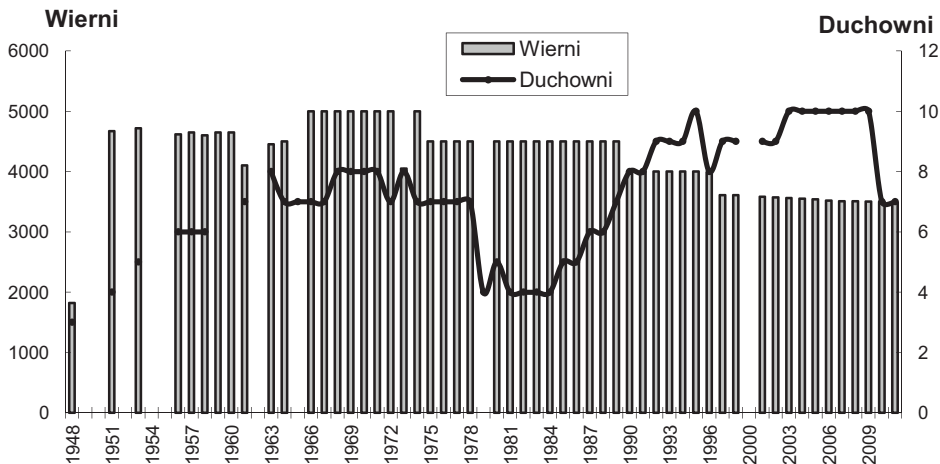
Osoby duchowne mają takie same prawa i obowiązki jak świeccy, są tylko specjalnie powołani i upoważnieni do głoszenia Ewangelii, usługiwania sakramentami i pracy duszpasterskiej.

Kościół wydaje dwumiesięcznik *Jednota* w nakładzie 600 egz. oraz liczne publikacje książkowe głównie o tematyce religijnej i historycznej. Prowadzi także działalność charytatywną i edukacyjną m.in. dom opieki dla osób starszych *Betania* w Józefowie pod Warszawą i przedszkole w Żelowie k/Łodzi. Do ośmiu punktów nauczania religii w 2011 r. uczęszczało 216 uczniów. Duchowni wyznania kształcą się w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie.

Kościół obejmuje pomocą i wpiera osoby starsze, niepełnosprawne, ubogich i chorych.

Kościół Ewangelicko-Reformowany jest członkiem Światowego Aliansu Kościołów Reformowanych, Konferencji Kościołów Europejskich (obydwie z siedzibami w Genewie) i Polskiej Rady Ekumenicznej.

W Polsce Kościół posiada osobowość prawną uregulowaną odrębną ustawą z dnia 13 maja 1994 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 73, poz. 324, z późn. zm.).

Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP United Methodist Church

3.03

Adres:	00-561 Warszawa, ul. Mokotowska 12	Tel. 22-628-53-28
E-mail:	kancelaria@metodysci.pl	www.metodysci.pl
Data powstania na terenie Polski: XIX w., 1920		Data rejestracji: 1946

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	4367	30	40	44
2005	4430	30	40	42
2007	4481	31	41	43
2010	4352	29	40	42
2011	4352	29	40	42
dolnośląskie	112	2	3	4
kujawsko-pomorskie	303	3	2	3
lubelskie	20	-	-	-
lubuskie	70	-	1	1
łódzkie	320	2	2	2
małopolskie	142	1	2	2
mazowieckie	410	3	3	3
w tym Warszawa	360	3	1	1
podkarpackie	194	1	1	1
podlaskie	15	-	-	-
pomorskie	107	1	2	2
śląskie	463	2	5	5
świętokrzyskie	55	1	1	1
warmińsko-mazurskie	1750	9	14	14
wielkopolskie	312	3	2	2
zachodniopomorskie	79	1	2	2

Wyznanie wywodzi się z kierowanego przez Johna Wesleya ruchu metodystycznego, który powstał w Kościele Anglikańskim w 1755 r., jako odłam o charakterze reformatorskim. Na ziemiach polskich metodyści rozpoczęli swoją działalność w XIX w. – na Pomorzu i na Śląsku. Na początku lat dwudziestych XX w. do niepodległej Polski przybyła misja metodystów z USA, która przyczyniła się do powstania polskiego kościoła metodystycznego. Doktryna metodyzmu jest zbliżona do kalwinizmu, ogranicza w życiu religijnym rolę osób duchownych, eksponując osoby świeckie. Kładzie nacisk na metodę postępowania człowieka. Każdy wierny zobowiązany jest do robienia osobistych dziennych planów zajęć religijnych i społecznych. Za podstawę wiary uważane jest Pismo Święte, Apostolskie Wyznanie Wiary oraz zasady ewangeliczne pierwszych 3 wieków chrześcijaństwa.

Władzę w Kościele stanowi Generalna Konferencja Duchownych i Świeckich Delegatów Zborowych, która wybiera komitet wykonawczy, superintendenta naczelnego i jego zastępców. Obok superintendentów władzę duchową sprawują prezbiterzy i diakoni.

Na terenie Polski Kościół podzielony jest na 2 okręgi (Wschodni z siedzibą w Warszawie i Zachodni z siedzibą w Poznaniu), a te z kolei dzielą się na dwa regiony ewangelizacyjne (Wschodni na pn.-wsch., pd.-wsch., Zachodni na pn.-zach., pd.-zach.).

Kościół wydaje miesięcznik religijno-społeczny *Pielgrzym Polski* w nakładzie 1500 egz., i dwumiesięcznik religijny *Wieczernik* (2400 egz.). Wydawnictwo Pielgrzym Polski w 2011 r. wydało jedną pozycję książkową.

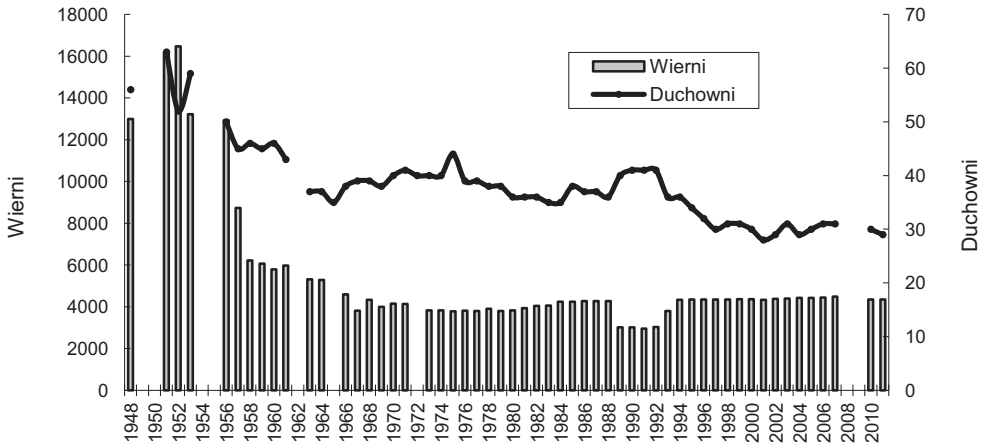
Wyznanie w 34 punktach nauczania religii kształciło 355 uczniów. Prowadzi również Szkołę Języka Angielskiego – English Language College. Posiada ona 4 placówki, w których uczyło się 1600 osób. Z nauki języka angielskiego prowadzonej w 6 parafialnych ośrodkach korzystało 1200 osób. Kościół prowadzi również Wyższe Seminarium Teologiczne, a wyższą kadrę duchowną kształci w Sekcji Teologii Ewangelickiej Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej.

W Kościele uznawany jest Chrzest dzieci i osób nie ochrzczonych wcześniej w innym Kościele, złożenie pisemnej deklaracji i przyjęcie do Kościoła wg rytuału Kościoła.

Członkowie Kościoła zobowiązani są do modlitwy indywidualnej, lektury Pisma św. uczestnictwa w nabożeństwach w niedziele i święta, przystępowania do sakramentu Wieczery Pańskiej, przestrzegania postu, rozmowy duchowej i udziału w ewangelizacjach.

62 Wyznania religijne: PROTESTANCKIE

Kościół posiada osobowość prawną uregulowaną odrębną ustawą z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97, poz. 479, z późn. zm.). Jest członkiem Polskiej Rady Ekumenicznej, należy do Światowej Rady Metodystycznej – jednej z najstarszych organizacji konfesyjnych, utworzonej w 1889 r. Kościół posiada wspólnotę ołtarza i kazalnicy z Kościołem Ewangelicko-Reformowanym od 1990 r. i od 1994 r. z Kościołem Ewangelicko-Augsburskim.

Kościół Chrześcijan Baptystów w RP The Baptist Union of Poland

3.04

Adres:	00-865 Warszawa, ul. Waliców 25	Tel. 22-615-50-76 w. 33
E-mail:	kancelaria@baptysci.pl	www.baptysci.pl
Data powstania na terenie Polski: 1858		Data rejestracji: 1946

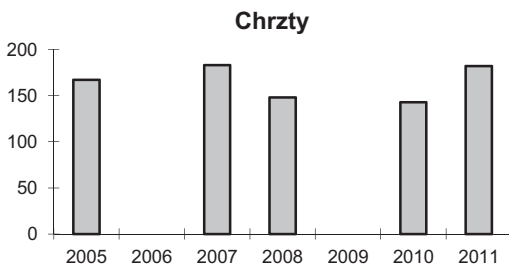
Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Zbory
Ogółem 1999	4238	90	66	92
2005	4726	97	112	85
2010	4819	67	75	83
2011	4864	70	75	86
dolnośląskie	601	7	.	8
kujawsko-pomorskie	60	1	.	2
lubelskie	217	2	.	5
lubuskie	88	3	.	2
łódzkie	161	2	.	3
małopolskie	330	3	.	6
mazowieckie	454	7	.	9
w tym Warszawa	308	3	.	5
podkarpackie	64	-	.	3
podlaskie	559	8	.	9
pomorskie	487	7	.	6
śląskie	514	7	.	9
świętokrzyskie	21	1	.	1
warmińsko-mazurskie	499	10	.	10
wielkopolskie	469	7	.	7
zachodniopomorskie	340	5	.	6

Pierwsze zbory baptystów zaczęły powstawać w Anglii w początkach wieku XVII akcentując swoją niezależność od państwa.

Kościół stanowi unię zrzeszającą autonomiczne zbory. Członkami Kościoła są ludzie ochrzczeni w świadomym wieku. Warunkiem przyjęcia chrztu (przez zanurzenie w wodzie) jest pokuta i wiara w Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela i Pana. Podstawą wiary jest Pismo Święte. Baptysci są rzecznikami wolności religijnej; stosunek do służby wojskowej pozostawiają decyzji poborowego. Komunia przyjmowana jest pod dwiema postaciami. Częstotliwość jej przyjmowania nie ma znaczenia, ale zwykle czyni się to raz w miesiącu.

Najwyższą władzę w Kościele sprawuje Ogólne Zebranie Członków. Duchowni kształcą się w szkołach teologicznych. Funkcje duchowne może sprawować (o ile wyróżnia się odpowiednimi cechami) również osoba świecka wybrana przez członków. Wszyscy członkowie zboru nazywają się siostrami i braćmi i mają jednakowe prawa.

Czynnikiem koordynującym pracę zborów jest Rada Kościoła wybierana spośród wiernych co 4 lata.

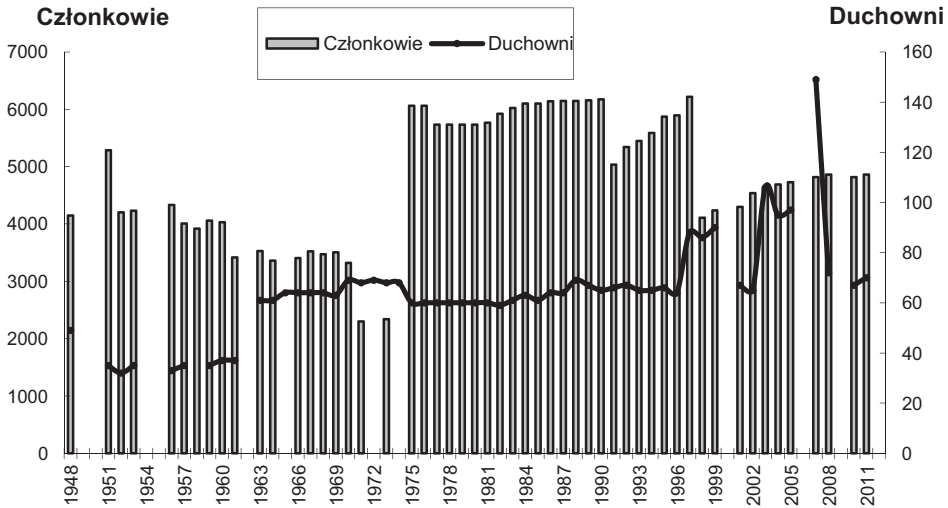

Kościół posiada: Wyższe Baptystyczne Seminarium Teologiczne i Biblijne Seminarium Teologiczne, a także Dom Opieki w Białymstoku (w 2011 r. z jego pomocy skorzystało 65 osób) i Chrześcijańskie Centrum Edukacyjne *Diamant*, które prowadzi kluby i świetlice dla dzieci, a także organizuje obozy. Kościół od wielu lat organizuje pomoc dla baptystów na Białorusi.

Kościół wydaje: miesięcznik *Słowo Prawdy* w nakładzie 1000 egz. oraz książki religijne. Jest członkiem Światowego Związku Baptystów, Europejskiej Federacji Baptystów oraz Polskiej Rady Ekumenicznej.

64 Wyznania religijne: PROTESTANCKIE

Kościół posiada osobowość prawną uregulowaną odrębną ustawą z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97, poz. 480, z późn. zm).

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP The Seventh-day Adventist Church

3.05

Adres:	00-366 Warszawa, ul. Foksal 8	Tel. 22-313-14-31
E-mail:	ads@advent.pl	www.advent.pl
Data powstania na terenie Polski: 1888	Data rejestracji: 1946	

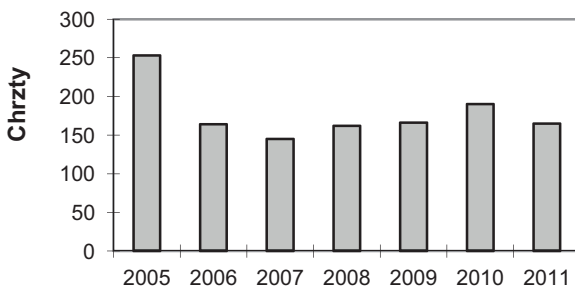
Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	9492	69	88	151
2005	9620	70	82	150
2009	9534	58	83	155
2010	9624	62	84	155
2011	9654	61	86	152
dolnośląskie	835	4	8	11
kujawsko-pomorskie	409	4	7	7
lubelskie	496	2	6	9
lubuskie	192	1	3	4
łódzkie	617	4	8	9
małopolskie	753	3	8	12
mazowieckie	1288	12	5	15
w tym Warszawa	783	6	1	5
opolskie	185	1	2	5
podkarpackie	283	2	4	12
podlaskie	434	4	4	8
pomorskie	469	4	4	8
śląskie	2323	10	15	25
świętokrzyskie	130	1	1	3
warmińsko-mazurskie	261	2	4	6
wielkopolskie	484	4	2	7
zachodniopomorskie	495	3	5	11

Nazwa Adwentyści pochodzi od łacińskiego słowa *adventus*, czyli *przyjście* i używana jest przez wspólnoty wyznaniowe, głoszące bliskie przyjście Chrystusa. Określenie „dnia siódmego” odnosi się do soboty, która wg Dekalogu jest siódmym dniem tygodnia, dniem poświęconym na odpoczynek i kult Boga. Twórcą ruchu nazywanego „przebudzeniem adwentowym” był Wiliam Miller (1782-1849). Adwentyści Dnia Siódmego zorganizowali się w Kościół w 1863 r. w USA pod kierunkiem Ellen G. White. W Polsce pierwszy ośrodek powstał w 1888 r. na Wołyniu, a następny w 1893 w Łodzi.

Doktryna Kościoła opiera się na Biblii. Misją Kościoła jest doprowadzenie ludzi do przyjęcia Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela i przygotowanie świata na Jego bliskie powtórne przyjście. Kościół podkreśla autorytet Dzie-

sięciorga Przykazań. Wierni święcą sobotę, nie uznają kultu świętych, obrazów i relikwii oraz nauki o nieśmiertelności duszy, czyściciu i mękach piekielnych. Adwentyści akcentując naukę o ciele jako świątyni Ducha Świętego podkreślają wartość profilaktyki zdrowotnej dlatego nie jedzą tzw. pokarmów nieczystych, propagują wegetarianizm oraz abstynencję od wszelkich

używek. Najwyższą władzą Kościoła w Polsce jest Zjazd Kościoła odbywający się co 5 lat, a pomiędzy jego sesjami Rada Kościoła na czele z przewodniczącym Kościoła. Może nim zostać jedynie duchowny ordynowany. Pozostałe kategorie duchownych to: duchowni próbni i początkujący. Pomocnikami duchownych są ewangelisti dobierani spośród członków.

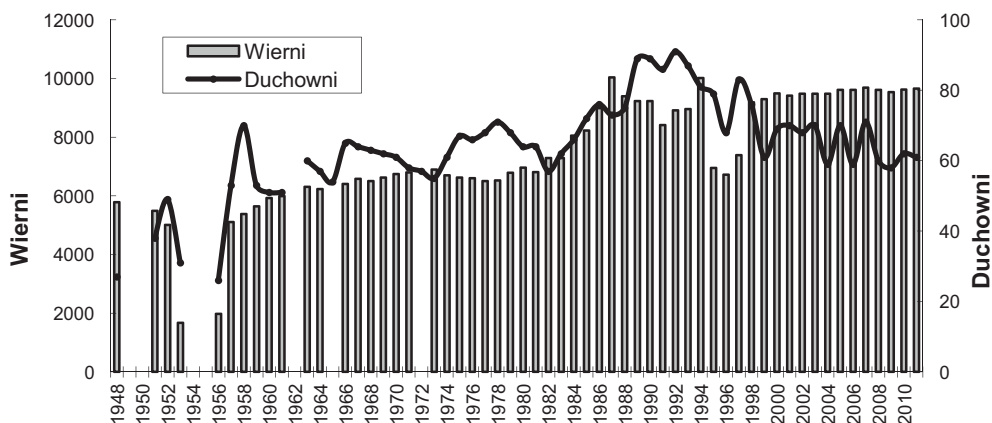
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce administracyjnie dzieli się na trzy diecezje: wschodnią z siedzibą w Warszawie, zachodnią w Poznaniu i diecezję południową w Krakowie. Kościół posiada: Wyższą Szkołę Teologiczno-Humanistyczną, w której

w 2011 r. kształciło się 2596 studentów, w 64 punktach katechetycznych lekcje religii odbywały się dla 697 uczniów. Ponadto prowadzi Korespondencyjną Szkołę Biblijną oraz Korespondencyjną Szkołę Lepszego Życia, z których korzystało 4806 uczniów. Kościół prowadzi placówki pomocy. Opieką nad osobami starszymi i przewlekle chorymi zajmuje się Dom Opieki „Samarytanin” (112 osób w 2011 r.) a pomocą dzieciom zagrożonym wykluczeniem społecznym świetlice środowiskowe: *Slużba Dziecku* w Gdańsku oraz *Garaż* w Opolu i *Miś* we Wrocławiu. Kościół organizuje pomoc dla domów dziecka oraz wspiera biednych, bezdomnych, chorych i osoby dotknięte klęskami żywiołowymi. Prowadzi także *Chrześcijański Telefon Zaufania*.

Chrześcijański Instytut Wydawniczy *Znaki czasu* wydaje liczne pozycje książkowe i miesięczniki: *Znaki Czasu* w nakładzie 71175 egz. i *Głos Adwentu* 15000 egz. Ukazuje się również w nakładzie 18500 egz. kwartalnik *Lekcje Biblijne* oraz *Przewodnik dla kaznodziejów zborowych* (3520 egz.). Posiada również Ośrodek radiowo-telewizyjny, który nadaje audycje radiowe *Głos Nadziei*.

Wierni Kościoła zobowiązani są do indywidualnej modlitwy, studium (lektura) Pisma Świętego, uczestnictwa w cotygodniowych nabożeństwach, uczestnictwa w obrzędzie Wieczery Pańskiej i umywania nóg. Nowi członkowie Kościoła przyjmowani są poprzez chrzest święty i głosowanie poprzedzone nauczaniem prawd Słowa Bożego.

Kościół posiada osobowość prawną uregulowaną odrębną ustawą z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97, poz. 481, z późn. zm.).

Adwentyści Dnia Siódmego – Ruch Reformacyjny

Seventh Day Adventist Reform Movement

3.06

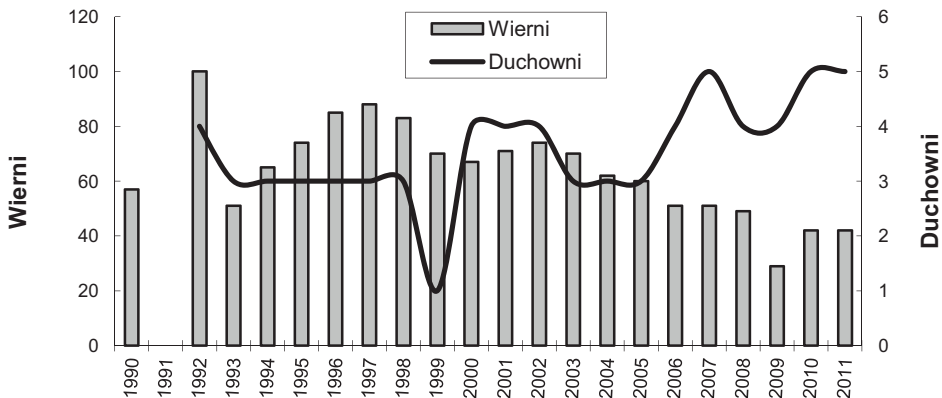
Adres:	41-707 Ruda Śląska, ul. Piłsudskiego 149	Tel. 0601-490-021
E-mail:	sekretariat@adwentysci-reformowani.pl	www.adwentysci-reformowani.pl
Data powstania na terenie Polski: 1925		Data rejestracji: 1990

Lata	Wierni	Duchowni	Placówki
Ogółem 1999	70	1	3
2005	60	3	7
2009	29	4	8
2010	42	4	8
2011	42	5	6

Ruch powstał w wyniku rozłamu w obrębie Adwentyistów Dnia Siódmego na tle stosunku do służby wojskowej. Grupa wyznawców nie akceptujących jej ze względów pacyfistycznych utworzyła odrębne ugrupowanie. Obecnie jego główna siedziba znajduje się w Rudzie Śląskiej. Pod względem struktury tworzy Zjednoczenie obejmujące okręg śląski oraz sześć placówek: lubelską, podkarpacką, łódzką,

dolnośląską, zachodnio-pomorską oraz kujawsko-pomorską. Jednak większość wiernych skupiona jest w okręgu śląskim. Organizacyjnie podporządkowane jest Generalnej Konferencji Adwentyistów Dnia Siódmego Poruszenie Reformacyjne z siedzibą w USA, uważanej za miarodajny i najwyższy autorytet w sprawach wiary i moralności. Członkowie tego wyznania za cele swojej działalności przyjmują: głoszenie Ewangelii, rozwijanie chrześcijańskiej miłości wśród ludzi i prowadzenie życia zgodnie z Dekalogiem i kształtowanie wysokiej postawy moralnej człowieka. Propagują abstynencję i wegetarianizm, a także sprzeciwiają się służeniu w wojsku. Dniem świątecznym jest sobota. Uważają, że dzień ten został dany człowiekowi jako ciągłe przypomnienie dzieła stworzenia i uwielbienia Stwórcy w tym dniu. Wydają kwartalnik o tematyce biblijnej *Lekcje Szkoły Sobotniej* w nakładzie 100 egz. oraz *Rocznik* w nakładzie 50 egz., a także broszury o tematyce religijnej i zdrowotnej.

Wyznanie posiada Diakonat, który służy pomocą osobom biednym czy dotkniętym katastrofą. Przyjmowanie nowych członków odbywa się poprzez chrzest (całkowite zanurzenie w wodzie) osób dorosłych poprzedzony nauką i odnowieniem życia. Ważne dla wiernych Kościoła jest zachowywanie przykazań Bożych, odprawianie nabożeństw porannych i wieczornych w domu, uczęszczanie na nabożeństwa sobotnie, udział w uroczystościach Wieczery Pańskiej oraz udział w spotkaniach ewangelizacyjnych i pracy misyjnej.

Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego

3.07

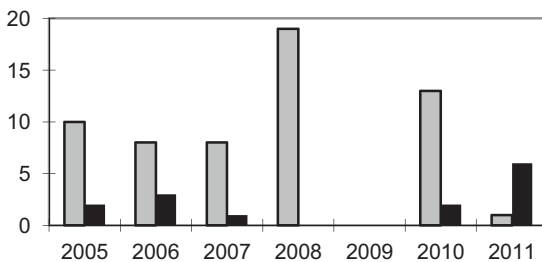
Adres:	43-300 Bielsko-Biała, ul. Cieszyńska 96	Tel. 33-811-73-44
E-mail:	sekretariat@kchds.pl	www.kchds.pl
Data powstania na terenie Polski:	1933	Data rejestracji: 1961

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 1996	268	10	7	21
2004	450	40	18	24
2008	466	40	18	23
2011	479	40	18	24
Dolnośląskie	20	1	1	1
kujawsko-pomorskie	45	4	2	2
lubelskie	1	-	-	-
łódzkie	44	5	3	3
małopolskie	53	3	1	1
mazowieckie	3	1	-	1
podkarpackie	18	2	2	2
podlaskie	1	-	-	1
pomorskie	6	-	1	1
śląskie	240	22	7	7
świętokrzyskie	1	-	-	1
warmińsko-mazurskie	19	1	-	2
zachodniopomorskie	28	1	1	2

Kościół wyodrębniony w roku 1933 z Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego (tzw. Ruch A. Kubego) i kwestionujący niektóre nauki jego założycielki Ellen G. White. Za podstawę swej działalności przyjmuje „przykazania Boże i wiarę Jezusową”, święcą sobotę jako dzień głoszenia słowa Bożego i odpoczynku. Uważają, że każdy członek Kościoła powinien głosić zasady Pisma Świętego. Naczelną władzą jest Synod Kościoła, a zwierzchnikiem Naczelny Prezbiter. Kościół dzieli się na 3 okręgi: południowy (z siedzibą w Bielsku-Białej), centralny (w Łodzi) i północny (w Bydgoszczy).

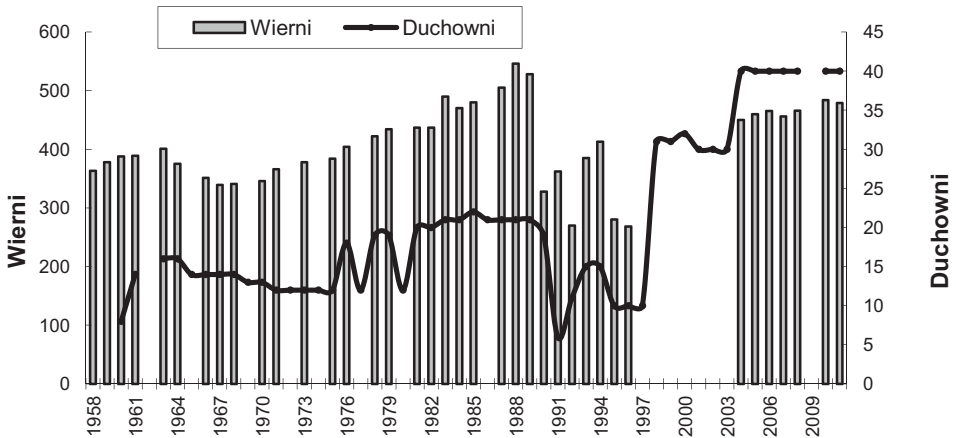
Kościół posiada Seminarium, w którym uczy się 30 osób. Ist-

nieje Kościelna Służba Charytatywno-Opiekuńcza *Tabita*, która pomaga ubogim członkom wspólnoty, a także ludziom z zewnątrz. Przy Kościele działa wydawnictwo *Duch Czasów*, które wydaje: kwartalnik *Duch Czasów* w nakładzie 400 egz. oraz rocznik *Lekcje Biblijne* – 500 egz. a także broszury, książki i opracowania.

■ Chrzt ■ Śluby

Nowi członkowie przyjmowani są poprzez chrzest (przez całkowite zanurzenie) i nakładanie rąk jako znak napełnienia Duchem Świętym. Wyznawcy zobowiązani są do: uczestnictwa w sobotnich nabożeństwach i uroczystościach religijnych, codziennej modlitwy a także prowadzenia życia godnego człowieka odrodzonego.

Chrześcijańska Wspólnota Zielonoświątkowa

3.08

Adres:	59-220 Legnica, ul. Sudecka 3	Tel. 76-855-29-95
	www.chwz.org.pl	
Data powstania na terenie Polski:	1927	Data rejestracji: 1986

Województwa	Zbory
Ogółem 1994	16
2011	24
dolnośląskie	6
lubuskie	2
łódzkie	1
małopolskie	3
opolskie	1
podlaskie	1
pomorskie	1
śląskie	5
warmińsko-mazurskie	2
zachodniopomorskie	1

Ugrupowanie związane z ruchem zielonoświątkowym, powstałe w roku 1927 w okolicach Gorlic. Po roku 1947, jak kilka innych ugrupowań został przez władze zmuszony do przymusowej unifikacji w ramach Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego. Dwadzieścia zborów należących do tej organizacji wystąpiło w 1986 r. z wnioskiem o odrębną rejestrację tworząc samodzielny związek religijny pod nazwą Chrześcijańska Wspólnota Zielonoświątkowa.

Siedziba Wspólnoty znajduje się w Legnicy. Na jej czele stoi Rada Naczelna. Członkami Rady są wszyscy przewodniczący zborów. Organem ustawodawczym jest Synod zwoływany co 5 lat.

Agendy Wspólnoty to: Duszpasterstwo Dzieci i Młodzieży, Fundacja „Życ z Nadzieją”, Misja Wśród Więźniów i Osób Uzależnionych.

Wspólnota prowadzi wydawnictwo „Droga Prawda Życie”, wydaje ono czasopismo *Droga, Prawda, Życie*.

Ostatnie dane dotyczące liczby wiernych i duchownych dotyczą 1994 r. i wynosiły odpowiednio: 1588 i 54.

Kościół Boży w Chrystusie

3.09

Adres:	02-607 Warszawa, ul. Czeczota 4/2	Tel. 22-844-64-68
E-mail:	biuro@kbwch.pl	www.kbwch.pl
Data powstania na terenie Polski: 1956		Data rejestracji: 1988

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	1656	131	8	28
2005	3173	164	10	51
2009	3604	191	14	60
2010	3856	187	14	59
2011	4140	183	14	63
dolnośląskie	555	33	3	6
kujawsko-pomorskie	50	4	-	2
lubelskie	46	4	1	1
lubuskie	445	17	3	4
łódzkie	316	14	8	8
małopolskie	210	5	2	2
mazowieckie	589	26	1	9
w tym Warszawa	477	14	-	9
podlaskie	114	6	-	4
pomorskie	160	6	-	3
śląskie	587	26	1	9
warmińsko-mazurskie	169	14	2	3
wielkopolskie	458	11	2	6
zachodniopomorskie	441	17	1	6

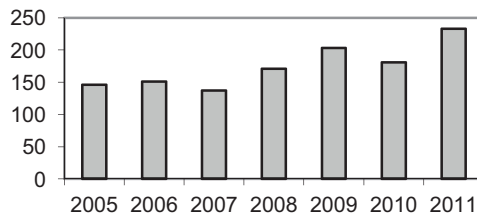
Kościół wywodzi się z ruchu Kościołów Chrystusowych, jednakże często wiąże się go z ruchem zielonoświątkowym. Do połowy lat osiemdziesiątych działał w ramach Kościoła Chrystusowego, jednak na skutek rozłamu zaczął działać samodzielnie. Nie nawiązuje do żadnej tradycji, a opiera się wyłącznie na Biblii – jedynym źródle wiary. Naczelną władzą jest Synod, zarządzaniem zajmuje się Rada Kościoła, a zwierzchnikiem Kościoła jest Naczelny Prezbiter. Celem Kościoła jest wykonywanie ostatniego polecenia Jezusa Chrystusa tj. głoszenie Ewangelii i przestrzeganie zasad przez Niego głoszonych. Do zobowiązań członków należy modlitwa, czytanie i rozważanie Słowa Bożego, regularne i aktywne uczestniczenie w zgromadzeniach zboru oraz

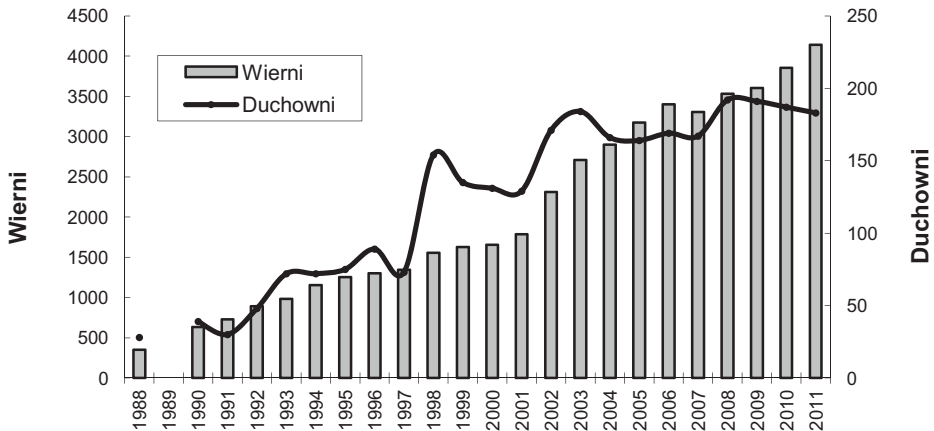
dawanie świadectwa o Jezusie Chrystusie – życiem i słowem.

Kościół prowadzi nauczanie religii w 36 punktach katechetycznych (w 2011 r. – 727 osoby). Prowadzi również szeroką działalność charytatywną, obejmującą osoby ubogie (przede wszystkim dzieci), dzieci z domów dziecka oraz osoby uzależnione od narkotyków i ich rodziny. Kościół posiada trzy Instytuty Wydawnicze: *W Wyłomie*, *Drzewo Oliwne* i *Słowo Życia*, które wydają książki.

Członkiem Kościoła może zostać osoba, która nawróciła się i uwierzyła w Jezusa Chrystusa. Nawrócenie powinno być potwierdzone poprzez przyjęcie chrztu w wodzie.

Chrzty

Kościół Chrześcijań Wiary Ewangelicznej

3.10

Adres:	25-510 Kielce, ul. Piotrkowska 29	Tel. 41-368-84-30
E-mail:	kancelaria@kchwe.pl.pl	www.kchwe.pl
Data powstania na terenie Polski: 1929		Data rejestracji: 1988

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2001	670	44	4	26
2009	1013	39	33	40
2010	1029	40	35	41
2011	1040	40	34	39
dolnośląskie	32	2	2	3
lubelskie	176	6	7	8
lubuskie	25	1	1	2
łódzkie	20	1	1	1
małopolskie	15	1	1	2
mazowieckie	262	7	5	7
w tym Warszawa	162	2	2	2
podkarpackie	24	2	2	2
pomorskie	99	2	2	2
śląskie	48	3	3	3
świętokrzyskie	203	9	4	5
warmińsko-mazurskie	10	1	1	1
wielkopolskie	21	2	2	1
zachodniopomorskie	105	3	3	2

Kościół założony w 1929 r. na zjeździe w Starej Czołnicy (d. woj. wołyńskie), w wyniku połączenia odłamów ruchu zielonoświątkowego z Polski centralnej oraz z kresów. Po wojnie jak kilka innych ugrupowań zmuszony został do unifikacji w ramach Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego i odzyskał osobowość prawną z chwilą jego rozpadu w roku 1988. Ważną rolę odgrywa w nim „kościół domowy”, którego patriarchą jest ojciec rodziny. Organizacyjnie poszczególne zbory są jednostkami autonomicznymi. Duchowni nazywani są prezbiterami.

Kościół posiada punkty nauczania religii, w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach, a także szkoły biblijne. Prowadzi także świetlice środowiskowe dla

dzieci i młodzieży oraz kawiarenki dla osób starszych i samotnych. Kościół prowadzi działalność ewangelizacyjną na terenie całego kraju, wydaje lokalne gazetki zborowe oraz ulotki o tematyce ewangelizacyjnej.

Kościół Zielonoświątkowy Pentecostal Church of Poland

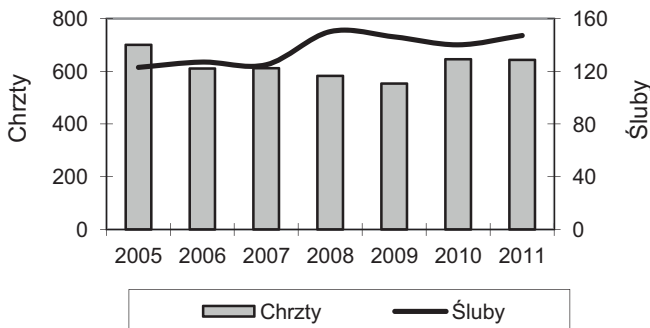
Adres:	00-825 Warszawa, ul. Sienna 68/70	Tel. 22-624-85-75
E-mail	sekretariat@kz.pl	www.kz.pl
Data powstania na terenie Polski: 1910	Data rejestracji: 1987	

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	19840	324	100	182
2005	20944	341	111	211
2009	21834	353	117	217
2010	21743	348	118	218
2011	22429	366	122	220
dolnośląskie	3159	48	21	31
kujawsko-pomorskie	727	14	2	10
lubelskie	1200	23	9	13
lubuskie	1093	15	9	15
łódzkie	635	11	4	8
małopolskie	1337	21	4	14
mazowieckie	1274	33	2	7
w tym Warszawa	1129	30	2	4
opolskie	1158	23	12	13
podkarpackie	695	19	7	11
podlaskie	822	16	4	9
pomorskie	2306	31	9	19
śląskie	4259	43	15	26
świętokrzyskie	172	4	1	3
warmińsko-mazurskie	1342	28	10	16
wielkopolskie	1051	18	4	12
zachodniopomorskie	1199	19	9	13

Ruch zielonoświątkowy zwany także pentekostalnym powstał w Stanach Zjednoczonych na początku XX w. Jego nazwa wywodzi się od greckiego słowa *pentekoste* oznaczającego *pięćdziesiąty dzień* po Wielkanocy tj. Zesłanie Ducha Świętego, Zielone Świątki. Ruch zielonoświątkowy, którego Kościół Zielonoświątkowy jest częścią, rozwinął się w Polsce na początku naszego stulecia. Początkowo na Śląsku Cieszyńskim, a następnie w centralnej i wschodniej Polsce.

Po II Wojnie Światowej po krótkim okresie samodzielności Kościół Zielonoświątkowy działał (1947-88) w ramach Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego. Usamodzielił się ponownie w 1988 r.

Kościół uważa się za społeczność Ducha Świętego. W doktrynie przyjmuje się, że życie chrześcijańskie jest sprawą przeżywania obecności mocy Ducha Świętego; nie praktykuje się chrztu niemowląt, spowiedź jest możliwa wyłącznie przed Bogiem, a Komunię przyjmuje się pod dwiema postaciami.

Podstawową jednostką Kościoła jest zbor, na czele którego stoi pastor i rada starszych. Najwyższą władzą jest synod zwoływany co cztery lata, a w okresie między synodalnym Naczelna Rada Kościoła. Przewodniczy jej prezbiter naczelny. Kościół pod względem organizacyjnym podzielony jest na 7 okręgów: Centralny, Wschodni, Południowy, Zachodni, Zachodnio-Wlkp., Pomorski, Północny, którym przewodzą prezbiterzy okręgowi.

Organem prasowym Kościoła jest półrocznik *Chrześcijanin* ukazujący się od 1929 r. (obecnie w nakładzie 3600 egz.). Chrześcijańska Misja Kobiet prowadzi działalność wśród

kobiet, wydaje kwartalnik *Samarytanka* i rocznik misyjny *Punkt Zwrotny* (oba w nakładzie 2500 egz.). Instytut Wydawniczy AGAPE zajmuje się wydawaniem literatury chrześcijańskiej.

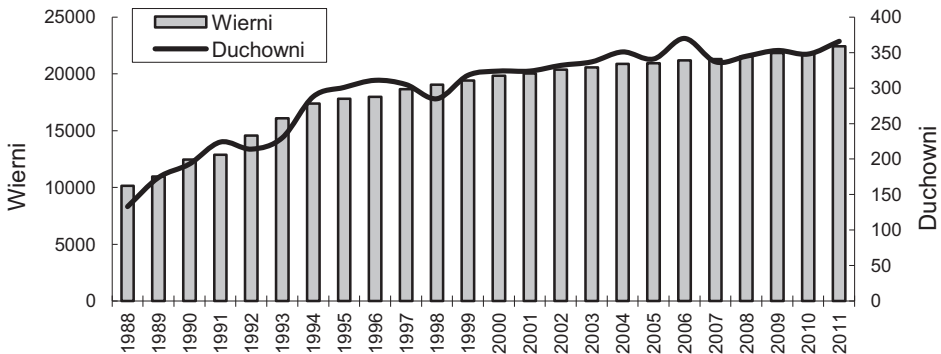
Duchowni zdobywają przygotowanie teologiczne i duszpasterskie w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, w Warszawskim Seminarium Teologicznym bądź w Seminarium Teologicznym w Ustroniu czy Krakowskim Seminarium Biblijnym. Kościół prowadzi powszechne nauczanie za pośrednictwem Instytutu Biblijnego BEREJA posiadającego 20 oddziałów w zborach. Służba Katechetyczna czuwa nad nauczaniem religii dzieci i młodzieży, które prowadzone jest w szkołach oraz w punktach katechetycznych (w 2011 r. do 99 punktów uczęszczało 5035 uczniów).

Kościół prowadzi liczne misje, m.in. *Nowa Nadzieja* zajmuje się osobami uzależnionymi od alkoholu, a *Teen Challenge* – osobami uzależnionymi od narkotyków. Misje prowadzą odpowiednie ośrodki. W 60 jednostkach (zakłady karne, areszty śledcze) działalność ewangelizacyjną prowadzi Misja Więzienna.

Nowi członkowie przyjmowani są przez publiczne wyznanie wiary i chrzest wiary (przez zanurzenie). Do zobowiązań członków Kościoła należy modlitwa indywidualna i studiowanie Pisma Świętego, a także regularne uczestniczenie w nabożeństwach i aktywne uczestnictwo w działalności zborowej.

Kościół posiada osobowość prawną uregulowaną odrębną ustawą z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Zielonoświątkowego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41, poz. 254, z późn. zm.).

Kościół jest częścią składową współczesnego ruchu zielonoświątkowego – należy do Europejskiego Aliansu Zielonoświątkowego, Światowej Wspólnoty Zborów Bożych oraz Aliansu Ewangelicznego.

Ewangeliczna Wspólnota Zielonościątkowa

3.12

Adres:	38-505 Bukowsko, Wola Piotrowa 40	Tel. 13-467-40-55
Data powstania na terenie Polski: XIX w.	Data rejestracji: 1981	

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	555	58	4	6
2005	511	70	5	6
2009	548	59	6	6
2010	493	69	6	6
2011	547	66	6	6
dolnośląskie	34	3	1	1
małopolskie	57	9		1
podkarpackie	456	54	5	4

Za bezpośredni początek Wspólnoty można uważać pierwsze dziesięciolecie XX w. Wtedy to, na Śląsku Cieszyńskim, w ramach Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego powstało duchowe przebudzenie o charakterze zielonościątkowym. W 1910 r. ta grupa „przebudzeniowa” została zarejestrowana przez ówczesne władze Monarchii Austro-

Węgierskiej pod nazwą „Związek Stanowczych Chrześcijan”. W wyniku I wojny światowej zbory zostały podzielone granicą polsko-czechosłowacką. Po II wojnie światowej (w latach 1968-72) cz. rodzin z ww. zborów przesiedliło się do 3 pustych wiosek na terenie województwa podkarpackiego: Woli Piotrowej, Puław i Wisłoczka, tworząc trzy samodzielne zbory. W 1981 r. zbory te zostały zarejestrowane pod nazwą „Protestancka Wspólnota Regionu Bieszczadzkiego – Kościół Zielonościątkowy”. Obecną nazwę Wspólnota przyjęła w 1988 r.

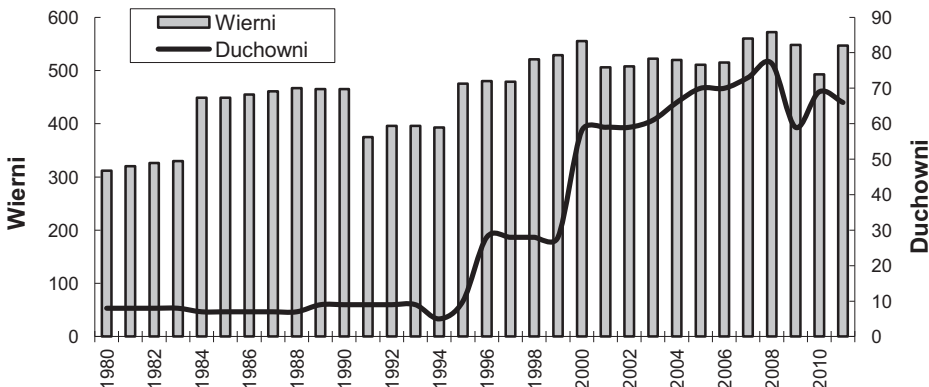
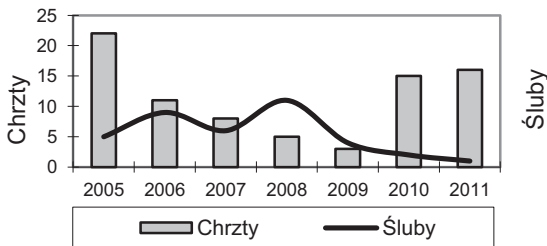
Za jedyne nieomyłne źródło wiary Wspólnota uznaje całe Pismo Święte.

Wyznanie posiada 5 przykościelnych punktów katechetycznych, do których w 2011 r. uczęszczało 102 uczniów. W Kościele jest prowadzona pomoc charytatywna dla ludzi ubogich.

Każdy kto ubiega się o członkostwo we Wspólnocie musi prze-

żyć duchowe narodzenie, jako świadectwo wewnętrznej przemiany, przyjmując chrzest wiary poprzez zanurzenie w wodzie i dobrowolnie zadeklarować członkostwo. O przyjęciu do Wspólnot decydują członkowie zboru.

Członkowie Wspólnoty praktykują: systematyczne i indywidualne czytanie (połączone z analizą) Słowa Bożego, jako codzienny pokarm duchowy, indywidualną codzienną modlitwę, a także systematyczne uczestnictwo w nabożeństwach (co najmniej 3 razy w tygodniu).

Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego w Polsce

Bible Students Association in Poland

3.13

Adres: 85-959 Bydgoszcz 2, skr. poczt. 83

Data powstania na terenie Polski: 1906

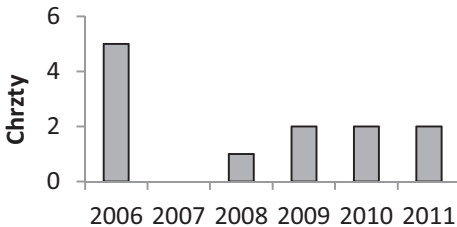
Data rejestracji: 1960

Województwa	Wyznawcy	Starsi i diakoni	Zbory
Ogółem 2000	284	49	19
2005	280	38	15
2009	229	41	15
2010	230	39	15
2011	215	36	15
dolnośląskie	28	4	3
kujawsko-pomorskie	28	7	1
lubelskie	15	2	1
lubuskie	18	4	2
mazowieckie	40	8	1
w tym Warszawa	32	8	1
opolskie	12	2	1
pomorskie	26	3	1
śląskie	38	6	3
warmińsko-mazurskie	5	-	1
wielkopolskie	5	-	1

Stowarzyszenie swoją doktryną opiera na pismach amerykańskiego pastora Ch. T. Russella (1852-1916), założyciela nurtu badackiego, z którego wywodzi się również szereg innych związków wyznaniowych obecnych w Polsce. Celem Stowarzyszenia jest głoszenie Królestwa Bożego i kształcenie chrześcijańskiego charakteru swych członków. Badacze uznają Pismo Święte za jedyną autorytet.

Organizacyjnie Stowarzyszenie dzieli się na zbory, które są jednostkami autonomicznymi, posiadającymi własną osobowość prawną. Naczelną władzą wyznania jest Krajowy Zjazd Delegatów Zborowych, a zwierzchnikiem – Przewodniczący Komitetu Międzyzborowego. Władze Stowarzyszenia nie mają uprawnień kierowniczych, a jedynie koordynują działalność poszczególnych zborów. Wyznanie prowadziło w 2011 r. w dwu pla-

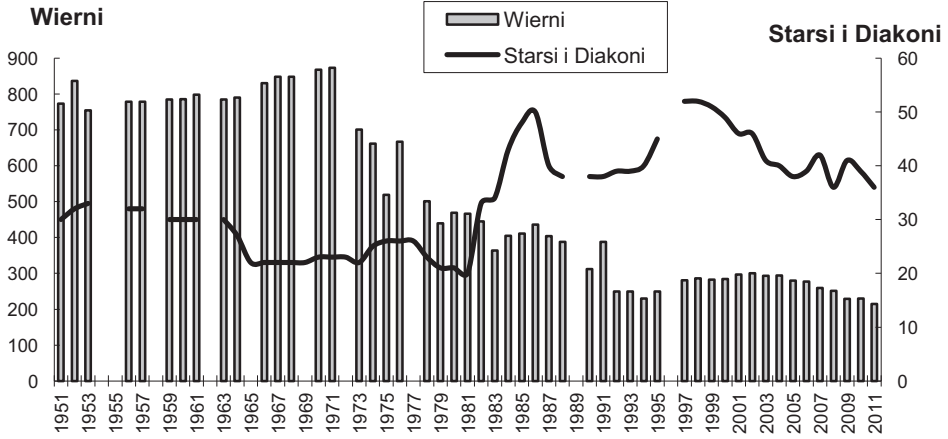
cówkach nauczanie religii dla 13 osób. Wydaje dwumiesięcznik *Nadzieja Królestwa* w nakładzie 230 egz.

W Stowarzyszeniu stosuje się chrzest (przez zanurzenie w wodzie) dorosłych – świadomych i oświeconych Prawdą biblijną. Do zobowiązań wiernych należą: modlitwa indywidualna w domu, modlitwa zbiorowa w zborze, indywidualne i rodzinne studiowanie Biblii w domu oraz Studium Biblii w zborze, a także udział w nabożeństwach niedzielnych. Najważniejszą uroczystością obchodzoną raz w roku w okolicach Wielkiej Nocy (14 Nisan) jest

Pamiętka Ostatniej Wieczerzy Jezusa Chrystusa oraz Jego Śmierci.

W 1997 r. do Stowarzyszenia Badaczy Pisma Św. przyłączył się Związek Badaczy Biblii.

Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP

3.14

Adres:	30-683 Kraków, ul. Nowosądecka 74	Tel. 12-265-00-95
E-mail:	biuro@nastrazy.pl	
Data powstania na terenie Polski: 1909*		Data rejestracji: 1960

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Zbory
Ogółem 2000	2340	259	4	77
2005	2217	278	4	73
2009	2047	263	4	66
2010	1987	241	4	63
2011	1976	241	4	61
dolnośląskie	56	10	-	3
kujawsko-pomorskie	39	7	-	2
lubelskie	369	45	1	10
lubuskie	9	1	-	2
łódzkie	18	1	-	1
małopolskie	554	60	1	12
mazowieckie	87	7	1	1
w tym Warszawa	87	7	1	1
opolskie	13	3	-	1
podkarpackie	115	20	-	5
podlaskie	51	7	-	2
pomorskie	15	2	-	1
śląskie	410	52	-	14
świętokrzyskie	46	2	-	1
warmińsko-mazurskie	53	5	-	3
wielkopolskie	60	8	-	2
zachodniopomorskie	81	11	1	1

Wolni Badacze Pisma Świętego są jednym z odłamów zainicjowanego przez C. T. Russella ruchu Badaczy Pisma św.

Głównym i podstawowym źródłem wiary jest Biblia. Zrzeszenie uznaje: jedynego Boga Ojca, Stwórcę i Pana wszechświata, który sam ma nieśmiertelność; Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, który był istotą duchową stworzoną bezpośrednio przez Boga, ale nie jest równy hierarchicznie swemu Ojcu, i jest On jedynym pośrednikiem między Bogiem i ludźmi; Ducha Świętego, który nie jest osobą tylko mocą i wpływem pochodzącym od Boga. Nauka Zrzeszenia stwierdza, że źródłem wszelkiego zła na świecie jest szatan. Nie uznaje tradycji Kościoła, sakramentów, kultu religijnego, strojów liturgicznych, ob-

razów, tradycji spowiedzi, a także celibatu. Nie uznaje także kultu Maryi, świętych i relikwii, a także czyśćca i piekła jako miejsca wiecznych cierpień.

Pierwszy zbor na ziemiach polskich został założony w Warszawie w 1909 r. W 1929 r. odbyła się pierwsza konwencja (publiczne nabożeństwo).

Najwyższą władzą zrzeszenia jest Walne Zgromadzenie Członków Zrzeszenia, zwoływane co najmniej raz na pięć lat. W międzyczasie zwoływane są Zjazdy Braci Starszych, Diakonów i Przedstawicieli Zborów. Organem wykonawczym i koordynującym działalność Zborów jest Zarząd Zrzeszenia natomiast Prezydium Zarządu reprezentuje Zrzeszenie na zewnątrz.

Podstawową komórką organizacyjną Zrzeszenia jest zbor, do którego należą zarówno członkowie jak i sympatycy (osoby bez chrztu). Warunkiem zostania pełnoprawnym członkiem zboru jest chrzest przez zanurzenie w wodzie. Wierni spośród swych członków w głosowaniu jawnym wybierają starszych i diakonów.

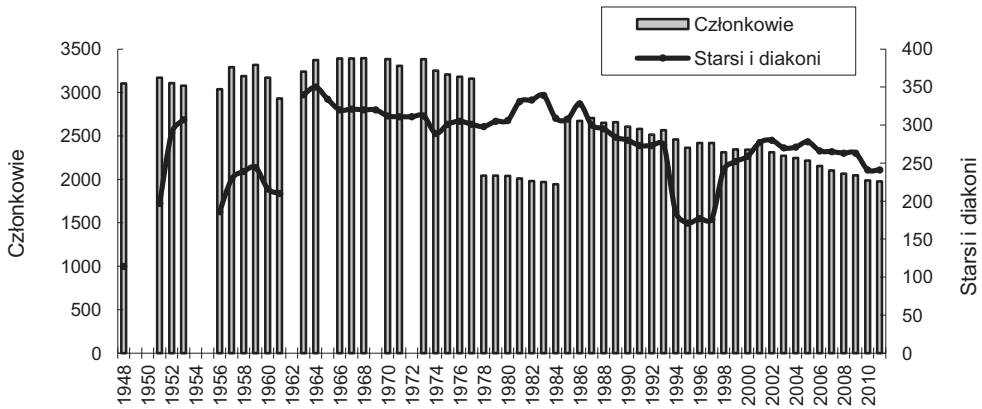
Zrzeszenie wydaje trzy dwumiesięczniki: *Na Straży* w nakładzie 1150 egz., *Wędrownka* – 500 egz. oraz *The Herald* – 500 egz. Wydaje także książki i broszury informacyjne. Posiada Dom Pomocy Społecznej *Betania* w Miechowie, w którym przebywa 85 pensjonariuszy.

Przy 14 zborach znajdują się placówki nauczania religii dla dzieci i młodzieży, do których w 2011 r. uczęszczało 149 uczniów.

* – w 1929 r. został złożony pierwszy wniosek o legalizację – rozpatrzony odmownie.

78 Wyznania religijne: PROTESTANCKIE

Do obowiązków wiernych należy: modlitwa i życie zgodne z zasadami określonymi przez Jezusa Chrystusa, a także uczestnictwo w nabożeństwach coniedzielnych oraz corocznym obchodzeniu Pamiątki Śmierci Pana Jezusa.

Świecki Ruch Misyjny „Epifania” Laymen’s Home Missionary Movement

3.15

Adres:	05-100 Nowy Dwór Maz. ul. Zdobywców Kosmosu 17	Tel. 22-775-39-39
E-mail:	srm@epifania.pl	www.epifania.pl
Data powstania na terenie Polski: 1926		Data rejestracji: 1960

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	1674	409	128	71
2005	1636	397	122	71
2009	1531	367	100	.
2010	1445	364	96	72
2011	1457	359	96	66
dolnośląskie	100	24	3	3
kujawsko-pomorskie	73	15	3	3
lubelskie	155	28	10	6
lubuskie	18	4	3	2
łódzkie	79	14	2	2
małopolskie	83	19	8	5
mazowieckie	64	15	3	3
w tym Warszawa	48	11	1	1
opolskie	26	7	3	2
podkarpackie	244	66	27	13
pomorskie	24	9	1	1
śląskie	204	60	13	10
warmińsko-mazurskie	43	12	5	5
wielkopolskie	293	76	11	9
zachodniopomorskie	51	10	4	2

Wyznanie powstało w latach dwudziestych jako odłam Badaczy Pisma św., związany z Poulem S. L. Johnsonem i redagowanym przez niego pismem *Teraźniejsza Prawda i Zwiastun Chrystusowej Epifanii*.

Członkowie Ruchu wierzą że jedynie Biblia jest źródłem, normą wiary oraz podstawą jedności ludu Bożego. Odrzucają tradycję i wyznają tzw. szafarskie doktryny biblijne reformatorów chrześcijańskich (J. Wiclif, M. Luter, C.T. Russell, P. Johnson i in.). Podstawę Ruchu stanowią poglądy pastora Russella i Johnsona. Członkowie tego wyznania wierzą, iż powrót Chrystusa jako niewidzialnej istoty nastąpił w 1874 r., a Jego obecność dzieli się na trzy okresy nazwane: „paruzją”, „epifanią” „bazyleją”.

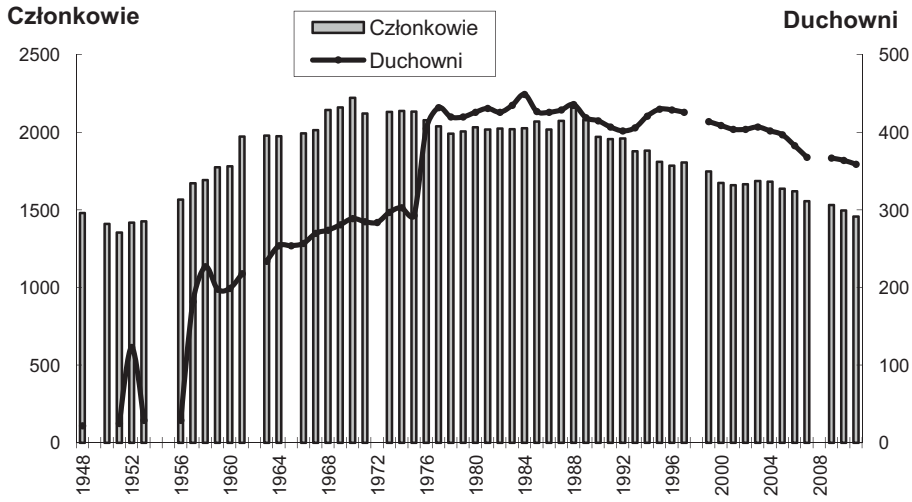
Biblijne słowo „epiphaneia” oznacza akt objawienia osób, zasad i rzeczy przez Prawdę oraz jeden z okresów powrotu Chrystusa. Ruch ten odrzuca dogmat o Trójcy Świętej i nie uznaje hierarchii, głową Kościoła jest wyłącznie Chrystus. Na czele Ruchu stoi Zarząd Główny, wybierany przez Walne Zgromadzenie Zborów. Poszczególne zbory są samodzielne i posiadają własne zarządy.

Wyznanie prowadzi prace ewangelizacyjne i resocjalizacyjne w Zakładach Karnych na terenie kraju. Wspiera też mieszkańców domu spokojnej starości *Betania*.

Ruch wydaje: dwumiesięcznik *Sztandar Biblijny* w nakładzie 2000 egz. w jęz. polskim i 1500 egz. w jęz. rosyjskim oraz kwartalnik *Teraźniejsza Prawda* w nakładzie 2000 egz. w wersji polskiej i 1000 egz. w wersji ukraińskiej. Wydaje także pozycje książkowe i broszury informacyjne.

Członkiem Ruchu może zostać każda osoba pełnoletnia wyrażająca gotowość wstąpienia do zboru, po przyjęciu chrztu wynikającego z pokuty, wiary w Boga i Chrystusa oraz poświęcenia. Walne Zgromadzenie Zboru w drodze jawnego głosowania przez podniesienie ręki, większością przyjmuje nowych członków.

Życie wyznawców koncentruje się w zborach. Istotą działalności polega na współpracy w studiowaniu, praktykowaniu i głoszeniu nauk biblijnych. Zebrania Ruchu są otwarte i odbywają się w niedziele i święta. W tygodniu odbywają się zebrania bereańskie. Wierni biorą udział w corocznym obchodzeniu Pamiątki Śmierci Pana Jezusa.

Nowoapostolski Kościół w Polsce New Apostolic Church

3.20

Adres:	81-520 Gdynia, ul. Akacyjowa 50/50a-b	Tel. 58-664-92-88
E-mail:	acnak@nak.org.pl	www.nak.org.pl
Data powstania na terenie Polski: 1920		Data rejestracji: 1983

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	5374	54	15	52
2005	4957	57	15	51
2009	5023	59	15	52
2010	5046	59	15	52
2011	5161	61	15	52
dolnośląskie	545	6	2	3
kujawsko-pomorskie	152	3	-	3
lubelskie	125	-	-	3
lubuski	555	5	3	7
łódzkie	174	2	1	3
małopolskie	39	-	-	2
mazowieckie	149	1	-	4
w tym Warszawa	49	-	-	-
opolskie	32	-	-	1
podkarpackie	22	-	-	1
podlaskie	24	-	-	1
pomorskie	802	8	2	4
śląskie	571	9	2	5
świętokrzyskie	18	-	-	1
warmińsko-mazurskie	939	18	3	5
wielkopolskie	675	5	1	6
zachodniopomorskie	339	4	1	3

Kościół datuje początek swojej historii na I poł. XIX w. Powstał jako wyraz tęsknoty za wiarą pierwotnego chrześcijaństwa apostołskiego oraz pragnienia przywrócenia urzędu apostołskiego. W latach sześćdziesiątych XIX w. następuje szybki rozwój Kościoła. Od 1863 r. datuje się obecność na ziemiach polskich. W okresie międzywojennym sytuacja prawna Kościoła nie była uregulowana.

Kościół propaguje wiarę w Boga i Jego Syna Jezusa Chrystusa. Podstawę tego stanowi Stary i Nowy Testament. Wiara członków Kościoła opiera się na fakcie, że Jezus Chrystus dał apostołom polecenie do nauczania i głoszenia Słowa Bożego, a także polecenie i moc odpuszczania grzechów, udzielania chrztu i Ducha Św. Celem wiary jest zbawienie podczas powtórnego przyjścia Jezusa Chrystusa.

W Kościele Nowoapostolskim są udzielane trzy sakramenty: święty chrzest wodny, święte pieczętowanie i święta wieczerza. Wiernym poza sakramentami, udzielane są błogosławieństwa m.in. z okazji ślubu, a także odprawiane są pogrzeby.

W Kościele szczególną wagę kładzie się na duszpasterską opiekę wszystkich wiernych, a także ich religijne wychowanie w duchu zasad wiary, miłości do Boga i bliźniego oraz moralności chrześcijańskiej.

Kościół Nowoapostolski w Polsce jest terytorialną i autonomiczną jednostką Kościoła międzynarodowego i zachowuje z nim jedność. Naczelną władzą Kościoła w Polsce jest konferencja kościelna, a zwierzchnikiem Biskup Kościoła. Kościół w Polsce dzieli się organizacyjnie na 4 okręgi: północno-zachodni (siedziba w Gdyni), centralno-południowy (w Chorzowie), północno-wschodni (w Ostródzie) i zachodni (z siedzibą w Gubinie). Administracja centralna ma swoją siedzibę w Gdyni.

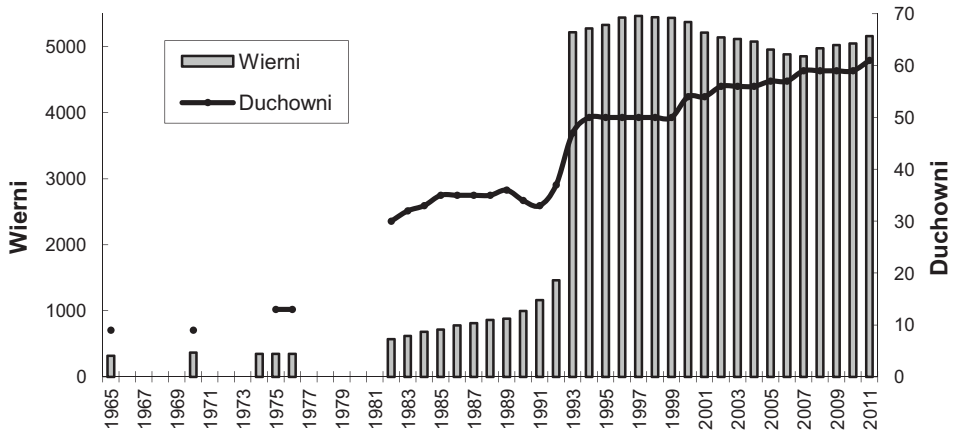
W 2011 r. Kościół prowadził 52 punkty nauczania religii, do których uczęszczało 887 uczniów. Wydaje dwa miesięczniki: *Nasza Rodzina* i *Chleb Żywota*, oba w nakładzie 2000 egz., wydaje też szereg pism i biuletynów religijnych.

Przyjęcie nowych członków jest uroczystą czynnością kościelną związaną z udzielaniem błogosławieństwa Bożego i zatwierdzeniem chrztu. Po dogłębnym poznaniu zasad wiary mogą oni przystąpić do świętego pieczętowania.

Kościół oczekuje od swych wiernych by sumiennie i z poczuciem odpowiedzialności wywiązywali się z powierzonych im obowiązków w życiu społecznym, rodzinnym i zawodowym.

82 Wyznania religijne: PROTESTANCKIE

Jest prowadzony proces legislacyjny przyjętego Projektu Rządowego Ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Nowoapostolskiego.

Kościół Chrystusowy w RP Fellowship Christian Churches in Poland

3.22

Adres:	02-620 Warszawa, ul. Puławska 114	Tel. 22-844-06-25
E-mail:	kancelaria@chrystusowi.pl	www.chrystusowi.pl
Data powstania na terenie Polski: 1921		Data rejestracji: 1988

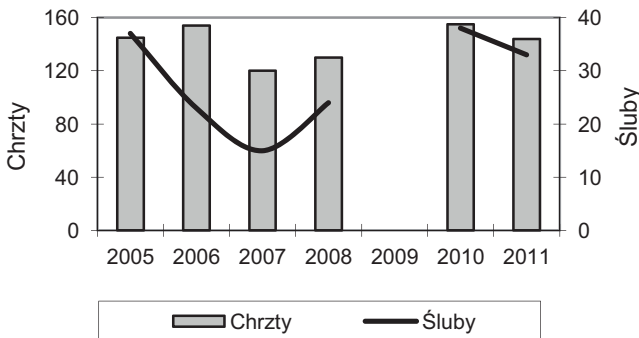
Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	4291	63	28	25
2005	5673	93	33	35
2008	4825	102	34	36
2011	4252	118	30	38
dolnośląskie	320	12	-	2
kujawsko-pomorskie	95	5	1	1
lubelskie	267	5	3	3
łódzkie	220	10	1	2
małopolskie	40	1	-	1
mazowieckie	1525	33	3	6
w tym Warszawa	1277	24	1	3
podlaskie	267	9	3	3
pomorskie	60	2	1	1
śląskie	473	14	5	5
świętokrzyskie	104	4	1	1
warmińsko-mazurskie	336	8	5	5
wielkopolskie	28	1	1	1
zachodniopomorskie	517	14	6	7

Kościół jest kontynuatorem wspólnoty religijnej istniejącej pod nazwami: Kościół Chrystusowy, Zjednoczenie Kościołów Chrystusowych. Należy do grupy tzw. wolnych kościołów – drugi nurt reformacji. Wywodzi się z Ruchu Kościołów Chrystusowych, zapoczątkowanego przez T. Campbella (1763-1854).

Celem Kościoła jest głoszenie wspólnie wyznawanej wiary oraz zachowanie warunków religijnych opartych na wykładni Pisma Świętego, a także stosowaniu obrzędów wskazanych w Nowym Testamencie. Członkowie Kościoła uznają: chrzest w wieku świadomym poprzez zanurzenie w wodzie i Wieczerzę Pańską – Komunię pod postacią chleba i wina. Podstawową jednostką organizacyjną Kościoła jest zbor – lokalna wspólnota wierzących. Kościół ma strukturę federacyjną, zbory są autonomiczne, posiadają osobowość prawną oraz samodzielnie dysponują swoim majątkiem. Najwyższą władzą zboru jest zebranie wiernych. Najwyższym organem Kościoła jest zwoływany co cztery lata Synod (zgromadzenie delegatów zborów i agend przykościelnych). Kościół na zewnątrz reprezentuje Sekretariat Kościoła, których członków wybiera Synod. Zwierzchnikiem jest Prezbiter Naczelny Kościoła.

Kościół w 2011 r. prowadził: Chrześcijański Instytut Biblijny (studia zaoczne) kształcący 300 studentów, Ośrodek Katechetyczno-Misyjny dla 500 uczniów, Centrum Edukacji *Graceland* (120 osób), 32 zborowe punktu katechetyczne (600 uczniów) oraz 3 przedszkola, do któ-

rych uczęszczało 180 dzieci.. Prowadzi także Klub *Odkrywców* we Wrocławiu – 60 dzieci (zajęcia pozalekcyjne) oraz prowadzi działalność charytatywną: pomaga osobom starszym, niepełnosprawnym i ubogim, organizuje także paczki świąteczne dla dzieci oraz akcje sąsiedzkiej pomocy. W 2002 r. wierni powołali Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynności. Wydaje kwartalnik *Słowo i Życie* w nakładzie 800 egz. oraz dwie lokalne gazety wspól-

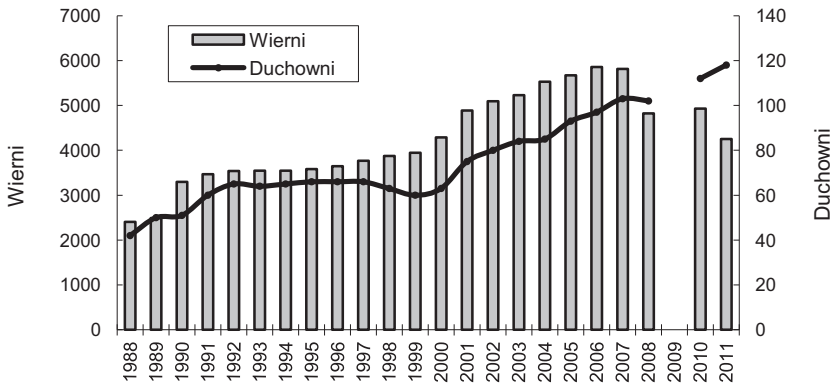
rych uczęszczało 180 dzieci.. Prowadzi także Klub *Odkrywców* we Wrocławiu – 60 dzieci (zajęcia pozalekcyjne) oraz prowadzi działalność charytatywną: pomaga osobom starszym, niepełnosprawnym i ubogim, organizuje także paczki świąteczne dla dzieci oraz akcje sąsiedzkiej pomocy. W 2002 r. wierni powołali Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynności. Wydaje kwartalnik *Słowo i Życie* w nakładzie 800 egz. oraz dwie lokalne gazety wspól-

notowe. Chrześcijański Instytut Biblijny wydaje publikacje książkowe (w 2011 r. cztery tytuły).

Członkiem zboru może zostać osoba, która przeżyła osobiste nawrócenie. Kwestia członkowska jest sprawą organizacyjną i sprowadza się do złożenia deklaracji. Kościół zachęca wiernych do codziennego czytania Pisma Św. i osobistej modlitwy oraz do uczestniczenia w niedzielnych nabożeństwach z Wieczerzą Pańską i nabożeństwach okolicznościowych. Kościół utrzymuje kontakty z bratnimi kościołami i zborami, jest członkiem-założycielem Aliansu Ewangelicznego w RP skupiającego osiem kościołów i związków wyznaniowych oraz 10 organizacji parakościelnych.

Do 2003 r. wspólnota nosiła nazwę *Kościół Zborów Chrystusowych*, zaś w okresie od 2003 do września 2011 r. Kościół działał pod nazwą *Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP*.

Kościół ubiega się o ustawową regulację prawną.

Kościół Chrystusowy Church of Christ

3.23

Adres:	81-706 Sopot, ul. Obrońców Westerplatte 21	Tel. 58-551-20-58
Data powstania na terenie Polski:	1945	Data rejestracji: 1982

Województwa	Wierni	Duchowni	Domy modlitwy	Zbory i placówki
Ogółem 1999	3342	22	6	10
2005	2594	27	7	13
2011	1706	13	5	13
dolnośląskie	198	1	1	2
lubuskie	28	-	-	-
łódzkie	36	-	-	1
mazowieckie	74	-	-	1
w tym Warszawa	74	-	-	1
opolskie	32	-	1	-
podkarpackie	45	-	-	1
pomorskie	1245	8	2	5
warmińsko-mazurskie	48	4	1	3

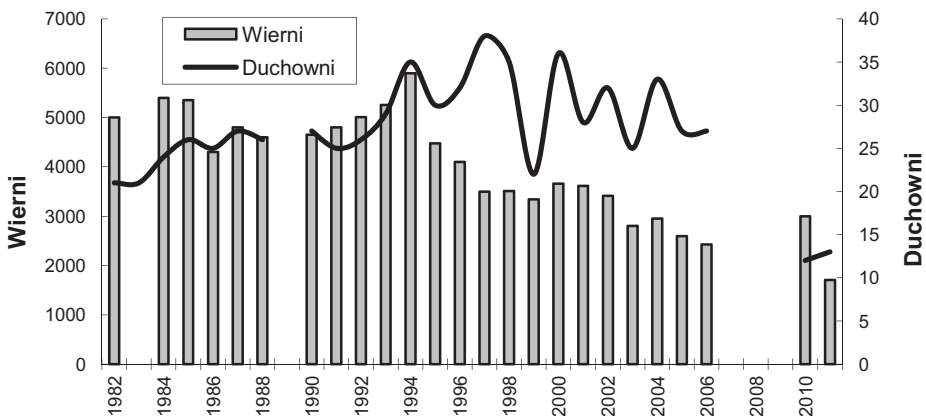
Wyznanie powstało w pierwszej połowie XIX w. w Ameryce. Twórcą jego byli presbiterianin B.W. Stone i baptysta T. Campbell. Podstawą i źródłem wiary jest Pismo Święte. Słowa Jezusa Chrystusa zawarte w Nowym Testamencie są dla członków tego wyznania jedyną normą postępowania. Odrzucają dogmaty i tradycje chrześcijańskie. Praktykują chrzest dorosłych przez zanurzenie. Wieczerza Pańska jest traktowana jako uczta pamiątkowa.

Organizacyjnie Kościół podzielony jest na zbory, które po-

siadają całkowitą autonomię. Na jego czele stoi Rada Administracyjno-Misyjna z przewodniczącym – Biskupem Kościoła.

Kościół prowadzi działalność charytatywną, każdy zbor pomaga, prowadzone są zbiórki pieniędzy na leki i inną doraźną pomoc.

Członkowie zobowiązani są do życia według zasad Nowego Testamentu, brania czynnego udziału w nabożeństwach i w Wieczerzy Pańskiej oraz składania ofiar na biednych. Dniem świątecznym jest Dzień Pański (niedziela). Każdy dorosły mężczyzna jest kapłanem, w domu jest upoważniony do czytania Pisma Świętego i przeprowadzania modlitw.

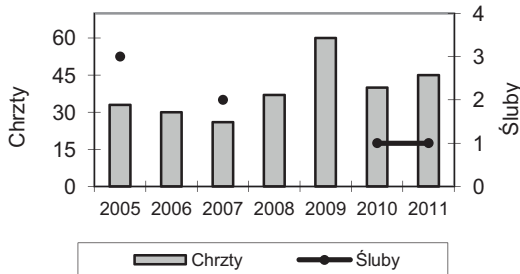
Ewangeliczny Związek Braterski w RP Evangélical Brotherhod Church

Adres:	78-400 Szczecinek, ul. Mickiewicza 18	Tel. 94-374-29-07
E-mail:	ezb.szczecinek@wp.pl	www.ezb-szczecinek.pl
Data powstania na terenie Polski: 1987	Data rejestracji: 1987	

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	522	25	10	30
2005	450	21	13	24
2009	530	18	17	23
2010	590	19	19	25
2011	630	19	20	25
kujawsko-pomorskie	20	1	1	1
pomorskie	250	3	2	2
śląskie	40	2	2	2
wielkopolskie	70	3	4	6
zachodniopomorskie	250	10	11	14

centralny w Poznaniu oraz południowy w Wiśle.

Związek utrzymuje kontakty z bratnimi związkami i zborami, m.in. z Biblijnym Kościołem Baptystycznym w Warszawie.

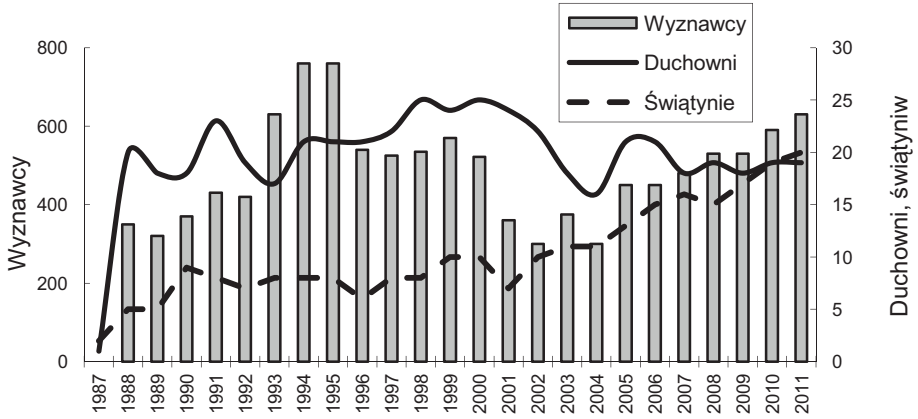

ającym zakłady karne, a także organizuje paczki świąteczne dla dzieci. Związek prowadzi działalność wydawniczą w 2011 r. wydawano miesięcznik *Poselstwo pokoju* (nakład 200 egz.) oraz kalendarz i broszury.

Obrzędy praktykowane przez członków wyznania to: chrzest przez zanurzenie osób w wieku świadomym, Wieczera Pańska pod postaciami chleba i wina, błogosławieństwo małżonków, błogosławieństwo dzieci oraz chrześcijański pogrzeb. Życie zboru to przede wszystkim: nabożeństwa, ewangelizacje, godziny biblijne, katecheza dzieci i młodzieży, ale także: zorganizowany wypoczynek letni i zimowy, praca nad uzależnionymi, pomoc duszpasterska i charytatywna.

Celem Związku jest rozpowszechnianie pełnej Ewangelii Jezusa Chrystusa, prace ewangelizacyjno-misyjne, zwalczanie patologii społecznych (szczególnie wśród osób i rodzin dotkniętych alkoholizmem). Przewiduje się na to środki z działalności gospodarczej (prowadzenie usług przewozowych autobusami i mikrobusami). Związek posiada trzy okręgi: północny z siedzibą w Szczecinku, centralny w Poznaniu oraz południowy w Wiśle.

Na czele Wyznania stoi Rada Starszych. Związek w 2011 r. prowadził: 3 punkty katechetyczne dla 50 uczniów, Szkołę Biblijną dla 15 uczniów, a także: świetlicę dla dzieci, klub dla młodzieży oraz poradnię uzależnień. Związek prowadzi ośrodki dla osób po odbyciu kary więzienia. Związek organizuje działalność charytatywną: wspiera bezrobotnych i ich rodziny, dzieci osób ubogich, udziela pomocy osobom skazanym oraz opuszczającym.

Kościół Wolnych Chrześcijan w RP

Adres:	40-708 Katowice, ul. Franciszkańska 19	Tel. 32-204-63-94
E-mail:	sekretariat@kwch.org	www.kwch.org
Data powstania na terenie Polski:	1909	Data rejestracji: 1981

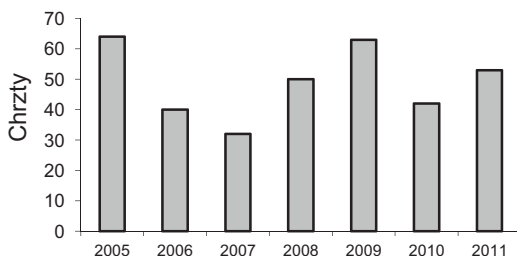
Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	2770	61	35	65
2005	2954	81	36	65
2009	2827	74	33	55
2010	2834	82	34	57
2011	2861	84	34	42
dolnośląskie	115	6	-	2
lubelskie	25	1	1	1
małopolskie	184	6	2	5
mazowieckie	245	10	3	4
w tym Warszawa	112	5	2	2
pomorskie	41	3	2	2
śląskie	2080	50	20	23
wielkopolskie	47	3	3	2
zachodniopomorskie	124	5	3	3

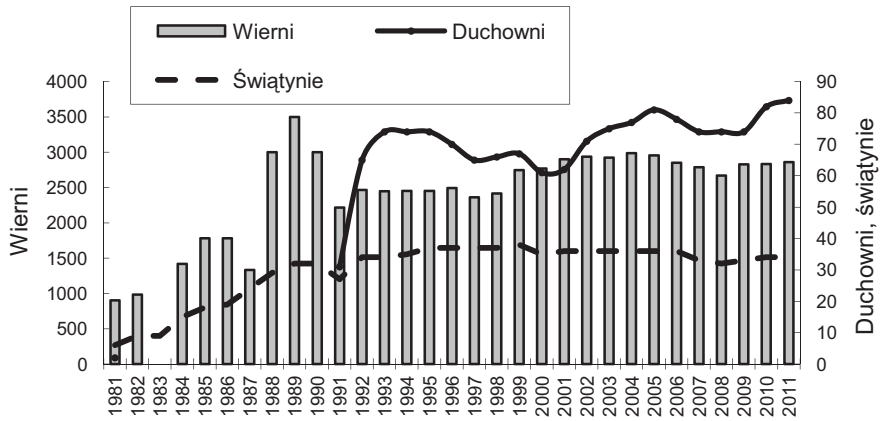
Kościół wywodzi się z ruchu, który zapoczątkował anglikański ksiądz J.N. Darby w Plymouth w roku w roku 1826. Pierwsze zakładane wspólnoty „Braci z Plymouth” były wyrazem protestu wobec liberalizmu panującego w kościele anglikańskim. Pierwszy zbor na terenach polskich powstał w 1909 r. w Trzcianowicach k/Cieszyna. W roku 1950 członkowie tego wyznania weszli w skład Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego w PRL. Obecnie koncentrują się głównie w woj. śląskim. Wolni Chrześcijanie uznają Pismo św. jako księgę natchnioną i traktują je jako jedyne

źródło doktrynalne.

Kościół zobowiązuje wyznawców do własnego uświęcania się, czytania Pisma Świętego oraz modlitwy indywidualnej i w gronie rodzinnym. Podstawowe praktyki to udział w nabożeństwach w niedziele i w tygodniu oraz konferencjach biblijnych. Wolni Chrześcijanie nie uznają kapłaństwa i hierarchii. Każdy z braci może spełniać urząd przekazywania wiary. Wszystkie zbory są autonomiczne, a łączą ich jedynie doroczne konferencje i piśmiennictwo. Kościół wydaje: kwartalnik *Łaska i pokój* w nakładzie 900 egz. oraz broszury i publikacje o tematyce religijnej. W 2011 r. prowadził 31 punktów nauczania religii oraz zaoczne

Seminarium Biblijne, a także świetlicę dla dzieci, oraz kuchnię dla ubogich. Kościół pomaga osobom bezdomnym, niepełnosprawnym a także dzieciom z rodzin ubogich i domów dziecka. O przyjęciu do zboru decyduje Ogólne Zebranie Członków Zboru. Osoba, która wyraża dobrowolną chęć przystąpienia do zboru składa świadectwo wiary.

Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan w RP

3.26

Adres:	43-180 Orzesze, ul. Bukowina 55	Tel. 32-22-15-772
Data powstania na terenie Polski:	1959	Data rejestracji: 1984

Województwa	Wyznawcy	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	347	2	3
2005	392	2	3
2007	432	2	3
2010	442	2	3
2011	448	2	3
śląskie	364	2	2
wielkopolskie	84		1

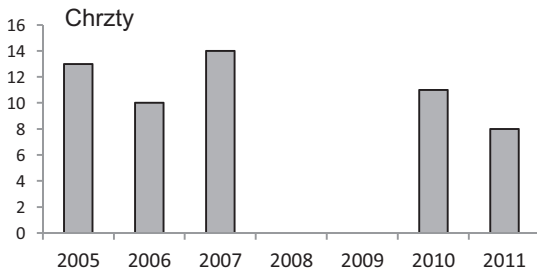
Wyznanie nawiązuje do idei ruchu zainicjowanego w latach dwudziestych przez Johna Darby (Bracia Plymouthcy). W Polsce zostało zarejestrowane w roku 1959 jako Zbór Chrześcijan bez Osobliwego Wyznania. W roku 1984 zmieniono nazwę na obecną, gdy sześć działających dotąd niezależnych zborów połączyło się w ramach Stowarzyszenia.

Wyznaniu nie uznaje się żadnej władzy religijnej, a każdy zbór stanowi jednostkę autonomiczną. Podstawą wiary jest Pismo Święte. Wyznawcy oczekują na powtórne przyście Chrystusa. Uważają, że ich wyznanie jest żywym, widzialnym Kościołem Chrystusa na ziemi. Uznają 2 sakramenty: chrzest i Wieczerzę Pańską.

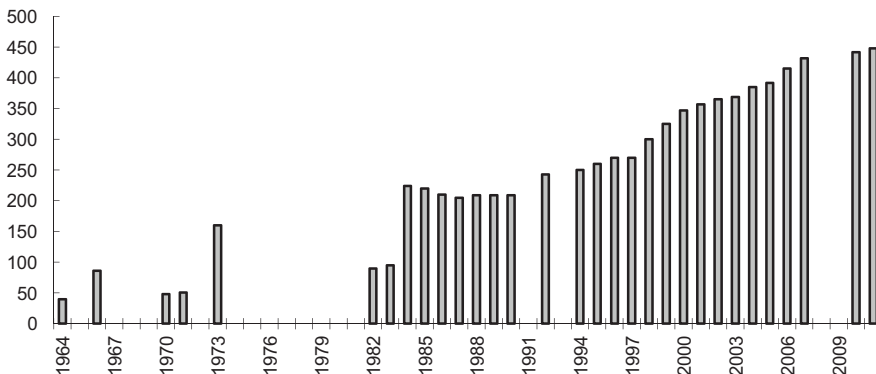
Stowarzyszenie prowadzi działalność ewangelizacyjną i wydawniczą, wydaje kalendarz *Dobry zasiew*. Organizuje obozy dla dzieci i młodzieży w celach wypoczynkowych powiązane z działalnością edukacyjno-ewangelizacyjną.

Członkami zboru zostają

osoby przyjęte jednomyślną decyzją Ogólnego Zebrania Członków, jeżeli spełniają warunki określone w statucie stowarzyszenia.

Wyznawcy

Zbór Chrześcijański w RP

3.28

Adres: 03-733 Warszawa, ul. Targowa 46 m. 17

Data powstania na terenie Polski: 1986

Data rejestracji: 1990

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	25	3	1	1
2005	40	6	1	1
2009	55	6	3	3
kujawsko-pomorskie	15	2	1	1
łódzkie	15	2	1	1
mazowieckie	25	2	1	1
tym Warszawa	25	2	1	1

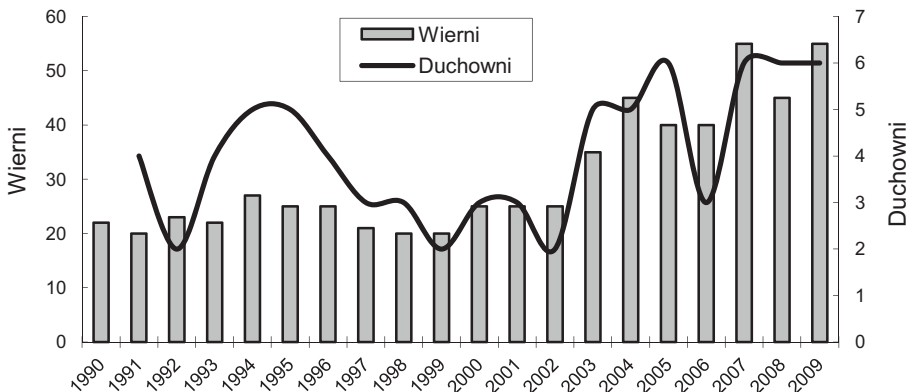
Podstawowe zasady nauki chrześcijańskiej, na których członkowie Zboru opierają swoją działalność, to zasady ustanowione przez Jezusa Chrystusa, zawarte w nauce apostołskiej. Pismo Święte stanowi jedyne źródło objawionej woli Bożej. Zbór Chrześcijański przyjmuje za cel swojej

działalności ewangelizację narodu polskiego, nauczanie i szerzenie znajomości Biblii oraz rozpowszechnianie zasad etyki chrześcijańskiej. Zajmuje się także popularyzacją Europejskiego Ruchu Braterskiego poprzez wykłady biblijne w obcych językach. Zbór wspiera (przekazuje): odzież, żywność i lekarstwa) osoby ubogie i chore.

Na czele Zboru stoi co najmniej 2 braci starszych – biskupów.

Członkiem Zboru może zostać osoba zamieszkała na terenie Polski, która przed zbozem wyrazi dobrą wolą chęć przystąpienia do Zboru i złoży wyznanie wiary zgodne z nauką Pisma Świętego poparte świadectwem życia. Członkowie Zboru uznają chrzest dorosłych przez zanurzenie w wodzie.

Wierni zobowiązani są do osobistej modlitwy i czytania Pisma Świętego oraz cotygodniowego obchodzenia pamiątki Wieczery Pańskiej (komunia pod dwiema postaciami). W tygodniu wierni spotykają się na wspólną modlitwę i rozważanie Pisma Świętego.

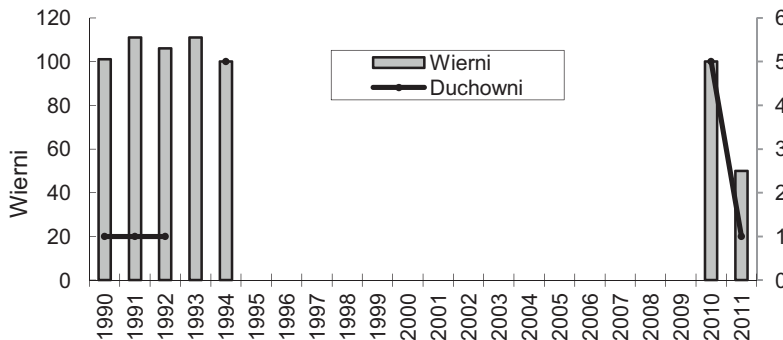
Zbór Ewangelicznych Chrześcijań w Duchu Apostolskim

3.29

Adres:	19-300 Elk, ul. Krzemowa 8	Tel. 87-621-33-11
Data powstania na terenie Polski:	1911	Data rejestracji: 1990

Zbór powstał na początku naszego stulecia w miejscowości Stradecz k/Brześcia i rozwinął się na okoliczne miejscowości kresów wschodnich Rzeczypospolitej, docierając aż do Piotrogradu. Nieliczni wyznawcy znaleźli się w okolicy Suwałk i Augustowa. Po wojnie większość wyznawców pozostała poza granicami kraju. Zbór po stronie polskiej stał się zbrorem samodzielnym.

Podstawą wiary jest Pismo Święte, które członkowie wyznania odczytują w sposób dosłowny, odrzucając jakiegokolwiek interpretacje, objaśnienia czy komentarze. Na czele Zboru stoi Rada Starszych, składająca się z 5 osób oraz Ogólne Zebranie Członków Zboru. W 2011 r. liczba członków zboru była szacowana na 50 osób.

Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju Christian Church in the Spirit of Truth and Peace

3.31

Adres:	44-200 Rybnik, ul. Elizy Orzeszkowej 9/3	Tel. 32-422-78-42
E-mail:	kancelaria@duchprawdy.com.pl	www.duchprawdy.com.pl
Data powstania na terenie Polski:	1975	Data rejestracji: 1991

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Świątynie	Centrala/ Kościół lokalny
Ogółem 2000	152	13	4	1/3
2005	187	16	3	1/3
2009	188	16	1	1/2
2010	189	15	1	1/2
2011	190	14	1	1/2
mazowieckie	31	4	-	-/2
w tym Warszawa	14	2	-	-/1
śląskie	159	10	1	1/-

Początek wyznaniu dały spotkania modlitewne prowadzone od roku 1975 przez byłego zakonnika zakonu bonifratrów, na których czytano, rozważano i interpretowano Pismo św.

Wyznanie odwołuje się do nauki pierwotnych chrześcijan. Podstawą wiary jest treść Pisma św., a szczególnie Nowego Testamentu.

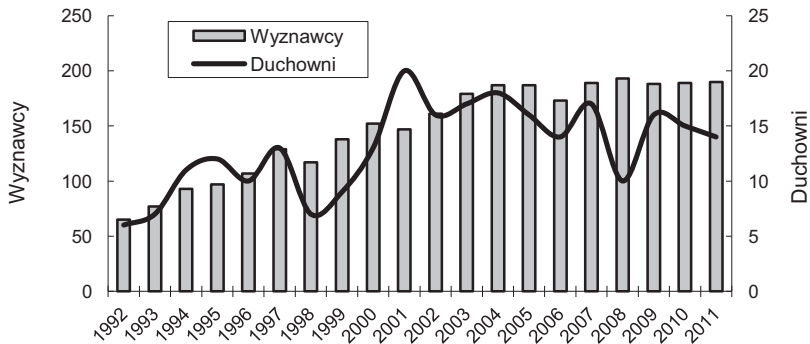
Celem Kościoła jest niesienie pokoju w serca ludzkie i całe otoczenie. Wierni realizują go poprzez opiekę duchową, niesienie pomocy samotnym i płaczącym, odwiedzanie chorych w szpitalach i domach pomocy społecznej.

Na czele Kościoła stoi Rada, a jej reprezentantem jest starszy kapłan. Kandydat na kapłana, diakona lub kaznodzieję musi mieć ukończone 21 lat, cieszyć się nieposzlakowaną opinią i mieć ukończony kurs praktyczno-teoretyczny zakończony egzaminem przed Radą.

Centrala Kościoła znajduje się w Rybniku, natomiast kościoły lokalne w Warszawie i Żyrardowie.

Kościół prowadzi kurs biblijno-teologiczny oraz nauczanie religii. Organizuje pomoc dla chorych, biednych i opuszczonych. Kościół ma w planach powołanie do życia domu opieki dla najuboższych, niepełnosprawnych i chronicznie chorych. Kościół wydaje periodyk *Duch Prawdy i Pokoju* w nakładzie 200 egz.

Przyjęcie nowych członków odbywa się przez chrzest w wieku świadomym. Członkom Kościoła zaleca się: modlitwę indywidualną i zbiorową, studiowanie Słowa Bożego, uczestnictwo w codziennych nabożeństwach modlitewno-biblijno-adoracyjnych, a także udział we Mszy św., odwiedziny i pielęgnacje chorych oraz niesienie pomocy potrzebującym.

Zbór Stanowczych Chrześcijan w RP

3.32

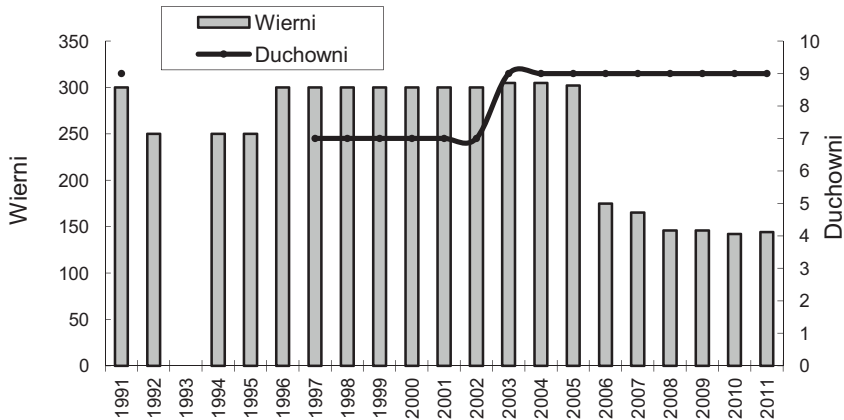
Adres: 43-460 Wiśła, ul. Malinczanów 4a	Tel. 33-855-55-15
Data powstania na terenie Polski: 1922	Data rejestracji: 1990

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie
Ogółem 2000	300	7	3
2005	302	9	3
2009	146	9	3
2010	142	9	3
2011	144	9	3
dolnośląskie	12	1	1
lubuskie	6	1	1
śląskie	126	7	1

Wyznanie jest kolejnym przedstawicielem ruchu zielonoświątkowego powstałych w wyniku działalności misjonarskiej z terenu Norwegii w początkach XX w. Zadaniem Zboru jest pielęgnowanie życia chrześcijańskiego wśród członków i sympatyków oraz nauczanie i szerzenie Pisma Świętego, które jest podstawą życia wyznawców.

Zbór reprezentowany jest przez Radę Starszych.

Wydaje miesięcznik *Ukryte Skarby* w nakładzie 50 egz. oraz dwumiesięcznik *Promyczek* także w nakładzie 50 egz. Co roku organizuje konferencje.

Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP Evangelical Christian Church

3.33

Adres:	00-441 Warszawa, ul. Zagórna 10	Tel. 22-622-79-40
E-mail:	sekretariat@kech.pl	www.kech.pl
Data powstania na terenie Polski: 1908	Data rejestracji: 1990	

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 1999	2710	59	41	56
2005	2256	69	38	54
2009	1754	73	41	46
2010	1838	73	38	46
2011	1886	73	38	46
dolnośląskie	10	1	1	1
kujawsko-pomorskie	446	15	8	10
lubelskie	199	8	4	6
łódzkie	189	9	4	5
małopolskie	32	2	1	1
mazowieckie	183	9	4	5
w tym Warszawa	146	6	2	2
opolskie	43	2	1	1
śląskie	238	10	5	5
świętokrzyskie	33	1	1	1
wielkopolskie	106	4	2	2
zachodniopomorskie	407	12	7	9

Kościół wywodzi się z ruchu ewangelickiego, szerzonego w Rosji przez Prochanowa (lata 30-te XX w.). Naczelną władzą jest Synod i Rada Kościoła. Administracyjnie Kościół dzieli się na 5 okręgów: wschodni, południowy, zachodni, północny i centralny. Kościół koncentruje się na pielęgnowaniu życia chrześcijańskiego wśród członków i sympatyków, szerzeniu znajomości Pisma Świętego, pielęgnowaniu społecznej modlitwy oraz chrześcijańskiej muzyki i śpiewu, a także na działalności misyjno-ewangelizacyjnej. Można wyróżnić 3 stopnie przynależności do Kościoła: sympatycy – mogą uczestniczyć w nabożeństwach, katechumeni – ludzie, którzy nawrócili się, proszą

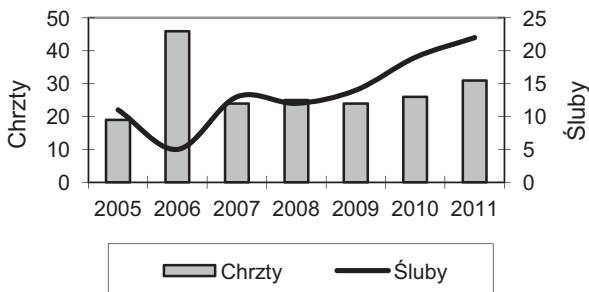
o przebaczenie i oczekują na chrzest oraz członkowie – osoby, które przyjęły chrzest św.

Kościół w 2011 r. posiadał: 33 punkty katechetyczne, do których uczęszczało 352 uczniów, prowadzi także obozy i kolonie rekolekcyjne, a także konferencje szkoleniowe. Prowadzi działalność charytatywną: wspiera rodziny ubogie i dzieci. Podejmuje także inne działania edukacyjno-wychowawcze w zakładach karnych czy świetlicach środowiskowych. Wyznanie wydaje czasopismo *Głos Ewangeliczny* w nakładzie 600 egz., a także publikacje

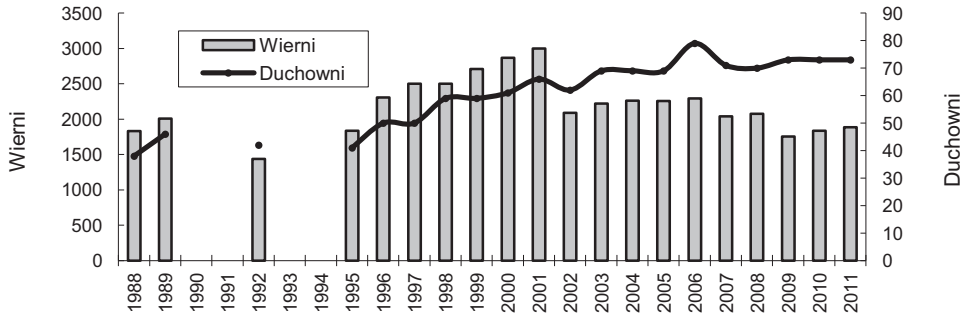
książkowe, periodyki i broszury informacyjne. Wierni zobowiązani są do: modlitwy, rozmyślenia nad fragmentami Pisma św., uczęszczania na nabożeństwa w niedziele i święta, a także w dni powszednie.

Kościół jest członkiem Aliansu Ewangelicznego w RP oraz Międzynarodowej Federacji Wolnych Ewangelicznych Kościołów. W Kościele działają agendy: min.:

Misja Namiotowa, „Alfred Radzi”, Chrześcijańskie Centrum Pomocy, Klub Aktywnych Poszukiwaczy, Chrześcijańskie Centrum Pomocy Dzieciom i Rodzinie. Kościół rozwija działalność charytatywną i wychowawczo-edukacyjną wśród dzieci i młodzieży oraz w zakładach karnych, współpracuje z Ośrodkami Pomocy Społecznej i Pomocy Rodzinie w zakresie niesienia pomocy ubogim i potrzebującym.

96 Wyznania religijne: PROTESTANCKIE

Misja „Centrum Służby Życia” Life-Centre-Ministries

3.34

Adres:	43-430 Skoczów, ul. Bielska 25	
E-mail:	centrumzycia@o2.pl	
Data powstania na terenie Polski:	1990	Data rejestracji: 1990

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Zbory
Ogółem 1999	64	2	1	1
2005	86	4	1	1
2009	70	4	1	1
2010	70	4	1	1
2011	70	4	1	1
śląskie	70	4	1	1

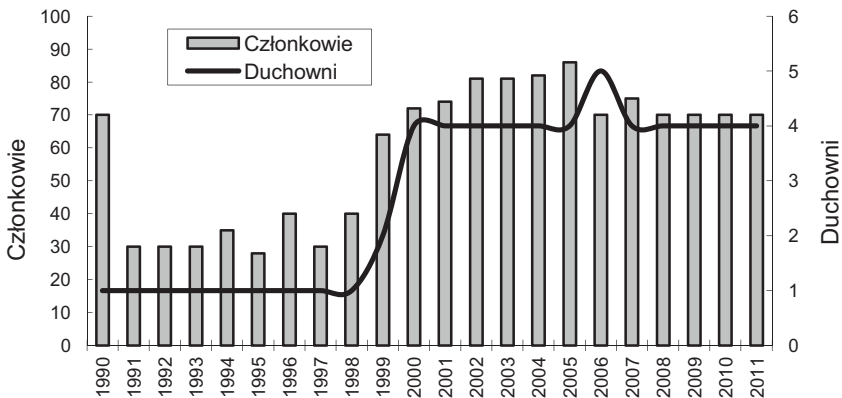
Misja utworzona została przez Jacka i Betty Lockwood w Afryce Południowej. Jej celem jest zakładanie nowotestamentowych zborów według wzoru przedstawionego w Dziejach Apostolskich (zboru w Jerozolimie).

Zbory są jednostkami autonomicznymi w zarządzaniu, finansowaniu i propagowaniu zasad wiary. Nowe zbory organizowane są przez pracowników Misji, a następnie przekazywane miejscowym wyznawcom w celu krzewienia ewangelii. Źródłem wiary jest Słowo Boże – Biblia.

Członkiem zboru może zostać osoba świadomie wypełniająca wolę Boga, która dobrowolnie złoży wniosek o przyjęcie do autonomicznego zboru.

Misja prowadzi nauczanie religii w 1 placówce, do której uczęszcza 34 uczniów. Udziela pomocy ubogim na Ukrainie, a także ludziom biednym i bezdomnym.

Wyznawcy zobowiązani są do: studiowania Słowa Bożego, uczestnictwa w nabożeństwach i innych organizowanych spotkaniach, brania czynnego udziału w pracach zboru, głoszenia ewangelii Jezusa Chrystusa, a także dawania swym życiem dobrego przykładu innym.

Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce

Adres:	61-059 Poznań, ul. Rugijska 36	Tel. 61-876-85-46
	www.imssdarm.org.de	
Data powstania na terenie Polski: 1920	Data rejestracji: 1990	

Województwa	Wierni	Duchowni	Zbory
Ogółem 1999	30	2	2
2005	28	2	2
2009	28	2	3
2010	28	2	3
2011	29	2	3
kujawsko-pomorskie	4	-	-
łódzkie	3	-	-
małopolskie	5	-	1
śląskie	7	1	1
świętokrzyskie	1	-	-
wielkopolskie	9	1	1

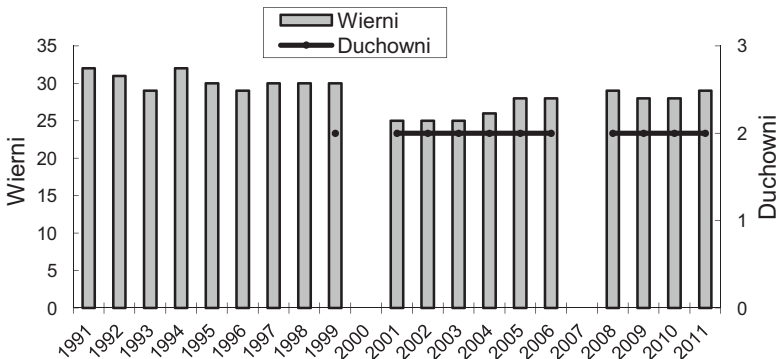
Wyznanie stanowi część Kościoła mającego swą siedzibę w Mosbach w Niemczech, powstałego w wyniku rozłamów w nurcie adwentystycznym na tle sprzeciwu wobec służby wojskowej w czasie pierwszej wojny światowej.

Źródłem wiary członków jest Pismo Święte. Do praktyk religijnych wymaganych przez Kościół należy modlitwa indywidualna, rodzinne nabożeństwa poranne i wieczorne, udział w zgromadzeniach oraz studiowanie Słowa Bożego.

Podobnie jak w przypadku większości wyznań adwentystycznych, członkowie Kościoła Reformowanego prze-

strzegają soboty jako dnia odpoczynku, chrzczą ludzi dorosłych przez zanurzenie, a także nie wyrażają zgody na służbę w wojsku.

Kościół posiada 3 zbory: w Poznaniu, Bytomiu i Ropie (woj. małopolskie). Są wydawane: *Lekcje Szkoły Sobotniej* (kwartalnik) w nakładzie 55 egz., czasopismo *Odczyty modlitewne* w 50 egz. oraz ulotki.

Wspólnota Chrześcijańska „Pojednanie” Reconciliation Christian Fellowship

3.37

Adres:	20-882 Lublin, ul. Organowa 1/27	Tel. 81-442-99-03
E-mail:	andrzejgandecki@gmail.com	
Data powstania na terenie Polski:	1989	Data rejestracji: 1991

Województwa	Członkowie	Duchowni	Zbory
Ogółem 2000	35	2	–
2005	30	2	1
2009	15	12	1
2010	15	15	1
2011	15	15	1
lubelskie	15	15	1

Wspólnota powstała na bazie grupy oazowej w ramach duszpasterstwa akademickiego. W roku 1989 członkowie zdecydowali się funkcjonować jako niezależna wspólnota chrześcijan nie związana z Kościołem Katolickim.

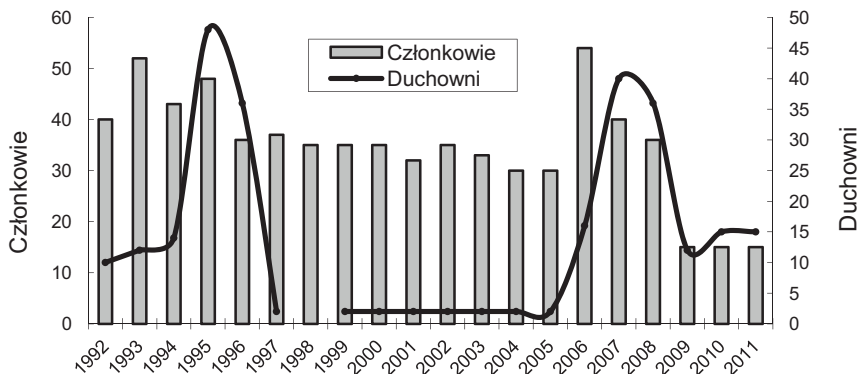
Wspólnota mieści się w nurcie ewangelicznego protestantyzmu, jednak nie utożsamia się z żadnym wy-

znaniem chrześcijańskim.

Za główny cel istnienia wyznaczają sobie bycie najlepszym narzędziem w rękę Boga, w Jego dziele głoszenia Ewangelii. Uznają Boga w trzech osobach. Jezusa Chrystusa jako swojego Zbawiciela i Pana. Pismo Świąte jest natchnionym Słowem Bożym, najwyższym autorytetem we wszystkich sprawach, w których się wypowiada. Członkowie wierzą, że mogą zostać zbawieni jedynie dzięki zastępczej śmierci Jezusa Chrystusa.

Na czele Wspólnoty stoi Rada Starszych. Związek nie posiada żadnych struktur terytorialnych. Kościoły lokalne, które powstają w wyniku pracy misyjnej stanowią odrębne jednostki. Wspólnota zajmuje się głównie działalnością wydawniczą; posiada wydawnictwo *Pojednanie*.

Nowi członkowie przyjmowani są na podstawie akceptacji Rady Starszych po uprzednim uzyskaniu opinii wszystkich członków Wspólnoty. Praktykowany jest chrzest wierzących przez zanurzenie.

Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego

Adres:	44-300 Wodzisław Śl., ul. Słoneczna 5/7	Tel. 661-316-897
E-mail:	parmab@wp.pl	
Data powstania na terenie Polski: 1991	Data rejestracji: 1991	

Województwa	Wierni	Starsi	Zbory
Ogółem 2000	114	10	10
2005	123	10	10
2009	104	7	7
2010	87	7	3
2011	84	7	5
kujawsko-pomorskie	6	1	1
lubelskie	2	-	-
mazowieckie	3	-	-
opolskie	2	-	-
śląskie	62	6	4
świętokrzyskie	2	-	-
warmińsko-mazurskie	2	-	-
wielkopolskie	3	-	-
zachodniopomorskie	2	-	-

Powstanie tego wyznania wiąże się z rozłaniem w Kościele Chrześcijan Dnia Sobotniego i odejściem z niego szeregu członków, którzy utworzyli odrębny Zbór z siedzibą w Brennej. Napływ sympatyków spowodował utworzenie nowych zborów, połączonych w jedną społeczność. Każdy zbór jest jednostką autonomiczną. Członkowie Zboru wyznają zasadę pluralizmu w organizacji i w wielu kwestiach doktrynalnych uznają decentralizację w sprawach zarządzania.

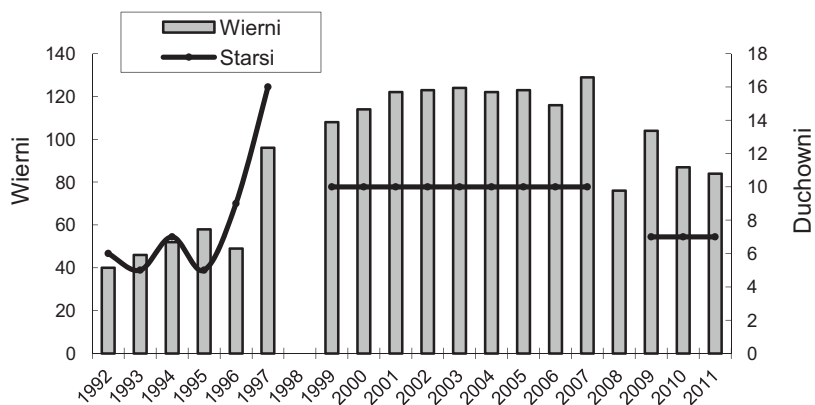
Na czele związku stoi Rada Starzych, w skład której wchodzi przedstawiciele poszczególnych zborów. Jest wydawany biuletyn *Łącznik Zborowy* w nakładzie 180 egz., są wydawane także książki religijne (w 2011 r. *Świat i Kościół*

w proroczej perspektywie – 500 egz.) i ulotki informacyjne. W 2011 r. funkcjonował jeden punkt nauczania religii. Kościół obejmuje pomocą osoby dotknięte bezrobociem i bezdomnością pochodzące ze środowisk patologicznych a także chorych i potrzebujących.

Nowi dorośli członkowie przyjmowani są przez przyjęcie chrztu wodnego przez zanurzenie oraz złożenie deklaracji nowego członka o chęci przyjęcia do społeczności.

Do praktyk i nakazów religijnych członków należą: czytanie i studiowanie Biblii, modlitwy indywidualne, podporządkowanie się zaleceniom dotyczącym diety biblijnej, zachowywanie w życiu osobistym biblijnego dekalogu oraz przystąpienie co roku do stołu Pańskiego. Co dwa miesiące organizowane są na Śląsku zjazdy okręgowe.

Mocą uchwały Soboru z 1999 r. podjęto decyzję o połączeniu się z Kościołem Bożym (Siódmego Dnia) z USA, z siedzibą w Denver, przy dalszym zachowaniu autonomii lokalnych zborów.

Zbór Ewangeliczny „Agape” w Poznaniu „Agape” Evangelical Church in Poznań

3.40

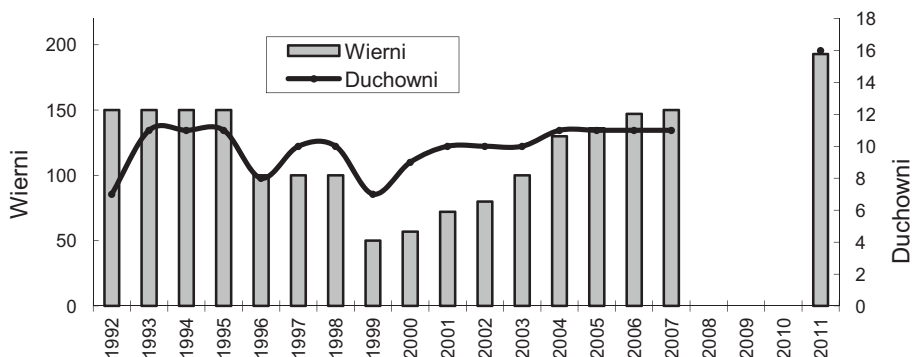
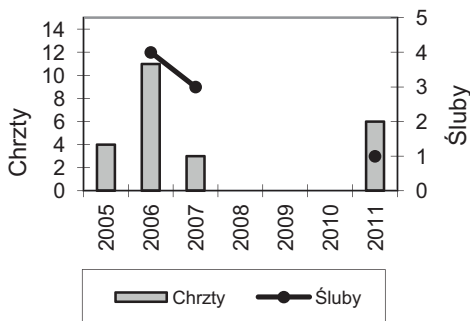
Adres:	60-122 Poznań, ul. Ostrobramska 28	Tel. 61-862-70-41	
Data powstania na terenie Polski:	1991	Data rejestracji:	1991

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	57	9	2	2
2005	136	11	4	4
2007	150	11	4	4
2011	193	16	4	4
wielkopolskie	193	16	4	4

Zbór jednoczy chrześcijan wyznających prawdy zawarte w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu. Członkowie Zboru Swoją nauką nawiązują do chrześcijaństwa apostołskiego i podkreślają nadrzędny autorytet Biblii.

Zakładają pielęgnowanie braterstwa ze wszystkimi ewangelicznie wierzącymi protestantami bez względu na to do jakiego Kościoła należą.

Władzę w Zborze pełnią starsi, diakoni i misjonarze. Członkowie wyznania uznają chrzest dorosłych (w wieku świadomym) przez zanurzenie. Pielęgnują osobistą społeczność z Bogiem poprzez codzienne czytanie Pisma św. i modlitwę indywidualną, stosowanie nauki biblijnej w życiu codziennym oraz obchodzenie świąt chrześcijańskich.

Zbór w Wodzisławiu Śląskim

The Church in Wodzisław Śląski

Adres:	44-300 Wodzisław Śląski, ul. Goździkowa 22	Tel. 32-456-57-55
E-mail:	tdragon@poczta.onet.pl; churchswd@poczta.onet.pl	www.zbor.wodzislaw.pl
Data powstania na terenie Polski:	.	
	Data rejestracji: 1990	

Województwa	Członkowie	Starsi	Zbory
Ogółem 2000	80	3	1
2005	93	3	1
2010	105	3	1
2011	110	3	1
śląskie	110	3	1

Kościół należy do nurtu kościołów lokalnych, głoszących w nawiązaniu do wczesnochrześcijańskiej tradycji, że lokalizacja w określonej miejscowości, a nie różnice doktrynalne powinny być wyróżnikiem organizacyjnym chrześcijaństwa.

Celem Kościoła jest pielęgnowanie życia chrześcijańskiego poprzez wspólną modlitwę, szerzenie i praktykowanie nauki apostołskiej, zwiastowanie ewangelii i prawdy o Kościele. Podstawowe zasady wiary Zboru mają swoje źródło w Piśmie Świętym, a w szczególności w zawartej tam nauce apostołskiej. Organizacyjnie jest to placówka samodzielna i niezależna. Zborem zarządzają starsi zboru ciesząc się uznaniem i autorytetem w zborze. Aktualnie w Zborze jest trzech starszych-biskupów (prezbiterów). Do zboru może być przyjęty każdy człowiek, który jest Dzieckiem Bożym, następuje to na podstawie jego dobrowolnego świadectwa złożonego przed Zborem.

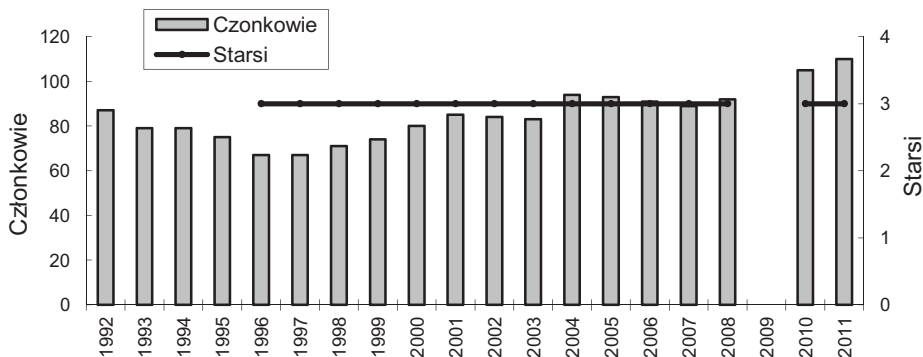
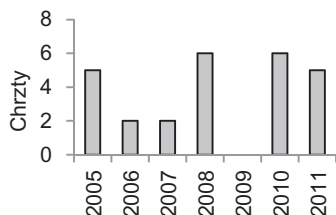
W Zborze nie ma podziału na duchownych i laików, wszyscy są kapłanami Boga i służą w Kościele stosownie do udzielonego im daru przez Pana Jezusa Chrystusa.

Wyznanie prowadzi punkt nauczania biblijnego dzieci i młodzieży, do którego uczęszczało w 2011 r. 52 uczniów. Wydaje broszury ewangelizacyjne oraz książki. Zbór pomaga rodzinom wielodzietnym i znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wspiera finansowo i materialnie

bratnie zbory (m.in. zbór na Ukrainie).

Zwyczajami wynikającymi z potrzeb wyznawców są m.in.: codzienna modlitwa, czytanie Biblii, wspólne zgromadzenia w zborze w celu łamania chleba, modlitwy, zwiastowania i nauczania Słowa Bożego.

Zbór w Wodzisławiu Śląskim utrzymuje kontakty z licznymi kościołami w miastach na całym świecie.

Chrześcijańska Wspólnota Ewangeliczna Christian Evangelical Fellowship

3.43

Adres:	43-300 Bielsko-Biała, ul. 3-go Maja 21	Tel. 33-815-10-64	
Data powstania na terenie Polski:	1990	Data rejestracji:	1990

Województwa	Wierni	Duchowni	Dom modlitwy	Zbory
Ogółem 2000	170	5	1	1
2005	120	4	1	1
2008	135	5	1	1
2011	150	6	1	1
śląskie	150	6	1	1

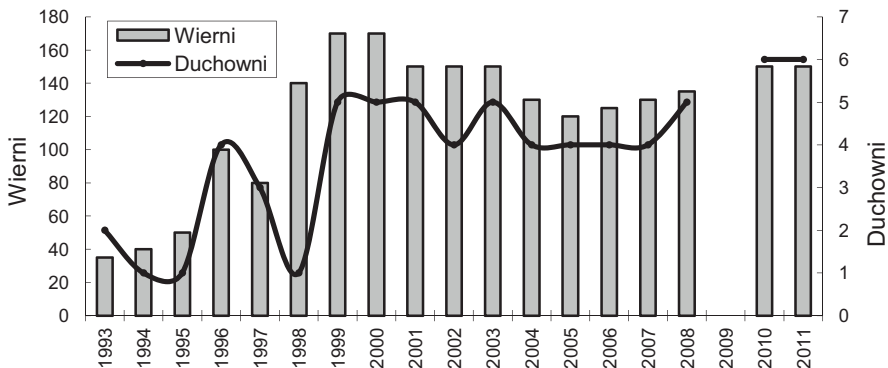
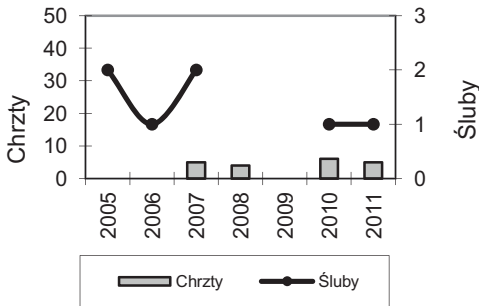
Wspólnota podzielona jest na małe domowe grupy prowadzone przez liderów. Źródłem wiary jest Stary i Nowy Testament. Naczelną władzą wyznania jest Rada Starzych.

Co miesiąc organizowane są spotkania otwarte dla kobiet i mężczyzn (zamiennie). Prowadzony jest punkt katechetyczny (w 2011 r. - 30 uczniów). Wspólnota wspiera osoby ubogie i bezdomne.

Do obowiązków wiernych należy modlitwa, czytanie Biblii, uczestnictwo w życiu i służbie Kościoła. Wspólnota udziela pomocy rodzinom ubogim.

Członkiem wyznania może zostać osoba, która publicznie wyzna, iż należy do Jezusa Chrystusa oraz przez okres kilku miesięcy swoim życiem potwierdzi werbalne wyznanie wiary. Po tym okresie może być przyjęta do grona współwyznawców. Oczekuje się od niej przyjęcia chrztu wodnego przez zanurzenie.

Wspólnota miała w planach budowę nowej siedziby, otwarcie przedszkola i szkoły podstawowej.

Centrum Biblijne „Jezus Jest Panem”**3.46**

Adres: 02-115 Warszawa, ul. Okińskiego 1 m. 77	Tel. 22-659-94-78
Data powstania na terenie Polski: 1989	Data rejestracji: 1990

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Zbory
Ogółem 2000	160	3	1
2005	30	4	1
2009	29	4	1
2010	29	4	1
mazowieckie	29	4	1
w tym Warszawa	29	4	1

Centrum należy do nurtu zielonoświątkowego, akcentującego rolę chrztu w Duchu Św. oraz dary Ducha Św.

Grupa powstała w wyniku organizacyjnego usamodzielnienia się niektórych członków Kościoła Bożego w Chrystusie akceptujących tezy teologii sukcesu o materialnych konse-

kwencjach wiary.

Podstawową zasadą życia członków wyznania jest zgodność wyznawanej wiary chrześcijańskiej z codziennym wyrażaniem jej w swoich uczynkach i postępowaniu. Na czele wspólnoty stoi pastor. Źródłem wiary jest Pismo Święte, nauka Jezusa Chrystusa i Apostołów.

Centrum posiada zbór w Warszawie.

Centrum prowadzi służbę nakierowaną na przeciwdziałanie patologii społecznej i stanom depresji. Prowadzi prace resocjalizacyjną w Zakładzie Karnym w Łowiczu, a także opiekę się ludźmi wychodzącymi z więzienia przystosowując ich do życia w społeczeństwie.

Wyznanie pomaga osobom chorym, pragnie kontynuować działania pomocowe oraz swoim przykładem i postawą popularyzować wyznanie.

Członkiem wspólnoty można zostać przez złożenie deklaracji. Następuje to zazwyczaj po dłuższym okresie sympatyzowania z wyznaniem.

Członkowie wyznania praktykują indywidualną modlitwę we własnym domu oraz dobrowolne uczęszczanie na spotkania zboru.

Przedstawiciele wyznania podkreślają znaczenie indywidualnego, osobistego podejścia do zaangażowania religijnego – według odczuwalnej potrzeby.

Chrześcijańska Wspólnota „Jezus Panem”

3.47

Adres:	95-200 Pabianice, ul. Bagatela 12	Tel. 42-227-01-68
Data powstania na terenie Polski:	1989	Data rejestracji:

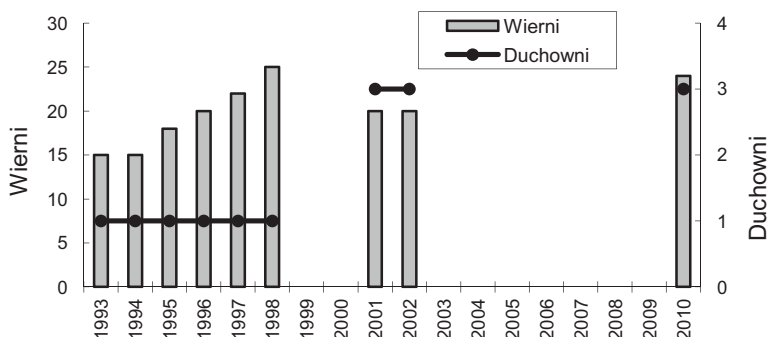
Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Zbory
Ogółem 2002	20	3	1	1
2010	24	3	1	1
łódzkie	24	3	1	1

Wspólnota „Jezus Panem” jest dobrowolnym związkiem wyznaniowym jednoczącym chrześcijan wyznających zasady wiary, z których wynika konieczność nawrócenia się, chrztu i uznania, że

miłość Boga i bliźniego jest podstawą życia chrześcijańskiego. Na jej czele stoi Rada Starszych. Wyznanie opiera się wyłącznie i ściśle na nauce Jezusa Chrystusa i apostołów opisanej w Nowym Testamencie. Celem Wspólnoty jest głoszenie ewangelii, rozpowszechnianie pełnej Ewangelii o zbawieniu w Jezusie Chrystusie na podstawie prac ewangelizacyjno-misyjnych. Członkiem może zostać osoba, która przeżyła duchowe odrodzenie, została ochrzczona przez pełne zanurzenie oraz akceptuje obowiązujące wyznanie wiary. Uroczystość chrztu wodnego odbywa się raz w roku – latem (w 2010 r. chrzest przyjęły 3 osoby).

Członkowie praktykują modlitwę indywidualną codziennie rano i wieczorem z jednoczesnym czytaniem i rozważaniem Pisma Świętego oraz uczestniczenie w nabożeństwach odbywających się dwa razy w tygodniu (w niedzielę i w dzień powszedni). W każdą ostatnią niedzielę członkowie uczestniczą w Wieczery Pańskiej, która jest sprawowana pod dwiema postaciami: chleba i wina.

Wspólnota prowadzi działalność charytatywną wspierając finansowo misjonarzy, osoby potrzebujące, bezdomnych.

Kościół Chrześcijański „Arka” w Poznaniu

Adres:	60-725 Poznań ul. Łukaszczyca 2	Tel. 61-865-45-48
E-mail:	biuro@arka.org.pl	www.arka.org.pl
Data powstania na terenie Polski: 1991	Data rejestracji: 1992	

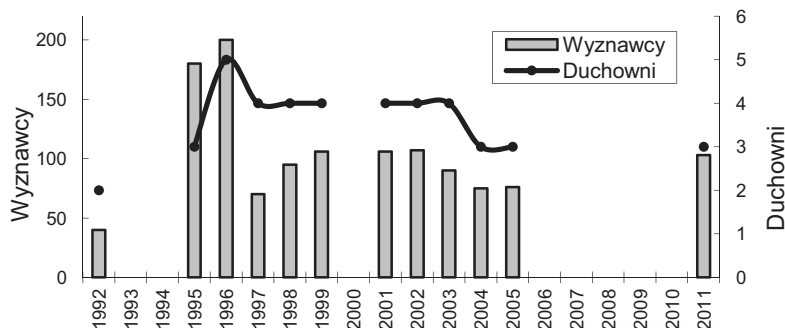
Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Parafie
Ogółem 2003	90	4	2
2005	76	3	1
2011	103	3	1
wielkopolskie	103	3	1

Biblia (Stary i Nowy Testament). Na czele Kościoła stoi Rada Starszych, której przewodzi pastor.

Członkiem Kościoła może zostać każdy kto świadomie uczynił Jezusa Chrystusa swoim Panem i Zbawicielem oraz potwierdził to poprzez chrzest w wodzie i w praktyczny sposób wyraża pragnienie uczestniczenia w życiu Kościoła.

Kościół posiadał w 2005 r. punkt nauczania religii do którego uczęszczało 18 uczniów. W 2011 r. prowadził naukę w dwu szkołach podstawowych, z czego korzystało 24 uczniów. Obejmuje pomocą dzieci z rodzin patologicznych byłych więźniów oraz osoby najuboższe i bezdomne. W 2011 r. prowadził działalność charytatywną wspierając Miejski Ośrodek Pomocy Kryzysowej oraz organizując akcję *Gwiazdkowa Niespodzianka* dla dzieci z rodzin ubogich.

Propagowane jest aktywne życie duchowe przejawiające się m.in.: systematyczną modlitwą, czytaniem Pisma Świętego, gotowością do składania świadectwa o Jezusie. Kościół utrzymuje stałą mobilizację członków w aspekcie rozwoju duchowego i głoszenia ewangelii.

Ruch Nowego Życia Campus Crusade for Christ

3.50

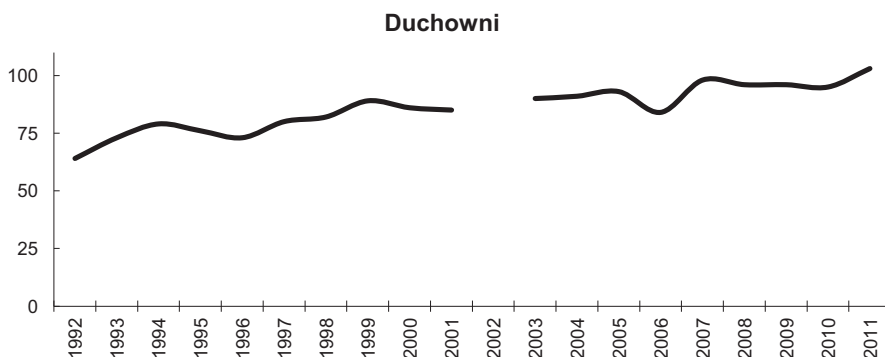
Adres:	02-798 Warszawa, ul. Polnej Róży 1C	Tel. 22-648-98-18
E-mail:	rnz@rnz.org.pl	www.rnz.org.pl
Data powstania na terenie Polski:	1980	Data rejestracji: 1992

Ruch Nowego Życia jest organizacją misyjną o charakterze międzywyznaniowym, nie stanowi odrębnego wyznania. Skupia chrześcijan z różnych wyznań, którzy chcą angażować się w głoszenie Ewangelii. Dlatego też nie ma tu wiernych, bowiem osoby zaangażowane w Ruch są członkami swoich kościołów. Zasady wiary obowiązujące w Ruchu są częścią wspólną zasad wiary obowiązujących w Kościołach Protestanckich i Kościele Katolickim.

Członkami Ruchu są pełnoetatowi pracownicy misyjni, mający status osób duchownych. Formalne przyjęcie nowych członków następuje po zatwierdzeniu ich przez komisję do spraw członkowskich, na dorocznej konferencji członków Ruchu. Uroczystość ma charakter wspólnotowy – z modlitwą i włożeniem rąk na osoby przyjmowane. Liczba duchownych w 2011 r. wynosiła 103.

Pracę swoją prowadzą głównie w większych miastach, wśród studentów. Prowadzą też konferencje dla małżeństw i dla rodziców na temat wychowania dzieci. Co roku organizowane są *Wczasy z Biblią dla rodzin* (około 200 uczestników) oraz tygodniowe spływy kajakowe, a także obozy formacyjne.

Organizacja wydaje kwartalniki: *Płyn pod prąd* w nakładzie 35000 egz. i dystrybuuje magazyn dla kobiet *Cała Ty* oraz propaguje filmy i słuchowiska o tematyce religijnej.

Kościół Jezusa Chrystusa w Werbkowicach

3.52

Adres:	22-550 Werbkowice, Przemysłowa 2	Tel. 722-115-651
Data powstania na terenie Polski:	1993	Data rejestracji: 1993

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	25	3	1	1
2004	55	6	2	2
2008	55	6	2	2
2010	30	3	2	1
lubelskie	30	3	2	1

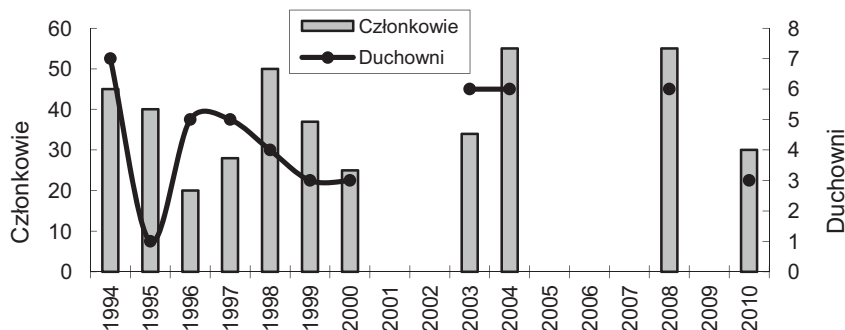
Kościół związany jest z nurtem zielonoświątkowym. Podstawowym źródłem wiary Kościoła jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu.

Celem jego działalności jest: głoszenie ewangelii w nieskażonej formie, wychowanie

wiernych w duchu zgodności z nauką Jezusa Chrystusa, służba miłosierdzia i bezinteresowna pomoc innym. Członkowie wyznania organizują pomoc dla osób, które utraciły prace oraz pomagają zaprzyjaźnionym Kościołom z Ukrainy i Białorusi. Pomagają także dzieciom z rodzin ubogich organizując im paczki świąteczne. W 2010 r. prowadził nauczanie religii w szkole podstawowej i gimnazjum.

Na czele Kościoła stoi Zarząd Kościoła. Członkiem społeczności może zostać każdy kto się „narodził na nowo” oraz przyjął Chrztost Wiary przez pełne zanurzenie w wodzie w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

Do zobowiązań członków należy: modlitwa indywidualna oraz uczestnictwo w nabożeństwach w niedziele i raz w tygodniu w dzień powszedni.

Misja Pokoleń

Every Generation Ministries

3.56

Adres:	30-199 Kraków, ul. Spacerowa 16	Tel. 12-637-05-71
E-mail:	biuro@misjapokolen.org	www.misjapokolen.org
Data powstania na terenie Polski: 1992		Data rejestracji: 1992

Misja Pokoleń jest ewangeliczną organizacją międzywyznaniową, której celem jest wspieranie chrześcijańskich kościołów w Polsce w rozwijaniu efektywnej pracy wśród dzieci, młodzieży i rodzin. U podstaw działalności Misji leży przekonanie o wielkiej wartości i znaczeniu biblijnego wychowania dzieci i młodzieży. W 2011 Misja Pokoleń skupiała 1258 członków. Członkami Misji są osoby zaangażowane w swoich kościołach i związkach wyznaniowych współpracujących z Misją w zakresie chrześcijańskiego wychowania dzieci i młodzieży.

Służba Misji jest prowadzona w dwóch kierunkach: szkoleniowym i wydawniczym. W ramach działań szkoleniowych przygotowuje i przeprowadza konferencje, kursy szkoleniowe i warsztaty dla katechetów oraz obozy szkoleniowe dla nastolatków. Natomiast w ramach działalności wydawniczej Misja opracowuje i wydaje drukiem: programy do regularnego nauczania biblijnego dzieci i młodzieży, pomoce metodyczne i dydaktyczne dla nauczycieli oraz materiały pomocnicze do pracy z dziećmi na obozach i koloniach organizowanych przez kościoły.

Misja jest częścią międzynarodowej organizacji „Every Generation Ministries” z siedzibą w USA.

Wspólnota Unitarian Uniwersalistów w RP

Unitarian Universalist Community in Poland

3.57

Adres:	41-500 Chorzów, ul. Wolności 91a	Tel. 32-249-33-55
E-mail:	wspolnota@unitarianie-uniwersalisci.pl	www.unitarianie-uniwersalisci.pl
Data powstania na terenie Polski: 1560		Data rejestracji: 1993

Lata	Członkowie	Duchowni	Świątynie
Ogółem 2000	236	4	4
2005	285	3	4
2010	278	3	3
2011	224	5	3

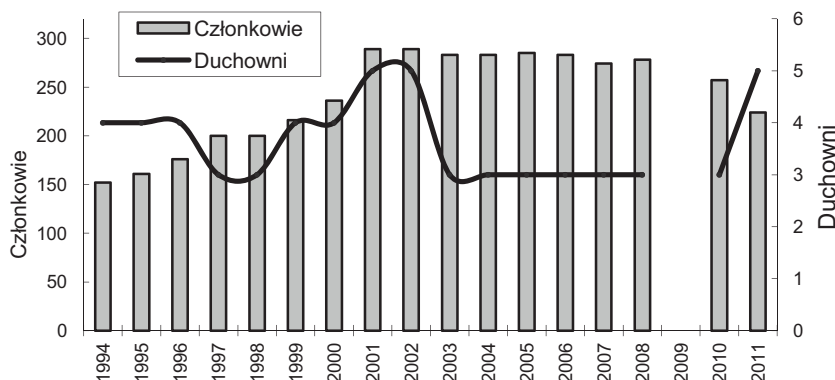
Kościół nawiązuje do tradycji Braci Polskich przekształconej w duchu uniwersalistycznym. Nie wymaga od wiernych przestrzegania zasad konkretnej doktryny, akcentuje swobodę wyznania i tolerancję religijną.

Podstawową zasadą jest wiara w jedyne Boga i miłość bliźniego. Wspólnota Unitarian Uniwersalistów w Polsce nawiązuje do tradycji Braci Polskich Arian, synkretystów i humanistów. Jako źródło wiary unitarianie uznają księgi źródłowe różnych religii (np.: Biblia, Koran) oraz filozofię, humanizm, życie wspólnotowe – braterstwo. Ruch zorganizowany jest według modelu kongregacyjnego tzn. że każda wspólnota wybiera swojego pastora. Wspólnota Unitarian w Polsce skupiona jest w Kongregacjach. Od członków Wspólnoty oczekuje się: samorozwoju, tolerancji, etycznego postępowania i życia, indywidualnego rozwoju bez dogmatów, modlitwy indywidualnej i medytacyjnej. Unitarianie obchodzą następujące święta: chrześcijańskie (w znaczeniu społecznym), Nowy Rok, rocznice historii Braci Polskich Arian, święta Kościołów protestanckich, święta starych religii, święta inicjowane przez ICUU.

Wspólnota jest członkiem kilku organizacji międzynarodowych: Międzynarodowej Rady Unitarian Uniwersalistów (ICUU) w Londynie, Międzynarodowego Stowarzyszenia dla Wolności Religijnej (IARF) oraz Europejskich Unitarian Uniwersalistów (EUU).

Wspólnota wydawała w 2011 r. kwartalnik *Wolna Myśl Religijna* w nakładzie 250 egz. Organizuje okolicznościowe akcje charytatywne, a także prowadzi telefon i poradnię zaufania. Współpracuje też ze szkołami specjalnymi, ośrodkami pomocy osobom niepełnosprawnym oraz Ośrodkiem Pomocy Osobom Aktywnie Poszukującym Pracy. Organizuje też seminaria, sympozja i konferencje naukowe.

Członkiem Wspólnoty można zostać po okresie wstępnego poznania, wzajemnej akceptacji oraz złożenia deklaracji członkowskiej.

Wspólnota Chrześcijańska „Wrocław dla Jezusa” 3.66

Adres:	53-143 Wrocław, ul. Sępia 2-6	Tel. 71-794-00-62
E-mail:	biuro@wroclawdlajezusa.pl	www.wroclawdlajezusa.pl
Data powstania na terenie Polski: 1995		Data rejestracji: 1995

Do 2001 r. wspólnota działała pod nazwą *Adonai – Kościół Chrześcijan we Wrocławiu*. Kościół o charakterze zielonoświątkowym. Jego członkowie wierzą w działanie Ducha Świętego i funkcjonowanie jego darów: prorocтва, uzdrawianie fizyczne, psychiczne i duchowe, mówienie językami. Na czele stoi Rada Kościoła, a jej reprezentantem jest pastor – przewodniczący rady.

Członkowie Kościoła są zobowiązani do indywidualnej modlitwy, czytania Pisma Świętego, uczęszczania na nabożeństwa i imprezy organizowane przez Kościół oraz spontaniczne dzielenie się wiarą. Praktykują chrzest dorosłych (świadomych) i Wieczerzę Pańską.

Wspólnota w 2010 r. obejmowała pomocą (odzież, żywność, pieniądze) osoby ubogie oraz samotne matki. Prowadzi punkt nauczanie religii, którego korzystało 40 uczniów. Wydaje magazyn chrześcijański *Boom* w nakładzie 1000 egz. W 2010 r. Wspólnota działała w woj. dolnośląskim, posiadała jeden zbór liczący 180 członków oraz 28 duchownych. Zostało udzielonych 15 chrztów.

Zbór Ewangelii Łaski

3.67

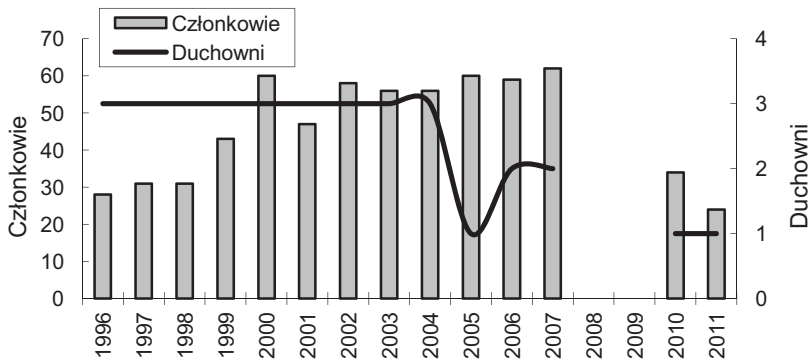
Adres:	40-748 Katowice ul. Sołtysia 94	Tel. 32-206-72-59
Data powstania na terenie Polski: .	Data rejestracji: 1993	

Województwa	Członkowie	Duchowni	Zbory
Ogółem 2000	60	3	1
2005	60	1	1
2010	34	1	1
2011	25	1	1

Wspólnota wywodząca się z nurtu zielonoświątkowego. Do Polski dotarła z Niemiec, natomiast początek swój ma w Stanach Zjednoczonych. Działa na terenie woj. śląskiego.

Działał tam W. M. Branham, uważany za proroka. Źródłem wiary jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu.

W wyznaniu praktykuje się chrzest dorosłych przez zanurzenie w wodzie, który jest potwierdzeniem wiary i musi poprzedzać go pokuta.

Biblijny Kościół Baptystyczny Bible Baptist Church

Adres:	04-650 Warszawa ul. K. Szpołańskiego 22	
E-mail:	bkbanin@gmail.com	www.bkba.org
Data powstania na terenie Polski: 1996	Data rejestracji: 1996	

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Zbór/ Stacja misyjna
Ogółem 2000	35	3	1	2
2005	29	4	1	1/1
2009	35	4	1	1/1
2010	36	3	1	1/1
małopolskie	8	1	-	-/1
mazowieckie	28	2	1	1/-
w tym Warszawa	28	2	1	1/-

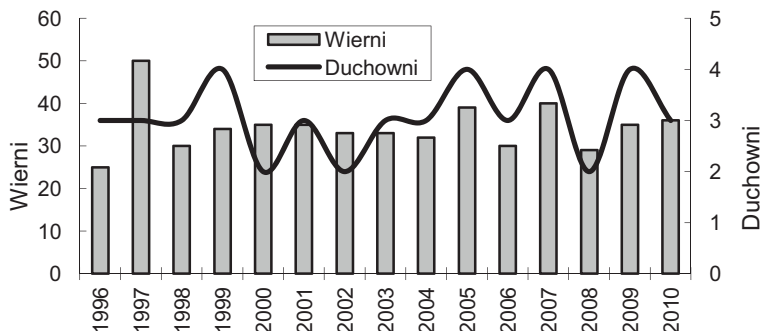
Kościół należy do konserwatywnego nurtu baptystycznego. Charakteryzuje się on min. negatywnym stosunkiem do światowego ruchu ekumenicznego, teologii liberalnej (w tym święcenia kobiet), nowoczesnej muzyki w nabożeństwie, ruchu charyzmatycznego i zielonoświątkowego. Podkreśla natomiast pewność zbawienia wierzącego człowieka i konieczność prowa-

dzenia przez niego świętego życia.

Naczelną władzą wyznania jest Ogólne Zebranie Członków Kościoła i Rada Kościoła – jako organ wykonawczy.

Źródłem wiary jest wyłącznie Pismo Święte, w którym jest zawarte całe objawienie Boże. Do zobowiązań członków należy codzienne regularne czytanie Pisma Świętego, modlitwa osobista oraz tzw. „świadekstwo codziennego, dobrego życia” chrześcijanina, regularne uczestniczenie w nabożeństwach Zboru, branie czynnego udziału w innych formach działalności Kościoła.

Nowi członkowie przyjmowani są przez wyznanie osobistej wiary w Jezusa Chrystusa przed Radą Kościoła i Ogólnym Zebraniem Członków Kościoła. Po zaakceptowaniu publicznego wyznania, następuje chrzest przez zanurzenie w wodzie. Chrzest mogą przyjąć tylko osoby w „wieku świadomym”.

Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”

3.70

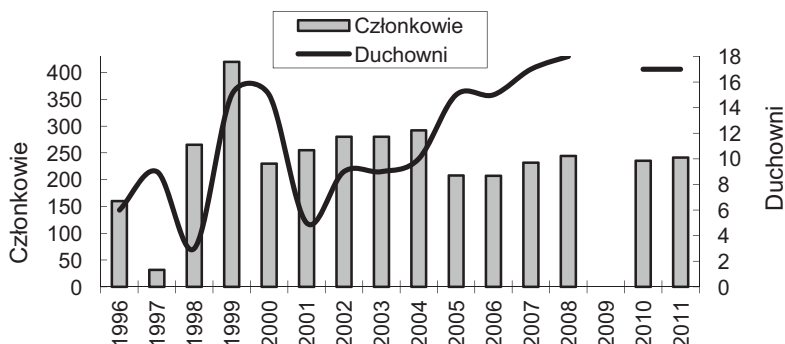
Adres:	53-143 Wrocław, ul. Sępa 2-6	Tel. 71-332-33-76
E-mail:	poczta@kanaan.org.pl	www.kanaan.org.pl
Data powstania na terenie Polski: 1996		Data rejestracji: 1996

Województwa	Członkowie	Duchowni	Wspólnoty
Ogółem 2000	230	15	4
2005	208	15	6
2010	235	17	8
2011	241	17	8
dolnośląskie	181	12	4
kujawsko-pomorskie	32	3	2
łódzkie	17	1	1
śląskie	11	1	1

Kościół powstał z członków ruchu odnowy charyzmatycznej w Kościele Katolickim. Wyznawcy czują się duchowo związani z Kościołem Zielonoświątkowym. Organizują otwarte spotkania modlitewno-ewangelizacyjne.

Naczelną władzą wyznania jest Rada Kościoła z siedzibą we Wrocławiu.

Kościół zrzesza 8 wspólnot: w Dzierżonowie, Wałbrzychu, Bydgoszczy, Zduńskiej Woli, Jelczu Laskowicach, Koszalinie, Cieszynie i Wrocławiu. Kościół prowadzi punkt nauczania biblijnego dla dzieci w szkole podstawowej, do którego w 2011 r. uczęszczało 16 uczniów.

Centrum Chrześcijańskie „Nowa Fala”

3.72

Adres:	81-229 Gdynia, ul. Mireckiego 4	Tel. 58-662-25-50
E-mail:	ccnf@wp.pl	
Data powstania na terenie Polski: 1996		Data rejestracji: 1996

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Zbory
Ogółem 2008	80	7	1	1
2009	80	7	1	1
2010	50	6	1	1
pomorskie	50	6	1	1

Centrum związane jest z nurtem zielonoświątkowym. Powstało z grona osób zaangażowanych czynnie w ruch oazowy i charyzmatyczny w Kościele Katolickim, którzy postanowili utworzyć kościół tzw. „wolnych chrześcijan”. Celem działania Centrum jest prowadzenie ewangelizacji, opieka nad młodymi, zagubionymi małżeństwami, pomoc rodzinom wielodzietnym, a przede wszystkim uwielbianie Boga. Centrum wspiera rodziny wielodzietne (rozdawanie żywności) oraz organizuje choinki dla dzieci z rodzin dotkniętych biedą. W 2010 r. udzielono 2 chrztów.

Do 2003 r. Centrum działało pod nazwą Kościół Chrześcijański „Nowe Przymierze”.

Kościół Boży w Polsce

3.73

Adres:	30-427 Kraków, ul. Jagodowa 19 lok. 46	Tel. 12-346-41-83
Email:	biuro@kosciolbozy.pl	www.kosciolbozy.pl
Data powstania na terenie Polski: 1991		Data rejestracji: 1996

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Zbory
2010	570	15	11	14
2011	601	43	13	17
lubelskie	38	1	1	1
lubuskie	10	1	-	1
łódzkie	6	2	-	1
małopolskie	258	16	6	6
mazowieckie	184	16	3	4
w tym Warszawa	83	10	2	2
pomorskie	12	2	1	1
śląskie	84	3	2	2
zachodniopomorskie	9	2	-	1

Kościół wywodzi się z grupy odnowy charyzmatycznej działającej do 1991 r. w ramach Kościoła Katolickiego. Działa w oparciu o naukę Pisma Świętego i odwołuje się do chrześcijaństwa czasów Nowego Testamentu. Jest częścią Kościoła Bożego (Church of God z siedzibą w Cleveland USA) założonego w 1886 r.

W Polsce Kościół Boży działa od 2004 r. w wyniku przyłączenia się do niego szeregu niezależnych kościołów

charyzmatycznych. Do 2002 r. Kościół działał pod nazwą *Kościół Jezusa Chrystusa w Krakowie*, a następnie jako *Kościół Wiary*.

Kościół należy do tzw. kościołów lokalnych, posiada charakter kongregacyjny (każdy zbór jest autonomiczny). Misją Kościoła jest głoszenie ewangelii Jezusa Chrystusa dlatego prowadzi działalność misyjną w Polsce i za granicą. Kościół posiada Instytut Wydawniczy *Compassion*, który wydaje książki w języku polskim i angielskim, wydawane jest także czasopismo *W 4 oczy. Magazyn wsparcia psychicznego* (nakład 3000 egz.). Prowadzi też hostel dla bezdomnych udzielając noclegów, żywienia i odzieży (w 2011 r. pomocą objął 120 osób) oraz Centrum Pomocy Humanitarnej, które wspiera dzieci i młodzież z rodzin ubogich, samotnych matek i rodzin wielodzietnych. W dwu pozaszkolnych punktach katechetycznych uczyło się w 2011 r. 48 uczniów.

Kościół Boży w Polsce jest członkiem Aliansu Ewangelicznego.

Kościół Pentakostalny w RP

3.74

Adres:	44-240 Żory, Os. Pawlikowskiego 7c/4	Tel. 602-757-236
Email:	rekorajskiz@poczta.onet.pl	www.kosciolpentakostalny.pl
Data powstania na terenie Polski: 1996		Data rejestracji: 1996

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	50	5	-	1
2005	75	12	2	4
2009	60	11	1	6
2010	50	11	1	5
2011	50	10	1	4
pomorskie	20	4	1	1
śląskie	30	6	-	3

Do 2000 r. Kościół funkcjonował pod nazwą *Zbór Ewangeliczny Horeb*.

Celem Kościoła jest głoszenie wszystkim Ewangelii o zbawieniu w Jezusie Chrystusie oraz pielęgnowanie życia chrześcijańskiego wśród członków i wszystkich wierzących.

Podstawą wiary jest Biblia, wyłączna i jedyna nieomylna norma wiary i życia chrześcijańskiego, uznawana jako tekst natchniony przez Ducha Świętego. Członkowie Zboru uznają tylko dwa obrzędy: chrzest przez całkowite zanurzenie w wodzie i Wieczerzę Pańską pod postacią chleba i wina, praktykowaną raz w miesiącu.

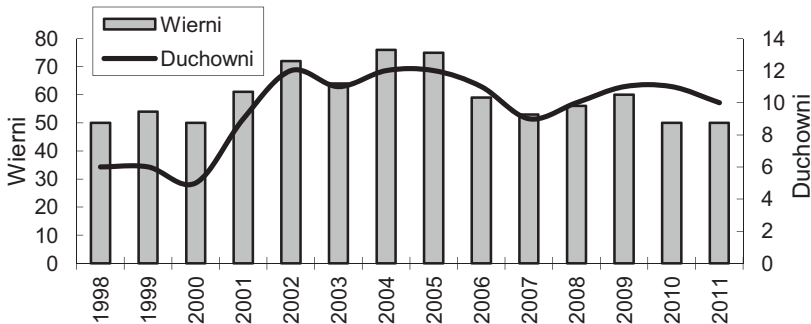
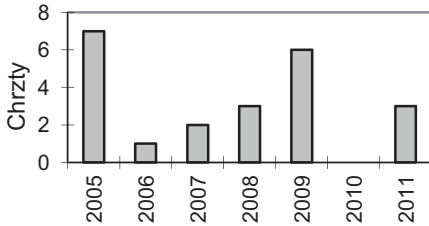
Kościół kieruje Naczelna Rada Kościoła w składzie: Prezbiter Naczelny Kościoła (odpowiedzialny za wszystkie prace) oraz dwóch zastępców (jeden sprawuje pieczę nad naczyniem i duszpasterstwem w Kościele; drugi nad misją i ewangelizacją).

Swoje kadry Kościół kształci w Chrześcijańskim Instytucie Biblijnym w Warszawie.

Przyjęcie do społeczności nowego członka polega na przedstawieniu go przez starszych całego Zborowi i powierzenie go w modlitwie zgromadzenia Panu Jezusowi. Kościół organizuje publiczne ewangelizacje, rozdawanie indywidualnych zaproszeń na spotkania zborowe. Prowadzi też działalność duszpasterską

w Zakładzie Karnym w Jastrzębiu Zdrój – Szeroka.

Kościół Pentakostalny oraz Zbór *Jordan* w Gdyni podjęli w 2001 r. decyzję o współpracy i wejściu Zboru *Jordan* w skład Kościoła Pentakostального oraz wyboru wspólnych władz.

Kościół Chrześcijański „Wieczernik” Upper Room Church

Adres:	25-564 Kielce, ul. Tatrzńska 125	Tel. 41-331-76-10
E-mail:	biuro@wieczernik.pl	www.wieczernik.pl
Data powstania na terenie Polski: 1996	Data rejestracji: 1996	

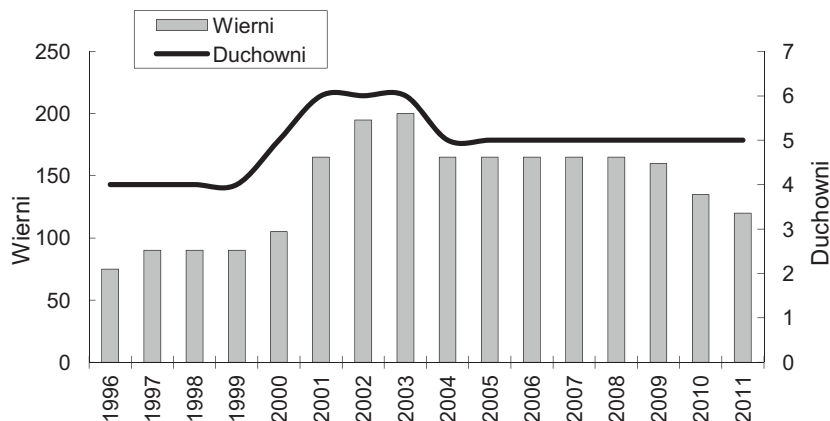
Województwa	Członkowie	Duchowni	Parafie
Ogółem 2000	105	5	1
2005	165	5	1
2009	160	5	1
2010	135	5	1
2011	120	5	1
mazowieckie	10	1	-
w tym Warszawa	10	1	-
świętokrzyskie	110	4	1

Grupa o orientacji zielonoświątkowej wywodząca się z katolickiego ruchu oazowego i charyzmatycznego. Celem jej jest głoszenie Słowa Bożego. W kategoriach prawnych Wspólnota jest dobrowolnym związkiem wyznaniowym składającym się z wierzących chrześcijan, uznających zasady wiary ustanowione w Piśmie Świętym.

Wspólnota działa samodzielnie, nie jest zależna od żadnej władzy duchownej czy świeckiej. Wspólnota posiada

bibliotekę *Wieczernik*, która dysponuje książkami oraz kasetami audio i video. Wydaje książki chrześcijańskie, podręczniki, płyty CD i MP3. W 2009 r. wydawano także polską edycję kwartalnika *The Morning Star*. Kościół wspiera osoby potrzebujące udzielając im pomocy materialnej bądź finansowej. Kościół prowadzi punkt nauczania religii w szkole podstawowej i gimnazjum, z którego w 2011 r. korzystało 21 uczniów.

Członkowie Wyznania praktykują modlitwę indywidualną, studiowanie Słowa Bożego oraz osobiste naśladowanie nauki Jezusa Chrystusa zawartej w Biblii. Kandydaci na członków przygotowani są we Wspólnocie przez okres jednego roku od chwili zadeklarowania na piśmie chęci wstąpienia. Decyzję o członkostwie podejmuje Rada Starszych po przeprowadzeniu rozmowy z kandydatem, gdzie ocenia się czy jej postępowanie w życiu osobistym i w relacjach międzyludzkich, jest dobrym przykładem chrześcijanina w społeczeństwie i w kościele.

Zbór Ewangeliczny „Jeruzalem” w Żywcu

3.76

Adres: 34-300 Żywiec, ul. Piękna 13	Tel. 33-861-21-72
Data powstania na terenie Polski: 1995	Data rejestracji: 1996

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2000	33	5	1	1
2005	23	5	1	1
2009	20	5	1	1
2010	30	5	1	1
2011	17	5	1	1
śląskie	17	5	1	1

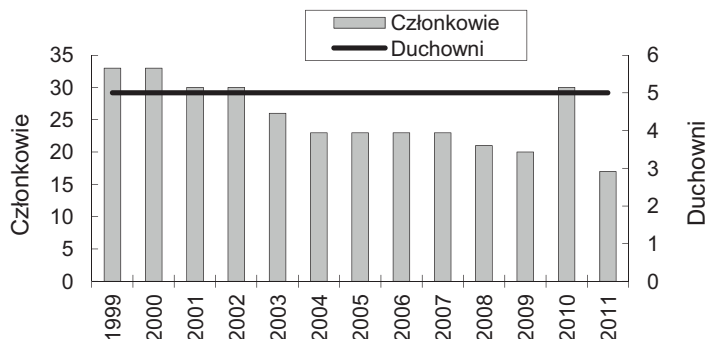
Głównym celem Zboru jest ewangelizacja (głoszenie dobrej nowiny o zbawieniu). Członkowie za źródło wiary uznają jedynie Biblię, której zasady starają się realizować w życiu.

Praktykują codziennie godzinę modlitwy oraz wyjście z literaturą biblijną w miejsca publiczne. Każdy dzień rozpoczynają modlitwą indywidualną.

Zbór prowadzi „Szkółkę niedzielną” dla dzieci, organizuje pomoc dla chorych i potrzebujących oraz rodzin wielodzietnych i dzieci rozdając w okresie świąt paczki z odzieżą, artykułami szkolnymi, słodyczami, a także rozprawdza literaturę biblijną. Zbór kładzie szczególny nacisk na wychowanie młodego pokolenia, by dorastające dzieci nie stwarzały problemów w społeczeństwie, ale służyły Bogu i bliźniemu.

W każdą niedzielę organizowane są nabożeństwa, raz w miesiącu członkowie przyjmują Pamiątkę Wieczerzy Pańskiej.

Zbór utrzymuje kontakty z innymi kościołami ewangelicznymi.

Chrześcijański Kościół Głosicielei Dobrej Nowiny

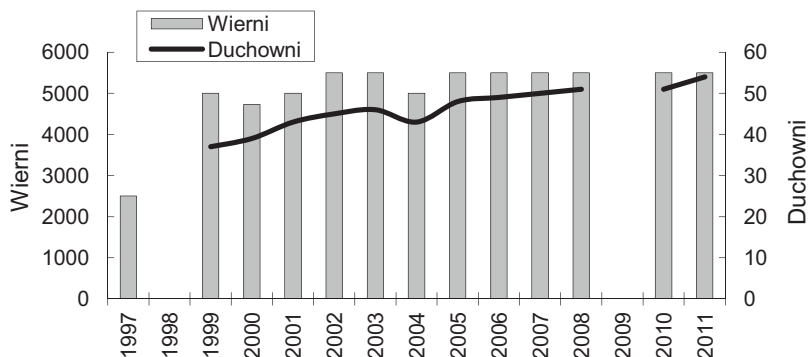
3.81

Adres:	01-193 Warszawa, ul. Karolkowa 66/74 m. 55	22-632-27-81
Data powstania na terenie Polski: 1977	Data rejestracji: 1995	

Województwa	Członkowie	Duchowni	Zbory
Ogółem 2000	4730	39	39
2005	5500	48	48
2008	5500	51	50
2010	5500	50	50
2011	5500	54	54
mazowieckie	4500	46	46
podlaskie	200	1	1
pomorskie	250	2	2
świętokrzyskie	150	1	1
warmińsko-mazurskie	300	1	2
wielkopolskie	500	2	
zachodniopomorskie	100	1	1

Kościół stworzyła grupa zaangażowana w studia biblijne. Doktryna Kościoła opiera się na Piśmie Świętym, które jest jedynym autorytetem. Członkowie Kościoła odrzucają całkowicie tradycję. Wierzą, że człowiek posiada duszę, lecz jest ona śmiertelna. Członkowie Wyznania są przekonani o możliwości uczynienia świata lepszym poprzez zmianę człowieka: misyjną, moralizatorską, wychowawczą. Organami Kościoła są Synod i Rada Kościoła. Członkowie Rady pełnią swoje funkcje dożywotnio. Kościół wydaje miesięcznik *Dobra Nowina Jezusa Chrystusa* w nakładzie 500 egz. oraz dwutygodnik *Listy*

Pasterskie w nakładzie 80 egz. Zbory prowadzą działalność duszpasterską, pomocową i edukacyjną (osobiste studia biblijne). Zbory są samodzielne, posiadają osobowość prawną.

Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” – Kościół w Tarnowie

3.83

Adres:	33-100 Tarnów, ul. Bandrowskiego 9	Tel. 14-307-01-70
E-mail:	biuro@ccpjs.pl	www.ccpjs.pl
Data rejestracji: 1997		

Województwa	Wyznawcy	Duchowni
Ogółem 2009	80	6
2010	75	3
2011	70	2
małopolskie	50	1
podkarpackie	20	1

Kościół chrześcijański, należący do nurtu protestantyzmu ewangelicznego. Powstał z inicjatywy osób spotykających się wspólnie na modlitwie i studiowaniu Pisma Świętego. Jako fundament swojego nauczania Kościół uznaje pięć podstawowych zasad teologii protestanckiej: Sola scriptura (Tylko pismo), Sola fide (Tylko wiara), Sola gratia (Tylko łaska), Solus Christus (Tylko Chrystus), Soli Deo gloria (Tylko Bogu chwała).

Kościół funkcjonuje także w oparciu o zaczerpnięte z Pisma Świętego prawdy wiary stanowiące jego Credo.

Kościół prowadzi działalność edukacyjną i wydawniczą, posiada międzyszkolny punkt katechetyczny, z którego w 2011 r. korzystało 24 uczniów. W 2011 r. wydał dwie książki o tematyce religijnej oraz traktat ewangelizacyjny.

Kościół współpracuje z innymi chrześcijańskimi organizacjami niosąc pomoc materialną i wsparcie duchowe osobom biednym, chorym i cierpiącym. Wspiera także działalność Ośrodków Pomocy Społecznej, hospicja, domy samotnych matek.

Kościół jest członkiem Aliansu Ewangelicznego w RP, której celem jest m.in. współdziałanie ewangeliczne i szerzenie poszanowania dla odrębności wyznaniowej.

WYZNANIA TRADYCJI ISLAMSKIEJ

Islam jest najmłodszą spośród wielkich religii świata. Powstał w VII n.e. w wyniku działalności proroka Mahometa, który zaczął głosić objawioną mu naukę około roku 610 w Mekce, a następnie w Medynie. Za oficjalną datę powstania tej religii, od której liczy się powstanie ery islamskiej, uznaje się 16 lipca 622 roku, kiedy Mahomet uciekł z Mekki do Medyny, by założyć tam i scementować wspólnotę wyznawców. W następnych latach, jeszcze za życia proroka, a następnie jego śmierci, nowa religia zaczyna się dynamicznie rozprzestrzeniać (głównie w wyniku podbojów) w Azji, Afryce Północnej i Południowej Europie. Obecnie liczy około 1,3 mld wyznawców na całym świecie i w wielu krajach jest religią państwową.

Islam jest religią monoteistyczną, której podstawowe zasady doktrynalne zawarte są w świętej księdze Koranu, będącej zapisem objawienia przekazanej Mahometowi bezpośrednio oraz za pośrednictwem Archaniola Gabriela, a także w sunnie – tradycji ustnej.

Pięć podstawowych zasad Islamu to:

1. Szachada czyli wyznanie wiary („Nie ma Boga oprócz Allaha a Mahomet jest jego prorokiem”).
2. Salat czyli modlitwa odmawiana pięć razy dziennie z twarzą zwróconą do Mekki oraz na spotkaniu modlitewnym w piątki po południu, w której mają uczestniczyć wszyscy dorośli mężczyźni.
3. Zakat czyli danina (jałmużna) wynosząca ok. 1/40 dochodu.
4. Saun czyli post w miesiącu ramadan obowiązujący od wschodu do zachodu słońca.
5. Hadżdż – pielgrzymka do Mekki odbywana przynajmniej raz w życiu.

W przeszłości, jako szósty filar islamu uważano dżihad czyli wojnę za wiarę. Przyczyniła się ona znacznie do ekspansji tej religii. Ewolucja Islamu wiąże się z przeobrażeniami tej religii w trakcie rozszerzania się jego zasięgu terytorialnego (gdy stykał się on z innymi tradycjami kulturowymi), rozbiciem polityczno-religijnym, który m.in. doprowadził do powstania szyizmu oraz próbami integracji przez synkretyczny ruch sufizmu i nowożytnie ruchy reformatorskie.

W Polsce Islam pojawił się pod koniec XIV wieku, gdy książę Witold zezwolił na osiedlenie się na pograniczu litewsko-krzyżackim, Tatarom pełniącym u niego służbę. Największa liczba mahometan zamieszkiwała ziemie Rzeczypospolitej w wieku XVIII, było ich wtedy ok. 100 tysięcy. Wielu z nich pełniło służbę wojskową w chorągwiach tatarskich. W okresie międzywojennym liczba wyznawców tej religii była już znacznie mniejsza i nie przekraczała 10 tysięcy.

Muzułmański Związek Religijny w RP

4.01

Adres:	15-207 Białystok, ul. Piastowska 13F	Tel. 85-732-40-23
E-mail:	mzr@mzr.pl	www.mzr.pl
Data powstania na terenie Polski: 1925		Data rejestracji: 1936

Gmina	Członkowie	Imamowie	Meczet i domy modlitwy
2007	604*	18	6
2008	1000*	16	7
2010	1061	20	7
2011	1132	20	7
Białystok	395	5	1
Bohoniki	307	3	2
Bydgoszcz	90	3	–
Gdańsk	110	5	1
Gorzów Wlkp.	–	–	–
Kruszyniany	60	1	1
Poznań	45	–	–
Warszawa	105	1	1
Warszawa-FATIH	20	2	1

* dotyczy tylko danych z niektórych gmin wyznaniowych

Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej jest najstarszą muzułmańską grupą wyznaniową w Polsce. Wywodzi się ona z ponad 600 letniej tradycji Islamu w naszym kraju. Opiera swoją naukę na Koranie i sunnie. Przed I Wojną Światową muzułmanie w zaborze rosyjskim skupieni byli w gminy wyznaniowe, podlegały one muftiemu z Krymu. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zaistniała potrzeba stworzenia organizacji, która skupiałaby wszystkich muzułmanów w odrodzonym państwie. W ten sposób w 1925 r. Wszechpolski Zjazd Gmin Muzułmańskich powołał do życia au-

tokefaliczną organizację wyznaniową Tatarów Polskich – Muzułmański Związek Religijny w RP na czele z Muftim na Rzeczypospolitą Polską. W latach międzywojennych Związkowi podlegało 19 gmin wyznaniowych, czynnych było 18 meczetów i 2 domy modlitwy. Wydawane były trzy pisma: *Rocznik Tatarski*, *Życie Tatarskie* i *Przegląd Islamski*. Szacuje się, że przed II Wojną Światową w granicach Polski mieszkało ok. 6000 Tatarów. Po II Wojnie Światowej i zmianie granic Polski większość ludności tatarskiej znalazła się poza granicami kraju. Tatarzy jako przesiedleńcy zaczęli przenosić się na tereny Ziemi Odzyskanych, w ten sposób skupiska tatarskie powstały w Gdańsku, Gorzowie Wlkp., Trzciance, Szczecinie, Wrocławiu czy Oleśnicy.

Na czele Związku stoi Najwyższe Kolegium Muzułmańskie będące organem wykonawczym, natomiast organem ustawodawczym jest Wszechpolski Kongres Muzułmański.

W 2004 r. na XV Nadzwyczajnym Wszechpolskim Kongresie MZR w RP powołano (pierwszego po wojnie) Muftiego, którym został Tomasz Miśkiewicz.

Strukturę organizacyjną Związku tworzą gminy wyznaniowe. Każda gmina ma siedzibę i określone terytorium działania. Gminy organizują życie religijne swoich członków. Gminy posiadają osobowość prawną.

Związek prowadzi punkty nauczania religii Muzułmańskiej w gminach: Bohoniki, Warszawa, Białystok, Bydgoszcz, i Gdańsk (w 2011 r. 9 placówek, do których uczęszczało 128 uczniów). Związek prowadzi także Domy modlitwy i Centra Islamskie, w których odbywają się modlitwy oraz prowadzona jest działalność informacyjna. Centra takie istnieją w: Białymstoku, Lublinie, Wrocławiu, Warszawie, Poznaniu i Katowicach, domy modlitwy w: Białymstoku i Suchowoli. Ponadto dwie świetlice dla dzieci w Białymstoku i Warszawie. Cmentarze muzułmańskie (mizary) znajdują się w: Bohonikach, Kruszyńnianach, Warszawie, Studziance i Lebidzewie. Związek posiada trzy meczety: zabytkowe w Bohonikach i Kruszyńnianach oraz otwarty w 1990 r. w Gdańsku.

Związek obejmuje pomocą charytatywną: dzieci, wdowy i uchodźców, a także społeczność turecką. Związek wydaje kwartalniki *Przegląd Tatarski* oraz *Muzułmanie Rzeczypospolitej* (po 500 egz.)

Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 30, poz. 240, z późn. zm.).

Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej Association of Islamic Unity

Adres:	02-668 Warszawa, ul. Pieńkowskiego 4 m. 91	Tel. 22-857-33-16
E-mail:	info@al-islam.org.pl	www.al-islam.org.pl
Data powstania na terenie Polski: 1937	Data rejestracji: 1989	

Województwa	Członkowie	Duchowni
Ogółem 2000	55	2
2005	57	4
2009	60	3
2010	60	3
2011	60	3

Stowarzyszenie jest wspólnotą szyicką pozostającą w łączności duchowej z innymi wspólnotami szyickimi na świecie, w szczególności z szyitami żyjącymi w Islamskiej Republice Iranu. Ruch szyicki opiera swoje nauki na Koranie, sunnie i naukach immamów szyickich.

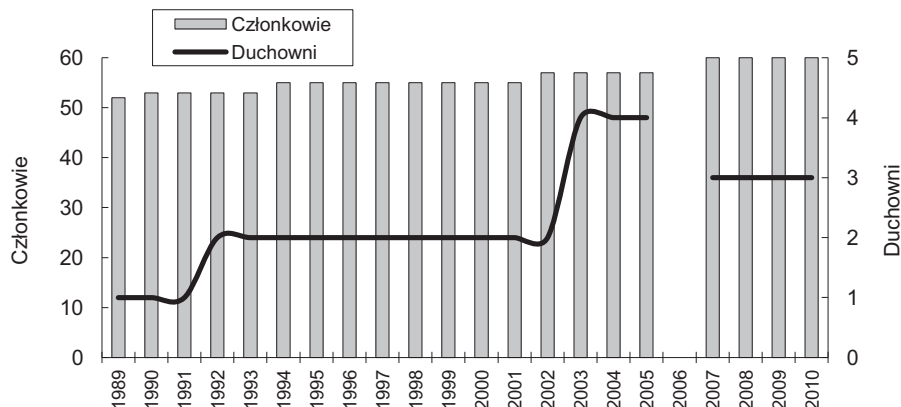
Pracami Stowarzyszenia kieruje Naczelny Imam reprezentowany przez Naczelnego Imama. Ma on pieczę nad religijnymi potrzebami członków Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie posiada placówkę naukową w postaci Instytutu Muzułmańskiego i wydaje *Rocznik Muzułmański* w nakładzie 200 egz. oraz książki. Prowadzi także kursy podstaw Islamu (w Warszawie i Bydgoszczy). Stowarzyszenie aktywnie uczestniczy w licznych konferencjach i sesjach naukowych oraz spotkaniach ekumenicznych.

Do zobowiązań wyznawców należy: modlitwa (pięć razy dziennie), codzienne czytanie Koranu i noszenie go ze sobą.

Nowi członkowie przyjmowani są przez wyznanie wiary przed imamem w obecności świadków.

Najliczniejsza grupa członków (38) mieszka w woj. mazowieckim.

Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul-Bayt

4.03

Adres:	05-840 Brwinów, ul. Moszna 4*	
E-mail:	info@abia.pl	www.abia.pl
Data powstania na terenie Polski: 1979	Data rejestracji: 1990	

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie
Ogółem 2000	51	2	1
2005	55	1	1
2008	62	2	1
2010	60	1	1
2011	59	1	1
mazowieckie	59	1	1
w tym Warszawa	26	1	1

Do 2002 r. stowarzyszenie istniało pod nazwą *Stowarzyszenie Braci Muzułmańskich*.

Zgromadzenie jest organizacją fundamentalistów islamskich. Motywem jego powstania było zwycięstwo Rewolucji Islamskiej w Iranie pod wodzą ajatollaha Chomeiniego, z ideałami której się identyfikują. Ojczyzną Organizacji jest Ismaila w Egipcie, gdzie Ruch ten powstał.

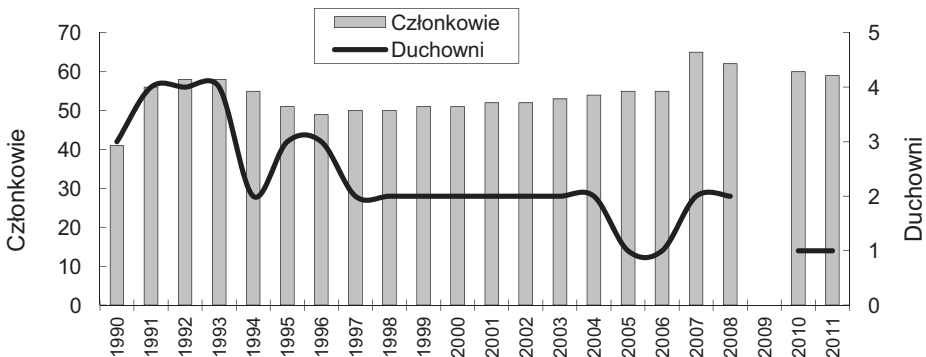
Źródłem wiary jest: Koran i sunna. Główne zasady: wiara w jedyne Boga, w proroków, Zmartwychwstanie i Sąd Ostateczny. Do zobowiązań wyznawców należy: modlitwa indywidualna (pięć razy w ciągu dnia), modlitwa zbiorowa w piątki oraz w okresie świąt Id-al-Fitr i Id-al-Adha oraz miesięczny post (w miesiącu Ramadanie).

Celem Zgromadzenia jest organizacja i aktywizacja życia religijnego wyznawców oraz propagowanie ideałów Islamu. Od wyznawcy wymagana jest dyscyplina ideowo-moralna, a także podporządkowanie się kierownictwu. Każdy wstępujący składa przed duchownym wyznanie wiary.

Na czele Organizacji stoi Najwyższa Rada Islamska, którą reprezentuje Naczelny Imam.

Zgromadzenie jest częścią składową trzech organizacji międzynarodowych: Ahl-ul Bayt World Assembly, World Ahl-ul Bayt Islamic League i Ahl-ul Bayt Assembly in Europe.

Islamskie Zgromadzenie Ahl-UI-Bayt jest reprezentantem i przedstawicielem prawnym wspólnoty szyickiej w Polsce. Sprawuje ono opiekę religijną nad szacowaną na około 5 tys. wspólnotą muzułmanów szyitów zamieszkałych w Polsce. Liczba wiernych (w 2011 r. 59) oznacza liczbę współpracowników i aktywistów działających na rzecz społeczności szyickiej.

* Siedziba tymczasowa – adres do korespondencji: 05-800 Pruszków 1, skr. pocz. 148.

Stowarzyszenie Muzułmańskie „Ahmadiyya” Ahmadiyya Moslem Association

Adres:	02-411 Warszawa, ul. Dymna 17	Tel. 22-863-88-92
E-mail:	info@alislam.pl	www.alislam.pl
Data powstania na terenie Polski: 1990	Data rejestracji: 1990	

Województwa	Członkowie	Imam	Djamaty
Ogółem 2000	33	1	3
2005	42	1	1
2009	45	1	1

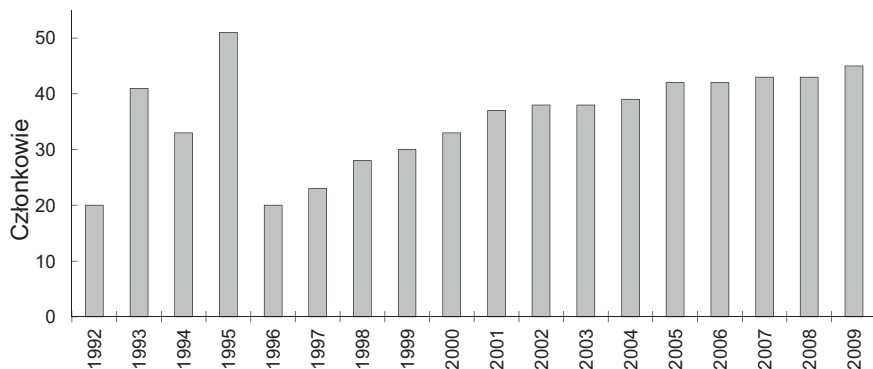
Islamski ruch Ahmadiyya posiada około 10 milionów wyznawców w 100 krajach świata. Najliczniejsze grupy wyznawców żyją w Pakistanie, Indiach, Indonezji oraz niektórych krajach afrykańskich. Ruch został założony w Indiach w roku 1889 przez Hazrat Mirza Ghulam Ahmad (1835-1908). Od ortodoksyjnego Islamu różni go przekonanie, że założyciel ruchu jest mesjaszem.

W Polsce początki ruchu sięgają okresu międzywojennego, lecz po wojnie nastąpiła dłuższa przerwa w jego działalności. Organizacyjnie i doktrynalnie Stowarzyszenie podlega Khalifatul Masich, przywódcy duchowemu Ruchu Ahmadiyya. Stowarzyszenie wydaje książki i broszury religijne. Uczestniczy w konferencjach religijnych a także organizuje prelekcje i wykłady nt. Islamu. Brało też udział w licznych programach telewizyjnych i audycjach radiowych dotyczących Islamu. Od kilku lat udziela pomocy uchodźcom i więźniom.

W 2009 r. Stowarzyszenie wydało 7 książek min.: *Święty Koran, Salat – muzułmańska książka do modlitwy, Życie Świętego Proroka i Filozofia nauk islamu* oraz dwie broszury: *Wprowadzenie do Ahmadiyya w Islamie i Dżihad*.

Każdy muzułmanin zobowiązany jest modlić się pięć razy dziennie, przy czym w każdy piątek powinien udać się do meczetu lub domu modlitwy, aby modlić się razem z innymi i wysłuchać kazania imama (przewodnika duchowego), a także jest zobowiązany do 30 dniowego postu w miesiącu Ramadan oraz płacenia zakaat, czyli jałmużny na rzecz ubogich, potrzebujących i podróżujących.

Najliczniejsza grupa członków (30) mieszka w woj. mazowieckim (w Warszawie 25).

Liga Muzułmańska w RP

4.05

Adres:	01-046 Warszawa, ul. Niska 25/43	Tel. 22-636-72-46
E-mail:	sekretariat_lm@wp.pl	www.islam.info.pl
Data powstania na terenie Polski: 2001		Data rejestracji: 2004

Województwa	Członkowie	Imamowie/ Pedagodzy	Domy modlitwy
Ogółem 2006	208	13	5
2007	1500	12	8
2010	3800	8	8
dolnośląskie	700	3	1
kujawsko-pomorskie	100	-	-
lubelskie	500	2	1
łódzkie	50	-	-
małopolskie	50	-	-
mazowieckie	1000	-	-
podkarpackie	50	-	-
podlaskie	50	1	1
pomorskie	100	-	-
śląskie	700	1	1
wielkopolskie	500	1	1

Liga powstała w związku z zaspokojeniem potrzeb stale rosnącej w Polsce społeczności muzułmańskiej. Organizuje życie religijne – sprawuje muzułmańskie obrzędy, prowadzi domy modlitwy.

Do podstawowych celów Ligi należy: organizacja życia religijnego muzułmanów, reprezentowanie interesów społeczności muzułmańskiej na forum krajowym i międzynarodowym, organizowanie i świadczenie pomocy i opieki dla muzułmanów, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dzieci.

Źródłem wiary jest księga objawiona - Koran oraz Sunna, czyli tradycja Proroka Muhammada. Muzułmanin zobowiązany jest do

codziennej modlitwy wykonywanej pięć razy dziennie: o świcie, w południe, po południu, wieczorem i w nocy. Jest to modlitwa indywidualna, ale może być także wykonywana zbiorowo. Typowo zbiorowe modlitwy odbywają się w każdy piątek. W miesiącu Ramadan, obowiązuje post i specjalne modlitwy zbiorowe zwane Taratih. W roku obowiązują dwa ważne święta: Id Al-Fitr – po zakończeniu postu oraz Id Al Adha (Święto Ofiarowania) na pamiątkę ofiarowania przez Abrahama swego syna.

Liga posiada 11 oddziałów: mazowiecki, lubelski, podlaski, śląski, dolnośląski wielkopolski, małopolski, łódzki, kujawsko-pomorski, pomorski oraz podkarpacki. Prowadzi działalność oświatowo-wychowawczą, w 2010 r. Liga posiadała 5 punktów nauczania religii, do których uczęszczało 165 uczniów. Prowadziła działalność charytatywną wśród uchodźców i powodzian rozdając odzież, książki i udzielając wsparcia duchowego. Kontynuowała również wydawanie czasopisma *As-Salam* (w 2010 r. – 1000 egz.).

WYZNANIA TRADYCJI JUDAISTYCZNEJ

Judaizm jest religią wyznawaną głównie przez Żydów (w sensie etnicznym), dopuszczając jednak możliwość przyjmowania wyznawców innego pochodzenia. Religijna doktryna judaizmu wywodzi się z 5 ksiąg Starego Testamentu, uzupełnionych o rabinacki kodeks religijno-prawny (Talmud), dostarczający wykładni prawd biblijnych. Jej podstawowym elementem jest wiara w jedyne Boga, który z narodem żydowskim zawarł przymierze uznając go za naród wybrany. Z narodu tego wyjdzie Mesjasz, który zbawi ludzkość i ustanowi królestwo Boże na ziemi. Judaizm nie posiada jednolitego wyznania wiary. Najpowszechniej akceptowaną próbą kodyfikacji zasad wywodzących się z Biblii i Talmudu jest zbiór 13 artykułów opracowanych przez Majmonidesa (1135-1204): 1) Istnieje Bóg Stwórca. 2) Bóg jest jeden. 3) Bóg jest bezcielesny. 4) Bóg jest wieczny. 5) Tylko Bogu należy oddawać cześć. 6) Prorocy byli wysłańcami Boga i należy wierzyć ich słowom. 7) Mojżesz był największym ze wszystkich proroków. 8) Bóg objawił Mojżeszowi Prawo na Synaju. 9) Prawo objawione przez Boga nigdy się nie zmieni. 10) Bóg jest wszechwiedzący. 11) Człowiek otrzyma zapłatę za swe uczynki na tym i na tamtym świecie. 12) Należy wierzyć w nadejście Mesjasza. 13) Należy wierzyć w zmartwychwstanie zmarłych.

Przystąpienie do gminy następuje poprzez obrzezanie dziecka w ósmym dniu życia. Wszystkich wyznawców obowiązują zakazy i nakazy w liczbie 613 (wg Majmonidesa) m.in.: obrzezania, szabatu, zakaz jądania pewnych gatunków mięsa (np. wieprzowiny) oraz przestrzeganie postów i świąt. Judaizm nie posiada hierarchii kierującej centralnie życiem religijnym. Funkcje te spełnia zgromadzenie wiernych stanowiących gminę. Przedstawicielem gminy jest rabin powołany do interpretacji przepisów religijnych i organizacji obrzędów liturgicznych.

W judaizmie wyróżnia się obecnie cztery podstawowe odłamy:

- 1) ortodoksyjny – podkreślający konieczność ścisłego przestrzegania zasad Prawa,
- 2) reformowany – głoszący, że niektóre z nakazów należy dostosować do zmienionych warunków życia a judaizm jest tylko religią,
- 3) konserwatywny – uznający potrzebę zmian, lecz podkreślający zasadę tożsamości religijno-etnicznej Żydów,
- 4) liberalny – o najsilniejszych tendencjach asymilacyjnych zarówno w sensie religijnym jak i etnicznym.

Wyznawcy judaizmu w liczbie ok. 15 milionów żyją głównie w USA i Izraelu. W Polsce pojawili się w wieku XII, a w XVI kultura żydowska przeżywa największy rozkwit. W XVII wieku na wschodnich terenach Rzeczypospolitej pojawił się mistyczny ruch chasydyzmu, a w następnym stuleciu antynomijny ruch judeokatolicki (frankizm), który przyczynił się do powstania nurtu oświecenia żydowskiego (haskala) i judaizmu liberalnego.

Izraelicka Niezależna Gmina Wyznaniowa w Poznaniu

Jewish Independent Congregation in Poznań

5.05

Adres:	61-424 Poznań, ul. Podmokła 11a/1	Tel. 61-830-20-43
E-mail:	faktor@po.home.pl	
Data powstania na terenie Polski: 1854		Data rejestracji: 2001

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Świątynie
Ogółem 2005	35	2	1
2008	20	1	1
wielkopolskie	20	1	1

Niezależna Gmina Wyznaniowa w Poznaniu wyodrębniła się ze Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP i uzyskała rejestrację jako odrębny związek w 2001 r.

Związek odwołuje się do polsko-niemiecko-żydowskiego dziedzictwa kulturowego. Kontynuuje tradycje działającej w Poznaniu w latach 1854-1921 Gminy Izraelickiej (Israelitische Brudergermeinde), prowadzonej przez rabinów Józefa Perlesa i Filipa Blocha. Nawiązuje ona do liberalnego nurtu w judaizmie.

Gmina opiekuje się cmentarzami żydowskimi na terenie wielkopolski oraz zabytkami kultury wywodzącymi się z polsko-niemiecko-żydowskiego dziedzictwa kulturowego.

Członkowie gminy wierzą w Boskie objawienie Tory Mojżeszowi na Górze Synaj. Wierzą, iż Mojżesz jest założycielem religii i twórcą przymierza między Bogiem a ludem izraelskim, jest odbiorcą objawień Bożych, wyzwolicielem z egipskiej niewoli i twórcą życia narodowego. Członkowie zobowiązani są do przestrzegania przepisów rabinicznych i rytualnych zarówno w kulcie synagogałnym jak i domowym. Święta obchodzone są w częściowo uproszczonej formie.

Gmina Wyznaniowa Starozakonných w RP

Jewish Old Testament Community

5.06

Adres:	01-934 Warszawa, ul. Arkuszowa 157/1	
E-mail:	starozakonni@interia.pl	http://starozakonni.w.interia.pl
Data rejestracji: 2003		

Głównym celem gminy poza organizacją spraw wyznaniowych jest ochrona zabytków kultury żydowskiej w Polsce. Działa ona w opozycji do Związku Wyznaniowych Gmin Żydowskich w RP. Stara się przeciwstawiać się dalszej likwidacji ocalałych zabytków żydowskiej kultury duchowej i materialnej. W 2011 gmina liczyła 120 członków skupionych w woj. mazowieckim. Wydawane jest czasopismo *Głos Gminy Starozakonných* w nakładzie 500 egz.

RELIGIE ORIENTALNE

Wśród religii Dalekiego Wschodu w Polsce obecne są związki wyznaniowe wywodzące się z tradycji hinduistycznej i buddyjskiej.

Hinduizm to główna religia mieszkańców Indii, będąca luźnym konglomeratem wielu ugrupowań wyznaniowych, często o synkretystycznym charakterze. Jest trzecią pod względem wielkości religią świata, po chrześcijaństwie i islamie. Liczba jego wyznawców wynosi dziś około 1 mld. Wyróżnia się zwykle trzy podstawowe nurty religijnego hinduizmu, zwane od imion najczęściej czczonych bóstw wisznuzmem, siwaizmem i siaktyzmem. Obok różnic wynikających z odmiennych preferencji co do rytuałów kultowych i bóstw, uważanych za pierwszoplanowe, istnieją jednak i zasadnicze podobieństwa doktrynalne, do których należy: karma, czyli prawo moralne, które sprawia, że każdy czyn wywołuje odpowiednie skutki, zależnie od jego moralnej wartości; reinkarnacja, czyli ponowne wcielanie się w różne istoty, w zależności od uwarunkowań karmicznych i wyzwolenia z kołowrotu wcieleń jako najwyższego celu rozwoju.

Proces rozpowszechniania ruchów hinduistycznych objął Polskę nieco później niż USA i Europę Zachodnią, nawiązuje jednak w pewien sposób do wcześniejszej obecności inspiracji orientalnych w polskim mesjanizmie. Obecnie mamy dość liczną reprezentację ważniejszych ruchów religijnych i parareligijnych pochodzenia hinduskiego o zasięgu światowym, jednak tylko niektóre spośród nich są zarejestrowane jako związki wyznaniowe.

Buddyzm związany jest z osobą Gautamy Buddy, który żył i działał na przełomie VI i V wieku p.n.e. Buddyści stanowią po chrześcijaństwie, islamie i hinduizmie czwartą pod względem liczebności wspólnotę religijną na świecie. Ich liczba wynosi obecnie ok. 370 mln. Zasadnicze założenia tego kierunku dają się sprowadzić do czterech podstawowych twierdzeń:

1. Życie związane jest nierozłącznie z cierpieniem.
2. Cierpienie powodowane jest przez pożądanie.
3. Aby zlikwidować cierpienie należy zlikwidować pożądanie.
4. Do usunięcia pożądania i powodowanego przezeń cierpienia prowadzi ośmiostopniowa ścieżka: a) właściwy pogląd, b) właściwe postanowienia, c) właściwa mowa, d) właściwy czyn, e) właściwe życie, f) właściwy wysiłek, g) właściwa uważność, h) właściwe skupienie.

W przeciwieństwie do hinduizmu, buddyzm nie tworzy tak łatwo synkretycznych odmian parareligijnych i również poza Azją występuje na ogół w postaci swoich tradycyjnych nurtów: hinajany, mahajany i wadźrajany. W Polsce jako związki wyznaniowe zarejestrowane są ugrupowania należące jedynie do dwu ostatnich nurtów buddyzmu, a głównie do mahajanistycznego, w postaci zen w swoich odmianach japońskiej i koreańskiej.

Szkoła Zen Kwan Um w Polsce Kwan Um School of Zen in Poland

6.01

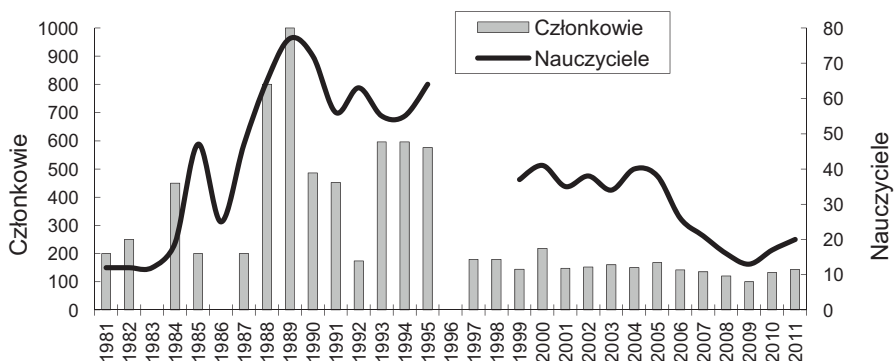
Adres:	04-962 Warszawa, ul. Małowiejska 24	Tel. 22-872-05-52
E-mail:	kwanum@zen.pl	www.zen.pl
Data powstania na terenie Polski: 1978	Data rejestracji: 1990	

Grupy i ośrodki Zen	Członkowie	Nauczyciele	Świątynie
Ogółem 2000	218	41	.
2005	168	38	4
2009	100	13	7
2010	133	17	6
2011	143	17	5
Główna Świątynia Zen - Warszawa	37	11	1
Gdański Ośrodek	19	1	1
Krakowski Ośrodek	11	1	1
Łódzki Ośrodek	23	2	1
Opolski Ośrodek	8	1	1
Katowicki Ośrodek	20	1	1
Toruńska Grupa	8	1	-
Płocka Grupa	6	1	-
Wrocławska Grupa	3	-	-
Rzeszowska Grupa	3	-	-
Szczecińska Grupa	5	1	-

Wyznanie jest odłamem zen, nawiązującym do tradycji buddyzmu koreańskiego linii Czogie. Szkoła jest międzynarodowym stowarzyszeniem ośrodków i grup medytacji pod duchowym przewodnictwem Dae Soen Sa Nima Seung Sahna. Regularnie odwiedzający Polskę od 1978 roku (ostatnio w 1998 r.) Seung Sahn jest 78 patriarchą buddyzmu koreańskiego w linii przekazu od Buddy Siakjamuniego. Obok medytacji, która jest podstawą praktyki, ważną rolę spełnia tu poranna praktyka 108 pokłonów oraz śpiew świętych tekstów.

W Polsce istnieją ośrodki zen: warszawski, gdański, krakowski, łódzki, opolski i katowicki oraz grupy zen: toruńska, płocka, wrocławska, rzeszowska i szczecińska. Główna siedziba znajduje się w Warszawie.

Warszawski Ośrodek Zen *Do Am Sah*, pełni rolę Głównej Świątyni Szkoły. Istnieje ona od 1982 r. Szkoła wydaje publikacje książkowe o tematyce religijnej. Szkoła jest członkiem Polskiej Unii Buddyjskiej.

Buddyjska Wspólnota Zen Kannon

6.02

Adres:	01-884 Warszawa, ul. Staffa 34 m. 18	Tel. 22-834-24-02
E-mail:	info@kannon.pl	www.kannon.pl
Data powstania na terenie Polski: 1988	Data rejestracji: 1989	

Lata	Członkowie	Nauczyciele
Ogółem 2000	87	6
2005	116	5
2008	121	4

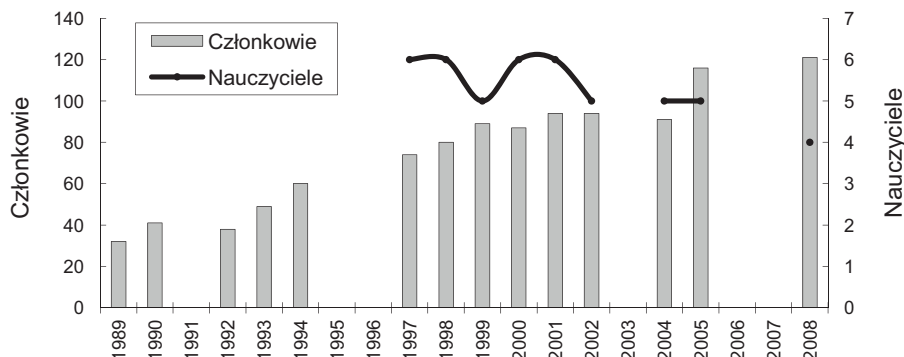
Stowarzyszenie propaguje praktykę japońskiego buddyzmu Zen i stosowanie w codziennym życiu pierwotnej nauki Buddy. Dąży do doskonalenia istoty ludzkiej poprzez trening umożliwiający dostęp do pełni sił fizycznych, duchowych i intelektualnych. Obok dziesięciu

zasad zenizmu obowiązują członków cztery ślubowania: wyzwolenia niezliczonych istot, wykorzenia ślepych namiętności, przenikania niezmiernych bram Dharmy i osiągnięcia wielkiej drogi Buddy.

Wspólnota jest członkiem Polskiej Unii Buddyjskiej. Wspólnota ma cztery oddziały: grupa w Warszawie, Gdańsku, Poznaniu i Nowej Soli.

Wspólnota opiera swoją praktykę na naukach japońskiej szkoły buddyjskiej Zen Soto głoszonych przez nauczyciela Jakusho Kwong Roshiego oraz spadkobierców przez niego wyznaczonych. Członkowie spotykają się na sesjach medytacyjnych. Główną formą praktyki zen jest medytacja zazen (cotygodniowe sesje), której towarzyszą śpiewy, praktyka pracy i formalne posiłki, a także: grupowe sesje medytacyjne w odosobnieniu – sessin, miesięczny okres praktyki medytacyjnej – ango, nauczanie indywidualne – dokusan i grupowe – teiso, prowadzone przez nauczyciela. Praktyka zen jest drogą duchowego rozwoju, podkreślającą wagę pracy nad sobą. Jest praktyką wolną od wszelkich dogmatów.

Raz do roku odbywa się ceremonia przyjęcia nowych członków, o którym decyduje nauczyciel po bezpośredniej rozmowie z kandydatem. O przyjęcie może ubiegać się osoba, która praktykuje medytację z grupą przez okres jednego roku.

Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu 6.03 Karma Kagyu Buddhist Association

Adres:	01-408 Warszawa, ul. Ożarowska 65/67	Tel. 22-877-34-08
E-mail:	karmakagyu@buddyzm.pl	www.buddyzm.pl
Data powstania na terenie Polski: 1976		Data rejestracji: 1984

Województwa	Członkowie	Ośrodki medytacyjne
Ogółem 1998	1020	22
2011	8284	62
dolnośląskie	677	7
kujawsko-pomorskie	124	2
lubelskie	82	3
lubuskie	105	3
łódzkie	492	2
małopolskie	822	5
mazowieckie	1464	6
opolskie	525	3
podkarpackie	164	5
podlaskie	78	2
pomorskie	996	3
śląskie	1209	10
świętokrzyskie	129	1
warmińsko-mazurskie	365	3
wielkopolskie	556	5
zachodniopomorskie	496	2

Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu był początkowo zarejestrowany jako Stowarzyszenie Buddyjskie Karma Kagyu. Od października 1994 roku do stycznia 2006 roku Związek działał pod nazwą Związek Buddyjski Karma Kagyu.

Związek przyjmuje za podstawę nauki Buddy przekazywane według tradycji szkoły Karma Kagyu – jednej z czterech głównych szkół buddyzmu tybetańskiego. Jest to linia należąca do tradycji Wadžrajany (Diamentowej Drogi). Obecnie głową szkoły Karma Kagyu jest XVII Karmapa Trinlej Taję Dor-dze.

Szkoła kładzie nacisk na medytację, w szczególności na formy buddów i na nauczyciela (guru joga), w tym na praktyki podstawowe zwane Nyndro. Te ostatnie składają się z czterech części (Schronienie i Oświecona Postawa, medytacja Diamentowego Umysłu, podarowanie Mandali, medytacja na Lamę). Głównym nauczycielem jest Lama Ole Nydahl – duchowy opiekun wspólnoty od momentu jej powstania i pierwszy

zachodni nauczyciel buddyzmu tybetańskiego.

Osoby duchowne – nauczyciele nie są przypisani do ośrodków medytacyjnych, podróżują po Polsce i zagranicą nauczając buddyzmu. W 2011 r. było ich 21.

Związek posiada w Polsce: 6 ośrodków odosobnieniowych, 43 ośrodki miejskie i 21 grup. Od czerwca 1992 roku wydaje wewnętrzne czasopismo *Diamentowa Droga*, którego nakład w 2012 roku wynosił 1500 egz. Pełna wersja czasopisma jest dostępna w Internecie na stronie <http://diamentowadroga.pl>.

Związek Buddyjski Kandzeon Buddhist Association Kandzeon Sangha

Adres:	02-951 Warszawa, ul. Husarii 32	Tel. 22-842-78-87
E-mail:	andrzej@kanzeon.pl	www.kanzeon.pl
Data powstania na terenie Polski: 1983	Data rejestracji: 1987	

Województwa	Członkowie	Nauczyciele	Świątynie	Ośrodki
Ogółem 2000	118	6	5	5
2005	104	4	2	4
2009	158	4	3	5
2010	177	4	4	5
2011	118	7	3	5

Celem związku jest praktyka drogi Buddy i urzeczywistnienie jej w codziennym życiu, zgodnie z nauczaniem zen Genpo Senseia, poprzez praktykę medytacji, nauczanie grupowe i indywi-

dualne, grupowe odosobnienia i inne obrzędy religijne.

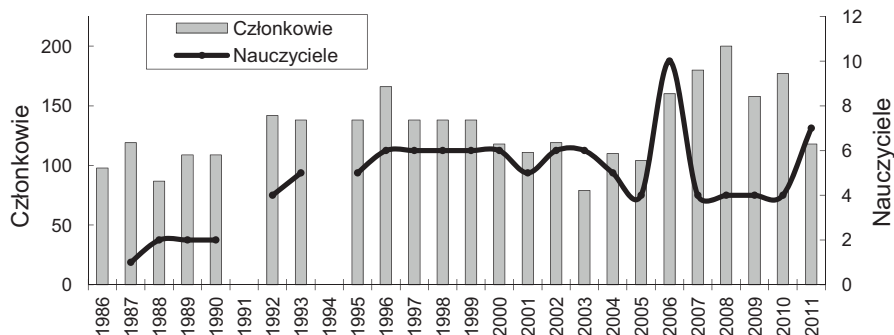
Związek jest członkiem Polskiej Unii Buddyjskiej. Na jego czele stoi mistrz Zen mający do pomocy radę. Wspólnota posiada pięć ośrodków: w Warszawie, Gdańsku, Lublinie, Wrocławiu i w Przesiecu.

Zasady wiary wywodzą się z „4 Szlachetnych Prawd” sformułowanych przez Buddę Siakjamuniego: 1 – życie jest cierpieniem, 2 – przyczyną cierpienia są przywiązania i upodobania, 3 – uwolnienie się od nich przynosi koniec cierpienia, 4 – prowadzi do tego „ośmioraka ścieżka”.

Do zobowiązań wyznawców należy codzienna medytacja (raz lub dwa razy po 30 minut). Zalecane jest także (ale nie obowiązkowe) odosobnienie medytacyjne trwające od kilku do kilkunastu dni, które odbywa się kilka razy w roku.

Przyjmowanie nowych członków odbywa się poprzez: wstępny okres praktyki, rozmowy z nauczycielem, zostanie uczniem (osobistym) oraz przyjęcie „3 schronień”.

Związek prowadzi działalność edukacyjną, okazjonalną charytatywną oraz informacyjną w internecie.

Związek Buddystów Zen „Bodhidharma” Zen Buddhist Union „Bodhidharma”

6.05

Adres:	04-935 Warszawa, ul. Filmowa 32	Tel. 22-872-47-57
E-mail:	buddyzmzen@gmail.com	www.buddyzmzen.pl
Data powstania na terenie Polski: 1975		Data rejestracji: 1980

Ośrodki Zen	Członkowie	Monitorzy	Miejsca kultu
Ogółem 1999	47	4	1
2004	57	4	3
2010	65	10	3
2011	70	10	4
warszawski	57	8	1
wrocławski	13	2	1

Wyznanie jest odłamem zen, nawiązującym do tradycji buddyzmu japońskiego, najstarszym z istniejących w naszym kraju. Powstało w 1975 r. jako Koło Zen. Do roku 1991 znane pod nazwą: Związek Buddystów Zen SANGHA.

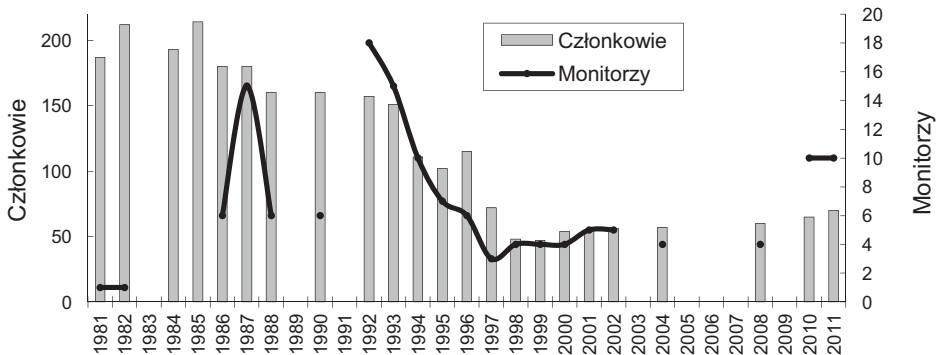
Związkiem kieruje Zarząd, wybierany corocznie na Walnym Zgromadzeniu. Centralnym miejscem praktyki

jest Główny Ośrodek Zen w Warszawie.

Utrzymuje stały kontakt z macierzystym ośrodkiem w Rochester (USA). Ośrodek prowadzi m in. warsztaty zen, jest to kilkugodzinne wprowadzenie do praktyki zen, na które składają się: wykład, pytania i odpowiedzi, instrukcje dotyczące medytacji zen, próba wspólnej medytacji oraz podstawowe informacje o Sandze.

Przyjęcie do Związku wymaga spełnienia następujących warunków: pełnoletność lub pisemna zgoda rodziców, udział w warsztacie zen, akceptacja postanowień statutu Związku, wypełnienie kwestionariusza członkowskiego i opłata składek za trzy pierwsze miesiące oraz akceptacja kandydata przez Zarząd.

Związek prowadzi dwa punkty nauczania religii. Jest członkiem Polskiej Unii Buddyjskiej.

Związek Ajapa Yoga**6.07**

Adres:	85-435 Bydgoszcz, ul. Muszłowa 27	Tel. 52-372-28-04
E-mail:	gurubhay@orange.pl	www.ajapa.org
Data powstania na terenie Polski: 1980		Data rejestracji: 1986

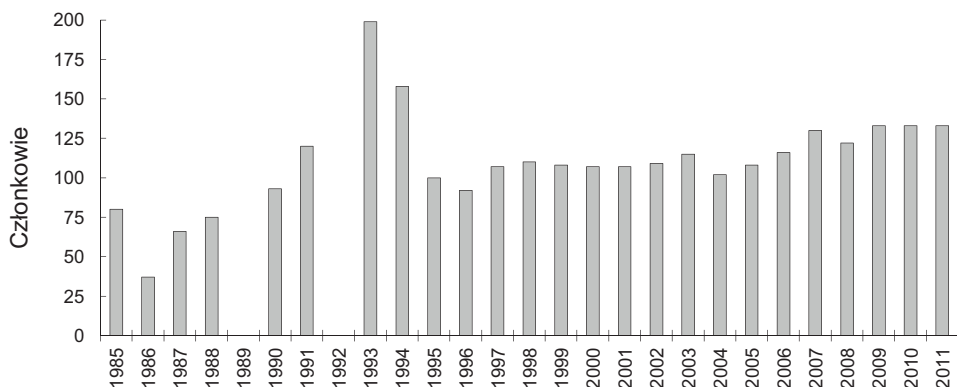
Województwa	Członkowie	Świątynie
Ogółem 2000	107	-
2005	108	2
2009	133	2
2010	133	2
2011	133	1

Wyznanie sięgające do hinduistycznej tradycji śabdabrahman (dźwięk jest absolutem). Celem jest dążenie do samopoznania, a drogą do niego jest pięcioraka ścieżka polegająca na: uznaniu guru i uczestniczeniu w oddawaniu mu czci, przebywaniu w jego towarzystwie, przestrzeganiu reguł określających pożywienie i tryb życia, praktyce mantr czyli dźwięków i rozważa-

niu prawd ducha.

Praktyka mantr polega na powtarzaniu formuły nadawanej przez mistrza duchowego w trakcie inicjacji i ma charakter indywidualny.

Główny ośrodek związku znajduje się w Jamshedpur w Indiach. W Polsce są dwa ośrodki: główny w Bydgoszczy oraz w Szczecinie.

Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny International Society for Krishna Consciousness ISKCON

6.08

Adres:	05-500 Piaseczno, Mysiadło k/Warszawy, ul. Zakręt 11	Tel. 22-750-77-97
E-mail:	kryszna@post.pl	www.harekryszna.pl
Data powstania na terenie Polski: 1976		Data rejestracji: 1988

Województwa	Członkowie	Duchowni	Jednostki
Ogółem 1996	5043	275	5
2004	915	531	.
2011	1755	203	23
dolnośląskie	560	51	3
kujawsko-pomorskie	32	3	1
lubelskie	18	1	1
lubuskie	5	-	-
łódzkie	32	5	1
małopolskie	72	10	1
mazowieckie	750	87	3
w tym Warszawa	637	73	1
opolskie	9	3	1
podkarpackie	7	3	1
podlaskie	59	7	1
pomorskie	37	6	2
śląskie	58	8	3
świętokrzyskie	19	1	1
warmińsko-mazurskie	12	1	1
wielkopolskie	38	6	2
zachodniopomorskie	47	11	1

Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny stanowi współczesną kontynuację Waisznawizmu, jednego z trzech głównych wyznań hinduizmu. W tej monoteistycznej religii głównym obiektem kultu jest Najwyższy Osobowy Bóg, Kryszna lub też Jego ekspansje (np. Wisznu). Swój obecny charakter wyznanie zawdzięcza intensywnej działalności misyjnej średniowiecznego mistyka i kaznodziei, Śri Kryszna Ćajtańji Mahaprabhu, żyjącego w latach 1486-1534 na terenie dzisiejszych Indii. W świecie kultury Zachodu Waisznawizm pojawił się w 1965 roku za sprawą A.C. Bhaktivedanty Swamiego Prabhupady (1896-1977), spadkobiercy i propagatora nauk Śri Ćajtańji.

Do kanonu pism objawionych wyznania należą starożytne, sanskryckie traktaty filozoficzno-religijne (Bhagavad-Gita, Śrimad

Bhagavatam, Caitanya Caritamrita, Śri Isopanisad, Bhakti Rasamrita Sindhu). Zwolennicy Waisznawizmu zobowiązani są do przestrzegania czterech podstawowych zasad regulujących: 1. stosowania diety laktowegetariańskiej, 2. wstrzemięźliwości seksualnej, 3. abstynencji czyli nie przyjmowania jakichkolwiek substancji odurzających i używek oraz 4. rezygnacji z hazardu, a także do praktykowania medytacji, polegającej na intonowaniu imion Boga: Hare Kryszna, Hare Kryszna, Kryszna, Kryszna, Hare, Hare, Hare Rama, Hare Rama, Rama, Rama, Hare, Hare.

Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny w Polsce jest częścią International Society for Krishna Consciousness (ISKCON), założonego w 1966 roku w Nowym Jorku. Wyznanie posiada ściśle hierarchiczną strukturę. W skład struktury wchodzi kolejno: Kolegium Governing Body Commission (GBC) czyli Naczelne Ciało Kierujące, złożone ze starszych stażem wyznawców Kryszny z całego świata, pełniących funkcje Sekretarzy Strefowych; stałe komisje GBC; ministerstwa oraz organizacje afiliowane przy ISKCONie. Po raz pierwszy Towarzystwo zarejestrowano w Polsce w 1988 r. na mocy prawa o stowarzyszeniach jako „Towarzystwo Świadomości Kryszny – Bhakti Yoga w PRL”. Zmiana nazwy jak i charakteru prawnego nastąpiła w 1991 r. i spowodowana była przyznaniem Towarzystwu statusu związku wyznaniowego.

W chwili obecnej istnieją w Polsce trzy świątynie: w Mysiadle k/Warszawy (jest to również siedziba władz wyznania), Wrocławiu i w Czarnowie k/Jeleniej Góry, w którym jest ekologiczna farma oraz pięć ośrodków: w Białymstoku, Krakowie, Lesznie, Poznaniu i Wałbrzychu. ISKCON wydaje w Polsce czasopismo *Kurier Nama Hatha* (400 egz.)

Członkiem MTŚK może zostać osoba, która otrzymała inicjację I stopnia (diakonat) oraz ma ukończone 18 lat i pełną zdolność do czynności prawnych.

Radha Govind Society of Poland Stowarzyszenie Świadomości Duchowej Miłości w Polsce

Adres:	32-002 Węgrzce Wielkie, Brzegi 118	Tel. 12-637-68-61
E-mail:	info@ssdm.org	www.radhagovind.pl
Data powstania na terenie Polski: 1984	Data rejestracji: 1990	

Województwa	Członkowie	Świątynie
Ogółem 2000	14	1
2005	11	1
2010	14	1
2011	12	1

Międzynarodowa organizacja mająca za cel wcielanie w życie zasad wolności sumienia i powszechnego braterstwa, szanowanie życia na każdym poziomie, wychowanie w duchu wzajemnego poszanowania i pogłębienie świadomości religijnej.

Dla członków Stowarzyszenia najwyższą osobowością Boga jest Radha-Krishna. Istnieją oni w 2-ch postaciach i równocześnie zespoleni w jedność, są wyłącznie Miłością i Łaską. Jedną z metod osiągnięcia duchowego raju – wg wyznawców – jest droga *świadomości duchowej miłości* objawiona przez Krishnę przy pomocy takich pism jak Wedy i Bhagawatam. Dzięki praktyce *świadomości duchowej miłości* dusza może otrzymać Miłość Kriszny, która jest najgłębszą siłą Boga, jedynie dzięki niej dusza staje się szczęśliwa – błogosławiona.

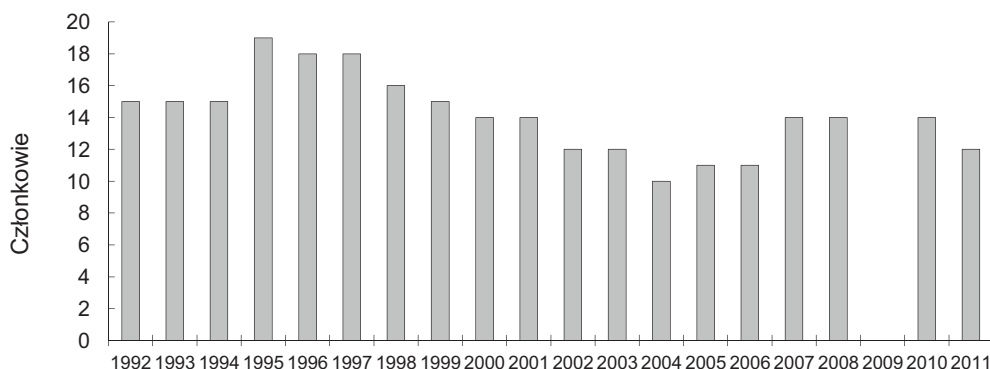
Działalność grupy została zapoczątkowana w Polsce po wizycie Swamiego H.D. Prakashanand Saraswati w roku 1984. Stowarzyszenie wydaje ulotki informacyjne w nakładzie 1000 egz.

Od 2006 r. oficjalna siedziba stowarzyszenia (Ashram) znajduje się w Brzegach pod Krakowem.

Członkowie Stowarzyszenia powinni prowadzić indywidualną medytację rano i wieczorem, a także dwa razy w tygodniu wspólną medytację połączoną z wysłuchaniem wykładu (video) Mistrza.

Inicjacja jest wewnętrzna i nie jest związana z żadnym obrzędem.

Od 2008 r. stowarzyszenie działa pod nazwą Radha Govind Society of Poland

Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang Benchen Karma Kamtsang Buddhist Association

6.13

Adres:	96-313 Jaktorów, Grabnik 4	Tel. 46-856-49-70	
E-mail:	grabnik@buddyzm.eu	www.buddyzm.eu	
Data powstania na terenie Polski:	1976	Data rejestracji:	1994

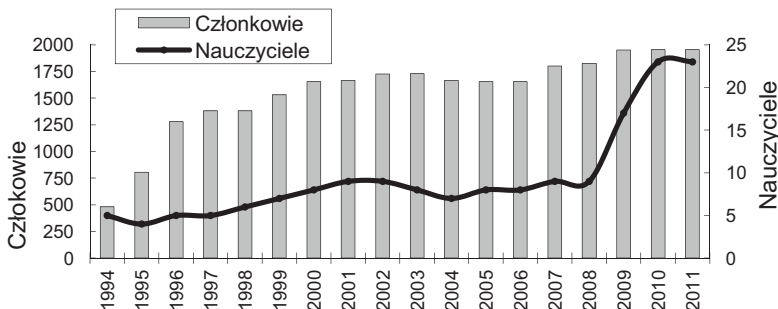
Województwa	Członkowie	Miejsca kultu	Ośrodki
Ogółem 2000	1655	5	7
2005	1654	3	7
2009	1950	7	10
2010	1955	7	10
2011	1955	7	10
dolnośląskie	195	1	1
kujawsko-pomorskie	125	1	1
lubelskie	90	-	-
lubuskie	65	-	-
łódzkie	100	-	1
małopolskie	135	1	1
mazowieckie	490	2	2
w tym Warszawa	460	1	1
opolskie	50	-	-
podkarpackie	60	1	1
podlaskie	55	-	-
pomorskie	90	-	-
śląskie	120	-	1
świętokrzyskie	60	-	-
warmińsko-mazurskie	100	-	1
wielkopolskie	120	1	1
zachodniopomorskie	100	-	-

Związek skupia wokół siebie osoby praktykujące buddyzm tybetański wg tradycji szkoły Karma Kamtżang, znanej też pod nazwą Karma Kagju. Tradycja Karma Kamtżang była szeroko rozpowszechniona w Tybecie i reprezentowało ją wiele klasztorów. Związek działa jako filia klasztoru Bencien w Nepalu i jest pod opieką jego opatów. Główny ośrodek Związku znajduje się w Grabniku, poza tym jest jeszcze 9 ośrodków w: Warszawie, Wrocławiu, Krakowie, Toruniu, Olsztynie, Poznaniu, Bielsku-Białej, Rzeszowie i Łodzi. W 2010 r. powstało Centrum Kultury Buddyjskiej, które promuje kulturę buddyjską, organizuje wykłady i konferencje. Praktyka buddyjska obejmuje prawe postępowanie, opanowanie umysłu, głębsze zrozumienie, płynące ze studiowania i rozważania nauk oraz z doświadczenia medytacyjnego. Szczególny nacisk kładzie się na praktykę medytacji. Stosuje się metody znane jako ścieżka wadžrajany. Pierwszym krokiem jest Przyjęcie Schronienia w Buddzie, Dharmie i Sandze podczas ceremonii prowadzonej przez Lamę, reprezentującego daną Linię Przekazu Nauk.

Nowi członkowie przyjmowani są poprzez ceremonię „przyjęcia schronienia w Trzech Klejnotach”. Bycie praktykującym buddystą nie oznacza konieczności bycia formalnym członkiem Związku. Związek w 2011 r. miał 23 osoby duchowne.

Związek jest członkiem-założycielem Polskiej Unii Buddyjskiej pod patronatem Jego Świątobliwości Dalajlamy.

W 2012 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang w Polsce zmienił nazwę na Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang

Związek Buddyjski „Khordong” w Polsce**6.14**

Adres:	57-343 Lewin Kłodzki, Darnków 18	Tel. 601-357-776
E-mail:	khordong@poczta.onet.pl	www.khordong.pl
Data powstania na terenie Polski: 1994		Data rejestracji: 1994

Województwa	Członkowie	Nauczyciele	Ośrodki
Ogółem 1996	39	3	1
2011	80	8	1
dolnośląskie	20	8	1
mazowieckie	30	-	-
wielkopolskie	30	-	-

Związek wywodzi się z tradycji buddyzmu tybetańskiego – ningma. Celem związku jest studiowanie nauk Buddy, praktykowanie medytacji dla zrozumienia prawdziwej natury umysłu i rozwoju wewnętrznego oraz harmonijna współpraca ze światem zewnętrznym. Związek propaguje

zdrowy styl życia, współdziała z organizacjami działającymi na rzecz ochrony zwierząt i środowiska naturalnego.

Związek posiada ośrodek Drophan Ling w Darnkowie (w pobliżu Kudowy Zdroju). Jest to miejsce, w którym praktykuje się zgodnie z naukami Padmasambhawy i tradycją Khordong. Organizowane są tu regularne kursy z nauczycielami buddyzmu tybetańskiego, możliwa jest praktyka grupowa i indywidualna. Tłumaczy się, wydaje i przechowuje buddyjskie teksty oraz kultywuje tradycję tybetańską. W 2011 r. kontynuowana była budowa Stupy – sakralnej budowli buddyjskiej. Stanowi ona symbol ciała, mowy i umysłu Buddy.

Misja Buddyjska „Trzy Schronienia” w Polsce The Buddhist Mission in Poland

6.16

Adres:	70-432 Szczecin, ul. Śląska 12/12	Tel. 91-430-78-35
E-mail:	misjabuddyjska@mahajana.net	www.mahajana.net
Data powstania na terenie Polski:	1992	Data rejestracji: 1995

Lata	Członkowie	Nauczyciele	Miejsca kultu	Ośrodki
Ogółem 2000	415	9	4	8
2005	1370	15	14	14
2008	2560	25	22	22
2011	.	.	.	27

Misja jest buddyjskim stowarzyszeniem nastawionym na integrację buddyzmu ponad istniejącymi podziałami.

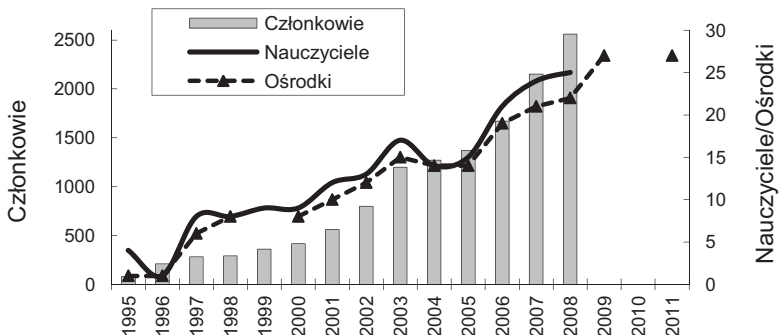
Członkowie Misji w swoich zwyczajach religijnych mają recytację „Schronień” buddyjskich,

modlitwy, medytacje, całodzienne utrzymanie właściwego etycznego zachowania, unikanie czynienia zła, czynienie dobra oraz pomaganie innym. Członkowie obchodzą święta buddyjskie związane z narodzeniem, oświeceniem i odejściem Buddy. Misja zarządzana jest przez duchownych obojga płci. Najwyższą władzą jest 3-osobowa Rada Starszych, która wybiera głównego opata. Ośrodki misyjne są autonomiczne i kontaktują się ze sobą w zależności od potrzeb. W 2011 r. Misja skupiała 27 ośrodków różnych buddyjskich tradycji, działających pod jej patronatem.

Misja kieruje się dwoma celami: kształceniem polskich mnichów i mniszek w krajach o tradycjach buddyjskich oraz upowszechnianie podstawowych nauk buddyzmu. Kandydaci są szkoleni w tej tradycji, z którą chcą być związani.

Misja wydaje: kwartalnik *Bodhi* w nakładzie 1000 egz., książki, broszury i biuletyny informacyjne, wspiera finansowo osoby potrzebujące i poszkodowane, organizuje także wykup karpia na wolność. Prowadzi działalność edukacyjną organizując liczne kursy i seminaria.

Nowi członkowie wstępują do Misji poprzez przyjęcie tzw. Trzech Schronień (w Buddzie – jako najwyższym nauczycielu, w Dharmie – nauce Buddy i w Sandze – świętym zgromadzeniu uczniów Buddy). Misja jest członkiem Europejskiej Unii Buddyjskiej (EUB) i zasiada w radzie dyrektorów EUB.

Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii” Science of Identity Foundation „Chaitanya Mission”

Adres:	20-116 Lublin, ul. Lubartowska 30A m. 21	Tel. 512-109-288
E-mail:	gaurangalila@post.pl	www.mantra.pl
Data powstania na terenie Polski: 1989	Data rejestracji: 1990	

Województwa	Członkowie	Duchowni	Miejsca kultu	
Ogółem	2000	1297	101	10
	2005	1396	113	9
	2009	1350	114	11
	2010	1516	113	10
	2011	1510	113	10
dolnośląskie	80	7	1	
kujawsko-pomorskie	100	4	1	
lubelskie	315	25	1	
małopolskie	220	16	1	
mazowieckie	310	9	1	
w tym Warszawa	310	9	1	
pomorskie	135	9	1	
śląskie	125	13	2	
wielkopolskie	110	5	1	
zachodniopomorskie	115	25	1	

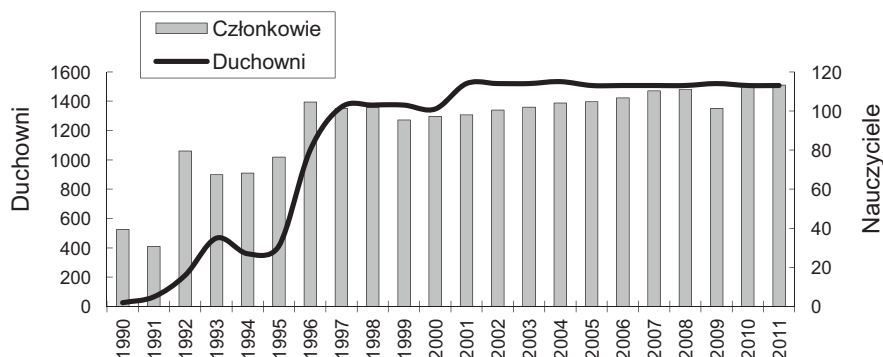
Instytut wywodzi się z krisznackiej tradycji hinduizmu. Jego działalność została zapoczątkowana przez Chrisa Butlera w roku 1977. Był on uczniem Bhaktivedanty Swamiego Prabhupady założyciela Międzynarodowego Towarzystwa Świadomości Kryszny i po jego śmierci założył odrębną organizację.

Celem Instytutu jest nauczanie i wprowadzanie w czyn filozofii i praktyki Bakti Jogi – miłosnej służby dla Osoby Boga, mającej za podstawę propagowanie wiedzy o duchowej tożsamości, transcendentalnej pozycji istot żyjących oraz ich funkcji jako części Boga. Wspólnota zajmując

się propagowaniem wśród wyznawców wysokiej moralności, ducha braterstwa i miłości bliźniego oraz podejmuje działania w zakresie ochrony życia i środowiska naturalnego.

Członkowie wyznania w życiu codziennym stosują medytację z mantrą oraz zalecają wegetarianizm, nie stosowanie używek, czy hazardu i przestrzeganie wstrzemięźliwości seksualnej. Medytacja zbiorowa jest prowadzona w ośrodkach 2 razy w tygodniu, a z okazji świąt religijnych organizowane są ogólnopolskie zjazdy wyznawców. Członkowie świętują narodziny Pana Kryszny i Pana Czaitanii, a także wielkich sług i wielbieli, takich jak Jagad Guru i mistrzowie duchowi minionych epok.

Na terenie Polski działa 10 ośrodków medytacyjnych oraz 5 punktów nauczania religii dla dzieci. Misja pomaga bezdomnym i najbardziej potrzebującym przygotowując darmowe posiłki, a także uczestniczy w ogólnopolskich akcjach charytatywnych oraz aktywnie współpracuje z różnymi organizacjami charytatywnymi (także poza krajem). Wydaje: książki i broszury religijne, wykłady audio i video oraz płyty z muzyką medytacyjną.

Światowy Uniwersytet Duchowy „Brahma Kumaris” w Polsce

Brahma Kumaris World Spiritual University

6.19

Adres:	02-128 Warszawa, ul. Jasielska 1	Tel. 22-824-03-16
E-mail:	warsaw@pl.bkwsu.org	www.bkwsu.org/poland
Data powstania na terenie Polski: 1982		Data rejestracji: 1985

Województwa	Członkowie	Nauczyciele	Miejsca kultu
Ogółem 1999	181	17	4
2005	123	9	3
2010	131	9	4
2011	125	8	5
lubelskie	5	-	-
łódzkie	20	1	1
mazowieckie	60	5	2
pomorskie	30	2	1
śląskie	10	-	1

Ruch założony w roku 1937 przez Lekh Raj w Pakistanie, który głosił, że stał się medium indyjskiego bóstwa Siwa, które przeniknęło jego ciało i zaczęło przez niego tworzyć nowy świat. Gromadzące się wokół niego zwolenniczyki czciły go jako „Stwórcę nowego świata i ojca” (Brahma Baba), a siebie nazwały „córkami Brahmy” (Brahma Kumaris). Centrum ruchu znajduje się od 1952 r. w Mont Abu w Indiach. Światowy Uniwersytet Brahma Kumaris uznaje,

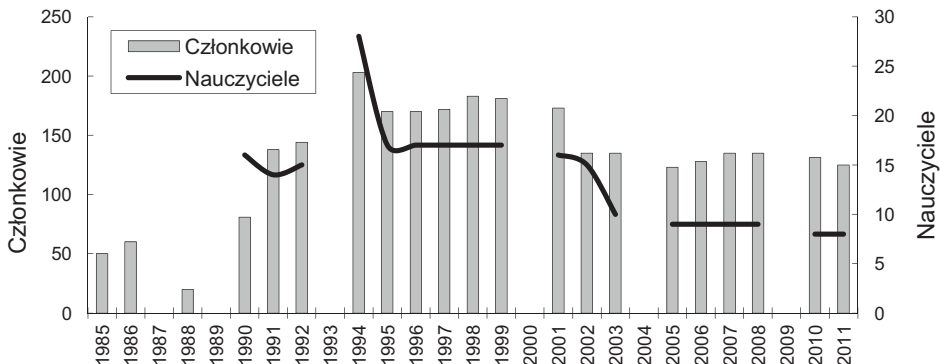
że wszyscy ludzie mają wrodzone dobro. Uczy metod medytacji, pomaga każdemu człowiekowi zrozumieć jego wewnętrzną siłę i wartości. Obecnie na Uniwersytecie studiuje około 450.000 studentów w ponad 3.500 ośrodkach w 70 krajach. Nauka w tej uczelni jest bezpłatna i nie ma żadnych ograniczeń wiekowych. Głównym zadaniem Uniwersytetu jest kształcenie osobowości człowieka. Studenci uczestniczą w procesie głębokiej zmiany swojego charakteru oraz osobistego rozwoju opartego na humanistycznych, moralnych i duchowych wartościach. Praca Uniwersytetu jest finansowana dzięki dobrowolnemu wkładowi jego nauczycieli i studentów.

Wyznanie prowadzi kursy: pozytywnego myślenia, medytacji, filozofii oraz programy otwarte, warsztaty, pogadanki, wydaje ulotki i materiały informacyjne.

Decydującą rolę w ruchu odgrywają kobiety. One pełnią funkcje przywódcze. Zgodnie z opinią założyciela, kobiety posiadają szczególne predyspozycje wychowawcze w sferze duchowej, mężczyźni zaś bardziej nadają się do prac organizacyjnych i fizycznych.

Członkowie wyznania dużą wagę przywiązują do medytacji, która powinna odbywać się kilka razy w ciągu dnia.

W Polsce istnieją 4 ośrodki: w Warszawie, Łodzi, Gdańsku i Katowicach.

INNE WYZNANIA

NIE ZWIĄZANE Z ŻADNĄ Z WIELKICH RELIGII ŚWIATOWYCH

Obok związków wyznaniowych związanych z jedną z wielkich religii światowych istnieją w Polsce grupy, które nawiązują do innych tradycji religijnych (jak np. ruchy neopogańskie) lub łączące elementy wielu różnych tradycji. Powoduje to konieczność wyodrębnienia osobnej kategorii klasyfikacyjnej dla tego rodzaju ugrupowań. Znajdują się także w tym miejscu inne religie chrześcijańskie, nie związane z głównymi nurtami protestanckimi.

Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża

Lectorium Rosicrucianum International School of the Golden Rosycross

7.01

Adres:	98-300 Wieluń, ul. Wojska Polskiego 99	Tel. 43-843-15-33
E-mail:	aurora@rozokrzyz.pl	www.rozokrzyz.pl
Data powstania na terenie Polski: 1975	Data rejestracji: 1986	

Centra	Uczniowie	Członkowie	Centra
Ogółem 2000	207	.	3
2005	290	106	4
2010	298	87	4
2011	299	98	4
Katowice	76	21	1
Koszalin	42	13	1
Warszawa	96	46	1
Wrocław	85	18	1

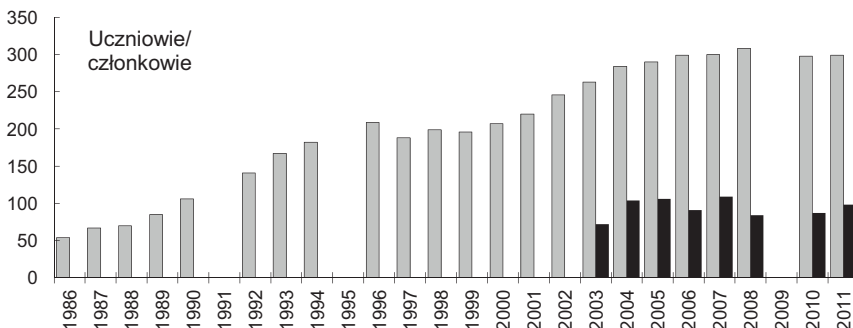
Wspólnota nawiązuje do tradycji ruchu Różokrzyżowców założonego w XVII w. przez Johanna Valentina Andreae. Różokrzyżowcy wyznają gnostycko-ezoteryczne chrześcijaństwo z elementami buddyjskimi. Uznają Chrystusa jako jedyną możliwą drogę do odnowienia i wyzwolenia ludzkości, zalecają kroczenie „ścieżką Chrystusa” w praktyce życia codziennego, jako realizację prawdziwego chrześcijaństwa. Poszukują odpowiedzi na pytanie o sens ludzkiej egzystencji, którym jest odbudowa

Boskiego Człowieka.

Siedziba Szkoły w Polsce oraz ośrodek konferencyjny *Aurora* znajduje się w Wieluniu. Posiada cztery centra w: Warszawie, Wrocławiu, Koszalinie i Katowicach. Świątą siedzibą Międzynarodowej Szkoły Złotego Różokrzyża jest Haarlem w Holandii. Centrala ma wpływ na obsadę kierownictwa krajowego, które jest przez nią mianowane. W Polsce istnieją cztery okręgi terytorialne: Centrum Katowice, Centrum Koszalin, Centrum Warszawa i Centrum Wrocław.

Są dwie formy przynależności do Szkoły: uczniostwo - przeżywanie nauki Szkoły Duchowej oraz członkostwo - ci którzy nie czują się gotowi do praktykowania uczniostwa, a pragną pozostawać w kontakcie ze Szkołą.

Nowi członkowie przystępują do Szkoły po odbyciu kursu informacyjnego oraz uczestniczenia w 2 konferencjach. Dla osób zainteresowanych nauką i filozofią Różokrzyża prowadzone są odczyty i spotkania informacyjne.

Stowarzyszenie Chrześcijańskiej Nauki Christian Science Society

7.02

Adres:	00-021 Warszawa, ul. Chmielna 7 m. 15	Tel. 22-828-55-01
Data powstania na terenie Polski:	1926	Data rejestracji:
		1958

Stowarzyszenie jest filią Pierwszego Kościoła Chrystusa Naukowca w Bostonie, U.S.A. założonego przez Mary Baker Eddy (1821-1910), która uważała, że Bóg jest nieskończonym uczuciem, duchem, duszą, zasadą, życiem, prawdą i miłością, a Chrystus był pierwszym chrześcijańskim naukowcem.

Jedynym ich przewodnikiem jest Biblia i podręcznik chrześcijańskiej nauki *Nauka i zdrowie* z *Kluczem do Pisma św.* napisanego przez założycielkę ruchu. Głoszą, że modlitwa jest środkiem leczenia chorób, zwłaszcza psychicznych. Uznają duchowy chrzest i duchową wieczerzę pańską.

Wyznawcy nie uznają kapłaństwa. Istnieją funkcje: Pierwszego Czytającego – osoba ta odczytuje wybrane na daną niedzielę wyjątki z podręcznika *Nauka i zdrowie z kluczem do Pisma świętego*, Drugi Czytający – odczytuje wybrane na daną niedzielę wyjątki z *Pisma świętego*. Sprawują je wybrane na te funkcje osoby świeckie powołane do sprawowania kultu religijnego w ściśle określonym zakresie. W Kościołach Chrześcijańskiej Nauki funkcję pastora pełni bezosobowo Biblia i podręcznik.

Działalność wydawniczą prowadzi Towarzystwo Wydawnicze „The Christian Science Publishing Society” w Bostonie.

Wyznanie zachowuje jedność z Kościołem amerykańskim w zakresie wiary i wykonywania kultu religijnego. W innych sprawach jest autonomiczne. Naczelną władzą Związku jest Walne Zebranie Członków. Stowarzyszenie posiada w Warszawie sale nabożeństw i zebrań, posiada bibliotekę i czytelnię nie podaje danych o stanie liczbowym (ostatnie dane o liczbie członków pochodzą z 1996 r. – 35).

Przyjęcie nowych członków odbywa się na wniosek kandydata poparty opinią dwóch osób wprowadzających.

Stolica Boża i Barankowa Apostołów w Duchu i w Prawdzie, Alfa-Omega, Początek i Koniec

7.08

Adres:	48-300 Nysa, ul. Wojska Polskiego 43A	Tel. 77-433-42-37
Data powstania na terenie Polski:	1953	

Lata	Członkowie	Duchowni
Ogółem 2000	17	17
2005	16	16
2009	12	12
2010	15	15
2011	15	15

Wyznanie o bliżej nie sprecyzowanych założeniach doktrynalnych. Jest to rodzaj kilkunastu osobowej komuny, opartej o wspólnie prowadzone gospodarstwo rolne. Nie posiada osobowości prawnej i struktur organizacyjnych. Wszyscy wyznawcy nazywają siebie „braćmi” i „siostrami”, a przewodzi im „ojciec”. Siedziba wyznania znajduje się w Nysie, działa na terenie woj. opolskiego.

Wiara Baha'I w Polsce

Baha'I Faith

Adres:	02-792 Warszawa, ul. Lanciego 13/U6	Tel. 22-621-79-54
E-mail:	nsa@bahai.org.pl	www.bahai.org.pl
Data powstania na terenie Polski: 1990		Data rejestracji: 1992

Lokalne Zgromadzenia Duchowe Bahaitów	Członkowie
Ogółem 1999	344
2010	228
2011	228
Lublin	15
Warszawa	55
Poznań	50
Kraków	20
Olsztyn	20
Białystok	13
Szczecin	20
Nowy Sącz	20
Wrocław	15

Założycielem bahaizmu był Mirza Hussayn Ali Nuri, który w roku 1863 oznajmił powstanie nowej religii będącej ukoronowaniem wszystkich dotychczasowych tradycji religijnych. Światową siedzibą ruchu jest Haifa.

W 1999 r. w Polsce istniało 11 wspólnot bahaickich, w których było skupionych 344 członków (dorosłych).

W 2011 r. w Polsce istniało 8 Lokalnych Zgromadzeń Duchowych w: Lublinie, Wrocławiu, Poznaniu, Krakowie, Olsztynie, Białymstoku, Szczecinie, Nowym Sączu i Warszawie gdzie mieści się także Biuro Narodowe.

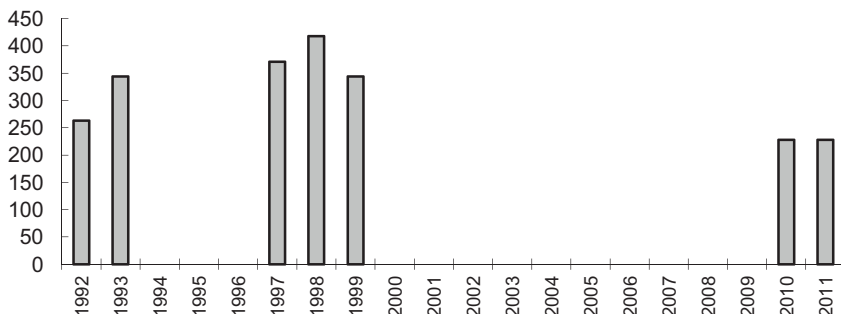
Do zobowiązań wyznawców należy min.: odmawianie modlitwy obowiązkowej, czytanie Pisma Św. rano i wieczorem, nauczanie wiary, służba na rzecz innych ludzi i wspólnoty bahaickiej, udział we wspólnotowych

spotkaniach, przestrzeganie Prawa Bożego i składanie ofiar na fundusz bahaicki.

Wyznanie prowadzi w trzech ośrodkach zajęcia dla dzieci kształtujące ich charakter oraz zajęcia dla młodzieży. Prowadzi także działalność wydawniczą.

Nauka bahaizmu zawarta jest w 12 zasadach:

- 1 całą ludzkość należy traktować jako jedność;
- 2 wszyscy ludzie muszą samodzielnie badać prawdę;
- 3 wszystkie religie oparte są na jednej podstawie;
- 4 religia musi być przyczyną jedności i zgody wśród ludzi;
- 5 religia musi pozostawać w zgodzie z nauką i rozumem;
- 6 mężczyzna i kobieta mają równe prawa;
- 7 należy odrzucić wszelkie uprzedzenia;
- 8 należy urzeczywistnić pokój na świecie;
- 9 obie płcie muszą być poddane najlepszemu kształceniu i wychowaniu duchowemu i moralnemu;
- 10 kwestie społeczne muszą zostać rozwiązane;
- 11 trzeba wprowadzić pomocniczy język o zasięgu światowym i jednolite pismo;
- 12 trzeba ustanowić światowy trybunał rozjemczy.

Wspólnota „Drzewo Oliwne”**7.14**

Adres:	04-812 Warszawa, ul. Szczytnowska 35-39	Tel. 506-198-073
E-mail:	kontakt@drzewo-oliwne.pl	www.drzewo-oliwne.pl
Data rejestracji: 1994		

Grupa ewangelicznie wierzących chrześcijan, która po latach nieformalnej działalności, zarejestrowała się w roku 1994 jako Wspólnota „Drzewo Oliwne”. Członkami są osoby z różnych wspólnot chrześcijańskich, a przynależność do Wspólnoty „Drzewo Oliwne” wiąże się ze służbą i powołaniem. Członków łączy przekonanie, że – *Izrael jest ludem Bożego wybrania, odgrywającym trwałą i niezmiernie ważną rolę w Bożych planach, dotyczących zarówno przeszłości, jak też teraźniejszości i przyszłości. Lud Pierwszego (Synajskiego) Przymierza nie utracił tej roli na rzecz chrześcijaństwa, które jest jego „młodszym bratem”, i z którym wspólnie składa świadectwo wypełniania się Bożych obietnic.*

Świadectwo członków Wspólnoty wobec chrześcijan:

Nieprzemijającą wyjątkową rolę Izraela w Bożym planie

Niezmienną Bożą miłość do ludu Jego wybrania oraz Jego wierność obietnicom i przymierzom danym Izraelowi

Potrzebę uświadomienia sobie przez nas, chrześcijan, naszej winy wobec narodu żydowskiego i upamiętania się z grzechu niewłaściwego nauczania i okrutnych prześladowań tego narodu znanych z historii kościoła.

Potrzebę uznania współczesnego Państwa Izrael jako wypełnienia Bożych planów i zamiarów.

Służba członków Wspólnoty wobec nie-Żydów polega na:

Wskazywaniu na prawdy biblijne dotyczące Izraela i narodu żydowskiego

Przybliżaniu żydowskiego dziedzictwa religijnego i kulturowego oraz historii tego narodu w krajach chrześcijańskich

Dostarczaniu rzetelnej informacji dotyczącej do aktualnej sytuacji państwa Izrael

Zachęcaniu chrześcijan do modlitwy o Żydów, do okazywania im praktycznej miłości oraz do odważnego występowania przeciwko wszelkim przejawom antysemityzmu. Wobec Żydów pragniemy być świadkami Bożej wierności i miłości w stosunku do ludu Izraela.

Wspólnota „Drzewo Oliwne” uczestniczyła w 2007 r. w projekcie „Narody świata przepisują Biblię”. Jest to międzynarodowa akcja ręcznego przepisywania Biblii. Uczestniczyło w niej 115 państw, w tym Polska. Każdy, kto własnoręcznie przepisze jeden werset Biblii, otrzymuje imienny certyfikat, a jego nazwisko zostanie uwiecznione w Domu Biblii wśród 20.137 nazwisk kopistów z danego kraju (tyle wersetów liczy Biblia hebrajska).

Wspólnota prowadzi kursy i konferencje biblijno-modlitewne oraz działalność wydawniczą, wspiera także osoby starsze i chore.

W 2011 liczba członków wspólnoty wynosiła 100, a liczba duchownych 7.

„Strażnica” – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy w Polsce

7.18

Adres:	05-830 Nadarzyn, ul. Warszawska 14	Tel. 22-739-16-00
E-mail:	prawny@jw.org.pl	www.jw.org
Data powstania na terenie Polski: 1917		Data rejestracji: 1989

Województwa*	Głosiciele	Sale Królestwa	Zbory
Ogółem 2000	122575	934	1793
2005	127729	.	1804
2009	128292	.	1816
2010	127232	878	1820
2011	129270	878	1806
dolnośląskie	13467	86	184
kujawsko-pomorskie	6281	43	91
lubelskie	9022	78	132
lubuskie	4714	39	67
łódzkie	7769	48	107
małopolskie	7058	46	105
mazowieckie	13460	83	185
w tym Warszawa	5324	15	70
opolskie	3158	30	48
podkarpackie	3662	35	61
podlaskie	2471	17	39
pomorskie	8737	58	123
śląskie	21388	109	299
świętokrzyskie	2988	17	47
warmińsko-mazurskie	4219	41	67
wielkopolskie	10183	82	142
zachodniopomorskie	8655	66	123

* - dane w podziale na województwa dotyczą 2010 r.

Związek Wyznania Świadców Jehowy jest trzecim pod względem liczby wiernych wyznaniem w Polsce. Jest integralną częścią światowej organizacji Świadców Jehowy, który w 2012 r. liczył ponad 7,5 mln wyznawców skupionych w 111.719 zborach w 239 krajach. Liczba ochrzczonych w 2012 r. wyniosła prawie 229 tys.

Świadcowie Jehowy są najliczniejszym odłamek zainicjowanego przez Charlesa Taze Russella (1852-1916) ruchu Badaczy Pisma św. Następca Russella, adwokat J. F. Rutheford (1868-1942) przekształcił luźne gminy badaczy Pisma św. w zwartą prężną organizację teokratyczną, posłuszną przełożonym mianowanym przez centralne władze Towarzystwa. Wywołało to jednak szereg rozłamów w wyniku których z pierwotnego ruchu Russella wyłoniło się kilka grup. W 1931 r. najliczniejsza grupa zwolenników Rutheforda przyjęła nazwę Świadców Jehowy.

Doktryna Świadców Jehowy opiera się na Starym i Nowym Testamencie. Głównym zadaniem wyznawców jest

dosłowna drobiazgowo analiza wersetów Biblii oraz propagowanie od domu do domu zasad swojej wiary i nawracanie.

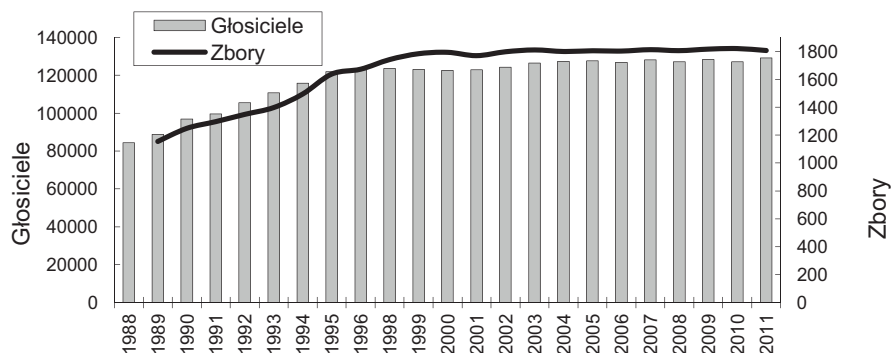
Uznaje się tylko Boga jednoosobowego – Jezus i Duch Święty nie mają przymiotu boskości. Ewangeliczna zasada „nie zabijaj” zobowiązuje min. do bezwzględnego pacyfizmu, odmowy służby wojskowej, noszenia broni, oddawania czci sztandarom.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi są liczące po kilkadziesiąt osób zbory, pogrupowane w obwody, a te z kolei w okręgi. Organizacja ta ma na celu zapewnienie sprawnej pracy głosicieli oraz ich nadzorców. Wyznawcy spotykają się co najmniej dwa razy na tydzień w salach zboru (Salach Królestwa) na wykładach i biblijnych studiach kaznodziejskich. Systematycznie organizowane są zgromadzenia obwodowe, okręgowe i krajowe, na których odbywają się wykłady, teatralne prezentacje biblijne, rozprowadzana jest literatura biblijna, dokonuje się chrztów (przez zanurzenie). W Polsce w 2012 r. udzielono 2420 chrztów.

Światową działalnością Świadców Jehowy kieruje Ciało Kierownicze w Nowym Jorku, a oddziałem polskim mianowany przez centralę 7-osobowy Komitet, którego biuro mieści się w Nadarzynie pod Warszawą, w ośrodku zwanym „Dom Betel” (Dom Boży). We wszystkich

zborach realizuje swój program edukacyjny Teokratyczna Szkoła Służby Kaznodziejskiej. Związek prowadzi także Kurs Usługiwania.

Centralnie wydawane są miesięczniki: *Strażnica* (w 181 językach, łączny nakład każdego numeru ponad 39 mln egz., w Polsce 350 tys.), *Strażnica – wydanie do studium* (150 tys. egz.) oraz *Przebudźcie się* (w 82 językach łączny nakład każdego numeru prawie 8 mln egz., w Polsce 350 tys.).

Chrześcijański Kościół Pełnej Ewangelii „Duch i Moc”

7.19

Full Gospel Church „Spirit and Power”

Adres:	91-867 Łódź, ul. Porzeczkowa 19	Tel. 42-655-51-51
E-mail:	Duch.i.moc@gmail.com	www.gekmin.eu
Data powstania na terenie Polski: 1995		

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2010	34	5	-	1
2011	40	7	2	2
kujawsko-pomorskie	4	1	1	1
łódzkie	36	6	1	1

Kościół działa na terenie woj. łódzkiego i kujawsko-pomorskiego. Członkowie Kościoła wierzą, że są powołani do wzrastania w dojrzałości, uczyniostwie i relacji z Jezusem Chrystusem poprzez wiarę, a także do szerzenia ewangelii.

Kościół w 2011 r. wydawał ulotki informacyjne oraz książkę *Boży plan miłości dla wszystkich ludzi* w nakładzie 500 egz. Prowadzi też działalność charytatywną.

Rodzimy Kościół Polski

7.20

Adres: 01-446 Warszawa, ul. Koszycka 13

www.rkp.w.activ.pl

Data rejestracji: 1995

Kościół nawiązuje do wierzeń przedchrześcijańskich typu henoteistycznego (oddawanie czci jednemu bóstwu z liczniejszego panteonu, jak by było ono w danej chwili najwyższe i absolutne). Członkowie wierzą, że o losie świata decyduje Siła Kosmiczna zwana Bogiem oraz liczne istoty duchowe Mu podległe. Swego Boga nazywają „Świętowit”. Uważają, że do ich Kościoła może przystąpić każdy, nie wypierając się swojej dotychczasowej wiary. Kościół prowadzi działalność misyjną na terenie całej Polski. Liczebność członków jest zmienna i w 2011 r. szacowana była na ok. 4000, liczba osób duchownych – 6. Posiada trzy świątynie: mazowiecką, świętokrzyską oraz kaszubską (w organizacji). Świątynie powoływane są z mianowania przez Rade związku. Do miana Świątyni mają prawo aspirować oddziały lokalne, po minimum trzech latach swego istnienia. Brane są też pod uwagę dotychczasowe dokonania oddziału. Kościół posiada także lokalne środowisko rodzimowiercze – w Łodzi. Jest to lokalna niesformalizowana grupa luźno współpracująca z Rodzimym Kościołem Polskim.

Rodzimy Kościół Polski prowadzi w jednej placówce naukę religii słowiańskiej, wydaje broszury i ulotki informacyjne.

Rodzima Wiara

7.21

Adres: 54-432 Wrocław, ul. Strzegomska 198/20

Tel. 71-798-18-88

E-mail: staszko_p@op.pl

www.rodzimawiara.org.pl

Data rejestracji: 1996

Oddziały	Członkowie	Starsi	Miejsca kultu
Ogółem 2005	242	10	35
2011	180	7	27
Wielkopolska	20	1	4
Małopolska	25	1	4
Śląsk	20	2	5
Pomorze	90	3	10
Mazowsze	25	2	5

Zrzeszenie związane z nurtem neopogańskim posiada pięć oddziałów: wielkopolski, pomorski, śląski, mazowiecki i małopolski. Jego celem jest pielęgnowanie i rozwijanie prapolskich obyczajów i obrzędów oraz inicjowanie obchodów rodzimych świąt.

Podstawowe zasady wiary, oparte na przekazach o wierze praojców, ujęte zostały w „Wyznaniu Wiary Lechitów” przyjętym na 1-wym wiecu Zrzeszenia.

Główne święta obchodzone przez członków wyznania to: Gody – początek nowego roku słonecznego, Jace Święto – powitanie wiosny, Noc Kupały – noc po najdłuższym dniu w roku oraz Święto Zbiorów – powitanie jesieni.

Zwyczajne członków Zrzeszenia to: Powitanie Słońca – dawcy życia, sławienie go: sława mocy, sława bogom, sławienie Matki Ziemi.

Zrzeszenie wydaje: rocznik *Sława* w nakładzie 150 egz. oraz broszury informacyjne i książki.

Rodzima Wiara uczestniczy od 1998 r. w Konferencjach Kongresu Wiar Europy i od 2003 r. w Rodowych Wiecach Słowian.

Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Adres:	01-258 Warszawa, ul. Wolska 142	Tel. 22-665-98-92
E-mail:	info@kosciol-jezusa-chrystusa.pl	www.mormoni.pl; www.lds.org
Data powstania na terenie Polski: 1922		Data rejestracji: 1977

Polska Warszawska Misja	Członkowie	Misjonarze
Ogółem 1999	1100	114
2005	1299	98
2010	1033	181
2011	1013	163
Dystrykt warszawski	609	95
Dystrykt katowicki	356	61
Gminy poza dystryktem	48	7

Twórcą Kościoła jest Amerykanin Joseph Smith. Na podstawie otrzymanej wizji, założył on w 1830 r. Kościół Jezusa Chrystusa. Podstawę doktryny stanowi Biblia, Księga Mormona (przetłumaczona przez założyciela) oraz wiara w nieustannie udzielane objawienie, dzięki któremu przywódca Kościoła, uznawany za proroka, może kierować nim zgodnie z wolą Boga.

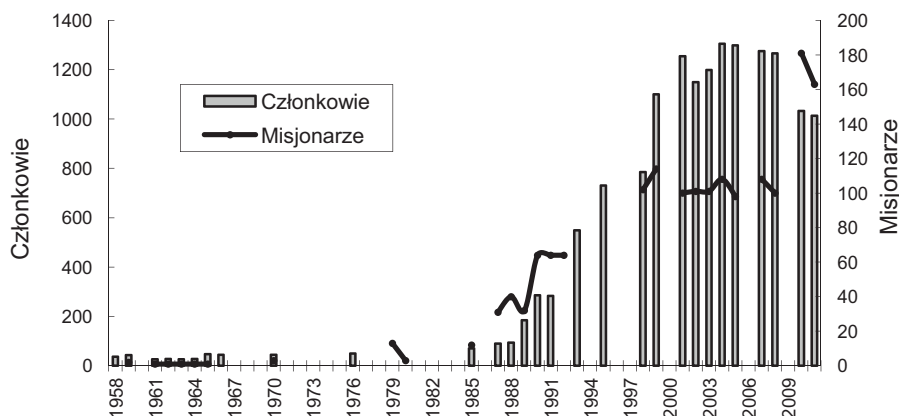
Do Polski przybyli z Niemiec i pierwszy ośrodek założyli we wsi Żelwagi na Mazurach. Obecnie główną siedzibą jest Warszawa, tu znajduje się kaplica i biuro Kościoła.

Członkowie Kościoła uznają zasadę powszechnego kapłaństwa mężczyzn, praktykują chrzest przez zanurzenie oraz dokonują obrzędów za zmarłych (min. chrztu). Ważną rolę pełnią więzy rodzinne, które uznawane są za wieczne.

Członkowie darują Kościołowi dziesiątą część swoich dochodów wg biblijnej zasady dziesięciny. Kościół posiada aktywny program misyjny, w ponad 300 misjach na świecie działa ponad 60.000 misjonarzy. Kościół i jego członkowie są zaangażowani w prace humanitarne na całym świecie.

W języku polskim wydawane są książki i broszury informacyjne. Prowadzi też działalność edukacyjną w 13 placówkach prowadzi nauczanie religii.

Istotną sferą działalności Kościoła jest gromadzenie i udostępnianie materiałów archiwalnych do badań genealogicznych. Od 2004 r. w Warszawie działa Centrum Historii Rodziny, udostępnia ono wszystkim zainteresowanym materiały ze zbiorów Biblioteki Historii Rodziny w Salt Lake City – największego na świecie archiwum danych genealogicznych.

Karaimski Związek Religijny w RP

7.26

Adres:	01-482 Warszawa, ul. Newtona 9	Tel. 22-666-88-22
E-mail:	s.pilecki@wp.pl	www.karaimi.org
Data powstania na terenie Polski: XIV w.		Data rejestracji: 1936

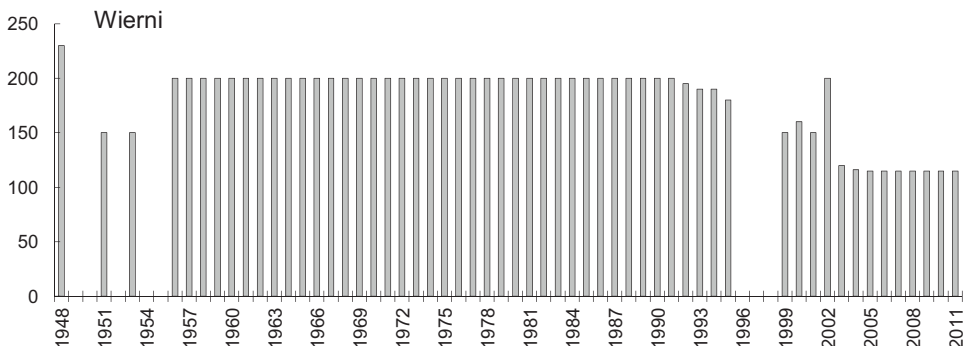
Województwa	Wyznawcy	Dżymaty
Ogółem 2000	160	3
2005	115	3
2009	115	3
2010	115	3
2011	115	3
dolnośląskie	50	1
mazowieckie	40	1
w tym Warszawa	30	1
pomorskie	25	1

Karaimizm jako odrębna religia ukształtował się w VIII w. na terenie Iraku, jako istniejący już od kilkuset lat, nurt kontestacyjny wobec tradycyjnego judaizmu, z którego odrzucał wszelkie komentarze talmudyczne. Twórcą podstaw religii był Anan z Basry (VII w.), który scalił występujące w judaizmie prądy odrzucające Talmud, włączając zarazem pierwiastki zapożyczone z islamu i chrześcijaństwa. Doktryna przyjmuje pełną prawomocność indywidualnego rozumienia Biblii przez każdego wierzącego i wnioskowania na jej podstawie we wszystkich sytuacjach wymagających bieżących rozstrzygnięć. Za podstawę doktryny przyjmuje się Pięcioksiąg Mojżeszowy, a Chrystusa i Mahometa, uznaje za proroków.

Duchowni (haham, hazzani) są obieralni. Liturgia karaimska oparta jest głównie na psalmach Dawidowych i sprawowana w świątyniach zwanych kienesami.

Liczbę Karaimów na świecie szacuje się na ok. 20 tys.: Litwa (400), Krym (900), Izrael (12 tys.). Karaimi polscy są pochodzenia chazarskiego. Na ziemię W. Ks. Litewskiego dotarli w XIII w. (Łuck, Halicz). Następnym sprowadził w 1397 r. Ks. Witold (min. Troki, Poniewież). We współczesnej Polsce Karaimi znaleźli się głównie po ostatniej wojnie, emigrując ze swoich siedlisk na wschodzie. Obecnie związek podzielony jest na 3 dżymaty (gminy) z siedzibami w: Warszawie, Gdańsku i Wrocławiu. Związek wydaje periodyk *Awazymyz (Nasz Głos)* w nakładzie 500 egz. oraz broszury. W 2008 r. wydał dwie książki: *Almanach Karaimski* (nakład – 300 egz.) i *Słownik polsko-karaimski* (300 egz.).

Karaimski Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Kościoła Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 30, poz. 241, z późn. zm.).

Wyznania różne o niepełnych danych oraz nowe zarejestrowane w ostatnich latach lub o których brak potwierdzonych danych

Uczniowie Ducha Świętego

3.17

Adres: 00-735 Warszawa, ul. Iwicka 38/36

Data rejestracji: 1988

Samodzielny związek religijny, bez powiązań z innymi nurtami religijnymi. Ma na celu rozwijanie duchowego życia w oparciu o Nowy Testament, ze szczególnym uwzględnieniem wersetów dotyczących działalności Ducha Świętego i budowania Królestwa Chrystusowego na ziemi. Uczniowie propagują zasady racjonalnego myślenia i logicznego wnioskowania oraz zwalczają uczucie strachu, niepewności, nieporadności, dbają o poczucie własnej wartości i godności.

Wyznawcy spotykają się w każdy piątek w godzinach wieczornych na pamiętkę ukrzyżowania Chrystusa oraz na wspólne agapy czy zebrania dialogowe. Wyznawcy zobowiązani są do modlitwy indywidualnej wynikającej z potrzeby serca oraz modlitwy zbiorowej przy ważniejszych okazjach.

Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa

3.19

Adres: 41-500 Chorzów, ul. Wolności 150

Data powstania na terenie Polski: 1950

Data rejestracji: 1960

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Parafie
Ogółem 2000	25	4	2
2005	17	1	1
dolnośląskie	3	-	-
śląskie	14	1	1

Wyznanie wywodzi się z ruchu badaczy Pisma Świętego. Powstało w Niemczech w 1902 r. Do Polski dotarło w roku 1950 i zostało zarejestrowane jako Stolica Apostolska w Jezusie Chrystusie. W 1994 r. zmieniono nazwę na obecną.

Źródłem wiary jest Nowy Testament. Podstawę doktryny stanowi eschatologia (śmierć, sąd, niebo, piekło), potrzeba wspólnego życia duchowego oraz upowszechnianie nauki apostoelskiej, głoszonej przez Jezusa Chrystusa i Apostołów.

Członkowie organizują się w gminy, na czele których stoi Zarząd Stowarzyszenia kierowany przez Najwyższego Apostoła. On to wraz ze Stolicą Apostołów i członkami Zarządu sprawuje władzę naczelną. Na czele gminy stoi kapłan i jego pomocnicy – diakon i subdiakon.

Przyjęcie nowych członków następuje: poprzez chrzest dzieci, które po ukończeniu 12-go roku życia składają zobowiązanie, zawierające wyznanie osobiste. Osoby dorosłe, które w kościele chrześcijańskim otrzymały już chrzest przyjmowani są na podstawie oddania zobowiązania.

Jednota Braci Polskich**3.27****Adres:** 50-240 Wrocław 60, ul. Jagiellończyka 16/3

Data powstania na terenie Polski: 1945

Data rejestracji: 1967

Ugrupowanie założone w 1945 r. przez ewangelickiego duchownego ks. Karola Grycza Śmiłowskiego jako odrodzony ruch dawnych Braci Polskich (XVI-XVII w.). Po śmierci założyciela w 1959 r. Jednota przeszła ewolucję ideową. Wyodrębniły się z niej dwie odrębne grupy: Jednota Braci Polskich – Unitarianie i Zbór Panmonistyczny.

Siedzibą Jednoty jest Wrocław. W r. 1984 do Jednoty weszła grupa zielonoświątkowców, która przyczyniła się do uformowania obecnej postaci duchowej wspólnoty. Przy zachowaniu pewnych elementów tradycji ariańskiej (np. antytrinitaryzm) dominują w niej obecnie rysy pobożności zielonoświątkowej.

Całe Pismo Święte jest podstawą prawd wiary i moralności oraz normą życia chrześcijańskiego i organizacji zboru. Doktryna oparta jest na Dekalogu.

Nowi członkowie przyjmowani są po przyjęciu chrztu wodnego przez całkowite zanurzenie i wiarę w Boga i Syna – Jego ofiarę na krzyżu.

Wyznawcy zobowiązani są do modlitwy osobistej, rodzinnej, zbiorowej, do udziału w nabożeństwach sobotnich i okolicznościowych (Wielkanoc, Zesłanie Ducha św.). W 2003 r. ich liczba wynosiła 260.

Zbór Ewangelicko-Baptystyczny**3.42**

Data rejestracji: 1990

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Zbór Wolnych Chrześcijan**3.48****Adres:** 32-510 Jaworzno, ul. Leśna 19/21

Data powstania na terenie Polski: 1927

Data rejestracji: 1992

Zbór powstał w wyniku wyodrębnienia się lokalnego zboru w Jaworznie z Kościoła Wolnych Chrześcijan, reprezentujących nurt braterski.

Zbór opiera się wyłącznie na Piśmie Świętym. Celem jego działalności jest głoszenie Ewangelii i niesienie pomocy potrzebującym. Wyznawcy oczekują na powtórne przyjście Pana Jezusa. Uznają chrzest wiary przez zanurzenie.

Zbór w Jaworznie jest jednostką samodzielną. Władzę w nim pełni przełożony i Rada Braterska. W 2001 r. liczył 20 wyznawców i 2 duchownych.

Do zobowiązań wyznawców należy min.: udział w Wieczery Pańskiej, codzienna modlitwa, ucieszczanie na nabożeństwach, codzienne czytanie Słowa Bożego.

Kościół Jezusa Chrystusa w Kamiennej Górze

3.51

Adres: 58-400 Kamienna Góra, ul. Fabryczna 11 m. 3	
Data powstania na terenie Polski: 1992	Data rejestracji: 1992

Wyznanie zalicza się do kościołów Ewangelicznych o postępowo-nowoczesnej doktrynie. Członkowie Kościoła wyznają min. chrzest wodny dorosłych, potępiają oddawanie czci Matce Bożej, obrazom i innym przedmiotom.

Wierzą w dzieło odkupienia w Jezusie Chrystusie. Z pozostałymi kościołami łączy ich doktryna o Trójcy Świętej. Na czele stoi pastor (pasterz).

W 1996 r. Kościół posiadał 16 członków oraz 3 osoby duchowne.

Kościół „Chrystus dla Wszystkich” Church „Christ For All”

3.54

Adres: 70-340 Szczecin, ul. Bohaterów Warszawy 26	
E-mail: biuro@kcdw.pl	www.kcdw.pl
Data powstania na terenie Polski: 1993	Data rejestracji: 1993

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Świątynie	Zbory
Ogółem 2000	265	16	2	6
2005	327	19	6	6
kujawsko-pomorskie	45	4	1	1
opolskie	55	4	1	1
wielkopolskie	67	5	1	1
zachodniopomorskie	160	6	3	3

Kościół związany jest z nurtem zielonoświątkowym. Podstawę jego nauczania stanowi założenie, że Pismo Święte – Słowo Boże Starego i Nowego Testamentu jest wyłączną i jedyną nieomylną normą wiary i życia chrześcijańskiego.

Naczelną władzę w Kościele sprawuje Synod, zwierzchnikiem jest prezbiter-pastor. Kościół w 2005 r. posiadał sześć zborów w: Szczecinie, Stargardzie Szczecińskim, Toruniu, Koninie, Strzelcach Opolskich i Gorzowie Wlkp.

Wierni Kościoła powinni: prowadzić uporządkowane życie modlitwowe, codziennie czytać Słowo Boże, czynnie uczestniczyć w życiu Kościoła, składać dobre świadectwo, być posłusznym przełożonym Kościoła, przykładowo żyć we własnej rodzinie i miejscu pracy.

Kościół „Chrystus dla Wszystkich” jest członkiem Aliansu Ewangelicznego.

Kościół Dobrego Pasterza

3.55

Adres: 02-817 Warszawa, ul. Białozora 3	Tel. 22-644-35-07
E-mail: sekretariat@dobrypasterz.org.pl	www.dobrypasterz.org.pl
Data rejestracji: 1993	

Kościół wyrastający z tradycji kalwińskiej, należy do nurtu kościołów prezbiteriańskich. Jest członkiem Aliansu Ewangelicznego w Polsce. Rolę przywódczą w Kościele sprawuje pięcioosobowa Rada Starszych, której przewodniczącym jest pastor.

W Kościele jest obecnie 3 diakonów i 5 diakonis.

Zbór Ewangeliczny „Betel” w Warszawie Bethel Evangelical in Warsaw

3.59

Adres: 03-576 Warszawa, ul. Radzywińska 167

Data powstania na terenie Polski: 1993

Data rejestracji: 1994

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Parafie
Ogółem 2002	20	3	1	1
2005	15	1	1	1
mazowieckie	15	1	1	1
w tym Warszawa	15	1	1	1

Zbór jest społecznością o orientacji ewangelicznej, jednoczącą chrześcijan wyznających prawdy wiary zawarte w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu. Swoją nauką i praktyką nawiązuje do chrześcijaństwa apostołskiego oraz wszystkich nurtów w historii chrystianizmu, które głosiły i zachowywały nowotestamentowe prawdy wiary. Zbór utożsamia się z ideami Reformacji protestanckiej realizowanymi przez takie społeczności jak: waldensi, bracia czescy, anabaptyści, menonici, baptyści i inne pokrewne wyznania ewangeliczne.

W swojej nauce Zbór podkreśla nadrzędny autorytet Biblii. Zbór złożony z odrodzonych i ochrzczonych chrześcijan przestrzega dyscypliny apostołskiej, głosi ewangelie, naucza wierzących, sprawuje nad nimi duchową pieczę, troszczy się także o potrzeby materialne swoich członków oraz osoby spoza swojego kręgu.

Na czele Zboru stoi Rada Starszych, której przewodzi Pastor. Decyzje zapadają większością głosów. Starsi, Diakoni i Misjonarze Zboru przewodzą społeczności, służąc jej i zachęcając ją do służby. Zbór pomaga osobom biednym i chorym. Celem Zboru jest min.: głoszenie ewangelii wszystkim ludziom, pielęgnowanie życia chrześcijańskiego wśród jego członków oraz rozwój życia modlitewnego i dokonywanie obrzędów nowotestamentowych.

Nowi członkowie Zboru na znak duchowego spotkania z Chrystusem przyjmują chrzest przez zanurzenie w wodzie.

Zbór utrzymuje bliskie kontakty z wieloma zborami o podobnej nauce i praktyce w kraju i za granicą.

Kościół w Radomiu The Church in Radom

3.62

Adres: 26-612 Radom, ul. Krychnowicka 1/3 m 25

Data powstania na terenie Polski: 1992

Data rejestracji: 1994

Wyznanie związane z nurtem kościołów lokalnych. W swojej strukturze organizacyjnej nawiązuje do kościoła pierwotnego (z I wieku). Nie posiada hierarchii, władza sprawowana jest kolegialnie przez Radę Starszych. Wszyscy członkowie są dla siebie braćmi i siostrami. Kościół organizacyjnie jest samodzielny i niezależny. Przedstawiciele Kościoła nie identyfikują się z żadnym z historycznych nurtów chrześcijańskich, nie odrzucają jednak tradycji wczesnochrześcijańskiej, kiedy to istniały kościoły związane z poszczególnymi miejscowościami. W 1999 r. Kościół liczył 24 członków i 2 osoby duchowne.

Kościół Ewangeliczny „Ichtus” we Wrześni

3.63

Data powstania na terenie Polski: 1988	Data rejestracji: 1995
--	------------------------

Kościół wyłonił się z Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan, razem z innymi grupami, tworzącymi obecnie niezależne, lokalne zbory. Władze wyznania sprawuje Rada Starszych.

Wiara Kościoła opiera się na Piśmie Świętym. Członkowie Kościoła kierują się ideami pierwszych chrześcijan, wierzą, że bycie chrześcijaninem polega na osobistym spotkaniu z Jezusem Chrystusem – Panem i Zbawicielem.

Kościół jest autonomiczny, nie szuka dla siebie zwierzchnictwa innego zboru, Kościoła czy związku wyznaniowego, jednak pragnie w miarę możliwości okazywać pomoc i wsparcie innym zborem i kościołom.

W 2007 r. Kościół liczył 15 członków, dwie osoby duchowne skupione w jednym zborze, działał na terenie woj. wielkopolskiego.

Spotkania modlitewne odbywają się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca.

Warszawski Kościół Chrystusowy International Churches of Christ

3.65

Data powstania na terenie Polski: 1995	Data rejestracji: 1995
--	------------------------

Kościół chrześcijański wywodzący się z nurtu Kościołów Chrystusowych i opierający swą działalność tylko na Biblii. Nie uznaje żadnych dogmatów religijnych i naukowych.

Zakłada zdecydowany powrót do nauki biblijnej. Podstawową zasadą życia wiernych jest codzienne praktykowanie nauki biblijnej. Na jego czele stoi Rada Kościoła.

Do zobowiązań wyznawców należy: codzienna modlitwa indywidualna i zbiorowa, poznanie Biblii, uczestniczenie w spotkaniach Kościoła oraz czynne szerzenie ewangelii. W Kościele nie uznaje się świętych dni ani uroczystości.

Wchodzenie do grona członków Kościoła odbywa się poprzez chrzest poprzedzony poznaniem i przyjęciem nauki zawartej w Biblii. W 1998 r. Kościół liczył 52 członków.

Kościół Chrześcijański „Miejsce Odnowienia”

3.71

Adres:	20-314 Lublin ul. Przyjaźni 38	
E-mail:	kjchwl@wp.pl	www.miejsceodnowienia.org
Data powstania na terenie Polski: 1992	Data rejestracji: 1996	

Wyznawcy związani są z ruchem zielonoświątkowym. Rozpoczęli działalność jako mała grupa domowa. Do 2005 r. Kościół działał pod nazwą *Kościół Jezusa Chrystusa w Lublinie*.

Członkowie Kościoła skupiają się na wspólnych modlitwach i studiowaniu Pisma Świętego, które uważają za jedyny i ostateczny autorytet w sprawach wiary. Do zobowiązań członków należy rozwijanie osobistej społeczności z Bogiem. Organizowane są cotygodniowe spotkania w małych grupach, które są połączone z modlitwą i studium Biblii. Spotkania o charakterze nabożeństw odbywają się w każdą niedzielę. Chrzest jest udzielany w wieku świadomym poprzez jednorazowe pełne zanurzenie w wodzie. Chrztu dokonuje się w imieniu Jezusa. Temu aktowi towarzyszy publiczne uznanie Jezusa jako Pana i Zbawiciela.

W 1999 r. wspólnota liczyła 50 członków i 2 duchownych.

Chrześcijański Kościół Dobra**3.78**

Data powstania na terenie Polski: 1989

Data rejestracji: 1996

Jako źródło wiary członkowie Kościoła uznają tradycje chrześcijańskie, własne obserwacje, odczucia i wyobrażenia. Prowadzą kurs nauki religii. Sympatykiem Kościoła może zostać każda osoba, która pozna i zaakceptuje zasady wiary wspólnoty, jest pełnoletnia lub ma zgodę rodziców albo opiekunów prawnych.

W 1997 r. Wspólnota liczyła 170 wiernych i 4 duchownych, posiadała 1 zbór.

**Kościół Anglikański w Polsce
The Anglican Church in Poland****3.79****Adres:** 00-561 Warszawa, ul. Mokotowska 12

Tel. 22 621-41-65

E-mail: emmanuel@it.com.pl; jod@arts.gla.ac.uk

Data powstania na terenie Polski: 1995

Data rejestracji: 1996

Województwa	Wierni	Duchowni	Kapelania
Ogółem 2000	38	2	1
2003	28	1	1
mazowieckie	28	1	1
w tym Warszawa	28	1	1

Źródłem wiary członków wyznania jest Pismo Święte oraz Modlitewnik Ogólny (Book of common Prayer) zatwierdzony w 1662 r. jako Modlitewnik Kościoła Anglikańskiego. Zasady wiary stanowi 39 Artykułów Wiary (pochodzących z II poł. XVI w), które można ująć w ten sposób, iż dozwolone jest wszystko co nie byłoby sprzeczne z nauką Pisma Świętego.

Kościół Anglikański utrzymuje równowagę między Najświętszym Sakramentem i Słowem Bożym. Pretenduje do roli „Via Media” (Droga średnia) między Kościołem Rzymskokatolickim a wyznaniem Protestanckimi.

Członkowie zachęceni są do codziennego czytania Pisma Św. i do modlitwy.

W Kościele obowiązuje chrzest, który jest udzielany dorosłym i dzieciom. Kiedy ochrzczony dojrzevia wiarą dokonuje się konfirmacji czyli potwierdzenia wiary. Po konfirmacji wierny ma prawo brać udział w Komunii Św.

W Polsce Kościół posiada parafię w Warszawie, która jest placówką Kościoła należącą do Diecezji Kościoła Anglikańskiego w Europie (Okręg Wschodni). Zbór w Gdańsku, który skupiał młodzież różnych wyznań przestał funkcjonować w 2003 r.

Polski Ewangeliczny Kościół Braterski Independent Evangelical Church

3.82

Data powstania na terenie Polski: 1996	Data rejestracji: 1997
--	------------------------

Województwa	Wyznawcy	Duchowni	Miejsca kultu	Jednostki kościelne
Ogółem 2000	96	10	.	.
2005	94	19	15	11

W Kościele stosowane jest powszechne kapłaństwo wierzących bez ordynacji, konsekracji, hierarchii i sakramentów. Zbór jest samo-

dzielny, zachowuje nowotestamentową naukę o rozdziale Kościoła i Państwa i pełnej niezależności od zewnętrznych czynników religijnych.

Źródłem wiary jest Biblia – Słowo Boże – wyłączna i jedyna norma wiary i życia chrześcijańskiego.

Kościół posiada zbór w Tarnowskich Górach i dwie placówki (w Mikołowie i we Wrocławiu) oraz siedem placówek misyjnych.

Członkowie i sympatycy Kościoła spotykają się dla wspólnego czytania i rozważania Pisma Świętego oraz modlitwy. Do zobowiązań członków Kościoła należy: czytanie Biblii i modlitwa, pielęgnowanie i odwiedzanie chorych, samotnych, ludzi w podeszłym wieku i potrzebujących pomocy. W niedziele i święta odbywają się nabożeństwa. Kandydat na członka zboru składa świadectwo swojego nawrócenia i odrodzenia przed zborem i prosi o chrzest (praktykowany jest chrzest dorosłych).

Kościół należy do Rady Zborów Ewangelicznych z siedzibą w Poznaniu jest także członkiem Federation of Independent Evangelical Churches.

Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP

5.01

Adres:	00-104 Warszawa, ul. Twarda 6	Tel. 22-620-06-76
E-mail:	sekretariat@jewish.org.pl	www.jewish.org.pl
Data powstania na terenie Polski: XII w.	Data rejestracji: 1993	

Związek został zarejestrowany w 1993 r. jako kontynuacja Związku Religijnego Wyznania Mojżeszowego, który powstał w 1946 r. i jest prawnym kontynuatorem gmin przedwojennych. Naczelnym zadaniem Związku jest organizowanie życia religijnego i kulturalnego członkom gmin. Związek prowadzi także działalność opiekuńczą, organizacyjno-porzadkową, sprawuje pieczę nad istniejącymi synagogami i domami modlitwy, stołówkami rytualnymi i cmentarzami żydowskimi, a także zapewnia prowadzenie uboju i nadzoruje organizację żywności koszernej. Reprezentuje polskich Żydów w procesie odzyskiwania utraconego przedwojennego mienia gmin żydowskich. Współpracuje również z krajowymi organizacjami i towarzystwami żydowskimi oraz uczestniczy w pracach światowej organizacji żydowskiej.

W skład Związku wchodzi 8 gmin: w Warszawie, Krakowie, Legnicy, Łodzi, Wrocławiu, Szczecinie, Bielsku-Białej, Katowicach. W mniejszych skupiskach żydowskich istnieją filie w Poznaniu, Wałbrzychu, Bytomiu i Gliwicach.

Członkiem Gminy może zostać każda osoba narodowości żydowskiej lub pochodzenia żydowskiego (przynajmniej jedno z dziadków jest Żydem), jeśli nie jest wyznawcą innej religii.

Naczelnym organem Związku jest Związkowy Zjazd Kongregacji, a organem wykonawczym Zarząd Główny. Zjazd powołuje rabina.

Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej ma uregulowany status prawny ustawą z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 41, poz. 251, z późn. zm.).

Niezależna Gmina Wyznania Mojżeszowego w Gdańsku Jewish Independent Congregation in Gdansk

5.04

Adres:	80-298 Gdańsk, ul. Harfowa 18	
E-mail:	ngwm@interia.pl	http://ngwm.w.interia.pl
Data powstania na terenie Polski: 1999	Data rejestracji: 2000	

Niezależna Gmina Wyznania Mojżeszowego powstała na skutek konfliktu między Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich a Przewodniczącym Gminy Wyznaniowej w Gdańsku. Stanowi ona alternatywę dla tych wszystkich, którym leży na sercu dobro społeczności żydowskiej. Gmina kultywuje i rozpowszechnia kulturę i tradycje żydowskie oraz podejmuje działania edukacyjne. Wydawała gazetkę *Jesteśmy* w nakładzie 500 egz. Roztacza opiekę nad miejscami szczególnie takimi jak: cmentarze i inne zabytki kultury duchowej i materialnej. Gmina prowadzi też pomoc dla najbardziej potrzebujących.

W 2004 r. Gmina liczyła 190 członków oraz jedną osobę duchowną skupionych w woj. pomorskim.

„Wspólnota bez Bram” Mumon-Kai Związek Buddyjski Zen Rinzai

6.06

Adres:	58-580 Szklarska Poręba, ul. Podsudecka 3	
E-mail:	mumon-kai@o2.pl	www.mumon-kai.com
Data powstania na terenie Polski: 1983	Data rejestracji: 1988	

Buddyjska grupa ćwicząca na gruncie nauki Buddy Siakjamuniego wg tradycji zen rinzai.

Członkowie Wspólnoty zobowiązani są do: praktyki zbiorowej w ośrodkach około 1/2 godz. dziennie oraz 2 razy w tygodniu (po 1,5 i 2,5 godz.), kilka razy w roku do 4 i 7 dniowych okresów wyteżonej praktyki w odosobnieniu w Ośrodkach oraz praktyki indywidualnej w dowolnym zakresie.

Wspólnota prowadzi główny ośrodek zen EIWA-ZENDÔ w Szklarskiej Porębie oraz dwa ośrodki filialne w Gorzowie Wlkp. i Szklarskiej Porębie. W 2005 r. wspólnota liczyła 53 członków i 13 duchownych oraz posiadała 3 świątynie.

Grupa spotyka się cztery razy w roku na sesjach medytacyjnych. Utrzymuje ścisłe więzi z macierzystą wspólnotą w Niemczech (jako jedyna grupa zen nie posiada macierzystego ośrodka w USA).

Ruch Świadomości Babadźi Herakhandi Samadź

6.09

Adres:	57-250 Złoty Stok, Mąkolno 129	
Data rejestracji: 1990		

Celem Ruchu jest służenie Bogu i ludzkości poprzez szerzenie „Odwiecznej Religii” wg nauk przekazywanych przez Baba Ji. Członkowie Ruchu praktykują ścieżkę Prawdy, Prostoty i Miłości oraz Jogę Pracy wg motta Baba Ji – „Praca jest modlitwą”. Ćwiczą koncentrowanie umysłu na istnieniu Boga oraz praktykują inne drogi rozwoju oparte na zasadach Jogi, medytacji i psychoterapii wywodzącej się z nurtu psychologii humanistycznej. Istotną rolę odgrywa praktyka pogłębionego oddychania.

Medytacyjne Stowarzyszenie Najwyższej Mistrzyni Czing Hai w Polsce 6.12

Adres:	02-376 Warszawa, ul. Dobosza 4/6 m. 11
	http://guanyin.org
Data rejestracji: 1994	

Liczba członków w 2000 r. wynosiła 460, duchownych – 5. Stowarzyszenie dysponuje 6 ośrodkami. Zarząd Stowarzyszenia składa się z przewodniczącego, zastępcy i skarbnika. Stowarzyszenie nie dzieli się na jednostki terytorialne. Organizuje pomoc uchodźcom i osobom ubogim, wydaje zeszyty ze zbiorem wykładów *Klucz do natychmiastowego oświecenia*.

Wspólnota Dzog-czen w Polsce 6.15

Adres:	02-794 Warszawa, ul. Lanciego 13, skr. Pocz. 33	
E-mail:	gakyil@dzogczen.pl	www.dzogczen.pl
Data powstania na terenie Polski: 1989	Data rejestracji: 1994	

Nauki Dzog-czen nawiązują do przed buddyjskiej tradycji kultów szamańskich Bon oraz nauk szkoły ningma. Grupa zainteresowana praktykowaniem i podążaniem za naukami Dzogczen została założona przez Czogjala Namkhai Norbu we Włoszech w drugiej połowie lat siedemdziesiątych. Obecnie Wspólnota ma tysiące członków w ponad czterdziestu krajach na świecie. W Polsce powstała w roku 1989. Praktyki polegają na kontemplacji własnych myśli i własnej energii.

Wspólnota posiada ośrodek odosobnieniowy (Paldenling) położonym w Beskidzie Niższym, niedaleko Dukli. Ośrodek w Warszawie (Namdaling) służy wspólnym praktykom członków wspólnoty, organizowane są też tam kursy pogłębiające zrozumienie Dzogczen.

Wspólnota Dzog-czen jest członkiem Polskiej Unii Buddyjskiej.

Związek Khyung Dzon w Polsce 6.17

Data powstania na terenie Polski: 1992	Data rejestracji: 1995
--	------------------------

Działalność polega na organizowaniu spotkań z nauczycielami tradycji Bon. Początkowa nazwa *Związek Bon*. W 1995 r. liczył 68 członków.

Zbór Panmonistyczny 7.06

Data powstania na terenie Polski: 1921, 1961
--

Wyznanie powstało jako Wspólnota Twórczości, działało później pod nazwą *Zboru Miłości „Agape”* (1922-1939), po wojnie pod nazwą *Zboru Unitariańskiego*, a od roku 1961 jako *Zbór Panmonistyczny*. Jest wyznaniem niedogmatycznym i bezobrzędomym. Posiada 1 zbór w Warszawie. Nie posiada kapłanów. Nabożeństwa odbywają się w prywatnych mieszkaniach, w milczeniu, w modlitewnym skupieniu przeplatanych krótkimi wypowiedziami, dziękczynieniem, uwielbieniem czy prośbą. Wyznawca uważa pomoc wszystkim stworzeniom za swój obowiązek.

Przyjmowanie nowych członków odbywa się przez wprowadzenie i poręczenie 2 członków, złożenie pisemnej deklaracji-prośby kandydata na członka oraz świadectwa duchowego powołania. O przyjęciu decyduje Rada Zborowa.

W 2005 r. liczba członków wynosiła 53 i 13 duchownych.

Nie jest wpisany do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych prowadzonych przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

Kościół Zjednoczeniowy czyli Ruch p.w. Ducha Św. dla Zjednoczenia Chrześcijaństwa Światowego Unification Church

7.07

Adres:	03-355 Warszawa, ul. Tamka 34 m. 7	
	http://unificationnews.com/	
	Data powstania na terenie Polski: 1974	Data rejestracji: 1990

Kościół założył Koreańczyk Sun Myung Moon (ur. w 1920 r.), który w 1936 r. otrzymał objawienie od Chrystusa, dotyczące dokończenia dzieła zbawienia. Od 1959 roku nauki Moona rozprzestrzeniając się po świecie nadały mu charakter międzynarodowego kościoła misyjnego obecnego w 140 krajach i liczącego ok. 3 mln. członków.

Oficjalna doktryna Kościoła głosi, że jego celem jest zbudowanie Królestwa Bożego na ziemi i w świecie duchowym poprzez zjednoczenie wszystkich wyznań chrześcijańskich oraz pomoc w zjednoczeniu innych religii. Kościół dąży do pokonania historycznych urazów i barier między ludźmi, rasami i narodami za pomocą prawdziwej miłości. Bóg jednoczy w sobie elementy męskie i żeńskie. Tak więc zbawienie powinno przyjść poprzez mężczyznę i kobietę, czyli małżeństwo i realizowaną przez nich „idealną rodzinę”. Wybór i połączenie współmałżonków należy do zwierzchnika Kościoła. Główną pracą misyjną, po założeniu rodziny, wykonują osoby (duchowni), które zaliczyły komplet specjalnych szkoleń (seminariów) i mają 4-5 lat stażu. Tak przygotowane pary małżeńskie sprawują funkcje duchownych.

Według danych z 1992 r. Kościół miał w Polsce 6 regionów, w których działało 261 członków. Na czele każdego regionu stoi zwykle specjalnie do tej funkcji powołana para małżeńska. Szczególną wagę w Kościele przywiązuje się do spraw propagandy, finansów i szkolenia o czym świadczy podział zadań w jego kierownictwie krajowym. Ogólnokrajowymi sprawami Kościoła zarządza Reprezentant Narodowy, kierujący równocześnie Biurem Informacji i Prasy. W kierowaniu Kościołem pomagają mu jego zastępcy: Z-ca RN d/s Administracji i Spraw Ogólnych, Z-ca RN d/s Finansów i Zbiórki Funduszy, Z-ca RN d/s Edukacji i Szkolenia.

Kościół prowadził 2 specjalne wspólnoty duchowe i 28 punktów nauczania religii, w których pracowało łącznie 78 osób. W Sopocie wydawano kwartalnik *Nauka dla Pokoju* finansowany przez I.C.F. (Internationale Cultural Foundation).

Zachodni Zakon Sufi
Sufi Order International**7.09**

Data powstania na terenie Polski: 1989	Data rejestracji: 1991
--	------------------------

Przedstawicielstwa regionalne	Członkowie	Duchowni	Ośrodki
Ogółem 2002	576	5	5
Toruń	138	1	1
Sopot	85	1	1
Poznań	123	1	1
Kraków	158	1	1
Warszawa	72	1	1

Zachodni Zakon Sufi jest organizacją związaną z ruchem New Age. Jest ruchem świeckim dostępnym dla wszystkich bez względu na rasę czy wyznanie. Posiada pięć przedstawicielstw regionalnych w: Toruniu, Sopocie, Poznaniu, Krakowie i Warszawie.

Członkostwo nie wymaga porzucenia dotychczasowej religii.

Założycielem jest Pir Hazrat Inayat Khan (1881-1927) urodzony w Indiach. Sufizm nie jest religią, ale kierunkiem ezoterycznym opartym na praktyce indywidualnej i grupowej. Czerpie on z nauk wielkich nauczycieli duchowych świata, szuka punktów wspólnych wszystkich religii i dążeń duchowych. Sufizm jest odłamem mistycznym i ezoterycznym Islamu.

Źródłem nauk są pisma i księgi święte różnych religii, jak również pisma mistyczno-religijne świętych, mistrzów, guru i proroków. Zakon akceptuje wierzenia i obrzędy wszystkich religii i święta obchodzone w danym kraju. Ponadto członkowie wyznania świętują dni narodzin swoich przywódców oraz dni nowiu i pełni księżyca. Każdy uczeń ma swoją indywidualną praktykę codzienną – „ścieżkę” daną przez przewodnika duchowego. Przyjmowanie członków odbywa się na prośbę zainteresowanych, jednakże jest wymagany roczny okres zapoznawania się ze ścieżką. Najwyższą władzę stanowi Rada Krajowa.

Związek Wyznaniowy „Wierzę w Dobro Człowieka”**7.10**

Data powstania na terenie Polski: 1991	Data rejestracji: 1992
--	------------------------

Podstawowym założeniem doktrynalnym Związku jest uznanie człowieka za najwyższą wartość, a jego dobro za najważniejszy cel. Główne zasady wyznania to: humanizm, dobrowolny udział w działalności organizacyjnej Związku, troska o samodoskonalenie i samorealizację członków. Nie nakłada się zobowiązań na członków, chętni uczestniczą w zbiorowych medytacjach, warsztatach lub okazjonalnych uroczystościach i tematycznych spotkaniach. Nowi członkowie przyjmowani są na podstawie zgłoszenia. W 2000 r. liczba członków wynosiła 94 osoby. Od 2002 r. działalność związku jest zawieszona.

Związek Wyznaniowy Kwinarystów**7.12****Adres:** 05-092 Łomianki, ul. Pionierów 22

Data rejestracji: 1992

Związek w stadium organizacji; w 1997 r. liczba członków wynosiła 146. Brak danych o doktrynie, strukturze i działalności.

Kościół Miłosiernego Boga**7.16**

Data rejestracji: 1994

Brak danych o adresie, doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Polski Kościół Słowiański**7.17**

Data powstania na terenie Polski: 1994

Data rejestracji: 1995

W trakcie organizacji; brak danych o adresie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym. Kościół powstał na skutek fascynacji kulturą i mitologią dawnych Słowian.

Jako źródło wiary uznają: naturę, tradycję dawnych Słowian oraz poglądy współczesnych.

Zasady wiary to 5 dogmatów:

1. Istnieje jeden Bóg – stwórca wszechrzeczy, obecny w każdym swoim dziele ożywionym i nieożywionym.
2. Dając początek naturze i życiu, stwórca wykazał swoje dla nich umiłowanie.
3. Natura jako dana od stwórcy, zachowuje ciągłość istnienia – nieożywione i ożywione przeistaczają się w siebie nawzajem, a ożywione ma duszę nieśmiertelną
4. Po dokonaniu dzieła stworzenia, Bóg pozostawił naturze swobodę ewolucji i przeobrażania.
5. Jedynym znakiem danym od stwórcy jest jego umiłowanie swojego dzieła. Chcąc być blisko niego miłuj naturę ożywioną i nieożywioną.

Za główne święto uznają Święto Kupały, a także pierwszy dzień wiosny i jesieni.

Jedyny nakaz moralny to nakaz miłości i czynienia dobra wobec każdej formy natury (ożywionej i nieożywionej).

Kościół wydawał broszury informacyjne.

Kościół Remonstrantów Polskich**7.22**

Adres: 31-538 Kraków, ul. Ks. F. Blachnickiego 2 m. 1

Data rejestracji: 1995

Kościół w stadium organizacji, w 1995 r. liczył 100 członków skupiających się w 5 zgromadzeniach: Kraków, Bielsko-Biała, Warszawa, Legnica i Gdańsk. Brak bliższych danych o doktrynie religijnej. W planach przewiduje szeroką działalność w zakresie kształcenia religijnego, opieki nad dziećmi, wspomaganie Polaków poza krajem, szczególnie na obszarach byłego ZSRR.

Kościół Panteistyczny „Pneuma”**7.24**

Adres: 99-400 Łowicz ul. Magazynowa 5

Data rejestracji: 1996

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Związek Garuda w Polsce Garuda Union in Poland

9.00

Adres:	08-470 Wilga (pow. garwoliński), Al. Huberta 4	Tel. 25-685-30-31
Data powstania na terenie Polski: 1995		Data rejestracji: 1995

Związek skupia ludzi praktykujących starotybetańską tradycję Bon (opartą na naukach głoszonych przez Buddę Tenpę Szenraba). Ogólnymi zasadami postępowania jest poszanowanie dla każdej formy istnienia oraz samodoskonalenie na drodze medytacji i wewnętrznego wglądu. Źródłem wiary są słowa Buddy Tenpy Szenraba oraz komentarze pisemne mistrzów linii zebrane odpowiednio w Kandżur i Tendżur.

Do zobowiązań członków związku należy: praktyka indywidualna i praktyka grupowa oraz udział w odosobnionych medytacjach z udziałem mistrzów z Nepalu i Indii.

Aby zostać członkiem wystarczy wypełnić deklarację, a każdy indywidualnie decyduje o przyjęciu imienia tybetańskiego.

Podstawowe cele Związku:

1. studiowanie tybetańskiej tradycji Bon;
2. organizowanie spotkań z nauczycielami Bon;
3. podtrzymywanie ginącej kultury tybetańskiej;
4. podejmowanie kontaktów i współpracy ze stowarzyszeniami o podobnych celach w kraju i za granicą;
5. stworzenie jak najlepszych warunków do praktyki Bon.

Związek wydaje wewnętrzny periodyk *Garud*.

Kościół Chrześcijański w Warszawie

9.01

Adres:	04-267 Warszawa, ul. Koniecpolska 33	
Data powstania na terenie Polski: 1996		Data rejestracji: 2003

Niezależny kościół protestancki, który powstał w 1996 r. grupując część członków Centrum Biblijnego „Jezus jest Panem”. Od 10.10.2003 r. zarejestrowany jako Chrześcijański Kościół Reformacyjny „Jezus jest Panem” przez MSWiA.

Kościół opiera się na Biblii, która jest ostatecznym źródłem i autorytetem w sprawach życia i wiary. Kościół przyjmuje apostołskie, nicejskie oraz atanazańskie wyznania wiary. Powołuje się też na dorobek ruchów reformacyjnych, ruchu zielonoświątkowego i tzw. nowoapostołskiej reformacji.

Kościół ma centralę w Warszawie, oddział lokalny w Cieszynie i placówkę misyjną w Radomiu.

Kościół założył w maju 2004 r. *Fundację Nadzieja dla Przyszłości*, która zajmuje się dystrybucją książek, prowadzi sklep internetowy, a od 2005 r. wydaje *Magazyn Chrześcijański „Cel”*.

Kościół jest członkiem Aliansu Ewangelicznego w RP.

Związek Buddyjski Dak Shang Kagyu w Polsce

9.02

Adres:	91-224 Łódź, ul. Aleksandrowska 118/131	Tel. 42-652-19-42
Data powstania na terenie Polski: 1997		Data rejestracji: 1997

Celem związku jest praktyka drogi Buddy i urzeczywistnianie jej w codziennym życiu zgodnie z linią Nauczyciela – Mistrza Kalu Rinpocze, którego reprezentuje Dzierżawca Linii Nauk. Związek nie ma struktury organizacyjnej, nie prowadzi żadnej działalności, stanowią go założyciele związku.

Chrześcijański Kościół „Maranatha” w Wiśle

9.03

Adres: 43-460 Wisła, Os. Sadowy 8

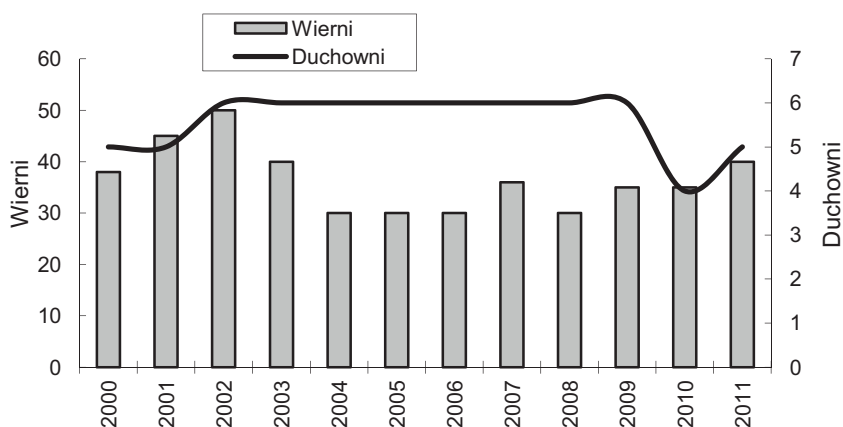
Tel. 33-855-36-60

Data rejestracji: 1997

Województwa	Wierni	Duchowni	Świątynie	Zbory
Ogółem 2000	38	5	1	1
2005	30	6	1	1
2009	35	6	1	1
2010	35	4	1	1
2011	40	5	1	1
śląskie	40	5	1	1

Do zadań Kościoła należy niesienie przesłania ewangelicznego o Jezusie Chrystusie. Odbyna się to poprzez organizowanie koncertów w szkołach, domach kultury i domach dziecka.

Zbór obejmował pomocą (odzież, żywność) osoby ubogie i uzależnione. Zaangażowany jest również działalność świetlicy środowiskowej, oprócz wsparcia finansowego członkowie Kościoła pomagają w organizowaniu zajęć dla dzieci.

Kościół Unitariański

9.04

Data powstania na terenie Polski: 1565

Data rejestracji: 1997

Źródłem wiary jest niedogmatyczna religijna tradycja judeo-chrześcijańska (nieortodoksyjna), humanizm, uniwersalistyczne wartości religijne i etyczne, radykalny nurt reformacji (XVI w.), nauczanie Braci Polskich.

Członkowie Kościoła są zobowiązani do prowadzenia godnego, etycznego życia.

Członkiem Kościoła zostaje się poprzez wpisanie do księgi członkowskiej kongregacji lub regularne uczęszczanie na spotkania religijne i praktykowanie unitariańskiej duchowości, rytuałów i wspólnotowej społeczności.

Kościół posiadał 3 zbory w: Warszawie, Trójmieście i Sosnowcu oraz 1 duchownego.

Ursynowska Społeczność Ewangeliczna Ursynów Evangelical Fellowship

9.05

Adres:	02-732 Warszawa, ul. Stanisawowska 14	
E-mail:	paul_jar@poczta.onet.pl	www.use.waw.pl
	Data powstania na terenie Polski: 1991	Data rejestracji: 1997

Wyznanie posiada charakter niewielkiej protestanckiej wspólnoty. Działa w oparciu o nauczanie funkcjonujące w większości kościołów – zborów ewangelikalnych oraz we współpracy z tymi kościołami. Źródłem wiary jest Pismo Święte. Członkiem Społeczności może zostać każdy, kto wyrazi taką chęć uzasadniając ją potrzebami duchowymi. Chrzest przez zanurzenie jest stosowaną formą inicjacji (nie jest jednak warunkiem członkostwa).

Głównym celem Kościoła jest szerzenie wartości ewangelicznych wśród mieszkańców warszawskiej gminy Ursynów. Kościół prowadzi klub *Nasza Arka*, w którym organizuje zajęcia świetlicowe dla dzieci. Prowadzone są też akcje pomocowe min. prace z osobami uzależnionymi i ich rodzinami, odwiedziny chorych z hospicjum. Społeczność wydaje dwutygodnik *USE times* w nakładzie 45 egz.

Do zwyczajów pielęgnowanych przez poszczególnych członków należą: osobista lektura Pisma Świętego i codzienna modlitwa oraz branie udziału w spotkaniach wspólnoty.

Kościół jest współzałożycielem „Aliansu Ewangelicznego w RP”, jest też członkiem „Aliansu Ewangelicznego Europejskiego” oraz „Światowego”.

W 2005 r. społeczność liczyła 40 członków oraz 3 osoby duchowne (1 pastora i 2 starszych), posiadała 1 zbor w Warszawie.

Polski Kościół Dialogu

9.06

Adres:	01-493 Warszawa, ul. Lencewicza 6/8	
	Data rejestracji: 1997	

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Chrześcijański Kościół „Dobra Nowina”

9.07

Adres:	95-200 Pabianice, ul. Bagatela 12	
E-mail:	biuro@dobra-nowina.eu	www.dobra-nowina.eu
	Data powstania na terenie Polski: 1993	Data rejestracji: 1997

Kościół został zapoczątkowany przez grupę osób wywodzących się z Ruchu Światło-Życie i Odnowy w Duchu Św. Kościół liczył 50 osób.

Kościół „Misja dla Polski”

9.08

Adres:	01-496 Warszawa, ul. F. Kawy 42/8	
	Data rejestracji: 1997	

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Kościół Jezusa Chrystusa Wiary Chrześcijańskiej**9.11**

Adres:	21-040 Świdnik, ul. M. Skłodowskiej-Curie 3/7	Tel. 81-751-72-48
E-mail:	pastor@ocaleni.pl; info@ocaleni.pl	www.ocaleni.pl
Data powstania na terenie Polski: 1996		Data rejestracji: 1997

Źródłem wiary jest Biblia oraz chrześcijańskie książki, kasyety video i audio z nauczaniem chrześcijańskich wykładowców Bożego Słowa.

Członkowie Kościoła są zobowiązani do czytania Bożego Słowa, indywidualnej modlitwy, ewangelizacji, a także do trwania w nauce i przykazaniach Jezusa Chrystusa i jego uczniów zawartych w Nowym Testamencie.

Liczba członków w 1999 r. wynosiła 20. Nowi członkowie przyjmowani są na podstawie ustnej i pisemnej deklaracji, a przede wszystkim poprzez wyznanie wiary w Jezusa i chrzest wodny.

Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego**9.12**

Adres:	30-147 Kraków, ul. Na Błonie 11/26	Tel. 605-462-372
E-mail:	zakonze@wp.pl	www.zakonze.org
Data powstania na terenie Polski: 1992		Data rejestracji: 1997

Na czele Zakonu stoi Wielki Brat Zakonu. Wspólnota w 2011 r. liczyła trzy osoby duchowne (Ciało Trzech) i około 100 osób (braci). Zakon prowadzi działalność tylko na terenie województwa małopolskiego. Nauki w formie zajęć indywidualnych prowadzone są tylko dla członków Bractwa i kandydatów dla członków.

Kościół Nowego Przymierza w Lublinie**9.13**

Adres:	20-807 Lublin, ul. Czeremchowa 12/19	Tel. 502-211-360
E-mail:	knp@knp.lublin.pl	www.knp.lublin.pl
Data powstania na terenie Polski: 1992		Data rejestracji: 1997

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Kościół „Ekklesia” w Warszawie**9.14**

Adres:	03-550, Warszawa, ul. Głowacka 7, m. 43	
Data powstania na terenie Polski: 1993		Data rejestracji: 1997

Podstawą życia i nauczania Kościoła jest Osoba Jezusa Chrystusa – Zbawiciela Świata oraz Jego nauka zawarta w Piśmie Świętym. Kościół uznaje i głosi, że całe Pismo Święte jest natchnione przez Boga, doskonale i zawiera kompletne objawienie prawdy. Do praktyk wyznawców należy modlitwa, czytanie Pisma Świętego. Członkowie Kościoła spotykają się w niedzielę na Spotkaniach Stołu Pańskiego oraz w grupach domowych w celu modlitwy i poznania Pisma św.

Członkostwo w Kościele zyskuje się poprzez osobiste przyjęcie Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela i Pana całego swojego życia i wezwanie Jego imienia swymi ustami oraz wyznanie tego faktu Kościołowi.

Wspólnota w 2004 r. liczyła 50 członków oraz 3 duchownych (starszych) skupionych w Warszawie.

Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie**9.15**

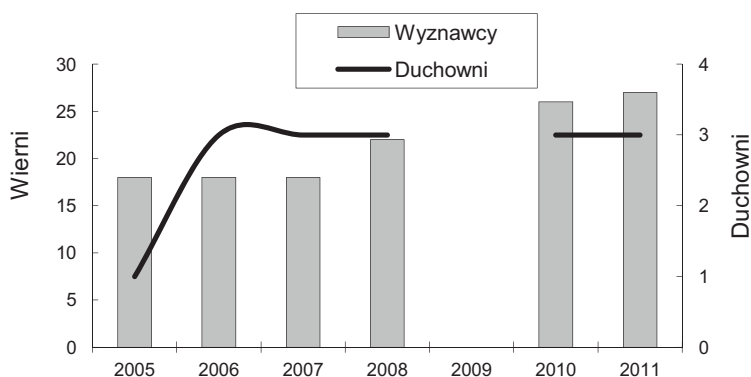
Adres:	35-055 Rzeszów, ul. Szopena 39/4	Tel. 17-862-83-34
E-mail:	kopaczlucy@poczta.onet.pl	www.syjonkchrz.cba.pl
Data powstania na terenie Polski: 1991		Data rejestracji: 1997

Kościół wyłonił się z rzeszowskiej Wspólnoty Modlitewno-Ewangelizacyjnej i został wpisany do Rejestru Kościołów i Związków Wyznaniowych 17.11.1997 r. Działa na terenie woj. podkarpackiego.

Podstawowym źródłem wiary jest Biblia – źródło prawdy o Bogu, człowieku, świecie duchowym i fizycznym oraz normą w sprawach życia. Członkowie Kościoła uważają, że na każdej osobie spoczywa odpowiedzialność za codzienny bezpośredni kontakt z Bogiem. Modlitwa jest kierowana w imieniu Jezusa Chrystusa do Boga. Wierni Kościoła spotykają się regularnie na nabożeństwach, które odbywają się w ciągu tygodnia.

Członkiem Kościoła może zostać osoba, która uwierzyła w Jezusa Chrystusa, prowadzi życie zgodne z biblijnymi zasadami, jest ochrzczona w wodzie w wieku świadomym oraz akceptuje wizje i sposoby działania Kościoła. Nowy pełnoletni członek Kościoła musi dobrowolnie zadeklarować na piśmie członkostwo.

W miarę możliwości Kościół stara się pomagać rodzinom ubogim, dzieciom przebywającym w szpitalach rozdając: odzież, środki czystości i słodycze, a także więźniom oraz pacjentom Zakładu Opieki. Prowadzi duszpasterstwo w Zakładzie Karnym.

Związek Wyznaniowy „Eckankar” w Polsce „Eckankar” Religion of the Light and Sound of God

9.16

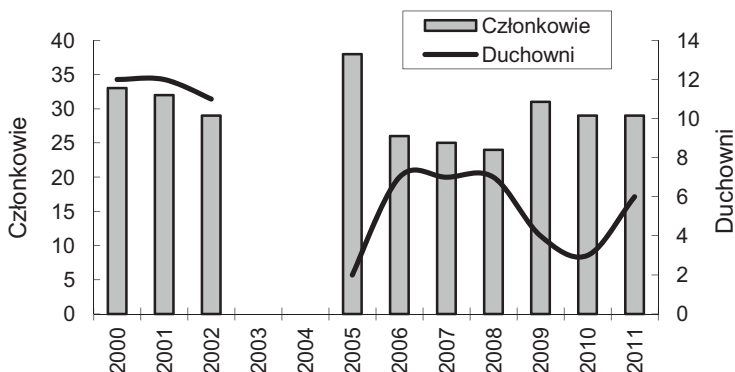
Adres:	00-240 Warszawa, Al. Solidarności 64 m.104	
E-mail:	Eckankar.Polska@yahoo.com	www.eckankar.org
Data powstania na terenie Polski: 1977	Data rejestracji: 1997	

Źródło wiary zawarte jest w świętej księdze Shariat-Ki-Sugmad (Droga Wiecznego). Członkowie związku wierzą, że Duch Święty, przejawiający się jako światło lub dźwięk, jest duchową esencją łączącą każdego z Bogiem. Mahanta – żyjący mistrz służy jako Wskazujący Drogę i jako przewodnik duchowy. Wzrost duchowy dokonuje się poprzez świadome połączenie z Duchem Świętym.

Członkowie Związku praktykują: dobrowolne, indywidualne ćwiczenia duchowe, studiowanie duchowych lekcji oraz dobrowolnie uczestniczą w nabożeństwach i grupowym studiowaniu lekcji – „Satsang”. Nowi członkowie będący osobami pełnoletnimi przyjmowani są po złożeniu pisemnej deklaracji.

Związek wydaje kwartalnik (pismo wewnętrzne dla członków) pod nazwą *Mistyczny świat* w nakładzie 30 egz. oraz broszury.

Związek w Polsce jest statutowym członkiem międzynarodowej organizacji ECKANKAR z siedzibą w Chanhassen w USA.

Kościół Chrześcijański „Jezus Żyje”

9.17

Adres:	99-300 Kutno, ul. Bociania 31	Tel. 691-355-773
E-mail:	kchjz@op.pl	www.kchjz.info.pl
Data rejestracji: 1997		

Kościół posiada sześć zborów: w Kutnie, Połczynie Zdroju, Świebodzinie, Puławach, Krośniewicach i w Turku, dwie placówki: w Aleksandrowie Łódzkim i Sieradzu oraz punkty w Zgierzu, Łasku, Łęczycy i Garwolinie. Łączna liczba wiernych Kościoła w 2011 r. wyniosła 95, a liczba duchownych – 15.

Kościół wydaje dwumiesięcznik *Głos Uzdrawiania* w 500 egz., prowadzi kursy biblijne oraz konferencje.

Kościół Chrześcijański Nowe Życie**9.18**

Adres:	20-388 Dominów-Lublin, ul. Rajska 1	511-255-288
E-mail:	biuro@nowezycie.pl	
Data powstania na terenie Polski: 1997		Data rejestracji: 2005

Kościół do 2005 r. funkcjonował pod nazwą *Kościół Chrześcijański w Świdniku*. Obecna nazwę nadano kościołowi po przenosinach do Lublina i pod taką został zarejestrowany. Nazwa kościoła wskazuje na nowe życie, które każdy wierzący członek kościoła otrzymał w momencie nowego narodzenia – wyznania wiary w osobę i dzieło Jezusa Chrystusa.

Podstawowym źródłem wiary jest Biblia, która jest jedynym i ostatecznym autorytetem w sprawach wiary.

Kościół pomaga dzieciom z Pogotowia Opiekuńczego w Lublinie oraz więźniom z Zakładu Karnego we Włodawie i Aresztu Śledczego w Krasnymstawie.

Kościół Chrześcijański Nowe Życie jest częścią Kościoła Bożego w Polsce z siedzibą w Krakowie (3.73) oraz Church of God z siedzibą w Cleveland, Tennessee.

Związek Buddystów Czan**9.19**

Adres:	02-791 Warszawa, ul. Na Uboczu 8/39	
E-mail:	czan@czan.org.pl; budwod@budwod.com.pl	www.czan.org.pl
Data rejestracji: 1997		

Związek zrzesza buddystów praktykujących czan (jap. *zen*) według nauk Mistrza Szeng-jena i jego ucznia Johna Crooka, który jest głównym nauczycielem i prowadzącym od wielu lat odosobnienia w Polsce. Linia nauk, którą reprezentuje Mistrz Szeng-jen łączy dwie tradycje chińskiego buddyzmu, Linji (jap. Rinzai) oraz Caodong (jap. Soto). Związek jest organizacją afiliowaną przy Western Chan Fellowship z Wielkiej Brytanii. W 2001 r. Związek liczył 150 członków skupionych w Warszawie i okolicach oraz w woj. wielkopolskim i dolnośląskim.

Chrześcijański Związek Wyznaniowy „Źródło”**9.20**

Adres:	10-190 Olsztyn, ul. Wodna 9A	Tel. 89-523-83-59
Data rejestracji: 1997		

Związek liczył w 2011 r. 76 członków, 3 duchownych. Posiadał także 1 świątynię w woj. warmińsko-mazurskim.

Miejscowy Kościół w Lublinie**9.21**

Adres:	Natalin, 21-002 Jastków, ul. Szelestna 23	
Data powstania na terenie Polski:	1991	Data rejestracji:
		1998

Podstawą życia i nauczania Kościoła jest osoba Pana Jezusa Chrystusa i jego nauka, zawarta w Piśmie św., które jest jedynym i wystarczającym źródłem wiary.

Kościół nie posiada określonego rodowodu doktrynalnego. Nie odrzuca całości tradycji chrześcijaństwa pielęgnowanych przez katolicyzm, prawosławie i protestantyzm, stara się czerpać z tych tradycji, które mają rodowód biblijny. Kościół reprezentowany jest przez Radę Starszych.

Członkowie Kościoła zobowiązani są min. do: porannej modlitwy indywidualnej, modlitewnego czytania Pisma św., modlitwy zbiorowej, uczestniczenia w cotygodniowych spotkaniach Stołu Pańskiego i głoszenia ewangelii osobiście i zbiorowo. Członkiem Kościoła może zostać osoba, która osobiście przyjęła Pana Jezusa Chrystusa jako swojego Pana i Zbawiciela poprzez uwierzenie w niego sercem i wyznanie go ustami.

Kościół w 2006 r. był zorganizowany w jeden zbor, posiadał 2 duchownych, liczył 17 wiernych zamieszkałych na terenie woj. lubelskiego.

Zbór w Opolu – „Społeczność Wywołanych”**9.22**

Adres:	46-070 Komprachcice, ul. Cmentarna 9	
E-mail:	zbor@zywyzdroj.nazwa.pl	www.zywyzdroj.pl
Data rejestracji:	1998	

Zbór jest społecznością ludzi wierzących w Jezusa Chrystusa, oczekujących Jego przyścia, zachowujących Jego Słowo i wiarę, której Głową jest sam Jezus Chrystus. Społeczność Wywołanych jest to dosłowne tłumaczenia słowa "Ekklesja" z oryginalnego tekstu greckiego co potocznie zostało przetłumaczone jako Kościół. Słowo "Ekklesja" znaczy: (społeczność) wywołanych, (społeczność) wezwanych; stąd zebranie, zgromadzenie, zbor, kościół.

Wyznanie liczyło 30 członków i 3 duchownych. Organizacyjnie podzielone jest na zbor w Opolu (10 członków i 1 duchownego) oraz Misję zboru w Gorzowie Wielkopolskim (20 członków i 2 duchownych) – dane dotyczą 2010 r.

Centrum Chrześcijańskie „Miecz Ducha”**9.23**

Adres:	62-800 Kalisz, ul. Poznańska 45	Tel. 62-598-34-76
E-mail:	biuro@mieczducha.pl	www.mieczducha.pl
Data powstania na terenie Polski:	1997	Data rejestracji:
		1998

Województwa	Członkowie	Duchowni	Jednostki kościelne
Ogółem 2005	356	7	1
2010	200	5	1
wielkopolskie	200	5	1

Grupa powstała w wyniku odłączenia się charyzmatycznej wspólnoty „Emanuel” od Kościoła rzymskokatolickiego.

Źródłem wiary Kościoła jest Pismo Św. Członkowie Kościoła wierzą w trójjedynego Boga, w śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa, w zbawienie, poprzez wiarę w Jego odkupieńczą ofiarę. Do zobowiązań członków należy prowadzenie życia zgodnego z ewangelią, a także: indywidualna modlitwa i studiowanie Słowa Bożego, spotkania w grupach domowych raz w tygodniu, udział w niedzielnych nabożeństwach, kwartalnych spotkaniach członków Kościoła oraz raz w roku w spotkaniach sprawozdawczych.

172 Wyznania religijne: RÓŻNE – O NIEPEŁNYCH DANYCH ORAZ NOWE

Kościół prowadzi punkt nauczania religii, z którego korzystało 2010 r. 35 uczniów. Wydaje czasopismo *Miecz Ducha* w nakładzie 1500 egz. oraz książki o tematyce religijnej.

Członkiem Kościoła może być osoba pełnoletnia (lub młodsza za zgodą rodziców bądź opiekunów) dobrowolnie zgłaszająca swoją kandydaturę.

Do 2007 r. Kościół funkcjonował pod nazwą *Chrześcijański Kościół „Miecz Ducha” w Kaliszu*.

Zgromadzenie Braci i Sióstr „Politeistów”

9.24

Adres: 99-400 Łowicz, ul. Magazynowa 5

Data powstania na terenie Polski: 1997

Data rejestracji: 1998

Zgromadzenie nie odwołuje się bezpośrednio do etnicznych wierzeń Słowian, nie jest oparty na innych religiach. System religijny powstały na podstawie intelektualnych objawień założycieli Zgromadzenia.

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Kościół Chrześcijan w Rybniku

9.25

Adres: 44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 59d m. 15

Data rejestracji: 1998

Kościół w Rybniku jest gminą chrześcijańską, wierni starają się praktykować zasady zapisane w Biblii, formy mają charakter zbliżony do pierwotnego chrześcijaństwa.

W Kościele nie ma podziału na kler i laikat, na czele Kościoła Brat Starszy Kościoła. W 2010 r. liczył 15 wiernych skupionych w woj. śląskim.

Lokalny Kościół w Kwidzynie

9.26

Adres: 82-500 Kwidzyn, ul. Bolesława Chrobrego 5/23

Data rejestracji: 1998

Kościół o zasięgu lokalnym. W 2004 r. liczył 15 członków i 2 starszych.

Związek Wyznaniowy Polska Chrześcijańska Służba

9.27

Adres: 04-736 Warszawa, ul. Dziecielinny 5/208E

Data rejestracji: 1998

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Kościół Chrześcijański „Otwarte Drzwi”

9.28

Adres: 01-424 Warszawa, Al. Prymasa Tysiąclecia 74B

Data rejestracji: 1998

Brak danych o adresie, doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Związek Hatha Jogi „Brama Jogi”**9.29**

Adres:	91-025 Łódź, ul. Turowszowska 1/59	Tel. 42-257-42-51
E-mail:	tadeusz@hatha-yoga.pl	
Data powstania na terenie Polski: 1994		Data rejestracji: 1998

Związek posiada charakter organizacji, która ma ułatwić praktykę i popularyzację wyznania. Został założony przez osoby praktykujące hatha jogę według szkoły mistrza B.K.S. Iyengara żyjącego i nauczającego w Poonie blisko Bombaju. Związek propaguje Hatha Jogę zarówno od strony praktyki jak i sfery religijno-filozoficznej ukazując związany z tym styl życia.

Za źródło wiary uznawane są księgi: Joga – Sutry (Patañdźali), Hatha – Joga – Pradipika (Svatmarna), Drzewo Jogi, Światło Jogi, Pranajama (B.K.S. Iyengar) oraz Bhagawat – Gita.

Role modlitwy pełni praktyka (indywidualna lub zbiorowa), asan (ćwiczenia fizyczne), pranajamy (ćwiczenia oddechowe) i medytacja. Związek wydaje ulotki i plakaty informacyjne.

Członkowie przyjmowani są na podstawie wpisania na listę członków związku po złożeniu pisemnej deklaracji u nauczyciela. Obecnie Związek liczy 100 członków i 1 nauczyciela skupionych w ośrodku w Łodzi.

**Warszawski Kościół Międzynarodowy
Warsaw International Church****9.31**

Adres:	02-927 Warszawa, ul. Zawojska 9	Tel. 601 331 032
E-mail:	pastor@wic.org.pl	www.wic.org.pl
Data powstania na terenie Polski: 1984		Data rejestracji: 2000

Kościół grupuje chrześcijan z wielu krajów i wielu wyznań, a jego celem jest zapewnienie obcokrajowcom przebywającym w Polsce wspólnego miejsca spotkań i nabożeństw, które odbywają się naprzemiennie według różnych formuł liturgicznych.

W 2007 r. Kościół liczył 70 członków i 9 osób duchownych, posiada kościół w Warszawie na ul. Miodowej 21.

Kościół Miłosierdzia Jezusowego**9.33**

Adres:	87-100 Toruń, ul. Szosa Chełmińska 128a m. 1	
Data rejestracji: 2001		

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Kościół Ewangeliczny w RP**9.34**

Adres:	85-370 Bydgoszcz, ul. Żyzna 14	Tel. 52-340-74-54
Data rejestracji: 2003		

Po reorganizacji w 1988 r. *Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego*, nastąpiło usamodzielnienie jego składowych konfesji. Wtedy rozpoczął działalność *Kościół Ewangelicznych Chrześcijań*, z którego w 2003 r. wydzielił się *Kościół Ewangeliczny*.

W 2007 r. Kościół liczył 200 członków, 8 osób duchownych, posiadał 3 świątynie i 3 zbory. Prowadzi 3 szkoły niedzielne dla dzieci do których uczęszczało 39 uczniów oraz seminarium biblijne – 30 uczniów. W 2007 r. wydał *Biuletyn zborowy* w nakładzie 80 egz. W 2007 r. Kościół zorganizował pomoc finansową dla potrzebujących w Ghanie oraz chorych i niskouposażonych.

Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”**9.36**

Adres:	81-531 Gdynia, ul. Wielkopolska 250	Tel. 694-460-549
E-mail:	pastor@kcsw.org	www.kcsw.org
Data powstania na terenie Polski: 1998		Data rejestracji: 2003

Kościół lokalny	Wierni	Duchowni	Świątynie	Jednostki kościelne
Ogółem 2005	129	6	2	2
2010	175	8	4	4
2011	172	9	5	5
Kościół w Gdyni	100	2	1	1
Kościół w Częstochowie	30	2	1	1
Kościół w Elku	17	1	1	1
Kościół w Sopocie	20	2	1	1
Misja Kościoła w Zduńskiej Woli	5	2	1	1

Kościół Chrześcijański, który rozpoczął swą działalność w 1998 r. skupia swoją uwagę przede wszystkim na głoszeniu Ewangelii Jezusa Chrystusa oraz nauczaniu życia chrześcijańskiego. Źródłem wiary jest Biblia – jako jedyne i nieomylne Boże Słowo. Zasady wiary określone są w Biblii i są to:

Bóg jest jeden w trzech osobach, człowiek jest stworzony na obraz i podobieństwo Boże, człowiek stał się grzesznikiem przez nieposłuszeństwo i potrzebuje odkupienia przez wiarę w ofiarę Jezusa, Chrztost wodny przez zanurzenie, Chrztost w Duchu św., uzdrowienie, powtórne przyjście Jezusa.

Członkowie Kościoła są zobowiązani w wymiarze codziennym do: osobistej modlitwy, rozważania Bożego Słowa, świadczenia o Jezusie, natomiast w wymiarze dłuższym: do regularnego uczęszczania do Kościoła (przede wszystkim na niedzielne nabożeństwa i modlitwę) i angażowanie się w pracę Kościoła.

Przyjmowanie nowych członków odbywa się poprzez wyznanie prawdy wiary i złożenie dobrowolnej deklaracji przystąpienia do Kościoła. Przyjmowane są osoby pełnoletnie i niepełnoletnie (w wypadku tych ostatnich za zgodą przedstawicieli ustawowych).

Kościół w ramach akcji charytatywnych pomaga ubogim.

Chrześcijański Kościół Reformacyjny**9.37**

Adres:	00-389 Warszawa, ul. Wilcza 35/41 lok. 26	Tel. 22-828-50-90
E-mail:	office@jip.org.pl	www.jip.org.pl
Data rejestracji: 2003		

Kościół powstał w wyniku reorganizacji struktur Centrum Biblijnego „Jezus Jest Panem”. *Chrześcijański Kościół Reformacyjny* jest niezależnym kościołem protestanckim, jego celem jest promowanie wartości judeo-chrześcijańskich zawartych w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu. Kościół zabiera głos w kwestii stosunków polsko-żydowskich promując idee szeroko pojętego pojednania Żydów i chrześcijan oraz przeciwdziałania ksenofobii, rasizmowi i antysemityzmowi. Kościół prowadzi program nauczania biblijnego w formie kursów szkoleniowych (szkoły niedzielne). W zakresie pracy duszpasterskiej w Kościele praktykuje się formułę błogosławieństwa udzielanego dzieciom po narodzinach (zamiast chrztu niemowląt), chrzest w wodzie przez zanurzenie osób świadomie wierzących i udzielanie ślubów.

Regularne nabożeństwa odbywają się w każdą niedzielę (w Domu Sztuki w Warszawie). W ciągu tygodnia organizowane są spotkania modlitewne (w Domu Sztuki bądź w mieszkaniach członków Kościoła).

Związek Taoistów Tao Te King**9.39**

Adres:	91-478 Łódź, ul. Pogodna 11	Tel. 504-228-287
Data powstania na terenie Polski: 1992		Data rejestracji: 2004

Źródła i zasady wiary oparte są o księgę Tao Te King – wiarę w bezimienne Tao – źródło istnienia wszechrzeczy, przedwieczną energię manifestującą się w świecie przejawionym jako stała zasada ciągłej przemiany Yin i Yang. Praktyka oparta jest o przekaz zawarty w nauczaniu Mistrzów Duchowych. Związek ma na celu propagowanie idei i wartości taoistycznych.

Do obowiązków członków w wymiarze codziennym należy indywidualna praktyka medytacyjna ruchowa i siedząca, natomiast w wymiarze dłuższym – medytacja grupowa. Przyjmowanie nowych członków następuje poprzez udział we wspólnych praktykach z nauczycielem i działaniach na rzecz związku.

W 2011 r. Związek liczył 200 członków i 10 osób duchownych skupionych w dwóch ośrodkach.

Unia Ewangelikalna w RP**9.40**

Adres:	50-266 Wrocław, ul. Św. Jadwigi 12	Tel. 71-346-99-00
Data powstania na terenie Polski: 2004		Data rejestracji: 2004

Źródłem wiary jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Stanowi ono nadrzędny autorytet w sprawach wiary i postępowania. Do zobowiązań członków należy w wymiarze codziennym modlitwa indywidualna i lektura Pisma Św., a w wymiarze dłuższym regularny udział w nabożeństwach – życiu eklezyjalnym istniejących kościołów i społeczności chrześcijańskich. Nowi członkowie przyjmowani są na podstawie pisemnej deklaracji o przystąpieniu, podpisanie wyznania wiary Unii Ewangelikalnej.

Unia prowadzi Ewangelikalną Wyższą Szkołę Teologiczną do której uczęszczało w 2011 r. 58 uczniów. Wydaje periodyk *Theologica Wratislaviensia* oraz plakaty i ulotki informacyjne.

W 2011 r. liczba członków wynosiła 107, duchownych – 4.

Ewangeliczny Kościół Chrześcijański**9.41****Adres:** 44-240 Żory, Os. Pawlikowskiego 6D/6

Data rejestracji: 2006

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Kościół Prezbiteriański**9.42****Adres:** 01-376 Warszawa, ul. Dźwigowa 53

Data rejestracji: 2006

W 2006 r. Kościół liczył 200 członków i 3 duchownych, zamieszkałych w Warszawie.

**Kościół Armia Zbawienia w RP
The Salvation Army****9.43****Adres:** 03-736 Warszawa, ul. Ząbkowska 23/25 lok. 9

Tel. 691-283-891

E-mail: biuro@armiazbawienia.org

www.armiazbawienia.org

Data powstania na terenie Polski: 2005

Data rejestracji: 2006

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Jednostki kościelne
Ogółem 2006	116	3	–	1
2010	140	3	2	3
2011	177	5	4	4
mazowieckie	133	2	1	1
w tym Warszawa	133	2	1	1
podkarpackie	5	1	1	1
pomorskie	4	1	1	1
świętokrzyskie	35	1	1	1

Kościół protestancki o charakterze ewangelikalnym, metodystycznym i uświęceniowym, zorganizowany w sposób hierarchiczny na podobieństwo organizacji militarnych.

Założycielem Armii Zbawienia był pastor metodystyczny William Booth (1829-1912), który

uznał, że jego misją jest głoszenie Ewangelii nie w kościołach, ale na ulicach Londynu, zwłaszcza bezdomnym i żebrakom. W tym celu wspólnie z żoną Catherine, powołał w 1865 *Misję Chrześcijańską Wschodniego Londynu*, którą w 1878 przemianował na *Armię Zbawienia*. Razem z nową nazwą Booth wprowadził nowy styl z mundurami, stopniami wojskowymi oraz sztandarami. Od tego momentu ruch zaczął się szybko rozwijać i obecnie liczy ponad 25 tysięcy oficerów, 2,5 miliona żołnierzy (członków), 4,5 miliona wolontariuszy i 100 tysięcy pracowników pracujących w 114 krajach świata oraz prowadzących szpitale, ośrodki dla bezdomnych i uzależnionych, domy starców. Obejmuje pomocą 30 milionów ludzi. Członkowie Kościoła angażują się w walkę z wyzyskiem seksualnym kobiet oraz w dystrybucję żywności w Afryce.

Doktryną religijną Kościoła jest salwacjonizm, który wyrasta z tradycji arminiańskiej oraz metodystycznej. Jednocześnie interpretuje on chrześcijaństwo jako duchową walkę, w której Bóg potrzebuje własnej armii. Jedyłą podstawą wiary jest Pismo Święte (*zasada Sola scriptura*). Armia Zbawienia nie praktykuje rytuałów i sakramentów – ani chrztu, ani Wieczery Pańskiej. Każdy z członków (żołnierzy) Armii Zbawienia, poza akceptacją przywództwa i obowiązku pracy ewangelizacyjnej lub charytatywnej (na zasadzie wolontariatu) zobowiązany jest do przyjęcia zasad wiary i złożenia przysięgi wojskowej, która zastępuje chrzest. Przysięga zakłada wyznanie Jezusa Chrystusa jako jedynego Pana i Zbawiciela oraz zobowiązanie do posłuszeństwa Duchowi Świętemu, modlitwy, służby i studiowania Pisma Świę-

tego. Żołnierze zobowiązują się również do abstynencji od alkoholu, tytoniu, narkotyków, niekorzystania z pornografii oraz wystrzegania się gier hazardowych. Każdy z nich ma obowiązek osobistego głoszenia Królestwa Bożego i konieczności nawrócenia oraz przekazywania części swoich zarobków na potrzeby wspólnoty.

Główne zasady wiary Armii Zbawienia znane są jako Przymierze Żołnierza, składane podczas zaprzysiężenia:

1. *Wierzimy, że Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu zostało spisane pod Bożym natchnieniem oraz że stanowi ono jedyną boską podstawę chrześcijańskiej wiary i praktyki.*
2. *Wierzimy, że jest jeden Bóg, nieskończenie doskonały, Stwórca, Kontynuator i Namieśnik wszechrzeczy; jest On również jedynym obiektem oddawania czci.*
3. *Wierzimy w trzy osoby boskie - Ojca, Syna i Ducha Świętego – niepodzielne w swej istocie i równe w mocy i chwale.*
4. *Wierzimy, że w osobie Jezusa Chrystusa natura boska i ludzka współistnieją, tak że jest On prawdziwie i całkowicie Bogiem oraz prawdziwie i całkowicie człowiekiem.*
5. *Wierzimy, że nasi pierwsi rodzice zostali stworzeni w stanie niewinności, lecz poprzez swe nieposłuszeństwo stracili swą czystość i szczęście; w konsekwencji swego upadku wszyscy stali się grzesznikami, całkowicie zdeprawowani, i jako tacy podlegają sprawiedliwemu gniewowi Boga.*
6. *Wierzimy, że Pan Jezus Chrystus poprzez swe cierpienie i śmierć odkupił cały świat, aby każdy mógł być zbawiony.*
7. *Wierzimy, że nawrócenie do Boga, wiara w naszego Pana Jezusa Chrystusa oraz odrodzenie w Duchu Świętym są niezbędne do zbawienia.*
8. *Wierzimy, że jesteśmy usprawiedliwieni z łaski przez wiarę w naszego Pana Jezusa Chrystusa; ten zaś, kto uwierzy, ma świadectwo w sobie.*
9. *Wierzimy, że trwanie w stanie zbawienia zależy od trwania w posłuszeństwie wiary w Chrystusie.*
10. *Wierzimy, że przywilejem wszystkich wierzących jest być całkowicie uświęconym, i że ich cały duch, dusza i ciało mogą być zachowane bez skazy, aż do przyjścia naszego Pana Jezusa Chrystusa.*
11. *Wierzimy w nieśmiertelność duszy, zmartwychwstanie ciała, sąd ostateczny przy końcu świata, wieczne szczęście sprawiedliwych, oraz w niekończącą się karę nieprawych.*

Pierwszą placówkę w Polsce Kościół założył w 2005 r. pod nazwą Korpus Warszawski, który prowadzi spotkania informacyjne pt. „Pierwsze kroki z armią” oraz regularne studia biblijne dla osób chcących zapoznać się z nauką Pisma Świętego. Co niedzielę odbywają się nabożeństwa.

Jest członkiem Aliansu Ewangelicznego w RP.

Ormiański Kościół Apostolski w RP

9.44

Adres: 90-638 Łódź ul. Piotrkowska 182/549

Data rejestracji: 2006

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Związek Wyznaniowy Singh Saba Gurudwara w RP

9.45

Adres: 00-805 Warszawa ul. Chmielna 132/134

Data rejestracji: 2007

Pierwszy i jedyny zarejestrowany w Polsce sikhijski związek wyznaniowy.

Związek wyznaniowy Hindu Bhavan w RP

9.46

Adres:	05-552 Lesznowola, Kolonia Warszawska ul. Przechorna 12	Tel. 505-172-860
		Data rejestracji: 2008

Związek liczył w 2010 r. 320 członków.

Instytut Śardza Ling

9.47

Adres:	05-340 Kołbiel Borków 23	http://sardza.linuxpl.info
Data powstania na terenie Polski: 2007	Data rejestracji: 2008	

Instytut został założony na życzenie uczniów przez Njimę Dakpę Rinpocze w 2007 r. a formalna rejestracja nastąpiła w 2008 r.

Celem Instytutu jest przede wszystkim rozwój duchowy członków Instytutu, oparty na tradycyjnych tybetańskich metodach medytacji szkoły Jungdrung Bon, która swoje korzenie upatruje w krainie Śang Śung leżącej na terenie dzisiejszego Tybetu zachodniego. Instytut akcentuje w nawiązaniu do starożytnej tradycji tybetańskiej, stanowisko proekologiczne, które jest nierozdzielnie związane z duchowym dziedzictwem Tybetu, szerzenie pokoju i pomaganie wszystkim potrzebującym w miarę potrzeb i możliwości.

Aktualnie praktyki grupowe odbywają się w czterech miejscach w Polsce: Poznaniu, Rzeszowie, Trójmieście i Warszawie.

Zrzeszenie Kościołów Chrystusowych w RP

9.48

Adres:	26-600 Radom ul. Warzywna 23	www.kosciolchrystusowy.org/page26.php
		Data rejestracji: 2009

W Kościele Chrystusowym każdy zbor jest autonomiczny. Zbory współpracują ze sobą przy wspomaganiu domów dziecka, domów starców czy pracy misyjnej. Udział we współpracy jest dobrowolny ze strony każdego zboru. Każdy zbor zarządzany jest lokalnie przez ciało zbiorowe braci starszych (minimum dwóch) wybieranych spośród ogółu członków. W każdym zborze istnieją także funkcje diakonów.

Sangha „Domen Zenji”

9.49

Adres:	00-031 Warszawa ul. Szpitalna 6/11	
E-mail:	zazen@zazen.pl	www.zazen.pl
		Data rejestracji: 2009

Uczniowie Mistrza Kaisena tworzą wspólnotę Sangha "Dogen Zenji". Ośrodki w Polsce znajdują się w: Gliwicach, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu. W 2010 r. liczba członków wynosiła 115 i 7 duchownych.

Beit Polska – Związek Postępowych Gmin Żydowskich**9.50****Adres:** 02-952 Warszawa ul. Wiertnicza 113

www.beitpolska.org.pl/

Data rejestracji: 2009

Związek wyznaniowy o strukturze federacji gmin żydowskich, zrzeszający postępowych żydów.

Zachodniostowiański Związek Wyznaniowy „Słowiańska Wiara”**9.51****Adres:** 45-365 Opole ul. Dmowskiego 4/6**E-mail:** wojnar@autograf.pl

www.slowianskawiara.pl

Data rejestracji: 2009

Województwa	Członkowie	Duchowni	Świątynie	Jednostki organizacyjne
Ogółem 2010	296	35	43	24
2011	296	35	43	24
dolnośląskie	60	4	12	2
kujawsko-pomorskie	8	-	1	1
lubuskie	6	1	4	1
łódzkie	10	1	1	1
mazowieckie	92	7	3	5
w tym Warszawa	82	6	2	4
opolskie	24	4	4	3
pomorskie	4	1	-	1
śląskie	20	4	-	2
wielkopolskie	30	2	10	2
zachodniopomorskie	42	11	8	6

Związek wyznaniowy, nawiązujący do etnicznych, przedchrześcijańskich wierzeń Słowian. Związek posiada 11 oddziałów w Polsce w: Opolu, Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Bydgoszczy, Gorzowie Wlkp., Szczecinie, Koszalinie, Katowicach, Płocku i Wrocławiu. Organizuje święta ogólnopolskie i lokalne, a także konferencje, wycieczki, pokazy, spotkania z artystami, pisarzami, historykami

i archeologami. Związek wydaje okolicznościowe ulotki informacyjne i materiały reklamowe.

Ormiański Kościół Apostolski Katolikosatu Eczmiadzyńskiego w RP**9.52****Adres:** 41-800 Zabrze ul. Tatarkiewicza 22c/2

Data rejestracji: 2010

Kościół w początkowej fazie organizacji, liczba członków w 2010 r. wynosiła 100.

Związek Tybetańskiego Bon „Sa Trik Er Sang”**9.53**

Adres:	01-890 Warszawa ul. Górczewska 11/22	Tel. 609-318-466
E-mail:	sanga@satrikersang.pl	www.lamabon.org
Data rejestracji: 2010		

Związek „Sa Trik Er Sang” należy do jednego z ognisk edukacji Yungdrung Bon, najstarszej religii Tybetu. „Odwieczny Bon”, według przekazu, istnieje 18000 lat. Nazwa „Sa Trik Er Sang” oznacza imię najwyższej bogini tradycji Bon, „Matki Wszystkich Istnień”, której główną domeną jest współczucie. W ciągu ostatnich 10 lat Czongtul Rinpoche (założyciel Związek „Sa Trik Er Sang”) podróżujący od wielu lat po świecie i nauczający tradycji Bon w wielu krajach założył kilka ośrodków edukacyjnych. Głównym spośród nich jest fundacja „Bon Shen Ling” w Stanach Zjednoczonych. W Polsce w 2011 r. związek liczył pięciu członków skupionych w Warszawie.

Członkostwo w związku nie jest sformalizowane, brak jest deklaracji członkowskich.

Związek Buddyjski "Dzogczien Kunzang Cziuling" w RP**9.54**

Adres:	03-746 Warszawa ul. Tarchomińska 15 m. 30	
Data rejestracji: 2011		

Brak danych o doktrynie, liczebności i rozmieszczeniu terytorialnym.

Wyznania, które zaprzestały działalności, uległy rozwiązaniu bądź przyłączyły się do innych wspólnot.

Związek Badaczy Biblii w RP

3.16

W 1997 r. Związek Badaczy Biblii podjął uchwałę o przyłączeniu się do Stowarzyszenia Badaczy Pisma Świętego.

Zbór Ewangeliczny „Syjon” w Dziegielowie

3.30

W 1999 r. Zbór Ewangeliczny „Syjon” uległ rozwiązaniu i został wykreślony z Rejestru Kościołów i Związków Wyznaniowych MSWiA i wszedł w strukturę Kościoła Wolnych Chrześcijan.

Kościół Ewangeliczny „Misja Łaski”

3.35

Kościół stał się zborem Kościoła Chrześcijan Baptystów.

Kościół Chrześcijan w RP

3.39

W 1998 r. Kościół uległ likwidacji.

Kościół Chrześcijan Pełnej Ewangelii Jezusa Chrystusa

3.45

Kościół uległ rozwiązaniu.

Zbór Ewangeliczny „Nazaret”

3.53

Kościół uległ rozwiązaniu.

Kościół „Maranatha”

3.58

Kościół uległ rozwiązaniu w 2001 r.

Zielonoświątkowy Kościół Przypowieści Salomona

3.60

Kościół uległ rozwiązaniu.

Zbór Chrześcijan we Wschowie

3.61

W 1997 r. nastąpiło rozwiązanie związku.

Kościół Chrześcijański w Toruniu

3.64

W 1997 r. Kościół podjął decyzję o rozwiązaniu i przyłączenia się do lokalnego Kościoła Zielonoświątkowego.

Zbór Ewangeliczny „Jordan” w Gdyni

3.69

W 2001 r. Zbór Ewangeliczny „Jordan” w Gdyni uległ rozwiązaniu i został wykreślony z Rejestru Kościołów i Związków Wyznaniowych MSWiA i wszedł w struktury Kościoła Pentakostalnego w RP. Po rozwiązaniu powołano nową jednostkę organizacyjną – Zbór Kościoła Pentakostalnego „JORDAN” w Gdyni.

Kościół Chrześcijański w Rypinie

3.77

Kościół uległ rozwiązaniu, wszedł w skład Kościoła Zielonoświątkowego.

Kościół Boży

3.80

Kościół uległ rozwiązaniu.

Havurah Lelimud Jahadut – Bractwo dla Poznawania Judaizmu

5.03

Związek wyznaniowy został wykreślony z Rejestru Kościołów 11.10.2006 r.

Grupa Wyznaniowa „Śhri Vidya”

6.11

Z dniem 12 stycznia 2005 r. Grupa Wyznaniowa „Śhri Vidya” została wykreślona z Rejestru Kościołów i Związków Wyznaniowych MSWiA.

Nowe Jeruzalem

7.05

Kościół uległ rozwiązaniu.

Wspólnota Nauk Różokrzyża

7.13

W czerwcu 2003 r. Wspólnota zaprzestała swojej działalności.

DIECEZJE I METROPOLIE KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W RP W 2011 R.

Dane dla diecezji
księża zakonnicy
księża diecezjalni

- Siedziba metropolii i archidiecezji
- Siedziba diecezji

- Granice diecezji
- Granice metropolii

Ordynariat Polowy WP 16 / 55

DIECEZJE KOŚCIOŁA PLSKOKATOLICKIEGO RP W 2011 R.

DIECEZJE KOŚCIOŁA STAROKATOLICKIEGO MARIAWITÓW W RP W 2011 R.

DIECEZJE POLSKIEGO AUTOKEFALICZNEGO KOŚCIOŁA PRAWOSŁAWNEGO W RP W 2011 R.

DIECEZJE KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W RP W 2011 R.

PARAFIE KOŚCIOŁA EWANGELICKO-REFORMOWANEGO W RP W 2011 R.

■ Dom opieki

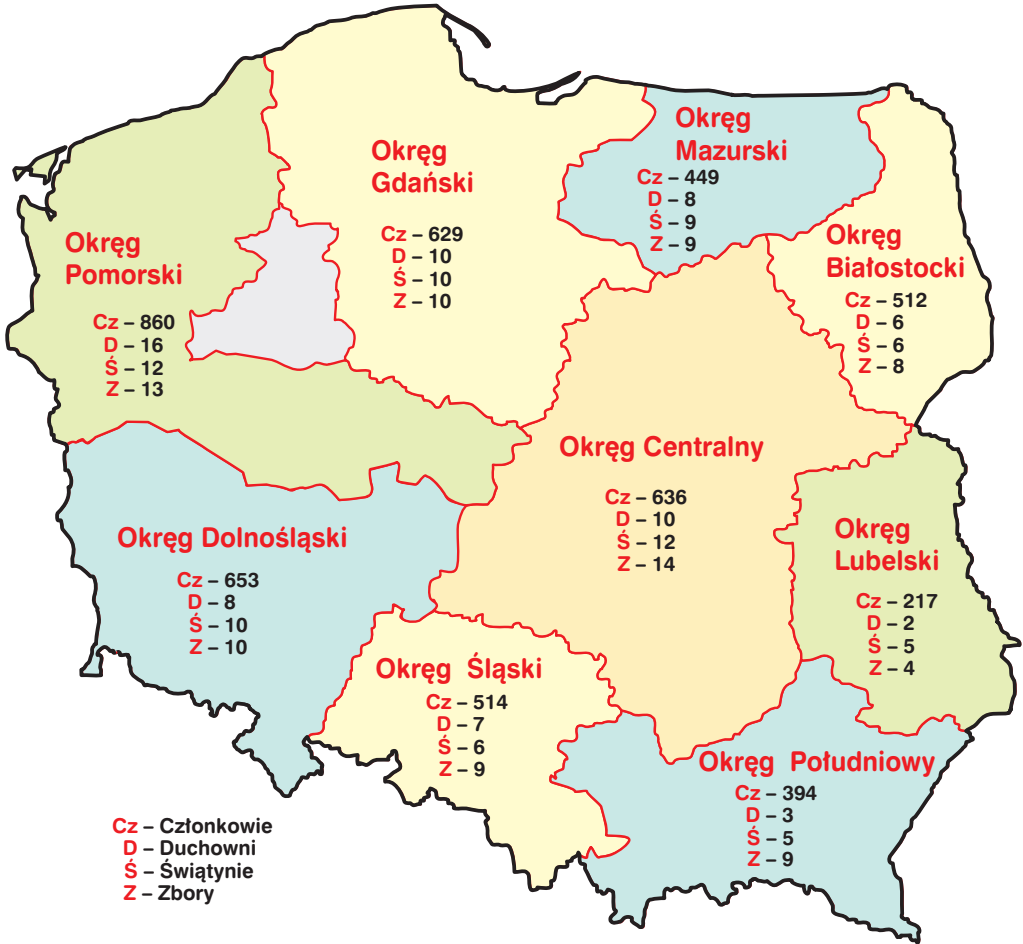
● Parafie

— Granice województw

OKRĘGI I REJONY KOŚCIOŁA EWANGELICKO-METODYSTYCZNEGO W RP W 2011 R.

OKRĘGI KOŚCIOŁA CHRZEŚCIJAN BAPTYSTÓW W RP W 2011 R.

— Granice okręgów

DIECEZJE I OKRĘGI KOŚCIOŁA ADWENTYSTÓW DNIA SIÓDMEGO W RP W 2011 R.

OKRĘGI KOŚCIOŁA ZIELONOŚWIĄTKOWEGO W RP W 2011 R.

— Granice okręgów

OKRĘGI KOŚCIOŁA NOWOAPOSTOLSKIEGO W RP W 2011 R.

- Siedziba okręgu
- Granice okręgów

ZWIĄZEK GMIN WYZNANIOWYCH ŻYDOWSKICH W RP

- Siedziby gmin
- Filie gmin
- Granice gmin żydowskich

**STOWARZYSZENIA NARODOWOŚCIOWE
I ETNICZNE**

„Problemy metodologiczne statystycznych badań narodowości w Polsce”
„Źródła danych i statystyka stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych”

opracowali: Grzegorz Gudaszewski
dr Mikołaj Haponiuk
Małgorzata Krzysztofik - aktualizacja obliczeń

* * *

„Indeksy stowarzyszeń”

opracowali: Grzegorz Gudaszewski
dr Mikołaj Haponiuk

* * *

„Karty informacyjne stowarzyszeń”

opracowali: dr Mikołaj Haponiuk - redakcja
Mariusz Chmielewski
Olga Lewandowska - aktualizacja map
i wykresów
Aleksandra Faderewska
Aleksandra Kosior
Elżbieta Balicka
Małgorzata Pyszczek

Problemy metodologiczne statystycznych badań narodowości w Polsce

Na skutek działań II wojny światowej, zmian granic oraz polityki władz PRL, zašły w Polsce dość radykalne zmiany struktury narodowościowej. Wielonarodowościowa Polska okresu międzywojennego przeobraziła się w jedno z najbardziej jednorodnych etnicznie państw Europy. Mimo tego wiedza na temat struktury narodowościowej była i jest potrzebna do prowadzenia odpowiedniej polityki wobec mniejszości narodowych, jak również realizacji zobowiązań międzynarodowych dotyczących praw mniejszości narodowych¹. W praktyce wiedza na temat zależności od miejsca (kraju), była zdobywana na podstawie różnorodnych źródeł, w tym m.in. z: rejestrów państwowych, sprawozdawczości statystycznej, reprezentacyjnych badań ankietowych lub powszechnych spisów ludności.

W Polsce, podobnie jak w większości krajów demokratycznych, nie uwzględnia się narodowości obywateli w żadnych administracyjnych rejestrach czy ewidencji ludności. W drodze sprawozdawczości statystycznej, obejmującej np. przedstawicieli lokalnych władz samorządowych albo organizacje przedstawicieli grup narodowościowych można zdobywać informacje dalece niedokładne – szacunkowe, gdyż w gruncie rzeczy oparte na potocznym rozeznaniu, a ponadto tylko pośrednio (np. poprzez wielkość stowarzyszeń narodowościowych) wskaźnikującej o stanie liczebnym grup narodowościowych i etnicznych. Ustalenie liczebności tych zbiorowości nie jest również możliwe w oparciu o wyniki różnych badań socjologicznych, choć stanowią one źródło wiedzy na temat stanu świadomości narodowej oraz postaw członków tych grup. Powodem są relatywnie małe udziały grup narodowościowych i etnicznych w ogóle ludności i ich nierównomierne rozmieszczenie na terytorium kraju.

Zatem w warunkach polskich najlepszym sposobem ustalania struktury narodowościowej wydają się być powszechne spisy ludności, choć i te mają w tym względzie pewne ograniczenia. Do najważniejszych z nich trzeba zaliczyć przede wszystkim to, że przeprowadzane średnio co dziesięć lat badania spisowe, mają bardzo szeroki zakres przedmiotowy, w związku z czym tematyka narodowościowa, występując obok wielu tematów, siłą rzeczy musi być zredukowana do kilku podstawowych pytań, dotyczących obywatelstwa, języka i narodowości. W efekcie czego nie we wszystkich sytuacjach pozwala to ująć całą złożoność tożsamości narodowej spisowanych osób. Poza tym spis powszechny bywa postrzegany jako przedsięwzięcie administracyjne władz państwowych, co w kontekście pewnych negatywnych doświadczeń historycznych niektórych grup mniejszościowych, może rzutować na gotowość ujawniania swojej identyfikacji narodowej lub etnicznej.

Nie ulega jednak wątpliwości, że statystyka publiczna jest odpowiednią instytucją do pozyskiwania danych o strukturze narodowościowej ludności. Wprawdzie w okresie PRL nie prowadzono w Głównym Urzędzie Statystycznym żadnej statystyki

¹ Polska ratyfikowała w 2000 r. Konwencję ramową o ochronie mniejszości narodowych: Ustawa z dnia 27.04.2000 r. „o ratyfikacji Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych” (Dz. U. Nr 50 poz. 579)

narodowościowej, z wyjątkiem spisu sumarycznego ludności w 1946 r., co wynikało ze stanowiska władz, propagujących absolutną jednorodność narodową Polski, ale sytuacja zmieniła się w 1989 r., w którym rozpoczęło się odzyskiwanie niepodległości i suwerenności oraz tworzenie demokratycznego państwa prawa, co wiązało się z możliwością wyrażania swojej tożsamości w zakresie narodowościowym i etnicznym, również w formie tworzenia stowarzyszeń o tym charakterze. W obliczu braku aktualnych i usystematyzowanych danych dotyczący narodowości i grup etnicznych, w 1992 r. zainicjowano badanie ankietowe, obejmujące struktury organizacyjne mniejszości.

Polegało ono na skierowaniu specjalnej ankiety do wszystkich działających w Polsce stowarzyszeń powołanych przez społeczności narodowe i etniczne, m.in. z prośbą o podanie liczby swoich członków. Ankieta ta nie była obciążona obowiązkiem sprawozdawczym co wydłużało proces kompletowania zbioru, nadawało jednak uzyskiwanym wynikom bardziej autentyczny, niewymuszony charakter. Kilkumiesięczne zabiegi o zwrot ankiet i ich poprawne wypełnienie dały na tyle dobre rezultaty, iż od kilkunastu lat badanie to jest standardowym źródłem informacji publikowanych w rocznikach statystycznych. Trzeba w tym miejscu podkreślić, iż informacje uzyskiwane z tej ankiety dotyczą tylko liczebności stowarzyszeń narodowościowych i nie mogą zastąpić danych o strukturze etnicznej ludności kraju, są jednak widowym znakiem istnienia i działania zorganizowanych grup narodowościowych i etnicznych w Polsce.

Sytuacja w zakresie wiedzy o strukturze narodowościowej i etnicznej ludności Polski poprawiła się w wyniku wprowadzenia do tematyki badań Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r. pytania pozwalającego ludności Polski na samodzielne określenie swojej tożsamości narodowej oraz języka, którym posługuje się w domu. Dzięki temu stało się możliwe opublikowanie w materiałach NSP 2002 danych o liczebności i rozmieszczeniu mniejszości narodowych na terenie kraju.

Wyniki spisu dotyczące obywatelstwa, narodowości oraz języka domowego były wykorzystywane w pracach nad ustawą regulującą sprawy mniejszości narodowych w Polsce. Przyjęta ostatecznie przez Sejm RP 6 stycznia 2005 ustawa *o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym* (Dz. U. Nr 17 poz. 141) odwołuje się do wyników spisu przy ustalaniu liczebności poszczególnych mniejszości. Dane NSP 2002 posłużyły m.in. jako kryterium wskazywania gmin, w których określona mniejszość stanowi co najmniej 20% mieszkańców. W gminach tych mniejszość może korzystać z określonych uprawnień, jak np. stosowania dodatkowych nazw miejscowości, obiektów oraz ulic w swoim języku oraz używania w kontaktach z organami gminy swojego języka jako języka pomocniczego.

W Narodowym Spisie Powszechnym 2011² zastosowano dwa formularze spisowe: krótki i długi. Formularz długi wypełniany był przez osoby zamieszkujące 20% mieszkań wylosowanych do badania reprezentacyjnego (wyniki tego badania zostaną uogólnione na całą populację). Pozostałe osoby wypełniały formularz krótki. W obu formularzach uwzględniono dwa pytania dotyczące subiektywnej identyfikacji narodowo-etnicznej. Dawało to każdemu możliwość podania jednej lub dwóch różnych identyfikacji narodowo-etnicznych. Poza tym w obu formularzach uwzględniono pytanie o język używany w kontaktach domowych a w formularzu

² Źródło: Zasady opracowywania wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w zakresie mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego, luty 2012 r., www.stat.gov.pl

długim również pytanie o język ojczysty, czyli język, którego respondent nauczył się jako pierwszego we wczesnym dzieciństwie.

W ramach NSP 2011, w 86 gminach, w których co najmniej 10% mieszkańców należało do mniejszości, przeprowadzono badanie pełne, czyli obejmujące wszystkich mieszkańców. Listę takich gmin ustalono na podstawie wyników NSP 2002. Osoby mieszkające w wylosowanych mieszkaniach wypełniły formularz długi, pozostałe krótki.

Źródła danych i statystyka stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych w Polsce

Źródła danych o stowarzyszeniach

Badanie stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych w Polsce prowadzone jest przez GUS od ponad 20 lat. Wykaz zarejestrowanych stowarzyszeń został sporządzony w 1992 r., a przez następne lata uzupełniany w oparciu o ustalenia pracowników terenowych urzędów statystycznych poczynione w wydziałach spraw obywatelskich dawnych urzędów wojewódzkich, do których napływała dokumentacja o zarejestrowanych stowarzyszeniach z sądów rejestrowych.

Reforma podziału administracyjnego kraju oraz wprowadzenie obowiązku rejestracji stowarzyszeń w ewidencji starostw powiatowych uniemożliwiła kontynuację tej procedury. Do wyszukiwania nowych stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych zaczęto stosować inne źródła informacji, takie jak np. dane ze związków stowarzyszeń, różnego typu bazy instytucji non-profit oraz Internet. Nie wypracowano jednak rozwiązania organizacyjnego i merytorycznego pozwalającego na uchwycenie wszystkich nowopowstających organizacji.

Trzeba również wziąć pod uwagę, że niektóre stowarzyszenia kończą lub zawieszają działalność, zwykle nie informując o tym GUS. Jak dotąd stwierdzono ponad 30 przypadków zakończenia działalności przez stowarzyszenia narodowościowe i etniczne. Można domniemywać, że niektóre organizacje nie odpowiadające na ankietę w rzeczywistości również już nie funkcjonują. Ponadto w praktyce badawczej zaznacza się jeszcze inna trudność, jaką są częste zmiany adresów zarządów, jak również dezaktualizacja numerów telefonów i adresów mailowych.

Badanie stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych prowadzone jest corocznie. Jego podstawowym narzędziem badawczym jest ankietą statystyczna SN-01, kierowana w I kwartale do zarządów stowarzyszeń. Jednak nie wszystkie organizacje odsyłają wypełnione ankietę. W latach 2009-2011 udało się uzyskać odpowiedź (przynajmniej jedną wypełnioną ankietę w ciągu trzech lat) od około 70% stowarzyszeń.

Wszystkie informacje przedstawione w niniejszym opracowaniu pochodzą z ankiet wypełnianych zwykle przez członków zarządu (przez przewodniczącego, jego zastępcę lub sekretarza) i odzwierciedlają wiedzę, poglądy i oceny tych osób. Jednak nie wszystkie otrzymane dane przyjmowane są w GUS bez zastrzeżeń. Odnosi się to zwłaszcza do danych dotyczących liczby członków. Ewentualne wątpliwości w tym zakresie starano się wyjaśniać przed podjęciem decyzji o uwzględnieniu tych danych w statystyce GUS i ich opublikowaniu. W przypadku, gdy od danego stowarzyszenia nie uzyskano informacji o aktualnej liczbie członków (w ankiecie lub w rozmowie telefonicznej) w sumowaniach liczby członków wykorzystano ostatnie dostępne dane przekazane przez organizację.

Podstawowe dane podsumowujące o stowarzyszeniach

Na podstawie danych uzyskanych za pomocą ankiety oraz w oparciu o – przedstawione wyżej – kryteria i sposoby postępowania ustalono, że w 2011 r. działało w Polsce **160** stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych. W tej liczbie stowarzyszeń zawiera się kilkanaście takich, które zostały powołane przez przedstawicieli narodowości o krótkim rodowdziej imigracyjnym, np.: Bułgarów, Greków,

Rok rejestracji	Liczba stowarzyszeń	
	wszystkich zarejestrowanych	w tym istniejących w 2008 r
Razem	198	160
do 1988	10	9
1989	6	5
1990	22	15
1991	24	23
1992	24	20
1993	16	12
1994	14	9
1995	22	14
1996	10	8
1997	5	3
1998	3	2
1999	0	0
2000	2	2
2001	0	0
2002	4	4
2003	2	2
2004	7	6
2005	7	7
2006	5	5
2007	5	5
2008	2	2
2009	0	0
2010	3	3
brak danych	5	4

Macedończyków lub Wietnamczyków. Część organizacji deklaruje ogólnokrajowy zasięg działania. Inne mają charakter regionalny lub lokalny, obejmując swoją działalnością kilka lub jedno województwo, kilka lub jeden powiat, grupę gmin, wreszcie – pojedynczą gminę, miasto czy miejscowość.

Badane organizacje narodowościowe i etniczne posiadają osobowość prawną i są zarejestrowane jako stowarzyszenia lub, w niektórych przypadkach, jako związki stowarzyszeń. Pełnią wówczas rolę koordynacyjną wobec stowarzyszeń danej nacji, działających w wybranym regionie lub w całym kraju.

Przełomowe znaczenie dla organizowania się stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych miało rozpoczęcie w roku 1989 odzyskiwania przez Polskę niepodległości i suwerenności oraz tworzenie demokratycznego państwa prawa. Spośród wszystkich stowarzyszeń, których powstanie udało się odnotować, zaledwie 10 zarejestrowanych zostało przed rokiem 1989, a już w nim samym zalegalizowało się 6. Następne lata przyniosły duży przyrost stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych. W latach 1990-92 przybywało po 22-24 organizacji rocznie. Jeszcze przez następne trzy lata (1993-1995) utrzymywał się wysoki przyrost ich liczby. Rejestrowało się wówczas 14-22 stowarzyszeń rocznie. Jednak od roku 1997 można zaobserwować wyraźny spadek dynamiki wzrostu liczby organizacji. W sumie odnotowano utworzenie 198 stowarzyszeń o charakterze narodowościowym i etnicznym oraz 38 przypadków zakończenia przez nich działalności, z czego 4 przypadki dotyczyły

organizacji, które zaprzestały samodzielnej działalności i stały się jednostkami terenowymi większych stowarzyszeń.

Stowarzyszenia o charakterze narodowościowym i etnicznym, a precyzyjniej mówiąc – siedziby ich zarządów – znajdują się na terenach wszystkich województw. Najwięcej - 26 organizacji ma siedzibę w województwie warmińsko-mazurskim. 25 z nich reprezentuje mniejszość niemiecką.

Narodowość/ grupa etnicz- na	Województwo – siedziby stowarzyszenia																Razem
	warmińsko- mazurskie	mazowieckie	podlaskie	dolnośląskie	małopolskie	pomorskie	zachodniopomorskie	opolskie	kujawsko-pomorskie	podkarpackie	śląskie	wielkopolskie	lubelskie	łódzkie	lubuskie	świętokrzyskie	
Niemiecka	25	1	–	6	–	8	4	5	5	–	2	2	–	1	1	–	60
Romska	1	2	–	7	8	–	2	4	2	1	2	1	3	1	–	1	35
Białoruska	–	–	9	–	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	11
Ukraińska	–	2	1	–	–	1	2	–	–	3	–	–	–	–	–	–	9
Żydowska	–	8	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	9
Litewska	–	–	5	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6
Łemkowska	–	–	–	1	3	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	5
Ormiańska	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	3
Francuska	–	1	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3
Syryjska	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2
Rosyjska	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2
Bułgarska	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2
Grecka	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Wietnamska	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Węgierska	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Tatarska	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Somalijska	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Słowacka	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Macedońska	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Kaszubska	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Karaimska	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Jemeńska	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Hinduska	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Chińska	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
Czeska	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1
Razem	26	25	17	16	15	13	10	9	7	5	5	4	3	3	1	1	160

Znaczna liczba stowarzyszeń - 25 ma siedzibę w województwie mazowieckim, z czego 21 w Warszawie lub w aglomeracji warszawskiej. W stolicy z jednej strony mieszkają przedstawiciele dużej liczby mniejszości, z drugiej jego centralne położenie oraz bliskość ambasad i najważniejszych instytucji państwowych powoduje, że usytuowanie tu zarządu i biura organizacji jest uzasadnione. W Warszawie mają siedziby stowarzyszenia o zasięgu ogólnokrajowym: 2 ukraińskie, 8 żydowskich, jak również organizacje nacji o pochodzeniu imigracyjnym, w tym bułgarska, wietnamska, syryjskie, jemeńska, węgierska, chińska i somalijska. W najbliższej okolicy Warszawy ma siedzibę organizacja hinduska.

Duża liczba stowarzyszeń ma siedzibę w kolejnych 9 województwach, w których znajdują się rejony od wielu lat zamieszkałe przez mniejszości, tj.: w podlaskim (17), dolnośląskim (16), małopolskim (15), pomorskim (13), zachodniopomorskim (10), opolskim (9), kujawsko-pomorskim (7), podkarpackim (5) i śląskim (5).

Istotne znaczenie dla statystyki narodowościowej miało przyjęcie *ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym*. Pozwala ona na stosowanie prawnie usankcjonowanych uporządkowań w dziedzinie stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych.

Na podstawie ustawy można wyróżnić, spośród wszystkich zbiorowości etnicznych występujących w Polsce, 14 mających prawnie uregulowany status jako jedna z trzech przewidzianych rodzajów mniejszości. Są to:

- mniejszości narodowe: (9) białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska i żydowska;
- mniejszości etniczne: (4) łemkowska, karaimska, romska i tatarska;
- oraz społeczność posługująca się językiem regionalnym, za jaką uważana jest ludność posługująca się językiem kaszubskim.

Siedziby stowarzyszeń niemieckich

Dla statystyki publicznej ważny jest ponadto fakt, że w zakresie ustalania liczebności członków poszczególnych mniejszości ustawa odwołuje się do rezultatów Narodowego Spisu Powszechnego Ludności.

W dalszej części tekstu zostaje wykorzystane, używane w statystyce, pojęcie *liczby członkostw*, oznaczające łączną sumę członków stowarzyszeń określonego rodzaju. Wprowadzenie tego pojęcia uzasadnione jest tym, że ta sama osoba może być członkiem dwóch lub więcej różnych stowarzyszeń.

Najwyższą aktywnością organizacyjną odznacza się mniejszość niemiecka, reprezentowana przez 60 stowarzyszeń, o liczbie członkostw wynoszącej 96,9 tys. Jest to wielkość zbliżona do liczby członkostw podawanej przez, koordynujący działalność organizacji niemieckich, Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, równej 116,9 tys.

Organizacje niemieckie mają swoje siedziby w 11 województwach. W większości województw, z wyjątkiem opolskiego i śląskiego, stowarzyszenia niemieckie mają generalnie charakter lokalny, obejmując swym działaniem kilka lub jeden powiat, kilka lub jedną gminę albo miasto. Do wyjątków należą organizacje mające struktury terenowe, takie jak np. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej - Zarząd Wojewódzki w Szczecinie, Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku, czy Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej.

Natomiast w województwach opolskim i śląskim działa jedno duże stowarzyszenie obejmujące swą działalnością całe województwo. Są to: Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, będące największym stowarzyszeniem narodowościowych w Polsce, zrzeszającym 51,0 tys. członków oraz Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego, liczące 11,4 tys. członków. Oba te stowarzyszenia mają rozbudowane, kilkustopniowe struktury terenowe. W skład Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim wchodzi 360 kół, podlegających 47 zarządom gminnym i 7 powiatowym. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego obejmuje 10 oddziałów i 109 kół. Ponadto w Katowicach ma siedzibę ogólnokrajowa organizacja Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość”, mająca 10,3 tys. członków. W Opolu mają siedzibę 3 organizacje ogólnokrajowe, mające określony profil działalności.

W mieście tym ma również siedzibę, wspomniany już wcześniej Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, do którego należy większość stowarzyszeń tej narodowości. W skład ww. organizacji wchodzi m.in. Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur (wcześniejsza nazwa - Związek Stowarzyszeń Niemieckich w Byłych Prusach Wschodnich) z siedzibą w Olsztynie, zrzeszający większość stowarzyszeń niemieckich działających na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

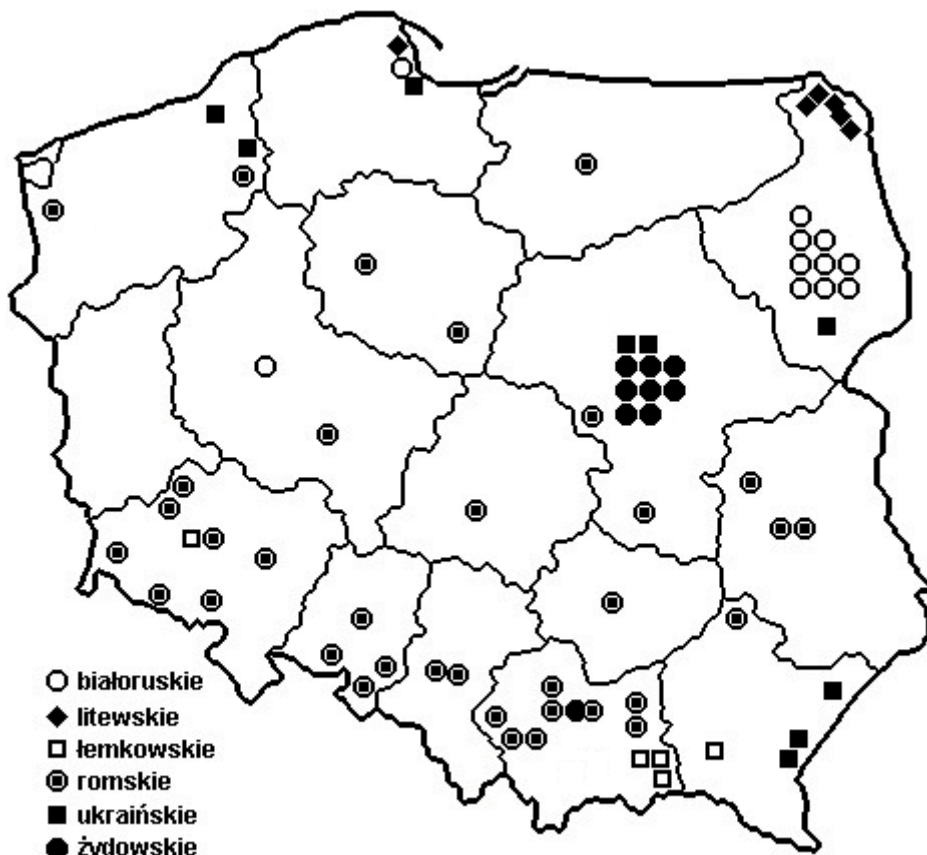
W informatorze zaprezentowano informacje o 35 stowarzyszeniach romskich, mających siedziby w 14 województwach, o liczbie członkostw wynoszącej 17 tys. Większość tych organizacji działa na południu Polski, najwięcej w województwie małopolskim (8 stowarzyszeń) i w dolnośląskim (7 organizacji). Zgodnie z deklaracją przedstawicieli stowarzyszenia, najliczniejszą organizacją jest Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Cyganów w Polsce „Solidarność” z siedzibą w Kielcach, liczące 7,5 tys. członków. Do największych organizacji romskich należą również: Stowarzyszenie Romów w Polsce z siedzibą w Oświęcimiu (4,0 tys. członków),

Związek Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku (1,2 tys.) oraz Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne Romów w Tarnowie (1,0 tys.).

Organizacje mniejszości białoruskiej należą do najbardziej skoncentrowanych: 9 z 11 stowarzyszeń ma siedzibę w Białymstoku (pozostałe 2 w Gdańsku i w Poznaniu). Liczba członków w organizacjach białoruskich wynosi 4,8 tys. Najliczniejsza z nich, Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne (z siedzibą w Białymstoku) ma 4,6 tys. członków. Stowarzyszenie to działa na terenie województw podlaskiego i mazowieckiego, ma 5 oddziałów i 46 kół terenowych.

Mniejszość ukraińską reprezentuje 9 stowarzyszeń, mających siedziby w 5 województwach: mazowieckim, pomorskim, zachodniopomorskim, podlaskim i podkarpackim. Liczba członków w stowarzyszeniach ukraińskich równa jest 5,7 tys. Największą organizacją jest Związek Ukraińców w Polsce z siedzibą w Warszawie, liczący około 5 tys. członków, obejmujący zasięgiem działania cały kraj, posiadający 10 oddziałów i 91 kół terenowych.

Siedziby stowarzyszeń białoruskich, litewskich, łemkowskich, ukraińskich i żydowskich

W Informatorze zaprezentowano działalność 9 stowarzyszeń zrzeszających mniejszość żydowską, o liczbie członkostw wynoszącej 3,1 tys. Siedziby zarządów 8 towarzystw żydowskich znajdują się w Warszawie, a jednego – w Krakowie. Największe z nich Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce liczy 1,4 tys. członków, obejmuje zasięgiem cały kraj i ma 16 oddziałów terenowych.

Organizacje litewskie są również przestrzennie skupione – 5 z 6 litewskich stowarzyszeń ma siedzibę w powiecie sejneńskim (województwo podlaskie). Jedna organizacja ma siedzibę w Gdańsku. Liczba członkostw stowarzyszeń litewskich wynosi 1,9 tys. Największe z nich, Stowarzyszenie Litwinów w Polsce z siedzibą w Sejnach liczy 1,2 tys. członków. Ma ono zasięg ogólnokrajowy, w jego skład wchodzi 46 oddziałów (większość w powiecie sejneńskim).

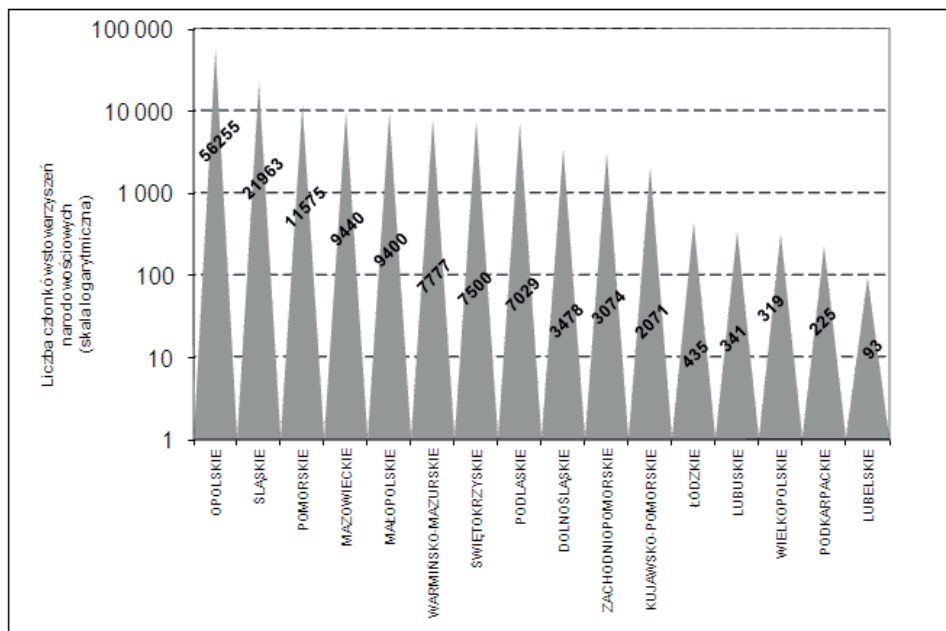
Mniejszość łemkowską reprezentuje 5 stowarzyszeń, z których 4 ma siedzibę na terenach Łemkowszczyzny (południowe rejony województwa małopolskiego i podkarpackiego). Liczba członkostw w stowarzyszeniach łemkowskich wynosi 1,4 tys. W Gorlicach (małopolskie) ma swoją siedzibę najliczniejsza – Zjednoczenie Łemków w Polsce, które zrzesza 1,1 tys. osób. Ma ono 33 koła terenowe w województwach małopolskim, podkarpackim, dolnośląskim i lubuskim.

Spośród innych zbiorowości uwzględnionych w *ustawie o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym* Informator zawiera informacje o 3 stowarzyszeniach ormiańskich, 2 rosyjskich oraz po jednej organizacji czeskiej, słowackiej, karaimskiej, kaszubskiej i tatarskiej. Stowarzyszenia: kaszubskie i słowackie należą do większych. Liczące 5,3 tys. członków Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, z siedzibą w Gdańsku, ma 67 oddziałów terenowych działających na terenie 6 województw: pomorskiego, zachodniopomorskiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego i wielkopolskiego. Mające 2,7 tys. członków Towarzystwo Słowaków w Polsce, z siedzibą w Krakowie, ma 2 oddziały i 33 koła terenowe działające na terenie województw: małopolskiego - przede wszystkim na Spiszu i na Orawie, śląskiego, dolnośląskiego i mazowieckiego.

Informator przedstawia również działalność organizacji innych narodowości i grup etnicznych niż wymienione w ww. ustawie, powstałych w celu integracji swoich środowisk, zachowania tożsamości, pielęgnowania kultury lub podobnych celów. Członkowie tych mniejszości wywodzą się z innych państw. 3 stowarzyszenia reprezentują mniejszość francuską, po 2 mniejszość bułgarską i syryjską. Następujące społeczności są reprezentowane przez 1 organizację: chińska, grecka, hinduska, jemeńska, macedońska, somalijska, węgierska i wietnamska.

Analizując liczbę członkostw we wszystkich stowarzyszeniach narodowościowych i etnicznych (niezależnie od narodowości czy grupy etnicznej) w województwach, w których znajduje się siedziba zarządu zauważamy olbrzymie różnice pomiędzy województwami. Największą liczbą członkostw charakteryzują się organizacje mające siedzibę w województwie opolskim - ponad 56 tys., podczas gdy stowarzyszenia mające siedzibę w województwie lubelskim wykazują nieco mniej niż 100 członkostw. Oprócz opolskiego, jeszcze w dwóch województwach: śląskim i pomorskim liczba członkostw przekracza 10 tys. W 5 województwach: mazowieckim, małopolskim, warmińsko-mazurskim, świętokrzyskim i podlaskim liczba członkostw mieści się w zakresie od 9,5 do 7 tys., a w trzech województwach: dolnośląskim, zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim wynosi od 3,5 do 1 tys. W 4 wo-

jewództwach: łódzkim, lubuskim, wielkopolskim i podkarpackim liczba członkostw mieści się w zakresie od 1 tys. do 100.

Porównano liczbę członkostw w stowarzyszeniach narodowościowych i etnicznych w poszczególnych województwach z liczbą ludności w tych województwach. Otrzymany w ten sposób wskaźnik wynosi ponad 5% w przypadku województwa opolskiego a około 0,5% w województwach: podlaskim, pomorskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i świętokrzyskim.

Interesujące rezultaty daje również zestawienie danych o liczbie członkostw stowarzyszeń reprezentujących daną narodowość lub grupę etniczną z wynikami NSP 2011 dotyczącymi liczebności tej zbiorowości. Liczebność danej zbiorowości jest rozumiana jako suma deklaracji przynależności do niej w pierwszym i drugim pytaniu o identyfikację narodowo-etniczną, niezależnie od ewentualnego jednoczesnego zadeklarowania przynależności polskiej lub do innej zbiorowości w jednym z tych pytań. Wydaje się, że obliczony w ww. sposób wskaźnik ma znaczenie poznawcze, ponieważ jego wartość wiąże się ze stopniem aktywności danej zbiorowości oraz reprezentowanych przez nią stowarzyszeń w zakresie podtrzymywania tożsamości, propagowania i rozwoju kultury, nauczania języka, rozwiązywania problemów bytowych itp.

Członkostwo w badaniu stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych oraz identyfikacje narodowo-etniczne (lub językowa) w spisie powszechnym 2011, według posiadania statusu mniejszości¹

Narodowość /grupa etniczna/ grupa językowa	Dane z badania stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych		Identyfikacja narodowo-etniczna (lub językowa) w NSP 2011 w tys. osób			Stosunek liczby członków do liczebności danej zbiorowości w %
	Liczba stowarzyszeń ²	Liczba członków w stowarzyszeniach w tys.	razem ³	w tym pierwsza ⁴	w tym występująca z polską	
Status mniejszości narodowych						
niemiecka	60(56)	96,9	148	74	64	66
ukraińska	9(9)	5,7	51	38	21	11
białoruska	11(10)	4,8	47	36	16	10
żydowska	9(8)	3,1	8	2	5	42
słowacka	1(1)	2,7	3	2	1	84
litewska	6(5)	1,9	8	6	3	24
rosyjska	2(2)	0,2	13	8	7	1
ormiańska	3(1)	0,1	4	3	2	3
czeska	1(1)	0,1	3	1	2	2
Status mniejszości etnicznych						
romska	35(33)	17,0	17	13	7	100
łemkowska	5(5)	1,4	11	7	4	13
tatarska	1(1)	0,1	2	1	1	7
Status społeczność posługującej się językiem regionalnym						
kaszubska	1(1)	5,3	233	18	216	2
język kaszubski			108 ⁵			5
Brak statusu mniejszości						
grecka	1(1)	0,1	4	1	3	2
francuska	3(3)	0,6	8	2	7	7
chińska	1(1)	0,2	2	1	0	14
bułgarska	2(1)	0,2	2	1	1	8
wietnamska	1(1)	0,2	4	4	1	4
węgierska	1(1)	0,1	2	1	1	2

¹ Tablicę opracowano dla mniejszości, których liczebność w NSP 2011 wyniosła przynajmniej 1 tys. osób. Źródło: Notatka informacyjna ze stycznia 2013 r. „Przynależność narodowa-etniczna ludności - wyniki spisu ludności i mieszkań 2011”, <http://www.stat.gov.pl>

² W nawiasach podano liczbę stowarzyszeń bez związków stowarzyszeń oraz bez stowarzyszeń o nieznannej liczbie członków.

³ Razem - niezależnie od liczby i kolejności deklaracji (w pierwszym lub drugim pytaniu).

⁴ Zadeklarowana w pierwszym pytaniu.

⁵ Liczba ludności posługującej się językiem kaszubskim w kontaktach domowych.

Z uwagi jednak na niżej przedstawione przesłanki do wartości tego wskaźnika należy podchodzić ostrożnie.

1. Należy pamiętać, że obliczając ww. wskaźnik posługiwano się liczbą członkostw w stowarzyszeniach a nie, nieznaną i niemożliwą do uzyskania, liczbą osób należących do stowarzyszeń reprezentujących daną narodowość czy grupę etniczną. Może to powodować przeszacowanie wskaźnika w przypadku zbiorowości reprezentowanych przez wiele organizacji działających (lub deklarujących działanie) w skali całego kraju lub w tym samym regionie. W tych przypadkach można domniemywać, że duża liczba osób należy jednocześnie do dwóch lub więcej organizacji.
2. Można domniemywać, że niektóre organizacje w momencie wypełniania formularza nie dysponują aktualnymi i dokładnymi danymi dotyczącymi liczby członków i podają dane przybliżone albo dane sprzed kilku lat. O zasadności tego przypuszczenia może w pewnym stopniu świadczyć praktyka podawania przez niektóre organizacje okrągłych wartości albo podawania co roku tej samej liczby członków (patrz indeks demograficzny).
3. Po trzecie, w badaniu stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych nie sprecozowano pojęcia *liczby członków*, pozostawiając organizacjom pełną dowolność w tym zakresie. Pozwala to badanym stowarzyszeniom na podawanie danych odnoszących się do różnych definicji liczby członków, np. niektóre z nich przekazują dane dotyczące liczby członków występujących w ewidencji a inne odnoszące się jedynie do osób płacących składki.
4. W przypadku większości stowarzyszeń, które nie odpowiedziały na ankietę co najmniej raz w latach 2009-2011 brak jest aktualnych informacji dotyczących liczby członków. W tych przypadkach wykorzystuje się dane z ostatniego badania przeprowadzonego w latach wcześniejszych, w którym udało się uzyskać informacje o liczbie członków od danej organizacji.

Sposób prezentacji danych o stowarzyszeniach

W pozostałej części Informatora, zawierającej indywidualną prezentację poszczególnych stowarzyszeń narodowościowych i etnicznych, można wyróżnić 5 bloków:

1. indeksy,
2. karty informacyjne stowarzyszeń, które przynajmniej raz wypełniły ankietę SN-01 w latach 2009-2011,
3. notki informacyjne o organizacjach, od których nie uzyskano danych od ostatniej edycji informatora,
4. notki informacyjne o stowarzyszeniach, dla których brak aktualnych danych,
5. krótkie informacje o organizacjach, które zaprzestały działalności.

W **indeksach** przedstawiono wykaz stowarzyszeń w czterech porządkach: alfabetycznym, chronologicznym, demograficznym oraz według grup narodowościowych i etnicznych.

Zasadniczą częścią prezentacji poszczególnych organizacji mniejszości narodowych i etnicznych są **karty informacyjne** stowarzyszeń, opracowane na podstawie nadesłanych ankiet. W celu uzyskania możliwie przejrzystego i najbardziej ujednoczonego sposobu przedstawiania informacji o każdym ze stowarzyszeń, karty otrzymały zestandaryzowaną formę. Każda z nich posiada taki sam układ pól, w których zawarto dane o stowarzyszeniu, dotyczące: zarządu (adres korespon-

dencyjny, telefon, nazwisko przewodniczącego), zasięgu działania, struktury terytorialnej (liczba i rozmieszczenie jednostek terytorialnych), działalności statutowej (wydawane periodyki, prowadzone placówki kulturalne i naukowe, przedsięwzięcia i działania).

We wszystkich kartach pole z informacją o nazwisku lidera stowarzyszenia za tytułowane jest „Przewodniczący”. W przypadkach, w których organizacja stosuje inną nazwę tej funkcji (np. prezes), zamieszczono tą nazwę w nawiasie po nazwisku przewodniczącego.

Dane na temat liczby członków zaprezentowano przy pomocy wykresów. Dotyczą one całego okresu działalności stowarzyszenia. Wykresów nie stosowano w przypadku stowarzyszeń działających trzy lata lub krócej oraz, dla których posiadano jedynie fragmentaryczne informacje nt. liczby członków w poszczególnych latach (trzy obserwacje lub mniej). W tych sytuacjach dane na temat liczby członków przedstawiono w postaci tabel.

Dla lepszego zobrazowania zakresu działalności oraz struktury terenowej stowarzyszeń użyto w kartach informacyjnych kartogramów. Dla każdego stowarzyszenia sporządzono przynajmniej jeden schemat terytorialny kraju, na którym zaznaczono:

terytorialny zasięg działania – poprzez zakropkowanie (np. całego kraju, województw, powiatów, gmin lub miast);

usytuowanie:

- **siedziby zarządu** – poprzez symbol – ●,
- **jednostek terenowych** (np. oddziałów) – ■,
- **jednostek niższego szczebla** (np. koła) – ◆.

W przypadku stowarzyszeń posiadających rozbudowane struktury na niewielkim obszarze, jednostki terenowe zaznaczano punktowo na drugim kartogramie – powiększonym schemacie jednego lub kilku województw. W sytuacji braku informacji potrzebnych do precyzyjnego zaznaczenia usytuowania jednostek terenowych lub gdy środki graficzne, jakimi dysponowano przy niniejszym opracowaniu, nie pozwoliły nanieść dużej liczby elementów struktury terytorialnej (np. wielu jednostek drugiego czy trzeciego szczebla) oznaczano obszary ich występowania poprzez dodatkowe zakropkowanie (gęstsze niż używane do wyznaczania zasięgu działania stowarzyszenia).

W notkach informacyjnych o stowarzyszeniach, od których nie uzyskano danych od ostatniej edycji Informatora zaprezentowano podstawowe informacje przeniesione z kart informacyjnych zamieszczonych w poprzednim wydaniu Informatora (za lata 2006-2008).

Notki informacyjne o stowarzyszeniach, dla których brak aktualnych danych dotyczą organizacji dla których ostatnie uzyskane informacje odnoszą się do okresu sprzed 2006 r.

Objaśnienia redakcyjne

W kartach informacyjnych, a także w indeksach zastosowano specjalne oznaczenia statystyczne, które wymagają krótkiego objaśnienia co do sposobu ich interpretowania:

- znak „.” należy rozumieć jak „brak danych”;
- znak „-” jak „brak zjawiska”;
- znak „x” jak „nie dotyczy”.

INDEKSY STOWARZYSZEŃ NARODOWOŚCIOWYCH I ETNICZNYCH w POLSCE

A – porządek alfabetyczny

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
1	Białoruskie Kulturalno-Naukowe Centrum w Poznaniu	1.12	238
2	Białoruskie Stowarzyszenie Literackie „Białowieża”	1.01	230
3	Białoruskie Towarzystwo Historyczne	1.02	389
4	Białoruskie Towarzystwo Kulturalne „Chatka”	1.03	231
5	Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne	1.04	232
6	Białoruskie Zrzeszenie Studentów	1.05	233
7	Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Christo Botewa w Polsce	8.17	389
8	Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Christo Botewa w Polsce	8.01	389
9	Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce	2.33	337
10	Chińskie Stowarzyszenie w Polsce	8.21	388
11	Chojnickie Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego	5.86	316
12	Francuskie Towarzystwo Narodowo-Kulturalne w Radomiu	8.03	389
13	Fundacja „Beit Warszawa”. Postępowa Społeczność Żydowska w Polsce	7.08	357
14	Fundacja Ormiańska KZKO (Koło Zainteresowań Kulturą Ormian)	8.26	372
15	Gołdapskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Gołdapi	5.02	256
16	Górnośląskie Towarzystwo Śpiewacze	.	393
17	Indyjskie Stowarzyszenie w Polsce	8.20	389
18	Koło Przyjaciół Pomorza i Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Regionie Drawska Pomorskiego	5.03	381
19	Komitet Założycielski Niemieckiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego im. Opitzta w Bolesławcu	.	393
20	Kulturalno-Socjalne Stowarzyszenie niemieckiej Przynależności Narodowej na Pojezierzu bytowskim z siedzibą w Bytowie	.	393
21	Litewskie Towarzystwo św. Kazimierza	3.01	241
22	Lubelskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Lublinie	2.30	385
23	Małopolskie Stowarzyszenie Romów „Jamaro”	2.31	386
24	Małopolsko-Śląskie Stowarzyszenie Romów w Andrychowie	2.07	390
25	Międzynarodowe Stowarzyszenie Romów w Opolu	2.26	384
26	Mragowskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Mragowa „Niedźwiedzia Łapa”	5.07	259
27	Nidzickie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	5.08	260
28	Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość”	5.09	261

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
29	Niemiecki Chrześcijański Związek „Karkonosze” w Jeleniej Górze	5.01	255
30	Niemieckie Stowarzyszenie Kulturalno-Socjalne w Giżycku	5.10	262
31	Niemieckie Stowarzyszenie „Natangia” w Górowie Iławeckim	5.11	263
32	Niemieckie Towarzystwo Kulturalne „Heimat Bund”	.	393
33	Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Folklorystyczne „Liczyrzepa”	5.12	390
34	Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Legnicy	5.13	264
35	Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Łodzi	5.14	265
36	Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne we Wrocławiu	5.15	267
37	Niemieckie Towarzystwo Oświatowe	5.79	312
38	Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Jeleniej Górze	5.16	390
39	Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile	5.17	268
40	Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Wałbrzychu	5.18	382
41	Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Ziemia Beskidzka” w Bielsku-Białej	.	393
42	Oleckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Olecku	5.20	269
43	Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	5.21	270
44	Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne	8.04	362
45	Ostródzkie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Jodły”	5.22	272
46	Pasłęckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej im. Joachima Schulza	5.23	273
47	Piskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Pisz „Roś”	5.24	274
48	Podhalańskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Nowym Targu	.	393
49	Polska Unia Studentów Żydowskich	.	393
50	Powiatowy Bytowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Bytowie	5.25	275
51	Rada Programowa Tygodnika „Niwa”	1.06	234
52	Radomskie Stowarzyszenie Romów „Romano Waś” („Pomocna Dłoń”)	2.19	332
53	Reszelskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Reszlu	.	393
54	Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe z siedzibą w Białymstoku	8.05	363
55	Słupski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego	5.27	277
56	Społeczno-Kulturalne Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Grudziądzu	.	393
57	Stowarzyszenie – Francuska Gmina Narodowa na Pomorzu	8.02	387
58	Stowarzyszenie Autorów i Twórców Mniejszości Niemieckiej w Polsce	.	394
59	Stowarzyszenie Czechów w Polsce	8.27	372
60	Stowarzyszenie do Pielęgnowania Dóbr Kultury Niemieckiej im. Emil von Behring	5.30	278
61	Stowarzyszenie „Dzieci Holocaustu” w Polsce	7.02	351
62	Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich	1.07	235

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
63	Stowarzyszenie Emigrantów Syryjskich w Polsce	8.06	390
64	Stowarzyszenie Francuzów i Repatriantów z Francji na Dolnym Śląsku	8.19	376
65	Stowarzyszenie Kulturalne Niemców „Heimat”	5.31	279
66	Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne Romów, Centrum Kultury Romów w Polsce	2.01	322
67	Stowarzyszenie Kultury Romskiej „Hitano”	2.36	340
68	Stowarzyszenie Litwinów w Polsce	3.02	242
69	Stowarzyszenie Ludności Niemieckiej „Herder” w Morażu	5.32	280
70	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Chełmża” z siedzibą w Chełmży	.	394
71	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego z siedzibą w Toruniu	5.33	390
72	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Elbląskiej w Elblągu	5.34	281
73	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Grudziądzkiej i Okolic w Grudziądzu	.	394
74	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Lubawsko-Nowomiejskiej	.	394
75	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Ziemi Łasińskiej” w Łasinie	5.81	314
76	Stowarzyszenie Łemków	4.02	390
77	Stowarzyszenie Młodzieży Litewskiej w Polsce	3.03	244
78	Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Cyganów w Polsce „Solidarność” z siedzibą w Kielcach	2.02	383
79	Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Niemieckiej „Mazury” w Ełku	5.37	283
80	Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Roma w Polsce „Jankesci”	2.14	327
81	Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów „Roma - Union”	2.03	323
82	Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów w Polsce	2.29	385
83	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej Miasta Malborka i Okolic	5.38	284
84	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Łławie	5.39	285
85	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Kętrzynie	5.40	286
86	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Lidzbarku	5.06	257
87	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w północnej części Warmii z siedzibą w Braniewie	5.85	315
88	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Warmia” w Lidzbarku Warmińskim	5.41	287
89	Stowarzyszenie na Rzecz Romów „Newo Dziwipen”	2.27	385
90	Stowarzyszenie Nauczycieli Litwinów w Polsce	3.07	381
91	Stowarzyszenie Niemieckie „Łoś”	.	394
92	Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Węgorzewa „Mamry”	5.43	288
93	Stowarzyszenie Niezależnej Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Korzenie”	.	394
94	Stowarzyszenie „Nova Roma”	2.10	325
95	Stowarzyszenie Romów Górnego Śląska	2.24	391

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
96	Stowarzyszenie Romów Polskich „Czerchań”	2.09	391
97	Stowarzyszenie Romów w Bydgoszczy „Romano Dzipen”	2.13	383
98	Stowarzyszenie Romów w Dęblinie „Srebrny Księżyc”	2.35	339
99	Stowarzyszenie Romów w Kowarach	2.25	335
100	Stowarzyszenie Romów w Krakowie	2.04	391
101	Stowarzyszenie Romów w Legnicy	2.21	333
102	Stowarzyszenie Romów w Lubaniu	2.37	341
103	Stowarzyszenie Romów w Polkowicach	2.32	336
104	Stowarzyszenie Romów w Polsce	2.05	324
105	Stowarzyszenie Romów w Prudniku	2.18	331
106	Stowarzyszenie Romów w Przemkowie	2.17	330
107	Stowarzyszenie Romów we Wrocławiu „Romani Bacht”	2.16	384
108	Stowarzyszenie Romów w Limanowej z siedzibą w Laskowej	.	394
109	Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach	4.03	249
110	Stowarzyszenie Słowiańskiej Mniejszości Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej „Prawosławni”	.	394
111	Stowarzyszenie Somalijskie w RP	8.25	379
112	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Jemeńczyków w Polsce	8.22	377
113	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Powiatu Świdwińskiego w Woj. Zachodniopomorskim	5.45	290
114	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Elblągu	.	394
115	Stowarzyszenie Społeczności Romskiej „Familia” w Tarnowie	2.28	385
116	Stowarzyszenie Syryjskie w Polsce	8.08	391
117	Stowarzyszenie Ukraińców Więźniów Politycznych i Represjonowanych w Polsce	6.01	344
118	Stowarzyszenie „Ukraiński Dom Narodowy”	6.02	386
119	Stowarzyszenie Wałbrzyskich Romów	2.23	384
120	Stowarzyszenie Wspierania Kultury Łemkowskiej „Wereteno”	4.06	381
121	Stowarzyszenie „Wspólnota Rosyjska”	8.24	371
122	Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce	7.03	352
123	Stowarzyszenie Żydowski Dom Seniora „Moszaw Zkenim”	7.11	359
124	Stowarzyszenie Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej	7.04	353
125	Toruńskie Stowarzyszenie Kulturalne Rodzin Pochodzenia Niemieckiego	5.46	291
126	Towarzystwo Dobroczynne Niemców na Śląsku	5.78	311
127	Towarzystwo Greków Pomorza Zachodniego - Szczecin	8.23	379
128	Towarzystwo Greków w Polsce	.	394
129	Towarzystwo Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej „Kałe Jakha”	2.34	338
130	Towarzystwo Kulturalne Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie	5.47	292

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
131	Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Żyrardowie	2.06	391
132	Towarzystwo Kulturalno-Społeczne Romów w Głubczycach	2.22	334
133	Towarzystwo Kultury Białoruskiej	1.11	237
134	Towarzystwo Litewskie w Gdańsku	3.05	246
135	Towarzystwo Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Grudziądzu	.	395
136	Towarzystwo Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Grudziądzu	5.91	319
137	Towarzystwo Macedończyków w Polsce	8.10	391
138	Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w Bydgoszczy	5.49	293
139	Towarzystwo na rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zydranowej	4.04	250
140	Towarzystwo Pamięci Żydów Galicyjskich z siedzibą w Lesku	.	395
141	Towarzystwo Słowaków w Polsce	8.11	364
142	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej (z siedzibą w Choszcznie)	.	395
143	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Bartoszyce i Okolic	5.51	295
144	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach	5.52	297
145	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Pomierania” w Koszalinie	5.53	382
146	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Środkowa Odra”	.	395
147	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Poznaniu	5.56	391
148	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze	5.58	382
149	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej - Zarząd Wojewódzki w Szczecinie	5.57	298
150	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Ziemi Radomskiej	5.59	392
151	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim	5.60	299
152	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim z siedzibą w Oleśnie	.	395
153	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Cieszynie)	.	395
154	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Raciborzu)	5.62	301
155	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Romów w Rzeczypospolitej Polskiej	2.08	383
156	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Wietnamczyków w Polsce	8.12	392
157	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce	7.06	354
158	Towarzystwo Ukraińców Podkarpacia w Zapałowie	6.11	392
159	Towarzystwo Wspólnota Niemiecka „Przyjaźń” z siedzibą w Rudzie Śląskiej	.	395
160	Ukraińska Organizacja Skautowa „Płast”	.	395

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
161	Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce	6.10	387
162	Ukraińskie Towarzystwo Lekarskie w Polsce	6.04	345
163	Ukraińskie Towarzystwo Nauczycielskie w Polsce	6.05	386
164	Warmińsko-Mazurski Związek Kobiet Wiejskich Niemieckiego Pochodzenia	5.64	392
165	Wielkopolskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Pleszewie	2.15	329
166	Wielkopolskie Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w RP	.	395
167	Wspólnota Litwinów w Polsce	3.04	245
168	Wspólnota Węgierska w Polsce	8.13	375
169	Zabrzańskie Stowarzyszenie Romów	.	395
170	Zjednoczenie Łemków	4.05	251
171	Złotowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Złotowie	.	396
172	Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	8.14	366
173	Związek Białoruski w RP	1.08	392
174	Związek Karaimów Polskich w RP	8.18	369
175	Związek Ludności Niemieckiej w Gdyni	5.90	318
176	Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Sztumsko-Dzierżgońskiej w Sztumie	5.66	303
177	Związek Młodzieży Białoruskiej	1.09	235
178	Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP	5.67	305
179	Związek Młodzieży Pochodzenia Niemieckiego w Polsce	.	396
180	Związek Mniejszości Niemieckiej im. Ewalda G. J. von Kleista	.	396
181	Związek Mniejszości Niemieckiej w Człuchowie	.	396
182	Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku	5.71	306
183	Związek Niemieckich Górnoślązaków	.	396
184	Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce	5.73	307
185	Związek Ormian w Polsce im. Ks. Arcybiskupa J. Teodorowicza	8.15	392
186	Związek Romów Polskich	2.12	326
187	Związek Stowarzyszeń Ludności Pochodzenia Niemieckiego Regionu Toruńskiego	.	396
188	Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckich w Regionach Olsztyn - Gdańsk - Toruń	.	396
189	Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckiej Warmii, Powiśla i Żuław	.	396
190	Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur (wcześniejsza nazwa: Związek Stowarzyszeń Niemieckich w byłych Prusach Wschodnich z siedzibą w Olsztynie)	5.74	309
191	Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej	8.16	368
192	Związek Ukrainek	.	396
193	Związek Ukraińców Podlasia	6.07	346
194	Związek Ukraińców w Polsce	6.08	347

206 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: INDEKSY STOWARZYSZEŃ

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
195	Związek Ukraińskiej Młodzieży Niezależnej	6.09	348
196	Żydowska Ogólnopolska Organizacja Młodzieżowa	7.10	387
197	Żydowskie Stowarzyszenie „B'nai B'rith” w RP	7.09	358
198	Żydowskie Stowarzyszenie „Czulent”	7.07	356

INDEKSY STOWARZYSZEŃ NARODOWOŚCIOWYCH I ETNICZNYCH w POLSCE

B – porządek chronologiczny

Nazwa	Rok re- jestracji	Identy- fikator	Stro- na
Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce	1951	7.03	352
Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne	1956	1.04	232
Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	1956	8.14	366
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Wałbrzychu	1957	5.18	382
Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Christo Bo- tewa w Polsce	1958	8.01	389
Towarzystwo Słowaków w Polsce	1961	8.11	364
Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne Romów, Centrum Kultury Romów w Polsce	1964	2.01	322
Podhalańskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Nowym Targu	1975	.	393
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Wietnamczyków w Polsce	1986	8.12	392
Białoruskie Zrzeszenie Studentów	1988	1.05	233
Stowarzyszenie Łemków	1989	4.02	390
Stowarzyszenie „Wspólnota Rosyjska”	1989	8.24	371
Towarzystwo Greków w Polsce	1989	.	394
Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Żyrardowie	1989	2.06	391
Towarzystwo Macedończyków w Polsce	1989	8.10	391
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce	1989	7.06	354
Białoruskie Stowarzyszenie Literackie „Białowieża”	1990	1.01	230
Francuskie Towarzystwo Narodowo-Kulturalne w Radomiu	1990	8.03	389
Niemieckie Towarzystwo Kulturalne „Heimat Bund”	1990	.	393
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Jeleniej Górze	1990	5.16	390
Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne	1990	8.04	362
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego z siedzibą w Toruniu	1990	5.33	390
Stowarzyszenie Niemieckie „Łoś”	1990	.	394
Stowarzyszenie Niezależnej Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Korzenie”	1990	.	394
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Elblągu	1990	.	394
Stowarzyszenie „Ukraiński Dom Narodowy”	1990	6.02	386
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach	1990	5.52	297

Nazwa	Rok rejestracji	Identyfikator	Strona
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Poznaniu	1990	5.56	391
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej - Zarząd Wojewódzki w Szczecinie	1990	5.57	298
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Ziemi Radomskiej	1990	5.59	392
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim	1990	5.60	299
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim z siedzibą w Oleśnie	1990	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Raciborzu)	1990	5.62	301
Ukraińska Organizacja Skautowa „Płast”	1990	.	395
Zjednoczenie Łemków	1990	4.05	251
Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku	1990	5.71	306
Związek Ukrainek	1990	.	396
Związek Ukraińców w Polsce	1990	6.08	347
Mrażowskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Mrażowa „Niedźwiedzia Łapa”	1991	5.07	259
Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość”	1991	5.09	261
Niemieckie Stowarzyszenie „Natangia” w Górowie Iławeckim	1991	5.11	263
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Folklorystyczne „Liczyrzepa”	1991	5.12	390
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Legnicy	1991	5.13	264
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne we Wrocławiu	1991	5.15	267
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Ziemia Beskidzka” w Bielsku-Białej	1991	.	393
Oleckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Olecku	1991	5.20	269
Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	1991	5.21	270
Ostródzkie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Jodły”	1991	5.22	272
Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe z siedzibą w Białymstoku	1991	8.05	363
Śląski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego	1991	5.27	277
Stowarzyszenie – Francuska Gmina Narodowa na Pomorzu	1991	8.02	387
Stowarzyszenie „Dzieci Holocaustu” w Polsce	1991	7.02	351
Stowarzyszenie Kulturalne Niemców „Heimat”	1991	5.31	279
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Niemieckiej „Mazury” w Ełku	1991	5.37	283
Stowarzyszenie Romów w Polsce	1991	2.05	324
Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach	1991	4.03	249
Stowarzyszenie Żydów Komendantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej	1991	7.04	353
Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w Bydgoszczy	1991	5.49	293
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Bartoszczy i Okolic	1991	5.51	295

Nazwa	Rok re- jestracji	Identy- fikator	Stro- na
Ukraińskie Towarzystwo Lekarskie	1991	6.04	345
Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce	1991	5.73	307
Związek Ukraińskiej Młodzieży Niezależnej	1991	6.09	348
Gołdapskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Gołdapi	1992	5.02	256
Litewskie Towarzystwo św. Kazimierza	1992	3.01	241
Niemieckie Stowarzyszenie Kulturalno-Socjalne w Giżycku	1992	5.10	262
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Łodzi	1992	5.14	265
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile	1992	5.17	268
Pasłęckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej im. Joachima Schulza	1992	5.23	273
Piskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Pisz „Roś”	1992	5.24	274
Powiatowy Bytowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Bytowie	1992	5.25	275
Rada Programowa Tygodnika „Niwa”	1992	1.06	234
Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich	1992	1.07	235
Stowarzyszenie Litwinów w Polsce	1992	3.02	242
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Elbląskiej w Elblągu	1992	5.34	281
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej Miasta Malborka i Okolic	1992	5.38	284
Stowarzyszenie Ukraińców Więźniów Politycznych i Represjonowanych w Polsce	1992	6.01	344
Towarzystwo Kulturalne Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie	1992	5.47	292
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Cieszynie)	1992	.	395
Ukraińskie Towarzystwo Nauczycielskie w Polsce	1992	6.05	386
Związek Młodzieży Białoruskiej	1992	1.09	235
Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP	1992	5.67	305
Związek Młodzieży Pochodzenia Niemieckiego w Polsce	1992	.	396
Związek Mniejszości Niemieckiej im. Ewalda G. J. von Kleista	1992	.	396
Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckich w Regionach Olsztyn - Gdańsk - Toruń	1992	.	396
Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej	1992	8.16	368
Związek Ukraińców Podlasia	1992	6.07	346
Białoruskie Towarzystwo Historyczne	1993	1.02	389
Białoruskie Towarzystwo Kulturalne „Chatka”	1993	1.03	231
Koło Przyjaciół Pomorza i Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Regionie Drawska Pomorskiego	1993	5.03	381
Kulturalno-Socjalne Stowarzyszenie Niemieckiej Przynależności Narodowej na Pojezierzu Bytowskim z siedzibą w Bytowie	1993	.	393
Małopolsko-Śląskie Stowarzyszenie Romów w Andrychowie	1993	2.07	390
Reszelskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Reszlu	1993	.	393

Nazwa	Rok rejestracji	Identyfikator	Strona
Stowarzyszenie do Pielęgnowania Dóbr Kultury Niemieckiej im. Emil von Behring	1993	5.30	278
Stowarzyszenie Emigrantów Syryjskich w Polsce	1993	8.06	390
Stowarzyszenie Ludności Niemieckiej „Herder” w Morągu	1993	5.32	280
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Grudziądzkiej i Okolic w Grudziądzu	1993	.	394
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Warmia” w Lidzbarku Warmińskim	1993	5.41	287
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Powiatu Świdwińskiego w Woj. Zachodniopomorskim	1993	5.45	290
Wspólnota Litwinów w Polsce	1993	3.04	245
Związek Białoruski w RP	1993	1.08	392
Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckiej Warmii, Powiśla i Żuław	1993	.	396
Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur (wcześniejsza nazwa: Związek Stowarzyszeń Niemieckich w byłych Prusach Wschodnich z siedzibą w Olsztynie)	1993	5.74	309
Nidzickie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	1994	5.08	260
Społeczno-Kulturalne Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Grudziądzu	1994	.	393
Stowarzyszenie Autorów i Twórców Mniejszości Niemieckiej w Polsce	1994	.	394
Stowarzyszenie Młodzieży Litewskiej w Polsce	1994	3.03	244
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Cyganów w Polsce „Solidarność” z siedzibą w Kielcach	1994	2.02	383
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów „Roma - Union”	1994	2.03	323
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Lidzbarku	1994	5.06	257
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w północnej części Warmii z siedzibą w Braniewie	1994	5.85	315
Stowarzyszenie Romów w Przemkowie	1994	2.17	330
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Pomerania” w Koszalinie	1994	5.53	382
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze	1994	5.58	382
Towarzystwo Wspólnota Niemiecka „Przyjaźń” z siedzibą w Rudzie Śląskiej	1994	.	395
Wielkopolskie Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w RP	1994	.	395
Złotowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Złotowie	1994	.	396
Komitet Założycielski Niemieckiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego im. Opitza w Bolesławcu	1995	.	393
Polska Unia Studentów Żydowskich	1995	.	393
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Lubawsko-Nowomiejskiej	1995	.	394
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Ziemi Łasińskiej” w Łasinie	1995	5.81	314
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Iławie	1995	5.39	285

Nazwa	Rok re- jestracji	Identy- fikator	Stro- na
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Kętrzynie	1995	5.40	286
Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Węgorzewa „Mamry”	1995	5.43	288
Stowarzyszenie Romów w Krakowie	1995	2.04	391
Stowarzyszenie Syryjskie w Polsce	1995	8.08	391
Toruńskie Stowarzyszenie Kulturalne Rodzin Pochodzenia Niemieckiego	1995	5.46	291
Towarzystwo Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Grudziądzu	1995	.	395
Towarzystwo Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Grudziądzu	1995	5.91	319
Towarzystwo na rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zydranowej	1995	4.04	250
Towarzystwo Pamięci Żydów Galicyjskich z siedzibą w Lesku	1995	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej (z siedzibą w Choszcznie)	1995	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Romów w Rzeczypospolitej Polskiej	1995	2.08	383
Warmińsko-Mazurski Związek Kobiet Wiejskich Niemieckiego Pochodzenia	1995	5.64	392
Wspólnota Węgierska w Polsce	1995	8.13	375
Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Sztumsko-Dzierżgońskiej	1995	5.66	303
Związek Mniejszości Niemieckiej w Człuchowie	1995	.	396
Związek Niemieckich Górnoślązaków	1995	.	396
Związek Ormian w Polsce im. Ks. Arcybiskupa J. Teodorowicza	1995	8.15	392
Chojnickie Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego	1996	5.86	316
Górnośląskie Towarzystwo Śpiewacze	1996	.	393
Niemiecki Chrześcijański Związek „Karkonosze” w Jeleniej Górze	1996	5.01	255
Niemieckie Towarzystwo Oświatowe	1996	5.79	312
Stowarzyszenie Francuzów i Repatriantów z Francji na Dolnym Śląsku	1996	8.19	376
Stowarzyszenie „Nova Roma”	1996	2.10	325
Stowarzyszenie Romów Polskich „Czerchań”	1996	2.09	391
Towarzystwo Dobroczynne Niemców na Śląsku	1996	5.78	311
Związek Ludności Niemieckiej w Gdyni	1996	5.90	318
Związek Stowarzyszeń Ludności Pochodzenia Niemieckiego Regionu Toruńskiego	1996	.	396
Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Christo Botewa w Polsce	1997	8.17	389
Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce	1997	2.33	337
Stowarzyszenie Romów w Limanowej z siedzibą w Laskowej	1997	.	394
Stowarzyszenie Słowiańskiej Mniejszości Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej „Prawosławni”	1997	.	394
Towarzystwo Litewskie w Gdańsku	1997	3.05	246
Chińskie Stowarzyszenie w Polsce	1998	8.21	388

Nazwa	Rok re- jestracji	Identy- fikator	Stro- na
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Chełmża” z siedzibą w Chełmży	1998	.	394
Związek Karaimów Polskich w RP	1998	8.18	369
Stowarzyszenie Nauczycieli Litwinów w Polsce	2000	3.07	381
Związek Romów Polskich	2000	2.12	326
Fundacja „Beit Warszawa”. Postępowa Społeczność Żydowska w Polsce	2002	7.08	357
Indyjskie Stowarzyszenie w Polsce	2002	8.20	389
Stowarzyszenie Kultury Romskiej „Hitano”	2002	2.36	340
Towarzystwo Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej „Kałe Jakha”	2002	2.34	338
Białoruskie Kulturalno-Naukowe Centrum w Poznaniu	2003	1.12	238
Stowarzyszenie Społeczności Romskiej „Familia” w Tarnowie	2003	2.28	385
Radomskie Stowarzyszenie Romów „Romano Waś” („Pomocna Dłoń”)	2004	2.19	332
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Roma w Polsce „Jankesci”	2004	2.14	327
Stowarzyszenie Romów Górnego Śląska	2004	2.24	391
Stowarzyszenie Romów w Legnicy	2004	2.21	333
Stowarzyszenie Romów we Wrocławiu „Romani Bacht”	2004	2.16	384
Stowarzyszenie Wspierania Kultury Łemkowskiej „Wereteno”	2004	4.06	381
Zabrzańskie Stowarzyszenie Romów	2004	.	395
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów w Polsce	2005	2.29	385
Stowarzyszenie Romów w Bydgoszczy „Romano Dzipen”	2005	2.13	383
Stowarzyszenie Wałbrzyskich Romów	2005	2.23	384
Towarzystwo Kulturalno-Społeczne Romów w Głubczycach	2005	2.22	334
Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce	2005	6.10	387
Wielkopolskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Pleszewie	2005	2.15	329
Żydowskie Stowarzyszenie „Czulent”	2005	7.07	356
Międzynarodowe Stowarzyszenie Romów w Opolu	2006	2.26	384
Stowarzyszenie na Rzecz Romów „Newo Dziwipen”	2006	2.27	385
Stowarzyszenie Romów w Prudniku	2006	2.18	331
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Jemeńczyków w Polsce	2006	8.22	377
Towarzystwo Kultury Białoruskiej	2006	1.11	237
Fundacja Ormiańska KZKO (Koło Zainteresowań Kulturą Ormian)	2007	8.26	372
Stowarzyszenie Romów w Kowarach	2007	2.25	335
Stowarzyszenie Somalijskie w RP	2007	8.25	379
Towarzystwo Greków Pomorza Zachodniego - Szczecin	2007	8.23	379
Żydowskie Stowarzyszenie „B'nai B'rith” w RP	2007	7.09	358
Stowarzyszenie Romów w Lubaniu	2008	2.37	341
Stowarzyszenie Romów w Polkowicach	2008	2.32	336
Stowarzyszenie Czechów w Polsce	2010	8.27	372

Nazwa	Rok re- jestracji	Identy- fikator	Stro- na
Stowarzyszenie Romów w Dęblinie „Srebrny Księżyc”	2010	2.35	339
Stowarzyszenie Żydowski Dom Seniora „Moszaw Zkenim”	2010	7.11	359
Lubelskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Lublinie	.	2.30	385
Małopolskie Stowarzyszenie Romów „Jamaro”	.	2.31	386
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Środ- kowa Odra”	.	.	395
Towarzystwo Ukraińców Podkarpacia w Zapałowie	.	6.11	392
Żydowska Ogólnopolska Organizacja Młodzieżowa	.	7.10	387

INDEKSY STOWARZYSZEŃ NARODOWOŚCIOWYCH I ETNICZNYCH w POLSCE

C – porządek demograficzny

Nazwa	Liczba członków	Identyfikator	Strona
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim	51043	5.60	299
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Raciborzu)	11394	5.62	301
Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość”	10316	5.09	261
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Cyganów w Polsce „Solidarność” z siedzibą w Kielcach	7500	2.02	383
Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	5313	8.14	366
Związek Ukraińców w Polsce	5000	6.08	347
Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne	4605	1.04	232
Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku	4500	5.71	306
Stowarzyszenie Romów w Polsce	4000	2.05	324
Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	3085	5.21	270
Towarzystwo Słowaków w Polsce	2730	8.11	364
Towarzystwo Dobroczynne Niemców na Śląsku	2000	5.78	311
Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP	2000	5.67	305
Słupski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego	1426	5.27	277
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce	1372	7.06	354
Stowarzyszenie Litwinów w Polsce	1212	3.02	242
Związek Romów Polskich	1200	2.12	326
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego z siedzibą w Toruniu	1115	5.33	390
Zjednoczenie Łemków	1102	4.05	251
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne we Wrocławiu	1100	5.15	267
Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne Romów, Centrum Kultury Romów w Polsce	1000	2.01	322
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Romów w Rzeczypospolitej Polskiej	964	2.08	383
Ostródzkie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Jodły”	800	5.22	272
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Wałbrzychu	780	5.18	382
Stowarzyszenie „Dzieci Holocaustu” w Polsce	674	7.02	351
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej - Zarząd Wojewódzki w Szczecinie	620	5.57	298
Stowarzyszenie Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej	572	7.04	353
Nidzickie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	540	5.08	260

Nazwa	Liczba członków	Identyfikator	Strona
Mragowskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Mragowa „Niedźwiedzia Łapa”	516	5.07	259
Litewskie Towarzystwo św. Kazimierza	482	3.01	241
Towarzystwo Kulturalne Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie	460	5.47	292
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Jeleniej Górze	415	5.16	390
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Roma w Polsce „Jankesci”	394	2.14	327
Stowarzyszenie Romów w Bydgoszczy „Romano Dzipen”	350	2.13	383
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze	341	5.58	382
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Elbląskiej w Elblągu	315	5.34	281
Toruńskie Stowarzyszenie Kulturalne Rodzin Pochodzenia Niemieckiego	300	5.46	291
Powiatowy Bytowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Bytowie	296	5.25	275
Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce	290	7.03	352
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile	289	5.17	268
Francuskie Towarzystwo Narodowo-Kulturalne w Radomiu	283	8.03	389
Stowarzyszenie Ludności Niemieckiej „Herder” w Morągu	265	5.32	280
Stowarzyszenie Kulturalne Niemców „Heimat”	261	5.31	279
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Warmia” w Lidzbarku Warmińskim	258	5.41	287
Niemieckie Stowarzyszenie Kulturalno-Socjalne w Giżycku	252	5.10	262
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Łodzi	250	5.14	265
Stowarzyszenie Romów Górnego Śląska	230	2.24	391
Stowarzyszenie Ukraińców Więźniów Politycznych i Represjonowanych w Polsce	226	6.01	344
Chińskie Stowarzyszenie w Polsce	210	8.21	388
Stowarzyszenie Francuzów i Repatriantów z Francji na Dolnym Śląsku	210	8.19	376
Chojnickie Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego	200	5.86	316
Stowarzyszenie Łemków	192	4.02	390
Niemieckie Stowarzyszenie „Natangia” w Górowie Iławeckim	185	5.11	263
Piskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Pisz „Roś”	182	5.24	274
Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Christo Botewa w Polsce	180	8.17	389
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Wietnamczyków w Polsce	178	8.12	392
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Legnicy	175	5.13	264
Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Węgorzewa „Mamry”	170	5.43	288
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Pomerania” w Koszalinie	170	5.53	382
Związek Ludności Niemieckiej w Gdyni	168	5.90	318
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Bartoszczyk i Okolic	165	5.51	295

Nazwa	Liczba członków	Identyfikator	Strona
Towarzystwo Kulturalno-Społeczne Romów w Głubczycach	160	2.22	334
Stowarzyszenie Młodzieży Litewskiej w Polsce	150	3.03	244
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Niemieckiej „Mazury” w Elku	150	5.37	283
Stowarzyszenie Społeczności Romskiej „Familia” w Tarnowie	147	2.28	385
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Jemeńczyków w Polsce	140	8.22	377
Związek Ukraińców Podlasia	138	6.07	346
Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej	137	8.16	368
Ukraińskie Towarzystwo Nauczycielskie w Polsce	132	6.05	386
Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w Bydgoszczy	122	5.49	293
Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce	120	2.33	337
Stowarzyszenie Romów w Kowarach	120	2.25	335
Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne	115	8.04	362
Żydowska Ogólnopolska Organizacja Młodzieżowa	114	7.10	387
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach	101	5.52	297
Koło Przyjaciół Pomorza i Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Regionie Drawska Pomorskiego	100	5.03	381
Stowarzyszenie – Francuska Gmina Narodowa na Pomorzu	100	8.02	387
Stowarzyszenie Romów we Wrocławiu „Romani Bacht”	100	2.16	384
Towarzystwo Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej „Kałe Jakha”	100	2.34	338
Stowarzyszenie „Wspólnota Rosyjska”	98	8.24	371
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Ziemi Radomskiej	96	5.59	392
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Folklorystyczne „Liczyrzepa”	94	5.12	390
Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe z siedzibą w Białymstoku	90	8.05	363
Towarzystwo Greków Pomorza Zachodniego - Szczecin	87	8.23	379
Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Sztumsko-Dzierżgońskiej w Sztumie	86	5.66	303
Ukraińskie Towarzystwo Lekarskie	85	6.04	345
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Kętrzynie	83	5.40	286
Stowarzyszenie Wałbrzyzkich Romów	82	2.23	384
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów „Roma - Union”	78	2.03	323
Stowarzyszenie „Ukraiński Dom Narodowy”	78	6.02	386
Oleckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Olecku	76	5.20	269
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Lidzbarku	75	5.06	257
Lubelskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Lublinie	70	2.30	385
Stowarzyszenie do Pielęgnowania Dóbr Kultury Niemieckiej im. Emil von Behring	70	5.30	278
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Iławie	70	5.39	285

Nazwa	Liczba członków	Identyfikator	Strona
Stowarzyszenie Czechów w Polsce	65	8.27	372
Wspólnota Węgierska w Polsce	64	8.13	375
Niemiecki Chrześcijański Związek „Karkonosze” w Jeleniej Górze	60	5.01	255
Niemieckie Towarzystwo Oświatowe	60	5.79	312
Stowarzyszenie Nauczycieli Litwinów w Polsce	60	3.07	381
Stowarzyszenie Romów w Polkowicach	58	2.32	336
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Ziemi Łasińskiej” w Łasinie	56	5.81	314
Gołdapskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Gołdapi	54	5.02	256
Żydowskie Stowarzyszenie „B'nai B'rith” w RP	52	7.09	358
Towarzystwo Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Grudziądzu	50	5.91	319
Małopolskie Stowarzyszenie Romów „Jamaro”	50	2.31	386
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Powiatu Świdwińskiego w Woj. Zachodniopomorskim	45	5.45	290
Związek Ukraińskiej Młodzieży Niezależnej	45	6.09	348
Pasłęckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej im. Joachima Schulza	44	5.23	273
Małopolsko-Śląskie Stowarzyszenie Romów w Andrychowie	40	2.07	390
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej Miasta Malborka i Okolic	40	5.38	284
Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach	38	4.03	249
Stowarzyszenie Żydowski Dom Seniora „Moszaw Zkenim”	32	7.11	359
Towarzystwo Kultury Białoruskiej	32	1.11	237
Towarzystwo na rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zydranowej	32	4.04	250
Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich	30	1.07	235
Stowarzyszenie Kultury Romskiej „Hitano”	30	2.36	340
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów w Polsce	30	2.29	385
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w północnej części Warmii z siedzibą w Braniewie	30	5.85	315
Związek Karaimów Polskich w RP	30	8.18	369
Żydowskie Stowarzyszenie „Czulent”	30	7.07	356
Stowarzyszenie na Rzecz Romów „Newo Dziwipen”	28	2.27	385
Stowarzyszenie Romów w Legnicy	27	2.21	333
Białoruskie Stowarzyszenie Literackie „Białowieża”	25	1.01	230
Indyjskie Stowarzyszenie w Polsce	25	8.20	389
Radomskie Stowarzyszenie Romów „Romano Waś” („Pomocna Dłoń”)	24	2.19	332
Białoruskie Towarzystwo Kulturalne „Chatka”	23	1.03	231
Stowarzyszenie Romów Polskich „Czerchań”	23	2.09	391
Międzynarodowe Stowarzyszenie Romów w Opolu	22	2.26	384
Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce	21	6.10	387

Nazwa	Liczba członków	Identyfikator	Strona
Białoruskie Towarzystwo Historyczne	20	1.02	389
Stowarzyszenie Romów w Dęblinie „Srebrny Księżyc”	20	2.35	339
Stowarzyszenie Romów w Przemkowie	20	2.17	330
Stowarzyszenie Wspierania Kultury Łemkowskiej „Wereteno”	20	4.06	381
Towarzystwo Litewskie w Gdańsku	18	3.05	246
Związek Młodzieży Białoruskiej	18	1.09	235
Białoruskie Kulturalno-Naukowe Centrum w Poznaniu	15	1.12	238
Białoruskie Zrzeszenie Studentów	15	1.05	233
Rada Programowa Tygodnika „Niwa”	15	1.06	234
Stowarzyszenie Romów w Lubaniu	15	2.37	341
Stowarzyszenie Somalijskie w RP	15	8.25	379
Wielkopolskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Pleszewie	15	2.15	329
Stowarzyszenie Romów w Prudniku	6	2.18	331
Stowarzyszenie „Nova Roma”	3	2.10	325
Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Christo Bote-wa w Polsce		8.01	389
Stowarzyszenie Emigrantów Syryjskich w Polsce		8.06	390
Stowarzyszenie Romów w Krakowie		2.04	391
Stowarzyszenie Syryjskie w Polsce		8.08	391
Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Żyrardowie		2.06	391
Towarzystwo Macedończyków w Polsce		8.10	391
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Poznaniu		5.56	391
Towarzystwo Ukraińców Podkarpacia w Zapałowie		6.11	392
Warmińsko-Mazurski Związek Kobiet Wiejskich Niemieckiego Po-chodzenia		5.64	392
Związek Ormian w Polsce im. Ks. Arcybiskupa J. Teodorowicza		8.15	392
Górnośląskie Towarzystwo Śpiewacze	–	.	393
Komitet Założycielski Niemieckiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego im. Opitza w Bolesławcu	–	.	393
Kulturalno-Socjalne Stowarzyszenie Niemieckiej Przynależności Narodowej na Pojezierzu Bytowskim z siedzibą w Bytowie	–	.	393
Niemieckie Towarzystwo Kulturalne „Heimat Bund”	–	.	393
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Ziemia Beskidzka” w Bielsku-Białej	–	.	393
Podhalańskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Nowym Targu	–	.	393
Polska Unia Studentów Żydowskich	–	.	393
Reszelskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Reszlu	–	.	393
Społeczno-Kulturalne Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Grudziądzu	–	.	393
Stowarzyszenie Autorów i Twórców Mniejszości Niemieckiej w Polsce	–	.	394

Nazwa	Liczba członków	Identyfikator	Strona
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Chelmża” z siedzibą w Chelmży	–	.	394
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Grudziądzkiej i Okolic w Grudziądzu	–	.	394
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Lubawsko-Nowomiejskiej	–	.	394
Stowarzyszenie Niemieckie „Łoś”	–	.	394
Stowarzyszenie Niezależnej Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Korzenie”	–	.	394
Stowarzyszenie Romów w Limanowej z siedzibą w Laskowej	–	.	394
Stowarzyszenie Słowiańskiej Mniejszości Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej „Prawosławni”	–	.	394
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Elblągu	–	.	394
Towarzystwo Greków w Polsce	–	.	394
Towarzystwo Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Grudziądzu	–	.	395
Towarzystwo Pamięci Żydów Galicyjskich z siedzibą w Lesku	–	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Środokowa Odra”	–	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Choszcznie	–	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim z siedzibą w Oleśnie	–	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Cieszynie)	–	.	395
Towarzystwo Wspólnota Niemiecka „Przyjaźń” z siedzibą w Rudzie Śląskiej	–	.	395
Ukraińska Organizacja Skautowa „Płast”	–	.	395
Wielkopolskie Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w RP	–	.	395
Zabrzańskie Stowarzyszenie Romów	–	.	395
Złotowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Złotowie	–	.	396
Związek Młodzieży Pochodzenia Niemieckiego w Polsce	–	.	396
Związek Mniejszości Niemieckiej im. Ewalda G. J. von Kleista	–	.	396
Związek Mniejszości Niemieckiej w Człuchowie	–	.	396
Związek Niemieckich Górnolązaków	–	.	396
Związek Stowarzyszeń Ludności Pochodzenia Niemieckiego Regionu Toruńskiego	–	.	396
Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckich w Regionach Olsztyn - Gdańsk - Toruń	–	.	396
Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckiej Warmii, Powiśla i Żuław	–	.	396
Związek Ukrainek	–	.	396
Fundacja „Beit Warszawa”. Postępowa Społeczność Żydowska w Polsce	x	7.08	357
Fundacja Ormiańska KZKO (Koło Zainteresowań Kulturą Ormian)	x	8.26	372
Wspólnota Litwinów w Polsce	x	3.04	245

220 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: INDEKSY STOWARZYSZEŃ

Nazwa	Liczba członków	Identyfikator	Strona
Związek Białoruski w RP	x	1.08	392
Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce	x	5.73	307
Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur (wcześniejsza nazwa: Związek Stowarzyszeń Niemieckich w byłych Prusach Wschodnich z siedzibą w Olsztynie)	x	5.74	309

INDEKSY STOWARZYSZEŃ NARODOWOŚCIOWYCH I ETNICZNYCH w POLSCE

D – porządek etniczny

Nazwa	Identyfikator	Strona
Białorusinów		
Białoruskie Kulturalno-Naukowe Centrum w Poznaniu	1.12	238
Białoruskie Stowarzyszenie Literackie „Białowieża”	1.01	230
Białoruskie Towarzystwo Historyczne	1.02	389
Białoruskie Towarzystwo Kulturalne „Chatka”	1.03	231
Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne	1.04	232
Białoruskie Zrzeszenie Studentów	1.05	233
Rada Programowa Tygodnika „Niwa”	1.06	234
Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich	1.07	235
Stowarzyszenie Słowiańskiej Mniejszości Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej „Prawosławni”	.	394
Towarzystwo Kultury Białoruskiej	1.11	237
Związek Białoruski w RP	1.08	392
Związek Młodzieży Białoruskiej	1.09	235
Litwinów		
Litewskie Towarzystwo św. Kazimierza	3.01	241
Stowarzyszenie Litwinów w Polsce	3.02	242
Stowarzyszenie Młodzieży Litewskiej w Polsce	3.03	244
Stowarzyszenie Nauczycieli Litwinów w Polsce	3.07	381
Towarzystwo Litewskie w Gdańsku	3.05	246
Wspólnota Litwinów w Polsce z siedzibą w Puńsku	3.04	245
Łemków		
Stowarzyszenie Łemków	4.02	390
Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach	4.03	249
Stowarzyszenie Wspierania Kultury Łemkowskiej „Wereteno”	4.06	381
Towarzystwo na rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej	4.04	250
Zjednoczenie Łemków	4.05	251
Niemców		
Chojnickie Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego	5.86	316
Gołdapskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Gołdapi	5.02	256
Górnośląskie Towarzystwo Śpiewacze	.	393

Nazwa	Identyfikator	Strona
Koło Przyjaciół Pomorza i Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Regionie Drawska Pomorskiego	5.03	381
Komitet Założycielski Niemieckiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego im. Opitzta w Bolesławcu	.	393
Kulturalno-Socjalne Stowarzyszenie Niemieckiej Przynależności Narodowej na Pojezierzu Bytowskim z siedzibą w Bytowie	.	393
Mragowskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Mragowa „Niedźwiedzia Łapa”	5.07	259
Nidzickie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	5.08	260
Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość”	5.09	261
Niemiecki Chrześcijański Związek „Karkonosze” w Jeleniej Górze	5.01	255
Niemieckie Stowarzyszenie Kulturalno-Socjalne w Giżycku	5.10	262
Niemieckie Stowarzyszenie „Natangia” w Górowie Iławeckim	5.11	263
Niemieckie Towarzystwo Kulturalne „Heimat Bund”	.	393
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Folklorystyczne „Liczyrzepa”	5.12	390
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Legnicy	5.13	264
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Łodzi	5.14	265
Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne we Wrocławiu	5.15	267
Niemieckie Towarzystwo Oświatowe	5.79	312
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Jeleniej Górze	5.16	390
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile	5.17	268
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Wałbrzychu	5.18	382
Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Ziemia Beskidzka” w Bielsku-Białej	.	393
Oleckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Olecku	5.20	269
Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	5.21	270
Ostródzkie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Jodły”	5.22	272
Pasłęckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej im. Joachima Schulza	5.23	273
Piskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Pisz „Roś”	5.24	274
Powiatowy Bytowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Bytowie	5.25	275
Reszelskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Reszlu	.	393
Słupski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego	5.27	277
Społeczno-Kulturalne Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Grudziądzu	.	393
Stowarzyszenie Autorów i Twórców Mniejszości Niemieckiej w Polsce	.	394
Stowarzyszenie do Pielęgnowania Dóbr Kultury Niemieckiej im. Emil von Behring	5.30	278
Stowarzyszenie Kulturalne Niemców „Heimat”	5.31	279
Stowarzyszenie Ludności Niemieckiej „Herder” w Morągu	5.32	280
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Chełmża” z siedzibą w Chełmży	.	394
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego z siedzibą w Toruniu	5.33	390

Nazwa	Identyfikator	Strona
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Elbląskiej w Elblągu	5.34	281
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Grudziądzkiej i Okolic w Grudziądzu	.	394
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Lubawsko-Nowomiejskiej	.	394
Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Ziemi Łasińskiej” w Łasinie	5.81	314
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Niemieckiej „Mazury” w Etku	5.37	283
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej Miasta Malborka i Okolic	5.38	284
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Iławie	5.39	285
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Kętrzynie	5.40	286
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Lidzbarku	5.06	257
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w północnej części Warmii z siedzibą w Braniewie	5.85	315
Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Warmia” w Lidzbarku Warmińskim	5.41	287
Stowarzyszenie Niemieckie „Łoś”	.	394
Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Węgorzewa „Mamry”	5.43	288
Stowarzyszenie Niezależnej Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Korzenie”	.	394
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Powiatu Świdwińskiego w Woj. Zachodniopomorskim	5.45	290
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Elblągu	.	394
Toruńskie Stowarzyszenie Kulturalne Rodzin Pochodzenia Niemieckiego	5.46	291
Towarzystwo Dobroczynne Niemców na Śląsku	5.78	311
Towarzystwo Kulturalne Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie	5.47	292
Towarzystwo Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Grudziądzu	.	395
Towarzystwo Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Grudziądzu	5.91	319
Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w Bydgoszczy	5.49	293
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej (z siedzibą w Choszcznie)	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Bartoszyce i Okolic	5.51	295
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach	5.52	297
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Pomerania” w Koszalinie	5.53	382
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Środkowa Odra”	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Poznaniu	5.56	391
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze	5.58	382
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej - Zarząd Wojewódzki w Szczecinie	5.57	298
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Ziemi Radomskiej	5.59	392

Nazwa	Identyfikator	Strona
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim	5.60	299
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim z siedzibą w Oleśnie	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Cieszynie)	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Raciborzu)	5.62	301
Towarzystwo Wspólnota Niemiecka „Przyjaźń” z siedzibą w Rudzie Śląskiej	.	395
Warmińsko-Mazurski Związek Kobiet Wiejskich Niemieckiego Pochodzenia	5.64	392
Wielkopolskie Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w RP	.	395
Złotowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Złotowie	.	396
Związek Ludności Niemieckiej w Gdyni	5.90	318
Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Sztumsko-Dzierżgońskiej w Sztumie	5.66	303
Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP	5.67	305
Związek Młodzieży Pochodzenia Niemieckiego w Polsce	.	396
Związek Mniejszości Niemieckiej im. Ewalda G. J. von Kleista	.	396
Związek Mniejszości Niemieckiej w Człuchowie	.	396
Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku	5.71	306
Związek Niemieckich Górnoślązaków	.	396
Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce	5.73	307
Związek Stowarzyszeń Ludności Pochodzenia Niemieckiego Regionu Toruńskiego	.	396
Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckich w Regionach Olsztyn - Gdańsk - Toruń	.	396
Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckiej Warmii, Powiśla i Żuław	.	396
Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur (wcześniejsza nazwa: Związek Stowarzyszeń Niemieckich w byłych Prusach Wschodnich z siedzibą w Olsztynie)	5.74	309
Romów		
Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce	2.33	337
Lubelskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Lublinie	2.30	385
Małopolskie Stowarzyszenie Romów „Jamaro”	2.31	386
Małopolsko-Śląskie Stowarzyszenie Romów w Andrychowie	2.07	390
Międzynarodowe Stowarzyszenie Romów w Opolu	2.26	384
Podhalańskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Nowym Targu	.	393
Radomskie Stowarzyszenie Romów „Romano Waś” („Pomocna Dłoń”)	2.19	332
Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne Romów, Centrum Kultury Romów w Polsce	2.01	322
Stowarzyszenie Kultury Romskiej „Hitano”	2.36	340
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Cyganów w Polsce „Solidarność” z siedzibą w Kielcach	2.02	383
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Roma w Polsce „Jankesci”	2.14	327

Nazwa	Identyfikator	Strona
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów „Roma - Union”	2.03	323
Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów w Polsce	2.29	385
Stowarzyszenie na Rzecz Romów „Newo Dziwipen”	2.27	385
Stowarzyszenie „Nova Roma”	2.10	325
Stowarzyszenie Romów Górnego Śląska	2.24	391
Stowarzyszenie Romów Polskich „Czerchań”	2.09	391
Stowarzyszenie Romów w Bydgoszczy „Romano Dziipen”	2.13	383
Stowarzyszenie Romów w Kowarach	2.25	335
Stowarzyszenie Romów w Krakowie	2.04	391
Stowarzyszenie Romów w Deblinie „Srebrny Księżyc”	2.35	339
Stowarzyszenie Romów w Legnicy	2.21	333
Stowarzyszenie Romów w Lubaniu	2.37	341
Stowarzyszenie Romów w Polkowicach	2.32	336
Stowarzyszenie Romów w Polsce	2.05	324
Stowarzyszenie Romów w Prudniku	2.18	331
Stowarzyszenie Romów w Przemkowie	2.17	330
Stowarzyszenie Romów we Wrocławiu „Romani Bacht”	2.16	384
Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Limanowej z siedzibą w Laskowej	.	394
Stowarzyszenie Społeczności Romskiej „Familia” w Tarnowie	2.28	385
Stowarzyszenie Wałbrzyskich Romów	2.23	384
Towarzystwo Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej „Kała Jakha”	2.34	338
Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Żyrardowie	2.06	391
Towarzystwo Kulturalno-Społeczne Romów w Głubczycach	2.22	334
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Romów w Rzeczypospolitej Polskiej	2.08	383
Wielkopolskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Pleszewie	2.15	329
Zabrzańskie Stowarzyszenie Romów	.	395
Związek Romów Polskich	2.12	326
Ukraińców		
Stowarzyszenie Ukraińców Więźniów Politycznych i Represjonowanych w Polsce	6.01	344
Stowarzyszenie „Ukraiński Dom Narodowy”	6.02	386
Towarzystwo Ukraińców Podkarpacia w Zapałowie	6.11	392
Ukraińska Organizacja Skautowa „Płast”	.	395
Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce	6.10	387
Ukraińskie Towarzystwo Lekarskie	6.04	345
Ukraińskie Towarzystwo Nauczycielskie w Polsce	6.05	386
Związek Ukrainek	.	396
Związek Ukraińców Podlasia	6.07	346
Związek Ukraińców w Polsce	6.08	347

Nazwa	Identyfikator	Strona
Związek Ukraińskiej Młodzieży Niezależnej	6.09	348
Żydów		
Fundacja „Beit Warszawa”. Postępowa Społeczność Żydowska w Polsce	7.08	357
Polska Unia Studentów Żydowskich	.	393
Stowarzyszenie „Dzieci Holocaustu” w Polsce	7.02	351
Stowarzyszenie Żydowski Dom Seniora „Moszaw Zkenim”	7.11	359
Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce	7.03	352
Stowarzyszenie Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej	7.04	353
Towarzystwo Pamięci Żydów Galicyjskich z siedzibą w Lesku	.	395
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce	7.06	354
Żydowska Ogólnopolska Organizacja Młodzieżowa	7.10	387
Żydowskie Stowarzyszenie „B'nai B'rith” w RP	7.09	358
Żydowskie Stowarzyszenie „Czulent”	7.07	356
Innych mniejszości narodowych i etnicznych		
Fundacja Ormiańska KZKO (Koło Zainteresowań kulturą Ormian)	8.26	372
Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne	8.04	362
Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe z siedzibą w Białymstoku	8.05	363
Stowarzyszenie Czechów w Polsce	8.27	372
Stowarzyszenie „Wspólnota Rosyjska”	8.24	371
Towarzystwo Słowaków w Polsce	8.11	364
Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	8.14	366
Związek Karaimów Polskich w RP	8.18	369
Związek Ormian w Polsce im. Ks. Arcybiskupa J. Teodorowicza	8.15	392
Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej	8.16	368
Pozostałe		
Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Christo Botewa w Polsce	8.17	389
Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Christo Botewa w Polsce	8.01	389
Chińskie Stowarzyszenie w Polsce	8.21	388
Francuskie Towarzystwo Narodowo-Kulturalne w Radomiu	8.03	389
Indyjskie Stowarzyszenie w Polsce	8.20	389
Stowarzyszenie – Francuska Gmina Narodowa na Pomorzu	8.02	387
Stowarzyszenie Emigrantów Syryjskich w Polsce	8.06	390
Stowarzyszenie Francuzów i Repatriantów z Francji na Dolnym Śląsku	8.19	376
Stowarzyszenie Somalijskie w RP	8.25	379
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Jemeńczyków w Polsce	8.22	377
Stowarzyszenie Syryjskie w Polsce	8.08	391
Towarzystwo Greków Pomorza Zachodniego - Szczecin	8.23	379

Nazwa	Identyfikator	Strona
Towarzystwo Greków w Polsce	.	394
Towarzystwo Macedończyków w Polsce	8.10	391
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Wietnamczyków w Polsce	8.12	392
Wspólnota Węgierska w Polsce	8.13	375

KARTY INFORMACYJNE

Stowarzyszenia białoruskie

Białoruskie Stowarzyszenie Literackie „Białowieża”

Беларускае Літаратурнае Аб’яднанне „Белавежа”

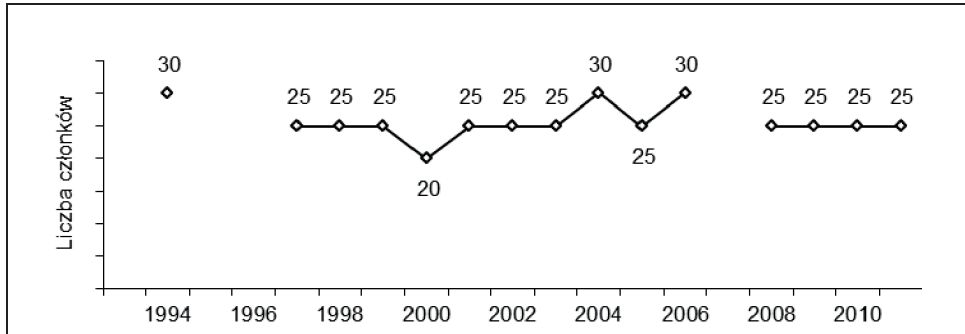
Adres: 15-420 Białystok, Plac Uniwersytecki 1

Telefon: 85-730-80-29

Przewodniczący: Jan Czykwin (prezes)

Rok powstania: 1958

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Termopile” (rocznik) – nakład 200 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

Stowarzyszenie wydało następujące tomy poezji: J. Bajen „Bierah nadzieji”, J. Bujniuk „Samota dażdżu”, W. Szwed „Smiaszynki”, J. Czykwin „Adno žyccio”, D. Szatyłowicz „Podydcki chwilin”, jak również pozycje prozą: H. Aniszewska „Szcadrucha”, B. Pietruczuk „Kruszynki”.

2010 rok

Stowarzyszenie wydało 10 pozycji, prozę i poezję (D. Szatyłowicz, J. Korolko, H. Twaranowicz, E. Martynik, M. Androsiuk, J. Czykwin i inni).

2011 rok

Stowarzyszenie wydało następujące książki literackie w języku białoruskim: I. W. Hajduk „Połymja rodnaje”, Z. L. Malinowska „Żurawlinaja żurba”, S. K. Sienkiewicz „Daczka róży”, M. Łuksza „Pad znakam skorpiona”, D. Szatyłowicz „Zabytaja paljana”, Literaturny almanach „Białowieża”.

Białoruskie Towarzystwo Kulturalne „Chatka” Беларускае Культурнае Таварыства „Хатка”

1.03

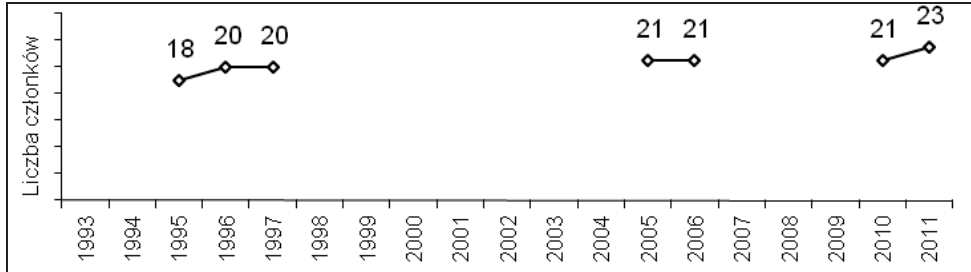
Adres: 80-958 Gdańsk 50 skr. pocz. 214*

Telefon: 51-008-71-01

Przewodniczący: Helena Głogowska (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji: 1993

Zasięg terytorialny: województwo pomorskie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zaprezentowało „Biografie gdańskie” w ramach Dni Mniejszości Narodowych, zasadziło drzewa (kalinę i jawor) ku czci wieszczka J. Kupały przy ul. J. Kupały w Gdańsku, zorganizowało następujące spotkania i imprezy: wigilijne, z okazji 92 rocznicy Białoruskiej Republiki Ludowej, rajd turystyczny, wieczory literackie poświęcone literaturze białoruskiej, ogniska „Pieczenie kartoszek”.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało następujące imprezy kulturalne i wydarzenia: wieczór poezji białoruskiej, wieczór poezji Władimira Nieklajewa w cafe „Fikcja”, koncert oraz prezentację historii Białorusi w 93. rocznicę Białoruskiej Republiki Ludowej, „Biografie gdańskie” - w ramach VIII Dni Mniejszości Narodowych w Gdańsku, jak również rajd turystyczny i pieczenie ziemniaków.

* Adres korespondencyjny.

Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Беларускае Грамадска-Культурнае Таварыства

1.04

Adres: 15-062 Białystok, ul. Warszawska 11

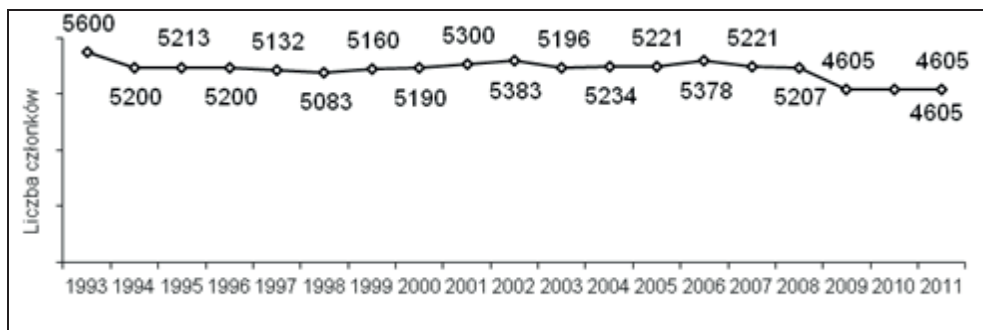
Telefon: 85-743-51-18

E-mail: btsk-zg@neostrada.pl

Przewodniczący: Jan Syczewski

Rok powstania: 1956

Rok rejestracji: 1956

Zasięg terytorialny: województwa podlaskie i mazowieckie

Jednostki terenowe

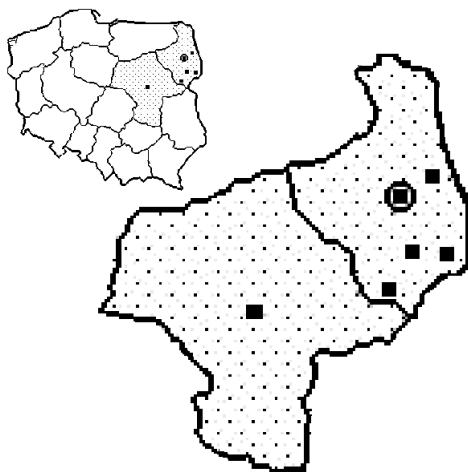
Liczba: 6 oddziałów, 46 kół

Rozmieszczenie:

Oddziały:

woj. podlaskie: Białystok, Bielsk Podlaski, Hajnówka, Siemiatycze, Sokółka;

woj. mazowieckie: Warszawa

Wydawnictwa:

„Kalendarz Białoruski” (rocznik) – nakład 1000 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Dom Kultury i Czytelnia Czasopism Białoruskich w Białymstoku

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Towarzystwo zorganizowało: 15. edycję Prezentacji Zespołów Obrzędowych, 17. edycję konferencji naukowej „Droga ku wzajemności”, 25 edycję Święta Kultury Białoruskiej oraz koncert galowy XVI Festiwalu „Piosenka Białoruska”.

2010 rok

Towarzystwo zorganizowało: Festiwal „Piosenka Białoruska”, Święto Kultury Białoruskiej, Kupalle, Prezentacje Zespołów Obrzędowych.

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało: Prezentacje Zespołów Obrzędowych, Święto Kultury Białoruskiej, koncert galowy festiwalu „Piosenka Białoruska”.

Białoruskie Zrzeszenie Studentów
Беларускае Аб’яднанне Студэнтаў

1.05

Adres: 15-959 Białystok, ul. Zamenhofa 27

Telefon: 50-507-818-433

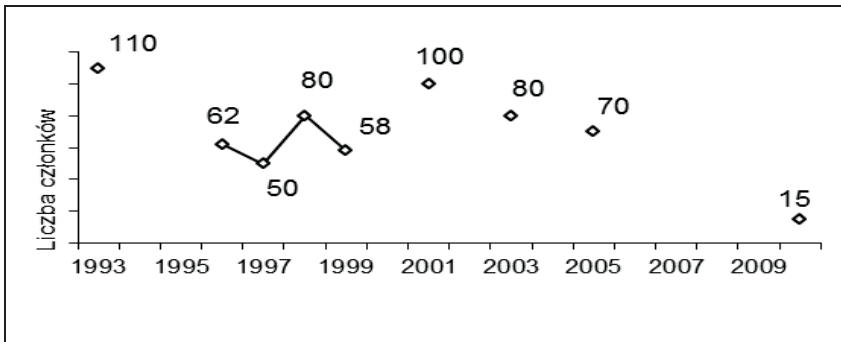
E-mail: basbiuro@gmail.com

www.basxatka.wordpress.com

Przewodniczący: Katarzyna Kuźmicz

Rok powstania: 1981

Rok rejestracji: 1988

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe:

Liczba: 2 oddziały

Rozmieszczenie:

Oddziały:

woj. podlaskie: Białystok

woj. mazowieckie: Warszawa

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało Festiwal Muzyki Młodej Białorusi „Basowiszcza”

Rada Programowa Tygodnika „Niwa”

1.06

Праграмная Рада Тыднёвіка „Ніва”

Adres: 15-959 Białystok 2, ul. Zamenhofska 27

Telefon: 85-743-50-22

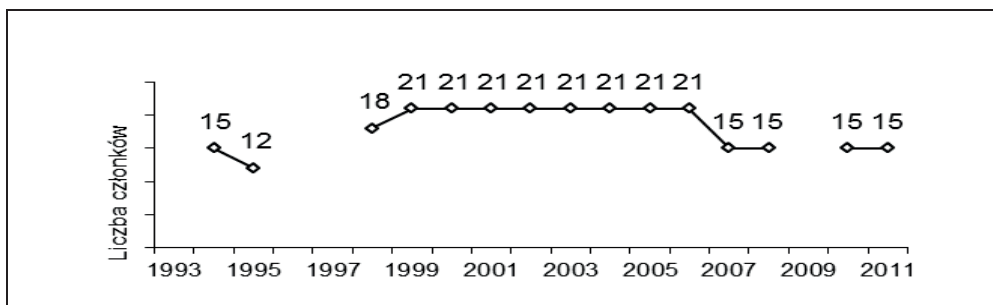
E-mail: redakcja@niwa.iig.pl

<http://niwa.iig.pl>

Przewodniczący: Eugeniusz Wappa

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Niwa” (tygodnik) – nakład 73 900 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2010 rok

Stowarzyszenie wydało pozycje: eseje H. Kandraciuk „Dziadoŭskaje turne z Anatolem S.”, poezję W. Szwidła „Adpływajem z Hora” oraz reportaże A. Wiarbickiego „Pa żwiroŭkach, asfaltoŭkach”.

2011 rok

Stowarzyszenie wydało pozycję publicystyczną M. Kanapackana „Uwieś Swiet”.

Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich Асацыяцыя Беларускіх Журналістаў

1.07

Adres: 15-001 Białystok, ul. Lipowa 4 p.221

Telefon: 85-653-79-66

E-mail: redakcja@czasopis.pl

<http://czasopis.pl>

Przewodniczący: Aleksander Maksymiuk

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1992

Rok	1996	2010
Liczba członków	30	30

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Białoruskie pismo społeczno-kulturalne” (miesięcznik) – nakład 1000 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Związek Młodzieży Białoruskiej Зьвяз Беларускай Моладзі

1.09

Adres: 15-427 Białystok, ul. Lipowa 4 p.221

Telefon: 516-806-520

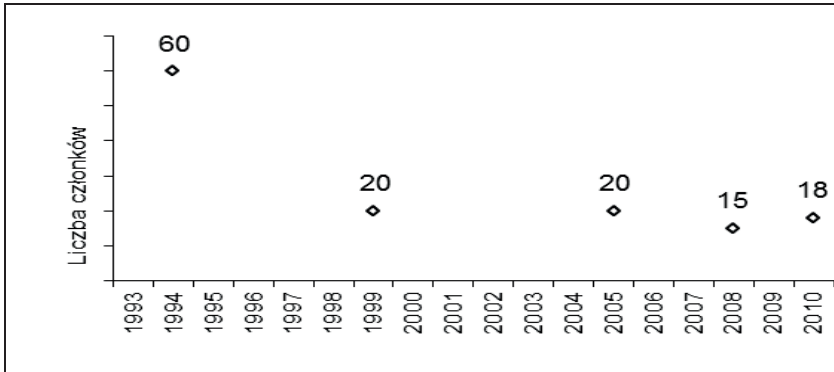
E-mail: sonca@sonca.org

www.sonca.org

Przewodniczący: Michał Stepaniuk

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1992

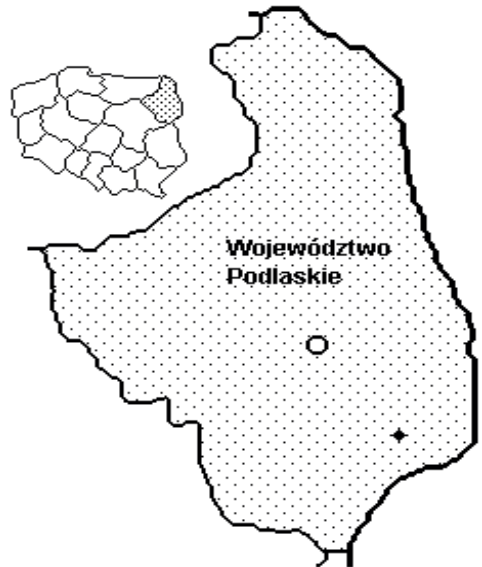
Zasięg terytorialny: województwo podlaskie

Jednostki terenowe

Liczba: 1 koło

Rozmieszczenie:

woj. podlaskie: Hajnówka

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Centrum Edukacji i Promocji Kultury Białoruskiej w Szczytach-Dzięciołowie

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Związek zorganizował XVII Festiwal Białoruskiej Poezji Śpiewanej i Piosenki Autorskiej „Bardauskaja Vosień 2010”, stworzył stronę internetową poświęconą drewnianej architekturze Podlasia (www.drzewoisacrum.eu) a także zorganizował Podlaski Szlak Kulturowy „Drzewo i Sacrum”.

Towarzystwo Kultury Białoruskiej Таварыства Беларускай Культуры

1.11

Adres: 15-062 Białystok, ul. Warszawska 11

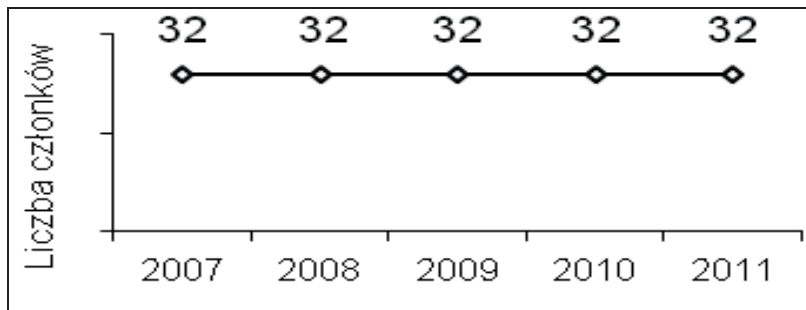
Telefon: 85-743-51-18

E-mail: btsk-zg@neostrada.pl

Przewodniczący: Grażyna Wołkowycka-Tomaszuk

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2006

Zasięg terytorialny: województwo podlaskie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: Kalendarz Białoruski, rocznik, 1000 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Towarzystwo zorganizowało: konkursy recytatorskie „Słowo Ojczyście” i „Słowo Sceniczne”, konkurs dla uczniów „Piosenka białoruska” a także konkurs szkolnych zespołów teatralnych.

2010 rok

Stowarzyszenie wspierało działalność białoruskich amatorskich zespołów artystycznych a także zorganizowało: konkursy recytatorskie „Słowo Ojczyście” i „Słowo Sceniczne”, konkurs dla uczniów „Piosenka Białoruska” oraz konkurs szkolnych zespołów teatralnych.

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało Ogólnopolski Festiwal „Piosenka Białoruska”, Święto Kultury Białoruskiej, Prezentacje Zespołów Kolędniczych „Gwiazda i Kolęda”, Kupalle, Prezentacje Zespołów Obrzędowych.

Białoruskie Kulturalno-Naukowe Centrum w Poznaniu

1.12

Беларускі культурна-асьветніцкі цэнтар у Познані

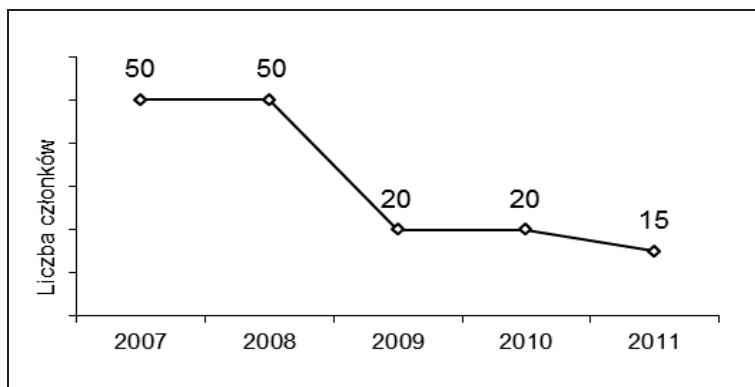
Adres: Mikuszyn 7, Czerlejno, Kostrzyn Wielkopolski Telefon: 66-254-66-77

E-mail: belcentar@gmail.com

Przewodniczący: Vitali Voranau

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2003

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Przygotowanie do wydania książki o Francysku Skarynu.

2010 rok

Stowarzyszenie wydało pozycję M. Szczura „List, znaleziony na papialiszczy”.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało Dni Kultury Białoruskiej w Poznaniu.

Stowarzyszenia litewskie

Litewskie Towarzystwo św. Kazimierza Lenkijos Lietuvių Šv. Kazimiero Draugija

3.01

Adres: 16-500 Sejny, ul. 22 Lipca 9

Telefon: 603-681-453

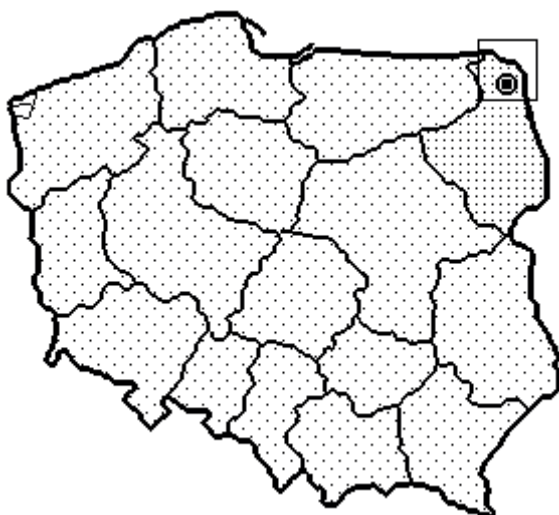
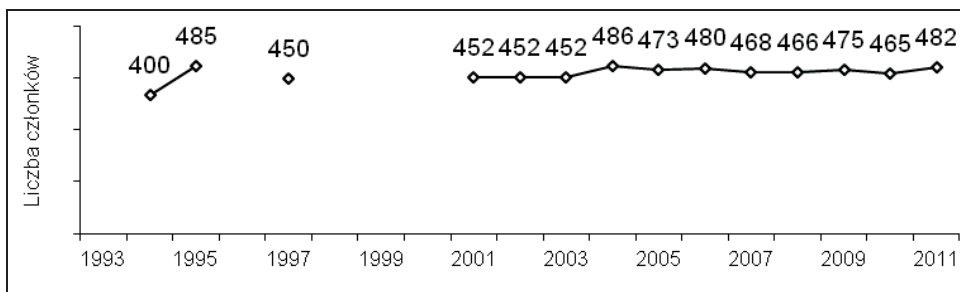
E-mail: olgierd.wiaktor@wp.pl

www.punsk.com.pl/saltinis/2010.htm

Przewodniczący: Olgierd Wiaktor

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe

Liczba: 13 oddziałów

Rozmieszczenie:

woj. podlaskie: Dusznica, Jenorajście, Suwałki, Łumbie, Klejwy, Rynkojeziory, Jodeliszki, Krasnowo, Puńsk, Sejny, Żegary, Radziucie, Rachelany.

Wydawnictwa:

„Šaltinis” (kwartalnik) – nakład 600 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009rok

Towarzystwo zorganizowało wycieczki na Litwę a także jubileusz 10-lecia działalności „Domu Litewskiego” w Sejnach.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało VI Zjazd Towarzystwa Św. Kazimierza a także wycieczki i pielgrzymki na Litwę.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało uroczystości z okazji 185 rocznicy powołania seminarium duchownego w Sejnach, jak również wydało płytę CD z nagraniem chóru litewskiego kościelnego, parafii sejneńskiej.

Stowarzyszenie Litwinów w Polsce
Lenkijos Lietuvių Draugija

3.02

Adres: 16-500 Sejny, ul. 22 Lipca 9

Telefon: 87-516-21-25

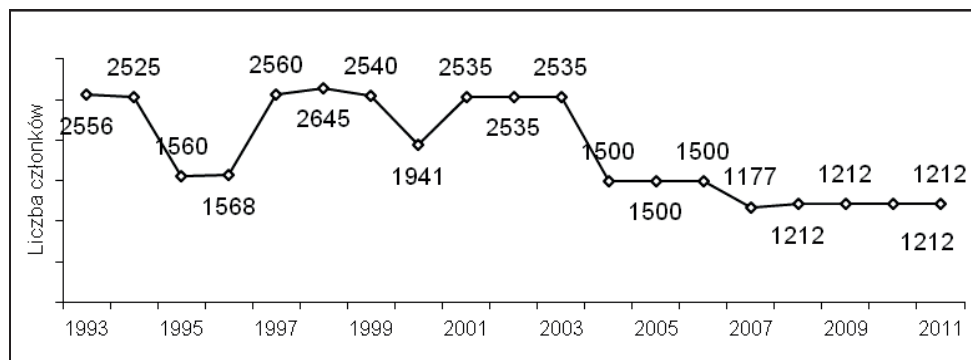
E-mail: lld@post.pl

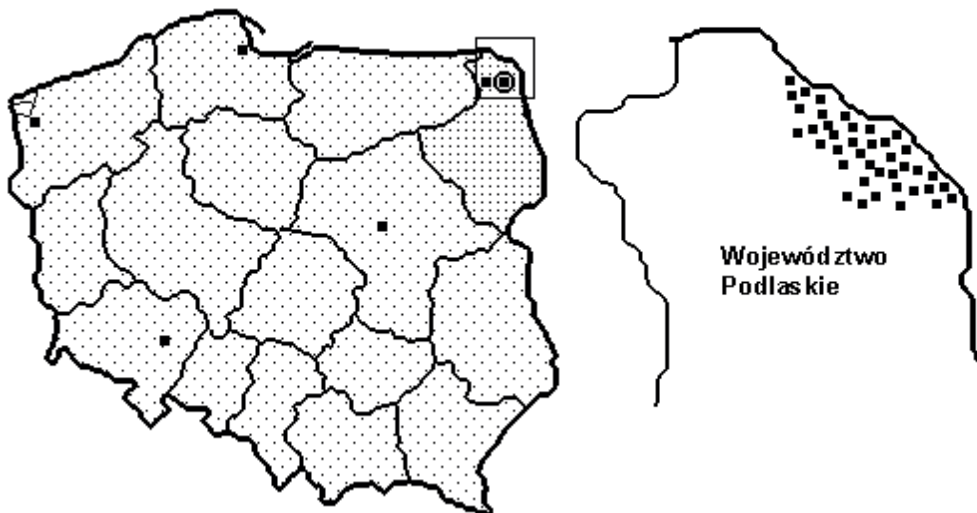
www.ausra.pl

Przewodniczący: Algirdas Vaicekauskas

Rok powstania: 1957

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe

Liczba:

Rozmieszczenie:

woj. podlaskie: *Ogórki, Ogrodniki, Burbiszki, Buraki, Dziedziule, Dusznica, Jenorajście, Jodeliszki, Jegliniec, Gielusze, Kalinowo, Kompocie, Klejwy, Krejwiany, Łumbie, Nowinniki, Oszkinie, Poluńce, Pelele, Przystawańce, Puńsk, Wieś Puńsk, Radziucie, Rejsztokiemie, Rachelany, Rynkojeziory, Sankury, Sejny, Skarkiszki, Suwałki, Szlinokiemie, Tauroszyzki, Trakiszki, Trompole, Wojciuliszki, Wojponie, Wojtokiemie, Wołyńce, Widugiery, Wiłkopedzie, Żegary, Żwikiele;*

woj. Zachodniopomorskie: *Szczecin*

woj. Pomorskie: *Gdańsk*

woj. Dolnośląskie: *Wrocław*

woj. Mazowieckie: *Warszawa*

Wydawnictwa:

„Aušra” (dwutygodnik) – nakład 1000 egz.;

„Aušrelė” (miesięcznik) – nakład 800 egz.

„Suvalkietis” (kwartalnik) – nakład 500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: XVIII Festiwal Teatrów Dziecięcych, obchody 76 rocznicy lotu nad Atlantykiem, Złot Zespołów Artystycznych „Sąskrydis 2009”, XVIII Festiwal Teatrów Stodolanych, Jarmark Folklorystyczny „Zielna 2009”, Koncert Zaduszkowy „Vėlinės” a także konkursy: recytatorski, języka litewskiego, historii i geografii Litwy.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: XIX Festiwal Teatrów Dziecięcych, obchody 78 rocznicy lotu nad Atlantykiem, Święto Zmarłych „Vėlinės”, Festiwal Teatrów Stodolanych, Zlot Zespołów Artystycznych „Sąskrydis”, konkursy: języka litewskiego, historii i geografii Litwy, recytatorski.

2011 rok

Zorganizowano XX Festiwal Teatrów Dziecięcych, konkursy: recytatorski, języka litewskiego, historii i geografii Litwy, obchody 78 – mej rocznicy lotu nad Atlantykiem S. Dariusza, i S. Girensa, Zlot Zespołów Artystycznych „Sąskrydis 2011”, XX Festiwal Teatrów Stodolanych, Jarmark Folklorystyczny „Zielna 2011”, Koncert Zaduszkowy „Vėlinės”.

Stowarzyszenie Młodzieży Litewskiej w Polsce
Lenkijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga

3.03

Adres: 16-515 Puńsk, ul. 11-go Marca 17

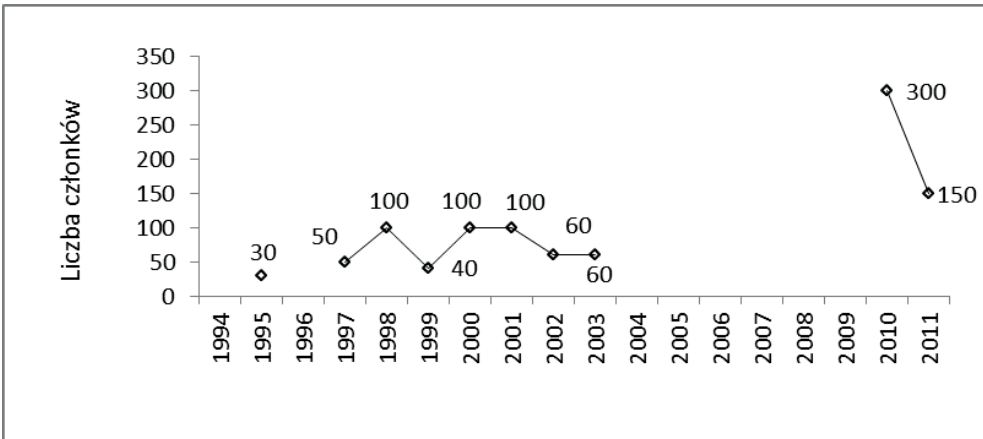
Telefon: 00370-67156938

E-mail: lljsajunga@gmail.com

Przewodniczący: Tomas Marcinkevičius

Rok powstania: 1994

Rok rejestracji: 1994

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Jednostki terenowe: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało Święto Tańca „Aguonėlė” oraz Święto Piosenki „Dainy Šventė”.

2011 rok

Zorganizowanie Zjazdu Młodzieży Litewskiej w Europie w lipcu 2011 r., na którym goszczono młodzież z 8 krajów. Zorganizowanie Święta Pieśni Estradowej w sierpniu 2011 r., na którym goszczono grupę „Arbata”.

Wspólnota Litwinów w Polsce Lenkijos Lietuvių Bendruomenė

3.04

Adres: 16-515 Puńsk, ul. 11 marca 16

Telefon: 87-516-10-13

E-mail: jonasv@o2.pl

www.punskas.pl

Przewodniczący: Jan Wydra

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 1993

Stwierdzono, że Stowarzyszenie nie praktykuje formalnego członkostwa.

Zasięg terytorialny: cały kraj

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało międzynarodową konferencję poświęconą 60 rocznicy śmierci litewskich partyzantów: Jurgisa Krikšcūnasa i Nytautasa Prabulisa, wizyty na sejmie litewskiego premiera, ministra spraw zagranicznych i marszałka sejmu.

2010 rok

Wspólnota Litwinów w Polsce reprezentowała mniejszość litewską na różnych spotkaniach z władzami Polski, Litwy oraz we Wspólnocie Litwinów Świata.

2011 rok

Wspólnota Litwinów w Polsce reprezentowała mniejszość litewską na różnych spotkaniach z władzami Polski, Litwy oraz we Wspólnocie Litwinów Świata.

Towarzystwo Litewskie w Gdańsku Lietuviška Draugija Gdanske

3.05

Adres: 80-827 Gdańsk, ul. Długa 20/21 m. 4

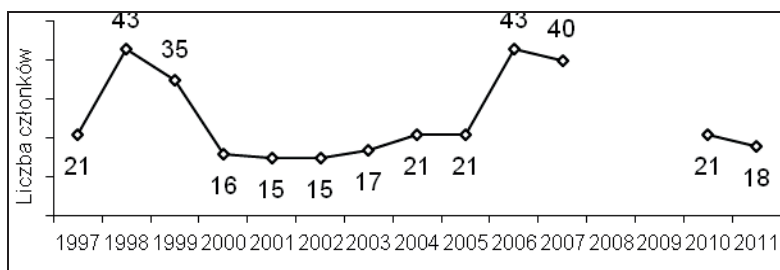
Telefon:

E-mail: ramuneordo@gmail.com

Przewodniczący: Alfons Antonowicz (sekretarz)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

województwo pomorskie:
Gdańsk i Gdynia

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało comiesięczne spotkania, uroczystości z okazji świąt państwowych Litwy oraz Polski, spotkania z przedstawicielami jednostek państwowych Litwy i Polski. Organizowało amatorskie śpiewania, drukowało wiersze i artykuły. Ponadto stowarzyszenie dbało o historyczne ślady Litwinów na ziemi polskiej a także wspomagało osoby starające się o odzyskanie majątku na Litwie (pomoc prawna i przy tłumaczeniach).

2011 rok

Stowarzyszenie prowadziło comiesięczne spotkania Litwinów (rozumianych jako narodowość) z Polakami pochodzącymi głównie z Kresów a także z innych rejonów Polski.

Organizowało obchody litewskich i polskich świąt państwowych i związanych z odzyskaniem niepodległości. Organizowało spotkania w celu konwersacji w języku litewskim, śpiewania pieśni, recytacji wierszy oraz dyskusji o wspólnej historii.

Stowarzyszenia łemkowskie

Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach

4.03

Стоваришыня „Руска Бурса” в Горлицях

Adres: 38-300 Gorlice, ul. Sienkiewicza 28

Telefon: 502-769-555

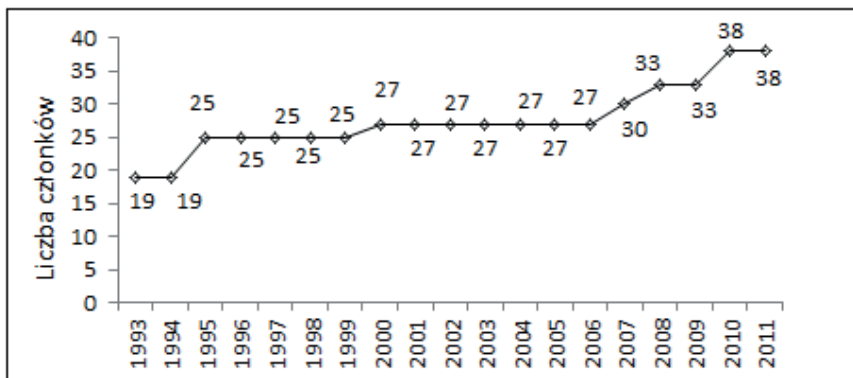
E-mail: ruskabursa@lem.fm

www.ruskabursa.org

Przewodniczący: Bogdan Gambal

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

Rocznik Ruska Bursa (rocznik) – nakład 500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka w Gorlicach;
 Izba muzealna w Gorlicach;
 Ośrodek kultury w Gorlicach;
 Szkoła języka łemkowskiego.

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: koncert z racji odzyskania prawa własności do bursy, wykłady na temat kultury i tradycji Łemków, przegląd szkolnych grup kołędniczych, malowanie pisanek, burłackie lato. Ponadto stowarzyszenie nauczało osoby dorosłe języka łemkowskiego, historii, literatury i kultury łemkowskiej a także przygotowywało i prezentowało tradycyjne potrawy Łemków.

2010 rok

Stowarzyszenie zajmowało się nauczaniem osób dorosłych języka łemkowskiego, historii i kultury łemkowskiej, organizowało wykłady na temat tradycji i kultury Łemków. Ponadto organizowało imprezy związane z tradycją: kołędowanie, malowanie pisanek, burłackie lato, prezentację i degustację tradycyjnych potraw wigilijnych oraz imprezy dla dzieci, takie jak rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego. Prowadzi także zespół muzyczny „Teroczka” oraz zespół teatralny „Terka”.

2011 rok

Stowarzyszenie uruchomiło rozgłośnię nadającą programy w języku łemkowskim przez całą dobę „Internetowe Radio Stowarzyszenia Ruska Bursa LEM.fm”. Wydanie klasycznego dzieła literatury łemkowskiej „Karpackich Nowel” Petra Polańskiego.

Towarzystwo na rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej **4.04**
Товариство Розвитку Музею Лемківської Культури

Adres: 38-454 Tylawa, Zyndranowa 1,

Telefon: 13-433-07-12

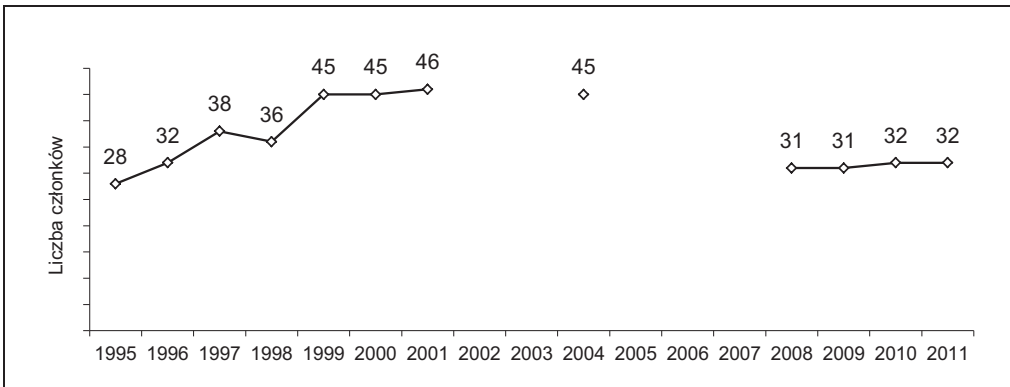
E-mail: muzeum@zyndranowa.org

www.zyndranowa.org

Przewodniczący: Bohdan Gocz

Rok powstania: 1995

Rok rejestracji: 1995

Zasięg terytorialny: **Jednostki terenowe:****Liczba:** 1 oddział**Wydawnictwa:** brak**Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:**

Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej;
 Izba Pamięci Rodzin Żydowskich w Zyndranowej;
 Biblioteka muzealna w Zyndranowej.

Przedsięwzięcia i działania:**2009 rok**

Towarzystwo prowadziło muzeum Kultury Łemkowskiej, biblioteki, archiwum i ośrodek kultury. Organizacja święta muzealnego „Od Rusal do Jana”. Przygotowało wniosek o dofinansowanie w ramach RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 pt. „Rozbudowa i podniesienie wartości turystyczno-kulturalnej Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej, prowadziło również muzeum w ramach dziedzictwa kulturowego regionu.

2010 rok

Towarzystwo realizowało projekt: Rozbudowa i podniesienie wartości turystyczno-kulturalnej Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej.

2011 rok

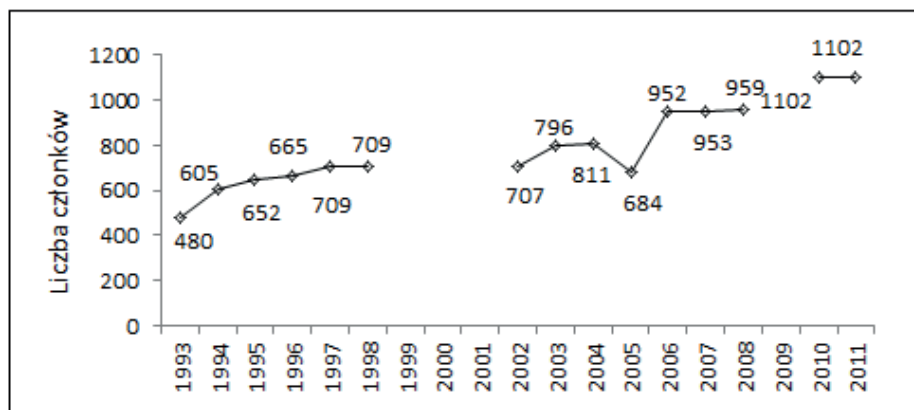
Towarzystwo zakończyło projekt: Rozbudowa i podniesienie wartości turystyczno-kulturalnej Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej.

Zjednoczenie Łemków Об'єднання Лемків

4.05**Adres:** 38-300 Gorlice, ul. Jagiełły 2,**E-mail:** lemounion@poczta.onet.pl**Telefon:**

www.lemounion.republika.pl

Przewodniczący: Stefan Hładyk (prezes)**Rok powstania:** **Rok rejestracji:**

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe

Liczba:

Rozmieszczenie:

woj. dolnośląskie: *Chełm-Kulim, Le-gnica, Wołów, Wrocław;*

woj. lubuskie: *Gorzów Wielkopolski, Szprotawa, Zielona Góra;*

woj. małopolskie: *Bielanka, Bednarka, Bartne, Gorlice, Gładyszów, Hańczowa, Konieczna, Kraków, Krynica, Kunkowa, Kwiatów, Łosie, Nowica, Nowy Sącz, Regietów, Rozdziele, Śnietnica, Uście Gorlickie, Wołowiec, Wysowa, Zdynia;*

woj. podkarpackie: *Grab, Jasło, Pola-ny, Zyndranowa, Olchowiec*

Wydawnictwa:

„Watra” (kwartalnik) – nakład 1300 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Centrum Kultury im. B.I. Antonycza w Gorlicach

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: Święto Kultury Łemkowskiej „XXVIII Łemkowska Watra”, Międzynarodowe Prezentacje Twórczości Plastycznej „Łemkowskie Jerusalem”, jak również imprezy „Łemkowskie Kermesze” i „Łemkowską Spartakiadę”.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: Święto Kultury Łemkowskiej „XXIX Łemkowska Watra”, Międzynarodowe Prezentacje Twórczości Plastycznej „Łemkowskie Jerusalem”, jak również imprezy „Łemkowskie Kermesze” i „Łemkowską Spartakiadę”.

Stowarzyszenia niemieckie

Niemiecki Chrześcijański Związek „Karkonosze” w Jeleniej Górze

5.01

Deutscher Christlicher Riesengebirgsverein in Hirschberg

Adres: 58-508 Jelenia Góra, ul. Działkowicza 28

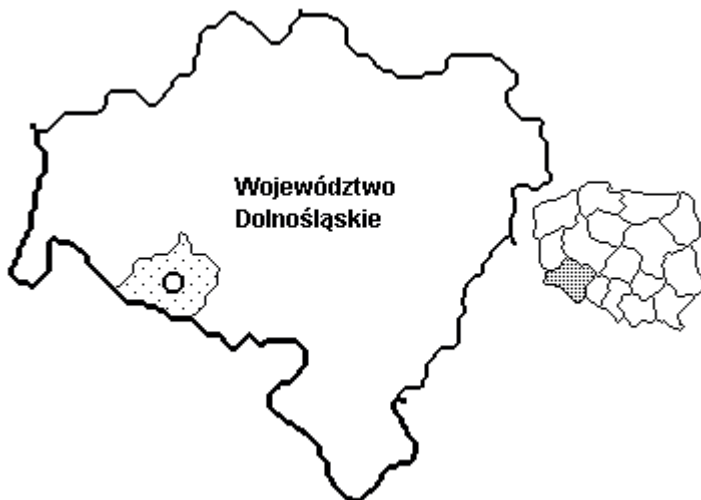
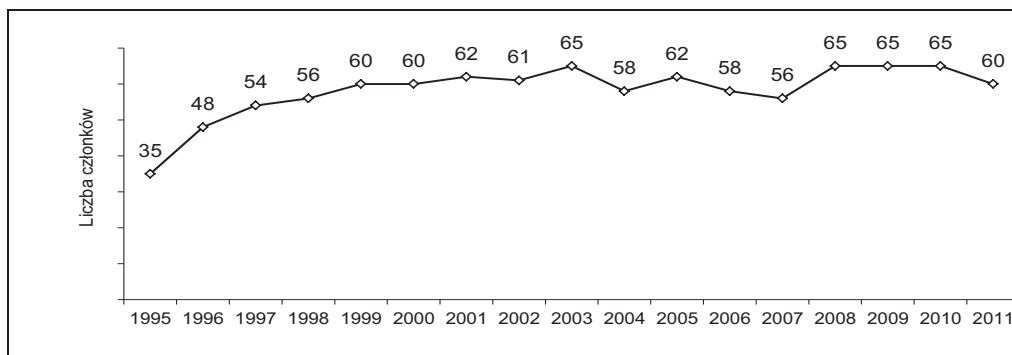
Telefon: 75-764-38-68

E-mail: bc51@interia.pl

Przewodniczący: Joachim Kusz

Rok powstania: 1995

Rok rejestracji: 1996

Zasięg terytorialny: woj. dolnośląskie: powiat jeleniogórski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Związek zorganizował coroczne spotkanie adwentowe z władzami samorządu terytorialnego oraz duchownymi kościołów katolickiego i ewangelickiego w pałacu w Łomnicy, uczestniczył w festiwalu kultury mniejszości niemieckiej w Krzyżowej, na którym przedstawił swój dorobek.

2010 rok

Związek zorganizował coroczne spotkanie adwentowe z władzami samorządu terytorialnego oraz duchownymi kościołów katolickiego i ewangelickiego w pałacu w Łomnicy, uczestniczył w festiwalu kultury mniejszości niemieckiej w Krzyżowej, na którym przedstawił swój dorobek.

Gołdapskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Gołdapi

5.02

Goldaper Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Goldap

Adres: 19-500 Gołdap, ul. Żeromskiego 16A

Telefon:

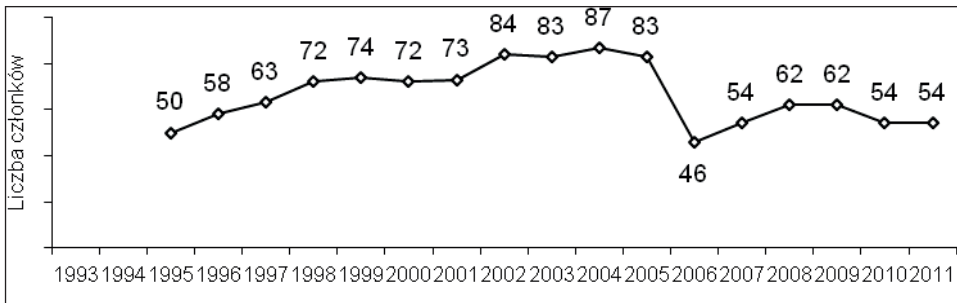
E-mail: goldap@goldap.de

www.gsmn.vdg.pl

Przewodniczący: Ewa Sienkiewicz

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat gołdapski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka w Gołdapi

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało festyn letni, uczestniczyło w spotkaniach z innymi mniejszościami w województwie a także organizowało comiesięczne spotkania dla członków i odczyty.

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało festyn letni w Olsztynku, wyjazd do Stade oraz comiesięczne spotkania członków.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało festyn letni.

Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Lidzbarku

5.06

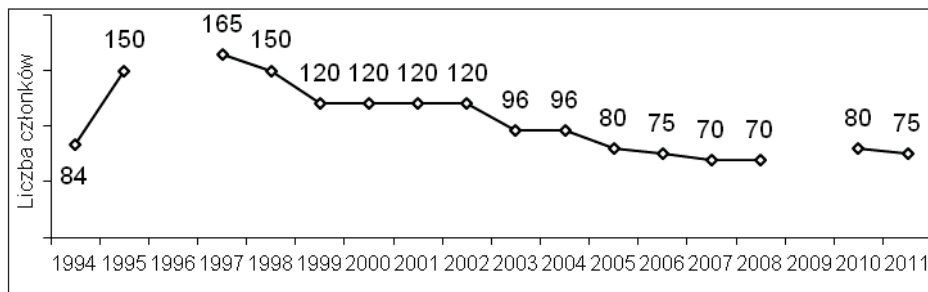
Adres: 13-230 Lidzbark Welski, ul. Targowa 9

Telefon: 23-696-12-21

Przewodniczący: Johann Gawrisch

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1994

Zasięg terytorialny:

woj. warmińsko-mazurskie: powiat działdowski – gmina i miasto Lidzbark

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Stowarzyszenia w Lidzbarku

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało naukę języka niemieckiego a także sprzątało groby na cmentarzach ewangelickich i żołnierskich przy współpracy z dawnymi i obecnymi mieszkańcami.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało naukę języka niemieckiego, opiekowało się cmentarzami niemieckimi i grobami żołnierzy, organizowało spotkania z dawnymi mieszkańcami Lidzbarka a także opiekowało się starszymi i samotnymi członkami Stowarzyszenia.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało naukę języka niemieckiego, porządkowało groby na cmentarzach ewangelickich, organizowało spotkania członków połączone z propagowaniem wiedzy o Lidzbarku.

Mrażowskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Mrażowa „Niedźwiedzia Łapa”

5.07

Sensburger Deutsche Gesellschaft „Bärentatze” der Stadt Und Creis Sensburg

Adres: 11-700 Mrażowo, ul. Wolności 15

Telefon: 89-741-32-95

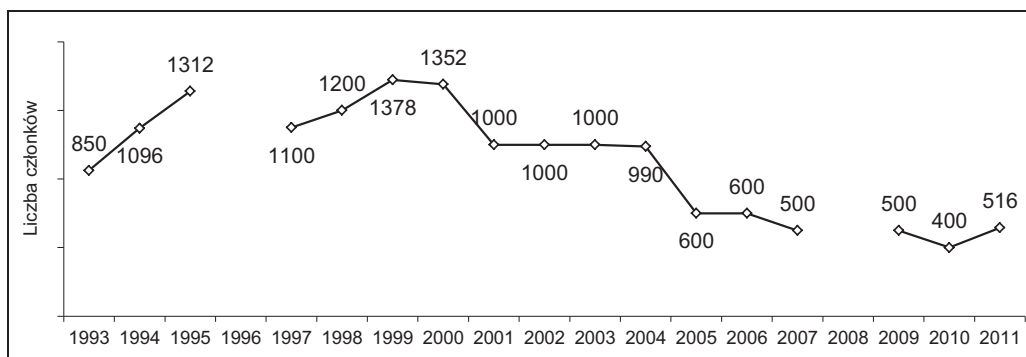
E-mail: niedzwiedzialapa@wp.pl

http://ns-mrażowo.zsnwim.eu

Przewodniczący: Heinz Czerwiński (p.o. przewodniczącego)

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat mrażowski

Jednostki terenowe

Liczba: 1 oddział, 4 koła

Rozmieszczenie:

woj. warmińsko-mazurskie: Mrażowo (oddział), Mikołajki, Piecki, Sorkwity

Wydawnictwa: brak

„Mitteilungsblatt” (miesięcznik) – nakład 50 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Stowarzyszenia w Mrągowie

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie prowadziło chór a także kurs języka niemieckiego.

Nidzickie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej

5.08

Neidenburger Gesellschaft der Deutschen Minderheit

Adres: 13-100 Nidzica, Borowy Młyn 2,

Telefon:

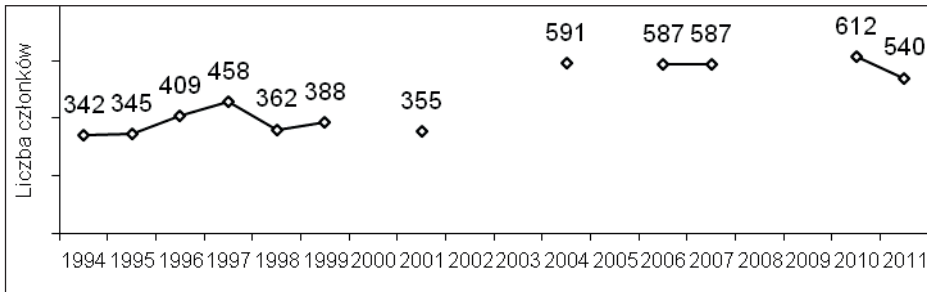
89-625-22-64

E-mail: nidzica.nsmn@gmail.com

Przewodniczący: Sabina Wylengowska

Rok powstania: 1994

Rok rejestracji: 1994

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiaty nidzicki i działdowski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:
Czytelnia w Nidzicy

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość” 5.09 Deutsche Gemeinschaft „Versöhnung und Zukunft”

Adres: 40-039 Katowice, ul. Sienkiewicza 23

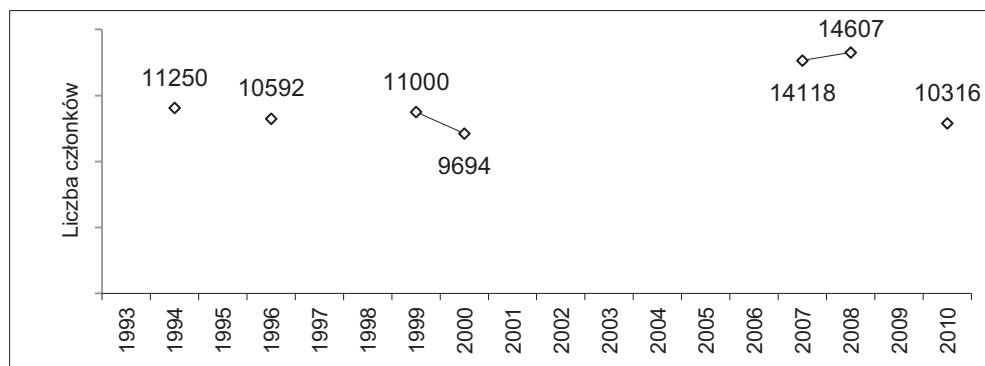
Telefon: 32-251-16-54

E-mail: deutshegem@o2.pl

Przewodniczący: Dietmar Brehmer

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Hoffnung” (kwartalnik) – nakład 510 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Czytelnia prasy niemieckiej w Katowicach;

Heimatmuseum w Katowicach;

Archiwum Mniejszości Niemieckiej w Katowicach

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało w szkołach średnich konkurs wiedzy o Niemczech.

Niemieckie Stowarzyszenie Kulturalno-Socjalne w Giżycku

5.10

Deutscher Sozial-Kultureller Verein in Lötzen

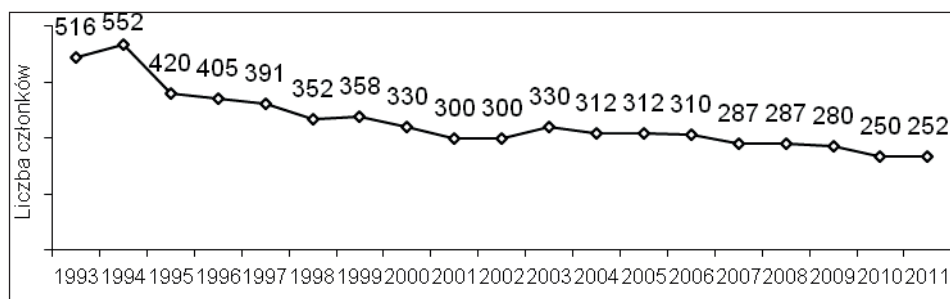
Adres: 11-500 Giżycko, ul. Gdańska 11

Telefon: 87-428-20-15

Przewodniczący: Barbara Rużewicz

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny:

woj. warmińsko-mazurskie: powiat giżycki w granicach sprzed 1945 r. (w porównaniu z granicami powiatu z 2011 r. nie obejmuje on gminy Kruklanki)

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Mitteilungsblatt” (miesięcznik)

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Stowarzyszenia w Giżycku

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie brało udział w uroczystościach milenijnych z okazji 1000-lecia męczeńskiej śmierci św. Brunona, zorganizowało wyjazd chóru do Silute na Litwie oraz spotkanie adwentowe dla seniorów.

2010 rok

Chór działający przy Stowarzyszeniu otrzymał nagrodę kulturalną burmistrza miasta Giżycka.

2011 rok

Stowarzyszenie organizowało obchody z okazji dwudziestolecia istnienia w Twierdzy Boyen.

**Niemieckie Stowarzyszenie „Natangia”
w Górowie Iławeckim
Deutsche Gesellschaft „Natangen” in Landsberg**

5.11

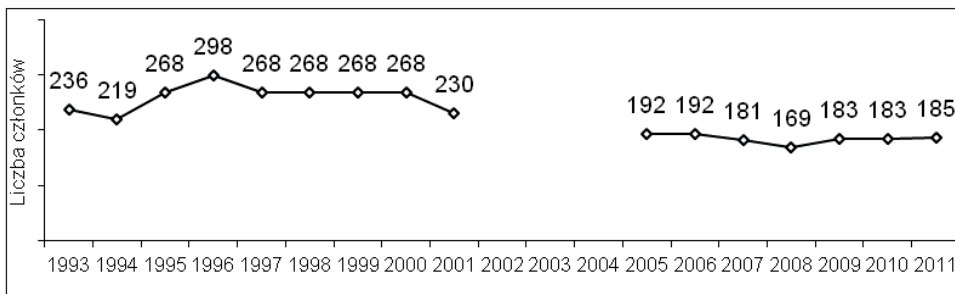
Adres: 11-220 Górowo Iławeckie,
ul. Sikorskiego 34
E-mail: natangen@wp.pl

Telefon: 89-761-00-64

Przewodniczący: Magdalena Heidenreich

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny:

woj. warmińsko-mazurskie: powiat bartoszycki, miasto i gmina Górowo Iławeckie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie prowadziło działalność kulturalno-oświatową.

2010 rok

Stowarzyszenie prowadziło działalność kulturalno-oświatową, kurs komputerowy oraz kurs języka niemieckiego. Brało również udział w imprezach związanych z dniami Górowa.

2011 rok

Stowarzyszenie prowadziło działalność kulturalno-oświatową.

Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Legnicy Deutsche Sozial-Kulturelle Gesellschaft in Liegnitz

5.13

Adres: 59-220 Legnica, ul. Kręta 14b

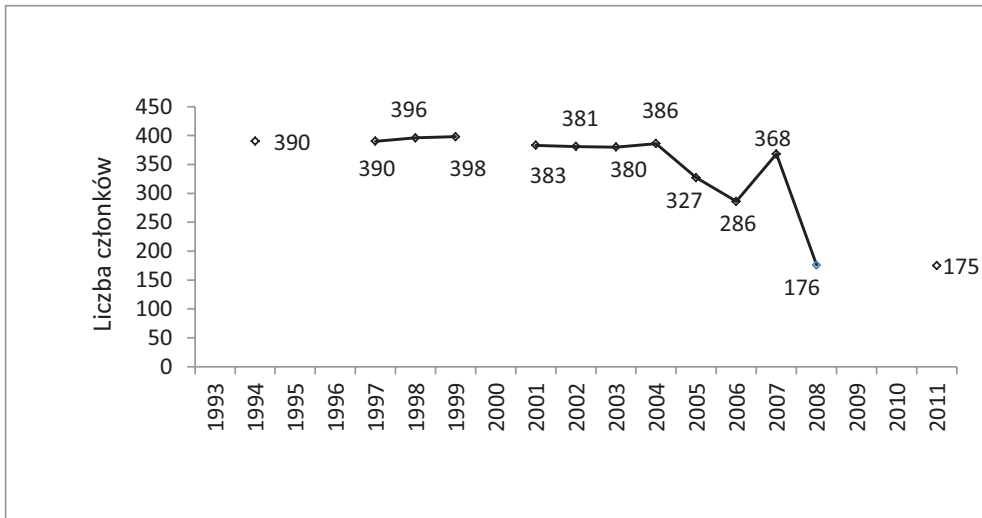
Telefon: 76-854-60-22

Mail: dfk_legnica@tlen.pl

Przewodniczący: Jürgen Gretschel

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: województwo dolnośląskie: dawny obszar woj. legnickiego, powiaty legnicki, lubiński, polkowicki, głogowski, jaworski, złotoryjski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Towarzystwo przeprowadziło „Wigilię Narodów”, współpracowało przy filmie „Liegnitz eine schlesische Rapsodii”, zorganizowało jednorazową pomoc finansową dla osób potrzebujących, brało udział we wszystkich ważnych imprezach miasta.

Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Łodzi

5.14

Adres: 90-324 Łódź, ul. Targowa 81

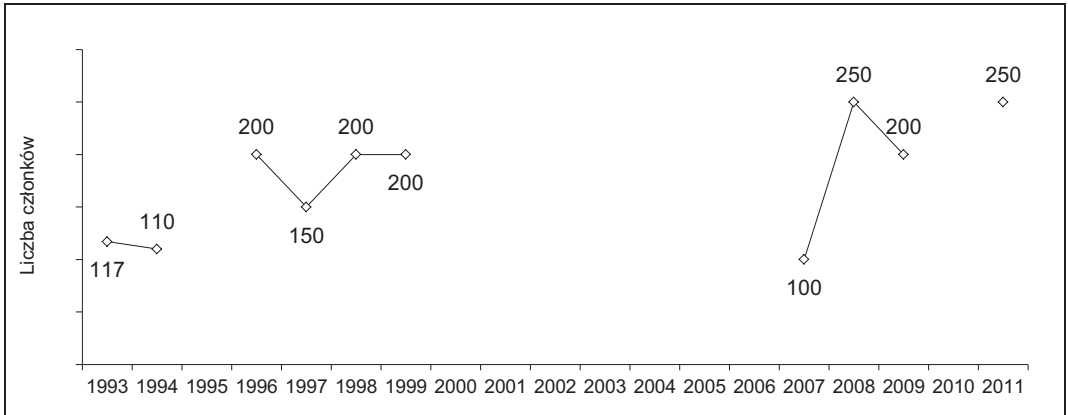
Telefon: 42-653-10-30

E-mail: dfk.lodsch@wp.pl

Przewodniczący: Helena Milczarek

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: region łódzki

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Minibiblioteka w języku niemieckim, stała wystawa o mniejszości niemieckiej w latach 1834 -1939 - w siedzibie stowarzyszenia

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie organizowało spotkania integracyjne polsko-niemieckie a także spotkania integracyjne z mniejszościami Łodzi.

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało spotkania integracyjne polsko-niemieckie a także z innymi mniejszościami w Łodzi, uroczystości adwentowe z rodzinami należącymi do mniejszości niemieckiej, wycieczki krajoznawcze w Polsce, zabawy i imprezy integracyjne w regionie.

Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne we Wrocławiu

5.15

Deutsche Sozial-Kulturelle Gesellschaft in Breslau

Adres: 53-151 Wrocław, ul. Saperów 12

Telefon: 71-361-42-31

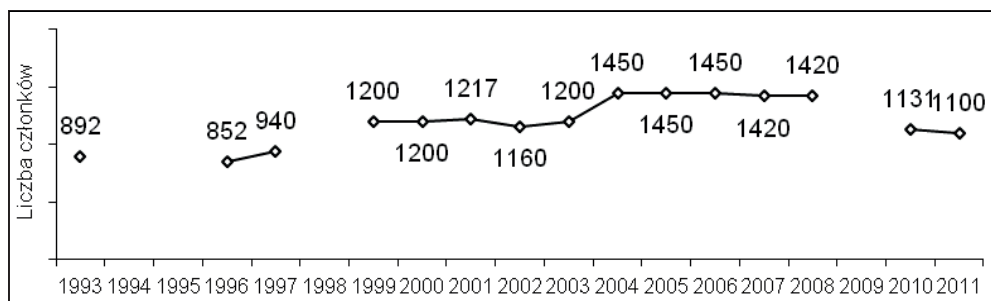
E-mail: ntkswroclaw@vdg.pl

www.ntkswroclaw.vdg.pl

Przewodniczący: Renata Zajązkowska

Rok powstania: 1957

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: woj. dolnośląskie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

Niederschlesische Informationen" " (2 razy w roku) –
nakład 500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Dom Spotkań NTKS we Wrocławiu;

Biblioteka z czytelnią we Wrocławiu

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: XIII Dolnośląskie Spotkania Kulturalne w Krzyżowej, Tydzień Kina Niemieckiego, kolonie letnie dla młodzieży z nauką języka ojczystego. Ponadto było współorganizatorem festiwalu „Kalejdoskop Kultur” a także wydało publikacje „Marzenia spełniają się inaczej” E. M. Jakubek oraz „Wybitni wrocławianie. Osobistości w historii miasta” (praca zbiorowa).

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało uroczyste obchody dwudziestolecia działalności, XIV Dolnośląskie Spotkania Kulturalne, sesję popularno-naukową „Wybitni Wrocławianie, Niezwykłe Miasto - Niezwykli Ludzie” oraz wydało publikację pod tym samym tytułem. Współorganizowało festiwal wrocławskich mniejszości narodowych i etnicznych „Kalejdoskop Kultur” oraz podjęło się organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z nauką języka ojczystego.

Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile

5.17

Deutsche Sozial-Kulturelle Gesellschaft in Schneidemühl

Adres: 64-920 Piła, ul. 11-go Listopada 3A

Telefon: 67-213-54-94

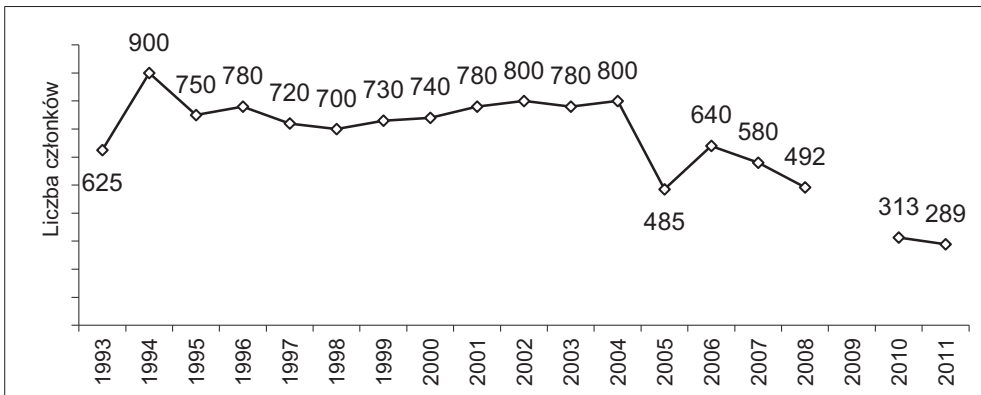
E-mail: dskg.schneidemuehl@gmail.com

www.otostrona.pl/ntskpia/

Przewodniczący: Edwin Kemnitz

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: woj. wielkopolskie

Jednostki terenoweLiczba: **Rozmieszczenie:**

woj. wielkopolskie: Złotów

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Towarzystwa, z literaturą w języku niemieckim, w Pile

Przedsięwzięcia i działania:**2010 rok**

Stowarzyszenie prowadziło naukę języka niemieckiego, organizowało Dni Kultury Niemieckiej oraz spotkania i wycieczki. Ponadto chór działający przy Stowarzyszeniu wziął udział w wielu uroczystościach.

2011 rok

Towarzystwo prowadziło naukę języka niemieckiego oraz organizowało spotkania tematyczne i wycieczki. Zorganizowało obchody Dni Kultury Niemieckiej. Ponadto chór działający przy Stowarzyszeniu wziął udział w wielu uroczystościach.

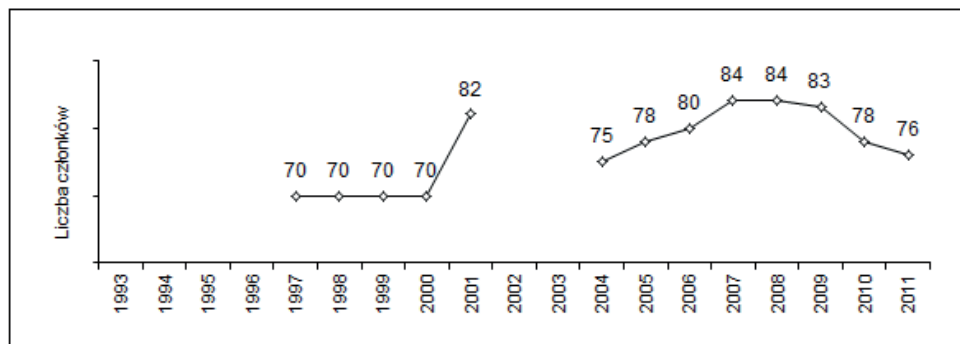
Olecko Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Olecku**5.20****Treuburger Gesellschaft Der Deutschen Minderheit sitz in Olecko**

Adres: 19-400 Olecko, Pl. Wolności 2

Telefon:

Przewodniczący: Hannelore Muraczewska

Rok powstania: Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat olecki

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej

Allensteiner Gesellschaft Deutscher Minderheit

5.21

Adres: 10-522 Olsztyn, ul. Partyzantów 3

Telefon: 89-523-69-90;

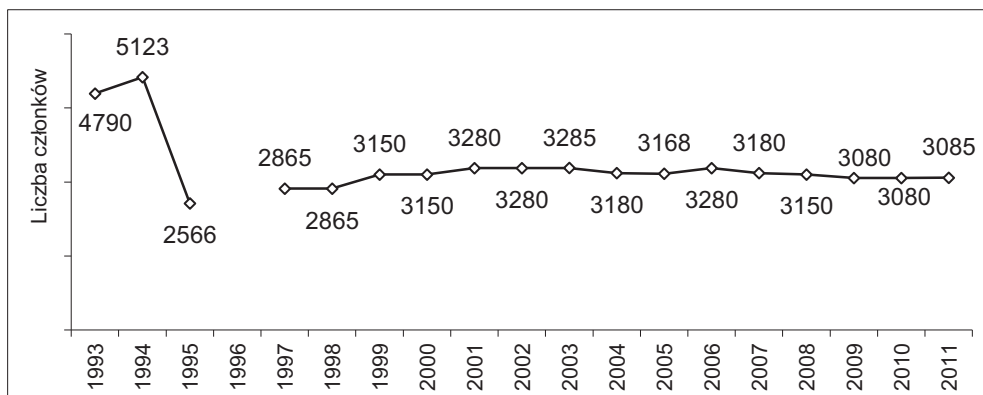
E-mail: kplocharska@agdm.pl

www.agdm.pl

Przewodniczący: Krystyna Plocharska

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Jednostki terenowe

Liczba: 2 oddziały, 3 koła

Rozmieszczenie:

woj. warmińsko-mazurskie: oddziały: *Barczewo, Radostowo*;
koła: *Nowa Wieś, Węgajty, Stawiguda*

Wydawnictwa:

„Allensteiner Nachrichten” (miesięcznik) – nakład 450 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka i czytelnia w Olsztynie

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: Dzień Mniejszości Narodowych, wieczory autorskie, wieczory literackie, odczyty z cyklu „Historia Lokalna”, 3 wystawy, 2 koncerty, Jarmark Bożonarodzeniowy, „Dzień Mniejszości Narodowych” szkolenia, spotkania młodzieżowe, tandem językowy polsko-niemiecki.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: Dzień Mniejszości Narodowych, 3 wystawy, 2 koncerty, Jarmark Bożonarodzeniowy, szkolenia, warsztaty tematyczne, wieczory autorskie, wieczory literackie, odczyty z cyklu „Historia Lokalna”. Ponadto Stowarzyszenie prowadzi chór „Vaterhaus” i grupę taneczną. Wydało także książkę pt. „Biografie Niemców z Prus Wschodnich”.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało Dzień Mniejszości Narodowych, koncert jubileuszowy z okazji dwudziestolecia Stowarzyszenia, wieczory autorskie, wieczory literackie, odczyty z cyklu „Historia Lokalna”, 3 wystawy, 2 koncerty, Jarmark Bożonarodzeniowy, szkolenia, warsztaty tematyczne. Ponadto Stowarzyszenie prowadzi chór „Vaterhaus” i grupę taneczną. Wydało książki: „20 lat minęło ... oraz powieść Ernsta Wicherta „Der große Kurfürst in Preußen, Między romansem a prawda historyczną”.

Ostródzkie Stowarzyszenie Mniejszości Niemckiej „Jodły” 5.22

Deutsche Gesellschaft „Tannen” in Ostroda

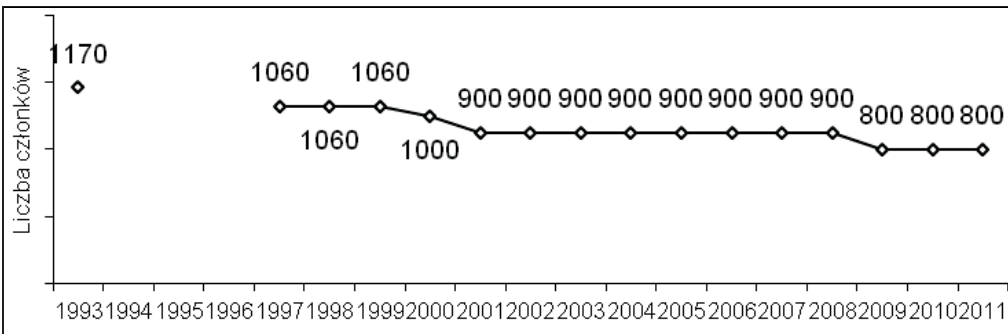
Adres: 14-100 Ostróda, ul. Herdera 7

Telefon: 89-646-70-21

Przewodniczący: Henryk Hoch

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny:

woj. warmińsko-mazurskie: powiat ostródzki – miasto i gmina Ostróda, miasto i gmina Miłomłyn, gminy Łukta, Dąbrówno, Grunwald

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:**2009 rok**

Stowarzyszenie zorganizowało III Konkurs Piosenki Niemieckiej oraz 2 odczyty: „Znaczenie soli w życiu człowieka” i „Moje wspomnienia - Ostróda w latach 40-45”. Ponadto stowarzyszenie zajęło I miejsce w amatorskiej lidze tenisa stołowego.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: IV Konkurs Piosenki Niemieckiej, spotkanie adwentowe oraz zabawy z Mikołajem dla dzieci. Działające przy stowarzyszeniu chór i młodzieżowy zespół wokalnie-taneczny wzięły udział w festynach letnich w Olsztynku, Olsztynie, Rostocku i Osterode am Harz. Ponadto Stowarzyszenie zajęło II miejsce w amatorskiej lidze tenisa stołowego.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało V konkurs Piosenki Niemieckiej. Działające przy stowarzyszeniu chór i młodzieżowy zespół wokalnie-taneczny wzięły udział w festynach letnich w Olsztynie, Rostocku i Osterode am Harz. Bezpłatnie prowadziło przedszkole sobotnie. Zorganizowało spotkanie adwentowe i bal dla dzieci. Ponadto Stowarzyszenie wzięło udział w Ostródzkiej Lidze Amatorskiej wystawiając drużyny tenisa stołowego oraz piłki nożnej.

Paśłękie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej im. Joachima Schulza

5.23

Deutsche Gesellschaft Joachim Schulz in Pr. Holland

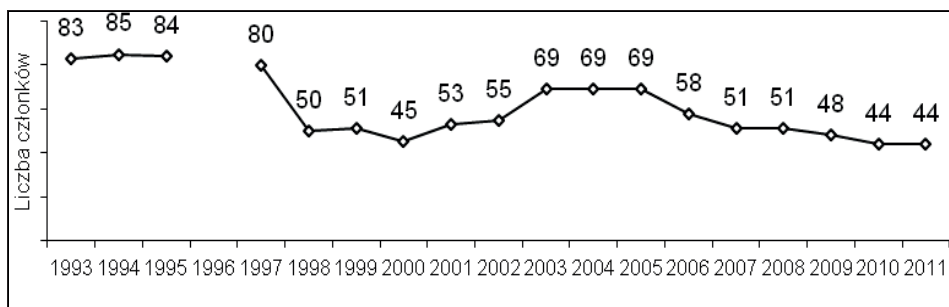
Adres: 14-400 Paśłek, Pl. Grunwaldzki 8

Telefon: 55-248-49-48

Przewodniczący: Inga Obiała

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat elbląski – gmina Pasłęk

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Piskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Pisz „Roś”

5.24

Johannisburger Deutscher Freundschaft für Stadt und Bezirk Johannisburg „Rosch”

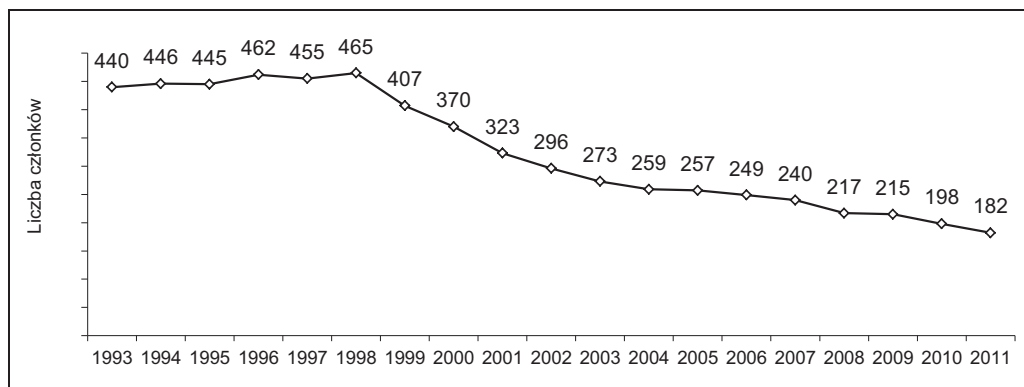
Adres: 12-200 Pisz, ul. Dworcowa 13/104

Telefon: 87-423-27-86

Przewodniczący: Ditmar Leymańczyk

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: miasto Pisz

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka przy Stowarzyszeniu w Pisz

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: letnie spotkanie członków, wycieczkę „Poznaj Mazury”, spotkanie seniorów, spotkanie adwentowe a także gwiazdkę dla dzieci.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: adwentowe spotkanie młodzieży w Ostródzie, spotkanie adwentowe seniorów w Pisz, choinkę dla dzieci, wycieczkę krajoznawczą dla seniorów oraz spotkanie członków stowarzyszenia w czasie festynu letniego w Olsztynku.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało spotkanie członków stowarzyszenia w czasie festynu letniego w Olsztynku, adwentowe spotkania młodzieży w Ostródzie oraz seniorów w Pisz, zorganizowanie choinki dla dzieci ze Stowarzyszenia oraz wycieczki krajoznawcze po Mazurach dla seniorów.

**Powiatowy Bytowski Związek Ludności
Pochodzenia Niemieckiego w Bytowie
Kreisverband Mit Sitz in Bütow Gesellschaft
Der Deutschen Minderheit**

5.25

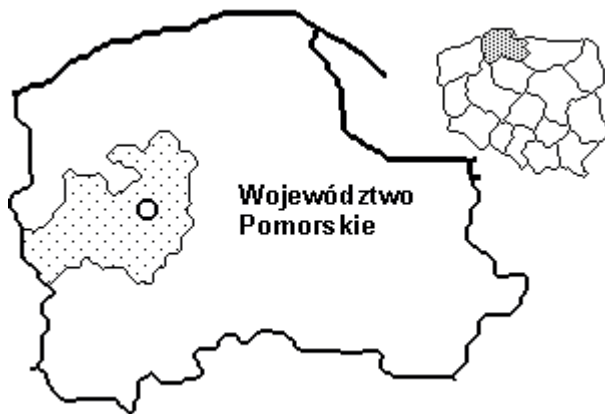
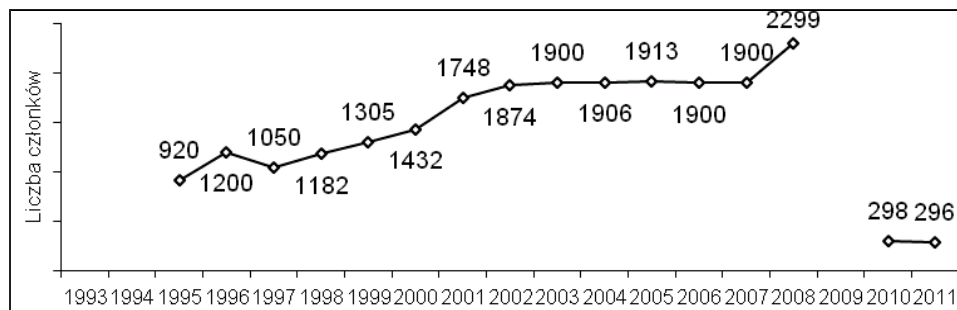
Adres: 77-100 Bytów, ul. Sikorskiego 35

Telefon: 59-822-63-58

Przewodniczący: Wioletta Jereczek

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 2002

Zasięg terytorialny: woj. pomorskie: powiat bytowski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Związek zorganizował: spotkania integracyjne, tematyczne i seminaria dla członków i osób zainteresowanych mniejszością niemiecką, spotkania adwentowe, letnie a także spotkania z innymi mniejszościami. Przy organizacji działa chór seniora.

2010 rok

Związek zorganizował spotkania integracyjne i okolicznościowe oraz seminaria tematyczne dla członków i osób zainteresowanych działalnością mniejszości niemieckiej. Ponadto przy związku działa chór seniora.

2011 roku

Związek organizował spotkania integracyjne. okolicznościowe oraz seminaria tematyczne.

Organizacja rozwiązała się w 2011 r.

Słupski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego

5.27

Stolper Bund der Bevölkerung Deutscher Abstammung

Adres: 76-200 Słupsk, ul. Rybacka 5A

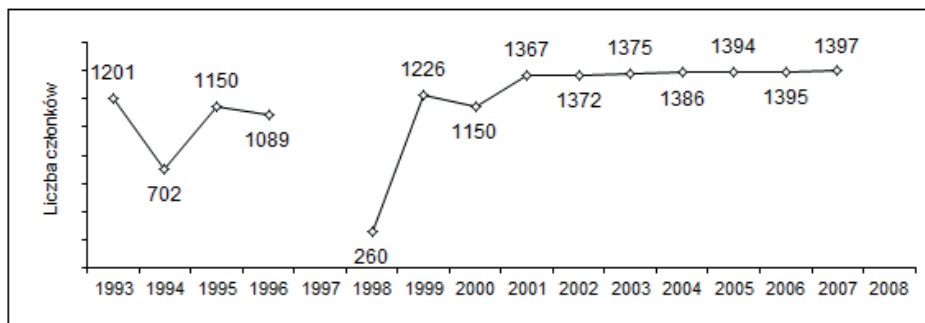
Telefon: 59-840-05-19

E-mail: waldek.rach@gmail.com

Przewodniczący: Detlef Rach

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe

Liczba: 1 oddział

Rozmieszczenie:

woj. pomorskie: Miastko

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka z książkami niemieckimi w Słupsku;
 Biblioteka z książkami niemieckimi w Miastku;
 Dom Kultury Niemieckiej w Słupsku

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Związek zorganizował: 40 spotkań kulturalno-oświatowych, 2 razy w miesiącu nabożeństwa w języku ojczystym, spotkania o treści religijnej, 4 wycieczki po Pomorzu oraz Górnym Śląsku, seminarium tańców ludowych – pomorskich, gotowanie tradycyjnych dań, nauczanie języka niemieckiego, spotkanie integracyjne w Anklam.

Stowarzyszenie do Pielęgnowania Dóbr Kultury Niemieckiej im. Emil von Behring
Gesellschaft zur Pflege Deutschen Kulturguts „Emil v. Behring” Hohenstein (e. Ostpr.)

5.30

Adres: 11-015 Olsztynek, ul. Świerczewskiego 34A

Telefon:

89-519-20-31

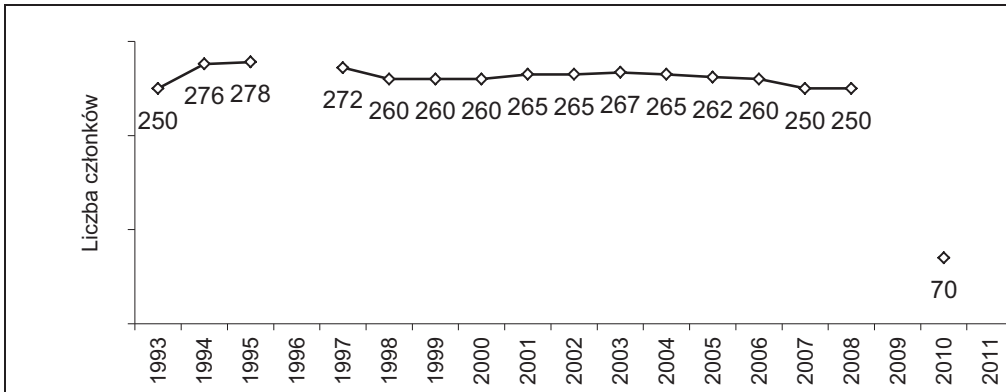
Przewodniczący: Eckhard Werner

Rok powstania:

1991

Rok rejestracji:

1993

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat olsztyński – gmina Olsztynek

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało spotkania z członkami, 2 odczyty na temat historii terenu na którym działa organizacja oraz spotkanie adwentowe w Ostródzie. Ponadto stowarzyszenie wzięło udział w Sommerfest w Olsztynku.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: spotkania członków z udziałem młodzieży - Miłośników Olsztyńska, spotkania członków na 2 odczytach i uroczystości adwentowej w Olsztynku. Ponadto Stowarzyszenie brało udział w Sommerfest w Olsztynku.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało spotkania: z członkami w siedzibie Stowarzyszenia, dwa odczyty, spotkanie z okazji 20-lecia istnienia stowarzyszenia, uroczystość adwentową. Stowarzyszenie wzięło udział w Sommerfest w Olsztynie.

Stowarzyszenie Kulturalne Niemców „Heimat”**5.31**

Adres: 12-100 Szczytno, ul. Bartna Strona 3

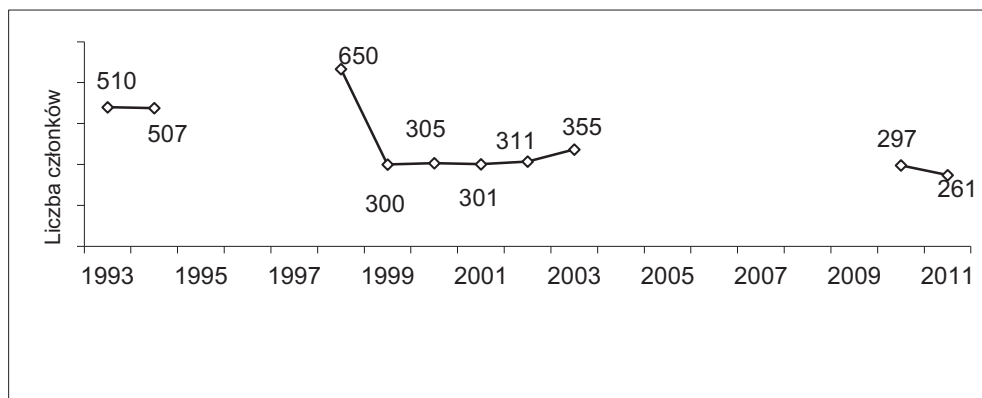
Telefon: 89-624-57-20

E-mail: helgas1@wp.pl

Przewodniczący: Arkadiusz Leska

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat szczycieński

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka w Szczytnie

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie prowadziło świetlicę językową i warsztaty integracyjno-teatralne dla dzieci. Zorganizowało spotkanie adwentowe dla seniorów oraz jasełka przygotowane przez dzieci. Ponadto stowarzyszenie wzięło udział w konkursie piosenki niemieckiej w Ostródzie (zajmując II miejsce).

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało warsztaty dziennikarskie dla młodzieży oraz warsztaty wielkanocne dla dzieci. Zorganizowało również pomoc finansową oraz wieczór adwentowy dla seniorów.

Stowarzyszenie Ludności Niemieckiej „Herder” w Morągu 5.32

Adres: 14-300 Morąg, ul. Pomorska 23

Telefon: 89-757-63-74

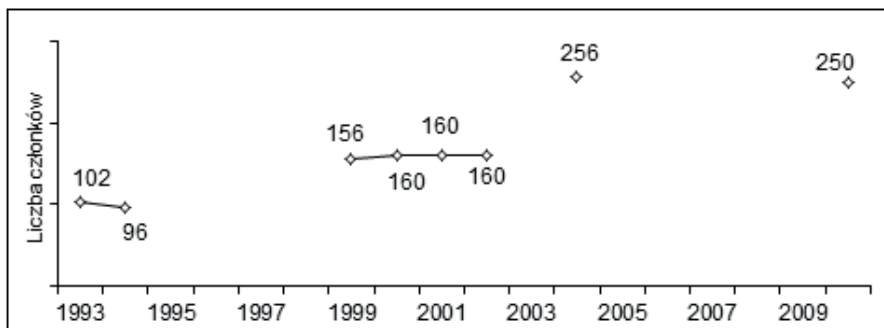
E-mail: herderverein@interia.pl

sln-herder.vdg.pl

Przewodniczący: Urszula Mańka

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1993

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: obszar byłego powiatu morąskiego

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało festyn letni i spotkanie wigilijne. Ponadto wzięło udział w Dniach Kultury Niemieckiej w Gdańsku.

Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Elbląskiej w Elblągu

5.34

Gesellschaft der deutschen Minderheit Stadt und Kreis Elbing

Adres: 82-300 Elbląg, ul. Kopernika 18/1

Telefon: 55-234-68-52

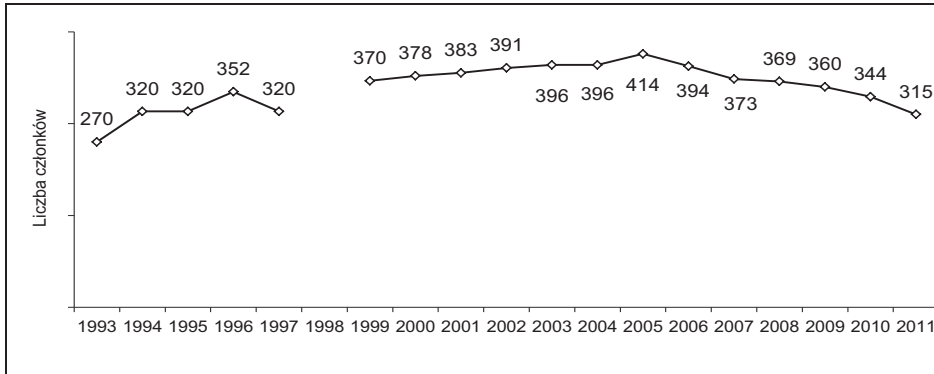
E-mail: dfkelbing@neostrada.pl

www.elbing.org

Przewodniczący: Róża Maria Kańkowska

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat elbląski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka w siedzibie stowarzyszenia w Elblągu

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: spotkanie kobiet mniejszości narodowych z terenu Elbląga z okazji 8 marca, spotkanie mieszkańców Elbląga z gościem z niemieckiego miasta partnerskiego Leer, konkurs wiedzy o Niemczech, spotkanie z Ministrem Kultury Niemiec Bernd Neumannem z okazji jego pobytu w rodzinnym Elblągu, kursy języka niemieckiego dla członków stowarzyszenia i mieszkańców Elbląga. Stowarzyszenie utworzyło także kolejne miejsce pamięci poświęcone byłym mieszkańcom ziemi elbląskiej.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: obchody jubileuszowe z okazji 20-lecia istnienia, spotkania ze studentami germanistyki WSZ w Elblągu, seminarium na temat historii i działalności Mennonitów w Elblągu i okolicach, zorganizowało kursy języka niemieckiego.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało wraz z Elbląskim Centrum Kultury „Tydzień Filmu Niemieckiego”, spotkania z młodzieżą szkół średnich w ramach programów „Niemiecki Dzień” oraz „Comenius”. Stowarzyszenie brało udział w obchodach rocznicy 267 urodzin J. Herdera oraz realizowało projekty „Kanał Elbląski Wczoraj i Dziś” oraz „Wkład Mennonitów w rozwój Żuław”. Podpisało również umowę o współpracy ze studentami germanistyki PWSZ.

Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Niemieckiej „Mazury” w Elku Gesellschaft der Deutschen Minderhait „Masuren” in Lyck

5.37

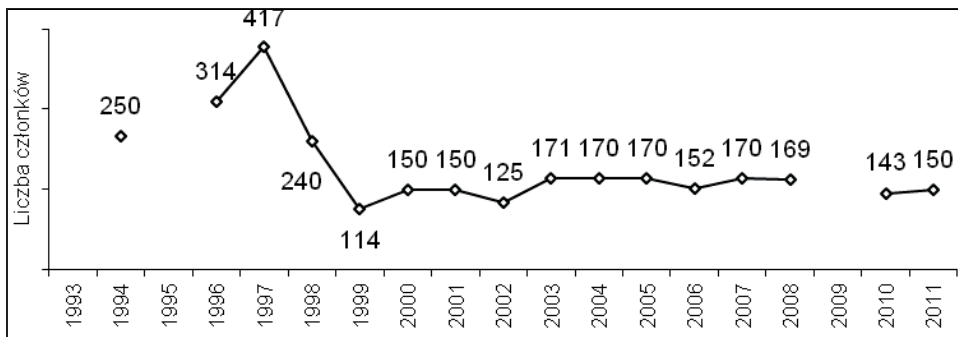
Adres: 19-300 Elk, ul. 11-go Listopada 2

Telefon: 87-621-32-00

Przewodniczący: Irena Szubzda

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat elcki

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka z książkami niemieckojęzycznymi w Elku;

Izba Mazurska: ekspozycja stała, wystawa starych fotografii Elku; stała wystawa „Kropelka wody” oraz wystawa tablic z historią Elku; wszystkie ekspozycje mieszczą się w zabytkowej wieży ciśnień – siedzibie stowarzyszenia w Elku.

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie opiekowało się chorymi, niepełnosprawnymi i starszymi członkami, odwołując ich i organizując dla nich pomoc socjalną, zorganizowało wyjazd do Hagen na spotkanie z byłymi mieszkańcami powiatu elckiego. Ponadto Stowarzyszenie udzielało informacji turystycznej gościom z Niemiec i Polski.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało pomoc socjalną dla osób chorych i seniorów, jak również opiekowało się niepełnosprawnymi członkami. Zorganizowało wyjazd na coroczne spotkanie byłych mieszkańców powiatu elckiego. Ponadto Stowarzyszenie udzielało informacji turystycznej gościom z Niemiec i Polski.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało pomoc socjalną dla chorych i seniorów – członków stowarzyszenia. Opiekowało się najstarszymi członkami stowarzyszenia. Udzielało informacji turystycznej gościom z Niemiec i z Polski oraz organizowało wycieczki krajoznawcze.

Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej Miasta Malborka i Okolic

5.38

Gesellschaft der deutschen Minderheit Stadt Marienburg und Umgebung

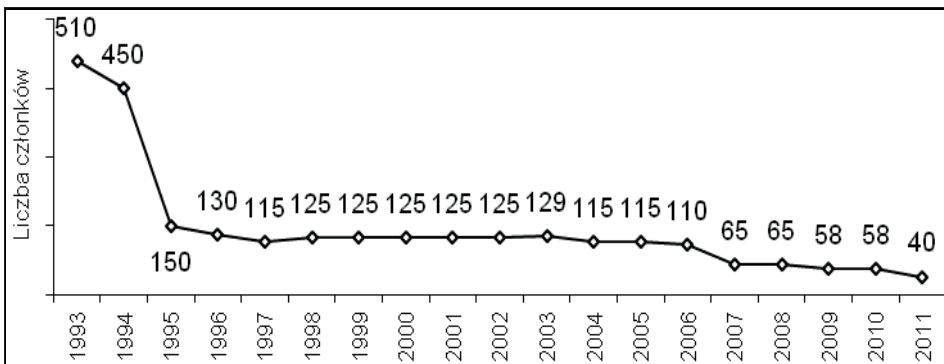
Adres: 82-200 Malbork, ul. Wiosenna 6A

Telefon:

Przewodniczący: Edelbert Gronert

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka i czytelnia w Malborku

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie współpracowało z władzami miasta w dziedzinie pomocy charytatywnej oraz socjalnej świadczonej przez stację socjalną Joannitów.

Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Łławie 5.39 Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Deutsch Eylau

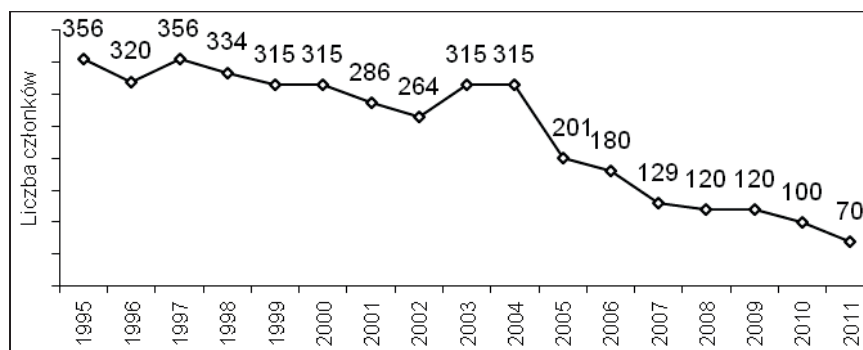
Adres: 14-200 Łława, ul. Niepodległości 13

Telefon:

Przewodniczący: Monika Krajnik

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat iławski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka w Iławie

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie brało udział w spotkaniach rocznicowych, organizowało wyjazdy krajoznawcze, spotkania integracyjne oraz spotkania wigilijne.

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało: spotkania rocznicowe, integracyjne, wigilijne a także tłumaczenia i przewodnictwo dla turystów zagranicznych.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: spotkania rocznicowe, spotkania wigilijne, tłumaczenia i przewodnictwo turystyczne, wycieczki krajoznawcze.

Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Kętrzynie

5.40

Gesellschaft Deutscher Minderheit in Rastenburg

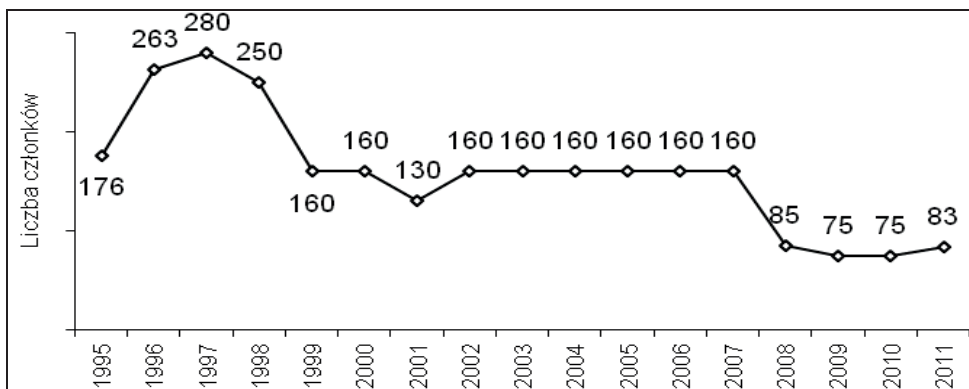
Adres: 11-400 Kętrzyn, ul. Polna 12

Telefon: 89-751-25-82

Przewodniczący: Helena Oprzyńska- Palewicz

Rok powstania: 1995

Rok rejestracji: 1995

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej „Warmia” w Lidzbarku Warmińskim Gesellschaft der Deutschen Minderheit „Warmia” in Heilsberg

5.41

Adres: 11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Polna 36

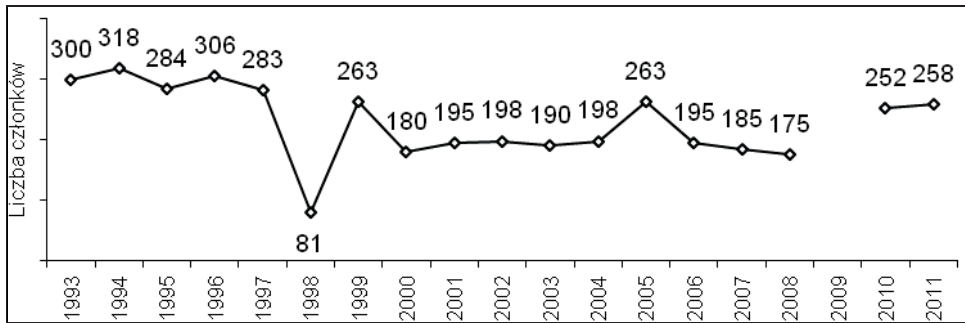
Telefon:

E-mail:

Przewodniczący: Gerard Wichowski

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: były powiat lidzbarski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:
Biblioteczka Stowarzyszenia w Lidzbarku Warmińskim

Przedsięwzięcia i działania

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: warsztaty adwentowe, XVII Wieczór Adwentowy, warsztaty wokalne - Ryn 2010, obóz wypoczynkowy. Ponadto Stowarzyszenie nagrało płytę „Śpiewanie sercem”.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: warsztaty adwentowe, wieczór adwentowy „Bettelem Narodów”.

**Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Węgorzewa „Mamry”
Deutsche Gesellschaft „Mauersee”**

5.43

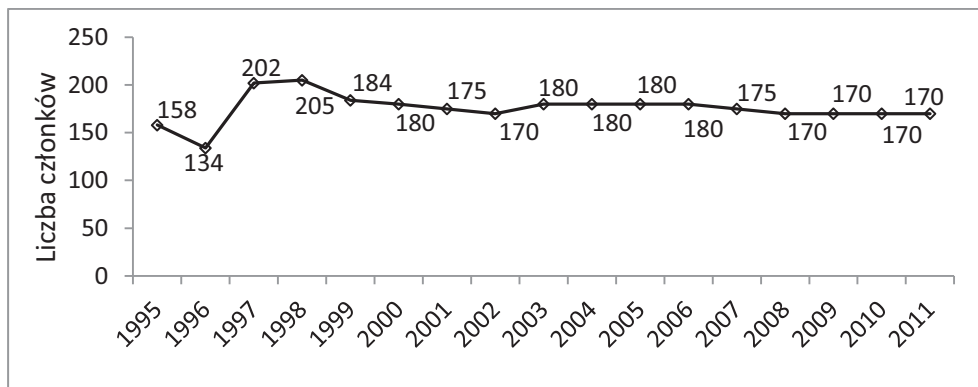
Adres: 11-600 Węgorzewo, ul. Pionierów 6

Telefon: 87-427-36-49

Przewodniczący: Herta Andrulonis

Rok powstania: 1995

Rok rejestracji: 1995

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: miasto i rejon Węgorzewa

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie organizowało spotkania z członkami i ich dziećmi, spotkania wigilijne, współpracowało z władzami miasta jak również z byłymi mieszkańcami Węgorzewa. Ponadto Stowarzyszenie niosło pomoc socjalną i medyczną dla całej ludności bez względu na narodowość. Wspierało szpitale w zakupie sprzętu medycznego.

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało spotkania z członkami i ich dziećmi, spotkanie wigilijne, współpracowało z władzami miasta jak również z byłymi mieszkańcami Węgorzewa. Ponadto Stowarzyszenie niosło pomoc socjalną i medyczną dla całej ludności bez względu na narodowość. Wspierało szpitale w zakupie sprzętu medycznego.

2011 rok

Stowarzyszenie organizowało spotkania z członkami i ich dziećmi, jak również spotkania wigilijne. Współpracowało z władzami miasta jak również z byłymi mieszkańcami Węgorzewa. Stowarzyszenie niesło pomoc socjalną i medyczną dla całej ludności, bez względu na narodowość. Wspierało szpitale w zakupie sprzętu medycznego.

5.45

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Powiatu Świdwińskiego w Woj. Zachodniopomorskim Sozial Und Kulturverein der Deutschen Minderheit im Schivelbein Kreis Schivelbein der Prowinz Westpommern

Adres: 78-300 Świdwin, ul. Kołobrzaska 3

Telefon: 94-365-43-96

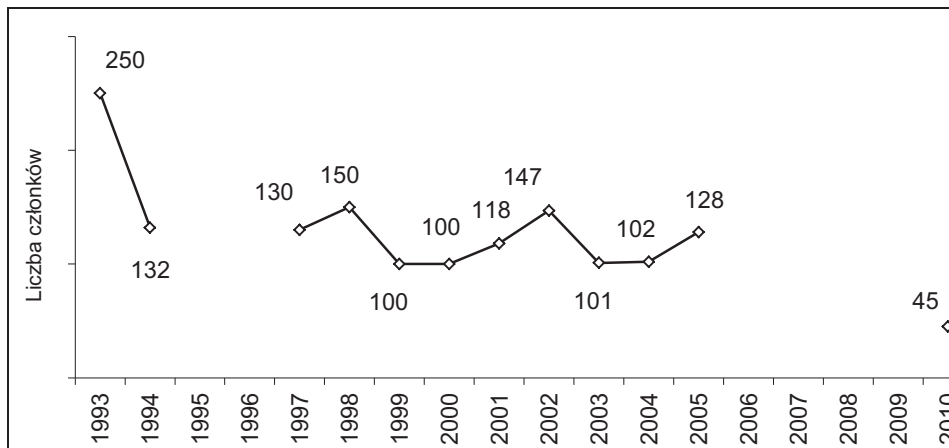
E-mail: stowarzyszenie_spoleczno@onet.eu

Przewodniczący: Lilia Przepiórka

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 2001

Zasięg terytorialny: woj. zachodniopomorskie: powiat świdwiński

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało spotkanie adwentowe dla członków.

Toruńskie Stowarzyszenie Kulturalne Rodzin Pochodzenia Niemieckiego Thorner Kulturgesellschaft Deutschtammiger Familien

5.46

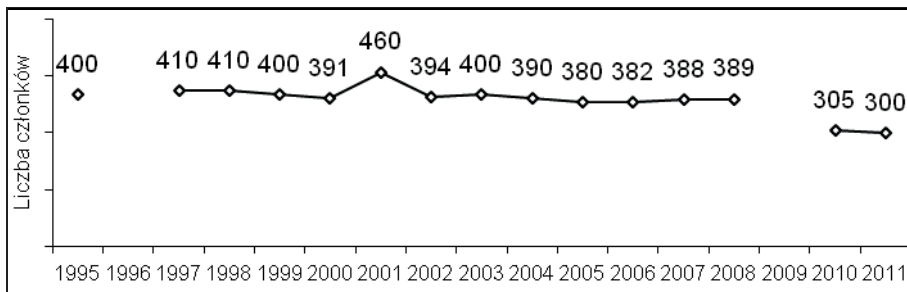
Adres: 87-100 Toruń, ul. Przy Kaszowniku 27/58

Telefon: 56-623-26-92

Przewodniczący: Edward Strzelecki

Rok powstania: 1994

Rok rejestracji: 1995

Zasięg terytorialny: woj. kujawsko-pomorskie: miasto Toruń

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Muzeum „Wermachtu” w Toruniu w I liceum im. Mikołaja Kopernika;
Wypożyczalnia książek niemieckich w Toruniu.

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie nawiązało kontakty z rodzinami niemieckimi z Bawarii oraz organizowało pomoc odzieżową.

2011 rok

Stowarzyszenie organizowało letnie kolonie dla dzieci i młodzieży w Bawarii, nawiązało kontakty z rodzinami w Bawarii. Prowadziło naukę języka niemieckiego, pośredniczyło w znalezieniu pracy dla członków Stowarzyszenia.

Towarzystwo Kulturalne Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Kwidzynie

5.47

Gesellschaft der Deutschen Minderheit „Vaterland” in Marienverder

Adres: 82-500 Kwidzyn, ul. T. Odrowskiego 10

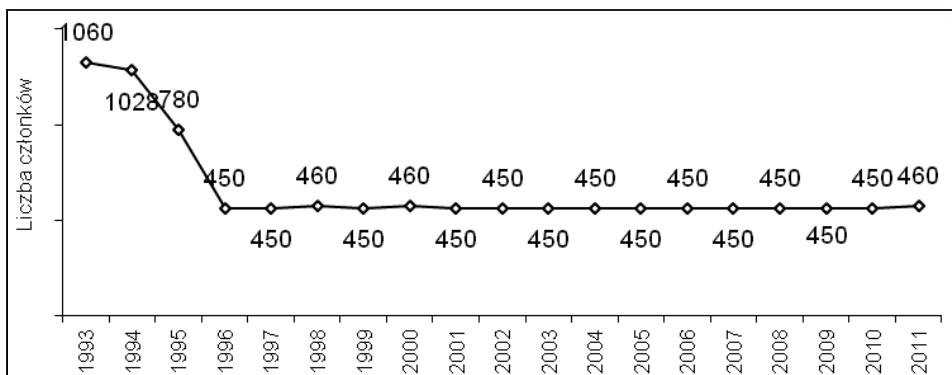
Telefon: 55-279-73-00

E-mail: ojczyzna-kwidzyn@wp.pl

Przewodniczący: Manfred Ortman

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: województwo pomorskie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka w Kwidzynie

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie organizowało: naukę języka niemieckiego, wycieczki, pikniki, festyny kulturalne dla dorosłych i młodzieży, festiwale folklorystyczne, seminaria historyczne oraz wystawy. Ponadto współpracowało ze szkołami w dziedzinie kultury.

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało: naukę języka niemieckiego, wycieczki, pikniki, festyny kulturalne dla dorosłych i młodzieży, festiwale folklorystyczne, seminaria historyczne oraz wystawy. Ponadto współpracowało ze szkołami w dziedzinie kultury.

2011 rok

Towarzystwo prowadziło kursy języka niemieckiego, organizowało wycieczki, pikniki, festyny kulturalne dla dorosłych i młodzieży, festiwale folklorystyczne, seminaria historyczne i wystawy. Współpracowało ze szkołami w dziedzinie kultury.

Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w Bydgoszczy

5.49

Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Bromberg

Adres: 85-028 Bydgoszcz, ul. Żmudzka 72

Telefon: 52-342-96-33

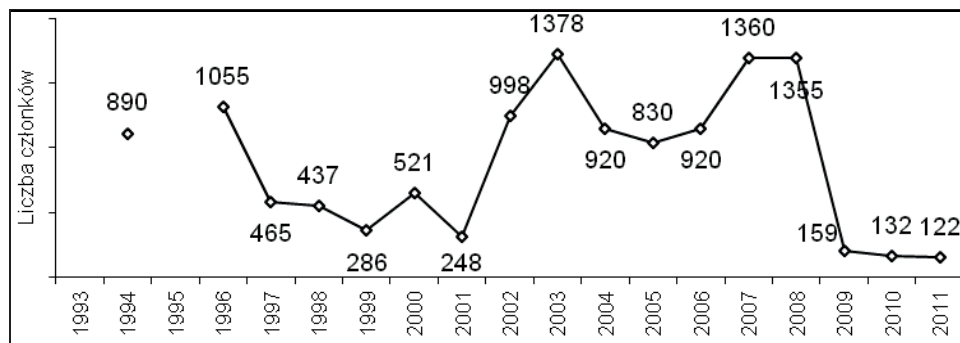
E-mail: info@tmn.com.pl

www.tmn.com

Przewodniczący: Jan Gill

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny:

woj. kujawsko-pomorskie: powiaty: sępoleński, bydgoski, świecki, tucholski, nakielski, żniński, mogileński, inowrocławski, miasto Bydgoszcz

Jednostki terenowe

Liczba: 1 koło

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka niemiecka w Bydgoszczy

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Towarzystwo zorganizowało: tydzień kina niemieckiego, warsztaty fotograficzne architektury niemieckiej, międzynarodową konferencję „Mur Berliński - Polskie Konteksty”. Stowarzyszenie prowadziło dziecięcą grupę teatralną.

2010 rok

Towarzystwo zorganizowało: Tydzień Kina Niemieckiego, koncert artysty Stephana Krawczyka, piknik w gospodarstwie agroturystycznym, wycieczkę krajoznawczą do Chojnic, spływ kajakowy „Razem w łódce”, spotkanie pn. „Tożsamość”, quiz pt. „Wiedza o Niemczech”, odczyt pisarza Artura Beckera, pokaz filmu niemieckiego pt. „Kenzeichen Kol.”, wigilię dla członków i ich rodzin oraz jubileusz 20-lecia istnienia. Ponadto Stowarzyszenie prowadziło dziecięcą grupę teatralną.

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało festiwal filmów niemieckich „Kinowoche”, spływ kajakowy kanałem bydgoskim „Razem w łódce” dla studentów, dziecięcą grupę teatralną „Theatergruppe”, piknik i wigilę z udziałem członków towarzystwa, wycieczki do Malborka i Radzyna Chełmińskiego.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Bartoszyce i Okolic

5.51

Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Bartoszyce und Umgebung

Adres: 11-200 Bartoszyce, ul. Hubalczyków 2

Telefon: 89-762-30-56

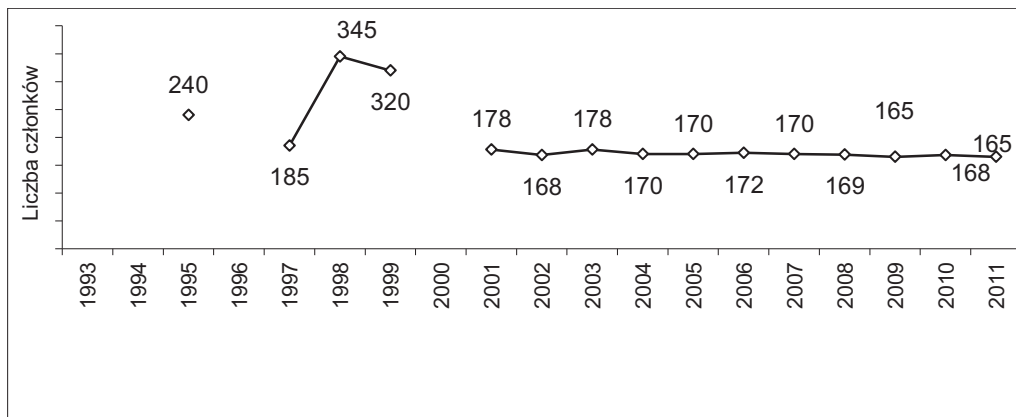
E-mail:

www.tsk-bartoszyce.vdg.pl

Przewodniczący: Ewa Pysznik

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat bartoszycki

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Mitteilungsblatt” (miesięcznik)

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Literatury Niemieckiej w Bartoszycach

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie propagowało język i kulturę niemiecką poprzez organizację kursów języka niemieckiego. Rok 2009 przebiegał pod hasłem „Mała ojczyzna - historia, przyroda, kultura i tradycje Warmii i Mazur w oczach trzech pokoleń”. Realizowało się ono poprzez odczyty tematyczne, wycieczki do znanych zabytków, wycieczki przyrodnicze oraz imprezy integracyjne. Ponadto działająca przy Stowarzyszeniu grupa taneczna „Saga”, prezentowała tańce regionalne byłych Prus Wschodnich na festiwalach i spotkaniach etnicznych. Stowarzyszenie organizowało też pomoc humanitarną z Niemiec dla szpitala, szkół i instytucji socjalnych w regionie.

2010 rok

Rok 2010 przebiegał pod hasłem „Cudze chwalicie, swego nie znacie”. Towarzystwo propagowało obrzędy i zwyczaje, w tym religijne Warmii i Mazur, organizowało odczyty, opowieści i wycieczki. Towarzystwo organizowało pomoc humanitarną z Niemiec, którą przekazało instytucjom socjalnym, osobom bezrobotnym, szpitalowi oraz regionalnej stacji Joannitów. Ponadto zajmowało się propagowaniem języka niemieckiego i kultury niemieckiej. Działająca przy Stowarzyszeniu grupa taneczna „Saga” wzięła udział w festiwalach w Olsztynku i Puńsku, w Dniach Bartoszyc, występowała podczas uroczystości okolicznościowych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

2011 rok

Rok 2011 przebiegał pod hasłem „Zaprzysiężnić się z przeszłością, z nadzieją patrzeć w przyszłość”, był to rok jubileuszowy 20 lat działalności. Odbył się szereg spotkań o tematyce historycznej, wycieczki dla dzieci i młodzieży, warsztaty tematyczne i manualne, towarzystwo brało udział w imprezach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz, w Dniach Bartoszyc. Grupa taneczna działająca przy Stowarzyszeniu brała udział w dniach prezydencji polskiej w UE.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach

Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Ermland und Masuren

5.52

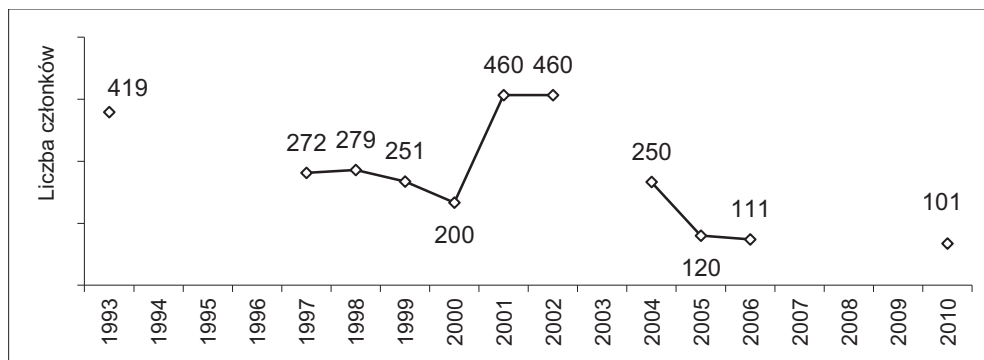
Adres: 11-300 Biskupiec, ul B. Chrobrego 10

Telefon: 89-715-41-11
www.tskmn-biskupiec.zsnwim.eu

Przewodniczący: Georg Taube

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: miasta: Biskupiec, Barczewo, Reszel

Jednostki terenowe:

Liczba: 1 koło

Rozmieszczenie:

woj. warmińsko-mazurskie: Reszel

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:
Biblioteka w Biskupcu

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało imprezę pn. „Nasza mała ojczyzna wczoraj i dziś” oraz obchody 20-lecia istnienia Stowarzyszenia.

**Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości
Niemieckiej - Zarząd Wojewódzki w Szczecinie
Sozial-Kulturelle Gesellschaft der deutschen Minderheit -
Bezirksvorstand in Stettin**

5.57

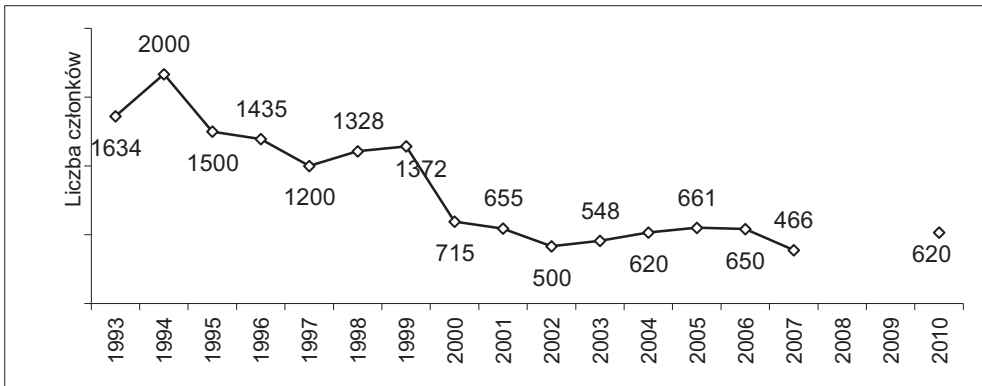
Adres: 70-206 Szczecin, ul. Dworcowa 19

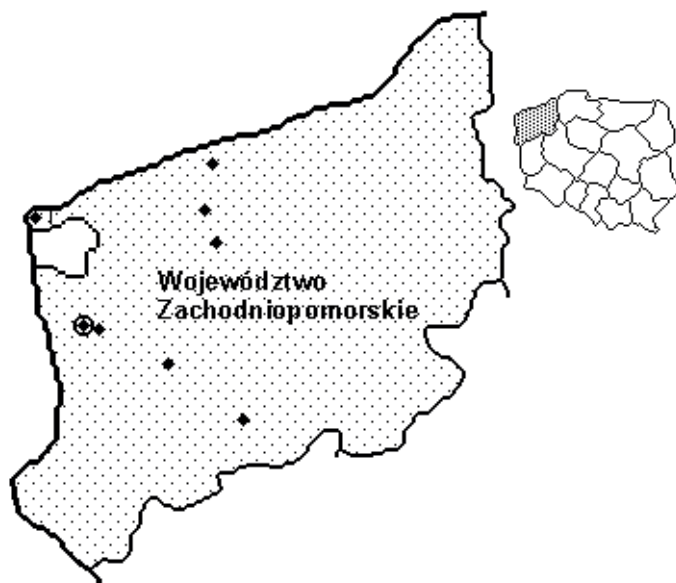
Telefon: 91-433-74-93

Przewodniczący: Gerard Krause

Rok powstania: 1989

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny: województwo zachodniopomorskie

Jednostki terenowe

Liczba: 8 kół

Rozmieszczenie:

woj. zachodniopomorskie: Szczecin (2 kół), Trzebiatów, Gryfice, Płoty, Świnoujście, Stargard Szczeciński, Choszczno

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Mniejszości Niemieckiej w Szczecinie

Przedsięwzięcia i działania:

2010

Stowarzyszenie zorganizowało uroczystość z okazji 20-lecia powstania Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego w Szczecinie.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim 5.60

Adres: 45-004 Opole, ul. Marii Konopnickiej 6

Telefon: 77-402-10-70

Mail: tskn@tskn.vdg.pl

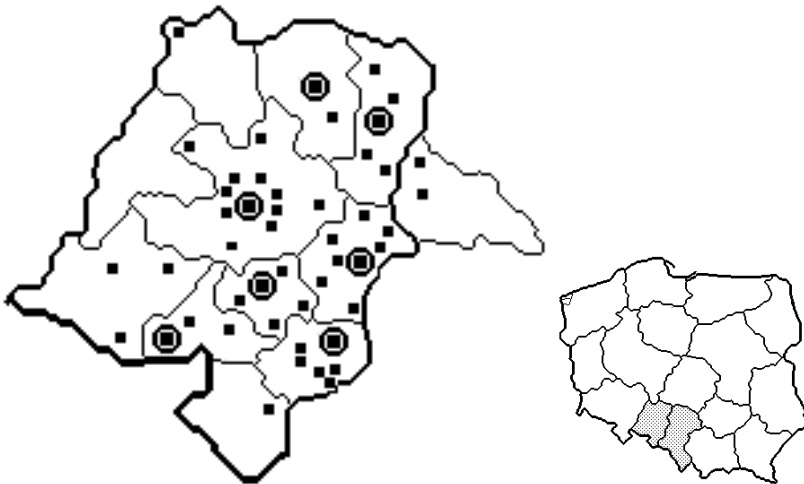
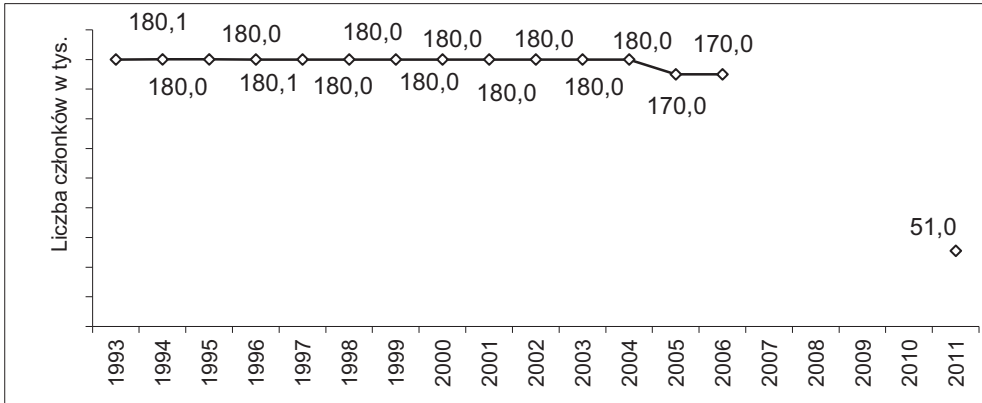
www.tskn.vdg.pl

Przewodniczący: Norbert Rasch

Rok powstania: 1989

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny: woj. opolskie oraz część powiatu lublinieckiego w woj. śląskim

Jednostki terenowe

Liczba: 330 kół pogrupowanych w 7 zarządów powiatowych i 47 zarządów gminnych

Rozmieszczenie:

zarządy powiatowe i gminne
 zarząd powiatowy w Kędzierzynie-Koźlu: Baborów, Bierawa, Cisek, Kędzierzyn-Koźle, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Reńska Wieś;
 zarząd powiatowy w Kluczborku: Kluczbork, Lasowice Wielkie;
 zarząd powiatowy w Krapkowicach: Gogolin, Krapkowice, Strzeleccki, Walce, Zdzieszowice;

zarządy powiatowe i gminne

zarząd powiatowy w Kędzierzynie-Koźlu: Baborów, Bierawa, Cisek, Kędzierzyn-Koźle, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Reńska Wieś;zarząd powiatowy w Kluczborku: Kluczbork, Lasowice Wielkie;zarząd powiatowy w Krapkowicach: Gogolin, Krapkowice, Strzeleczy, Walce, Zdzeszowice;zarząd powiatowy w Oleśnie: Ciasna, Dobrodzień, Gorzów Śląsk, Lubliniec, Olesno, Radów, Zębówice;zarząd powiatowy w Opolu: Chrzastowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice, Łubiany, Murów, Namysłów, Opole, Ozimek, Popielów, Prószków, Tarnów Opolski, Turawa;zarząd powiatowy w Prudniku: Biała, Głogówek, Głuchołazy, Korfantów, Nysa, Prudnik;zarząd powiatowy w Strzelcach Opolskich: Izbicko, Jemielnica, Kolonowskie, Leśnica, Strzelce Opolskie, Ujazd, Zawadzkie,*uwaga: występują różnice w przynależności zarządów gminnych do zarządów powiatowych w stosunku do przynależności gmin do powiatów w ramach podziału administracyjnego kraju***Wydawnictwa:** brak**Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:** 73 bibliotek Towarzystwa w różnych miejscowościach na Śląsku Opolskim oraz 17 bibliotek Towarzystwa funkcjonujących razem z bibliotekami publicznymi.**Przedsięwzięcia i działania:****2011 rok**

Towarzystwo zorganizowało VIII Dni Kultury Niemieckiej, w ramach których zorganizowano liczne koncerty, wykłady i wystawy, przede wszystkim dotyczące historii i kultury Śląska, jak również projekt młodzieżowy „Podchody Śladami Kultury Niemieckiej”. Towarzystwo zorganizowało również konkursy języka niemieckiego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalistów, XIII Ogólnopolski Konkurs Literacki „In der Sprache des Herzens” („W języku serca”), Konkurs recytatorski w języku niemieckim „Jugend tragt Gedichte vor” oraz Konkurs Piosenki Niemieckiej „Superstar 2011”. Wydało pozycję „In der Sprache des Herzens” prezentującą teksty nagrodzone w XIII edycji konkursu literackiego. Towarzystwo współorganizowało kursy języka niemieckiego w kołach terenowych towarzystwa, wspierało działalność zespołów dziecięcych i młodzieżowych, chórów i zespołów śpiewających oraz orkiestr dętych działających przy strukturach terenowych. Utrzymywało kontakty ze wszystkimi szczeblami władz samorządowych, szkołami, kuratorium itp. w sprawach związanych z działalnością kulturalną Towarzystwa. Prowadziło doradztwo w zakresie możliwości i warunków studiowania w Niemczech.

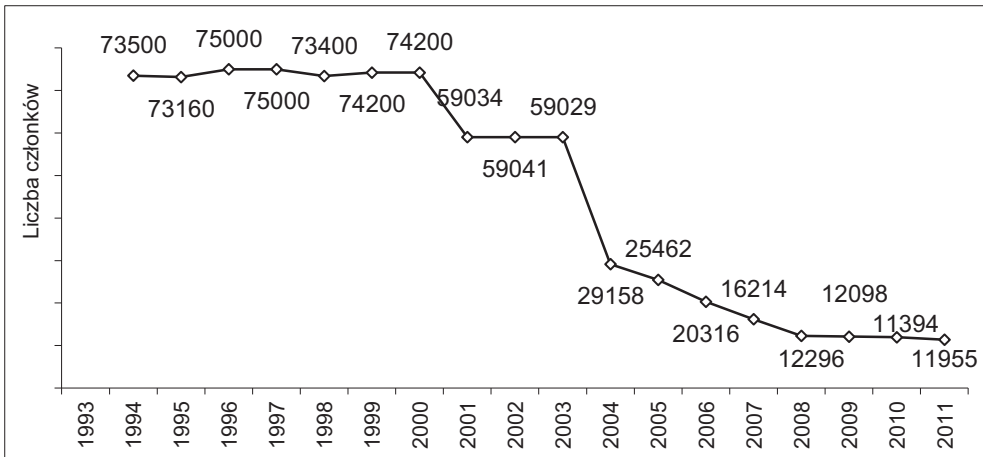
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego Deutscher Freundschaftskreis im Bezirk Schlesien

5.62

Adres: 47-400 Racibórz, ul. Wczasowa 3**Telefon:** 32-415-51-18**E-mail:** biuro@dfkschlesien.vdg.pl

www.dfkschlesien.vdg.pl

Przewodniczący: Marcin Lippa**Rok powstania:** 1983**Rok rejestracji:** 1990

Zasięg terytorialny: województwo śląskie

Jednostki terenowe

Liczba: 10 oddziałów, 109 koła

Rozmieszczenie:

oddziały
 woj. śląskie: Katowice, Bytom, Gliwice,
 Orzesze, Racibórz, Tychy, Wodzisław, Za-
 brze, Rybnik, Cieszyn

Wydawnictwa:

Biuletyn informacyjno-kulturalny „Oberschlesische Stimme” (2 razy w miesiącu) – nakład 6000 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Centrum Kultury (muzeum, biblioteka) w Bierńkowicach;
 Centrum Kultury (muzeum) w Tworkowie;

Przedsięwzięcia i działania:**2010 rok**

Towarzystwo zorganizowało: Tydzień Kina Niemieckiego, IX. Olimpiadę Języka Niemieckiego dla szkół podstawowych województwa śląskiego, VI. Olimpiadę Języka Niemieckiego dla gimnazjów, konkurs „Zabawa z Językiem Niemieckim” dla gimnazjów, IX. Konkurs Piosenki Niemieckiej dla szkół podstawowych i gimnazjów, konkurs o życiu i twórczości Josepha von Eichendorffa, Wojewódzki Festyn Kulturalny z okazji 20-lecia założenia Towarzystwa, wycieczki dla członków do Barda Śląskiego, Görlitz, Rheinberg, Czermej i Kudowy Zdroju, szkolenie dla członków z zakresu tworzenia i aktualizacji stron www, XX Festiwal Pieśni Chóralnej do słów Josepha von Eichendorffa, Wojewódzki Turniej Skata, kolonie dla dzieci, wycieczki dla dzieci i seniorów, spotkania ze św. Mikołajem oraz spotkania adwentowe. Towarzystwo było współorganizatorem Pielgrzymki Mniejszości Narodowych na Górę Św. Anny, obozu dla młodzieży ponadgimnazjalnej, III Festiwalu Kultury Mniejszości Niemieckiej w Polsce. Towarzystwo prowadziło niemieckojęzyczną audycję „Die deutsche Stimme”, emitowaną w Radiu Plus, audycję „Präsent” nadawaną przez Radio Katowice, Polsko-Niemieckie Radio internetowe „Mittendrin” (www.mittendrin.vdg.pl).

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało: Tydzień Kina Niemieckiego, X Olimpiadę Języka Niemieckiego dla szkół podstawowych województwa śląskiego, VII Olimpiadę Języka Niemieckiego dla gimnazjów, X Konkurs Piosenki Niemieckiej dla szkół podstawowych i gimnazjów, Konkurs o życiu i twórczości Josepha von Eichendorffa, „Zabawę z Językiem Niemieckim” – konkurs dla szkół gimnazjalnych, obóz dla młodzieży ponadgimnazjalnej, wycieczki członków do Wambierzyc, Görlitz i Hanoweru, wycieczkę edukacyjną dla młodzieży do Cieszyna, XXI Festiwal Pieśni Chóralnej do słów Josepha von Eichendorffa, turniej piłki halowej w Pyskowicach. Towarzystwo współorganizowało Pielgrzymkę Mniejszości Narodowych na Górę Św. Anny. Zorganizowało kolonie letnie dla dzieci, wycieczki dla dzieci i seniorów, spotkania ze Św. Mikołajem, spotkania adwentowe. W ramach projektu „Ożywianie domów spotkań” towarzystwo zorganizowało 127 wydarzeń kulturalnych na terenie woj. śląskiego, w tym koncerty, odczyty, prelekcje, wystawy, warsztaty, pokazy filmów. Przy kołach Towarzystwa działają zespoły muzyczne, taneczne i chóry. Towarzystwo prowadzi niemieckojęzyczną audycję „Die deutsche Stimme”, emitowaną w Radiu Vanessa, audycję „Präsent” nadawaną przez Radio Katowice, Polsko-Niemieckie Radio internetowe „Mittendrin” (www.mittendrin.vdg.pl).

Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Sztumsko-Dzierzgońskiej w Sztumie

5.66

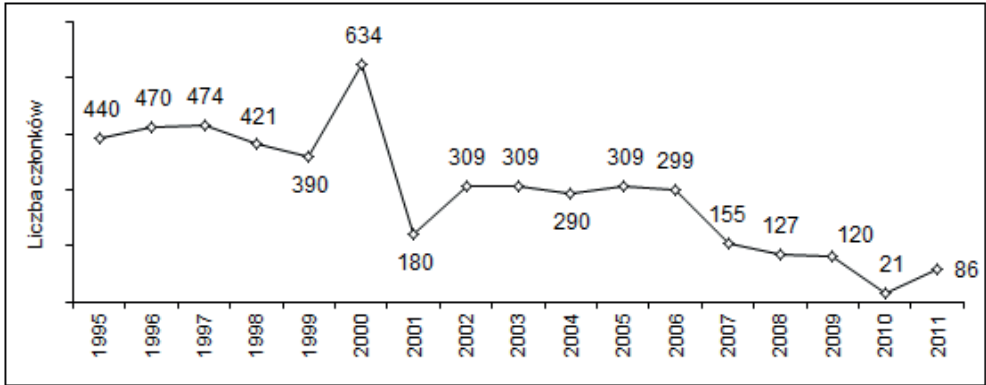
Adres: 82-400 Sztum, ul. Galla Anonima 16

Telefon: 55-277-26-60

Przewodniczący: Werner Kuczwański

Rok powstania: 1995

Rok rejestracji: 1994

Zasięg terytorialny: woj. pomorskie: powiat sztumski, gminy Sztum i Dzierżgoń

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: Zbiór ksiązek Związku w Sztumie

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

Związek organizował: wycieczki i festyny dla dzieci i dorosłych członków związku, spotkania dla członków: przy kawie, z okazji dnia matki i adwentowe a także choinkę dla dzieci i dorosłych.

2011 rok

Związek zorganizował wycieczki i festyny dla dzieci i dla członków związku, spotkania przy kawie, z okazji dnia matki, spotkanie adwentowe dla członków oraz choinkę dla dzieci i dorosłych.

Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP 5.67 Bund der Jugend der Deutschen Minderheit in der Republik Polen

Adres: 45-004 Opole, ul. Konopnickiej 6

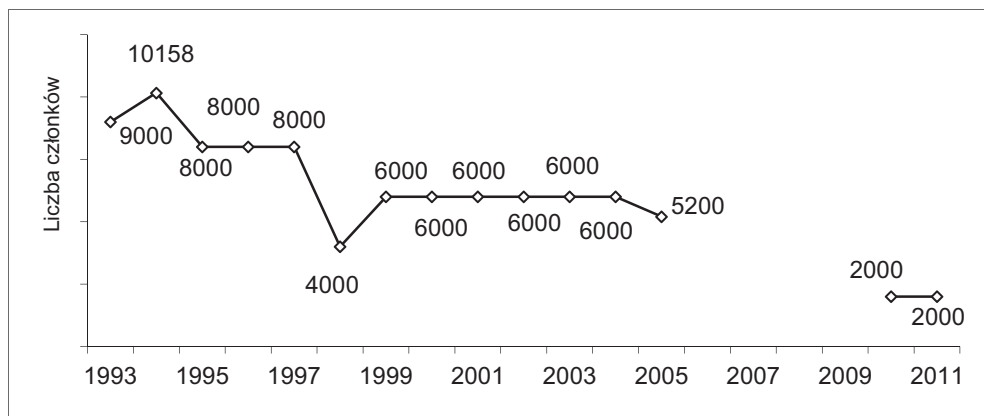
Telefon: 77-441-62-05

E-mail: projektbjdm@gmail.com biuro@bjdm.eu www.bjdm.eu

Przewodniczący: Joanna Hassa

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

Kwartalnik Młodzieży Mniejszości Niemieckiej „Antidotum” – nakład 5000 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało Szkolenie Liderów Grup Młodzieżowych. Prowadziło projekt „Program Rozwoju Talentów”, jak również wydało publikację prezentującą ten projekt.

2011 rok

Stowarzyszenie prowadziło projekty takie jak: „Wielkie Ślizganie”, „Szkolenie Liderów Grup Młodzieżowych”, „Konferencja Młodzieżowa”, „Jarmark Bożonarodzeniowy”, „Antidotum”, „Kino pod Chmurką”.

Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku Bund der Deutschen Minderheit in Danzig

5.71

Adres: 80-433 Gdańsk, ul. Waryńskiego 36

Telefon: 58-341-14-27

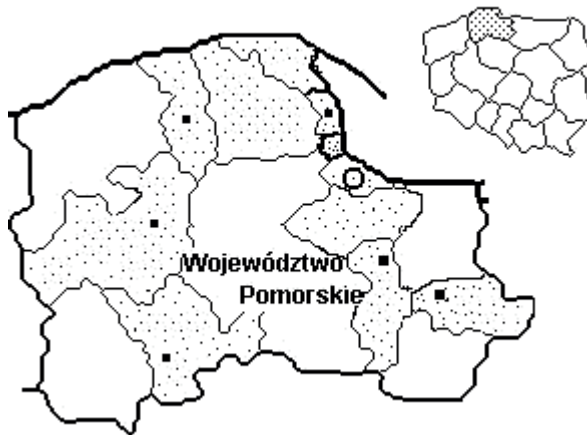
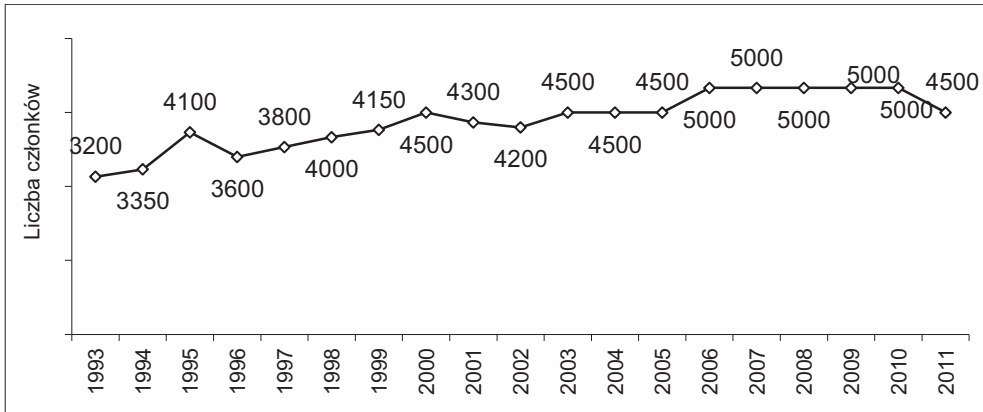
E-mail: dfkdanzig@wp.pl

www.dfkdanzig.de

Przewodniczący: Paweł Sabinarz

Rok powstania: 1988

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny:

woj. pomorskie: powiaty: bytowski, chojnicki, lęborski, wejherowski, pucki, tczewski, sztumski, gdański oraz miasta: Gdańsk, Gdynia, Sopot

Jednostki terenowe

Liczba: 6 oddziałów

Rozmieszczenie:

oddziały
woj. pomorskie: Gdynia, Chojnice, Bytów, Lębork, Tczew, Sztum

Wydawnictwa:

„Danziger Nachrichten” (2 razy w roku) – nakład 2500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteki i czytelnie czasopism niemieckojęzycznych w Bytowie, Gdańsku, Lęborku, Tczewie, Gdyni, Sztumie i Chojnicach.

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Związek przeprowadził około 20 imprez kulturalnych.

2010 rok

Związek przeprowadził ponad 15 imprez kulturalnych.

2011 rok

Związek zorganizował ponad 20 imprez kulturalnych.

Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce

5.73

Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen

Adres: 45-013 Opole, ul. Krupnicza 15

Telefon: 77-423-03-25

E-mail: biuro@vdg.pl

www.vdg.pl

Przewodniczący: Bernard Gaida

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1991

Liczba członków

Członkami związku są stowarzyszenia i związki stowarzyszeń mniejszości niemieckiej posiadające odrębną osobowość prawną. Wykaz tych stowarzyszeń zamieszczony został na końcu publikacji.

Zasięg terytorialny:

województwa: dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, opolskie, pomorskie, śląskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie

Jednostki terenowe

Liczba:

16 stowarzyszeń

Rozmieszczenie:

Organizacja ma status związku stowarzyszeń – zrzesza stowarzyszenia i związki stowarzyszeń mniejszości niemieckiej (samodzielne osoby prawne) działające na terenie ww. 10 województw. Stowarzyszenia działające na terenie danego województwa podlegają danemu zarządowi wojewódzkiemu. Siedziby zarządów wojewódzkich to: *Wrocław, Gdańsk-Wrzeszcz, Zielona Góra, Racibórz, Łódź, Piła, Szczecin, Toruń, Opole*. Stowarzyszenia działające na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zrzeszone są w Związku Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur (5.74), który jest członkiem Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce.

Wydawnictwa:

„Schlesisches Wochenblatt” (tygodnik) – nakład 5500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: Organizacje wojewódzkie związku prowadzą biblioteki, Biblioteka Caritas prowadzi „biblioteki na kółkach”.

Przedsięwzięcia i działania:**2009 rok**

Związek zorganizował: zjazd mniejszości na Górze Św. Anny, kolonie dla dzieci w Pokrzywniej i w Austrii, Seminarium Śląskie w Kamieniu Śląskim oraz zjazd mniejszości niemieckiej ze wschodniej i środkowej Europy. Ponadto Związek prowadził audycje radiowe „Kaffekaltsch” i „Schlesien Aktuell” a także wydawał comiesięczną broszurę „Die Heimatkirche”.

2010 rok

Związek zorganizował: kursy sobotnie dla dzieci oraz ponad 250 projektów kulturalnych realizowanych w lokalnych kołach na terenie całej Polski, kolonie dla dzieci w Pokrzywniej i w Austrii, zjazd mniejszości na Górze Św. Anny oraz Seminarium Śląskie w Kamieniu Śląskim. Ponadto Związek prowadził audycje radiowe „Kaffekaltsch” i „Schlesien Aktuell” a także wydawał comiesięczną broszurę „Die Heimatkirche”.

2011 rok

Związek zorganizował kursy sobotnie dla dzieci oraz ponad 380 projektów kulturalnych realizowanych w lokalnych kołach na terenie całej Polski, kolonie dla dzieci w Pokrzywniej i w Austrii, zjazd mniejszości na Górze Św. Anny, Seminarium Śląskie w Kamieniu Śląskim. Związek prowadzi audycje radiowe: „Kaffekaltsch” (raz w tygodniu) oraz „Schlesien Aktuell” (5 razy w tygodniu).

Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur

5.74

wcześniejsza nazwa: Związek Stowarzyszeń Niemieckich w byłych Prusach Wschodnich z siedzibą w Olsztynie
Verband der Deutschen Gesellschaften in Ermland und Masuren

Adres: 10-510 Olsztyn, ul. Kopernika 13/4

Telefon:

89-523-56-80

E-mail: biuro@zsnwim.eu

www.vdgeo.vdg.pl; www.zsnwim.eu

Przewodniczący: Henryk Hoch

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 1993

Liczba członków

Członkami związku są stowarzyszenia mniejszości niemieckiej posiadające odrębną osobowość prawną. Wykaz tych stowarzyszeń zamieszczony został na końcu publikacji.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Jednostki terenowe

Liczba: 20 stowarzyszeń

Rozmieszczenie:

Organizacja ma status związku stowarzyszeń – zrzesza stowarzyszenia mniejszości niemieckiej (samodzielne osoby prawne) działające w woj. warmińsko-mazurskim – posiadające siedziby w: *Węgorzewie, Iławie, Kętrzynie, Gołdapi, Mrągowie, Giżycku, Górowie Iławeckim, Olecku, Ostródzie, Pasłęku, Pisz, Olsztynku, Szczytnie, Morągu, Elku, Lidzbarku Warmińskim, Bartoszychach, Biskupcu, Braniewie i Elblągu.*

Wydawnictwa:

Biuletyn informacyjno-kulturalny „Mitteilungsblatt” (miesięcznik) – nakład 900 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Związek zorganizował: festyn letni w Olsztynku, historyczne seminarium integracyjne, konkurs fotograficzny „Nasza Okolica Odstania Uroki Przeszłości”, kurs komputerowy dla działaczy mniejszości niemieckiej a także III Konkurs Piosenki Niemieckiej w Ostródzie.

2010 rok

Związek zorganizował: Festiwal Narodów Europy „Pod Wspólnym Niebem”, seminarium integracyjne w Elblągu „Śladami Mennonitów”, V Konkurs Piosenki Niemieckiej w Ostródzie, festyn integracyjny w Biskupcu „Nasza Mała Historia Wczoraj i Dziś”, warsztaty młodzieżowe w Lidzbarku Warmińskim „Sztafeta Kultury i Tradycji” oraz, wspólnie ze Stowarzyszeniem „Herder” w Morągu, Integracyjny Festyn Letni .

2011 rok

Związek zorganizował: przegląd dorobku artystycznego mniejszości niemieckiej w ramach Festynu Letniego „Sommerfest”, trój etapowe warsztaty dziennikarskie dla młodzieży mniejszości niemieckiej, zorganizował V Konkurs Piosenki Niemieckiej w Ostródzie, warsztaty młodzieżowe w Lidzbarku Warmińskim „Sztafeta Kultury i Tradycji” oraz, wspólnie ze Stowarzyszeniem „Herder” w Morągu, Integracyjny Festyn Letni. Poza tym wyprodukował film o mniejszości niemieckiej Warmii i Mazur, jak również warsztaty ideowe oraz warsztaty filcowania.

Towarzystwo Dobroczynne Niemców na Śląsku Wohltätigkeitsgesellschaft der Deutschen in Schlesien

5.78

Adres: 45-013 Opole, ul. Krupnicza 15

Telefon: 77-454-55-25

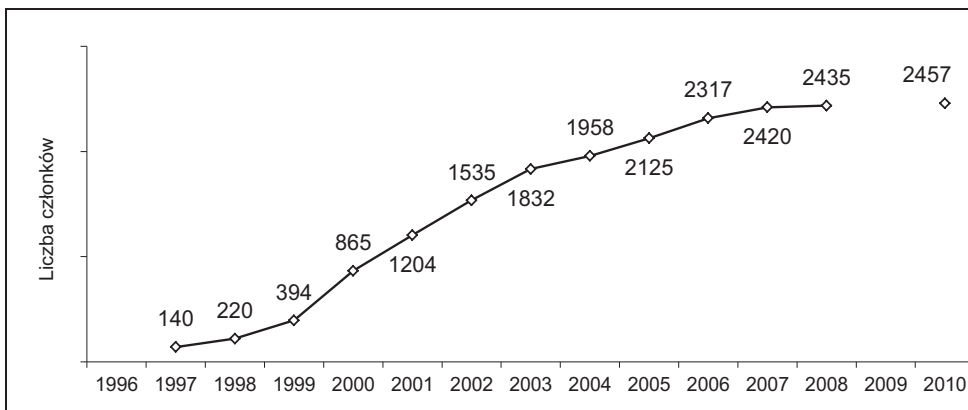
E-mail: biuro@tdns.org.pl

www.tdns.org.pl

Przewodniczący: Renata Zajączkowska (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1996

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe

Liczba: 54 oddziały

Rozmieszczenie:

woj. dolnośląskie: Wałbrzych, Wrocław;
woj. kujawsko-pomorskie: Bydgoszcz, Toruń, Grudziądz;
woj. opolskie: Ozimek, Krapkowice, Leśnica, Strzelce Opolskie, Nysa, Zdzeszowice, Bią-
ła, Głogówek, Zawadzkie, Cisek, Prószków, Izbicko, Opole, Dobrzeń Wielki, Bierawa,
Komprachcice, Kolonowskie, Kluczbork, Namysłów, Tarnów Opolski, Nakło, Olesno, Wal-
ce, Ujazd, Lasowice Wielkie, Murów, Łubniany, Pawłowiczki, Turawa, Gogolin, Jemielnica,
Popielów, Głuchołazy, Strzeleczy, Reńska Wieś, Polska Cerekiew, Kędzierzyn Koźle;
woj. śląskie: Racibórz, Katowice, Bytom, Gliwice, Zabrze, Rybnik, Cieszyn, Wodzisław Śl.;
Olsztyn, Gdańsk, Piła, Szczecin

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Niemieckie Towarzystwo Oświatowe
Deutsche Bildungsgesellschaft

5.79

Adres: 45-004 Opole, ul. Konopnickiej 6

Telefon: 77-441-92-00

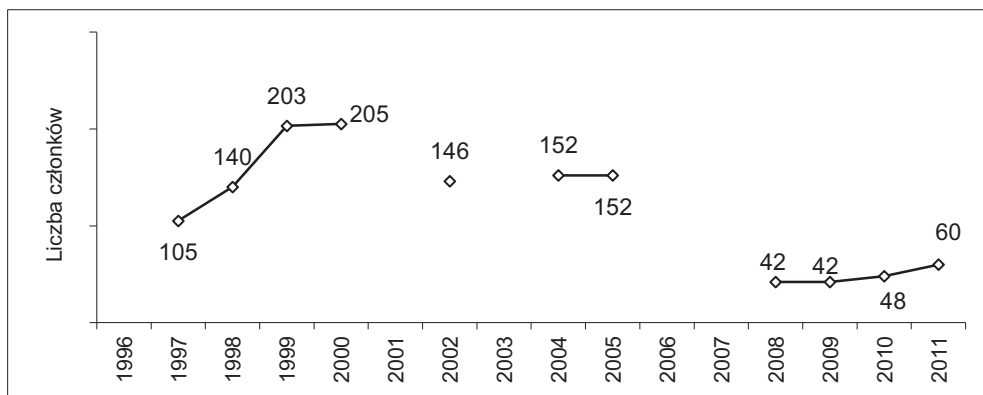
E-mail: dbg@vdg.pl

www.dbg.org.pl

Przewodniczący: Bruno Kosak

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1996

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Opolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Opolu;
JugendForumMłodych w Opolu

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Towarzystwo zorganizowało kursy języka niemieckiego dla nauczycieli oraz warsztaty i seminaria doskonalenia dla nauczycieli. Ponadto Towarzystwo prowadziło liczne programy dla młodzieży: „Mniejszość Niemiecka w Obiektywie”, „Dialog międzypokoleniowy”, „Animatorski Kulturalny w DFK”, „Wzmocnij Samego Siebie” a także projekty młodzieżowe.

2010 rok

Towarzystwo zorganizowało: kursy języka niemieckiego dla nauczycieli oraz warsztaty i seminaria doskonalenia dla nauczycieli. Ponadto Towarzystwo prowadziło liczne programy dla młodzieży: „Dialog międzypokoleniowy”, „Animatorski kulturalny w DFK”, „Trzy Kultury”, „Wzmocnij Samego Siebie”. Towarzystwo publikowało również materiały do nauczania języka niemieckiego: „Stationenlernen zum Thema Essen” oraz „Stationenlernen zum Thema Geburtstag”.

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało kursy języka niemieckiego dla nauczycieli, warsztaty i seminaria doskonalące dla nauczycieli, programy dla młodzieży: „Dialog Międzypokoleniowy”, „Animatorski Kulturalny w DFK”, „Trzy Kultury”, „Wzmocnij Samego Siebie”, publikowało również materiały dydaktyczne.

Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Ziemi Łasińskiej” w Łasinie

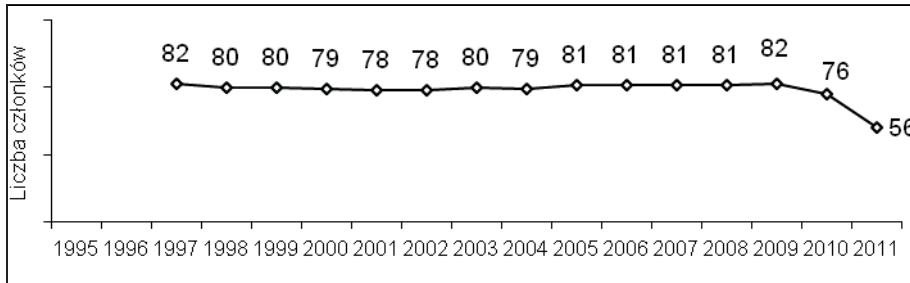
Adres: 86-320 Łasin, ul. Tysiąclecia 8/3

Telefon: 56-466-40-08

Przewodniczący: Barbara Moskal

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1995

Zasięg terytorialny: woj.: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Mała biblioteka w Łasinie, zawierająca podręczniki i słowniki do nauki języka niemieckiego

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

Stowarzyszenie prowadziło działalność kulturalno-oświatową i sportową, prowadziło kursy języka niemieckiego a także prowadziło współpracę ekumeniczną i współpracę ze szkołami.

2010 rok

Stowarzyszenie prowadziło działalność kulturalno-oświatową i sportową, prowadziło kursy języka niemieckiego a także prowadziło współpracę ekumeniczną i współpracę ze szkołami.

2011 rok

Stowarzyszenie prowadziło działalność kulturalno-oświatową oraz sportową, prowadziło kursy języka niemieckiego a także prowadziło współpracę ekumeniczną.

Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w północnej części Warmii z siedzibą w Braniewie

5.85

Vereinigung der deutschen Minderheit im nördlichen Ermland sitz Braunsberg

Adres: 14-500 Braniewo, ul. Botaniczna 11

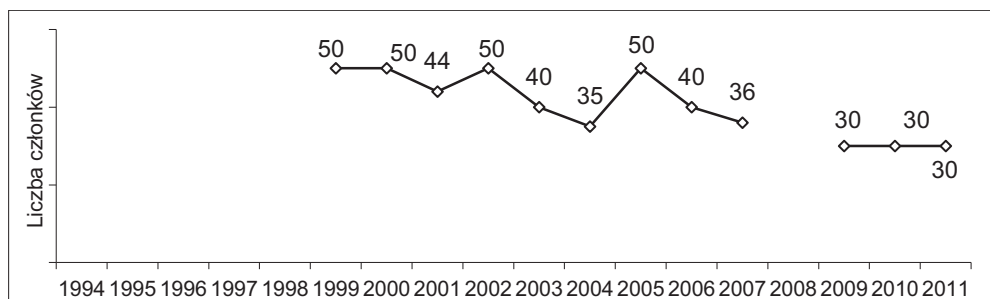
Telefon: 55-243-30-47

Przewodniczący: Monika Mazurek

Rok powstania:

Rok rejestracji:

1994

Zasięg terytorialny: woj. warmińsko-mazurskie: powiat braniewski

Jednostki terenowe

Liczba: 1 koło

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie wspierało i popularyzowało kulturę i sztukę niemiecką, prowadziło działalność charytatywną, integrowało ludność pochodzenia niemieckiego z terenu działania stowarzyszenia.

2010 rok

Stowarzyszenie wspierało i popularyzowało kulturę i sztukę niemiecką, prowadziło działalność charytatywną, nawiązywało kontakty i więzi kulturowe pomiędzy ludnością pochodzenia niemieckiego z terenu działania stowarzyszenia, jak i z całego kraju.

2011 rok

Stowarzyszenie wspierało i popularyzowało kulturę i sztukę niemiecką, prowadziło działalność charytatywną, nawiązywało kontakty i więzi kulturowe pomiędzy ludnością pochodzenia niemieckiego z terenu działania stowarzyszenia, jak i z całego kraju.

Chojnickie Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego

5.86

Konitzer Gesellschaft der Bevölkerung deutscher Abstammung

Adres: 89-600 Chojnice, ul. 31 Stycznia 14

Telefon: 52-396-09-30

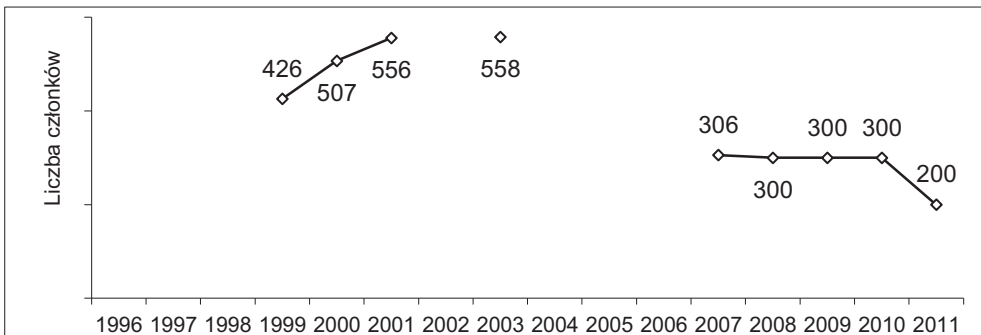
E-mail: marzenaherz@gmail.com

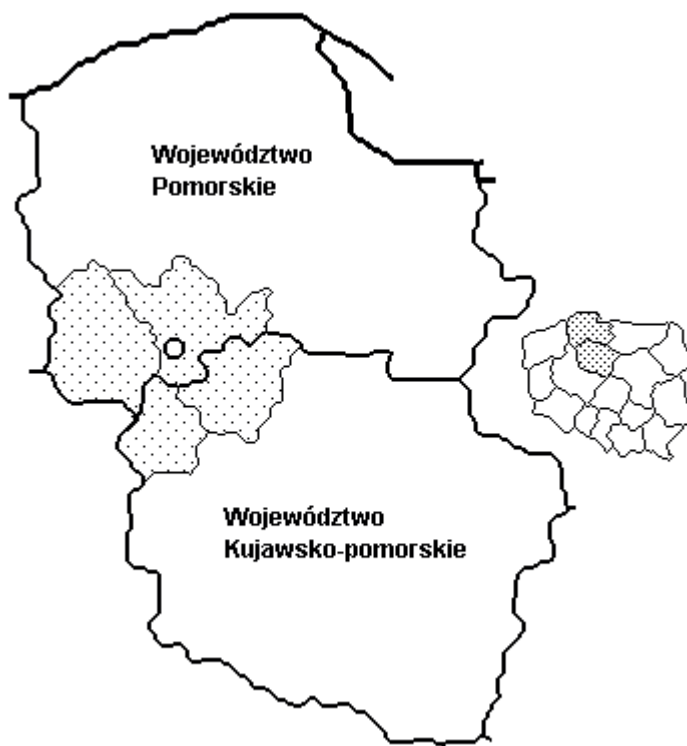
www.dfk-chojnice.org

Przewodniczący: Marzena Leszczyńska (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny: woj. pomorskie i kujawsko-pomorskie

Jednostki terenowe

Liczba: 1 oddział

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie organizowało: letnie i zimowe spotkania integracyjne, koncert kolęd niemieckich w wykonaniu dzieci, dwutygodniowy obóz w Bruchhausen-Vilsen, kursy języka niemieckiego, świetlicę językową dla dzieci, powiatowy turniej wiedzy o krajach niemieckojęzycznych i piosenki niemieckiej, koncert muzyki poważnej w Krojantach, projekcję filmów niemieckich. Stowarzyszenie uczestniczyło również w obchodach dni Chojnic oraz różnych konferencjach na terenie Polski i Niemiec.

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało zajęcia z języka niemieckiego, prowadziło zespół „Kamerton”, prowadziło świetlicę językową dla dzieci, organizowało cotygodniowe spotkania członków, zorganizowało letnie i zimowe spotkanie integracyjne a także koncert kolęd niemieckich w wykonaniu dzieci ze świetlicy językowej i zespołu „Kamerton”. Ponadto Stowarzyszenie brało udział w konferencjach w Polsce i w Niemczech, jak również zrealizowało 9 małych projektów.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało spotkania integracyjne letnie i zimowe, brało udział w konferencjach w Polsce i w Niemczech, zorganizowało świetlicę językową dla dzieci, prowadziło zespół muzyczny „Kamerton”. Prowadziło kursy języka niemieckiego.

Związek Ludności Niemieckiej w Gdyni Bund der Deutschen Bevölkerung in Gdingen

5.90

Adres: 84-230 Rumia, ul. J. Porazińskiej 5

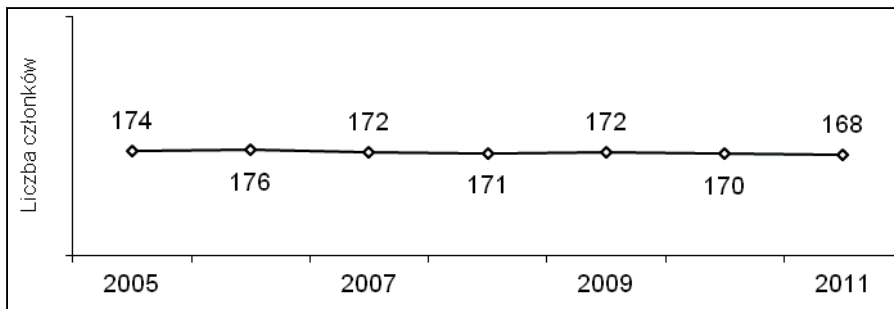
Telefon: 58-665-13-83

E-mail: gdingenbund@wp.pl; benedykt.reszka@wp.pl

Przewodniczący: Benedykt Reszka

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Mała biblioteka i wypożyczalnia czasopism w Gdyni

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Związek organizował letnie wyjazdy do Gemen w ramach Stowarzyszenia Katolików Gdańskich, spotkania, seminaria, wycieczki oraz Festyn Letni. Związek brał udział w obchodach święta narodowego Niemiec, uroczystościach upamiętniających największą w historii świata tragedię morską - zatopienie statku pasażerskiego „Wilhelm Gustloff” oraz seminariach Ostsee-Akademie w Lubece i Akademia Baltica we Flensburgu.

2010 rok

Związek organizował letnie wyjazdy do Gemen w ramach Stowarzyszenia Katolików Gdańskich oraz Festyn Letni. Ponadto Związek brał udział w obchodach święta narodowego Niemiec, uroczystościach upamiętniających największą w historii świata tragedię morską - zatopienie statku pasażerskiego „Wilhelm Gustloff”, seminariach Ostsee-Akademie w Lubece i Akademia Baltica we Flensburgu a także spotkaniach integracyjnych w Chojnicach i Tczewie.

2011 rok

Przedstawiciele Związku wzięli udział w obchodach święta narodowego Niemiec, rocznicy upamiętniającej tragedie zatopienia statków pasażerskich „Wilhelm Gustloff”, „Stauben” i „Goya”, w festynie letnim „Sommerfest”, w spotkaniu katolików w Gemen, w Niemczech, seminariach Ostsee – Akademii w Lubece i Academia Baltica we Flensburgu, w spotkaniach integracyjnych w Chojnicach, Tczewie, Bytowie i Krokowej. Związek zorganizował wycieczkę autokarową wokół Jeziora Żarnowieckiego oraz spotkanie świąteczne.

Towarzystwo Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Grudziądzu Gesellschaft der Bevölkerung Deutscher Abstammung in Graudenz

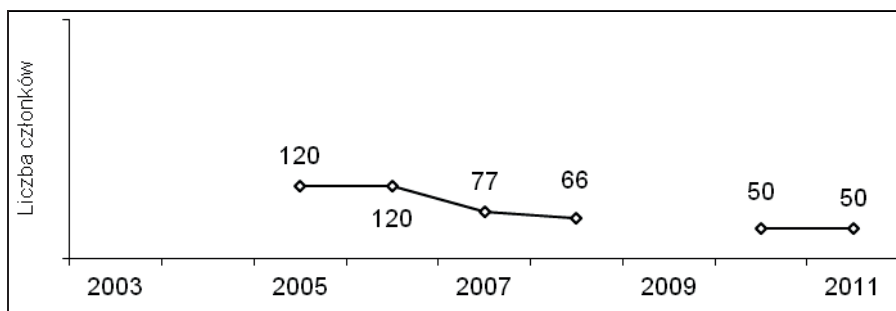
5.91

Adres: 86-300 Grudziądz 10, ul. Korczaka 25, skr. pocz. 3 **Telefon:** 56-463-44-80

Przewodniczący: Klemens Grabowski

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

320 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: NIEMIECKIE

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Towarzystwo prowadziło kursy języka niemieckiego dla młodzieży i dorosłych z terenu Grudziądza i okolic.

Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne Romów Centrum Kultury Romów w Polsce

2.01

Adres: 33-100 Tarnów, ul. Katedralna 2/3

Telefon: 14-655-94-49

E-mail: janusz_kaminskickrr@op.pl

www.cazr.pl

Przewodniczący: Janusz Kamiński (prezes)

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 1964

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Rok: 2009 2011

Liczba członków: 540 1000

Wydawnictwa:

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Centrum Aktywizacji Zawodowej Romów w Tarnowie

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zrealizowało 7 zadań w ramach ogólnopolskiego programu na rzecz społeczności romskiej, zrealizowało projekt "Świadomość prawna zintegrowanego społeczeństwa obywatelskiego" w ramach programu „Obywatel i Prawo V”.

Ponadto wydało następujące pozycje:

- „Romowie na rynku pracy – problemy i sposoby ich rozwiązywania” pod red. Marcina Zawickiego,
- „Romowie na rynku pracy” Artur Paszko, Rafał Sułkowski, Marcin Zawicki,
- „Romowie w kontekście rynku pracy, Romowie - przedsiębiorcy, otoczenie społeczne o Romach”,
- „Aktywizacja zawodowa Romów”, pod red. Marcina Zawickiego,
- „Analiza lokalnego rynku pracy pod kątem zatrudniania Romów”.

2011 rok

W latach 2001-2011 Stowarzyszenie prowadziło projekty na rzecz społeczności romskiej (finansowane przede wszystkim ze środków Unii Europejskiej). Projekty te dotyczyły podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kursów i doradztwa zawodowego, a także edukacji dzieci. W ramach tych projektów zorganizowano dwie świetlice środowiskowe – integracyjne (jedna z nich działa w siedzibie Stowarzyszenia, dwie na terenie osady Miskowice w gminie Łącko). W świetlicach dzieci odrabiają lekcje oraz spędzają wolny czas. (Są one wyposażone w pomoce, gry edukacyjne, komputery z Internetem, a opiekę sprawuje opiekun romski). Dzięki projektom dzieci korzystają z basenu, w tym nauki pływania, zajęć wspinaczkowych, corocznych kolonii integracyjnych nad morzem. Wszystkie zajęcia mają na celu wyrównywanie szans. Dzięki temu, że świetlice i zajęcia są integracyjne - mogą z nich korzystać także dzieci nie będące pochodzenia romskiego, projekty mają również pozwolić na niwelowanie stereotypów i uprzedzeń.

Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów „Roma – Union” Romano stowarzyszenie „Roma - Union”

2.03

Adres: 87-800 Włocławek, ul. 14 Pułku Piechoty
4/44

Telefon:

604-852-472

Przewodniczący: Karol Sadowski (prezes)

Rok powstania:

-

Rok rejestracji:

1994

Rok: 2011

Liczba członków: 78

Zasięg terytorialny:

cały kraj

Jednostki terenowe:

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

324 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: ROMSKIE

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie współorganizowało XIV Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów w Gliniojecku.

Stowarzyszenie Romów w Polsce

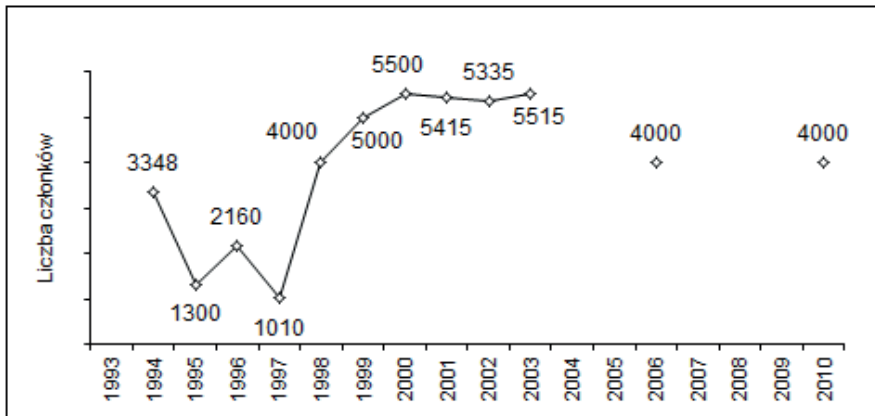
2.05

Adres: 32-600 Oświęcim, ul. Berka Joselewicza 5 Telefon: 33-842-69-89

E-mail: 17421453@pro.onet.pl; www.stowarzyszenie.romowie.net
stowarzyszenie@romowie.net

Przewodniczący: Roman Kwiatkowski (prezes)

Rok powstania: 1991 Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Dialog Pheniben” (miesięcznik)

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Romskiego Instytutu Historycznego

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

**Stowarzyszenie „Nova Roma”
„Nevi Roma”**

2.10

Adres: 20-320 Lublin, ul. Krańcowa 112/22

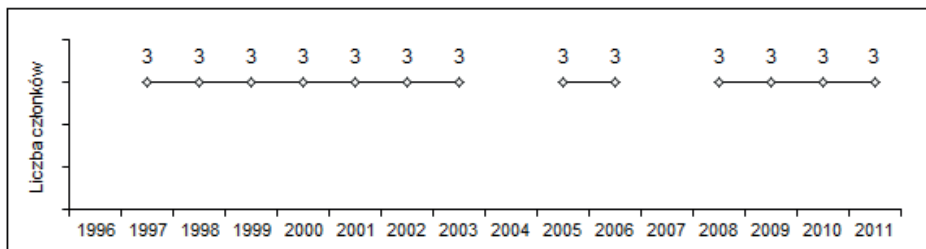
Telefon: 81-743-93-35

E-mail: sendim@gmail.com

Przewodniczący: Ewa Krzyżanowska (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

326 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: ROMSKIE

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało warsztaty muzyczne dla utalentowanej młodzieży, imprezę „Biała Niedziela” oraz koncert międzynarodowej grupy romskiej.

2010 rok

Stowarzyszenie zakupiło stroje i instrumenty oraz zorganizowało wycieczkę.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało festyn we wsi lubelskiej, któremu towarzyszył poczęstunek i występ zespołu romskiego.

Związek Romów Polskich

2.12

Adres: 78-400 Szczecinek, ul. Wyszyńskiego 32

Telefon:

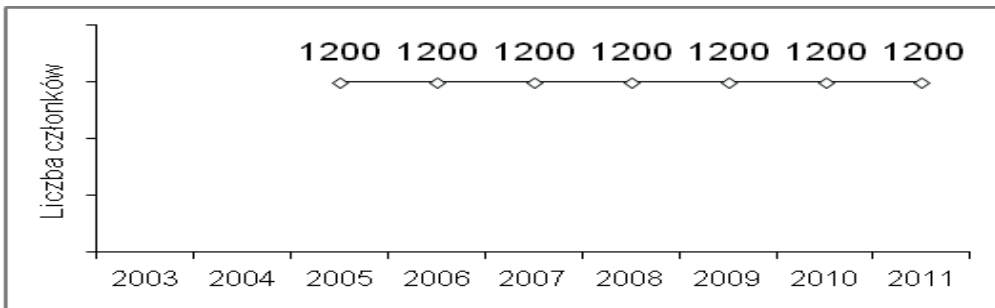
E-mail: rom.ch@pro.onet.pl

www.romowie.com

Przewodniczący: Roman Chojnacki (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe:

Liczba:

Rozmieszczenie:

Wydawnictwa:

„Romano Atmo” „Cygańska Dusza” (6 razy w roku) – nakład 500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu w Szczecinku

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

Stowarzyszenie prowadziło działalność wydawniczą a także Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu, organizowało opiekę prawną i medyczną a także pomoc socjalną. Ponadto zajmowało się aktywizacją zawodową.

2010 rok

Związek prowadził działalność wydawniczą a także działalność Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu. Ponadto zajmował się aktywizacją zawodową, promocją tradycji i kultury oraz wspomaganiem edukacji.

2011 rok

Związek prowadził działalność wydawniczą a także Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu. Ponadto zajmował się aktywizacją zawodową, promocją tradycji i kultury oraz wspomaganiem edukacji.

Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Roma w Polsce „Jankesci”

2.14

Adres: 70-784 Szczecin, ul. Andrzeja Struga 10

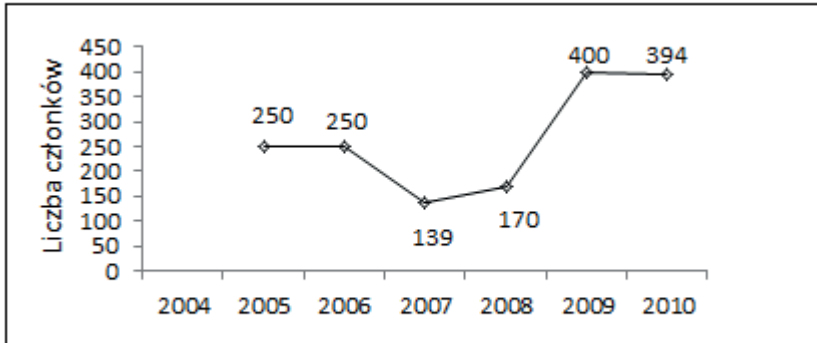
Telefon:

E-mail: roma.jankesci@neostrada.pl

Przewodniczący: Józef Łakatosz (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe

Liczba:

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

Stowarzyszenie organizowało imprezy kulturalne w plenerze, podczas których zaprezentowano społeczeństwu polskiemu taniec, muzykę i kuchnię romską.

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało imprezy kulturalne w plenerze oraz propagowało kulturę Romów.

Wielkopolskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Pleszewie 2.15

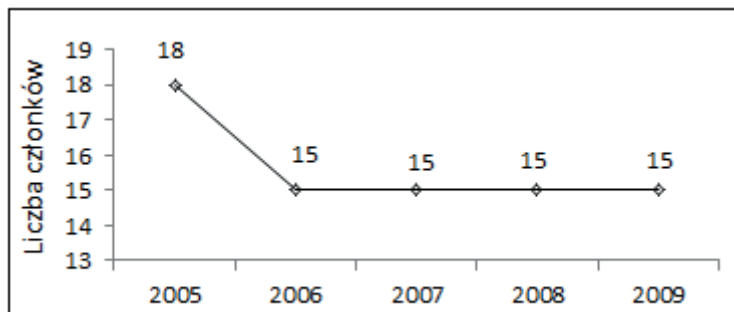
Adres: 63-300 Pleszew, ul. Marszewska 10

Telefon: 62-742-76-74

Przewodniczący: Adam Szenkler (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2005

Zasięg terytorialny: woj. wielkopolskie: powiat pleszewski

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

330 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: ROMSKIE

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Stowarzyszenie Romów w Przemkowie

2.17

Adres: 59-170 Przemków, ul. Kolejowa 4/4

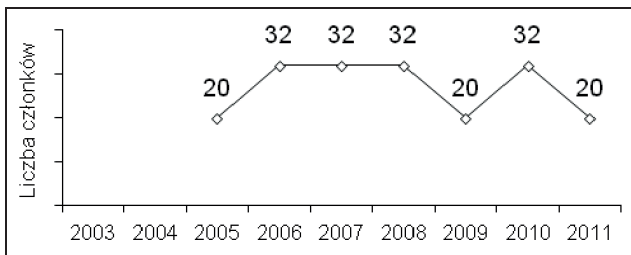
Telefon: 76-831-94-12

E-mail: ppkark@op.pl

Przewodniczący: Henryk Szoma (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2004

Zasięg terytorialny:

woj. dolnośląskie: powiat polkowicki – gminy: Polkowice, Przemków

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:**2009 rok**

Stowarzyszenie zrealizowało następujące działania na rzecz społeczności romskiej: pozyskało drewno opałowe na zimę, pomogło poszczególnym osobom w wyrobieniu prawa jazdy, w uzyskaniu warunkowego opuszczenia więzienia i podjęciu pracy, prowadziło aktywizację zawodową poprzez zatrudnienie przy porządkowaniu szlaków turystycznych, zakupiło sprzęt dla dziecięcego zespołu muzyczno-tanecznego „Łaci-Bach”, dostarczało artykuły żywnościowe dla rodzin romskich oraz innych osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, powołało asystenta edukacji romskiej, organizowało remonty lokali mieszkalnych, jak również zorganizowało spłatę zaległości czynszowych w zamian za pracę na rzecz społeczności lokalnej. Ww. działania przyczyniły się do zwiększenia aktywizacji społecznej i zawodowej społeczności romskiej.

2010 rok

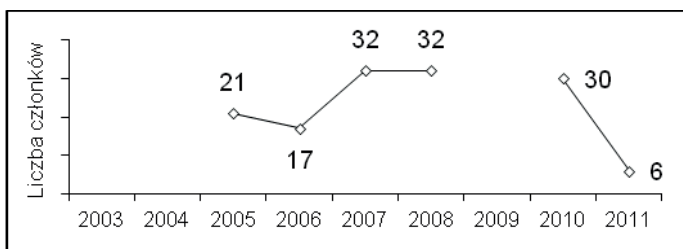
Stowarzyszenie realizowało projekty w zakresie aktywizacji zawodowej społeczności romskiej oraz zaopatrzenia rodzin romskich i podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemkowie w artykuły żywnościowe, remontów lokali mieszkaniowych zajmowanych przez Romów, jak również spłat zaległości czynszowych w zamian za pracę na rzecz społeczności lokalnej. Prowadziło romski dziecięcy zespół muzyczno-taneczny „Łaci-Bach”.

2011 rok

Stowarzyszenie zaopatrywało Romów i korzystających z pomocy społecznej w artykuły żywnościowe (180 osób). W ramach współpracy z Polskim Towarzystwem Dysleksji w Wałbrzychu organizowało kursy, szkolenia i roczne staże dla Romów. Promowało kulturę romską poprzez prowadzenie zespołu dziecięcego muzyczno-tanecznego „Łaci-Bach”.

Stowarzyszenie Romów w Prudniku**2.18****Adres:** 48-200 Prudnik, ul. Klasztorna 7**Telefon:** 512-138-167

www.romowieprudnik.pl

Przewodniczący: Jan Kwiatkowski (prezes)**Rok powstania:** **Rok rejestracji:** **Zasięg terytorialny:** woj. opolskie: miasto i gmina Prudnik**Jednostki terenowe**

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszeni prowadzi działalność mającą na celu podtrzymanie kultury i tradycji romskiej, integrację dzieci i młodzieży romskiej ze środowiskiem w którym żyją oraz wyrównanie poziomu edukacji.

Radomskie Stowarzyszenie Romów „Romano Waść” („Pomocna Dłoń”)

2.19

Adres: 26-600 Radom, ul. Twarda 13

Telefon: 48-381-40-54

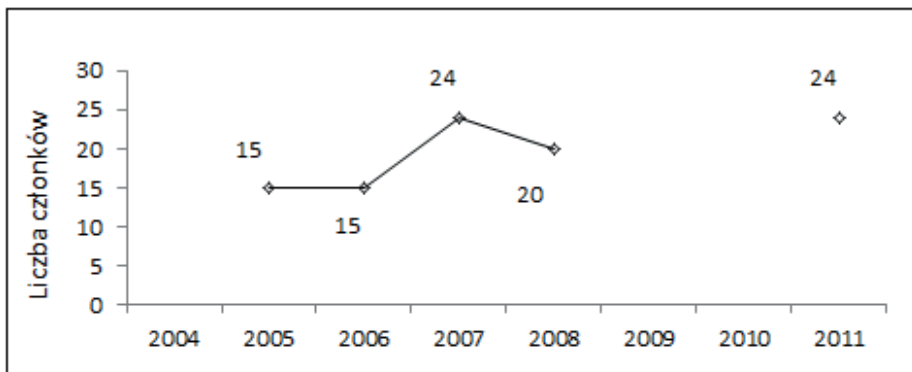
E-mail:

www.romanowast.pl

Przewodniczący: Julita Bogdanowicz-Gregorczyk (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2004

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Stowarzyszenie realizowało szereg szkoleń, warsztatów oraz kursów w ramach realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Stowarzyszenie Romów w Legnicy

2.21

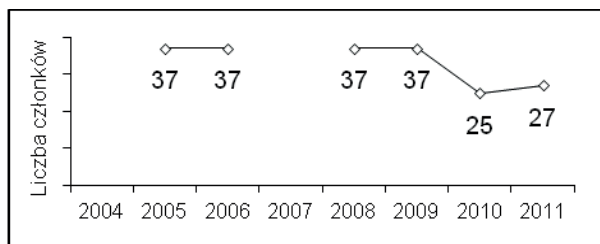
Adres: 59-220 Legnica, ul. Piastowska 35/1

Telefon:

Przewodniczący: Tomasz Goman (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

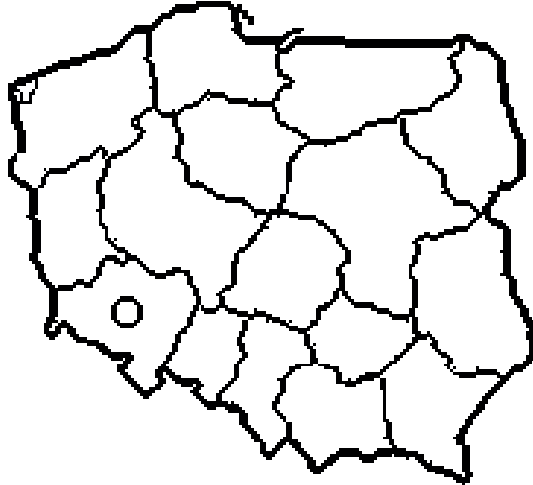

334 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: ROMSKIE

Zasięg terytorialny: woj. dolnośląskie: miasto Legnica

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie pozyskało z Banku Żywności we Wrocławiu 28 ton żywności.

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało wraz z Urzędem Miasta Legnicy zabawę mikołajkową dla uczniów romskich i ich polskich przyjaciół, a także zajmowało się rozdzielaniem artykułów spożywczych wśród ubogiej ludności romskiej w Legnicy.

2011 rok

Stowarzyszenie rozdysponowało 18 ton żywności wśród najuboższych Romów w Legnicy.

Towarzystwo Kulturalno-Społeczne Romów w Głubczycach

2.22

Adres: 48-100 Głubczyce, ul. Sosnowiecka 3/1

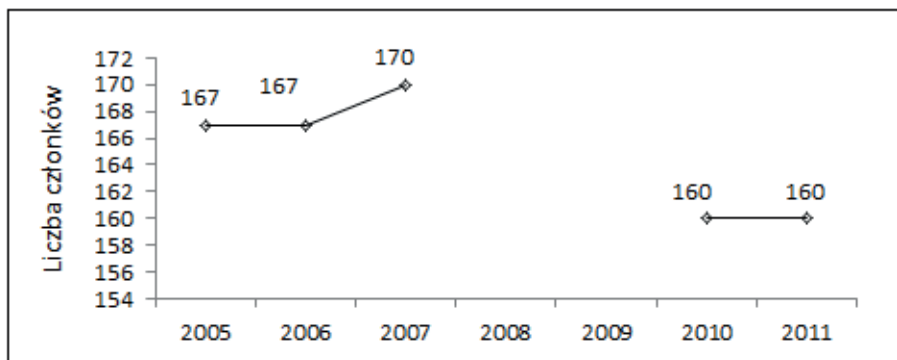
Telefon: 77-485-00-71

E-mail: tks.romowie95@op.pl

Przewodniczący: Grzegorz Kwiatkowski (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2005

Zasięg terytorialny: woj. opolskie: powiat głubczycki – miasto i gmina Głubczyce

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2010 rok

Stowarzyszenie współpracowało z instytucjami oraz urzędami na szczeblu gminnym i powiatowym, prowadziło działalność muzyczną, artystyczną, plastyczną, teatralną i sportową.

2011 rok

Stowarzyszenie współpracowało z instytucjami oraz urzędami na szczeblu gminnym i powiatowym, prowadziło działalność muzyczną, artystyczną, plastyczną, teatralną i sportową.

Stowarzyszenie Romów w Kowarach

2.25

Adres: 58-530 Kowary, ul. Waryńskiego 13/4

Telefon: 75-767-79-21

Przewodniczący: Bronisław Suchy (prezes)

336 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: ROMSKIE

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba członków	17	–	–	120	120

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie realizowało projekty finansowane w ramach rządowego programu na rzecz społeczności romskiej: prowadziło Biuro Porad Obywatelskich, zorganizowało szczepienie dorosłych i dzieci przeciwko grypie, zorganizowało wycieczkę integracyjną do zoo we Wrocławiu, a także zajmowało się dowozem żywności z Banku Żywności we Wrocławiu.

2011 rok

Stowarzyszenie zrealizowało następujące projekty w ramach Rządowego Programu na rzecz Społeczności Romskiej: zorganizowało Biuro Porad Obywatelskich, zaopatrywało społeczność romską w żywność w ramach programu PEAD, prowadziło działania prozdrowotne (szczepienia, zakup okularów, elektrycznego wózka inwalidzkiego) oraz zajmowało się ubezpieczaniem dzieci i młodzieży uczącej się.

Stowarzyszenie Romów w Polkowicach Roma Ande Polkowicy

2.32

Adres: 59-100 Polkowice, ul. Dąbrowskiego 28C/5

Telefon:

E-mail: stowarzyszenieromow@neostrada.pl

Przewodniczący: Jerzy Horniak (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Rok	2008	2009	2010	2011
Liczba członków	33	–	82	58

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:**2010 rok**

Stowarzyszenie zorganizowało koncert z okazji Światowego Dnia Kultury Romskiej oraz cykliczne, integracyjne zajęcia taneczno-muzyczne dla dzieci romskich i polskich.

2011 rok

Stowarzyszenie promuje integracyjny zespół dziecięcy „Newo Drom”, składający się z dzieci romskich i polskich. Zespół ten wziął udział w Dniach Kultury Romskiej w Polkowicach oraz w konkursie młodych talentów dzieci romskich w Wałbrzychu. Dzieci z zespołu uczestniczą w cyklicznych zajęciach, odbywających się w szkole podstawowej, w której się uczą.

Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce

2.33

Adres: 95-200 Pabianice, ul. Kopernika 7

E-mail: stowrompab@poczta.onet.pl

Telefon:

www.cdirdp.pl

Przewodniczący:

Rok powstania: Rok rejestracji:

Rok	2010	2011
Liczba członków	120	130

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie prowadziło świetlice integracyjne w Łodzi, Konstantynowie i Skierniewicach, zorganizowało festiwal „Z Wiatrem we Włosach” oraz konkurs stypendialny dla szczególnie uzdolnionych uczniów romskich. Zrealizowało również projekt szkoleniowy „Romska droga”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

2011 rok

Stowarzyszenie prowadziło świetlice integracyjne w Łodzi, w Konstantynowie Łódzkim oraz w Skierniewicach. Realizowało konkurs stypendialny dla szczególnie uzdolnionych uczniów romskich. Realizowało projekt szkoleniowy „Romska Droga” współfinansowany przez Unię Europejską.

Towarzystwo Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej „Kałe Jakha” 2.34

Adres: 31-925 Kraków, Os. Centrum A 13/47
towarzystwo202@interia.pl

Telefon: 606-456-544
www.kalejakha.pl

Przewodniczący: Zenon Bóldzyer (prezes)

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 2002

Rok	2010	2011
Liczba członków	-	100

Zasięg terytorialny: woj. małopolskie: Kraków

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało jubileusz 20-lecia zespołu romskiego „Kałe Jakcha”, nagrało płytę promocyjną oraz prowadziło świetlicę i kolonie integracyjne.

Stowarzyszenie Romów w Dęblinie „Srebrny Księżyc” „Rupuno Čhon”

2.35

Adres: 08-530 Dęblin, ul. Grunwaldzka 5

Telefon: 88-979-46-95

Przewodniczący: Tadeusz Winczewski (prezes)

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 2010

Rok	2010
Liczba członków	20

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Stowarzyszenie Kultury Romskiej „Hitano”

2.36

Adres: 10-583 Olsztyn, ul. Dąbrowszczaków 7/9

Telefon: 89-523-54-68

E-mail: hitano@hitano.pl

www.hitano.pl

Przewodniczący: Adam Fedorowicz (prezes)

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 2002

Rok	2010
Liczba członków	30

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie: Olsztyn

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie popularyzowało kulturę romską podczas koncertów granych w całej Polsce przez zespół romski „Hitano”, działający przy Stowarzyszeniu. Ponadto prowadziło edukację społeczną, artystyczną i kulturalną dla dzieci i młodzieży romskiej.

Stowarzyszenie Romów w Lubaniu

2.37

Adres: 59-800 Lubań, ul. Łużycka 15/4

Telefon: 885-828-635

Przewodniczący: -

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 2008

Rok	2011
Liczba członków	15

Zasięg terytorialny: woj. dolnośląskie: miasto i gmina Lubań

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Stowarzyszenie realizowało zadania na rzecz społeczności romskiej: pomagało w zdobyciu prawa jazdy oraz pozyskało pomoc z banku żywności. Niektóre zadania realizowało we współpracy z organami administracji samorządowej. Dotyczy to np. remontu lokali mieszkaniowych czy organizowaniu wyprawek szkolnych.

Stowarzyszenia ukraińskie

6.01

Stowarzyszenie Ukraińców Więźniów Politycznych i Represjonowanych w Polsce

Спілка Українців Політв'язнів і Репресованих у Польщі

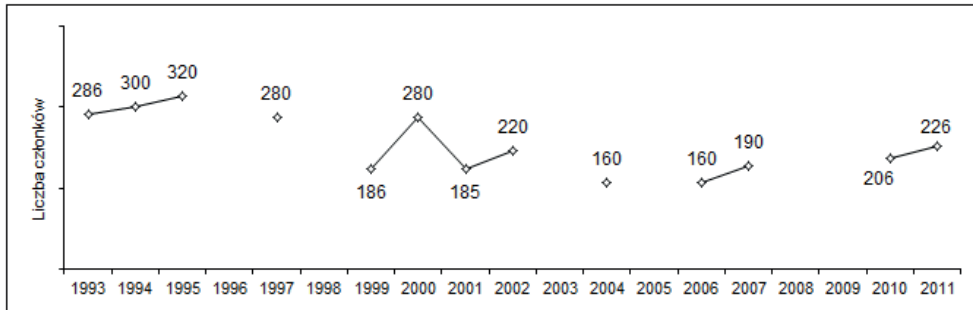
Adres: 75-511 Koszalin, ul. J. Piłsudskiego 6/1

Telefon: 502-059-800

Przewodniczący: Józef Myca

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 1992

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe

Liczba: 5 oddziałów

Rozmieszczenie:

oddziały:

Przemyśl, Szczecin, Kołobrzeg,
Gdańsk, Elbląg, Kętrzyn

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Prace nad postawieniem pomnika żołnierzy UPA, którzy zginęli w walce z wojskami NKWD w lutym 1946 r. w Liskach.

2011 rok

Stowarzyszenie zajmowało się porządkiem cmentarzy żołnierzy UPA poległych w czasie II wojny światowej i w okresie powojennym. Zakończyło budowę pomnika w Liskach.

Ukraińskie Towarzystwo Lekarskie w Polsce Українське Лікарське Товариство в Польщі

6.04

Adres: 37-700 Przemyśl, ul. Kruhel Wielki

Telefon: 16-678-88-11

Przewodniczący: Piotr Stabiszewski

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 1991

Rok	2011
Liczba członków	85

Zasięg terytorialny:

województwa: zachodniopomorskie, podkarpackie, dolnośląskie, pomorskie

Jednostki terenowe

Liczba: 4 koła

Rozmieszczenie:

koła:
Szczecin, Gdańsk, Wrocław, Przemyśl

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:**2011 rok**

Towarzystwo brało udział w kongresach Światowej Federacji Ukraińskich Towarzystw Lekarskich (od 1991 r. co dwa lata w różnych ośrodkach akademickich Ukrainy), wygłaszało referaty i doniesienia o stanie medycyny w Polsce. Towarzystwo wydało słownik terminologii lekarskiej w językach: polskim, łaćnińskim i ukraińskim (autor: wiceprzewodniczący towarzystwa, prof. Grzegorz Szumiłowicz, Szczecin 1999). Opracowało również około stu biografów swoich członków do słownika biograficznego „Lekarze ukraińscy” (Lwów, Chicago 1996). Poza tym udzielało corocznej informacji absolwentom liceów o studiach medycznych na Ukrainie, wspierało finansowo działalność szkół ukraińskich, remonty i budowy świątyń, renowację grobów na cmentarzach ukraińskich. Zorganizowało sesję popularno-naukową o medycynie ukraińskiej.

Związek Ukraińców Podlasia
Союз Українців у Підляшшя

6.07

Adres: 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Ogrodowa 13**E-mail:** biuro@zup.org.pl**Telefon:** 85-730-25-23

zup.org.pl

Przewodniczący: Andrzej Artemiuch**Rok powstania:** 1992**Rok rejestracji:** 1992

Rok	2011
Liczba członków	183

Zasięg terytorialny: województwa: podlaskie i lubelskie**Jednostki terenowe****Liczba:** 3 oddziały**Rozmieszczenie:**

koła:

Bielsk Podlaski, Białystok, Orla

Wydawnictwa: Dwumiesięcznik „Nad Buham i Narwoju”, 1600 egz.

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Związek zorganizował Konkurs Piosenki Ukraińskiej „Z Pidliaskoji Krynyci”, Festiwal Kultury Ukraińskiej na Podlasiu „Pidliaska Osin”, imprezę plenerową „Na Iwana, na Kupału”, „Dzereła – ukraińskie tradycje i transformacje”.

Związek Ukraińców w Polsce
Об'єднання Українців у Польщі

6.08

Adres: 03-614 Warszawa, ul. Kościeliska 7

Telefon: 22-679-96-77

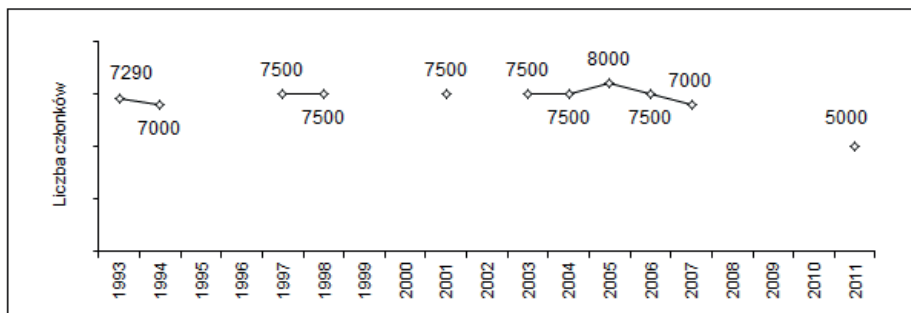
E-mail: sekretariat@ukraina.com.pl

www.oup.ukraina.com.pl

Przewodniczący: Piotr Tyma (prezes)

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe

Liczba:

Rozmieszczenie:

oddziały:

Elbląg, Koszalin, Sanok, Legnica, Olsztyn, Giżycko, Przemyśl, Szczecin, Gdańsk, Zielona Góra;

samodzielne koła: *Wrocław, Kraków, Lublin*

Wydawnictwa:

„Nasze Słowo” (tygodnik) – nakład 3200 egz.;
„Ridna Mowa” (kwartalnik) – nakład 600 egz.;
Almanach ukraiński (rocznik) – nakład 1000 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Związek zorganizował: XX Festiwal Kultury Ukraińskiej w Koszalinie, Dni Kultury Ukraińskiej w Giżycku i Szczecinie, XXXV Ukraiński Jarmark Młodzieżowy w Gdańsku, Międzynarodowe Koncerty Muzyki Cerkiewnej w Giżycku, Kętrzynie, Węgorzewie i Baniach Mazurskich, XXV Regionalny Jarmark Folklorystyczny „Z malowanej skrzyni” w Kętrzynie, Nicz na Iwana Kupała w Krukłankach i Przemyślu.

Związek Ukraińskiej Młodzieży Niezależnej
Союз Української Незалежної Молоді

6.09

Adres: 80-858 Gdańsk, ul. Aksamitna 4a

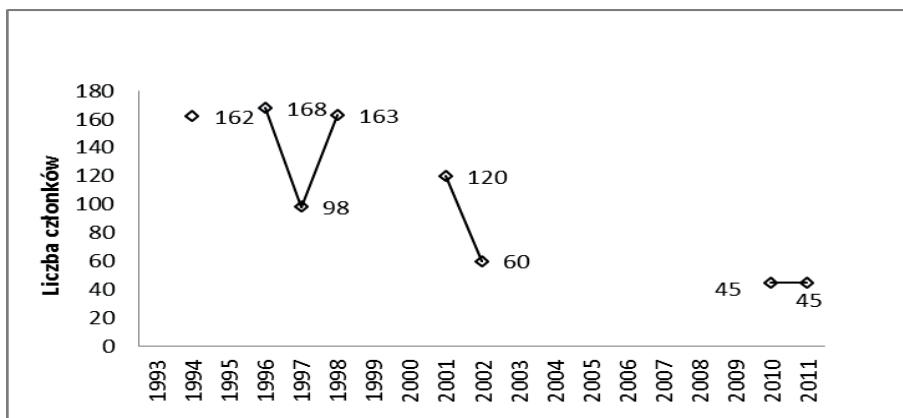
Telefon:

E-mail: zumn.gda@gmail.com

Przewodniczący: Katarzyna Komar (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010

Związek współorganizował „34. Ukraiński Jarmark Młodzieżowy 2010” a także organizował wiosenną imprezę pod nazwą „Becniana Gulienka”

Stowarzyszenia żydowskie

Stowarzyszenie „Dzieci Holocaustu” w Polsce

7.02

Adres: 00-104 Warszawa, Pl. Grzybowski 12/16

Telefon: 22-652-12-20

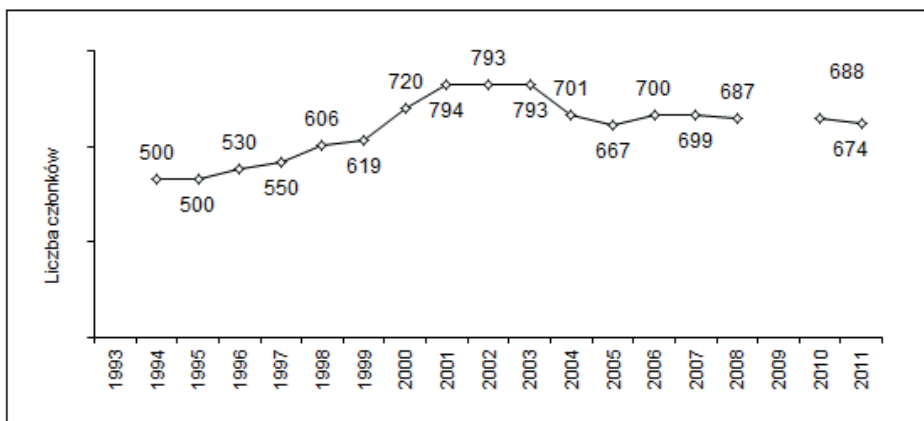
E-mail: chsurv@jewish.org.pl

www.dzieciholocaustu.org.pl

Przewodniczący: Anna Drabik

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe

Liczba: 5 oddziałów

Rozmieszczenie:

Kraków, Gdańsk, Wrocław, Warszawa, Łódź

Wydawnictwa:

Kronika Stowarzyszenia (rocznik) – nakład 150 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie zrealizowało siódmą edycję programu edukacyjnego dla nauczycieli „Cienie holocaustu”, którego tematem wiodącym był subiektywny obraz holocaustu „Holocaust moimi oczami”. Ponadto zorganizowano ogólnokrajowy zjazd członków w Zakopanem a także spotkania ze Sprawiedliwymi wśród Narodów Świata. Rozpoczęło przygotowania do 23. Światowego Zjazdu Ocalonych, który miał się odbyć w następnym roku. Stowarzyszenie przygotowało również paczki świąteczne, udzielało zapomóg finansowych oraz finansowało pobyty wypoczynkowe.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało 23. Światowy Zjazd Ocalonych (dzieci holocaustu) w Warszawie, dwa spotkania psychoterapeutyczne, rozdawało paczki okolicznościowe, zapomogi i lekarstwa dla Sprawiedliwych wśród Narodów Świata”, współfinansowało nagrodę im. Ireny Sendlerowej „Za Naprawianie Świata”. Wydało pozycje „Zapukali do drzwi”, zawierającą relacje „Sprawiedliwych...” oraz publikację okolicznościową z okazji 23. Światowego Zjazdu Ocalonych w językach polskim i angielskim.

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce

7.03

Adres: 00-090 Warszawa, ul. Tłomackie 3/5

Telefon: 22-827-92-21

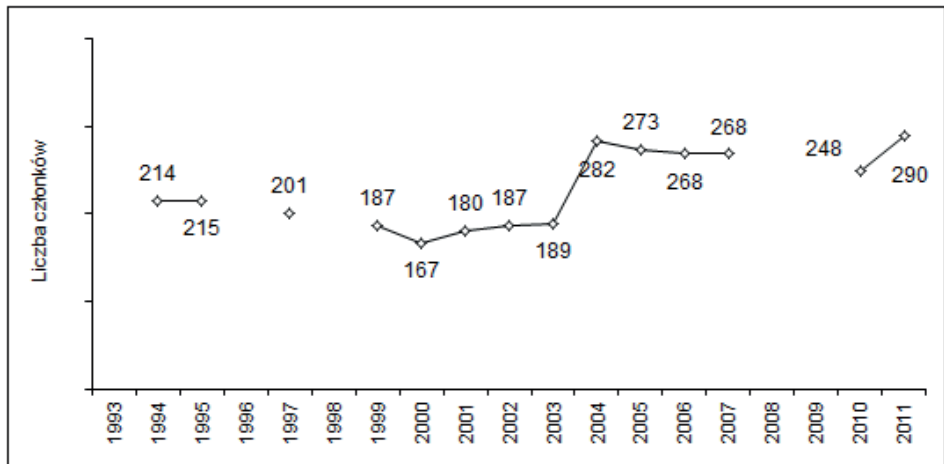
E-mail: biuro@szih.org.pl

www.szih.org.pl

Przewodniczący: Piotr Wiślicki

Rok powstania: 1947

Rok rejestracji: 1951

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

„Historia Żydów” (kwartalnik) – nakład 500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Stowarzyszenie wspiera Żydowski Instytut Historyczny im. E. Ringelbluma w Warszawie oraz Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie. Obie te placówki są odrębnymi podmiotami prawnymi, powstały one natomiast z inicjatywy Stowarzyszenia.

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie wspierało budowę gmachu Muzeum Historii Żydów Polskich a także tworzyło wystawę stałą w muzeum.

2011 rok

Stowarzyszenie wspiera budowę gmachu Muzeum Historii Żydów Polskich oraz tworzyło wystawę główną w muzeum.

Stowarzyszenie Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II Wojnie Światowej

7.04

Adres: 00-105 Warszawa, ul. Twarda 6

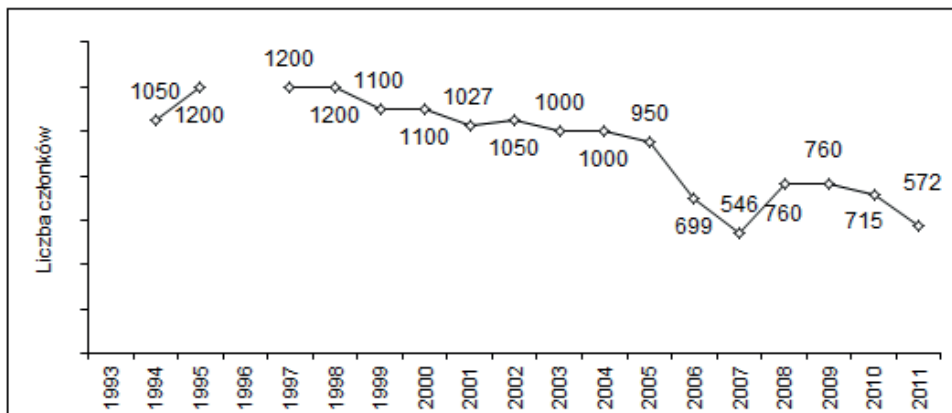
Telefon:

E-mail: kombatanci@jewish.org.pl

Przewodniczący: Tomasz Miedziński (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe

Liczba:

Rozmieszczenie:

woj. dolnośląskie: *Wałbrzych, Wrocław, Legnica*;

woj. lubuskie: *Żary*;

woj. śląskie: *Katowice, Gliwice*;

Kraków, Gdańsk, Łódź, Poznań, Szczecin, Warszawa

Wydawnictwa:

Biuletyn informacyjny dla członków stowarzyszenia (2-3 razy w roku) - nakład 715 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało konferencje: „Żydzi w gettach i obozach - następstwa zdrowotne i psychologiczne” oraz „Żydzi w walce z faszyzmem na frontach II wojny światowej”. Współorganizowało obchody 66 rocznicy powstania w Getcie Warszawskim. Przedstawiciele Stowarzyszenia wzięli udział w wielu uroczystościach, takich jak rocznice wyzwolenia obozów koncentracyjnych, likwidacji gett w niektórych polskich miastach, rocznicy powstania w getcie białostockim. Stowarzyszenie wydało I tom książki pt. „Żydzi w walce - opór i walka z faszyzmem w latach 1939-1945”. Członkowie stowarzyszenia brali udział w spotkaniach z młodzieżą i nauczycielami z okazji „Dni Holocaustu”. Byli więźniowie gett i obozów koncentracyjnych spotkali się z młodzieżą niemiecką w Westfalii. Stowarzyszenie zajmowało się również działalnością socjalną organizując pobyty na wczasach i paczki świąteczne.

2010 rok

Stowarzyszenie wydało II tom książki „Żydzi w walce 1939-1945”.

2011 rok

Stowarzyszenie wydało III tom książki „Żydzi w walce 1939-1945”.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce

7.06

Adres: 00-104 Warszawa, Pl. Grzybowski 12/16

Telefon:

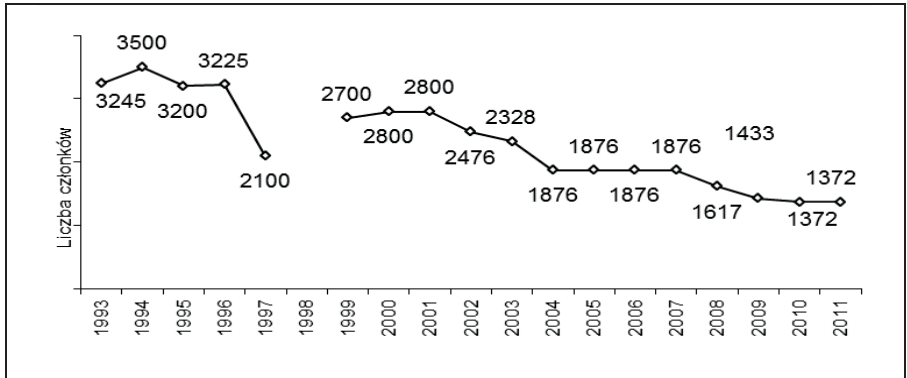
E-mail: office@tskz.pl

www.tskz.pl

Przewodniczący: Artur Hofman

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe

Liczba:

Rozmieszczenie:

woj. dolnośląskie: Dzierżoniów, Le-
gnica, Wałbrzych, Wrocław;

woj. lubuskie: Żary;

woj. śląskie: Katowice, Gliwice, Biel-
sko-Biała, Częstochowa;

Kraków, Gdańsk, Lublin, Łódź, War-
szawa, Szczecin, Poznań

Wydawnictwa:

„Dos Jidisze Wort” - „Słowo Żydowskie” (miesięcznik) – nakład 1200 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka przy Zarządzie Głównym TSKŻ w Warszawie;

Archiwum TSKŻ w Warszawie;

Dom szkoleniowo-wypoczynkowy „Śródborowianka” w Otwocku-Śródborowie

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Towarzystwo zorganizowało obchody rocznic istotnych dla społeczności żydowskiej, m. in. 67 rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim, rocznicę marca '68, rocznicę zakończenia II wojny światowej, 62. rocznicę powstania Izraela; jak również świąt: Purim, Pesach, Sukkot, Rosz Haszana i Chanuka. Współorganizowało festiwale: „Warszawa Singera”, festiwal w Kazimierzu Dolnym, Olsztynie, Bodzentynie, seminarium Żydów częstochowskich, jak i inne wydarzenia.

2010 rok

Towarzystwo zorganizowało obchody najważniejszych rocznic istotnych dla społeczności żydowskiej, m.in. 68. rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim, rocznicę marca '68, rocznicę zakończenia II wojny światowej, Światowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holocaustu, rocznicę niepodległości państwa Izrael; jak również świąt: Purim, Pesach, Szawuot, Sukkot, Rosz Haszana i Chanuka. Zorganizowało także konferencję z mniejszością niemiecką „Historia Dni Zapomnianych”.

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało obchody najważniejszych rocznic istotnych dla społeczności żydowskiej, m.in. 69. rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim, rocznicę marca '68, rocznicę wybuchu II wojny światowej, rocznicę powstania państwa Izrael, jak również świąt podtrzymujących tradycję kultury żydowskiej: Purim, Pesach, Szawuot, Sukkot, Rosz Haszana i Chanuka. Ponadto towarzystwo organizowało koncerty „Warszawo Ma”.

Żydowskie Stowarzyszenie „Czulent”

7.07

Adres: 31-057 Kraków, ul. Kupa 18

Telefon: 12-398-65-99

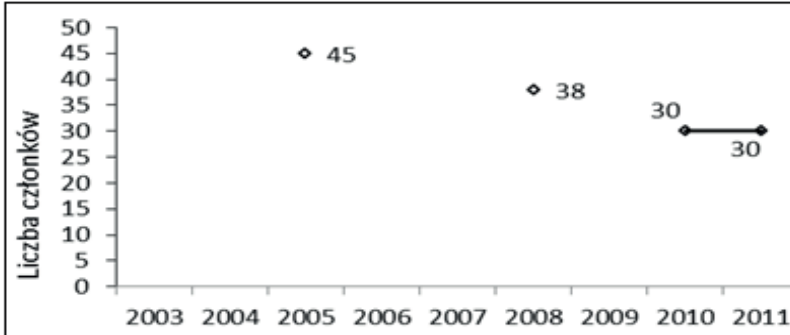
E-mail: office@czulent.pl

www.czulent.pl

Przewodniczący: Anna Makówka-Kwapisiewicz (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2005

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe:
brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka Żydowska im. Rabina Remu w Krakowie

Przedsięwzięcia i działania

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało następujące projekty i wydarzenia: Krakowski Szlak Kobiet, „A Majse” - książki dla dzieci, Żydowskie Spotkania Filmowe, Mifgashim be Polin” (projekt skierowany do osób żydowskiego pochodzenia odwiedzających Polskę), „Spotkania w Polin”, Żydowski Salon Literacki, „Zagłada Romów - młodzi Europejczycy upamiętniają eksterminację Romów”.

2011 rok

Stowarzyszenie zrealizowało projekty: wystawę MultiCulti, Żydowski Salon Literacki, Żydowskie Spotkania Filmowe, Jewrnalism, „Mifgashim be Polin” (projekt skierowany do osób żydowskiego pochodzenia odwiedzających Polskę), Żydowska Biblioteka im. Remu, „Polska wolna od min!”, „Mobilność/migracja: możliwości i wyzwania w Europie, „Unzere kinder” („Nasze dzieci”).

Fundacja „Beit Warszawa”. Postępowa Społeczność Żydowska w Polsce

7.08

Adres: 02-952 Warszawa, ul. Wiertnicza 113

Telefon: 22-885-26-38

E-mail: office@beit.org.pl

www.beit.org.pl

Przewodniczący: Seweryn Aszkenazy

Rok powstania:

Rok rejestracji:

2002

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe:

Liczba oddziałów: 1

Wydawnictwa:

Newsletter „Beit Warszawa” (tygodnik)

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: Księgozbiór „Beit Warszawa”

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało kurs kantorów świeckich „Shatz”.

Żydowskie Stowarzyszenie „B’nai B’rith” w RP

7.09

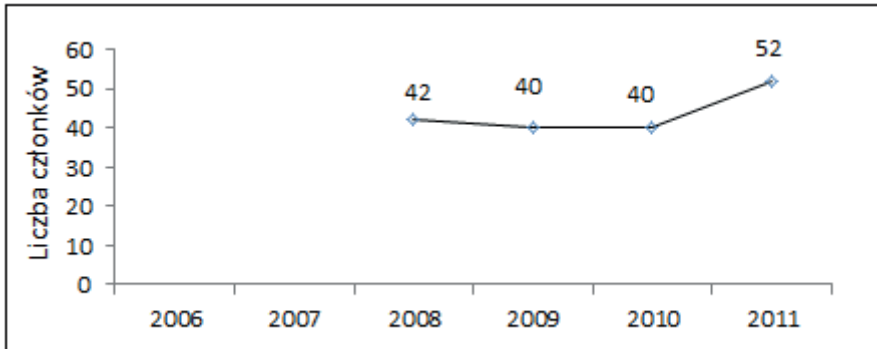
Adres: 00-105 Warszawa, ul. Twarda 6

Telefon:

Przewodniczący: Jarosław J. Szczepański

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Stowarzyszenie Żydowski Dom Seniora „Moszaw Zkenim” 7.11

Adres: 00-950 Warszawa, ul. Twarda 6

Telefon:

E-mail: maz.rott@gmail.com

www.domseniora-szds.pl

Przewodniczący: Edwarda Małgorzata Lanota (prezes)

Rok powstania: Rok rejestracji: Zasięg terytorialny:

Rok	2010	2011
Liczba członków:	29	32

Jednostki terenowe:
Liczba: 1 oddział, 1 koło

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Stowarzyszenie organizowało spotkania otwarte integrujące środowisko seniorów i promujące cele Stowarzyszenia, opracowało i rozprowadziło ankietę badającą zapotrzebowanie, oczekiwania i poparcie dla idei budowy Żydowskiego Domu Seniora a także zbierało archiwalne materiały (głównie prasowe) o działalności przedwojennego Towarzystwa Domu Starców Moszaw Zkenim.

2011 rok

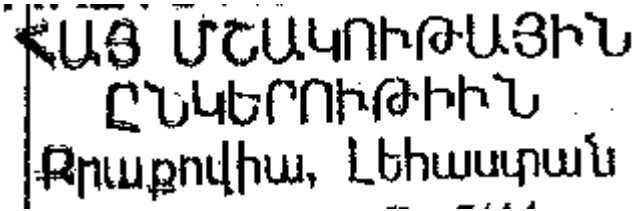
Stowarzyszenie organizuje spotkania otwarte integrujące środowisko seniorów i promujące cele Stowarzyszenia. Zorganizowało wystawę „100 lat od Powstania Żydowskiego Domu Starców. Żydowska Tradycja Dobroczynności”. Prowadziło działania mające na celu znalezienie działki lub domu z przeznaczeniem na Dom Seniora oraz zdobycie funduszy na ten cel.

Stowarzyszenia innych mniejszości narodowych i etnicznych

Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne

8.04

Adres: 31-927 Kraków, oś. Centrum B 5/44

E-mail: otk@otk.armenia.pl

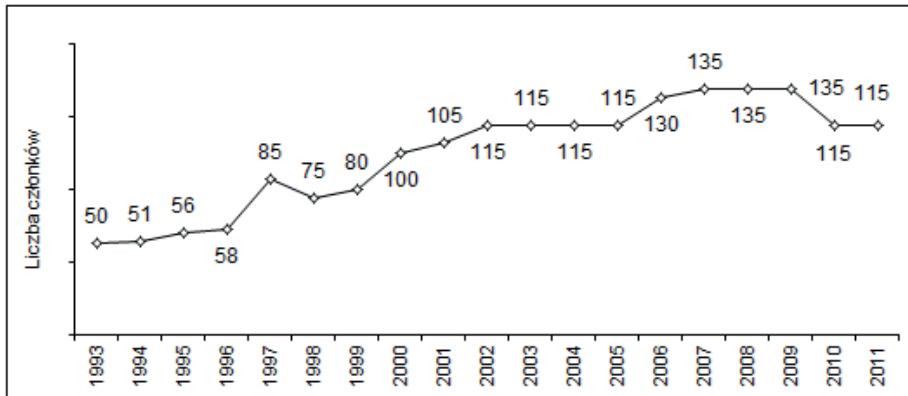
Telefon: 12-656-56-07

www.otk.armenia.pl

Przewodniczący: Adam Terlecki (prezes)

Rok powstania: 1990

Rok rejestracji: 1990

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa:

Biuletyn Ormiańskiego Towarzystwa Kulturalnego (kwartalnik) – nakład 300 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Towarzystwo wydało książkę Ewy Kierkorowicz „Polscy potomkowie rodzin ormiańskich”

2010 rok

Towarzystwo prowadziło sobotnią szkołę języka i kultury ormiańskiej, zorganizowało obchody 20-lecia powstania a także kontynuowało działalność wydawniczą.

2011 rok

Stowarzyszenie prowadziło sobotnią szkołę języka i kultury ormiańskiej, zorganizowało występy dzieci w ramach „Dni Opatowa” oraz kontynuowało działalność wydawniczą.

Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe 8.05
w Polsce z siedzibą w Białymstoku
Русское Культурно-Просветительное Общество
в Польше

Adres: 15-097 Białystok, ul. M. Skłodowskiej-Curie 8/37

Telefon:

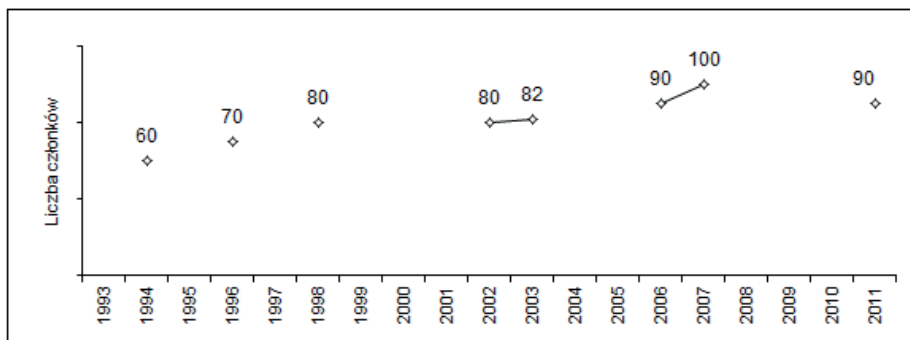
698-881-259

E-mail: rsko_zswb-stoku@wp.pl

Przewodniczący: Halina Romańczuk (prezes)

Rok powstania: 1991

Rok rejestracji: 1991

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: Audycja radiowa „Rosyjski głos”, 1 raz w miesiącu (do sierpnia 2011 r.)
„Przegląd Prawosławny” i dodatek „Sami o sobie”, miesięcznik, 2-5 tys. egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Biblioteka-archiwum i czytelnia RSKO w Białymstoku;

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: XIII Dni Kultury Rosyjskiej, IX edycję Konkursu Recytatorskiego Poezji Rosyjskiej „Rosyjscy poeci w Polsce i o Polsce”, VIII edycję Konkursu Wiedzy o Rosji „Rosjanie i mniejszość rosyjska w Polsce”, gminne konkursy piosenki rosyjskiej dla dzieci i młodzieży w Strabli i w Wyższkach, świąteczno-noworoczne spotkanie „Święte Wieczory” w Białymstoku, z występami zespołów, artystów i kolędników, recytacją poezji rosyjskiej oraz choinką dla dzieci, spotkanie „Rosyjska Maślenica”. Stowarzyszenie zorganizowało również szereg spotkań okolicznościowych: z okazji Dnia Zakończenia II Wojny Światowej łączone z Dniem Europy, rocznicy wyzwolenia Białegostoku, Dnia Obrońcy Kraju, Dnia Pamięci Ofiar Represji Politycznych w ZSRR, Dnia Rosji, Dnia Słowiańskiego Piśmiennictwa (św. Cyryla i Metodego). Przedstawiciele stowarzyszenia uczestniczyli w IV Petersburskim Forum Młodych Rodaków oraz Przedstawiciele rosyjsko-języcznych mediów, jak również w I Kongresie rosyjsko-języcznych Nadawców. Przy stowarzyszeniu działa zespół „Słowianie”, a w jego ramach grupy recytatorsko-teatralna i wokalnoinstrumentalna.

Towarzystwo Słowaków w Polsce
Spolok Slovákov v Pol'sku

8.11

Adres: 31-150 Kraków, ul. Świętego Filipa 7

Telefon:

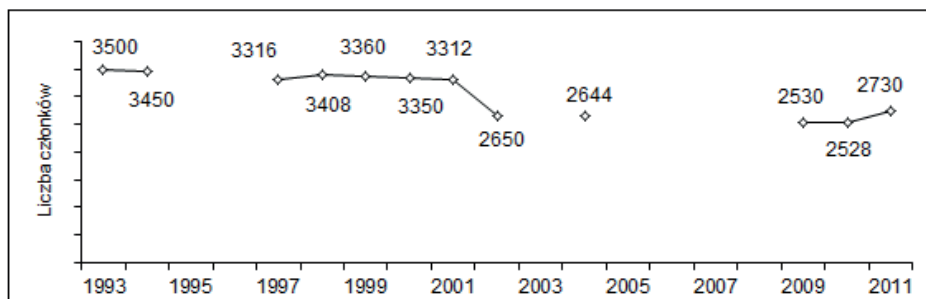
E-mail: zg@tsp.org.pl

www.tsp.org.pl

Przewodniczący: Józef Ciągwa

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe

Liczba:

Rozmieszczenie:

koła

woj. małopolskie:

Oddział na Orawie - w Jabłonce: *Piekielnik, Podszkle, Harkabuz, Podsarnie, Lipnica Wielka, Lipnica Wielka - Kiczory, Chyżne, Jabłonka, Lipnica Mała, Orawka, Zubrzyca Dolna, Zubrzyca Górna, Podwilk*;

Oddział na Spiszu - w Nowej Białej: *Krempachy, Nowa Biała, Rzepiska (2), Czarna Góra (2), Jurgów, Kacwin, Łapsze Wyżne, Łapsze Niżne, Łapszanka, Trybsz, Frydman, Falsztyn, Niedzica, Niedzica Zamek*;

samodzielne koło: *Kraków*;

woj. śląskie, samodzielne koło: *Mikołów*;

woj. dolnośląskie, samodzielne koło: *Gęsiniec koło Strzelina - Klub Czeski*;

woj. mazowieckie samodzielne koło: *Warszawa*

Wydawnictwa: Život, miesięcznik, nakład: 2100 egz.

Almanach Słowacy w Polsce - Slováci v Pol'sku, rocznik, nakład: 500 egz.

Filatelista Małopolski, półrocznik, nakład 350 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Redakcja Život w Krakowie, biblioteka słowacka w Krakowie, Galeria Sztuki Słowackiej w Krakowie, świetlice kół TSP w Jabłonce, Podwilku, Kremkach, Łąpszach Wyżnych, Kacwinie, Rzepiskach, Centrum Kultury Słowackiej w Nowej Białej, czeska świetlica koła TSP w Gęsińcu.

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Towarzystwo zorganizowało wiele imprez, w tym „Przegląd Ostatki” - „Fašiangy” w Kremkach, konkurs recytatorski „Dzień poezji i prozy słowackiej” w Łąpszach Wyżnych, Dni Kultury Słowackiej w Małopolsce: w Jabłonce, Kremkach i Krakowie, Przegląd Orkiestr Dętych w Jurgowie, letnie obozy językowe dla młodzieży na Słowacji, kursy języka słowackiego w Krakowie, wycieczki krajoznawcze na Słowację, konferencję naukową „Stosunki polsko-słowackie w latach 1937-1947”, wystawy malarstwa i grafiki w Krakowie. Wydało publikację jubileuszową „Prawo, Społeczeństwo” z okazji 70-lecia przewodniczącego - prof. zw. dr hab. Józefa Ciągwy. Zakupiło działki pod budowę domów kultury w Jurgowie i Jabłonce.

2010 rok

Towarzystwo zorganizowało „Przegląd Ostatki” - „Fašiangy” w Kremkach, konkurs recytatorski „Dzień poezji i prozy słowackiej” w Łąpszach Wyżnych, Dni Kultury Słowackiej w Małopolsce: w Jabłonce, Kremkach i Krakowie, konkurs „Poznaj Słowację”, Przegląd Orkiestr Dętych w Jurgowie, letnie obozy językowe na Słowacji, zimowy obóz narciarski, kursy języka słowackiego, wycieczki krajoznawcze. Towarzystwo zakończyło budowę Centrum Kultury Słowackiej w Nowej Białej na Spiszu, przeprowadziło remont świetlicy koła TSP w Gęsińcu. Odsłoniło tablicę pamiątkową Michała Dočolomanský'ego w Niedzicy.

2011 rok

Towarzystwo zorganizowało „Przegląd Ostatki” - „Fašiangy” w Kremkach, konkurs recytatorski „Dzień poezji i prozy słowackiej” w Łąpszach Wyżnych, Dni Kultury Słowackiej w Małopolsce: w Jabłonce, Kremkach i Krakowie, Przegląd Orkiestr Dętych w Jurgowie, letnie obozy językowe na Słowacji, kursy języka słowackiego w Krakowie, wycieczki krajoznawcze na Słowację, wystawę Gabriela Petrása „Serce w Wieży” w Krakowie, Łąpszach Wyżnych i w Jabłonce. Zakupiło działkę w Nowej Białej w celu poprawy zagospodarowania otoczenia Centrum Kultury Słowackiej, jak również zakupiło działkę pod budynek świetlicy koła TSP w Podwilku.

Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie

8.14

Kaszëbskò-Pòmòrszcé Zrzeszenié

Adres: 80-837 Gdańsk, ul. Straganiarska 20-23

Telefon: 58-301-27-31

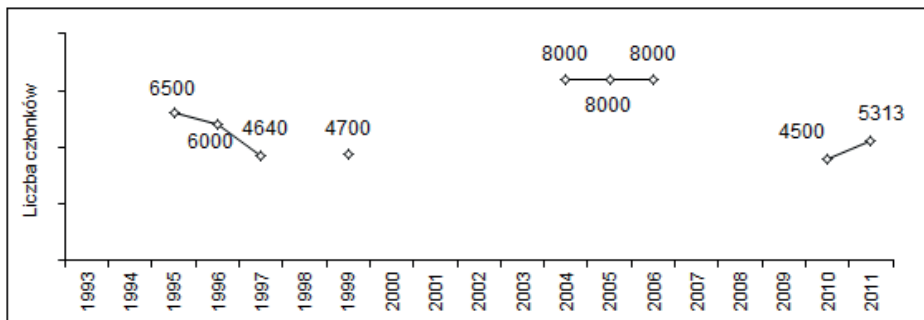
E-mail: biuro@kaszubi.pl

www.kaszubi.pl

Przewodniczący: Łukasz Grzędzicki (prezes)

Rok powstania: 1956

Rok rejestracji: 1956

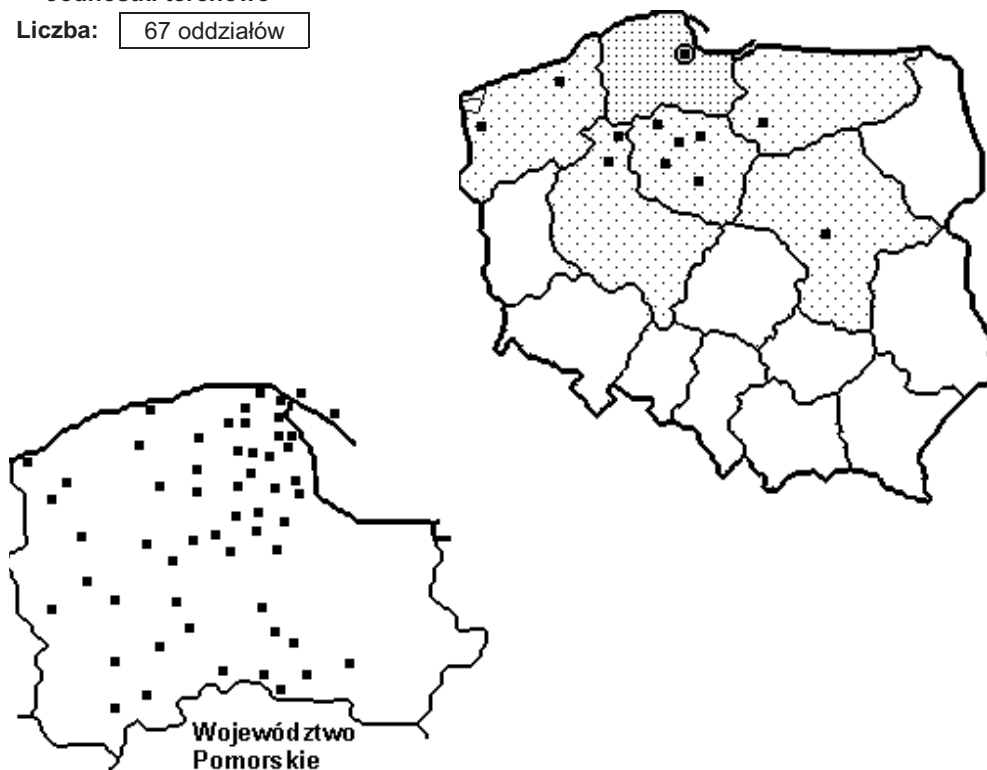

Zasięg terytorialny:

województwa: pomorskie, zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, mazowieckie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie

Jednostki terenowe

Liczba: 67 oddziałów

Rozmieszczenie:

oddziały

woj. kujawsko-pomorskie: Bydgoszcz, Grudziądz, Świecie, Toruń, Tuchola;

woj. pomorskie: Cewice, Chmielno, Czersk, Człuchów, Dziemiany, Głodnica, Główny, Gościcino, Gowino, Jasień, Jastarnia, Jastrzębia Góra, Kartuzy, Kobylnica, Kolbudy, Kołczygłowy, Konarzyny, Leśniewo, Lębork, Linia, Lipnica, Lipusz, Lubichowo, Luzino, Łeba, Łebcz, Łęczycze, Łubiana, Malbork, Miastko, Nadole, Osieczna, Parchowo, Piaseczno, Prokowo, Przodkowo, Przywidz, Pruszcz Gdański, Sianowo, Sierakowice, Skórcz, Słupsk, Somonino, Stara Kiszewa, Stężycza, Strzelno, Studzienice, Sulęczyzna, Swarzewo, Szemud, Szlachta, Szymbark, Tuchomie, Ustka, Władysławowo, Zblewo;

woj. warmińsko-mazurskie: Lubawa;

woj. wielkopolskie: Wielki Buczek, Miasteczko Krajeńskie;

woj. zachodniopomorskie: Szczecin, Koszalin;

woj. mazowieckie: Warszawa

Wydawnictwa:

„Pomerania” (miesięcznik) – 1000 egz.

Biuletyn Rady Języka Kaszubskiego, raz w roku, w 1000 egzemplarzach.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2010 rok

Zrzeszenie zorganizowało Dyktando Kaszubskie, prowadziło działalność Rady Języka Kaszubskiego a także wydało Ewangelię w języku kaszubskim.

2011 rok

Zrzeszenie prowadziło Akademię Bajki Kaszubskiej, wydało publikacje regionalne, prowadziło portal Skarbnica Kaszubska, zorganizowało Zjazd Kaszubów w Lęborku, prowadziło działalność Rady Języka Kaszubskiego, prowadziło projekt Kaszubskie Przedszkola oraz Podyplomowe Studia Kwalifikacyjne Pedagogiczno-Metodyczne Nauczania Języka Kaszubskiego.

**Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej
(z siedzibą w Bohonikach)**

8.16

Adres: 15-161 Białystok, Bystrzycka 22B^{*}

Telefon: 793-454-559

E-mail: adamowiczdj@gmail.com

www.ztrp.pl

Przewodniczący: Jan Adamowicz

Rok powstania: 1947

Rok rejestracji: 1992

Rok 2011

Liczba członków: 137

Zasięg terytorialny: cały kraj

* adres do korespondencji

Jednostki terenowe

Liczba:

Rozmieszczenie:

oddziały
 woj. podlaskie: *Białystok, Bohoniki*;
 woj. pomorskie: *Gdańsk*

Wydawnictwa: Życie Tatarskie, dwumiesięcznik, nakład: 250 egz.

Przegląd Tatarski, kwartalnik, nakład: 500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Związek zorganizował Międzynarodowy Obóz Młodzieży Tatarskiej „Bohoniki 2011”, jak również sympozjum „Teraźniejszość i Przyszłość Tatarów w Polsce i Europie”.

Związek Karaimów Polskich w RP

8.18

Birligi Esaw Karajłarnyn

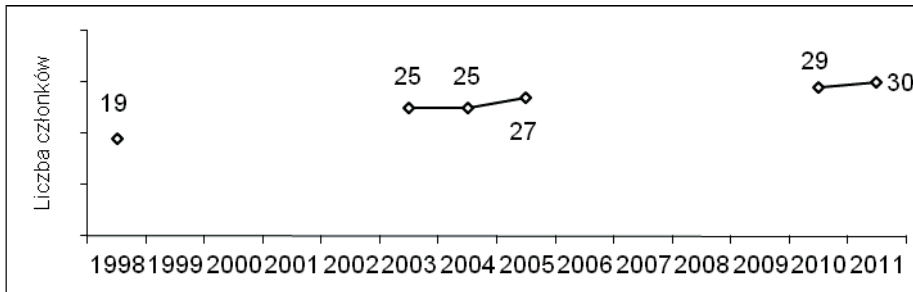
Adres: 53-333 Wrocław, ul. Powstańców Śląskich 116/54 **Telefon:**

E-mail: info@karaimi.org www.karaimi.org

Przewodniczący: Mariola Abkowicz

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny: cały kraj

Wydawnictwa:

„Awazymyz” (kwartalnik) – nakład 500 egz.

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2010 rok

Związek zorganizował wystawę „Karaj jołary”- „Karaimskie drogi. Karaimi w dawnej fotografii” w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu, autorstwa Marioli Abkowicz i Anny Sulimowicz, jak również poprowadził szereg prelekcji i wydał katalog na temat tej wystawy. Zorganizował koncert Marioli Abkowicz i Marcina Krupy „Połączył nas Wrocław - wieczór pieśni”, wspierał rozwój Karaimskiego Zespołu Folklorystycznego „Dostłar”, opiekował się Cmentarzem Karaimskim w Warszawie, organizował spotkania integracyjne członków społeczności karaimskiej a także uczestniczył w wielu imprezach organizowanych przez tą społeczność w kraju i za granicą.

2011 rok

Związek zrealizował projekt „Karaimskie drogi. Spis podróżny”, którego celem było opracowanie szlaku edukacyjno-popularno-naukowego prezentowanego jako działania towarzyszące wystawie „Karaj jołary – karaimskie drogi. Karaimi na dawnej fotografii” obrazującej życie społeczności karaimskiej od drugiej połowy XIX wieku do lat 50 XX wieku. Efektem zadania było zbudowanie multimedialnej „mapy” karaimskiej, wdrożenie e-learningu dotyczącego społeczności karaimskiej, aktualizacja zbiorów cyfrowego archiwum karaimskiego oraz prezentacja kultury karaimskiej szerokiemu gronu odbiorców.

Stowarzyszenie „Wspólnota Rosyjska” Общество „Российская община”

8.24

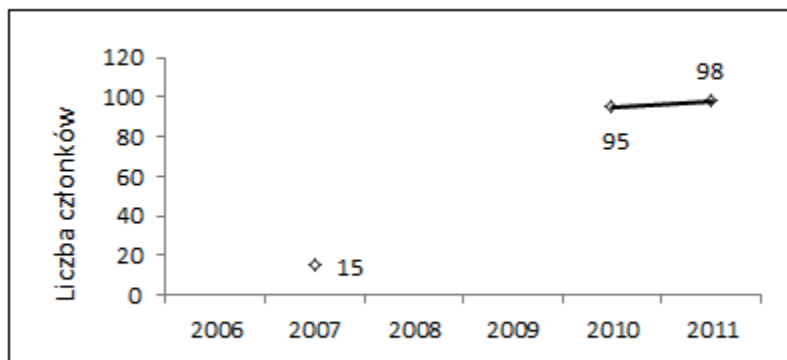
Adres: 04-398 Warszawa, ul. Grochowska 252/254 lok. 15 Telefon: 22-641-35-25

Email: l.chodnicka@upcpoczta.pe

Przewodniczący: Lidia Chodnicka

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1989

Zasięg terytorialny:

woj. mazowieckie: miasta Warszawa i Płock

Jednostki terenowe:

Liczba: 1 oddział - w Płocku

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało: obchody tradycyjnego rosyjskiego święta ludowego „Maślenicy”, wieczory literackie twórczości Czechowa i Tolstoja, szkolenia w zakresie wykorzystania funduszy europejskich na własne projekty, wystawy i odczyty o rosyjskiej kulturze w Rzeszowie i Radomiu oraz spotkania z rosyjskimi kosmonautami w Warszawie i w szpitalu w Szczecinie. Zorganizowało również obchody 50-letniej rocznicy pierwszego lotu w kosmos J. Gagarina.

Fundacja Ormiańska KZKO (Koło Zainteresowań Kulturą Ormian)

8.26

Adres: 02-032 Warszawa, ul. Filtrowa 83 m. 21

Telefon: 696-586-108

E-mail: sekretariat@fundacjaormianska.pl

www.fundacjaormianska.pl

Przewodniczący: Marta Axentowicz-Bohosiewicz (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2007

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: biblioteka cyfrowa
www.bibliotekaormianska.pl

Przedsięwzięcia i działania

2010 rok

Fundacja zorganizowała wyjazd integracyjny dla młodzieży do Kut nad Czeremoszem na Ukrainie.

Stowarzyszenie Czechów w Polsce

8.27

Adres: 97-425 Żelów, ul. Pl. Dąbrowskiego 17/8

Telefon: 44-634-14-05

Przewodniczący: Wiera Pospiszył

Rok powstania: -

Rok rejestracji: 2010

Rok	2010	2011
Liczba członków	60	65

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe:	
Liczba:	1 oddział, 3 grupy

Rozmieszczenie:

oddziały:

woj. łódzkie: *Zelów*

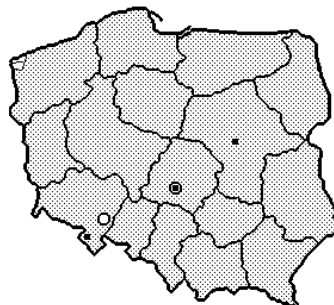
woj. dolnośląskie: *Gęsiniec k. Strzelina*

grupy:

woj. łódzkie: *Kleszczów, Bełchatów, Łódź*

woj. dolnośląskie: *Pstrązna k. Kudowy-Zdrój*

woj. mazowieckie: *Warszawa*

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe:

Punkt wypożyczania książek, filmów i muzyki czeskiej w Zelowie

Przedsięwzięcia i działania:

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało punkt wypożyczania książek, filmów i muzyki czeskiej oraz pokaz czeskich filmów.

Pozostałe stowarzyszenia

Wspólnota Węgierska w Polsce Lengyelországi Magyar Egyesület

8.13

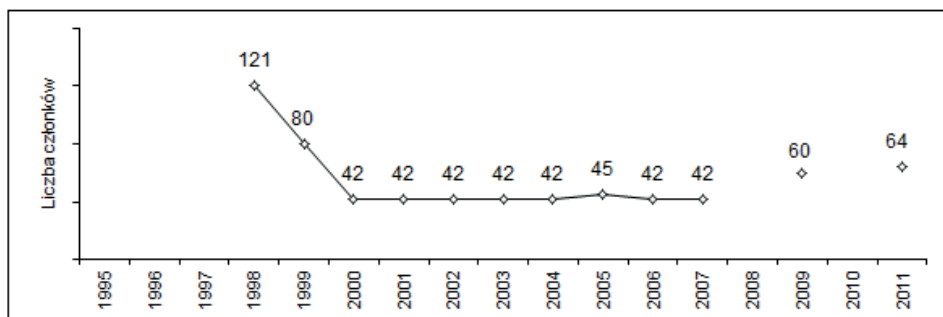
Adres: 00-009 Warszawa, ul. Moniuszki 10

Telefon: 22-629-32-41

Przewodniczący: Ákos Engelmayer (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 1995

Zasięg terytorialny: cały kraj

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

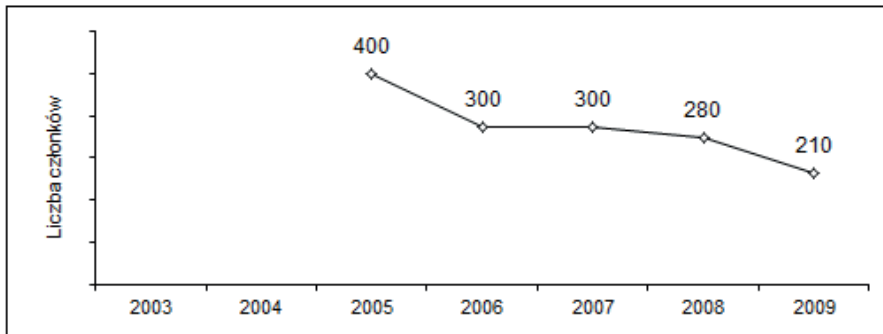
Wspólnota organizowała comiesięczne spotkania służące integracji mieszkających w Polsce Węgrów i ich potomków, jak również sympatyków ze Stowarzyszenia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Warszawie. Spotkania te miały na celu również podtrzymywanie znajomości języka węgierskiego i pielęgnowania kultury węgierskiej. W ich ramach odbywały się odczyty na różne tematy związane z Węgrami. Wspólnota prowadziła sobotnią szkołę języka, literatury historii i kultury węgierskiej dla dzieci. Zorganizowała również kilka spotkań dla dzieci, takich jak Mikołajki i spotkanie bożonarodzeniowe, a także obchody święta narodowego i kilka spotkań o charakterze integracyjnym. Zorganizowała imprezę „Dom Tańca” z występem zespołu tańców ludowych z Budapesztu. Współpracowała z Ambasadą Węgierską, organizując m.in. bal maskowy w ambasadzie o okresie karnawału. Przekazała parafii Św. Stefana obraz patrona - króla węgierskiego.

2011 rok

Wspólnota organizowała comiesięczne spotkania służące integracji mieszkających w Polsce Węgrów i ich potomków, jak również sympatyków ze Stowarzyszenia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Warszawie. Spotkania te miały na celu również podtrzymywanie znajomości języka węgierskiego i pielęgnowania kultury węgierskiej. W ich ramach odbywały się odczyty na różne tematy związane z Węgrami. Wspólnota prowadziła sobotnią szkółkę języka, literatury, historii, geografii węgierskiej dla dzieci. Zorganizowała również kilka spotkań dla dzieci, takich jak Mikołajki i spotkanie bożonarodzeniowe, a także obchody święta narodowego i bal przebierańców. Zorganizowała imprezę „Dom Tańca” z występem zespołu tańców ludowych z Budapesztu. Ponadto Wspólnota zorganizowała konferencję dotyczącą historii relacji polsko-węgierskich, jak również koncert z okazji 200-lecia urodzin Ferencza Liszta.

Stowarzyszenie Francuzów i Repatriantów z Francji na Dolnym Śląsku

Association des Francais et Repatries de France en Basse Silesie

8.19**Adres:** 58-302 Wałbrzych, ul. Kombatantów 20**Telefon:** 74-843-33-58**Przewodniczący:** Rajmund Wojcieszak**Rok powstania:** .**Rok rejestracji:** 1997**Zasięg terytorialny:** woj. dolnośląskie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania:

2009 rok

Stowarzyszenie zorganizowało turniej gry w boule dla młodzieży i osób starszych, obchody Święta Narodowego Francji, XII Konkurs Piosenki Francuskiej oraz zabawy przy muzyce francuskiej. Ponadto stowarzyszenie podejmowało wycieczki z Francji.

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Jemeńczyków w Polsce

8.22

جمعية الرحمة - الثقافية للمسلمين في بولندا

Adres: 02-793 Warszawa, ul. Belgradzka 18/74

E-mail: saadi2omer@gmail.com

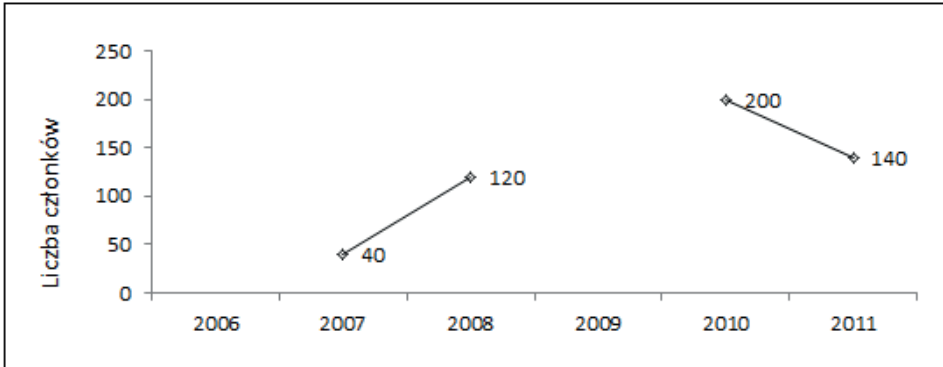
Telefon: 22-648-77-70

www.sskj.org.pl

Przewodniczący: Omar Saadi

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2010 rok

Stowarzyszenie zorganizowało zlot społeczności jemeńskiej mieszkającej w Polsce w Grotnikach koło Łodzi, które miało na celu integrację tej społeczności oraz promocję kultury jemeńskiej.

2011 rok

Stowarzyszenie zorganizowało zlot członków, połączony z prezentacją folkloru jemeńskiego oraz wykładem na temat życia w Jemenie. Zorganizowało również wystawę fotograficzną na temat archipelagu Sokatra.

Towarzystwo Greków Pomorza Zachodniego - Szczecin

8.23

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΜΕΡΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

Sylogos Ellinon Ditikis Pomeranias - Stettino

Adres: 70-023 Szczecin, ul. Budziszewska 25A/5

Telefon: 91-482-07-36

Przewodniczący: Chrystou Konstantinos

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2007

Rok	2008	2009
Liczba członków	87	87

Zasięg terytorialny: woj. zachodniopomorskie

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania

2009 rok

Towarzystwo zorganizowało obchody 60-tej rocznicy emigracji greckiej w Polsce a także coroczny wyjazd do Dziwnowa, gdzie znajdował się „Szpital grecki na wyspie Wolin, 250”. Towarzystwo było także gospodarzem Zjazdu Założycielskiego Federacji Stowarzyszeń Greków w Polsce z siedzibą w Szczecinie.

Stowarzyszenie Somalijskie w RP Jaaliyadda Soomaaliyeed ee Poland

8.25

Adres: 00-697 Warszawa, Al. Jerozolimskie 51/3A

Telefon: 510-566-186

Przewodniczący: Elmi Abdi (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2007

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba członków	15	25	–	–	15

380 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: POZOSTAŁE

Zasięg terytorialny:

Jednostki terenowe: brak

Wydawnictwa: brak

Placówki kulturalne, naukowe, oświatowe: brak

Przedsięwzięcia i działania: brak informacji

Stowarzyszenia różne, o których brak nowych danych od ostatniej edycji Informatora

Stowarzyszenie Nauczycieli Litwinów w Polsce 3.07 Lenkijos Lietuvių Mokytojų Draugija

Adres: 16-515 Puńsk, ul. 11 Marca 16

Telefon: 87-516-10-13

E-mail: tomas@gimpuns.com

Przewodniczący: Tomasz Biernacki (prezes)

Rok powstania: . . .

Rok rejestracji: 2000

Liczba członków*: 60

Zasięg terytorialny*: cały kraj

* Dane za 2007 r.

Stowarzyszenie Wspierania Kultury Łemkowskiej 4.06 „Wereteno”

Adres: ul. Piekarska 4, 38-300 Gorlice

Telefon: -

Przewodniczący: Dariusz Pyrz (prezes)

Rok powstania: . . .

Rok rejestracji: 2004

Liczba członków*: 20

Zasięg terytorialny*: cały kraj

* Dane za 2007 r.

Koło Przyjaciół Pomorza i Stowarzyszenie 5.03 Mniejszości Niemieckiej w Regionie Drawska Pomorskiego

Freundeskreis der Pommern Vereinigung der Dutschen
Minderheit Region

Adres: 78-500 Drawsko Pomorskie, ul. Boczna 1

Telefon: 94-363-62-20

E-mail: minderheitdramburg@o2.pl

Przewodniczący: Udo Thiel (prezes)

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 1993

Liczba członków*:

100

Zasięg terytorialny*:

woj. zachodniopomorskie: powiat drawski
--

* Dane za 2006 r.

Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Wałbrzychu

5.18

Adres: 58-300 Wałbrzych, ul. Lubelska 1
E-mail: ntsk2003@wp.pl

Telefon:

74-842-51-05

www.ntsk.prv.pl

Przewodniczący: Martin Reichert

Rok powstania:

1957

Rok rejestracji:

1957

Liczba członków*:

780

Zasięg terytorialny*:

województwo dolnośląskie

Jednostki terenowe*:

2 oddziały

* Dane za 2006 r.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Pomerania” w Koszalinie Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen Minderheit „Pomerania”

5.53

Adres: 75-108 Koszalin, ul. Kolejowa 3

Telefon:

94-341-82-40

Przewodniczący: Piotr Jeske

Rok powstania:

1992

Rok rejestracji:

1992

Liczba członków*:

170

Zasięg terytorialny*:

województwo zachodniopomorskie

* Dane za 2008 r.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Grünberg

5.58

Adres: 65-454 Zielona Góra, ul. W. Sikorskiego 4/110

Telefon:

68-452-94-80

E-mail: zgora@tskmn.pl

www.tskmn.pl

Przewodniczący: Jan Grzegorzczak

Rok powstania:

.

Rok rejestracji:

1994

Liczba członków* : 341
 Zasięg terytorialny* : województwo lubuskie

* Dane za 2006 r.

Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Cyganów w Polsce „Solidarność” z siedzibą w Kielcach 2.02

Adres: brak aktualnego adresu

Telefon: brak aktualnego telefonu

Przewodniczący: Jan Paczkowski

Rok powstania: 1992

Rok rejestracji: 1994

Liczba członków* : 7500
 Zasięg terytorialny* : cały kraj
 Jednostki terenowe* : 17 oddziałów

* Dane za 2007 r.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Romów w Rzeczypospolitej Polskiej 2.08

Adres: 47-220 Kędzierzyn-Koźle, ul Grunwaldzka 27/4 Telefon: 77-481-76-54

Przewodniczący: Jan Korzeniowski (prezes)

Rok powstania: 1994

Rok rejestracji: 1995

Liczba członków* : 964
 Zasięg terytorialny* : cały kraj

* Dane za 2006 r.

Stowarzyszenie Romów w Bydgoszczy „Romano Dzipen” 2.13

Adres: 85-674 Bydgoszcz, ul. Gdańska 148/3

Telefon: 88-808-39-87

E-mail: romanodzipen@poczta.onet.pl

www.romanodzipen.pl

Przewodniczący: Bogdan Jan Zieliński (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2005

384 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: NOTY INFORMACYJNE

Liczba członków*:	370
Zasięg terytorialny*:	woj. kujawsko-pomorskie: powiaty: bydgoski, tucholski; woj. wielkopolskie: powiat chodzieski cały kraj

* Dane za 2008 r.

Stowarzyszenie Romów we Wrocławiu „Romani Bacht” 2.16

Adres: 52-119 Wrocław, ul. 3-go Maja 11/11 Telefon: 71-346-46-61
E-mail: romanibacht@op.pl www.romowie.info

Przewodniczący: Józef Mastej (prezes)

Rok powstania: . Rok rejestracji: 2004

Liczba członków*:	100
Zasięg terytorialny*:	woj. dolnośląskie: miasto Wrocław

* Dane za 2008 r.

Stowarzyszenie Wałbrzyskich Romów 2.23

Adres: 58-304 Wałbrzych, ul. Andersa 135/1 Telefon: 74-84-217-05

Przewodniczący: Grażyna Ziąja (prezes)

Rok powstania: . Rok rejestracji: 2005

Liczba członków*:	82
Zasięg terytorialny*:	cały kraj

* Dane za 2006 r.

Międzynarodowe Stowarzyszenie Romów w Opolu 2.26

Adres: 45-033 Opole, Sądowa 1 m. 4 Telefon: 60-592-82-11

Przewodniczący: Tadeusz Łuczko (prezes)

Rok powstania: . Rok rejestracji: 2006

Liczba członków*:	22
Zasięg terytorialny*:	cały kraj

* Dane za 2008 r.

Stowarzyszenie na Rzecz Romów „Newo Dziwipen”**2.27**

Adres: 31-431 Kraków, ul. Brogi 16A/12

Telefon: 12-429-47-68

Przewodniczący: Stanisław Głuszek (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2006

Liczba członków*: 28

Zasięg terytorialny*: cały kraj

* Dane za 2007 r.

Stowarzyszenie Społeczności Romskiej „Familia” w Tarnowie**2.28**

Adres: 33-100 Tarnów, ul. Widok 115

Telefon: 69-423-07-12

Przewodniczący: Adam Bieluń

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2003

Liczba członków*: 147

Zasięg terytorialny*: cały kraj

* Dane za 2007 r.

Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Romów w Polsce**2.29**

Adres: 37-450 Stalowa Wola, ul. Tysiąclecia 41

Telefon: 15-842-82-62

Przewodniczący: Adam Klima (prezes)

Rok powstania: .

Rok rejestracji: 2005

Liczba członków*: 30

Zasięg terytorialny*: cały kraj

* Dane za 2007 r.

Lubelskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Lublinie**2.30**

Adres: 20-454 Lublin, ul. Siemiradzkiego 17

Telefon: –

Przewodniczący: Ryszard Krzyżanowski (prezes)

386 Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne: NOTY INFORMACYJNE

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Liczba członków

Zasięg terytorialny

Małopolskie Stowarzyszenie Romów „Jamaro”

2.30

Adres: 34-120 Andrychów, Pl. Mickiewicza 2/27

Telefon:

Przewodniczący: Gerard Linder (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Liczba członków*:

Zasięg terytorialny*:

* Dane za 2008 r.

Stowarzyszenie „Ukraiński Dom Narodowy”

6.02

Товариство Український Народний Дім

Adres: 37-700 Przemyśl, ul. T. Kościuszki 5

Telefon:

E-mail: biuro@narodnyidim.org

www.narodnyidim.org (strona w budowie)

Przewodniczący: Michał Pulkowski

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Liczba członków*:

Zasięg terytorialny*:

* Dane za 2008 r.

Ukraińskie Towarzystwo Nauczycielskie w Polsce

6.05

Українське Вчительське Товариство у Польщі

Adres: 78-425 Biały Bór, ul. Dworcowa 25

Telefon:

E-mail: utnwp@op.pl

Przewodniczący: Irena Drozd (prezes)

Rok powstania:

Rok rejestracji:

Liczba członków*:

Zasięg terytorialny*:

Jednostki terenowe*:

* Dane za 2008 r.

Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce Українське Історичне Товариство у Польщі

6.10

Adres: 03-614 Warszawa, ul. Kościeliska 7

Telefon:

–

www.uitp.net.pl

Przewodniczący: Roman Drozd

Rok powstania:

.

Rok rejestracji:

2005

Liczba członków*:

21

Zasięg terytorialny*:

cały kraj

* Dane za 2007 r.

Żydowska Ogólnopolska Organizacja Młodzieżowa

7.10

Adres: 00-104 Warszawa, ul. Twarda 6

Telefon:

–

E-mail: zoom@zoom.edu.pl

www.zoom.edu.pl

Przewodniczący: Anna Bakuła

Rok powstania:

.

Rok rejestracji:

2007

Liczba członków*:

114

Zasięg terytorialny*:

cały kraj

* Dane za 2008 r.

Stowarzyszenie – Francuska Gmina Narodowa na Pomorzu

8.02

Adres: 71-114 Szczecin, ul. Jodłowa 3/7*

Telefon:

91-452-48-84

Przewodniczący: Zbigniew Deskur

Rok powstania:

1989

Rok rejestracji:

1991

Liczba członków*:

100

Zasięg terytorialny*:

województwo zachodniopomorskie

* Dane za 2006 r.

Chińskie Stowarzyszenie w Polsce

8.21

Adres: 02-202 Warszawa, ul. Drawska 11

Telefon:

–

Przewodniczący: Yu Jian-Er (prezes)

Rok powstania:

.

Rok rejestracji:

1998

Liczba członków*:

210

Zasięg terytorialny*:

cały kraj

* Dane za 2006 r.

Stowarzyszenia różne o niepełnych danych

1. **Białoruskie Towarzystwo Historyczne** 1.02

Adres: 15-301 Białystok, ul. Zamenhofa 27
Przewodniczący: Oleg Łatyszonek
Rok powstania: 1993
Statutowy teren działania: obszar RP
W 2005 roku - 20 członków
2. **Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Christo Botewa w Polsce** 8.17

Adres: 00-540 Warszawa, Al. Ujazdowskie 33/35
Przewodniczący: Mladen Czakyrow
Rok rejestracji: 1997
Statutowy teren działania: obszar RP
W 2000 roku - 180 członków
3. **Bułgarskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Christo Botewa w Polsce** 8.01

Adres: 31-426 Kraków, ul. Wiśniowa 14/28
Prezes: Georgi Starejew
Rok powstania: 1958
Statutowy teren działania: obszar RP
W ankiecie z 1992 roku wykazano 2320 członków; nigdy później nie potwierdzono tej liczby
4. **Francuskie Towarzystwo Narodowo-Kulturalne w Radomiu** 8.03

Adres: *brak aktualnego adresu*
Przewodniczący: Andrzej Malmon (prezes)
Rok rejestracji: 1990
Statutowy teren działania: województwo mazowieckie
W 2004 roku – 283 członków
5. **Indyjskie Stowarzyszenie w Polsce** 8.20

Adres: *brak aktualnego adresu*
Przewodniczący: J. J. Singh
Rok rejestracji: 2002
Statutowy teren działania: obszar RP
W 2005 roku – 25 członków

- 6. Małopolsko-Śląskie Stowarzyszenie Romów w Andrychowie** 2.07
- Adres:** 34-120 Andrychów, ul. Floriańska 3
Prezes: Józef Orłowski
Rok rejestracji: 1993
Statutowy teren działania: województwo śląskie i małopolskie
W 2005 roku – 40 członków
- 7. Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Folklorystyczne „Liczyrzepa”** 5.12
- Adres:** 58-400 Kamienna Góra, Al. Wojska Polskiego 12A
Przewodniczący: Tadeusz Schönberg
Rok rejestracji: 1991
Statutowy teren działania: województwo dolnośląskie, powiat kamiennogórski
W 2005 roku – 94 członków
- 8. Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Jeleniej Górze** 5.16
- Adres:** 58-500 Jelenia Góra, ul. Wolności 8
Przewodniczący: Joanna Kulisiewicz
Rok rejestracji: 1990
Statutowy teren działania: obszar RP
W 2000 roku – 415 członków, Stowarzyszenie zakończyło działalność w 2013 r., jednak działało w latach 2009-2011, do których odnosi się Informator
- 9. Stowarzyszenie Emigrantów Syryjskich w Polsce** 8.06
- Adres:** *brak aktualnego adresu*
Rok rejestracji: 1993
Statutowy teren działania: obszar RP
- 10. Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego z siedzibą w Toruniu** 5.33
- Adres:** 87-100 Toruń, ul. Długa 66; **telefon:** (0-56) 654-36-18
Prezes: Adam Sut
Rok rejestracji: 1990
Statutowy teren działania: województwo kujawsko-pomorskie, obszar byłego woj. toruńskiego
W 1998 roku – 1115 członków
- 11. Stowarzyszenie Łemków** 4.02
- Adres:** ul. Zofii Kossak 6, 59-204 Legnica; **telefon:** (0-76) 862-99-92
Przewodniczący: Andrzej Kopcza
Rok rejestracji: 1989
Statutowy teren działania: obszar RP
W 2004 roku – 192 członków

- 12. Stowarzyszenie Romów Górnego Śląska** 2.24
Adres: 41-906 Bytom, ul. Raclawicka 2/7; **telefon:**
Prezes: Bolesław Rumanowski
Rok rejestracji: 2004
Statutowy teren działania: obszar RP
W 2005 roku – 230 członków
- 13. Stowarzyszenie Romów Polskich „Czerchań”** 2.09
Adres: *brak aktualnego adresu*
Przewodniczący: Tadeusz Kamiński
Rok rejestracji: 1997
Statutowy teren działania: obszar RP
W 1997 – 21 członków
- 14. Stowarzyszenie Romów w Krakowie** 2.04
Adres: 31-831 Kraków, ul. Cienista 57/94; **telefon:** 25-78-10
Przewodniczący: Marian Gil
Rok rejestracji: 1995
Statutowy teren działania: byłe województwo krakowskie
W 1995 roku – 130 członków
- 15. Stowarzyszenie Syryjskie w Polsce** 8.08
Adres: *brak aktualnego adresu*
Rok rejestracji: 1995
Statutowy teren działania: obszar RP
W 1995 roku – 20 członków
- 16. Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Żyrardowie** 2.06
Adres: *brak aktualnego adresu*
Rok rejestracji: 1989
Statutowy teren działania: miasto Żyrardów
- 17. Towarzystwo Macedończyków w Polsce** 8.10
Adres: 80-801 Gdańsk, ul. Dunikowskiego 11c /13; **telefon:** 567179
Prezes: Mito Aleksowski
Rok rejestracji: 1989
Statutowy teren działania: obszar RP
W 1992 – 83 członków
- 18. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Poznaniu** 5.56
Adres: *brak aktualnego adresu*
Przewodniczący: Andrzej Więckowski
Rok rejestracji: 1990
Statutowy teren działania: województwo wielkopolskie
Działalność stowarzyszenia jest zawieszona.

19. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Ziemi Radomskiej 5.59

Adres: 26-940 Pionki, ul. Sienkiewicza 27/32

Prezes: Waldemar Prygiel

Rok rejestracji: 1990

Statutowy teren działania: były woj.: lubelskie, radomskie, warszawskie, zamojskie

W 1993 roku – 96 członków

20. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Wietnamczyków w Polsce 8.12

Adres: brak aktualnego adresu

Przewodniczący: Truong Anh Tuan

Rok rejestracji: 1986

Statutowy teren działania: obszar RP

W 1997 – 178 członków

21. Towarzystwo Ukraińców Podkarpacia w Zapałowie 6.11

Adres: 37-544, Zapałów 59, Mikołaj Bachor

Przewodniczący: Mikołaj Bachor

Statutowy teren działania: woj. podkarpackie

22. Warmińsko-Mazurski Związek Kobiet Wiejskich Niemieckiego Pochodzenia 5.64

Adres: brak aktualnego adresu

Przewodnicząca: Anna Rybińska

Rok rejestracji: 1995

Statutowy teren działania: były woj.: olsztyńskie, elbląskie, suwalskie

23. Związek Białoruski w RP 1.08

Adres: 15-959 Białystok, ul. Zamenhofa 27

Przewodniczący: Piotr Jaszczuk

Rok rejestracji: 1993

Statutowy teren działania: obszar RP

Stowarzyszenie ma status związku stowarzyszeń i zrzesza osoby prawne. W 1994 r. w skład Związku wchodziło 6 stowarzyszeń białoruskich

24. Związek Ormian w Polsce im. Ks. Arcybiskupa J. Teodorowicza 8.15

Adres: 44-100 Gliwice, ul. Konstytucji 7/2

Rok rejestracji: 1995

Statutowy teren działania: obszar RP

Stowarzyszenia, które zaprzestały działalności

1. Górnśląskie Towarzystwo Śpiewacze

Towarzystwo nie funkcjonuje.

2. Komitet Założycielski Niemieckiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego im. Opitza w Bolesławcu

Stowarzyszenie zostało rozwiązane.

3. Kulturalno-Socjalne Stowarzyszenie Niemieckiej Przynależności Narodowej na Pojezierzu Bytowskim z siedzibą w Bytowie

Towarzystwo nie istnieje. W Bytowie do 2011 r. działała organizacja o nazwie Powiatowy Bytowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Bytowie (5.25).

4. Niemieckie Towarzystwo Kulturalne „Heimat Bund”

Towarzystwo nie istnieje.

5. Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Ziemia Beskidzka” w Bielsku-Białej

Towarzystwo w 2000 r. utraciło samodzielność i weszło w skład Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców Woj. Śląskiego w Raciborzu.

6. Podhalańskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Cyganów w Nowym Targu

Stowarzyszenie nie istnieje.

7. Polska Unia Studentów Żydowskich

Stowarzyszenie zostało rozwiązane w 2007 r.

8. Reszelskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Reszlu

Stowarzyszenie rozwiązało się. Społeczność niemiecka w Reszlu utworzyła koło terenowe, które weszło w skład Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach z siedzibą w Biskupcu (5.52).

9. Społeczno-Kulturalne Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Grudziądzu

Z braku środków finansowych Stowarzyszenie zawiesiło działalność w 1995 r.

10. Stowarzyszenie Autorów i Twórców Mniejszości Niemieckiej w Polsce

Stowarzyszenie zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu 21.02.2005 r.

11. Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Chełmża” z siedzibą w Chełmży

Stowarzyszenie rozwiązane w 2005 r. (decyzją Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia).

12. Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Grudziądzkiej i Okolic w Grudziądzu

Towarzystwo nie funkcjonuje.

13. Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Lubawsko-Nowomiejskiej

Stowarzyszenie zostało rozwiązane.

14. Stowarzyszenie Niemieckie „Łoś”

Stowarzyszenie nie funkcjonuje.

15. Stowarzyszenie Niezależnej Ludności Pochodzenia Niemieckiego „Korzenie”

Stowarzyszenie zostało rozwiązane w grudniu 1994 r. (decyzją dyrekcji Związku Stowarzyszeń Niemieckich w Olsztynie).

16. Stowarzyszenie Romów w Limanowej z siedzibą w Laskowej

Stowarzyszenie zaprzestało działalności. Społeczność romska z rejonu Limanowej utworzyła Krajowe Stowarzyszenie Romów „Amare Roma”, które zostało zarejestrowane w 2012 r.

17. Stowarzyszenie Słowiańskiej Mniejszości Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej „Prawosławni”

Stowarzyszenie zaprzestało działalności.

18. Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Elblągu

Stowarzyszenie zostało wykreślone z Rejestru Stowarzyszeń (postanowieniem Sądu Wojewódzkiego 10.11.1992 r.).

19. Towarzystwo Greków w Polsce

Stowarzyszenie zaprzestało działalności. Społeczność grecka w rejonie Wrocławia utworzyła Stowarzyszenie Greków w Polsce „Odysseas”.

20. Towarzystwo Ludności Niemieckiej „Ojczyzna” w Grudziądzu

Stowarzyszenie nie funkcjonuje.

21. Towarzystwo Pamięci Żydów Galicyjskich z siedzibą w Lesku

Towarzystwo nie istnieje.

22. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej (z siedzibą w Choszcznie)

Przestało być jednostką samodzielną.

23. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej „Środkowa Odra”

Stowarzyszenie nie funkcjonuje.

24. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim z siedzibą w Oleśnie

Od 2004 r. nie jest jednostką samodzielną – weszło w skład Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim.

25. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego (z siedzibą w Cieszynie)

Towarzystwo nie jest jednostką samodzielną. Jako oddział terenowy wchodzi w skład Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców Województwa Śląskiego z siedzibą w Raciborzu (5.62).

26. Towarzystwo Wspólnota Niemiecka „Przyjaźń” z siedzibą w Rudzie Śląskiej

Towarzystwo przestało istnieć w 2002 r.

27. Ukraińska Organizacja Scautowa „Płast”

Organizacja nie jest jednostką samodzielną. Działa przy Związku Ukraińców w Polsce jako organizacja nieformalna - nie mająca odrębnej osobowości prawnej.

28. Wielkopolskie Towarzystwo Mniejszości Niemieckiej w RP

Towarzystwo przestało istnieć w 2001 r.

29. Zabrzeńskie Stowarzyszenie Romów

Stowarzyszenie zawiesiło działalność w 2007 r.

30. Złotowski Związek Ludności Pochodzenia Niemieckiego w Złotowie

Związek został rozwiązany w 1995 r.

31. Związek Młodzieży Pochodzenia Niemieckiego w Polsce

Związek został skasowany.

32. Związek Mniejszości Niemieckiej im. Ewalda G. J. von Kleista

Stowarzyszenie zaprzestało działalności.

33. Związek Mniejszości Niemieckiej w Człuchowie

Stowarzyszenie nie funkcjonuje.

34. Związek Niemieckich Górnoślązaków

Stowarzyszenie nie funkcjonuje.

35. Związek Stowarzyszeń Ludności Pochodzenia Niemieckiego Regionu Toruńskiego

Związek nie funkcjonuje.

36. Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckiej w Regionach Olsztyn – Gdańsk – Toruń

Związek nie funkcjonuje.

37. Związek Stowarzyszeń Mniejszości Niemieckiej Warmii, Powiśla i Żuław

Organizacja rozwiązała się.

38. Związek Ukrainek

Organizacja nie jest jednostką samodzielną. Działa przy Związku Ukraińców w Polsce jako organizacja nieformalna - nie mająca odrębnej osobowości prawnej.

Wykaz stowarzyszeń wchodzących w skład Związku Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
1	Gołdapskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Gołdapi	5.02	256
2	Mragowskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Mragowa <i>Niedźwiedzia Łapa</i>	5.07	259
3	Niemieckie Stowarzyszenie Kulturalno-Socjalne w Giżycku	5.10	262
4	Niemieckie Stowarzyszenie <i>Natangia</i> w Górowie Iławeckim	5.11	263
5	Oleckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej z siedzibą w Olecku	5.20	269
6	Ostródzkie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej <i>Jodły</i>	5.22	272
7	Pasłęckie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej im. Joachima Schulza	5.23	273
8	Piskie Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Pisz Roś	5.24	274
9	Stowarzyszenie do Pielęgnowania Dóbr Kultury Niemieckiej im. Emil von Behring	5.30	278
10	Stowarzyszenie Kulturalne Niemców <i>Heimat</i>	5.31	279
11	Stowarzyszenie Ludności Niemieckiej <i>Herder</i> w Morągu	5.32	280
12	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Elbląskiej w Elblągu	5.34	281
13	Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Niemieckiej <i>Mazury</i> w Elku	5.37	283
14	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Iławie	5.39	285
15	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Kętrzynie	5.40	286
16	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej <i>Warmia</i> w Lidzbarku Warmińskim	5.41	287
17	Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w północnej części Warmii z siedzibą w Braniewie	5.85	315
18	Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Rejonu Węgorzewa <i>Mamry</i>	5.43	288
19	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Bartoszyce i Okolic	5.51	295
20	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach	5.52	297

Wykaz stowarzyszeń wchodzących w skład Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce*

Lp.	Nazwa	Identyfikator	Strona
CZŁONKOWIE STALI			
1	Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne w Łodzi	5.14	265
2	Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne we Wrocławiu	5.15	267
3	Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile	5.17	268
4	Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego z siedzibą w Toruniu	5.33	390
5	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze	5.58	382
6	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej - Zarząd Wojewódzki w Szczecinie	5.57	298
7	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim	5.60	395
8	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego	5.62	301
9	Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku	5.71	306
10	Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur (wcześniejsza nazwa: Związek Stowarzyszeń Niemieckich w byłych Prusach Wschodnich z siedzibą w Olsztynie)	5.74	309
CZŁONKOWIE STOWARZYSZENI			
1	Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP	5.67	305
2	Towarzystwo Dobroczynne Niemców na Śląsku	5.78	311
3	Niemieckie Towarzystwo Oświatowe	5.79	312

* Poza wymienionymi do Związku Stowarzyszeń należą jeszcze stowarzyszenia regionalne.